TRẦN THÙY DƯƠNG

VIẾT ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI "KHÔNG KHÓ"!

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thương mến,

Cuốn sách ***Viết đoạn văn Nghị luận xã hội "không khó"*** *được cô Trần Thùy Dương biên soạn bám sát cấu trúc đề thi Tốt nghiệp Trung học phổ thông Quốc gia mới nhất của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Sách được trình bày theo khung dàn ý và bài viết tham khảo hoàn chỉnh, giúp các em nắm được nội dung ý cần triển khai. Sau đó học hỏi văn phong cũng như định hình cách viết. Tuy nhiên, điều cô cần nhất là các em có thể tự xây dựng cho mình lối hành văn theo nguồn tư liệu tham khảo là bài viết mẫu. Từ đó, các em có thể nâng cao kỹ năng viết cho mình và tự tin viết đoạn văn trình bày quan điểm cũng như suy nghĩ của bản thân với dạng câu hỏi này nhé!*

Cuốn sách ***Viết đoạn văn Nghị luận xã hội "không khó"*** *còn có hỗ trợ các video bài giảng hướng dẫn phương pháp viết đoạn văn theo hướng sáng tạo, triển khai cách viết với hệ thống ý chính rõ ràng, chi tiết, dễ hiểu, dễ nhớ tại Fanpage* ***"Cô Trần Thùy Dương – Ôn Văn và Luyện viết".***

Sách gồm 3 phần chính:

PHẦN I. TÌM HIỂU ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

- *Tìm hiểu về đặc điểm đoạn văn Nghị luận xã hội*
- *Cách viết đoạn văn Nghị luận xã hội*
- *Các yếu tố để đạt điểm cao đoạn văn Nghị luận xã hội*

PHẦN II. CÙNG SỬA LỖI MỘT SỐ ĐOẠN VĂN

- *10 đoạn văn*
- *400 câu nói ứng dụng viết vào đoạn văn Nghị luận xã hội*

PHẦN III. LUYỆN TẬP 200 ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

- *Dàn ý cho đoạn văn*
- *Bài viết tham khảo*

Cô Trần Thùy Dương chúc các em thi đạt kết quả cao!

MỤC LỤC

	NỘI DUNG	
I.	TÌM HIỂU ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI - *Tìm hiểu về Đoạn văn Nghị luận xã hội* - *Cách viết đoạn văn Nghị luận xã hội* - *Các yếu tố để đạt điểm cao đoạn văn Nghị luận xã hội*	16
II.	CÙNG SỬA LỖI MỘT SỐ ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI - *9 đoạn văn* - *400 câu nói ứng dụng viết vào đoạn văn Nghị luận xã hội*	18 37
III.	LUYỆN TẬP 200 ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI	
1.	*Tầm quan trọng của sự tự giác*	74
2.	*Sức mạnh của việc ý thức được bản thân mình*	76
3.	*Ý nghĩa của những thói quen tốt*	78
4.	*Sự cần thiết cần phải nuôi dưỡng trái tim ấm áp*	80
5.	*Vai trò của sự vươn lên trước nghịch cảnh*	82
6.	*Điều nhận được khi con người đoàn kết*	84
7.	*Tầm quan trọng của việc xác lập mục đích sống*	86
8.	*Điều nhận được khi con người tuân theo kỷ luật*	88
9.	*Nêu hậu quả về thói đua đòi của thanh niên*	90
10.	*Nêu mặt tích cực của những nghịch cảnh*	92
11.	*Vai trò của những khó khăn trong cuộc sống*	94
12.	*Ý nghĩa của sự hi sinh thầm lặng trong đại dịch*	96
13.	*Tầm quan trọng của tinh thần tự học*	98
14.	*Sự cần thiết phải hiểu về văn hóa dân tộc*	100

15.	*Vai trò của việc giữ gìn bản sắc dân tộc.*	102
16.	*Tầm quan trọng của việc biết cân bằng cảm xúc*	104
17.	*Sức mạnh của lòng bao dung*	106
18.	*Tầm quan trọng của lời nói trong cuộc sống*	108
19.	*Ý nghĩa của những mục tiêu trong cuộc sống*	110
20.	*Ý nghĩa của những cơ hội trong cuộc sống*	112
21.	*Suy nghĩ về những nhược điểm của bản thân*	114
22.	*Điều cần làm để thoát ra khỏi vùng an toàn*	116
23.	*Cái tôi cá nhân có thật sự quan trọng?*	118
24.	*Chấp nhận những thiếu sót của bản thân*	120
25.	*Dũng cảm đối mặt với chính mình*	122
26.	*Thất bại có đáng sợ như chúng ta nghĩ?*	124
27.	*Sự ảnh hưởng của văn hóa ngoại lai*	126
28.	*Vai trò của con người trong thời đại 4.0*	128
29.	*Suy nghĩ về sức mạnh của sự ghi nhận*	130
30.	*Suy nghĩ về những hành trình đi để trở về của con người trong cuộc sống*	132
31.	*Suy nghĩ về hành động biến ước mơ thành hiện thực của con người trong cuộc sống*	134
32.	*Tầm quan trọng của việc dũng cảm lên tiếng trước cái xấu trong cuộc sống*	136
33.	*Tầm quan trọng của việc định hướng tương lai*	138
34.	*Tầm quan trọng của việc tạo dựng lòng tin*	140

35.	*Sự cần thiết của tinh thần hợp tác*	142
36.	*Suy nghĩ về giá trị của bản thân*	144
37.	*Điều học được từ thất bại*	146
38.	*Ý nghĩa của hành động quan tâm*	148
39.	*Ý nghĩa của việc tự đánh giá bản thân ở mức thích hợp*	150
40.	*Tầm quan trọng của sự khác biệt*	152
41.	*Ý nghĩa của những điều tốt đẹp*	154
42.	*Ý thức về trách nhiệm của tuổi trẻ*	156
43.	*Hậu quả của tính hiếu thắng*	158
44.	*Sự giận dữ có tác động thế nào đến hành động con người*	160
45.	*Tầm quan trọng của kỹ năng sống*	162
46.	*Suy nghĩ về việc thử sức với cơ hội*	164
47.	*Ý nghĩa của việc dám đối mặt với khó khăn*	166
48.	*Cần làm gì để hoàn thiện cuốn sách cuộc đời?*	168
49.	*Sự cần thiết của những khó khăn, thử thách*	170
50.	*Sự cần thiết của lối sống chủ động*	172
51.	*Quan điểm của anh chị về hạnh phúc*	174
52.	*Sức mạnh của thái độ sống tích cực*	176
53.	*Sự cần thiết của những tình cảm chân thành*	178
54.	*Giá trị của việc lan tỏa yêu thương*	180
55.	*Tầm quan trọng của thách thức giúp bạn mạnh mẽ hơn trong cuộc sống*	182

56.	*Tầm quan trọng của việc biết cho đi*	184
57.	*Vai trò của hoài bão và thực tế*	186
58.	*Giải pháp nâng cao văn hóa ứng xử*	188
59.	*Suy nghĩ về sự thay đổi trong cuộc sống*	190
60.	*Điều nhận được khi quyết tâm*	192
61.	*Ý nghĩa của việc nắm bắt cơ hội*	194
62.	*Tầm quan trọng của việc hiểu được giá trị của bản thân*	196
63.	*Tầm quan trọng của việc thay đổi tầm nhìn và cách nhìn*	198
64.	*Thái độ chấp nhận thất bại của con người*	200
65.	*Tầm quan trọng của chủ động trước các tình huống bất ngờ trong cuộc sống*	202
66.	*Sức mạnh của sự tự tin*	204
67.	*Suy nghĩ về con đường đến với thành công*	206
68.	*Tầm quan trọng của ý chí và nghị lực*	208
69.	*Sức mạnh của tinh thần đoàn kết*	210
70.	*Tầm quan trọng của lời nói "cảm ơn"*	212
71.	*Suy nghĩ về hành động nắm bắt cơ hội*	214
72.	*Sự cần thiết của việc cần thử sức với cơ hội*	216
73.	*Điều nhận được khi mở rộng lòng đón nhận cuộc sống*	218
74.	*Dám sống hạnh phúc*	220
75.	*Ý nghĩa của việc xác lập mục tiêu*	222
76.	*Ý nghĩa của thái độ sống tích cực*	224

77.	*Ý nghĩa và giá trị của bản thân*	226
78.	*Sức mạnh của việc kiềm chế cảm xúc nhất thời*	228
79.	*Điều nhận được khi con người quan tâm*	230
80.	*Vai trò của sự khác biệt trong cuộc sống*	232
81.	*Tầm quan trọng của hành động quan tâm*	234
82.	*Ý nghĩa của những giá trị tốt đẹp*	236
83.	*Nhận thức về trách nhiệm của tuổi trẻ trong thời 4.0*	238
84.	*Sức mạnh của lối sống chủ động*	240
85.	*Suy nghĩ về giới hạn của bản thân*	242
86.	*Sự cần thiết của việc cống hiến*	244
87.	*Tầm quan trọng của việc rèn kỹ năng sống*	246
88.	*Điều bản thân cần làm để hạnh phúc mỗi ngày*	248
89.	*Ý nghĩa của hành động đọc sách mỗi ngày*	250
90.	*Điều nhận được khi nỗ lực hết mình*	252
91.	*Ý nghĩa của hành động cho đi*	254
92.	*Sự cần thiết của việc nuôi dưỡng tâm hồn*	256
93.	*Tầm quan trọng của việc sống chậm*	258
94.	*Ý nghĩa của hành động chủ động thoát khỏi vùng an toàn*	260
95.	*Sức mạnh của việc lan tỏa yêu thương*	262
96.	*Vai trò của những điều nhỏ bé*	264
97.	*Ý nghĩa của sự thay đổi trong cuộc sống*	266

98.	*Quan điểm về ý kiến "mỗi một người đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận"*	268
99.	*Suy nghĩ về vấn đề giữ gìn biển đảo hiện nay*	270
100.	*Trình bày quan điểm về ý kiến "con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng" và "con người phải có giá trị thực chất"*	272
101.	*Ý nghĩa của lời xin lỗi trong cuộc sống*	274
102.	*Ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng*	276
103.	*Ý nghĩa của những hành động tốt đẹp*	278
104.	*Sức mạnh của những lời khen*	280
105.	*Làm thế nào để trở thành người chân thật?*	282
106.	*Làm gì để vượt qua áp lực vô hình?*	284
107.	*Suy nghĩ về cách hành xử của con người giữa cộng đồng*	286
108.	*Câu nói: "người nghèo nhất không phải là người không có một xu dính túi mà là người không có lấy một ước mơ"*	288
109.	*Ý nghĩa của việc trang bị cho bản thân nền tảng vững vàng*	290
110.	*Tầm quan trọng của nghị lực vươn lên trong cuộc sống*	292
111.	*Giới trẻ cần làm gì để tạo lòng tin*	294
112.	*Ý nghĩa của việc tự học cách trưởng thành*	296
113.	*Suy nghĩ của bản thân về giá trị của cuộc sống hòa bình*	298
114.	*Trách nhiệm của thế hệ trẻ với biển đảo*	300
115.	*Quan niệm về sự thành đạt*	302
116.	*Sự cần thiết của lời cảm ơn*	304
117.	*Ý nghĩa của việc giữ đúng lời hứa*	306

118.	*Tầm quan trọng của việc cổ vũ tinh thần chính mình*	308
119.	*Sức mạnh của việc chủ động tìm kiếm cơ hội*	310
120.	*Tầm quan trọng của ngôn ngữ trong cuộc sống*	312
121.	*Suy nghĩ về tính hiệu quả của công việc*	314
122.	*Làm gì để khắc phục tính tự ti của giới trẻ*	316
123.	*Suy nghĩ về văn hóa ứng xử của giới trẻ*	318
124.	*Suy nghĩ về sự ảnh hưởng của mạng xã hội*	320
125.	*Quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân*	322
126.	*Sức mạnh áp lực mang đến cho con người*	324
127.	*Nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé*	326
128.	*Tầm quan trọng của những ý kiến táo bạo*	328
129.	*Vai trò của sự kết nối trong cuộc sống*	330
130.	*Suy nghĩ về lối sống an toàn của giới trẻ*	332
131.	*Sức mạnh của cộng đồng trong hoàn thành mục tiêu*	334
132.	*Sự cần thiết phải lắng nghe suy nghĩ của người khác*	336
133.	*Điều nhận được khi không ngừng cố gắng*	338
134.	*Điều nhận được khi tôn trọng người khác*	340
135.	*Sự cần thiết phải tôn trọng quan điểm người khác*	342
136.	*Tầm quan trọng của việc tôn trọng sự khác biệt*	344
137.	*Sự cần thiết phải có sự tử tế*	346
138.	*Hậu quả của việc cho phép bản thân mình trở thành kẻ ngoài cuộc*	348

139.	*Suy nghĩ về câu nói "sống không phải tồn tại"*	350
140.	*Bỏ đi xu hướng đổ lỗi cho người khác*	352
141.	*Tác động của việc mất bình tĩnh*	354
142.	*Nêu tác hại của sự lãng phí thời gian sống*	356
143.	*Giải pháp trở thành phiên bản tốt hơn của chính mình*	358
144.	*Suy nghĩ về sự quý giá của tình yêu*	360
145.	*Sức mạnh đánh thức tiềm lực đất nước*	362
146.	*Sự cần thiết của ý thức tự nguyện*	364
147.	*Làm thế nào để trở nên mạnh mẽ*	366
148.	*Nguyên nhân để "mỗi cá nhân nhỏ bé lại có thể góp phần tác động lớn lao tới cộng đồng"*	368
149.	*Làm thế nào để có sự bình yên*	370
150.	*Sự giận dữ có tác động thế nào đối với con người*	372
151.	*Ý nghĩa của lòng dũng cảm trong hoàn cảnh khó khăn*	374
152.	*Tầm quan trọng của sự gắn kết giữa cá nhân và tập thể*	376
153.	*Sức mạnh của những cử chỉ cho đi*	378
154.	*Hậu quả của sự chủ quan*	380
155.	*Hậu quả của sự lan truyền thông tin trên mạng xã hội*	382
156.	*Sức mạnh của kiên trì đối với thành công*	384
157.	*Tầm quan trọng của cống hiến giữa cá nhân với cộng đồng*	386
158.	*Vai trò của sự tự lập đối với nhận thức của giới trẻ ngày nay*	388
159.	*Vai trò của việc giữ gìn tiếng nói dân tộc*	390

160.	*Khắc phục tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt*	392
161.	*Hậu quả của lối sống thụ động*	394
162.	*Tầm quan trọng của những điều nhỏ bé*	396
163.	*Tầm quan trọng của việc đọc sách mỗi ngày*	398
164.	*Sự cần thiết của những thói quen hằng ngày*	400
165.	*Ý nghĩa của những thay đổi trong cuộc sống*	402
166.	*Tầm quan trọng của những ước mơ*	404
167.	*Vai trò của kế hoạch đối với sự thành công*	406
168.	*Vai trò của sự tự tin đối với việc phát triển con người*	408
169.	*Tầm quan trọng của giáo dục đối với nhận thức của con người*	410
170.	*Sự cần thiết của những lời động viên đúng lúc*	412
171.	*Tầm quan trọng của việc tự chủ bản thân trước cám dỗ*	414
172.	*Tầm quan trọng của việc ý thức cá nhân giữa tập thể*	416
173.	*Suy nghĩ về lẽ sống của thanh niên ngày nay*	418
174.	*Vai trò của gia đình trong cuộc sống*	420
175.	*Sự cần thiết của tiếng nói cá nhân*	422
176.	*Tầm quan trọng của giao tiếp ứng xử*	424
177.	*Bài học từ: "Tôi rất biết ơn tất cả những người đã nói không với tôi. Nhờ vậy mà tôi biết cách tự giải quyết sự việc"*	426
178.	*Sự cần thiết của lòng hiếu thảo đối với bề trên*	428
179.	*Tầm quan trọng của việc học hỏi*	430
180.	*Lối sống giản dị của con người*	432

181.	*Sự cần thiết tôn trọng sự riêng tư của người khác*	434
182.	*Trách nhiệm của mỗi người trước sự bùng nổ công nghệ*	436
183.	*Suy nghĩ về những hành động tử tế*	438
184.	*Ý nghĩa của hành động hy sinh thầm lặng*	440
185.	*Tầm quan trọng của tiếng nói dân tộc trong thời kỳ mới*	442
186.	*Sức mạnh của sự kiên định*	444
187.	*Hành động thoát ra khỏi vùng an toàn*	446
188.	*Suy nghĩ về trách nhiệm của tuổi trẻ*	448
189.	*Bạn hạnh phúc khi nào?*	450
190.	*Sức mạnh của tình người trong cuộc sống*	452
191.	*Ý nghĩa của những điều nhỏ bé*	454
192.	*Ý nghĩa của sự hy sinh trong cuộc sống*	456
193.	*Sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống*	458
194.	*Sức mạnh của ý chí đối với thành công*	460
195.	*Bàn về sức mạnh của lòng dũng cảm*	462
196.	*Sức mạnh của ngôn từ*	464
197.	*Trách nhiệm của chúng ta trước đại dịch*	466
198.	*Tầm quan trọng của sự dấn thân của tuổi trẻ*	468
199.	*Tầm quan trọng của những ký ức tuổi thơ trong việc hình thành nhân cách con người*	470
200.	*Ý nghĩa của những quyết định trước thời khắc quan trọng.*	472

Phần 1. ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

1. Cấu trúc đoạn văn Nghị luận xã hội (200 chữ)

- Đoạn văn (khoảng 200 chữ)

+ Đoạn văn: là bàn luận về một khía cạnh, một ý nhỏ của một vấn đề.

Ví dụ 1: Sức mạnh của tình người trong hoàn cảnh khó khăn thử thách

+ Vấn đề: tình người (trong hoàn cảnh cụ thể là khó khăn thử thách)

+ Khía cạnh cần làm rõ: "*sức mạnh*" của nó như thế nào, nghĩa là "*sức mạnh*" của tình người đã giúp đỡ, mang đến cho con người điều gì.

Ví dụ 2: Hành động nhỏ làm nên người anh hùng giữa đời thường.

+ Vấn đề: Người anh hùng giữa đời thường. Vậy có nhiều yếu tố để ta trở thành "*người anh hùng giữa đời thường*" như nhân cách, hành động cho đi, cách đối xử với mọi người xung quanh, cách nghĩ,...

+ Khía cạnh cần làm rõ: "*hành động nhỏ*"

- Dung lượng: khoảng 200 chữ, tương đương với khoảng 20 đến 22 dòng (trang giấy thi, 2/3 trang), tránh viết quá dài, không triển khai như một bài văn thu nhỏ (gồm giải thích, bàn luận, chứng minh, phản đề, bài học nhận thức...); không ngẫu nhiên xuống dòng và lùi đầu dòng.

2. Gợi ý cách viết

Ví dụ 1: *Sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày*

Mở đoạn: Dẫn dắt bằng một câu nói/hình ảnh/hiện tượng cụ thể...

Thân đoạn:

- Giải thích (thật ngắn gọn): có thể dùng từ đồng nghĩa, trái nghĩa, hoặc một hình ảnh cụ thể, hình ảnh tượng trưng...

- Bàn luận: triển khai nội dung các ý

+ Ý 1: Giúp con người ý thức được sự sống hơn.

+ Ý 2: Nâng niu, trân trọng những điều mình đang có.

+ Ý 3: Nâng đỡ, giúp ta vượt qua những "*biến cố*" trong cuộc sống.

+ Ý 4: Đó là một giá trị nhân văn cao cả giúp con người hoàn thiện.

- Chứng minh: Đưa ra dẫn chứng cụ thể hoặc chung chung (tập thể) có sức ảnh hưởng lớn và liên quan mật thiết đến nội dung vấn đề.

Kết đoạn: Bằng một câu nói ý nghĩa khẳng định lại vấn đề.

(Cũng có thể sử dụng một hình ảnh ẩn ý)

Ví dụ 2. *Thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ*

Mở đoạn: *Dẫn dắt bằng một câu nói/hình ảnh hiện tượng cụ thể...*

Thân đoạn:

- Giải thích: Thay đổi tầm nhìn và cách suy nghĩ của bản thân là thay đổi cách nhìn nhận, đánh giá về sự việc, con người của mỗi cá nhân trong những thời điểm khác nhau.

- Bàn luận:

+ Ý 1. Trong mọi hoàn cảnh, chúng ta cần có tầm nhìn bao quát, nghĩ rộng hơn, suy nghĩ sâu hơn, luôn có thái độ tích cực, lạc quan để giải quyết mọi tình huống một cách thấu tình đạt lý.

+ Ý 2. Đừng chỉ chìm đắm trong lối suy nghĩ tiêu cực, thất vọng vì những điều diễn ra không như mong muốn.

+ Ý 3. Hãy nhìn những trở ngại đó là thách thức cần phải vượt qua bằng mọi cách.

+ Ý 4. Người có suy nghĩ tích cực thì cơ hội thành công trong cuộc sống sẽ cao hơn đồng nghĩa với việc tạo dựng được những thành quả từ chính sức lực, trí tuệ, lối sống của mình.

- Chứng minh: Đưa ra dẫn chứng cụ thể hoặc chung chung (tập thể) có sức ảnh hưởng lớn và liên quan mật thiết đến nội dung vấn đề.

Kết đoạn: Khẳng định lại vấn đề bằng một câu nói.

3. Một số lưu ý để đoạn văn Nghị luận xã hội thêm yếu tố sáng tạo.

- Không nên quá khuôn mẫu (mục đích của đoạn văn là làm rõ một khía cạnh của vấn đề, nên chỉ cần xoáy sâu vào nội dung đề hỏi; không nhất thiết phải theo một cấu trúc nhất định để tránh khuôn mẫu).

- Thêm một số câu nói/hình ảnh tượng trưng cho bài viết thêm phong phú, không đơn điệu, một màu.

- Cần mở rộng nội dung bàn luận, không nên an toàn với những ý quá cơ bản (có thể mở rộng các dẫn chứng ngoài nước, và không nên lấy dẫn chứng quá "thuộc mặt", quá xa, quá cũ. Ví dụ khi bàn về sự cần thiết của việc giữ gìn văn hóa, các bạn có thể lấy một hình ảnh cụ thể *"Ở nước Nhật, người ta đã để những tấm bảng ghi bằng tiếng Việt tại các sân bay với nội dung "Cấm ăn cắp vặt" để ngụ ý nhắc nhở thói quen xấu của một số bộ phận người Việt).*

- Trong bài viết nên sử dụng nhiều giọng điệu (*thể hiện sự trăn trở, lên án, phê phán, ca ngợi, vui mừng, hân hoan...*) và những câu văn 2 vế đối ngược để làm đòn bẩy cho nội dung cần làm rõ.

- ***Thông điệp và bài học:*** nên viết chân thành (hạn chế viết *"là học sinh đang ngồi trên ghế nhà trường"* hoặc *"là chủ nhân tương lai của đất nước"*... Có thể viết *"là người trẻ tuổi, đang đứng trước những cơ hội mới, tôi nhận ra "được sống đã là một món quà", nên thay vì lãng phí, tôi chọn cách "sống trọn từng giây, từng phút".*

Phần 2. CÙNG SỮA LỖI MỘT SỐ ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

ĐỀ BÀI: CHẤP NHẬN THẤT BẠI
Lưu ý: *Chữ đen: Văn của học sinh viết* *Chữ xanh: Văn đã được sửa*
Bài sửa số 1. ~~*Thomas Edison từng nói*~~ *Thomas Edison sau khi phát minh thành công dây tóc bóng đèn đã quả quyết: "Tôi không thất bại, tôi chỉ tìm ra 10.000 cách không hiệu quả thôi".* ~~*Câu nói ấy đã cho thấy thái độ chấp nhận thất bại của con người là vô cùng quan trọng.*~~ *Như vậy, có thể thấy rằng, thất bại không hề đáng sợ, mà ngược lại thất bại còn giúp ta có kinh nghiệm tuyệt vời để tránh những va vấp về sau.* ~~*Thất bại chỉ là thất bại khi chúng ta bằng lòng với nó.*~~ *Quan trọng là khi thất bại, thái độ của chúng ta nói nó như thế nào mới thực sự là điều cần "nhìn nhận" một cách nghiêm túc. "Chấp nhận" không phải là chúng ta bằng lòng hay thỏa hiệp với thất bại, mà là ta đang dũng cảm, thẳng thắn đối mặt với những khuyết điểm của mình để nhìn lại bản thân. "Chấp nhận thất bại" không phải là buông xuôi từ bỏ mà là bước đệm để ta bước lên nấc thang cao tiếp theo một cách vững chắc nhất khi đã có kỹ năng hơn. Giữa quy luật khắc nghiệt của thế giới, chúng ta phải chấp nhận "bánh quay" của nó. Thành công cũng vậy! Chúng ta không thể vươn tới nó, nếu không có kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm. Tất cả chỉ được hình thành khi ta trải qua thất bại. Vậy nên, tại sao phải đổ lỗi trong khi "chấp nhận" cho ta nhiều thứ hơn? Tại sao phải né tránh trong khi "chấp nhận" giúp ta chín chắn hơn? Tại sao phải "gân*

lên" trong khi "chấp nhận" giúp ta nhìn lại hành trình đã đi một cách thấu đáo hơn? Cây cối không bao giờ sinh sôi, nếu không trải qua một mùa đông lạnh giá! Thành công cũng vậy, nó chưa bao giờ là "trái ngọt" nếu không được kết tinh từ mồ hôi và cả những giọt nước mắt. Sự khác biệt, giữa cái nụ được kết trái và bông hoa lụi tàn là ở chỗ dũng cảm chống chọi với thiên nhiên. Con người cũng vậy! Chúng ta không thể đi được, nếu không trải qua quá trình tập đi với trăm nghìn lần vấp ngã. Vì vậy, đừng chỉ cố gắng một lần, hãy cố gắng nhiều lần cho đến khi thành công. Có thể nói, thất bại là cơ hội tuyệt vời để bắt đầu lại một cách khôn ngoan hơn. Chúng ta phải biết làm chủ bản thân mình, không được đầu hàng hay mềm yếu với bản thân. Hãy như những cơn gió kia, cho dù có mệt mỏi đến đâu cũng không thể dừng lại. Bởi vì khi dừng lại gió sẽ biến mất, cố gắng nỗ lực vươn lên, chấp nhận mọi khó khăn, khắc nghiệt cũng giống như những cơn gió không ngừng thổi mới biết được bồ công anh ôn nhu sau núi đẹp đẽ như thế nào.

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Thomas Edison sau khi phát minh thành công dây tóc bóng đèn đã quả quyết: "Tôi không thất bại, tôi chỉ tìm ra 10.000 cách không hiệu quả thôi". Như vậy, có thể thấy rằng, thất bại không hề đáng sợ, mà ngược lại thất bại còn giúp ta có kinh nghiệm tuyệt vời để tránh những va vấp về sau. Quan trọng là khi thất bại, thái độ của chúng ta nói nó như thế nào mới thực sự là điều cần "nhìn nhận" một cách nghiêm túc. "Chấp nhận" không phải là chúng ta bằng lòng hay thỏa hiệp với thất bại, mà là ta đang dũng cảm, thẳng thắn đối mặt với những khuyết điểm của mình để nhìn lại bản thân. "Chấp nhận thất bại" không phải là buông xuôi từ bỏ mà là bước đệm để ta bước lên nấc thang cao tiếp theo một cách vững chắc nhất khi đã có kỹ năng hơn. Giữa quy luật khắc nghiệt của thế giới, chúng ta phải chấp nhận "bánh quay" của nó. Thành công cũng vậy! Chúng ta không thể vươn tới nó, nếu không có kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm. Tất cả chỉ được hình thành khi ta trải qua thất bại. Vậy nên, tại sao phải đổ lỗi trong khi "chấp nhận" cho ta nhiều thứ hơn? Tại sao phải né tránh trong khi "chấp nhận" giúp ta chín chắn hơn? Tại sao phải "gân lên" trong khi "chấp nhận" giúp ta nhìn lại hành trình đã đi một cách thấu đáo hơn? Cây cối không bao giờ sinh sôi,

nếu không trải qua một mùa đông lạnh giá! Thành công cũng vậy, nó chưa bao giờ là "trái ngọt" nếu không được kết tinh từ mồ hôi và cả những giọt nước mắt. Sự khác biệt, giữa cái nụ được kết trái và bông hoa lụi tàn là ở chỗ dũng cảm chống chọi với thiên nhiên. Con người cũng vậy! Chúng ta không thể đi được, nếu không trải qua quá trình tập đi với trăm nghìn lần vấp ngã. Vì vậy, đừng chỉ cố gắng một lần, hãy cố gắng nhiều lần cho đến khi thành công. Có thể nói, thất bại là cơ hội tuyệt vời để bắt đầu lại một cách khôn ngoan hơn. Chúng ta phải biết làm chủ bản thân mình, không được đầu hàng hay mềm yếu với bản thân. Hãy như những cơn gió kia, cho dù có mệt mỏi đến đâu cũng không thể dừng lại. Bởi vì khi dừng lại gió sẽ biến mất, cố gắng nỗ lực vươn lên, chấp nhận mọi khó khăn, khắc nghiệt cũng giống như những cơn gió không ngừng thổi mới biết được bồ công anh ôn nhu sau núi đẹp đẽ như thế nào.

Bài sửa số 2. ~~Vị~~ Tổng thống vĩ đại nhất lịch sử Hoa Kỳ (chỗ này cũng có thể bỏ được nhé) A. Lincoln sau rất nhiều lần thất bại trong việc tranh cử vị trí đứng đầu "Nhà Trắng" đã từng nói: "Tôi không biết là bạn đã thất bại ra sao? Điều tôi muốn biết trước tiên là bạn đã chấp nhận nó như thế nào?". Quan điểm ấy đã khẳng định tầm quan trọng của thái độ trước những hoàn cảnh bất ngờ trong cuộc sống. ~~Lời nói của ngài tổng thống là lời khẳng định tầm quan trọng của thái độ chúng ta trước thất bbạ.vì~~ Bởi thái độ chính ấy ~~là thứ tạo~~ là yếu tố tạo ra sự khác biệt mà chúng ta sở hữu trên con đường bước tới thành công ~~của mỗi người.~~ ~~Trước tiên ta phải hiểu rõ "chấp nhận" thất bại nghĩa là gì.~~ Đặc biệt là chấp nhận một "kết cục" đau đớn mang tên thất bại thì càng là điều không ai muốn. ~~"Chấp nhận" là tinh thần sẵn sàng đối mặt với khó khăn, thất bại mà bản thân bạn đang trải qua ngay từ trong suy nghĩ!~~ "Chấp nhận thất bại" không có nghĩa là buông bỏ, hay yếu đuối. Nó càng tuyệt đối không đồng nghĩa với việc bạn đang hứng chịu thất bại một cách thụ động chỉ thể hiện ở vẻ ngoài. "Chấp nhận thất bại" chính là lúc bạn dũng cảm đón nhận khuyết điểm của mình, can đảm nhìn thẳng vào sự thật là mình vẫn còn yếu kém. Như vậy, chẳng phải đã là cơ hội để bạn "nạp" thêm kiến thức cho thành công "đến chậm" lần sau sao? ~~thật sự là khi thất bại đến; khó khăn đến bạn sẵn sàng nghênh chiến nó chứ không phải để nó chiếm lấy tâm tư bạn,~~ Như vậy, hà có gì mình lại phải bao trùm

suy nghĩ tiêu cực, chán nản để "ăn mòn bộ não" của mình? Cũng là một cái đích cần chinh phục, nhưng khi đi được nửa đường, ta nhận ra mình không phù hợp thì tại sao ~~mà bạn~~ không được từ bỏ, chấp nhận "thất bại" vì mình định hướng sai ~~đầu hàng trước kẻ địch thất bại,~~ mà phải mệt mỏi ~~đấu~~ cố "lết" tiếp với nó? ~~Trên thế giới~~ Trong cuộc đời này dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ đi nữa cũng không thể tránh khỏi ~~nổi~~ thất bại ~~đâu. Bạn phải hiểu,~~, bởi "thành công" và "thất bại" có mối quan hệ tương hỗ lẫn nhau. Chúng ta chỉ có thể thành công, khi vượt qua rất nhiều cánh cửa mang tên thất bại. ~~Nghĩa rằng để thành công thì bạn phải hiển nhiên nếm mùi thất bại hay việc đã thành công rồi nghĩa là bạn sẽ không mắc phải sai lầm nữa. Vậy nên thái độ của con người rất quan trọng khi thất bại đến.~~ Bạn làm sao có thể đâm sâu rễ xuống hàng chục mét để tìm nguồn nước ~~ở nơi sa mạc khô cằn~~ nếu không có kĩ năng lách qua sỏi đá? ~~hay để mặc bản thân dần tàn lụi đi? Loài xương rồng ý thức được nó phải phát triển bộ rễ, thu nhỏ lá để tồn tại và bạn cũng vậy, hãy ý thức bản thân, chấp nhận thiếu xót, non nớt mà làm lại nếu có lỡ lạc vào sa mạc khô cằn hi vọng~~. **~~Điều cốt lõi rằng hãy tôi luyện cho bản thân một ý chí thép, một tinh thần quả cảm, và bạn sẽ cảm nhận được ngọt ngào của thành công thôi~~**. [Nên thay bằng một câu nói là bài học, chứ đừng "giả trân"]. Minh chứng cho chấp nhận thất bại và đứng lên ~~việc ấy bạn có thể tìm thấy ở~~ là hình ảnh các chàng trai U23 dành Á quân vô địch châu Á, mặc dù trước đó ở Sea Game 29 họ bị thất bại nặng, người hâm mộ quay lưng, chỉ trích. Nhưng việc dũng cảm chấp nhận thất bại đã giúp những chàng trai ấy tạo nên kì tích. Bởi vậy hãy học cách đối diện, đừng né tránh, cuộc sống chắc chắn có thăng có trầm và đâu ai biết được mai sau sẽ ra sao?

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Tổng thống vĩ đại nhất lịch sử Hoa Kỳ, A. Lincoln sau rất nhiều lần thất bại trong việc tranh cử vị trí đứng đầu "Nhà Trắng" đã từng nói: "Tôi không biết là bạn đã thất bại ra sao? Điều tôi muốn biết trước tiên là bạn đã chấp nhận nó như thế nào?". Quan điểm ấy đã khẳng định tầm quan trọng của thái độ trước những hoàn cảnh bất ngờ trong cuộc sống. Bởi thái độ chính là yếu tố tạo ra sự khác biệt mà chúng ta sở hữu trên con đường bước tới

thành công. Đặc biệt là chấp nhận một "kết cục" đau đớn mang tên thất bại thì càng là điều không ai muốn. "Chấp nhận thất bại" không có nghĩa là buông bỏ, hay yếu đuối. Nó càng tuyệt đối không đồng nghĩa với việc bạn đang hứng chịu thất bại một cách thụ động chỉ thể hiện ở vẻ ngoài. "Chấp nhận thất bại" chính là lúc bạn dũng cảm đón nhận khuyết điểm của mình, can đảm nhìn thẳng vào sự thật là mình vẫn còn yếu kém. Như vậy, chẳng phải đã là cơ hội để bạn "nạp" thêm kiến thức cho thành công "đến chậm" lần sau sao? Như vậy, hà cớ gì mình lại phải bao trùm suy nghĩ tiêu cực, chán nản để "ăn mòn bộ não" của mình? Cũng là một cái đích cần chinh phục, nhưng khi đi được nửa đường, ta nhận ra mình không phù hợp thì tại sao ~~mà bạn~~ không được từ bỏ, chấp nhận "thất bại" vì mình định hướng sai, mà phải mệt mỏi cố "lết" tiếp với nó? Trong cuộc đời này dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ đi nữa cũng không thể tránh khỏi thất bại. Bởi "thành công" và "thất bại" có mối quan hệ tương hỗ lẫn nhau. Chúng ta chỉ có thể thành công, khi vượt qua rất nhiều cánh cửa mang tên thất bại. Bạn làm sao có thể đâm sâu rễ xuống hàng chục mét để tìm nguồn nước nếu không có kĩ năng lách qua sỏi đá? Minh chứng cho chấp nhận thất bại và đứng lên là hình ảnh các chàng trai U23 dành Á quân vô địch châu Á, mặc dù trước đó ở Sea Game 29 họ bị thất bại nặng, người hâm mộ quay lưng, chỉ trích. Nhưng việc dũng cảm chấp nhận thất bại đã giúp những chàng trai ấy tạo nên kì tích. Bởi vậy hãy học cách đối diện, đừng né tránh, cuộc sống chắc chắn có thăng có trầm và đâu ai biết được mai sau sẽ ra sao?

Bài sửa số 3. Maxwell Malz **từng chia sẻ trăn trở về ranh giới trong cách đối mặt với "những cú huých bất ngờ" của con người trong cuộc sống bằng một câu nói như sau:** "Sự khác biệt của người thành công và kẻ thất bại không nằm ở khả năng hay ý tưởng, mà nằm ở lòng can đảm thực hiện ước mơ, chấp nhận rủi ro và kiên trì hành động". Như vậy, có thể thấy rằng, **thành công hay thất bại không nằm ở ước mơ lớn hay ước mơ nhỏ, khát vọng mãnh liệt hay hoài bão viển vông, mà nó nằm ở thái độ của chúng ta. Và "chấp nhận thất bại" cũng là một trong những thái độ quan trọng quyết định vị trí đứng của mỗi con người, trên đỉnh núi cao hay thung lũng vực thẳm, đứng hiên ngang hay khụy gối cúi đầu.** ~~**việc 'chấp nhận thất bại' là một hành trang quan trọng không thể thiếu trên con đường chinh phục**~~

~~đỉnh núi mang tên thành công~~. "Chấp nhận thất bại" không đồng nghĩa với việc ta từ bỏ, hay buông xuôi, hay bằng lòng, thỏa hiệp, mà chấp nhận thất bại là sẵn sàng Đối mặt với "một cú ngã đau đơn". Nó có thể khiến bạn nằm sõng soài trên mặt đất hoặc bất động dưới hố sâu. Nhưng khi "thức dậy" bạn sẽ dùng hết chút sức lực cuối cùng để đứng lên bước tiếp. ~~việc chấp nhận nó là điều mọi người đều có thể làm được nhưng sự khác biệt giữa người thành công và kẻ thất bại nằm ở thái độ khi họ nhìn nhận chúng. "Chấp nhận" ở đây là tinh thần sẵn sàng đối mặt chứ không phải là bằng lòng, thỏa hiệp.~~ Bởi thế, Thomas Moda mới quả quyết: "Người thất bại mất thời gian đi tìm nguyên nhân để biện bạch cho sự yếu kém của mình, trong khi người thành công luôn tìm cách thay đổi bản thân để hoàn thiện hơn". Khi biết nhìn thẳng vào thất bại mà chấp nhận, cũng là lúc ~~"Chấp nhận thất bại" là khi~~ ta ý thức được mình còn yếu kém, thiếu kinh nghiệm, thiếu kiến thức và cần phải "bổ sung" ~~học hỏi~~ thêm. Trong cuộc đời này dù cho bạn có tài giỏi cỡ nào, siêu sao tầm cỡ gì đi chăng nữa thì ~~đã từng~~ sẽ có lúc bạn gặp ~~thất bại~~ "vấp chân phải đá"; sẽ có ~~đã từng có~~ lúc những dự định, ước mơ của bạn bị "đông tố" vùi dập một cách không thương tiếc. ~~những lúc ấy " hố sâu tuyệt vọng và sự thỏa hiệp" sẽ chỉ trực chờ bạn rơi xuống,~~ Nhưng đừng nằm im bất động, đừng cho phép bản thân ngủ quên, hãy thay đổi suy nghĩ, thái độ, hãy chấp nhận chúng và dùng những viên gạch của lòng can đảm và nỗ lực xây nên cây cầu vượt qua cho riêng bạn. Tất cả những điều đó, ta thấy được ở Michael Jordan là cầu thủ bóng rổ nổi tiếng nhất thế giới. Huyền thoại bóng rổ đã bị từ chối bởi chính đội bóng trường trung học của mình do ông quá thấp. Không biết nản lòng Jordan vẫn tiếp tục tiến về phía trước và định nghĩa thành công thông qua tất cả những thất bại mà mình đã trải qua. Mỗi ngày trôi qua, cuộc sống mang đến cho bạn rất nhiều cơ hội, và chính bạn là người quyết định mình sẽ trở thành người thành công hay thất bại. Sự lựa chọn hoàn toàn nằm trong tay bạn, nằm trong việc bạn chấp nhận thất bại của mình thế nào.

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Maxwell Malz từng chia sẻ trăn trở về ranh giới trong cách đối mặt với "những cú huých bất ngờ" của con người trong cuộc sống bằng một câu nói

như sau: "Sự khác biệt của người thành công và kẻ thất bại không nằm ở khả năng hay ý tưởng, mà nằm ở lòng can đảm thực hiện ước mơ, chấp nhận rủi ro và kiên trì hành động". Như vậy, có thể thấy rằng, thành công hay thất bại không nằm ở ước mơ lớn hay ước mơ nhỏ, khát vọng mãnh liệt hay hoài bão viển vông, mà nó nằm ở thái độ của chúng ta. Và "chấp nhận thất bại" cũng là một trong những thái độ quan trọng quyết định vị trí đứng của mỗi con người, trên đỉnh núi cao hay thung lũng vực thẳm, đứng hiên ngang hay khụy gối cúi đầu. "Chấp nhận thất bại" không đồng nghĩa với việc ta từ bỏ, hay buông xuôi, hay bằng lòng, thỏa hiệp, mà chấp nhận thất bại là sẵn sàng Đối mặt với "một cú ngã đau đơn". Nó có thể khiến bạn nằm sõng soài trên mặt đất hoặc bất động dưới hố sâu. Nhưng khi "thức dậy" bạn sẽ dùng hết chút sức lực cuối cùng để đứng lên bước tiếp. Bởi thế, Thomas Moda mới quả quyết: "Người thất bại mất thời gian đi tìm nguyên nhân để biện bạch cho sự yếu kém của mình, trong khi người thành công luôn tìm cách thay đổi bản thân để hoàn thiện hơn". Khi biết nhìn thẳng vào thất bại mà chấp nhận, cũng là lúc ta ý thức được mình còn yếu kém, thiếu kinh nghiệm, thiếu kiến thức và cần phải "bổ sung" thêm. Trong cuộc đời này dù cho bạn có tài giỏi cỡ nào, siêu sao tầm cỡ gì đi chăng nữa thì sẽ có lúc bạn gặp "vấp chân phải đá"; sẽ có lúc những dự định, ước mơ của bạn bị "dông tố" vùi dập một cách không thương tiếc. Nhưng đừng nằm im bất động, đừng cho phép bản thân ngủ quên, hãy thay đổi suy nghĩ, thái độ, hãy chấp nhận chúng và dùng những viên gạch của lòng can đảm và nỗ lực xây nên cây cầu vượt qua cho riêng bạn. Tất cả những điều đó, ta thấy được ở Michael Jordan là cầu thủ bóng rổ nổi tiếng nhất thế giới. Huyền thoại bóng rổ đã bị từ chối bởi chính đội bóng trường trung học của mình do ông quá thấp. Không biết nản lòng Jordan vẫn tiếp tục tiến về phía trước và định nghĩa thành công thông qua tất cả những thất bại mà mình đã trải qua. Mỗi ngày trôi qua, cuộc sống mang đến cho bạn rất nhiều cơ hội, và chính bạn là người quyết định mình sẽ trở thành người thành công hay thất bại. Sự lựa chọn hoàn toàn nằm trong tay bạn, nằm trong việc bạn chấp nhận thất bại của mình thế nào.

Bài sửa số 4. *Một tiểu thuyết gia người Do Thái từng ~~tâm sự với độc giả của mình rằng~~* **thẳng thắn với độc giả trẻ của mình rằng:** *"Trước tiên, điều*

tôi muốn biết không phải bạn đã thất bại ra sao, mà bạn đã chấp nhận nó thế nào". Câu nói ấy, nhưng một "cú huých" tác động 1 lực rất lớn vào nhận thức về thanh công của con người. ~~Qủa thực là như thế, bởi "thất bại là gia vị tạo nên sự ngon miệng của thành công". Ta nên biết rằng,~~ Thành công không được xây dựng ~~nên~~ từ thành công, ~~càng không phải là đại thành công. Mà đại thành công được xây nên~~ mà thành công được xếp từ chính những viên gạch mang tên thất bại, ~~thất vọng hay thậm chí là đại thảm hại. Và chính tinh thần luôn sẵn sàng đối mặt để đương đầu với màn sương mù dày đặc luôn cố tìm cách vùi lấp ta ấy sẽ giúp ta chinh phục được đỉnh núi mang tên thành công của riêng mình.~~ Và thất bại hiển nhiên là điều không ai muốn, nhưng khắc nghiệt thay, chúng ta lại không thể chạm tay tới thành công, nếu không nếm trải "đủ các vị mặn" của thất bại. ~~thậm chí rất ít người thành công ngay từ lần đầu tiên bởi đơn giản, "thành công" và "thất bại" luôn song hành cùng nhau~~. Thất bại không có nghĩa là thua cuộc, là trắng tay, là tận cùng, mà thất bại chính là cơ hội để ta có thể mở ra cánh cửa "bài học và kinh nghiệm". Nghĩa là thất bại không đáng sợ, nó chỉ đáng sợ khi chúng ta chìm đắm trong "hố sâu của sự hèn nhát". ~~kia thì hãy xem thất bại là cơ hội để ta có thêm thời gian để nhìn nhận lại bản thân mình.~~ Như Norman Kusin từng nói: **"Cái chết không phải là điều mất mát lớn nhất trong cuộc đời. Mà sự mất mát nhất đó chính là để tâm hồn mình tàn lụi ngay cả khi còn sống."** ~~Trong cuốn sách "Mình là cá, việc của mình là bơi" của Takeshi Furukawa có viết "Hãy nở hoa nơi Chúa đặt bạn". Tại những vị trí mà bạn được đặt vào, có những chuyện bạn không thể quyết định được. Nhưng đó là vị trí mà Chúa đã chọn cho bạn, thế nên bạn hãy chấp nhận bản thân và tạo cho đời những bông hoa đẹp nhất.~~ Điều đó làm tôi nhớ đến cầu thủ bóng đá Hasabe Makoto – một đội trưởng dẫn đầu đoàn Nhật Bản tham dự World Cup. Bóng đá khác với những môn thể thao khác ở chỗ khó có thể kiểm soát tình hình chỉ bởi một cá nhân và cũng khó có thể dự đoán trước mọi sự việc. Vì thế mà anh đã trải lòng trong cuốn sách "Rèn luyện trí tuệ" của mình: "Để có thể vững tâm dù bất cứ chuyện gì xảy ra, tôi đã tập cho mình thói quen đưa ra những tình huống xấu nhất". Một khi bạn càng cảm thấy bất an, lo sợ thì nỗi bất an, lo sợ ấy sẽ ngày càng lớn lên. Nhưng nếu bạn đã chuẩn bị sẵn cho tình huống xấu nhất thì bạn có thể

*ngăn chặn được khủng hoảng tinh thần. Cầu thủ Ichiro sau khi ghi kỷ lục đập 3000 cú đập bóng thành công ở cả Nhật Bản và Mĩ đã trả lời phỏng vấn như sau: "Trong mỗi thất bại, chắc chắn đều có lý do và hướng phát triển", anh chia sẻ anh thường suy ngẫm và chiêm nghiệm về những hành động thường nhật của bản thân. Việc suy ngẫm lại những gì đã xảy ra trong ngày không chỉ là thói quen của riêng Ichiro mà còn là của rất nhiều người vĩ đại khác. Lý do là họ đã trải nghiệm nhiều việc những gì học được từ thất bại đều có thể dẫn đến thành công. Ngược lại, cứ mãi đắm chìm trong suy nghĩ tiêu cực và thất bại mang lại thì bạn sẽ ngày thêm chán ghét bản thân mình mà ~~thôi, thấy bản thân "quả là vô dụng" hay " chẳng có tài cán gì cả".~~ "hủy hoại" nó cùng những suy nghĩ tiêu cực. ~~Nói cách khác, đối với họ, thất bại vẫn mãi mãi là thất bại. Hãy kiên cường và mạnh mẽ như bông sen toả ngát ngoài cánh đồng kia, "gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn", để mãi vững bước trên hành trình chạm đến mục tiêu của riêng mình. Như Rabindranath Togore từng nói rằng~~: **Vậy nên, hãy: "Thà làm một bông sen nở khi thấy mặt trời bị mất hết nhuỵ còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông".***

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Một tiểu thuyết gia người Do Thái từng thẳng thắn với độc giả trẻ của mình rằng: "Trước tiên, điều tôi muốn biết không phải bạn đã thất bại ra sao, mà bạn đã chấp nhận nó thế nào". Câu nói ấy, nhưng một "cú huých" tác động một lực rất lớn vào nhận thức về thanh công của con người. Thành công không được xây dựng từ thành công, mà thành công được xếp từ chính những viên gạch mang tên thất bại. Và thất bại hiển nhiên là điều không ai muốn, nhưng khắc nghiệt thay, chúng ta lại không thể chạm tay tới thành công, nếu không nếm trải "đủ các vị mặn" của thất bại. Thất bại không có nghĩa là thua cuộc, là trắng tay, là tận cùng, mà thất bại chính là cơ hội để ta có thể mở ra cánh cửa "bài học và kinh nghiệm". Nghĩa là thất bại không đáng sợ, nó chỉ đáng sợ khi chúng ta chìm đắm trong "hố sâu của sự hèn nhát". Như Norman Kusin từng nói: "Cái chết không phải là điều mất mát lớn nhất trong cuộc đời. Mà sự mất mát nhất đó chính là để tâm hồn mình tàn lụi ngay cả khi còn sống". Điều đó làm tôi nhớ đến cầu thủ bóng đá

Hasabe Makoto – một đội trưởng dẫn đầu đoàn Nhật Bản tham dự World Cup. Bóng đá khác với những môn thể thao khác ở chỗ khó có thể kiểm soát tình hình chỉ bởi một cá nhân và cũng khó có thể dự đoán trước mọi sự việc. Vì thế mà anh đã trải lòng trong cuốn sách "Rèn luyện trí tuệ" của mình: "Để có thể vững tâm dù bất cứ chuyện gì xảy ra, tôi đã tập cho mình thói quen đưa ra những tình huống xấu nhất". Một khi bạn càng cảm thấy bất an, lo sợ thì nỗi bất an, lo sợ ấy sẽ ngày càng lớn lên. Nhưng nếu bạn đã chuẩn bị sẵn cho tình huống xấu nhất thì bạn có thể ngăn chặn được khủng hoảng tinh thần. Cầu thủ Ichiro sau khi ghi kỷ lục đập 3000 cú đập bóng thành công ở cả Nhật Bản và Mĩ đã trả lời phỏng vấn như sau: "Trong mỗi thất bại, chắc chắn đều có lý do và hướng phát triển", anh chia sẻ anh thường suy ngẫm và chiêm nghiệm về những hành động thường nhật của bản thân. Việc suy ngẫm lại những gì đã xảy ra trong ngày không chỉ là thói quen của riêng Ichiro mà còn là của rất nhiều người vĩ đại khác. Lý do là họ đã trải nghiệm nhiều việc những gì học được từ thất bại đều có thể dẫn đến thành công. Ngược lại, cứ mãi đắm chìm trong suy nghĩ tiêu cực và thất bại mang lại thì bạn sẽ ngày thêm chán ghét bản thân mình mà "hủy hoại" nó cùng những suy nghĩ tiêu cực. Vậy nên, hãy: "Thà làm một bông sen nở khi thấy mặt trời bị mất hết nhuy còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông".

Bài sửa số 5. Carl Bard đã từng tâm sự rằng : "Dù rằng không ai có thể quay lại và tạo dựng một khởi đầu mới, nhưng bất cứ ai cũng có thể bắt đầu lại từ bây giờ và có một kết thúc mới". **Như vậy, có nghĩa rằng: Để có một cục diện mới, con người cần chấp nhận hiện thực không mấy tốt đẹp? Đúng vậy,** Cũng giống như việc bạn không thể nào quay lại để sửa chữa những lỗ hổng của quá khứ mang tới sự **dẫn tới thất bại của ngày hôm nay**, nhưng chấp nhận thất bại ở hiện tại **để đứng lên là điều nhất định phải làm.** ~~và không chùn bước ,rồi sẽ tới một lúc nào đó chính bạn sẽ tự tạo ra một kết thúc có hậu nhất cho chính bản thân .~~ "Chấp nhận" là thái độ **quyết định bước tiến tiếp theo có xảy ra hay không** ~~của con người~~ **khi chúng ta đối mặt** thất bại. **"Chấp nhận thất bại" là tinh thần sẵn sàng** ~~đối mặt với những thất bại của bản thân~~ **nhìn thẳng vào những khuyết điểm, những sai phạm của bản thân. Nhưng "chấp nhận thất bại" không đồng nghĩa với việc từ**

bỏ, bằng lòng hay buông xuôi. "Chấp nhận" là bước đệm để "hình thành kĩ năng" cho "nước cờ" sau tỉnh táo hơn. ~~tự nhận thấy rằng mình đang ở đâu ,soi chiếu lại bản thân mình để rút ra kinh nghiệm trao dồi thêm kiến thức mới. thất bại và thành công là hai thái cực đối lập nhưng luôn tồn tại song hành với nhau~~ . ~~Thất bại là tiền đề để tạo dựng nên sự thành công và thành công là cái gương để soi chiếu lại những thất bại mà bạn đã trải qua.~~ Bởi, chúng ta không thể "sút bóng" trúng khung thành ngay từ lần đầu tiên, hoặc nếu có ăn may, cũng không thể vào tiếp nếu không có sự luyện tập. Thành công cũng vậy, Không ai có thể thành công ngay lần đầu tiên, mà phải nếm trải "vị đắng" của thất bại. ~~chưa từng vấp ngã trong những sai lầm. Nhưng khi thất bại, sẽ có những người coi đó là bài học kinh nghiệm là lời nhắn của cuộc đời rằng:hướng đi của bạn chưa đúng hãy nhìn lại, rút ra kinh nghiệm để thay đổi hướng đi cho đúng đắn hơn .~~ Nếu ai chưa thuộc "công thức" của bài toán ấy, thì ~~Nhưng cũng sẽ có những người~~ vẫn đang "loay hoay" tìm cách giải, thậm chí có thể "xem lời giải" khi bế tắc. ~~chìm đắm trong sự đau khổ và tuyệt vọng, vì chưa tìm được cách giải. họ tự đẩy mình vào "ngõ cụt" mà họ tự tạo ra. Không có hoàn cảnh nào tuyệt vọng mà chỉ có người tuyệt vọng vì hoàn cảnh mà thôi. Khi gặp thất bại thái độ của con người là quan trọng nhất, nó sẽ quyết định liệu bạn có thành công hay là lại tiếp tục chìm trong muôn vàn những thất bại khác. Con người thường có hai thái độ đối với thất bại: một là đổ lỗi trốn tránh hay chối bỏ những sai lầm những điều mà mình đã làm con nhớ rằng bạn chưa chấp nhận thất bại; Hay là vui vẻ chấp nhận những lỗi lầm của bản thân và sẵn sàng đối mặt với khó khăn thì đây mới là chấp nhận thất bại hãy nhớ rằng cách bạn đối xử với thất bại có thể tạo ra nhiều sự khác biệt. Bạn đã từng nghe tới hoa hồng sa mạc chưa ? Ta gọi nó là hoa hồng sa mạc bởi nó là loài hoa đẹp nhất trên sa mạc nhưng cũng vì nó khác với các loại hoa hồng bình thường . Loài hoa này chấp nhận sống trong môi trường rất đặc biệt (mà không có loại hoa hồng nào có thể sống được)để tỏa sáng với những màu sắc rực rỡ ,trông như một cô gái mạnh mẽ dũng cảm giữa thiên nhiên hùng vĩ , khắc nghiệt.~~ Vậy tại sao không chấp nhận, tạm gác lại và đi học lại lý thuyết, học lại công thức? Chẳng phải, một lần xem lại là một lần thuộc nó hơn sao? Hà có gì, ta phải "xem lời giải" trong khi mình có thể làm được

nếu thuộc cách làm? ~~Chấp nhận thất bại là khi ta Ý thức được mình còn thiếu những trải nghiệm ,thiếu kinh nghiệm và cần phải học hỏi thêm để xây dựng một tiền đề vững chắc hơn bước tiếp trên con đường sự nghiệp. Bạn có biết rằng những người mà bạn vẫn luôn ngưỡng mộ họ cũng giống như bạn, từng là những người thất bại, và họ đã vượt qua để có được thành công như ngày hôm nay~~. Cuộc sống cũng vậy, thành công cũng không ngoại lệ, đôi khi "chấp nhận" mình thiếu sót là cách mở ra cánh cửa mang tên "trưởng thành". Bill Gate đã từng sáng lập Taf-0-Data và đã thất bại, nhưng chính sự quyết tâm và tài năng về lập trình, ông đã xây dựng thành công Microsoft và trở thành tỉ phú tu nhân trẻ nhất Thế giới khi mới 31 tuổi. Thần thoại bóng rổ thế giới Michael Jordan đã từng ném hút hơn 9000 lần trong cả sự nghiệp lẫy lừng của anh. Hãy luôn tin tưởng vào bản thân mình và chấp nhận thất bại nhưng đừng dừng lại mà hãy dũng cảm làm lại từ đầu. Bất kỳ cách nào cũng không nên trở thành cái cớ cho bạn sa ngã. Bạn không thể thay đổi cả thế giới nhưng bạn có thể thay đổi bản thân mình. Việc cần làm là lựa chọn một con đường đúng đắn và kiên định bước tiếp.

Bài sửa số 6. Một doanh nhân tỉ phú sau cả đời "chinh chiến" trên thương trường ác liệt đã quả quyết rằng: ***"Thành công không phải cuối cùng, thất bại không phải chết người, sự can đảm mới quan trọng"****. Câu nói ấy, như một "luồng sinh khí" vực dậy những người đang "oằn mình" trong nỗi đau đớn của sự thất bại mang lại. Suy cho cùng, con người tồn tại trong cuộc sống này, "thành công" là mục tiêu cần hướng tới, nhưng "giá trị sống" mới là điểm cuối cùng. Và để đến được điểm cuối cùng, thì cần phải chạm tay được đến thành công. Và muốn thành công thì không cách nào có thể, ngoài việc vượt qua thất bại. Nhưng liệu rằng, chúng ta có đủ mạnh mẽ để đứng lên sau mỗi lần thất bại hay không? Có đủ can đảm để đối diện với thất bại hay không lại là một câu hỏi khó tìm được đáp án, nếu bản thân mỗi người không tự giải đáp bằng nhận thức của mình. "Thất bại" không có nghĩa là thua cuộc, "chấp nhận thất bại" lại càng không phải là bạn đầu hàng hay từ bỏ mục tiêu ban đầu. Mà "chấp nhận thất bại" cũng chính là một thành công, để bạn hiểu rằng, mình đang yếu ở đâu, mạnh ở chỗ nào mà hoàn thiện hơn. ~~Vậy nên dám chấp nhận thất bại chính bàn đạp để ta đi đến~~*

~~thành công. "Chấp nhận" không phải là bằng lòng, buông xuôi, mà là tinh thần sẵn sàng đối mặt với thất bại,từ đó rút ra bài học cho lần sau.~~ Bởi, không ai thành công, nếu không có đủ tri thức, đủ sức mạnh để chống chọi với dông bão; không ai chân đủ cứng nếu không phải luyện tập hàng ngày. Và dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ gì đi chăng nữa, thì cũng không thể tránh khỏi thất bại, ~~vì không ai thành công ngay từ lần đầu tiên, và cũng không ai là không mắc phải sai lầm~~. Vì, khoảng cách giữa thành công và thất bại còn có "kẻ thứ ba" mang tên – thái độ. Khi thất bại, bạn có kể không chấp nhận được nó ngay, hay cứ khóc nếu bạn muốn, nhưng đừng ~~có người~~ đắm chìm trong tuyệt vọng; hãy cứ đau đớn theo cách của bạn, nhưng đừng từ bỏ. ~~Ngược lại có người lại lấy thất bại đó là bài học để nhìn lại bản thân. Thành công chỉ có thể được xây dựng từ những thất bại, quan trọng là bạn nhận thức chúng ra sao?. Vậy nên khi thất bại,thái độ của con người rất quan trọng. Chấp nhận thất bại và nhìn nhận những sai lầm, thiếu xót của bản thân. Từ đó trau dồi kiến thức, hoàn thiện lỗ hổng ấy và chuẩn bị hành trang cho lần thành công tiếp theo.~~ Chúng ta, phải hướng về phía mặt trời, phải vươn lên như những cây hoa dại sau cơn bão. "Cơn bão" vừa qua, không phải là vùi dập, mà nó đang thử sức, đang rèn cho ta kĩ năng và bài học chống chọi với khắc nghiệt mà thôi. ~~hãy nghĩ mình như "cây xương rồng" sống trên sa mạc. Trong điều kiện môi trường khắc nghiệt như vậy, mà nó vẫn chấp nhận thực tại,đâm sâu xuống lòng đất và vươn lên.~~Cũng như đại dịch covid-19 vừa qua, ~~chúng ta thiếu thốn về mọi thứ,nhưng đồng bào ta vẫn chấp nhận thực tại và cùng nhau cố gắng vượt qua đại dịch.~~ không phải là "hủy diệt" con người, mà nó như một mốc son để con người nhìn lại quá trình đối xử với thiên nhiên, động vật..... (em cho 1 câu nói để chốt lại là được em nhé!)

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Một doanh nhân tỉ phú sau cả đời "chinh chiến" trên thương trường ác liệt đã quả quyết rằng: "Thành công không phải cuối cùng, thất bại không phải chết người, sự can đảm mới quan trọng". Câu nói ấy, như một "luồng sinh khí" vực dậy những người đang "oằn mình" trong nỗi đau đớn của sự thất bại mang lại. Suy cho cùng, con người tồn tại trong cuộc sống này,

"thành công" là mục tiêu cần hướng tới, nhưng "giá trị sống" mới là điểm cuối cùng. Và để đến được điểm cuối cùng, thì cần phải chạm tay được đến thành công. Và muốn thành công thì không cách nào có thể, ngoài việc vượt qua thất bại. Nhưng liệu rằng, chúng ta có đủ mạnh mẽ để đứng lên sau mỗi lần thất bại hay không? Có đủ can đảm để đối diện với thất bại hay không lại là một câu hỏi khó tìm được đáp án, nếu bản thân mỗi người không tự giải đáp bằng nhận thức của mình. "Thất bại" không có nghĩa là thua cuộc, "chấp nhận thất bại" lại càng không phải là bạn đầu hàng hay từ bỏ mục tiêu ban đầu. Mà "chấp nhận thất bại" cũng chính là một thành công, để bạn hiểu rằng, mình đang yếu ở đâu, mạnh ở chỗ nào mà hoàn thiện hơn. Bởi, không ai thành công, nếu không có đủ tri thức, đủ sức mạnh để chống chọi với dông bão; không ai chân đủ cứng nếu không phải luyện tập hàng ngày. Và dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ gì đi chăng nữa, thì cũng không thể tránh khỏi thất bại. Vì, khoảng cách giữa thành công và thất bại còn có "kẻ thứ ba" mang tên – thái độ. Khi thất bại, bạn có kể không chấp nhận được nó ngay, hay cứ khóc nếu bạn muốn, nhưng đừng đắm chìm trong tuyệt vọng; hãy cứ đau đớn theo cách của bạn, nhưng đừng từ bỏ. Chúng ta, phải hướng về phía mặt trời, phải vươn lên như những cây hoa dại sau cơn bão. "Cơn bão" vừa qua, không phải là vùi dập, mà nó đang thử sức, đang rèn cho ta kĩ năng và bài học chống chọi với khắc nghiệt mà thôi. Không phải là "hủy diệt" con người, mà nó như một mốc son để con người nhìn lại quá trình đối xử với thế giới xung quanh.

***Bài sửa số 7.** Zig Ziglar **từng rất nhiều lần vượt qua những "cú ngã" trong sự nghiệp mà khẳng định rằng**: "Bạn không thể giải quyết vấn đề, chừng nào bạn chưa thừa nhận mình đang gặp phải vấn đề và chấp nhận trách nhiệm giải quyết nó". **Câu nói ấy, đã giúp chúng ta có cái nhìn rõ hơn về "thất bại" và cách đối mặt với thất bại "Thất bại" không có nghĩa là xấu, là tiêu cực, là từ bỏ hay buông xuôi, mà** chính những lần "thất bại" **sẽ giúp ta có thêm nhiều "dấu cộng" trong "danh mục" kinh nghiệm, bài học** của mình. Và ~~**về hành động**~~ **việc chấp nhận thất bại là "bài học đường đời đầu tiên" quyết định những bước phát triển sau này trên con đường vươn tới sự trưởng thành,** và đó cũng được xem như một "khởi đầu" thành công của con người. ~~*Chấp nhận thất bại không phải là bằng lòng, thoả mãn, thỏa*~~

~~hiệp mà chính là tinh thần sẵn sàng đối mặt với thất bại.~~ Bởi quy luật tồn tại trong cuộc đời này là "phải vượt qua những rào cản". Dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ gì đi nữa thì sẽ có lúc "trên đường băng" ấy bạn "cuồng chân, khụy gối", bạn bị "dông bão" quật ngã một cách không thương tiếc. Vậy nên, chúng ta cần đánh dấu vào phần "ghi chú" khi hoàn thành bài học này là: Thất bại và thành công luôn song hành cùng nhau, không ai bước lên đỉnh vinh quang mà không nếm trải vị mặn của thất bại. Không ai thành công ngay lần đầu tiên, nếu không trải qua thất bại. Quan trọng mà chúng ta có đủ kiên cường, đủ dũng cảm, đủ mạnh mẽ để đối mặt và đứng lên hay không! ~~và ai cũng phải trải qua những sai lầm của mình.~~ ~~Và điều quan trọng là thái độ và cách nhìn nhận của mỗi người sau thất bại đó.~~ Có những người khi thất bại, đã ngay lập tức "quần mình" ~~chìm đắm~~ trong đau khổ, trong tuyệt vọng, tự "ăn mòn" bản thân mình bằng những suy nghĩ tiêu cực. ~~do chính họ tạo ra.~~ Họ ~~tự~~ dằn vặt ~~bản thân~~, né tránh ~~thực tại~~, họ đổ lỗi và bao biện cho ~~thất bại~~ sự yếu kém, thiếu sót của mình. Điều đó đồng nghĩa với việc họ chưa sẵn sàng đối mặt với thất bại đó, vì thế họ luôn chôn vùi mình trong quá khứ, không thể đối diện với hiện tại. Ngược lại, có người lại coi thất bại là bài học để nhìn nhận lại bản thân. **Nhà phát minh Thomas Edison đã thất bại gần 10000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện. Nếu không có sự chấp nhận thất bại thì có lẽ sẽ chẳng có một bóng đèn điện cho nhân loại** Cuộc sống ~~chắc chắn~~ như một bản đàn, có thăng có trầm, học cách đối diện và "tập hát chúng nhiều" mới khiến ta thay đổi đủ "tường vựng" để ca. Và phải luôn tin tưởng vào chính bản thân mình, chấp nhận thất bại nhưng đừng dừng lại và ngại làm lại. Hãy vươn lên như loài "xương rồng trên sa mạc", chấp nhận môi trường khắc nghiệt và không ngừng đâm sâu xuống lòng đất để vươn lên.

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

Zig Ziglar từng rất nhiều lần vượt qua những "cú ngã" trong sự nghiệp mà khẳng định rằng: "Bạn không thể giải quyết vấn đề, chừng nào bạn chưa thừa nhận mình đang gặp phải vấn đề và chấp nhận trách nhiệm giải quyết nó". Câu nói ấy, đã giúp chúng ta có cái nhìn rõ hơn về "thất bại" và cách đối mặt với thất bại "Thất bại" không có nghĩa là xấu, là tiêu cực, là từ bỏ

hay buông xuôi, mà chính những lần "thất bại" sẽ giúp ta có thêm nhiều "dấu cộng" trong "danh mục" kinh nghiệm, bài học của mình. Và việc chấp nhận thất bại là "bài học đường đời đầu tiên" quyết định những bước phát triển sau này trên con đường vươn tới sự trưởng thành, và đó cũng được xem như một "khởi đầu" thành công của con người. Bởi quy luật tồn tại trong cuộc đời này là "phải vượt qua những rào cản". Dù bạn có tài giỏi đến đâu, siêu sao tầm cỡ gì đi nữa thì sẽ có lúc "trên đường băng" ấy bạn "cuồng chân, khụy gối", bạn bị "dông bão" quật ngã một cách không thương tiếc. Vậy nên, chúng ta cần đánh dấu vào phần "ghi chú" khi hoàn thành bài học này là: Thất bại và thành công luôn song hành cùng nhau, không ai bước lên đỉnh vinh quang mà không nếm trải vị mặn của thất bại. Không ai thành công ngay lần đầu tiên, nếu không trải qua thất bại. Quan trọng mà chúng ta có đủ kiên cường, đủ dũng cảm, đủ mạnh mẽ để đối mặt và đứng lên hay không!. Có những người khi thất bại, đã ngay lập tức "quần mình" trong đau khổ, trong tuyệt vọng, tự "ăn mòn" bản thân mình bằng những suy nghĩ tiêu cực. Họ dằn vặt, né tránh, họ đổ lỗi và bao biện cho sự yếu kém, thiếu sót của mình. Điều đó đồng nghĩa với việc họ chưa sẵn sàng đối mặt với thất bại đó, vì thế họ luôn chôn vùi mình trong quá khứ, không thể đối diện với hiện tại. Ngược lại, có người lại coi thất bại là bài học để nhìn nhận lại bản thân. Nhà phát minh Thomas Edison đã thất bại gần 10000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện. Nếu không có sự chấp nhận thất bại thì có lẽ sẽ chẳng có một bóng đèn điện cho nhân loại. Cuộc sống như một bản đàn, có thăng có trầm, học cách đối diện và "tập hát chúng nhiều" mới khiến ta thay đổi đủ "tường vựng" để ca. Và phải luôn tin tưởng vào chính bản thân mình, chấp nhận thất bại nhưng đừng dừng lại và ngại làm lại. Hãy vươn lên như loài "xương rồng trên sa mạc", chấp nhận môi trường khắc nghiệt và không ngừng đâm sâu xuống lòng đất để vươn lên một cách dẻo dai và mãnh liệt.

Bài sửa số 8. Một tỷ *phú ~~mỹ từng nói~~* **người Mĩ, cả đời lăn lộn trên thương trường đã nói quan điểm của ông về cách nhìn một người trẻ:** "Điều tôi muốn biết trước tiên không phải là bạn đã thất bại ra sao mà bạn đã chấp nhận nó thế nào". **Và câu nói ấy đã tác động một "lực" rất lớn vào nhận thức của những người đang "chập chững" bước những bước đi đầu tiên trên**

đường đời. ~~Thật vậy câu nói này như~~ Bởi nó đã khẳng định sức mạnh của ~~hành động~~ việc dám "chấp nhận thất bại" khi đối diện với những "nấc thang" khắc nghiệt của cuộc sống., ~~có vậy mới đưa ta đến nhiều thành công.~~" "Chấp nhận thất bại" không đồng nghĩa với việc từ bỏ, buông xuôi hay đầu hàng, mà đó là tinh thần dám nhìn thẳng vào "kết cục", nhìn thẳng vào sự non nớt, yếu kém của mình. ~~,đối mặt với thất bại .~~" Không phải ngẫu nhiên, ông bà ta lại có thể đúc được câu nói: "Thất bại là mẹ thành công", bởi lẽ trong cuộc đời này, không ai thành công mà chưa từng vấp ngã, không ai có thể "sút bóng" trúng khung thành ngay từ lần đầu tiên. Quan trọng là, khi chưa trúng ta có "tập sút" tiếp hay không! Để khẳng định cho điều đó, Lý Tiểu Long quả quyết: "Tôi không sợ người luyện tập 10.000 cú đá một lần mà chỉ sợ người thực hành một cú đá 10.000 lần". Như vậy, tại sao chúng ta lại phải "đắm mình" trong đau khổ khi mới vấp phải cái hố đầu tiên? Tại sao chúng ta phải từ bỏ, khi còn đường phía trước còn rất dài? Và tương lai còn đang chờ phía cuối đường hầm? ~~chỉ là khi thất bại có người đau khổ tự xem mình vô dụng, lún sâu vào vùng trũng, có người lại dám bước lên xem thất bại là bài học ,là cơ hội .Khi thất bại thái độ của con người là rất quan trọng~~. Quy luật tồn tại của vạn vật là "biến đổi" trước khi có "hiện tượng", bứt ra khỏi hạt mầm trước khi có một cái cây xanh. Con người cũng vậy, trước khi đứng được trên đỉnh núi vinh quang, phải nếm đủ các vị "đắng – cay – mặn mòi" của thất bại. Quan trọng khi thất bại ta ~~không dừng lại~~ "kêu than", "la hét", "buông bỏ" vì đau đớn hay ~~mà nỗ lực~~ kiên cường bước tiếp. ~~tìm ra hướng đi phù hợp. Cũng như~~ Bạn sẽ là cây xương rồng xanh tốt giữa sa ~~hoang~~ mạc, hay là bông hoa chưa kịp nở đã tàn? ~~không vì thời tiết khắc nghiệt mà chúng tàn lụi,chúng đâm sâu rễ xuống mặt đất , ngước mình đến mặt trời , chúng tích nước trong cơ thể để sống~~. Bạn có học được sự can đảm như nữ tỷ phú Việt – Bà "Nguyễn Thị Phương Thảo" dù trải qua nhiều thất bại trong sự nghiệp nhưng bà chưa bao giờ chùn bước mà ~~xem thất bại là bài học kinh nghiệm,là bước đệm để bước tiếp.nhờ vậy giờ đây đây~~ đưa doanh nghiệp của mình ~~đã chinh phục cả bầu trời~~ phát triển trên mảnh đất cần được "sinh trưởng" như Việt Nam. ~~Thêm vào đó không chỉ với bản thân mà đối với những thất bại của người khác chúng ta nên xem đó là bài học và chấp nhận .Không chỉ rút ra~~

~~*bài học kinh nghiệm cho riêng mình mà còn giúp người khác vượt qua giai đoạn khó khăn, lan tỏa những giá trị tốt của mình để giúp xã hội ngày càng phát triển tốt hơn.*~~

Bài viết hoàn chỉnh sau sửa:

*Một tỷ phú người Mĩ, cả đời lăn lộn trên thương trường đã nói quan điểm của ông về cách nhìn một người trẻ: "Điều tôi muốn biết trước tiên không phải là bạn đã thất bại ra sao mà bạn đã chấp nhận nó thế nào". Và câu nói ấy đã tác động một "lực" rất lớn vào nhận thức của những người đang "chập chững" bước những bước đi đầu tiên trên đường đời. Bởi nó đã khẳng định sức mạnh của việc dám "chấp nhận thất bại" khi đối diện với những "nấc thang" khắc nghiệt của cuộc sống. "Chấp nhận thất bại" không đồng nghĩa với việc từ bỏ, buông xuôi hay đầu hàng, mà đó là tinh thần dám nhìn thẳng vào "kết cục", nhìn thẳng vào sự non nớt, yếu kém của mình. Không phải ngẫu nhiên, ông bà ta lại có thể đúc được câu nói: "Thất bại là mẹ thành công", bởi lẽ trong cuộc đời này, không ai thành công mà chưa từng vấp ngã, không ai có thể "sút bóng" trúng khung thành ngay từ lần đầu tiên. Quan trọng là, khi chưa trúng ta có "tập sút" tiếp hay không! Để khẳng định cho điều đó, Lý Tiểu Long quả quyết: "Tôi không sợ người luyện tập 10.000 cú đá một lần mà chỉ sợ người thực hành một cú đá 10.000 lần". Như vậy, tại sao chúng ta lại phải "đắm mình" trong đau khổ khi mới vấp phải cái hố đầu tiên? Tại sao chúng ta phải từ bỏ, khi còn đường phía trước còn rất dài? Và tương lai còn đang chờ phía cuối đường hầm. Quy luật tồn tại của vạn vật là "biến đổi" trước khi có "hiện tượng", bứt ra khỏi hạt mầm trước khi có một cái cây xanh. Con người cũng vậy, trước khi đứng được trên đỉnh núi vinh quang, phải nếm đủ các vị "đắng – cay – mặn mòi" của thất bại. Quan trọng khi thất bại ta "kêu than", "la hét", "buông bỏ" vì đau đớn hay ~~*mà nỗ lực*~~ kiên cường bước tiếp. Bạn sẽ là cây xương rồng xanh tốt giữa sa ~~*hoang*~~ mạc, hay là bông hoa chưa kịp nở đã tàn? Bạn có học được sự can đảm như nữ tỷ phú Việt – Bà "Nguyễn Thị Phương Thảo" dù trải qua nhiều thất bại trong sự nghiệp nhưng bà chưa bao giờ chùn bước mà đưa doanh nghiệp của mình phát triển trên mảnh đất cần được "sinh trưởng" như đất nước Việt Nam.*

Bài viết số 9. Bàn về ~~hành động~~ thái độ của con người trước thất bại ~~chấp nhận thất bại để thành công,~~ Abraham Lincoln – vị tổng thống Mỹ đời thứ 16 đã có đôi lời chia sẻ: "Điều tôi muốn biết trước tiên không phải là bạn đã thất bại ra sao mà là bạn đã chấp nhận nó như thế nào". Đúng vậy, ~~dù bạn thành công hay thất bại bao nhiêu lần đi chăng nữa,~~ chấp nhận thất bại chính là yếu tố quyết định thành công lần sau của bạn, bởi khi ~~điều quan trọng là~~ bạn biết chấp nhận nó, đối đầu với nó, để từ đó rút ra bài học cho bản thân, xét cho cùng thì "thất bại chỉ là một lần để nghỉ ngơi. Đó là cơ hội để bạn bắt đầu lại theo cách thông minh hơn". ~~Chấp nhận thất bại là dám đương đầu, nhìn thẳng về phía trước để bước đi.~~ Chấp nhận thất bại không phải là bằng lòng, thỏa hiệp mà là sẵn sàng tinh thần đối mặt, đương đầu, nhìn thẳng vào thực tế. Thành công và thất bại là một phần tất yếu của cuộc sống. Chúng luôn song hành với nhau. Trong cuộc sống dù cho bạn có tài giỏi cỡ nào, siêu sao tầm gì đi chăng nữa thì đã từng có lúc những ước mơ, nỗ lực, hoài bão của bạn bị vùi dập không thương tiếc. Thất bại là điều không ai mong muốn nhưng chính thái độ của bạn với nó góp phần tạo nên thành công mai sau. Khi thất bại, có người đắm chìm trong đau khổ, luôn trốn tránh hiện thực nhưng có người lại coi thất bại là một tấm gương để phản chiếu bản thân, để nhìn lại mình. "Cuộc sống có 2 nguyên tắc: 1. Không bao giờ từ bỏ; 2. Luôn luôn nhớ nguyên tắc 1" thừa nhận và đối mặt với thất bại sẽ giúp con người tích lũy được kinh nghiệm trau dồi được kĩ năng, có được trải nghiệm để bắt đầu lại theo cách thông minh hơn. Chắc hẳn ai trong chúng ta cũng đã quen thuộc với hình ảnh một ông già lịch lãm trong bộ vest trắng, chòm râu bạc và cà vạt đen của gà rán KFC. Ngày nay KFC đã có trên 100 quốc gia nhưng mấy ai biết rằng thuở ban đầu, Sanders đã bị hơn 1000 nhà hàng từ chối. ~~Thành công vạn dặm đến từ một bước chân. Chúng ta chỉ có thể thành công khi không sợ thất bại, và dam đương đầu với nó.~~ (ý này viết hô hào quá!) "Thành công chỉ đạt được khi đã trải qua nhiều thất bại và nghiền ngẫm". Hãy sống mà mạnh mẽ, kiên cường như cây xương rồng ngoài sa mạc. Dù cằn cỗi, khắc nghiệt vẫn biết đâm sâu rễ xuống lòng đất mà vươn lên, mà sinh tồn.

NHỮNG CÂU NÓI CÓ THỂ VẬN DỤNG

STT	Câu nói	Tác giả
1	*Chỉ cần biết rằng, khi bạn thực sự muốn thành công, bạn sẽ không bao giờ từ bỏ, dù cho mọi thứ có tồi tệ đến đâu đi chăng nữa.*	Khuyết danh
2	*Hãy chịu trách nhiệm về cuộc đời mình. Nên biết rằng chính bạn chứ không ai khác sẽ là người đưa bạn tới nơi bạn muốn.*	Les Brown
3	*Những việc tôi đã làm, tôi không hối hận. Tôi chỉ hối hận về những việc tôi có cơ hội thực hiện nhưng lại không làm mà thôi.*	Khuyết danh
4	*Thách thức là điều làm cho cuộc sống trở nên thú vị và vượt qua thử thách chính là những gì tạo nên ý nghĩa cuộc sống.*	Joshua J. Marine
5	*Thật khó để chờ đợi một điều gì đó bạn biết có thể chẳng bao giờ xảy ra, nhưng còn khó hơn để từ bỏ khi đó là mọi điều mà bạn muốn.*	Khuyết danh
6	*Một trong những bí quyết quan trọng nhất để có được thành công là lập nên quy tắc làm những việc bạn biết mình nên làm, dù cho bạn không muốn đi chăng nữa.*	Khuyết danh
7	*Những điều tốt đẹp sẽ đến với những người biết chờ đợi... những điều tuyệt vời hơn sẽ đến với những người chịu bắt tay vào việc và làm bất cứ điều gì để làm chúng trở thành hiện thực.*	Khuyết danh
8	*Hạnh phúc là thứ không thể đếm được, sở hữu được, kiếm được hay mặc vào được. Nó là trải nghiệm tinh thần của mỗi phút giây ta sống với tình yêu, vinh dự và lòng biết ơn.*	Denis Waitley

9	*Để thành công, khao khát thành công của bạn phải lớn hơn nỗi sợ thất bại.*	Bill Cosby
10	*Hãy đi đến nơi mà bạn được chào đón – chứ không phải nơi người khác phải chịu đựng bạn. Nếu họ không thể nhìn ra giá trị thực của bạn, đã đến lúc có một khởi đầu mới.*	Khuyết danh
11	*Đừng sợ đấu tranh cho điều bạn tin tưởng, cho dù điều đó đồng nghĩa với việc bạn chỉ có một mình.*	Andy Biersack
12	*Sự trả thù tốt nhất là một thành công vĩ đại.*	Frank Sinatra
13	*Hãy quên đi tất cả những lí do không thể và chỉ tin vào một lí do cho thấy điều đó là có thể xảy đến.*	Khuyết danh
14	*Tôi biết ơn những người đã nói không với tôi. Bởi nhờ họ, tôi đã tự mình làm điều đó.*	Albert Einstein
15	*Cách duy nhất để làm tốt một việc là hãy yêu công việc bạn làm. Nếu bạn chưa tìm thấy nó, hãy cứ tiếp tục tìm kiếm. Đừng dừng lại.*	Steve Jobs
16	*Cuộc đời rất ngắn ngủi, hãy sống trọn từng phút giây. Tình yêu rất hiếm hoi, hãy nắm lấy thật chặt. Giận dữ là không tốt, hãy loại bỏ nó ngay. Sợ hãi rất tồi tệ, hãy đối mặt với nó. Những kỉ niệm luôn ngọt ngào, hãy trân trọng chúng.*	Khuyết danh
17	*Khi bạn nói "Khó quá" đồng nghĩa với việc "Tôi không đủ mạnh mẽ để đấu tranh vì nó". Hãy ngừng ngay việc kêu ca. Hãy suy nghĩ tích cực!*	Khuyết danh
18	*Cuộc sống giống như việc chụp ảnh. Bạn cần có những điểm mờ để tạo nên một bức hình đẹp.*	Khuyết danh
19	*Đừng lo lắng về thất bại, hãy lo về những cơ hội bạn bỏ lỡ khi bạn không hề cố gắng.*	Jack Canfield

20	*Nỗi đau bạn cảm nhận hôm nay sẽ là nguồn sức mạnh cho bạn trong tương lai. Mỗi thách thức sẽ đem lại cho bạn cơ hội để trưởng thành.*	Khuyết danh
21	*Hãy xây lên giấc mơ của riêng bạn, nếu không người khác sẽ thuê bạn xây dựng giấc mơ của họ đó.*	Farrah Gray
22	*Thứ duy nhất chen vào giữa bạn và ước mơ là ý chí cố gắng và niềm tin có thể thực hiện được.*	Joel Brown
23	*Tự tin vào bản thân là phẩm chất hấp dẫn nhất mà một người có thể có. Làm sao mọi người có thể biết bạn tuyệt vời thế nào nếu chính bản thân bạn còn không thấy điều đó?*	Khuyết danh
24	*Mỗi người đi qua đời ta đều dạy cho ta điều gì đó... Một số bài học rất đau đớn, một số thì không... Nhưng tất cả đều vô giá.*	Khuyết danh
25	*Hạnh phúc không có nghĩa là mọi thứ đều hoàn hảo. Nó có nghĩa rằng bạn quyết định nhìn ra khỏi những thiếu sót.*	Khuyết danh
26	*Không một ai viết ra một kế hoạch khiến bản thân trở nên trắng tay, mập ú, lười biếng hay ngu ngốc. Đó chỉ là những gì xảy đến khi bạn không có một kế hoạch cho mình.*	Larry Winget
27	*Có ba thứ không thể lấy lại được trong cuộc sống: những lời đã nói ra, khoảnh khắc bỏ lỡ và thời gian đã trôi qua. Hãy cẩn thận!*	Khuyết danh
28	*Dù rằng không ai có thể quay lại và tạo dựng một khởi đầu mới, nhưng bất cứ ai cũng có thể bắt đầu từ bây giờ và có một kết thúc mới.*	Carl Bard
29	*Khi quá khứ gọi tên, hãy cho nó vào hộp thư thoại, tin tôi đi, nó chẳng thể nói lên được điều gì mới cả.*	Khuyết danh

30	*Nguyên tắc số 1 của cuộc sống. Hãy làm những gì khiến bạn hạnh phúc.*	Khuyết danh
31	*Hãy tránh xa bất cứ điều gì hay bất cứ ai lấy đi niềm vui của bạn. Bởi cuộc đời quá ngắn ngủi để phải chịu đựng những kẻ ngu ngốc.*	Khuyết danh
32	*Yêu những gì bạn có. Cần những gì bạn muốn. Chấp nhận những gì bạn nhận được. Cho những gì bạn có thể. Hãy luôn nhớ rằng: những gì cho đi đều có thể nhận lại...*	Khuyết danh
33	*Hãy luôn nhớ rằng có một người nào đó vẫn sẽ hạnh phúc dù họ có ít hơn những gì bạn có.*	Khuyết danh
34	*Thất bại lớn nhất bạn có thể gặp trong đời là chẳng bao giờ cố gắng.*	Khuyết danh
35	*Cuộc sống có 2 nguyên tắc: 1. Không bao giờ từ bỏ; 2. Luôn luôn nhớ nguyên tắc 1.*	Khuyết danh
36	*Không ai cho tôi thành công. Tôi phải tự đi tìm và nắm lấy nó. Đó là lý do vì sao tôi đứng đây. Để chế ngự. Để chinh phục. Cả thế giới và tôi.*	Khuyết danh
37	*Nỗi sợ hãi không biến mất, chỉ là bạn đã đối mặt với khó khăn một cách dũng cảm. Hãy học cách thể hiện bản thân và tin tưởng nhiều hơn.*	Emma Watson
38	*Không thể khen ngợi điều gì mà không có niềm tin.*	Eva Peron
39	*Hãy ngẩng cao đầu và đứng thẳng cho dù ai đó xô ngã bạn.*	Tory Johnson
40	*Sẽ là một vinh dự nếu ai đó tin tưởng bạn, đặc biệt trong các tình huống khó khăn.*	Rachel Maddow
41	*Bạn đủ thông minh để vượt qua tất cả những cánh cửa phía trước.*	Joan Rivers
42	*Hãy nhìn vào điều tốt đẹp nhất như một cách yêu thương bản thân – Ai bảo tình yêu là mù quáng?*	Mae West

43	*Nỗ lực mang đến sự tự tin.*	Sonia Sotomayor
44	*Lãng phí thời gian vẽ đường đi hay sống cuộc đời bạn muốn sống bằng cách bước qua nó. Tất cả đều do bạn.*	Shonda Rhimes
45	*Nếu bạn không dám mạo hiểm, bạn sẽ phải đối mặt với nhiều thứ đáng sợ hơn*	Erica Jong
46	*Bạn đang đứng trên đỉnh núi của chính mình.*	B. Smith
47	*Nếu bạn không thích con đường đang đi, hãy chọn hướng đi khác.*	Dolly Parton
48	*Điều khó khăn nhất là đưa ra quyết định hành động, phần còn lại chính là sự bền bỉ.*	Amelia Earhart
49	*Đừng từ bỏ! Nếu từ bỏ, bạn chỉ giống những người khác thôi.*	Chris Evert
50	*Bạn hãy trang điểm để luôn xinh đẹp, nhưng hãy làm sao để bạn vẫn có thể bắt kịp người khác.*	Jennie Finch
51	*Một người phụ nữ mạnh mẽ là người dám làm những điều mà người khác không dám.*	Marge Piercy
52	*Bạn hãy biến phần còn lại của cuộc sống mình thành phần hoàn hảo nhất.*	Louise Hay
53	*Hãy đóng vai anh hùng thay vì nạn nhân trong cuộc đời của bạn.*	Nora Ephron
54	*Khi bạn biết bản thân khác biệt, nghĩa là bạn đang tỏa sáng.*	Betheny Frankel
55	*Đừng nhìn xem chân bạn đã nhảy đúng điệu chưa. Hãy cứ nhảy thôi!*	Anne Lamott
56	*Cuộc đời là một hành trình chạm đến mục tiêu của riêng bạn, hãy tiếp tục theo đuổi giấc mơ.*	Diana Nyad
57	*Hãy tiếp tục khác biệt.*	Bette Midler

58	*Khi bạn tin tưởng vào điều gì, bạn sẽ tìm thấy niềm vui sướng hồn nhiên như trẻ con.*	Melissa McCarthy
59	*Để không bị thay thế, bạn cần phải tạo nên giá trị khác biệt cho bản thân mình.*	Coco Chanel
60	*Một người e dè và cẩn thận sẽ không bao giờ bứt phá được dù có tài năng.*	Susan B. Anthony
61	*Đừng bỏ qua những thứ đơn giản; đó có thể là nguồn gốc của những tội ác.*	Edith Wharton
62	*Dấu chân của bạn sẽ không bao giờ xuất hiện nếu bạn chỉ đi trên đầu ngón chân của mình.*	Leymah Gbowee
63	*Bất chấp điều đó khó khăn và đau khổ thế nào, chẳng có điều gì tốt cho tâm hồn hơn sự thật.*	Martha Beck
64	*Hoàn thành xong công việc tốt hơn kỳ vọng mọi thứ đều hoàn hảo.*	Sheryl Sandberg
65	*Điều bạn làm tạo nên khác biệt? Hãy tự quyết định đâu là điểm khác biệt của chính mình.*	Jane Goodall
66	*Bạn không nhất thiết phải trở thành người tiên phong cho mọi thứ, vì bạn có thể phải trả một cái giá rất đắt, mang nghĩa ngược lại.*	Condoleezza Rice
67	*Điều tuyệt vời đáng để giữ lại nhất trong cuộc đời này là tình cảm giữa con người với nhau.*	Audrey Hepburn
68	*Khi đói bụng, bạn hãy ăn. Khi khát nước, bạn hãy uống. Khi muốn nói điều gì, bạn hãy nói ra.*	Madonna
69	*Sự kịch tính rất quan trọng trong cuộc sống: Bạn phải xuất hiện bùng nổ thay vì nhút nhát.*	Julia Child
70	*Sự bình thường không phải là thứ để tiếc nuối, hãy vứt bỏ đi.*	Jodie Foster
71	*Sở hữu một câu chuyện đáng nhớ có thể không dễ dàng, nhưng cũng không khó bằng việc chúng ta*	Brence Brown

	dành cả cuộc đời chỉ để thoát khỏi những câu chuyện chính mình.	
72	*Khi bạn bước qua một giai đoạn thay đổi, chính bản thân bạn cũng đã thay đổi rồi.*	Martha Stewart
73	*Cá tính là cách thể hiện bản thân mà không cần đến lời giới thiệu.*	Rachel Zoe
74	*Nếu không thoát khỏi chiếc hộp của riêng mình, bạn sẽ không bao giờ biết thế giới rộng lớn thế nào.*	Angelina Jolie
75	*Điều khác biệt giữa người thành công và những người còn lại là họ dành bao nhiêu thời gian để cảm thương cho chính mình.*	Barbara Corcoran
76	*Sự lạc quan chính là niềm tin dẫn đến thành công.*	Helen Keller
77	*Hãy trân quý những điều nhỏ nhất vì một tia lửa bên trong có thể bùng cháy thành công.*	Golda Meir
78	*Hãy thay đổi cuộc sống ngay từ hôm nay. Đừng đánh cược với tương lai, hãy hành động ngay và đừng trì hoãn nữa.*	Simone de Beauvoir
79	*Nếu bạn chưa từng mắc sai lầm đáng chú ý, bạn chắc chắn sẽ khó giành được cơ hội phát triển sự nghiệp cho bản thân.*	Sallie Krawcheck
80	*Tôi đã học được rằng việc không thúc đẩy động lực còn tệ hơn là bỏ lỡ mục tiêu.*	Mia Hamm
81	*Bạn không cần cố gắng giỏi giang hơn bất kỳ ai. Thay vào đó, hãy nỗ lực để giỏi hơn chính mình.*	Ariana Huffington
82	*Nếu không thể đi thẳng, hãy thử đường vòng.*	Cher
83	*Ai cũng có thể tỏa sáng, hãy tỏa sáng theo cách riêng của mình.*	Susan Cain
84	*Bạn không thể là đứa trẻ sợ hãi trên đỉnh của thác nước, hãy trượt xuống nào!*	Tina Fey

85	*Nếu bạn cứ rập khuôn, bạn sẽ chẳng đạt được gì.*	Margaret Thatcher
86	*Thử thách không phải lúc nào cũng hoàn hảo, đó là tất cả những hỉ nộ ái ố mà bạn phải đối mặt.*	Jane Fonda
87	*Sự nghiệp cũng lên xuống như tình bạn, hôn nhân hay bất kỳ thứ khác, và bạn không thể gánh tất cả cùng một lúc.*	Julie Andrews
88	*Hãy bắt đầu với ý nghĩ học hỏi mỗi ngày. Ngay cả khi là một CEO, tôi vẫn học hỏi mỗi ngày.*	Chanda Kochhar
89	*Hãy bước ra khỏi quá khứ và bước vào thế giới mới do chính bạn tạo ra.*	Oprah Winfrey
90	*Tôi sẽ tiếc nuối những điều tôi đã làm hơn những điều tôi chưa làm.*	Lucille Ball
91	*Khi mệt mỏi, tôi nghỉ ngơi và tự bảo rằng "Tôi không thể là phụ nữ tài giỏi hôm nay."*	Jada Pinkett Smith
92	*Đừng sống một cuộc đời trong quá khứ.*	Samantha Ettus
93	*Tôi luôn bận rộn. Phải chăng đó chính là nguyên nhân giúp tôi luôn cảm thấy hài lòng?*	Elizabeth Cady Stanton
94	*Khi bạn buồn, hãy tự chữa trị bằng cách chăm sóc người khác.*	Diane Sawyer
95	*Một trong những bí quyết để trẻ mãi là làm những điều bạn không biết, tiếp tục học hỏi.*	Ruth Reichi
96	*Hãy lan tỏa tình yêu khắp mọi nơi. Hãy để những người đến gặp bạn ra về cùng hạnh phúc.*	Mother Teresa
97	*Cái chết không buồn bằng việc sống quá ít.*	Gloria Steniem
98	*Nếu bạn tìm thấy người mình yêu, hãy nắm bắt tình yêu đó.*	Princess Diana

99	*Bạn hãy sống trong niềm vui nhỏ bé của chính mình và đừng để ai cướp nó.*	Hoda Kobt
100	*Lòng trắc ẩn là thứ bạn có thể học được sau khi chứng kiến sự phân biệt đối xử. Chính những thứ tồi tệ đã giúp bạn hình thành nên lòng trắc ẩn.*	Ellen DeGeneres
101	*Bạn là người nắm giữ chìa khóa của chính mình.*	Diane von Furstenberg
102	*Ước mơ mà không kèm theo hành động thì dù hy vọng có cánh cũng không bao giờ bay tới đích.*	Shakespeare
103	*Thà làm một bông hoa sen nở khi thấy mặt trời bị mất hết nhụy còn hơn giữ nguyên hình nụ búp trong sương lạnh vĩnh cửu của mùa đông.*	Rabindranath Tagore
104	*Cái chết không phải là điều mất mát lớn nhất trong cuộc đời. Mà sự mất mát lớn nhất đó chính là bạn để tâm hồn mình tàn lụi ngay cả khi còn sống.*	Norman Kusin
105	*Thay đổi sẽ không đến nếu chúng ta trông chờ vào người khác hay đợi thời điểm khác họ sẽ thay đổi. Chúng ta chính là sự thay đổi mà chính chúng ta đang tìm kiếm.*	Barack Obama
106	*Sự bình an trong tâm hồn nằm trong bản thân của mỗi người... Những vũ khí bảo vệ nó không phải là gươm giáo hay mộc đỡ, mà là một sự trung thực không một vết nhơ, trung thực ngay cả với lỗi lầm của mình. Đây là một cuộc chiến đấu không kém phần dũng cảm so với bất kỳ cuộc chiến đấu nào.*	Jean Jacques Rousseau
107	*Mỗi sáng ở châu Phi, con linh dương thức dậy. Nó biết rằng nó phải chạy nhanh hơn cả con sư tử nhanh nhất nếu không nó sẽ bị giết. Mỗi sáng con sư tử thức dậy. Nó biết rằng nó phải chạy nhanh hơn con linh dương chậm nhất hoặc nó sẽ bị chết*	Ngạn ngữ châu Phi

	đói. Điều quan trọng không phải bạn là su tử hay linh dương. Khi mặt trời mọc, bạn cần bắt đầu chạy.	
108	*Giấc mơ không phải là thứ bạn nhìn thấy khi ngủ, giấc mơ là những điều mà không cho phép bạn ngủ.*	Cristiano Ronaldo
109	*Muốn thoát khỏi bầy sói thì phải ác hơn cả sói, nếu không muốn chết thì cố mà mọc nanh.*	Vĩ Ngư
110	*Trong thời đại này, trừ khi bị lũ lụt cuốn trôi hết tài sản, còn nếu bạn nghèo là do bạn lười.*	Mễ Mông
111	*Sự sống nảy sinh từ trong cái chết, hạnh phúc hiện hình từ những hi sinh gian khổ, ở đời này không có con đường cùng, chỉ có những ranh giới, điều cốt yếu là phải có sức mạnh để bước qua những ranh giới ấy.*	Nguyễn Khải
112	*Dù cuộc sống có vần xoay, hãy sống thật tử tế.*	Gari
113	*Thời gian một đi là không trở lại, không ai có thể tắm hai lần trên dòng sông cuộc đời.*	Rosie Nguyễn
114	*Không có áp lực thì không có động lực.*	Đồng Hoa
115	*Sức mạnh vĩ đại nhất mà nhân loại có trong tay chính là tình yêu.*	Mahatma Gandhi
116	*Khi bạn có tiền trong tay chỉ có bạn quên mất chính mình là ai. Nhưng khi không có đồng nào, cả thế giới sẽ quên đi bạn là ai, đó là cách cuộc sống vận hành.*	Bill Gates
117	*Tôi luôn tự nhắc bản thân, đừng là người khổng lồ trong tư tưởng nhưng chỉ là thằng lùn trong hành động, dẫu có bao nhiêu lý thuyết khoa học trong tay cũng không bằng một bước ngoài thực tế.*	Thần Cách
118	*Ai cũng có thể ngồi xuống để viết dù có thể chưa bao giờ dám đứng lên để sống.*	Mari Tamagawa

119	*Sự lười biếng như một cái rễ cây. Nó sẽ nhanh chóng phát triển và ghìm chặt bạn tại một vị trí.*	Khuyết danh
120	*Đừng có mong đợi một cuộc đời không rắc rối, Làm gì có chuyện ấy! Thay vào đó, hãy mong chờ một cuộc đời với toàn những rắc rối dễ thương đi!*	Mark Manson
121	*Nếu cơ hội không gõ cửa nhà bạn, có nghĩa là nhà bạn chưa có cửa. Hãy gắn một cái cửa vào nhà bạn.*	Milton Berle
122	*Làm việc là một điều thật tuyệt vời, nhưng dù như thế bạn cũng không được phép trở thành nô lệ cho công việc.*	Kazuko Watanabe
123	*Khi bạn thức dậy vào buổi sáng, hãy nghĩ rằng mình còn sống là một đặc ân lớn lao được hít thở, được suy nghĩ, được tận hưởng và được yêu thương.*	Đức Phật
124	*Tương lai của mỗi người là do nhận thức quyết định. Bạn trở thành người sâu sắc hay hời hợt, tích cực hay bi quan, người chiến thắng hay thất bại... Tất cả những thứ bắt đầu đều từ nhận thức. Một khi có nhận thức đúng đắn thì mọi thứ sẽ nhẹ nhàng hơn. Chính mình biết mình là ai, sứ mạng của cuộc đời mình là gì, thì sẽ sống một cuộc đời đầy ý nghĩa, trọn vẹn và không hối tiếc.*	Tony Buổi Sáng
125	*Điều quan trọng nhất là đừng nhìn vào phong cảnh mơ hồ trước mắt hãy làm những việc gần nhất mà mình hiểu rõ.*	Thomas Carilyle
126	*Chúng ta ở đây hôm nay là để vượt qua đầm lầy, không phải để giết hết tất cả bọn cá sấu.*	Robert Kiyosaki
127	*Trái Đất vẫn quay, bầu trời vẫn xanh, mây vẫn bay, gió vẫn thổi và thành công lớn của chúng ta là mang yêu thương để lại cho cuộc đời.*	Thích Chân Quang

128	*Quyền được sống là tự do và theo đuổi hạnh phúc. Tại sao chúng ta phải theo đuổi hạnh phúc? Theo tôi có lẽ là vì hạnh phúc là một thứ gì đó mà chúng ta chỉ có theo đuổi mới có được.*	Chris Gardner
129	*Hạnh phúc tối thượng của cuộc đời là có niềm tin rằng chúng ta được yêu thương.*	Victor Hugo
130	*Ngày hôm nay nếu bạn lãng phí đồng nghĩa với việc bạn bóp chết quá khứ và vứt bỏ ngày mai.*	Thư viện Harvard
131	*Trong sự đương đầu giữa dòng suối và hòn đá, dòng suối luôn luôn thắng, không phải qua sức mạnh mà bằng sự bền bỉ.*	H. Jackson Brown
132	*Bạn quá trẻ để thế giới này hạ gục bạn.*	BTS V
133	*Bạn sinh ra là một bản thể, đừng chết như một bản sao.*	John Mason
134	*Bất cứ ai đã từng làm được điều gì đó quan trọng chắc chắn đều đã trải qua những kỷ luật hà khắc.*	Andrew Hendrixson
135	*Đừng phí hoài thời gian đập đầu vào tường nhằm biến nó thành một cánh cửa.*	Coco Chanel
136	*Sáng tạo chính là nét hài hước của sự thông minh.*	Albert Einstein
137	*Lạc quan là một đại lượng gắn liền với thành công và hạnh phúc hơn tất thảy mọi thứ*	Brian Tracy
138	*Luôn luôn hãy mở to đôi mắt. Hãy quan sát khắp mọi thứ xung quanh. Bởi vì tất cả những gì bạn thấy đều có thể truyền cảm hứng cho bạn.*	Grace Coddington
139	*Những gì bạn có khi đạt được mục tiêu đặt ra không quan trọng bằng người mà bạn trở thành.*	Henry David Thoreau
140	*Nếu kế hoạch đề ra không hiệu quả, hãy thay bằng một kế hoạch khác, đừng bao giờ thay đổi mục tiêu.*	Khuyết danh

141	*Tôi hạ gục đối thủ của tôi khi tôi kết bạn với họ.*	Abraham Lincoln
142	*Đừng sống cùng năm nào cũng vậy 75 lần và gọi đó là cuộc đời.*	Robin Sharma
143	*Bạn không thể cứu sống người khác, bạn chỉ có thể yêu thương họ.*	Anaïs Nin
144	*Trời đã không mưa khi Noah dựng lên con tàu.*	Howard Ruff
145	*Hãy ước mơ một cách nghiêm túc.*	Khuyết danh
146	*Không có con đường nào dẫn đến hạnh phúc. Hạnh phúc là một con đường.*	Thích Nhất Hạnh
147	*Kiềm chế sự giận dữ giống như khi bạn uống thuốc độc và hy vọng người khác phải chết.*	Đức Phật
148	*Các nhà vô địch sẽ không bao giờ ngừng chơi cho đến khi họ đạt được đúng nghĩa của từ vô địch.*	Billie Jean King
149	*Bạn sẽ thành công thôi, bởi vì hầu hết mọi người đều rất lười.*	Shahir Zag
150	*Thiên tài bao gồm 1% cảm hứng và 99% những giọt mồ hôi.*	Thomas Edison
151	*Một môi trường thoải mái vẫy vùng là một nơi rất đẹp, nhưng chẳng có gì có thể phát triển được cả.*	Khuyết danh
152	*Bạn cần phải thay đổi theo cách bạn muốn để khám phá thế giới.*	Mahatma Gandhi
153	*Kìm hãm nỗi đau một thời gian chỉ khiến bạn đau hơn khi bạn thực sự cảm nhận được nó.*	Albus Dumbledore
154	*Làm mọi thứ với một niềm đam mê mãnh liệt, hoặc là chẳng là gì cả.*	Nouchette Carey
155	*Nếu bạn muốn sống một cuộc đời hạnh phúc, hãy buộc nó với một mục đích nhất định, không phải với người nào đó hay sự việc gì đó.*	Albert Einstein

156	*Cỏ sẽ xanh hơn nếu như bạn tưới nước cho nó hàng ngày. Con người cũng vậy, bạn sẽ xanh hơn khi tưới tri thức mỗi ngày.*	Neil Barringham
157	*Không bao giờ được từ bỏ ước mơ chỉ vì mất quá nhiều thời gian để thực hiện. Dù sao thì thời gian cũng sẽ trôi đi mà thôi.*	Earl Nightingale
158	*Thay vì tự hỏi sẽ đi đâu trong kỳ nghỉ tiếp theo, có lẽ bạn nên tự tạo cho mình một cuộc sống mà bạn không cần phải chạy trốn.*	Seth Godin
159	*Nếu có thứ gì đó khiến bạn sợ hãi, đó cũng có thể là thứ rất đáng để trải nghiệm.*	Seth Godin
160	*Đôi khi để chiến thắng, bạn cần phải học hỏi.*	John Maxwell
161	*Thất bại chỉ là một nơi để nghỉ ngơi. Đó là cơ hội để bạn bắt đầu lại theo cách thông minh hơn*	Henry Ford
162	*Tôi chưa bao giờ mơ ước về sự thành công. Tôi làm việc để đạt được nó.*	Estee Lauder
163	*Nếu bạn tránh sự thất bại, có nghĩa là bạn đang tránh sự tiến bộ.*	Khuyết danh
164	*Có những lúc mà bạn không phải đang làm tốt hơn, bạn chỉ đang làm khác đi thôi. Quan trọng là bạn phải nhận ra thời điểm đó.*	Salman Rushdie
165	*Thời gian của bạn là có hạn. Đừng phí hoài nó bằng cách sống cuộc đời của người khác.*	Steve Job
166	*Đừng bao giờ sợ thất bại, bạn chỉ cần đúng một lần duy nhất trong đời.*	Drew Houston
167	*Nếu anh đi tìm một người để làm bạn, anh sẽ khó mà tìm ra. Nếu anh bước ra để làm bạn, anh sẽ tìm thấy bạn bè khắp nơi.*	Zig Ziglar

168	*Chúng ta không thể chống lại những thằng ngu vì chúng quá đông.*	Albert Einstein
169	*Những điều xinh đẹp nhất trên thế giới này đều không thể thấy và thậm chí cũng không sờ thấy được, chúng chỉ có thể được cảm nhận bằng trái tim.*	Helen Keller
170	*Hãy cứ đam mê, hãy cứ dại khờ.*	Steve Job
171	*Căn bệnh lớn nhất của thời đại này đó là khi người ta cảm thấy mình không hề được yêu thương.*	Công nương Diana
172	*Có những điều đáng để ta hi sinh, nhưng không có điều gì đáng để giết chóc.*	Harry Potter
173	*Chỉ những người đủ điên rồ mới nghĩ mình có thể thay đổi thế giới mới là người thay đổi thế giới.*	Steve Job
174	*Trong một thế giới đang thay đổi rất nhanh chóng, lộ trình duy nhất đưa bạn đến thất bại là không dám mạo hiểm, và thích an toàn.*	Mark Zuckerberg
175	*Học từ hôm qua, sống cho ngày hôm nay, hy vọng vào ngày mai. Điều quan trọng nhất là không ngừng đặt câu hỏi.*	Albert Einstein
176	*Giấc mơ không phải là những gì bạn thấy khi ngủ. Đó là những thứ khiến bạn không thể chợp mắt.*	A.P.J. Abdul Kalam
177	*Người bi quan trách gió, người lạc quan hy vọng gió đổi chiều, người thực tế điều chỉnh cánh buồm.*	William Arthur Ward
178	*Đừng thất vọng khi bị từ chối, đừng buồn khi thất bại, đây chỉ là bài "test" của cuộc đời thôi.*	Jack Ma
179	*Hãy ngừng than vãn và bắt tay vào làm ngay những điều bạn cho là cần thiết.*	Hillary Clinton
180	*Nếu không thể làm cho nó tốt, ít nhất hãy làm cho nó trông đẹp.*	Bill Gates

181	*Đừng so sánh mình với bất cứ ai trên thế giới này. Nếu làm vậy, bạn đang xúc phạm bản thân mình.*	Bill Gates
182	*Một quan điểm sống tích cực sẽ đem lại sức khỏe tốt, vì thế hãy làm tốt mỗi ngày.*	Hillary Clinton
183	*Bạn phải tin tưởng vào bản thân mình. Bạn phải biết mình là ai, mình muốn gì, cuộc sống của mình sẽ ra sao, điều gì là quan trọng nhất để đưa ra quyết định cuối cùng.*	Hillary Clinton
184	*Đừng cố cân bằng giữa công việc và vui chơi. Thay vào đó hãy biến công việc thành niềm vui của bạn.*	Donald Trump
185	*Sự thất bại đơn giản chỉ là cơ hội để bắt đầu lại, đó là lúc chúng ta càng thông thái hơn.*	Henry Ford
186	*Phải mất 20 năm để xây dựng danh tiếng nhưng chỉ cần năm phút để hủy hoại nó. Nếu bạn nghĩ đến điều đó, bạn sẽ hành xử khác.*	Warren Buffett
187	*Tôi không thất bại. Tôi chỉ vừa tìm ra 10.000 cách để nó không hoạt động.*	Thomas A. Edison
188	*Ca tụng thành công là điều tốt, nhưng lưu tâm thất bại mới là điều quan trọng hơn.*	Bill Gates
189	*Thật tốn thời gian để cáu giận về những khiếm khuyết. Ai cũng phải đối mặt với cuộc sống và tôi đã làm điều đó không quá tệ. Mọi người sẽ không có thời gian cho bạn nếu bạn suốt ngày bực tức và phàn nàn.*	Stephen Hawking
190	*Nếu bắt đầu thì có khả năng bạn sẽ nhận lấy thất bại, nhưng nếu không bắt đầu thì chắc chắn bạn đã thất bại rồi.*	Barack Obama
191	*Bạn phải làm những gì bạn mơ ước, ngay cả khi bạn đang sợ.*	Arianna Huffington

192	*Chi phí phải trả cho sự sai lầm ít hơn so với việc không làm gì cả.*	Seth Godin
193	*Dù sao bạn cũng phải suy nghĩ, hãy nghĩ lớn.*	D. Trump
194	*Hãy làm việc như thể có một ai đó đang làm việc hai mươi bốn giờ một ngày để lấy hết tất cả mọi thứ từ bạn.*	Mark Cuban
195	*Bạn không học cách bước đi bằng sự tuân thủ những quy tắc. Thì bạn phải học hỏi qua hành động và trải nghiệm.*	Richard Branson
196	*Sự thông minh là khả năng thích ứng với thay đổi.*	St. Hawking
197	*Tôi chỉ là một đứa trẻ không bao giờ lớn. Tôi không ngừng đặt những câu hỏi như "tại sao" và "như thế nào". Đôi lúc, tôi tìm được câu trả lời.*	Stephen Hawking
198	*Nếu bạn đi đúng con đường và luôn luôn sẵn sàng bước tiếp, sớm muộn gì bạn cũng thành công.*	Barack Obama
199	*Bất kể bạn đến từ đâu, bạn trông như thế nào hoặc bạn yêu thương ai, nếu làm việc chăm chỉ và đầy trách nhiệm, bạn sẽ gặt hái thành công.*	Barack Obama
200	*Logic sẽ mang bạn đi từ A đến B. Trí tưởng tượng sẽ mang bạn đi mọi nơi bạn muốn.*	Albert Einstein

TUYỂN TẬP 200 CÂU TRÍCH DẪN TRUYỀN CẢM HỨNG
(Phân theo chủ đề)

STT	Câu nói	Nguồn
	THÀNH CÔNG – THẤT BẠI	
1	*Dù bạn có thừa nhận hay không, ngày mai vẫn là điều kì diệu. Đâu phải ai cũng có được nó.*	Đời người ngắn đừng ngủ dài – Robin Sharma
2	*Ngủ dậy muộn thì phí hết một ngày, ở tuổi thanh niên mà không học thì phí mất cả cuộc đời.*	Ngạn ngữ Trung Hoa

3	*Giá trị của một con người không nằm ở chỗ anh ta có gì, mà nằm ở chỗ anh ta làm được những gì khi không có gì cả.*	Minh triết trong đời sống – Darshani Deane
4	*Cuộc sống là một chuỗi mạo hiểm hoặc không là gì cả.*	Helen Keller
5	*Một người có thể mỉm cười, rồi lại mỉm cười và trở thành một kẻ hung ác.*	Shakespeare
6	*Bất kể bạn nghĩ mình có khả năng hay không, bạn đều đúng cả.*	Henry Ford
7	*Chúng ta càng tiến bước trên đường đời, mọi việc lại càng khó khăn hơn, nhưng chính trong lúc chống lại gian khổ ấy mà sức mạnh nội tâm của con tim được hình thành.*	Vincent van Gogh
8	*Thời gian là miễn phí nhưng nó vô giá. Bạn không thể sở hữu nó, nhưng bạn có thể sử dụng nó. Bạn có thể dùng nó, nhưng bạn không thể giữ nó. Một khi bạn làm mất nó, bạn sẽ không thể nào có lại được nó.*	Harvey MacKay
9	*Khi nhìn lại những giờ phút kiên gan chống chọi với nghịch cảnh, chúng ta nhận ra rằng: những khoảnh khắc được sống thực sự là những lúc ta làm một điều gì đó bằng cả tình yêu.*	Henry Drummond
10	*Thế giới đầy rẫy sự dư dả và cơ hội, nhưng có quá nhiều người đến với suối nguồn của cuộc sống mà chỉ mang theo một chiếc rây thay vì một chiếc xe bồn... một thìa uống trà thay vì một chiếc máy xúc. Họ mong đợi ít và kết quả là họ nhận được ít.*	Ben Sweetland
11	*Tôi có thể chưa đến được nơi đó, nhưng tôi đã đến gần hơn so với vị trí của tôi ngày hôm qua.*	Khuyết danh
12	*Trong sự đương đầu giữa dòng suối và hòn đá, dòng suối luôn luôn thắng, không phải qua sức mạnh mà bằng sự bền bỉ.*	Jackson Brown
13	*Tôi đã bỏ lỡ hơn 9000 cú ném trong sự nghiệp của mình. Tôi đã thua gần 300 trận đấu. Tôi đã được mọi người tin tưởng để thực hiện cú ném bóng quan trọng 26 lần*	Michael Jordan

	nhưng lại bỏ lỡ mất. Tôi liên tục thất bại và thất bại trong suốt sự nghiệp. Đó là lý do tại sao tôi thành công.	
14	*Nếu cơ hội không gõ cửa, hãy tạo ra một cánh cửa.*	Milton Berle
15	*Bạn không bao giờ là kẻ thua cuộc cho đến khi bạn bỏ cuộc.*	Mike Dita
	SỰ CAN ĐẢM	
16	*Trí tưởng tượng không trở nên lớn lao cho tới khi con người, với lòng can đảm và sức mạnh, sử dụng nó để sáng tạo.*	Maria Montessori
17	*Cho dù chúng ta làm gì, ta cũng học bằng cách bắt tay vào thực hiện; ví dụ con người trở thành thợ xây nhờ xây dựng, và trở thành nhạc sĩ đàn hạc nhờ chơi đàn hạc. Cũng như vậy, nhờ làm những hành động chính trực mà chúng ta trở nên chính trực; nhờ làm những hành động có kiểm soát, chúng ta biết kiểm soát bản thân; và nhờ làm những hành động can đảm, chúng ta trở nên can đảm.*	Aristotle
18	*Thành công không phải là cuối cùng, thất bại không phải là hồi kết, lòng can đảm đi tiếp mới quan trọng nhất.*	Winston Churchill
19	*Thất bại chỉ là thành công tạm thời bị trì hoãn chừng nào lòng can đảm còn tôi luyện cho khát vọng. Thói quen kiên định chính là thói quen chiến thắng.*	Herbert Kaufman
20	*Hãy kiên nhẫn. Tin tưởng. Hãy giống như người thợ cắt đá, đều đặn từng nhịp, ngày qua ngày. Cuối cùng, một nhát cắt duy nhất sẽ phá vỡ tảng đá và lộ ra viên kim cương. Người tràn đầy nhiệt huyết và tận tâm với việc mình làm không bao giờ bị chối bỏ.*	Đời người ngắn đừng ngủ dài – Robin Sharma
21	*Có kiến thức thì không nghi ngờ, có lòng nhân thì không ưu tư, có dũng cảm thì không sợ hãi.*	Khổng Tử
22	*Nhưng cuối cùng, người ta cần nhiều can đảm để sống hơn là để tự sát.*	Albert Camus

23	*Anh hùng không can đảm hơn người bình thường, anh ta chỉ can đảm lâu hơn năm phút.*	Ralph Waldo Emerson
24	*Hãy quên tất cả những điều bạn đã được dạy bảo: "Cái này đúng, còn cái kia sai". Cuộc sống không cố định như vậy. Điều được cho là đúng hôm nay có thể sai vào ngày mai, điều được cho là sai ở giây phút này có thể đúng ở giây phút kế tiếp.*	Can đảm: Biến thách thức thành sức mạnh – Osho
25	*Nỗi sợ không là gì khác ngoài sự thiếu vắng tình yêu thương. Hãy làm điều gì đó bằng tình yêu thương, bạn sẽ quên đi nỗi sợ. Nếu bạn yêu thương sâu sắc, nỗi sợ sẽ biến mất.*	Can đảm: Biến thách thức thành sức mạnh – Osho
26	*Hai mươi năm nữa, bạn sẽ hối hận bởi những thứ bạn không làm chứ không phải vì những thứ bạn đã làm. Vì vậy, hãy tháo dây, nhổ neo ra khỏi bến đỗ an toàn, để cánh buồm của bạn đón trọn lấy gió. Thám hiểm. Mơ mộng. Khám phá.*	Mark Twain
27	*Sự sống nảy sinh từ cái chết, hạnh phúc hiện hình từ trong những hy sinh, gian khổ, ở đời này không có con đường cùng, chỉ có những ranh giới, điều cốt yếu là phải có sức mạnh để bước qua những ranh giới ấy.*	Mùa lạc – Nguyễn Khải
28	*Khi mọi thứ dường như đang chống lại bạn, hãy nhớ rằng máy bay cất cánh thường đi ngược gió chứ không phải nhờ gió.*	Henry Ford
29	*Nếu bạn không có được những gì mình muốn, bạn phải khó chịu; nếu bạn có được những gì bạn không muốn bạn cũng khó chịu; ngay cả khi bạn có được những gì mình muốn thì vẫn khó chịu vì không thể giữ được mãi mãi. Tâm trí của bạn là vật cản lớn nhất. Nó muốn một cuộc sống tự do, không có sự thay đổi, không có sự đau đớn, và cũng không có cái chết. Nhưng sự thay đổi là một điều luật và không có sự giả dối nào có thể thay đổi thực tế đó.*	Socrates
30	*Các bạn hãy nhìn ly nước đầy trên tay tôi đây, nếu tôi tiếp tục rót thêm thì nước sẽ tràn ra ngoài, trừ khi tôi*	Hành trình về phương Đông

	đổ bớt nước trong ly đi thì tôi mới rót thêm nước vào được. Kiến thức cũng thế, chỉ khi ta khiêm tốn gạt bỏ những thành kiến sẵn có, mới tiếp nhận thêm được những điều mới lạ.	– Baird T. Spalding
	TUỔI TRẺ VÀ SỰ TRƯỞNG THÀNH	
31	*Hãy sống đúng với giấc mơ thời trẻ của bạn.*	Friedrich Schiller
32	*Tất cả chúng ta đều có cuộc đời riêng để theo đuổi, giấc mơ riêng để dệt nên, và tất cả chúng ta đều có sức mạnh để biến mơ ước trở thành hiện thực, miễn là chúng ta giữ vững niềm tin.*	Louisa May Alcott
33	*Đừng rời xa ảo mộng của mình. Khi chúng không còn nữa, bạn vẫn có thể tồn tại, nhưng bạn cũng không sống nữa.*	Mark Twain
34	*Không phải người ta ngừng theo đuổi giấc mơ vì mình già đi, người ta già đi vì ngừng theo đuổi giấc mơ.*	Gabriel Garcia Marquez
35	*Kẻ khốn cùng nhất trên thế giới này không phải là người không một đồng xu dính túi, mà là kẻ không có nổi một ước mơ.*	Khuyết danh
36	*Phần lớn những khi bạn đối diện với nỗi sợ hãi của mình, bạn sẽ phát hiện ra thực chất nó chẳng phải là mối đe dọa lớn lắm. Tất cả chúng ta đều cần động lực sâu sắc, mạnh mẽ cho phép chúng ta vượt qua trở ngại để có thể sống với giấc mơ của mình.*	Les Brown
37	*Tuổi trẻ quá phóng túng làm mất đi điều thú vị của tâm hồn, quá kìm nén sẽ mất đi sự linh hoạt của đầu óc.*	Chainbevei
38	*Trong tuổi trẻ, chúng ta vấp phải khó khăn. Ở tuổi già, khó khăn vấp phải chúng ta.*	Beverly Sills
39	*Đam mê tái tạo thế giới cho tuổi trẻ. Nó khiến mọi thứ trở nên sống động và đáng kể.*	Ralph Waldo Emerson
40	*Nếu thời niên thiếu và tuổi trẻ còn là thứ gì khác ngoài hư ảo, thì chẳng lẽ đó không phải là tham vọng trưởng thành sao?*	Vincent van Gogh

41	*Tư thái của người trẻ tuổi khi nỗ lực hướng về một mục tiêu nào đó, là tư thế mạnh mẽ nhất, mới mẻ nhất, tươi đẹp nhất. Trên thế giới không tìm được điều gì đẹp đẽ hơn đấu tranh gian khổ của tuổi trẻ.*	Ikeda Taikasu
42	*Tuổi trẻ không có lý tưởng cũng giống như buổi sáng không có mặt trời.*	Belinsky
43	*Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh. Lúc đó thép đã trở nên cứng rắn và không hề biết sợ. Trong những thử thách ghê gớm, thế hệ trẻ chúng ta cũng được tôi luyện như vậy để không bị gục ngã trước cuộc sống.*	Thép đã tôi thế đấy – Ostrovsky
44	*Một con sâu bò cả ngày thì có thể di chuyển được 1m. Nếu trước khi chết, nó muốn di chuyển được 10km thì phải làm thế nào đây ? Phải gồng mình mà bò quyết liệt hơn? Không phải vậy. Phải biến thành bướm và vỗ cánh bay đi.*	Trưởng thành sau ngàn lần tranh đấu – Rando Kim
45	*Thế giới sẽ không vì sự mệt mỏi của bạn mà dừng lại bước chân của nó. Ngày hôm nay bạn không tận lực để đi, thì ngày mai bạn sẽ phải dùng hết sức mình để chạy.*	Khuyết danh
	ƯỚC MƠ, NIỀM ĐAM MÊ	
46	*Đừng rời xa ảo mộng của mình. Khi chúng không còn chúng nữa, bạn vẫn có thể tồn tại, nhưng bạn cũng không sống nữa.*	Mark Twain
47	*Chỉ biết rằng hạnh phúc không tự nhiên mà đến, phải tranh đấu, đánh đổi, thậm chí là hy sinh mới có thể được chạm tay vào hạnh phúc mà thôi.*	Lời thì thầm của những bông hoa hồng – Teresa Medeiros
48	*Nếu bạn không xây giấc mơ của mình, người khác sẽ thuê bạn để giúp xây giấc mơ của họ.*	Tony Gaskins
49	*Không phải người ta ngừng theo đuổi giấc mơ vì mình già đi, người ta già đi vì ngừng theo đuổi giấc mơ.*	Gabriel Garcia Marquez
50	*Kẻ khốn cùng nhất trên thế giới này không phải là người không một đồng xu dính túi, mà là kẻ không có nổi một ước mơ.*	Khuyết danh

51	*Phần lớn những khi bạn đối diện với nỗi sợ hãi của mình, bạn sẽ phát hiện ra thực chất nó chẳng phải là mối đe dọa lớn lắm. Tất cả chúng ta đều cần động lực sâu sắc, mạnh mẽ cho phép chúng ta vượt qua trở ngại để có thể sống với giấc mơ của mình.*	Les Brown
52	*Nếu bạn muốn biến những ước mơ của mình thành hiện thực, điều đầu tiên mà bạn cần phải làm là thức dậy.*	Khuyết danh
53	*Trái tim của một con người xuất chúng bắt đầu đập khi khám phá ra một thứ để theo đuổi – một thứ hấp dẫn bạn, giải phóng bạn, thách thức bạn, hoặc mang đến cho bạn cảm giác ý nghĩa, hạnh phúc hay đam mê.*	Terry Orlick
54	*Hãy học khi người khác ngủ; lao động khi người khác lười nhác; chuẩn bị khi người khác chơi bời; và có giấc mơ khi người khác chỉ ao ước.*	William Arthur Ward
55	*Một ngày nào đó bạn sẽ nhận ra ý nghĩa của ước mơ không phải ở chỗ nó có phù hợp với khả năng thực tế hay không. Điều quan trọng là nó cho phép bạn sống thêm một cuộc đời nữa với cảm xúc của riêng bạn, trong một thế giới mà bạn có thể hóa thân một cách hồn nhiên nhất vào đấng toàn năng.*	Nguyễn Nhật Ánh
56	*Khi bạn khao khát một điều gì đó, cả vũ trụ sẽ hợp lực giúp bạn đạt điều đó.*	Nhà giả kim – Paulo Coelho
57	*Hai mươi năm sau bạn sẽ hối tiếc về những gì đã không làm hơn là những gì đã làm. Vậy hãy quẳng dây neo đi. Dong buồm xa khỏi bến đỗ an toàn. Xuôi theo chiều gió. Thám hiểm,ước mơ và khám phá.*	Đời ngắn đừng ngủ dài – Robin Sharma
58	*Nếu đam mê chở bạn đi, hãy để lý trí nắm dây cương.*	Benjamin Franklin
59	*Không có con đường nào dẫn đến hạnh phúc, hạnh phúc là một con đường.*	Thích Nhất Hạnh
60	*Rất nhiều người trong chúng ta sợ phải theo đuổi đam mê, sợ phải theo đuổi những gì bản thân luôn ao ước nhất vì điều đó có nghĩa với việc phải chấp nhận rủi ro, thậm chí là đối mặt với thất bại. Nhưng chỉ riêng việc*	Robyn Allan

	theo đuổi đam mê bằng cả con tim đã là một thành công rồi. Và thất bại lớn nhất chính là khi bạn chưa bao giờ thật sự cố gắng.	
	THÁI ĐỘ SỐNG	
61	*Không phải ai cũng có thể làm những điều vĩ đại. Nhưng chúng ta có thể làm những điều nhỏ nhặt với tình yêu vĩ đại.*	Mẹ Teresa
62	*Bàn tay tặng hoa hồng bao giờ cũng phảng phất hương thơm.*	Jefferson
63	*Chúng ta sống trong những việc chúng ta đã làm, không phải trong năm tháng, suy nghĩ, không phải trong hơi thở, trong cảm xúc, không phải những con số trên mặt đồng hồ. Chúng ta đếm thời gian bằng những nhịp tim. Người sống nhiều nhất là người tư duy nhiều nhất, cảm nhận cao thượng nhất và hành động tốt đẹp nhất.*	Aristotle
64	*Đừng thở dài hãy vươn vai mà sống.* *Bùn dưới chân nhưng nắng ở trên đầu.*	Khuyết danh
65	*Sống như chính mình trong một thế giới luôn cố biến mình thành người khác – đó là thành tựu lớn nhất trong cuộc đời mỗi người.*	Ralph Waldo Emerson
66	*Kẻ mạnh không phải là kẻ giẫm lên vai người khác để thỏa mãn lòng ích kỉ. Kẻ mạnh chính là kẻ giúp đỡ người khác trên đôi vai của mình.*	Nam Cao
67	*Cuộc đời cũng như hơi thở vậy thôi. Ta không thể hít một hơi dài quá khả năng của mình. Nhưng ra có thể hít sâu hết khả năng của mình trong từng hơi thở. Tôi vẫn tin rằng nếu bạn thực sự biết hưởng thụ, bạn luôn biết mình đã sống rất lâu. Nếu đã biết trăm năm là hữu hạn, có gì ta không sống thật sâu?*	Nếu biết trăm năm là hữu hạn – Phạm Lữ Ân
68	*Hãy nhớ rằng trước khi được thế giới này phát hiện ra, những viên đá quý đã phải vùi trong cát bụi và chịu đựng nỗi cô đơn cả ngàn năm.*	Bi Shumin
69	*Chuyến phiêu lưu của đời là học hỏi. Mục đích của đời là trưởng thành. Bản tính của đời là thay đổi. Thách*	William Arthur Ward

	thức của đời là vượt qua. Tinh túy của đời là quan tâm. Cơ hội của đời là phụng sự. Bí mật của đời là dám làm. Hương vị của đời là giúp đỡ. Vẻ đẹp của đời là cho đi.	
70	*Chỉ tay quyết định cuộc đời của chúng ta, nhưng chỉ tay nằm trong lòng bàn tay của chúng ta.*	Khuyết danh
71	*Sự khoan dung là món quà lớn nhất của tâm hồn; nó đòi hỏi nỗ lực của bộ não cũng nhiều như khi bạn phải giữ thăng bằng khi đi xe đạp.*	Helen Keller
72	*Kim loại vì cứng mà gãy, nước nhờ mềm mại mà được vẹn toàn.*	Khuyết danh
73	*Sống thôi là chưa đủ. Chúng ta phải kiên định để sống vì một điều gì đó.*	Winston S. Churchill
74	*Có một truyền thuyết về con chim chỉ hót một lần trong đời, nhưng hót hay nhất thế gian. Có lần nó rời tổ bay đi tìm bụi mận gai và tìm cho bằng được mới thôi. Giữa đám cành gai góc, nó cất tiếng hát bài ca của mình và lao ngực vào chiếc gai dài nhất, nhọn nhất. Vượt lên trên nỗi đau khổ khôn tả, nó vừa hót vừa lịm dần đi, và tiếng ca hân hoan ấy đáng cho cả sơn ca và họa mi phải ghen tị. Bài ca duy nhất có một không hai, bài ca phải đổi bằng tính mạng mới có được. Nhưng cả thế gian lặng đi lắng nghe, và chính thượng đế trên Thiên đình cũng mỉm cười. Bởi vì tất cả những gì tốt đẹp nhất chỉ có thể có được khi ta chịu trả giá bằng nỗi đau khổ vĩ đại... Ít ra là truyền thuyết nói như vậy.*	Tiếng chim hót trong bụi mận Gai – Colleen McCullough
75	*Chỉ sống thôi là không đủ, mà phải sống có ánh sáng, có tự do, có hương hoa ngào ngạt.*	Andersen
	TÌNH YÊU THƯƠNG, SỰ SẺ CHIA	
76	*Âm nhạc không nằm ở những nốt nhạc mà ở cái khoảng không ở giữa những nốt nhạc. Giữa những nốt nhạc là âm nhạc. Giữa những con người là tình yêu. Những nốt nhạc và những con người không có ý nghĩa. Ý nghĩa nằm ở giữa chúng, ở giữa họ.*	Và khi tro bụi – Đoàn Minh Phượng

77	*Yêu không chỉ là một danh từ – nó là một động từ; nó không chỉ là cảm xúc – nó là quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ, hy sinh.*	William Arthur Ward
78	*Có điều kỳ diệu xảy đến với những người thực sự biết yêu thương: họ càng cho nhiều, họ càng có nhiều.*	Rainer Maria Rilke
79	*Những con người đẹp nhất là những người từng bị đánh bại, từng đau khổ, từng tranh đấu, từng mất mát, và đã tìm được đường ra khỏi vực sâu. Những người này có lòng cảm kích, sự nhạy cảm và thấu hiểu đối với cuộc đời, cuộc đời đã làm họ tràn đầy sự cảm thông, sự dịu dàng và quan tâm yêu thương sâu sắc. Người đẹp không tự nhiên mà có.*	Elisabeth Kubler Ross
80	*Khi ta yêu thương, ta luôn cố gắng để trở thành con người tốt đẹp hơn. Khi chúng ta cố gắng để tốt đẹp hơn, mọi thứ quanh ta cũng trở nên tốt đẹp hơn.*	Paulo Coelho
81	*Chúng ta tồn tại nhờ những gì ta nhận nhưng chúng ta sống nhờ những gì cho đi.*	Winston Churchill
82	*Không hành động tử tế nào sẽ dừng lại chỉ với chính nó. Một hành động tốt đẹp dẫn tới một hành động khác. Những tấm gương được noi theo. Một hành động tử tế đơn giản vươn rễ về mọi hướng, và rễ vươn lên mọc thành cây cối. Điều vĩ đại nhất mà lòng tốt làm được cho người khác là khiến chính họ cũng trở nên tốt đẹp.*	Amelia Earhart
83	*Sự tử tế, dù nhỏ tới thế nào, không bao giờ là lãng phí.*	Aesop
84	*Người ta cần phải yêu thương một ai đó, và được một ai đó yêu thương, rồi thông qua đó mà học cách tự yêu chính mình.*	Haruki Murakami
85	*"Tri thức đạt được qua học hỏi; sự tin tưởng đạt được qua nghi ngờ; kỹ năng đạt được qua rèn luyện; tình yêu thương đạt được qua yêu thương.*	Thomas Szasz
86	*Nếu bạn không thể xây dựng một thành phố thì hãy xây lấy một trái tim hồng.*	Khuyết danh

87	*Nếu bạn không thể là Mặt Trời thì cũng đừng làm một đám mây.*	Khuyết danh
88	*Tình yêu thương trao cái đẹp cho mọi thứ nó chạm vào.*	Rabindranath Tagore
89	*Có một nghịch lý: Hạnh phúc thật sự chỉ đến khi bạn mạnh dạn cho đi – chứ không phải nắm giữ thật chặt."*	Christopher Hoare
90	*Không có tình yêu vĩnh cửu mà chỉ có những giây phút vĩnh cửu của tình yêu. Có thể ăn nửa bữa, nửa đêm nhưng không thể đi nửa đường chân lý, yêu bằng nửa trái tim.*	W. Goethe
	KHUYẾT ĐIỂM, SỰ HOÀN HẢO	
91	*Nếu tôi có thể ước cuộc đời mình hoàn hảo, hẳn sẽ thật tuyệt vời, nhưng tôi sẽ phải khước từ điều đó, bởi cuộc đời sẽ chẳng còn dạy tôi gì nữa.*	Allyson Jones
92	*Mỗi con vật khi sinh ra đều là tất cả những gì nó có. Chỉ có con người là ngay từ thuở lọt lòng thì chẳng là gì cả. Nó làm thế nào thì sẽ trở thành như thế ấy, và nó phải làm bằng tự do của chính nó. Tôi chỉ có thể trẻ thành người do chính mình tạo ra.*	Khuyết danh
93	*Gió nói với lá úa: "Trong vòng luân hồi bất tận của kiếp lá màu vàng của mi trong khoảnh khắc này là nét đẹp vĩnh hằng của nhan sắc mùa thu tàn phai nhanh"* *"Đừng buồn! Cái đẹp nào cũng phù du vì chỉ có cái phù du mới đẹp"*	Trang Thế Hy
94	*Thà sống cuộc đời của riêng mình một cách không hoàn hảo còn hơn bắt chước cuộc đời của người khác một cách hoàn hảo.*	Elizabeth Gilbert
95	*Chúng ta thường đánh giá người khác theo tiêu chuẩn của mình nhưng rồi sau đó lại dành cả đời để sống theo tiêu chuẩn của người khác.*	Khuyết danh
96	*Nếu bạn không thể là một nhà thơ, hãy là một bài thơ .*	David Carradine
97	*Người không có khuyết điểm thì ít có ưu điểm.*	Abraham Lincoln

98	*Cuộc sống không phải là cuộc chiến tranh với những người khác, mà là cuộc chạy đua trường kỳ với chính bản thân mình.*	Hae Min
99	*Chúng ta vẫn có thể yêu thương nhau trọn vẹn mà không cần hiểu nhau một cách vẹn tròn.*	Hae Min
100	*Người không hài lòng với những gì anh ta có cũng sẽ không hài lòng với những gì ảnh ta sẽ có.*	Socrates
101	*Khi ta nhìn cuộc đời bằng ánh mắt từ trái tim thì sự hoàn hảo mà ta hằng tìm kiếm trở nên dễ thấy hơn nhiều.*	Khuyết danh
102	*Không ai hoàn hảo cả – vậy nên bút chì mới có tẩy.*	Wolfgang Riebe
103	*Sự hoàn hảo không tồn tại bởi bạn luôn có thể làm tốt hơn và luôn có thể tiến bộ.*	Les Brown
104	*Bạn là tổng hợp từ những gì bạn đã nói, tác phẩm văn học bạn đã đọc, tư tưởng bạn đã ấp ủ, bạn bè bạn đã đồng hành và địa vị trong cuộc sống bạn thiết tha đạt được.*	Đường đến thành công – Napoleon Hill
105	*Nếu bạn nhìn vào những gì bạn có trong cuộc sống, bạn sẽ luôn luôn có nhiều hơn những gì bạn thấy. Nếu bạn nhìn vào những gì bạn không có, bạn sẽ luôn cảm thấy thiếu thốn.*	Oprah Winfrey
	TRÍ TUỆ – TẤM LÒNG	
106	*Ngọc bất trác bất thành khí, nhân bất học bất tri lý.*	Ngạn ngữ
107	*Có một gương mặt đẹp soi vào gương quả là hạnh phúc. Nhưng hạnh phúc càng trọn vẹn hơn nếu có tâm hồn đẹp để mỗi khi soi vào gương lương tâm sâu thẳm mà lòng không hổ thẹn.*	Băng Sơn
108	*Đạo đức có thể bù đắp cho sự thiếu hụt về trí tuệ, nhưng trí tuệ mãi mãi không thể bù đắp cho sự thiếu hụt về đạo đức.*	Khuyết danh
109	*Biển rộng mênh mông, không bờ, không bến, không có giới hạn là bởi nó không cự tuyệt bất kì một giọt nước*	Lâm Tắc Từ

	nào. Núi có thể đứng cao sừng sững vạn trượng là bởi nó không từ chối dẫu chỉ một hòn đá nhỏ.	
110	*Tôi tư duy nên tôi tồn tại.*	Descartes
111	*Trí tuệ dẫn ta vào cuộc theo đuổi Sự thật. Đam mê khuyến khích ta Hành động.*	Cicero
112	*Có tòa án còn cao hơn tòa án công lý, và đó là tòa án của lương tâm. Nó thay thế cho mọi tòa án khác.*	Mahatma Gandhi
113	*Nhiệt huyết thiếu đi tri thức chỉ là lửa thiếu đi ánh sáng.*	Thomas Fuller
114	*Giáo dục nhen nhóm ngọn lửa chứ không phải chỉ đổ đầy con tàu.*	Socrates
115	*Mọi người sinh ra đều bình đẳng, nếu có khác biệt là do học vấn.*	Khuyến học – Fukuzawa Yukichi
116	*Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nâng bổng cả Trái đất lên.*	Archimedes
117	*Thế giới đã phải chịu tổn thất rất lớn. Không phải vì sự tàn ác của những người xấu, mà là vì sự im lặng của những người tốt.*	Napoléon
118	*Không ai tắm hai lần trên một dòng sông.*	Heraclitus
119	*Muốn đi nhanh hãy đi một mình, muốn đi xa hãy đi cùng nhau.*	Warren Buffett
120	*Không nên nói tất cả những gì bạn biết nhưng bao giờ cũng phải biết những gì bạn nói.*	M. Claudius
	THỜI GIAN – QUÁ KHỨ – HIỆN TẠI – TƯƠNG LAI	
121	*Sự khác biệt giữa quá khứ, hiện tại và tương lai chỉ là một ảo tưởng dai dẳng đến ngoan cố.*	Albert Einstein
122	*Chúng ta thường đánh mất ngày hôm nay, bởi vì ngày hôm nay đang tồn tại, và ngày mai đang tới.*	Goethe
123	*Nếu anh bắn vào quá khứ bằng súng lục thì tương lai sẽ bắn vào anh bằng đại bác.*	Đaghextan của tôi – Abutalip
124	*Tương lai có rất nhiều tên: Với kẻ yếu, nó là Điều không thể đạt được. Đối với người hay sợ hãi, nó là Điều chưa biết. Với ai dũng cảm, nó là Cơ hội.*	Victor Hugo

125	*Khi tôi 17 tuổi, tôi đã đọc được một câu trích dẫn: "Nếu bạn sống mỗi ngày như thể đó là ngày cuối cùng của bạn, một ngày nào đó, bạn sẽ đúng". Câu nói ấy đã thực sự tạo được ấn tượng với tôi, và kể từ đó, 33 năm qua, tôi đã nhìn vào gương mỗi buổi sáng và tự hỏi mình: "Nếu hôm nay là ngày cuối cùng của đời mình, thì tôi có muốn làm những điều mình sẽ làm hôm nay không?". Và bất cứ khi nào câu trả lời là: "không" trong nhiều ngày liên tiếp, tôi biết tôi cần phải thay đổi.*	Steve Jobs
126	*Nếu bạn khóc vì mặt trời đã rời khỏi đời bạn, nước mắt sẽ ngăn bạn thấy được những vì sao.*	Tagore
127	*Tôi thà làm tro chứ không làm bụi! Tôi thà rằng tia lửa của tôi sẽ cháy tẫn trong ánh hào quang chói lọi chứ không muốn nó âm ỉ lụi dần. Tôi thà làm ngôi sao băng tuyệt hảo, từng nguyên tử tỏa sáng rực rỡ, còn hơn làm một hành tinh ngái ngủ và vĩnh cửu. Sứ mệnh của con người là sống, không phải chỉ tồn tại. Tôi sẽ không lãng phí ngày tháng của mình trong việc cố gắng kéo dài chúng. Tôi sẽ sử dụng thời gian.*	Jack London
128	*Chỉ có thời gian mới đủ sức mài hòn đá vô tri thành viên ngọc tỏa sáng, chỉ có thời gian mới đủ sức chuyển biến một kẻ tầm thường thành vĩ nhân. Và cũng chỉ có thời gian minh chứng cho những giá trị chân thật nhất.*	Khuyết danh
129	*Thời gian trôi. Nhưng thời gian của đời người có những dòng chảy khác nhau. Như dòng sông, dòng đời có chỗ nhanh chỗ chậm, có chỗ còn dừng lại như nước ao tù. Thời gian vũ trụ tất nhiên là một, nhưng thời gian trong tâm thay đổi với từng người. Dòng sông thời gian là một cho mọi người, nhưng mỗi người trôi đi trong dòng sông ấy một cách khác nhau.*	Kawabata Yasunari
130	*Thời gian của bạn là có hạn, vì vậy đừng lãng phí nó để sống cuộc đời của người khác. Đừng nghe những lời giáo điều – đó là sống với kết quả suy nghĩ của người khác. Đừng để âm thanh của những quan điểm khác lấn át đi*	Steve Jobs

	giọng nói bên trong bạn. Và quan trọng nhất, hãy giữ lấy sự can đảm để đi theo trái tim và trực giác. Chúng biết bạn thực sự muốn trở thành con người như thế nào. Mọi thứ khác chỉ là thứ yếu.	
131	*Anh có thể trì hoãn, nhưng thời gian thì không.*	Benjamin Franklin
132	*Thời gian tuy rằng miễn phí, nhưng nó vô giá. Bạn không thể sở hữu những lại có thể sử dụng. Bạn không thể giữ được nó nhưng lại có thể tiêu xài. Nhưng một khi đã đánh mất, bạn không thể nào lấy lại.*	Harvey MacKay
133	*Đừng bao giờ để đến ngày mai những việc bạn có thể làm trong hôm nay.*	Benjamin Franklin
134	*Quan trọng không phải là sống lâu như thế nào, mà là sống sâu như thế nào.*	Ralph Waldo Emerson
135	*Người ta thường không nhận ra những khoảnh khắc thực sự quan trọng trong đời cho tới khi quá muộn.*	Agatha Christie
	LAO ĐỘNG – SÁNG TẠO	
136	*Sự sáng tạo đòi hỏi phải có can đảm để buông tay khỏi những điều chắc chắn.*	Erich Fromm
137	*Nếu bạn được đưa giấy có dòng kẻ, hãy viết bằng mặt còn lại.*	William Carlos Williams
138	*Nếu bạn nghe thấy một giọng nói bên trong bạn rằng: "Bạn không phải là một họa sĩ". Bằng mọi cách, hãy làm cho giọng nói ấy biến mất.*	Vincent van Gogh
139	*Nếu một người được gọi là phu quét đường hãy quét những con đường như Michelangelo đã họa tranh, hãy quét những con đường như Beethoven đã soạn nhạc và hãy quét những con đường như Shakespeare đã làm thơ. Người phu quét đường cần phải quét những con đường sạch tới độ tất cả những thiên thần nơi thiên đàng, lẫn con người trên trần gian sẽ phải dừng lại và nói rằng: "Đây là người quét đường vĩ đại, người đã làm thật tốt công việc của mình".*	Martin Luther King

140	*Trí óc già nua cũng như những chú ngựa già nua. Bạn phải để chúng luyện tập nếu bạn muốn chúng hoạt động được tốt.*	John Adam
141	*Trí tuệ của con người trưởng thành trong tĩnh lặng, còn tính cách trưởng thành trong bão táp.*	Goethe
142	*Cũng như một bước chân đơn độc không thể tạo nên đường mòn trên mặt đất, một ý nghĩ đơn độc không thể tạo nên con đường của tư duy. Để xây dựng con đường hằn sâu xuống đất, chúng ta phải qua lại rất nhiều. Để xây dựng con đường hằn sâu trong trí óc, chúng ta phải nghĩ đi nghĩ lại loại ý nghĩ chúng ta muốn chi phối cuộc đời mình.*	David Henry Thoreau
143	*Càng hiểu biết, con người càng tự do.*	Voltaire
144	*Nếu tôi nhìn được xa hơn người khác, đó là nhờ đứng trên vai những người khổng lồ.*	Isaac Newton
145	*Tôi là người thông thái nhất trên đời, vì tôi biết một điều, rằng tôi chẳng biết gì cả.*	Plato
146	*Chúng ta sẽ trở thành điều mà chúng ta hay nghĩ đến nhất. Cuộc cách mạng của thời đại này là khám phá ra rằng, nhờ thay đổi thái độ từ trong chính nội tâm mà con người có thể thay đổi được cả thế giới bên ngoài.*	William James
147	*Nếu bạn chỉ đọc những quyển sách mà mọi người đang đọc thì bạn cũng chỉ nghĩ những gì mọi người đang nghĩ mà thôi.*	Rừng Na Uy – Haruki Murakami
148	*Định nghĩa có nghĩa là giới hạn.*	Oscar Wilde
149	*Tất cả con người đều được sinh ra với tiềm năng sáng tạo như nhau. Hầu hết con người lãng phí tiềm năng của mình cho cả triệu thứ thừa thãi. Tôi dùng tiềm năng của tôi cho một thứ và chỉ một thứ duy nhất: nghệ thuật của tôi.*	Pablo Picasso
150	*Sẽ chẳng sao cả nếu bạn đi chậm từng bước một, miễn là bạn không dừng lại.*	Andy Warhol
NIỀM TIN – SỰ LẠC QUAN		

151	*Lạc quan là niềm tin dẫn tới thành tựu. Bạn chẳng thể làm được điều gì mà thiếu đi hy vọng và sự tự tin.*	Helen Keller
152	*Và khi cơn bão qua đi, bạn sẽ không nhớ bạn đã vượt qua như thế nào, bạn xoay xở để tồn tại được ra sao. Bạn thậm chí sẽ không dám chắc, thật ra, liệu cơn bão có thật sự đi qua. Nhưng có một điều chắc chắn. Là khi bạn ra khỏi cơn bão, bạn sẽ không còn là cùng một người mà đã bước vào. Đó là những gì về cơn bão.*	Kafka bên bờ biển – Haruki Murakami
153	*Chỉ vì số phận không chia cho bạn quân bài không tốt không có nghĩa là bạn nên bỏ cuộc. Nó chỉ có nghĩa là là bạn phải chơi những quân bài đó với tiềm năng tối đa của chúng.*	Les Brown
154	*Nếu cuộc đời này toàn chuyện xấu xa* *Tại sao cây táo lại nở hoa* *Sao rãnh nước trong veo đến thế?* *Con chim sẻ tóc xù ơi* *Bác thợ mộc nói sai rồi.*	Phố ta – Lưu Quang Vũ
155	*Người lạc quan luôn nhìn thấy cơ hội trong mọi hiểm nguy, còn kẻ bi quan luôn nhìn thấy hiểm nguy trong mọi cơ hội.*	Winston Churchill
156	*Chúng ta bảo tình yêu là sự sống; nhưng tình yêu không có hy vọng và niềm tin là cái chết đau đớn.*	Elbert Hubbard
157	*Mỗi người sinh ra đều là thiên tài. Nhưng nếu bạn bắt một con cá thể hiện khả năng qua việc trèo cây, thì cả đời của nó sẽ sống và tin rằng nó chỉ là một đứa ngốc.*	Albert Einstein
158	*Tình yêu đến với những ai vẫn hy vọng dù đã từng thất vọng, vẫn tin tưởng dù từng bị phản bội, vẫn yêu thương dù từng bị tổn thương.*	Khuyết danh
159	*Phải tin vào bản thân mình trước, sau đó người khác mới tin vào bạn.*	Sergeyevich
160	*Thiếu niềm tin không phải vì có khó khăn, mà có khó khăn là vì thiếu lòng tin.*	Seneca
161	*Bước ra từ đau khổ ta mạnh mẽ hơn khi bước vào.*	Alexandre Dumas

162	*Tuy nhiên dù điềm đạm đến đâu, người ta cũng không thể một mình đứng trước vô cùng. Người ta phải nương tựa vào một cái gì đó cho đỡ lẻ loi: một lòng tin, hay ít nữa một tình yêu theo nghĩa thông thường và chân chính của chữ yêu...*	Hoài Thanh
163	*Hy vọng là một thứ rất tuyệt diệu. Hy vọng cong, xoắn, thỉnh thoảng nó khuất đi, nhưng hiếm khi nó tan vỡ... Hy vọng duy trì cuộc sống của chúng ta mà không có gì có thể thay thế được... Hy vọng cho chúng ta có thể thể tiếp tục, cho chúng ta can đảm để tiến lên phía trước, khi chúng ta tự nhủ là mình sắp bỏ cuộc...*	Luôn mỉm cười với cuộc sống
164	*Một con chim đậu trên cành cây không bao giờ sợ cành cây bị gãy. Đó là bởi niềm tin của con chim đặt ở đôi cánh chứ không phải cành cây. Vì thế dù bạn ở bất cứ hoàn cảnh nào, hãy luôn tin tưởng vào bản thân mình.*	Khuyết danh
165	*Toàn bộ đại dương sẽ không bao giờ đánh chìm được một con tàu trừ khi nước ngập vào trong. Tương tự như vậy, toàn bộ những điều tiêu cực trên đời cũng sẽ không bao giờ hạ gục được bạn trừ khi bạn cho phép nó thấm vào người mình.*	Sự lạc quan – Goi Noisu
	GIÁ TRỊ BẢN THÂN	
166	*Vận mệnh của chúng ta sống trong chính bản thân ta. Bạn chỉ cần đủ can đảm để nhìn thấy nó.*	Walt Disney
167	*Khi bạn đánh giá thấp điều mình làm, thế giới sẽ đánh giá thấp con người bạn.*	Oprah Winfrey
168	*Có một câu hỏi đôi khi khiến tôi thấy mơ hồ: Tôi điên hay người khác điên?*	Albert Einstein
169	*Có một điều mà chúng ta có thể làm được tốt hơn bất cứ ai khác: chúng ta có thể là chính mình.*	William Arthur Ward
170	*Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác nữa.*	Khuyết danh
171	*Cuộc sống không phải là đi tìm bản thân mình. Cuộc sống là tạo ra bản thân mình.*	George Bernard Shaw

172	*Dấu chân sẽ không bao giờ xuất hiện nếu bạn chỉ đi trên đầu ngón chân của mình.*	Khuyết danh
173	*Cuộc đời tôi không làm tôi hài lòng, vậy nên tôi tạo ra cuộc đời tôi.*	Coco Chanel
174	*Nếu tôi không đốt lửa; nếu anh không đốt lửa; nếu chúng ta không đốt lửa; thì làm sao Bóng tối sẽ trở thành Ánh sáng?*	Nazim Hikmet
175	*Nếu bạn không lập trình chính mình, cuộc sống sẽ lập trình bạn!*	Les Brown
176	*Để trở thành một ngôi sao, bạn phải tự tỏa ánh sáng của riêng mình, đi theo con đường của riêng mình, và đừng lo lắng về bóng tối, bởi đó là khi sao sáng nhất.*	Khuyết danh
177	*Tôi tin cuộc sống là một chuyến hành trình, thường khó khăn và đôi khi tàn nhẫn không ngờ, nhưng chúng ta đều được chuẩn bị tốt cho nó nếu chúng ta biết nắm lấy tài năng của bản thân và cho phép chúng nảy nở.*	Les Brown
178	*Mình sẽ đi lúc biển động mà tim đập nhịp ngang tàng* *biết là có thể đau nhưng cuộc đời thật ra cần khốn khó* *trưởng thành không phải cố gắng tìm bình yên, chỉ là khi đối đầu với sóng gió* *giữ chặt lấy niềm tin...* *Mình sẽ đi lúc có thể chẳng ai ngoái theo nhìn* *Mình sẽ đi lúc mình còn có cả một tuổi trẻ cần lấm láp bụi đường...*	Nguyễn Phong Việt
179	*Chúng ta nắm giữ vận mệnh của chính mình chứ không phải các vì sao.*	William Shakespeare
180	*Là con người, sự vĩ đại của chúng ta không nằm nhiều ở việc cải tạo thế giới, đó là thần thoại của thời đại nguyên tử, mà nằm ở khả năng ta cải tạo chính mình.*	Mahatma Gandhi
	KHÁC BIỆT – SỰ THAY ĐỔI	
181	*Để trở nên không thể thay thế, phải luôn có sự khác biệt.*	Coco Chanel
182	*Nếu chỉ ngồi chờ các cơ hội tìm đến mình, bạn chỉ là một người trong đám đông cũng đang chờ đợi mà thôi.*	Edward de Bono

183	*Nỗi sợ lớn nhất trên đời là sợ hãi ý kiến của đám đông, và khoảnh khắc mà bạn vượt qua được nó, bạn không còn là một con cừu nữa, bạn trở thành một chú sư tử. Một tiếng gầm lớn sẽ vang lên trong tim bạn, đó là tiếng gầm của sự tự do.*	Osho
184	*Nếu muốn vươn lên đến đỉnh, hãy bắt đầu từ dưới đáy.*	Publilius Syrus
185	*Bạn sinh ra là một nguyên bản, nhưng đừng chết như một bản sao!*	John Mason
186	*Bạn không thể mong đạt được những mục tiêu mới hay vượt qua hoàn cảnh hiện tại nếu bạn không thay đổi.*	Les Brown
187	*Thay đổi sẽ không đến nếu chúng ta đợi ai đó khác, hoặc nếu chúng ta đợi tới một lúc nào đó khác. Chúng ta là người mà mình đang đợi. Chúng ta là thay đổi mà mình đang tìm kiếm.*	Barack Obama
188	*Nếu bạn không thích điều gì đó, hãy thay đổi nó. Nếu bạn không thể thay đổi nó, hãy thay đổi cách nghĩ. Đừng phàn nàn.*	Maya Angelou
189	*Không thể có tiến bộ mà không có thay đổi cả, và người không thể thay đổi tư duy thì không thể thay đổi bất cứ điều gì.*	George Bernard Shaw
190	*Tại sao bạn lại ra đi? Để bạn có thể quay trở lại. Để bạn có thể thấy nơi cũ trước đây với góc nhìn mới và những màu sắc thêm vào. Và con người ở đó cũng nhìn bạn theo cách khác. Trở lại nơi bạn bắt đầu không giống như không bao giờ rời đi.*	Terry Pratchett
	TRÍCH DẪN SÁCH HAY	
191	*Tự do tư tưởng không phải chỉ là muốn nghĩ thế nào là nghĩ, mà còn là giải thoát ta ra khỏi các áp lực bắt ta phải suy nghĩ theo một lề lối nào đó.*	Hành trình về phương Đông – Baird T. Spalding
192	*Bí mật của cuộc sống chính là ngã bảy lần và đứng dậy tám lần.*	Nhà giả kim – Paulo Coelho
193	*Người ta có thể lấy đi của một người mọi thứ, chỉ trừ một điều: sự tự do – sự tự do trong việc lựa chọn thái độ*	Đi tìm lẽ sống – Viktor Frankl

	sống trong bất kỳ hoàn cảnh nào, và sự tự do lựa chọn hướng đi của mình.	
194	*Gia đình không phải là việc cháu mang dòng máu của ai. Mà là việc cháu yêu thương, chia sẻ, cảm thông và quan tâm đến ai.*	Không gia đình – Hector Malot
195	*Để đến được thảo nguyên bình yên, đôi khi con người ta buộc phải leo qua những ngọn núi cao trong lòng mình.*	Ngày xưa có một chuyện tình – Nguyễn Nhật Ánh
196	*Không phải con người ta có giá trị nên mới tồn tại, mà vì tồn tại nên mới có giá trị.*	Trưởng thành sau ngàn lần tranh đấu
197	*Cuộc đời dài lắm, để đi hết được cuộc đời, con người phải trải qua biết bao những khoảnh khắc tỉnh táo và cả si mê...Cuộc đời dài lắm, nhưng cuộc đời cũng chạy vòng quanh. Chỉ có tình yêu là rơi thẳng, rơi tới đáy...*	Cuộc đời dài lắm – Chu Lai
198	*Tôi thấy thiên hạ không sống mà chỉ đắn đo suy tính và phí cả đời vào việc đắn đo suy tính đó. Rồi khi sống uổng hết một đời người vì hao phí thời gian thì lại bắt đầu khóc than cho số phận. Nhưng viện số phận ra mà làm gì? Số phận của mỗi người là ở chính bản thân người đó! Cho tới nay tôi vẫn gặp đủ mọi loại người, nhưng không thấy những người dũng cảm. Họ đâu cả rồi? Người đẹp cũng mỗi ngày một ít đi.*	M. Gorki
199	*Sự thật không hẳn là chân lý, những chân lý cũng không phải lúc nào cũng có thật.*	Haruki Murakami
200	*Người ta chỉ nhìn rõ bằng trái tim. Con mắt thường luôn mù lòa trước điều cốt tử.*	Hoàng tử bé – Antoine de

Phần 3. LUYỆN 200 ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

Đề luyện 1. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ TỰ GIÁC ĐỐI VỚI MỖI NGƯỜI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"tầm quan trọng của sự tự giác đối với con người".* *Ý thức về sự tự giác trong mỗi người là một cách rèn luyện bản thân được khuyến khích hình thành và phát triển ngay từ khi chúng ta còn nhỏ. Thế nhưng không phải ai cũng hiểu được tầm quan trọng của nó.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sự tự giác là thước đo trong nhận thức con người để quyết định người đó đã nỗ lực bao nhiêu, nỗ lực đến mức nào. *- Ý 2 Khi có ý thức tự giác, chúng ta sẽ chủ động vươn xa, cố gắng học hỏi, nghiên cứu, mở rộng kiến thức, từ đó sẽ có nhiều cơ hội hơn.* *- Ý 3. Tự giác giúp ta chủ động thực hiện mục tiêu, lên kế hoạch cho tương lai. Giúp ta tạo được nên giá trị của chính bản thân mình.* *- Ý 4. Khi có tinh thần tự giác, ta sẽ biết mình cần phải làm gì mà không phải chạy theo, hay nghe theo ý kiến của người khác không dựa dẫm hay lệ thuộc vào ai.* *- Ý 5. Tự giác là một đức tính cần quan trọng để hình thành nhân cách con người.*
	Chứng minh: *Dân tộc Do Thái đã rèn luyện tính tự giác để chinh phục tri thức nhân loại, và khẳng định mình.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Cần phải nuôi dưỡng tinh thần tự giác để hoàn thiện bản thân hơn, phát huy sự "ưu tú" trong mình.* *Một bông hoa đủ đầy thanh sắc, sẽ tự biết vươn lên, con người cũng vậy! Và bạn có can tâm để sự "ưu tú" của mình bị ăn mòn bởi thụ động không? Tôi thì không, vì tôi biết sự tự giác đã làm chủ cuộc đời mình rồi!*

1. TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ TỰ GIÁC VỚI MỖI NGƯỜI

Ý thức về sự ***tự giác trong mình*** là một cách rèn luyện bản thân được khuyến khích hình thành và phát triển ngay từ khi còn nhỏ. ***Thế nhưng không phải ai cũng hiểu được tầm quan trọng của nó.*** Trong cuộc sống, ***ranh giới giữa người thành công và kẻ thất bại nằm ở chính sự chênh lệch trong ý thức tự giác***. Họ chủ động học hỏi, tiếp thu điều mới hay ỉ lại, dựa dẫm, tự gò bó, thu hẹp mình; Họ mạnh dạn thử sức ở một lĩnh vực khác, sẵn sàng đến với công việc mới hay chấp nhận an phận với những gì mình đang có một cách dễ dàng. Thế giới rộng lớn, **cơ hội luôn sẵn lòng chào đón chúng ta, chỉ bằng cách tự giác tìm hiểu, khám phá, tự mình dấn thân trải nghiệm, ta mới có thể lĩnh hội được chúng một cách tự nhiên nhất.** Mỗi người đến với cuộc đời đều mang một sứ mệnh, một khao khát hay nhiều ước vọng riêng. **Không ai có thể nâng gót chân ta mãi mãi trên hành trình tìm kiếm thành công và hạnh phúc,** kể cả cha mẹ - những người yêu thương chúng ta vô hạn, sẵn sàng vì ta mà hi sinh. Bởi vậy, việc phát triển ý thức tự giác cho bản thân là hành động vô cùng cần thiết. Nếu không rèn giữa trong mình ý thức tự giác, **ta sẽ không bao giờ chạm tới mục tiêu của mình,** tất cả kế hoạch vạch ra sẽ mãi chỉ là một "bức tranh". **Sự tự giác là yếu tố tạo nên màu sắc riêng biệt, là nét đẹp tiềm ẩn tạo nên giá trị cho mỗi người. Nó giúp ta không phải nghĩ theo hay làm theo, sống theo người khác mà luôn giữ vững chính kiến của mình.** ***Dân tộc Do Thái tuy chỉ chiếm khoảng 14 triệu dân nhưng lại là quốc gia sở hữu tới 40% tỉ lệ người đạt giải Nobel nhờ việc rèn luyện tính tự giác khi còn nhỏ. Trẻ em Do Thái lên 3 tuổi đã tự giác làm việc nhà, tự chăm sóc bản thân và lên 5 tuổi đã biết tự tiếp cận những nguồn tri thức mới.*** **Rèn luyện tính tự giác là một phần của quá trình hình thành nhân cách tốt đẹp trong con người.** Tự giác không đơn thuần chỉ là tự giác học tập, làm việc mà nhân văn hơn, **tự giác là thứ "phấn hồng" gửi đi yêu thương, sự thấu hiểu, cảm thông và chia sẻ.** Một bông hoa đủ đầy thanh sắc, sẽ tự biết vươn lên, con người cũng vậy! Và bạn có can tâm để sự "ưu tú" của mình bị ăn mòn bởi thụ động không? Tôi thì không, vì tôi biết sự tự giác đã làm chủ cuộc đời mình rồi!

Đề luyện 2. **SỨC MẠNH CỦA VIỆC Ý THỨC ĐƯỢC BẢN THÂN MÌNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "*sức mạnh của việc ý thức được bản thân*". *Bản thể nào cũng có những điều thú vị riêng, cũng ẩn chứa một sức mạnh nội tại rất lớn. Quan trọng là, ta có đủ ý thức được để phát huy nó hay không.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Sức mạnh của việc ý thức được bản thân là sẽ tạo động lực thôi thúc ta sống có ý nghĩa, giục ta bước ra khám phá chiêm nghiệm cuộc đời.* - Ý 2. ***Sức mạnh của việc ý** thức được bản thân là nó sẽ cổ vũ tinh thần, động viên ta cố gắng, nỗ lực, phấn đấu, quyết tâm vì những mong muốn, khát vọng; vì những đam mê cháy bỏng của mình; vì một cá thể hoàn chỉnh hơn, sống có ý nghĩa hơn.* - Ý 3. *Khi ý thức được bản thân mình, ta sẽ biết mình tốt ở đâu, yếu ở điểm nào để từ đó phát huy điểm mạnh, khắc phục điểm yếu. Như vậy, sẽ tiết kiệm được thời gian, tiền bạc và công sức để có thể đi đúng đường, phát triển đúng hướng.* - Ý 4. *Sức mạnh của ý thức được bản thân mình mang đến là tránh khỏi những rắc rối không đáng có; giúp ta cư xử khéo léo hơn; tạo được mối quan hệ tốt đẹp với mọi người; giúp ta sống hạnh phúc và trọn vẹn hơn.* - Ý 5. *Mang đến cho ta sự tự tin, linh hoạt và sáng tạo hơn, từ đó có thể đưa ra những quyết định đúng đắn, hợp lí và làm nên giá trị của chính mình.*
	Chứng minh: *Bill Gates dù đã xuất sắc đỗ trường Đại học danh tiếng bậc nhất thế giới, nhưng vẫn chọn nghiên cứu máy tính vì ông hiểu, ý thức bản thân hợp, và đam mê điều gì.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chỉ khi ý thức được bản thân bạn mới biết mình cần đi thế nào, cần làm gì.*

2. SỨC MẠNH CỦA VIỆC Ý THỨC ĐƯỢC BẢN THÂN MÌNH

Tại sao con hươu luôn ngẩng cao đầu, kể cả khi chúng đang "ngốn" những chiếc lá xanh? Bởi nó ý thức được rằng: Nếu cúi đầu thì đôi sừng nhung tuyền sẽ bị mòn mất. Con người cũng vậy! ***Bản thể nào cũng có những điều thú vị riêng, cũng ẩn chứa một sức mạnh nội tại rất lớn. Quan trọng là, ta có đủ ý thức được để phát huy nó hay không.*** *Ý thức bản thân là cách ta tự nhìn nhận, tự khám phá ra năng lực, sở trường, mong muốn của mình. Việc ý thức được bản thân sẽ là trợ thủ đắc lực, là "đôi giày" bảo vệ đôi chân chúng ta trên hành trình khám phá và chiêm nghiệm cuộc sống. Chỉ bằng cách ý thức được bản thân, ta mới hiểu mình cần gì, mình hướng đến điều gì và khao khát trở thành người như thế nào. Việc ý thức được bản thân trước khi tiếp cận, theo đuổi một nguồn tri thức mới, thử sức ở một lĩnh vực mới giúp ta tiết kiệm được cả thời gian, tiền bạc và công sức mà vẫn có thể đi đúng đường, phát triển đúng hướng. Dù đã xuất sắc đỗ vào ngành luật của trường Đại học Harvard lừng danh thế giới, nhưng* ***tỉ phú Bill Gates vẫn quyết định cùng với người bạn Paul Allen thành lập công ty công nghệ Microsoft, vì nhận ra đam mê mãnh liệt với khoa học máy tính. Nếu không ý thức đúng đắn về bản thân, có lẽ chúng ta sẽ không có được một phần mềm tiện ích và hữu hiệu cho máy tính như thế.*** *Việc ý thức được bản thân giúp ta phát hiện được những điểm mạnh để phát huy, đồng thời nhìn ra điểm yếu của mình để cải thiện, khắc phục. Sức mạnh của việc tự ý thức được bản thân còn giúp ta tránh khỏi những rắc rối không đáng có. Nó giúp ta có cách cư xử khéo léo, đúng mực, giúp ta tạo được mối quan hệ tốt đẹp với mọi người, từ đó có thể sống an nhiên, hạnh phúc hơn. Khi ý thức được rõ ràng về bản thân mình, về năng lực, tư duy, niềm tin; về cảm xúc, dự định và ham muốn, ta sẽ trở nên tự tin, linh hoạt và sáng tạo hơn, ta sẽ có khả năng đưa ra những quyết định đúng đắn, hợp lí hơn trong mọi hoàn cảnh. Việc tự nhận thức bản thân chính là những viên gạch vững chắc nhất để ta "lát" bằng con đường leo lên chinh phục "đỉnh núi Olympia" của cuộc đời mình. Hãy nhớ rằng: "Không một ai có thể làm cho bạn cảm thấy mình thấp kém, nếu không có sự đồng ý của bạn".*

Đề luyện 3. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG THÓI QUEN TỐT**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của những thói quen tốt trong cuộc sống". *Việc dậy sớm đọc sách, tập thể dục, sống xanh, sống khỏe, sống đẹp... đã trở thành những thói quen được khuyến khích thành cho tất cả mọi người ở bất kì độ tuổi, giới tính hay địa vị xã hội nào. Vậy, những thói quen tốt có ý nghĩa như thế nào trên hành trình vun đắp và xây dựng cuộc sống của chúng ta?*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Ý nghĩa của thói quen tốt là bước đầu, là nền tảng, là những viên gạch đầu tiên dựng xây cho thành công và hạnh phúc bước lên.* - Ý 2. *Ý nghĩa của những thói quen tốt giúp ta hạn chế tối đa sự mông lung vô định hay sa đà vào những hành động gây hại tiềm ẩn xung quanh.* - Ý 3. *Ý nghĩa của thói quen tốt giúp cho chúng ta luôn ý thức và hướng tới những điều tích cực.* - Ý 4. *Thói quen tốt là bản lề để hình thành nên tính cách con người, giúp chúng ta nuôi dưỡng nhân cách tốt.* - Ý 5. *Điều thói quen tốt mang lại như món ăn tinh thần nuôi dưỡng tâm hồn, chống lại những áp lực, phát triển sự tự tin và giúp chúng ta sống một cách khoa học hơn.*
	Chứng minh: *Thói quen đọc sách mỗi ngày đã tạo nên một tỉ phú nổi tiếng thế giới Warren Buffet - nhà đầu tư sở hữu khối lượng tài sản khổng lồ. Giờ đây ông trở thành người truyền cảm hứng gieo thói quen ấy đến với bạn đọc toàn cầu.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Những con người vĩ đại đều đi lên từ bước đệm của việc xây dựng thói quen tốt mỗi ngày. Vậy nên, hãy coi thói quen tốt như một người tri kỉ cùng đồng hành trên con đường chạm tới thành công và hạnh phúc.*

3. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG THÓI QUEN TỐT

Việc dậy sớm đọc sách, tập thể dục, sống xanh, sống khỏe, sống đẹp... đã trở thành những thói quen sống tốt được khuyến khích thành cho tất cả mọi người ở bất kì độ tuổi, giới tính hay địa vị xã hội nào. Vậy, ***những thói quen tốt có ý nghĩa như thế nào trên hành trình vun đắp và xây dựng cuộc sống ta?*** *Thói quen tốt là một chuỗi các hành động, việc làm lặp đi lặp lại có tác động tích cực lên đời sống con người. Việc xây dựng được những thói quen tốt chính là cách ta đang đặt nền móng vững chắc cho sự vươn lên của thành công và hạnh phúc. Thói quen tốt uốn nắn con người ta vào một đường ray khuôn phép, giúp chúng ta hạn chế tối đa sự mông lung, vô định hay sa đà vào những hành động gây hại tiềm ẩn xung quanh. Hình thành được những thói quen tốt, ta sẽ không phải suy nghĩ, tính toán quá nhiều cho việc giải quyết những vấn đề phát sinh trong cuộc sống. Thói quen giúp chúng ta vận hành ý thức, và thói quen tốt thì luôn hướng chúng ta đến những giá trị tích cực, giống như phương châm sống nổi tiếng thế giới của tác giả Simon: "Gieo suy nghĩ gặt hành động, gieo hành động gặt thói quen, gieo thói quen gặt tính cách, gieo tính cách gặt số phận". Suy cho cùng, thói quen chính là yếu tố then chốt tạo nên tính cách con người, thói quen tốt hình thành một nhân cách tốt và một con người có sức ảnh hưởng.* ***Điển hình như thói quen đọc sách mỗi ngày đã tạo nên một tỉ phú nổi tiếng thế giới Warren Buffet - nhà đầu tư sở hữu khối lượng tài sản khổng lồ. Giờ đây ông trở thành người truyền cảm hứng gieo thói quen ấy đến với bạn đọc toàn cầu.*** *Ý nghĩa của những thói quen tốt không chỉ có giúp ích cho một người mà nó còn lan tỏa năng lượng tích cực đến mọi người. Thói quen tốt không chỉ làm cho cuộc sống trở nên đơn giản hơn mà nó còn nuôi dưỡng thể chất và cả tinh thần con người. Nó chống lại những áp lực, phát triển sự tự tin và giúp chúng ta tổ chức cuộc sống một cách khoa học hơn. Hình thành thói quen tốt, ta như có được một người tri kỉ cùng đồng hành trên con đường chạm tới thành công và hạnh phúc. Những con người vĩ đại đều đi lên từ bước đệm của việc xây dựng thói quen tốt mỗi ngày. Còn bạn, bạn đã sở hữu những thói quen tốt nào để hoàn thiện bản thân mình rồi?*

Đề luyện 4. **SỰ CẦN THIẾT PHẢI NUÔI DƯỠNG TRÁI TIM ẤM ÁP**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết phải nuôi dưỡng trái tim ấm áp". *Tình yêu thương được chưng cất từ mạch nguồn trái tim, bởi vậy để có được tình thương, trước hết ta cần phải "cấp dưỡng" để hình thành một trái tim ấm áp.*
Thân đoạn	Triển khai và bàn luận vấn đề
	- **Ý 1.** *Cần thiết phải nuôi dưỡng trái tim ấp áp vì khi đó ta sẽ biết yêu thương, san sẻ, cảm thông và thấu hiểu cho những hoàn cảnh kém may mắn quanh ta. Từ đó, giúp ta vui vẻ hơn, hạnh phúc hơn và biết trân trọng những gì mình đang có.* - **Ý 2.** *Trái tim ấm áp không chỉ mang đến cho chúng ta một tâm hồn nhân văn, đời sống tinh thần thêm trọn vẹn, phong phú, giàu lòng trắc ẩn, mà hơn thế, đó còn là bước đệm để hình thành nhân cách và vun đắp sự sống trong ta.* - **Ý 3.** *Sở hữu một trái tim ấm áp ta sẽ có sức mạnh cứu vớt những mảnh đời lấm lem, bất hạnh; là nền móng kết thành một bản thể tốt, từ đó dựng xây một xã hội văn minh.* - **Ý 4.** *Có một trái tim ấm áp ta sẽ luôn sẵn lòng trao đi yêu thương và mở lòng đón nhận yêu thương.* - **Ý 5.** *Trái tim ấm áp sẽ là sợi dây vô hình nhưng đầy sức mạnh kéo mọi người lại gần nhau hơn, xóa nhòa mọi khoảng cách và giúp những tâm hồn xa lạ trở nên đồng điệu.*
	Chứng minh: *Giữa tâm dịch Covid-19, những trái tim ấm áp của những mạnh thường quân đã cứu giúp cho những người lao động nghèo có cơ hội được đoàn tụ với gia đình hay có được miếng cơm, manh áo để trụ lại nơi xứ người trong đại dịch.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nuôi dưỡng trái tim ấm áp chính là đang nuôi dưỡng phần "người" để lấn át cái phần "con" trong bản năng vốn có. Hãy vun đắp để cuộc đời thêm trọn vẹn, ý nghĩa.*

4. SỰ CẦN THIẾT PHẢI NUÔI DƯỠNG TRÁI TIM ẤM ÁP

Có một câu nói chạm đến tận sâu tim ta thế này: "Nơi lạnh nhất trên thế giới không phải là Bắc cực, mà là nơi không có tình thương", quả thực nghe thấm thía vô cùng. **Tình yêu thương được chưng cất từ mạch nguồn trái tim, bởi vậy để có được tình thương, trước hết ta cần phải "cấp dưỡng" để hình thành một trái tim ấm áp.** Nuôi dưỡng trái tim ấm áp chính là cách nuôi dưỡng đứa trẻ lương thiện lớn lên trong ta mỗi ngày. Có một trái tim ấm áp, ta sẽ biết yêu thương và san sẻ yêu thương, biết cảm thông, thấu hiểu sâu sắc cho những hoàn cảnh đặc biệt, ta sẽ vui vẻ hơn, hạnh phúc hơn và biết trân trọng hơn những gì mình đang có. Việc nuôi dưỡng trái tim ấm áp không chỉ giúp đời sống tinh thần của mỗi chúng ta thêm trọn vẹn, phong phú, mà hơn thế nữa, đó là bước đệm để hình thành nhân cách và vun đắp sự sống trong ta. Hãy tưởng tượng đến một thế giới u tối, lạnh lẽo, nơi con người chỉ biết ganh đua, cầu cạnh, tàn nhẫn với nhau, thì liệu có tồn tại sự sống, hay đó là chốn địa ngục trần gian? Sự cần thiết phải nuôi dưỡng trái tim ấm áp không chỉ có ý nghĩa đối với mỗi con người chúng ta mà nó còn là sức mạnh cứu vớt những mảnh đời lấm lem, bất hạnh; là "vật liệu rắn chắc" xây dựng nên một xã hội văn minh, tốt đẹp. Ai cũng mong muốn được yêu thương, được thấu hiểu, và chỉ bằng cách nuôi dưỡng trái tim ấm áp, ta mới có thể trao đi và đón nhận những yêu thương ở đời. **Giữa tâm dịch Covid-19, việc nuôi dưỡng trái tim ấm áp lại càng cần thiết hơn bao giờ hết. Trái tim ấm áp của những mạnh thường quân đã cứu giúp cho những người lao động nghèo có cơ hội được đoàn tụ với gia đình hay có được miếng cơm, manh áo để trụ lại nơi xứ người trong đại dịch**. Việc nuôi dưỡng trái tim ấm áp là sợi dây kéo gần khoảng cách giữa người với người, giữa những tâm hồn tưởng như xa lạ trở nên đồng điệu đến lạ. Nuôi dưỡng trái tim ấm áp chính là đang nuôi dưỡng phần "người" để lấn át cái phần "con" trong bản năng vốn có. Không có trái tim ấm áp, con người ta sẽ mãi bị nhấn chìm trong thói ích kỉ, hẹp hòi và tự bóp nghẹt nhân cách, bóp nghẹt tương lai của chính mình. Hãy nuôi dưỡng trái tim ấm áp để vun đắp một cuộc đời trọn vẹn, ý nghĩa!

Đề luyện 5. **VAI TRÒ CỦA TINH THẦN VƯƠN LÊN NGHỊCH CẢNH**	
Mở đoạn	- **Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận**: "Vai trò của tinh thần vươn lên trước nghịch cảnh". *Việc vươn lên trước những giông tố, nghịch cảnh có vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình khám phá thế giới và phát triển bản thân của mỗi người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Đứng trước thất bại, chúng ta đã thu mình vào chán nản, chấp nhận cúi đầu và buông xuôi thì liệu khi đứng trước một quyết định lớn, ta có đủ dũng cảm đón nhận hay không? Thế nên, vai trò của tinh thần vươn lên giúp ta vững bước hơn, quả quyết hơn, mạnh mẽ hơn.* - Ý 2. *Vai trò của tinh thần vươn lên nghịch cảnh là rèn giũa ta ý chí, nghị lực và nuôi dưỡng sức mạnh nội tại trong ta.* - Ý 3. *Nó phát huy những điểm mạnh và hạn chế điểm yếu để khắc phục những trường hợp không lường trước; giúp ta không ngừng chiến đấu, không ngừng vươn lên.* - Ý 4. *Nó mang đến cơ hội, điều kiện để ta trải nghiệm cuộc sống ở những nấc thang cao hơn, ở "tầng trệt" của căn biệt thự tâm hồn ít người chú ý.* - Ý 5. *Khi vươn lên nghịch cảnh, nó giúp ta nhận thức sâu sắc hơn về giá trị của bản thân mình, giúp ta biết quý trọng hơn những gì đang có, biết sống sâu và mở rộng tâm hồn.*
	Chứng minh: *Đất nước Việt Nam ta giữa "nghịch cảnh" khốc liệt của đại dịch Covid-19 vẫn không ngừng chiến đấu, vươn lên và trở thành số ít những quốc gia có "tăng trưởng kinh tế dương" năm 2020 và quý I năm 2021.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy dũng cảm bứt phá, nỗ lực và kiên cường, bởi đằng sau nghịch cảnh chính là ngày mai "rộn ràng, hồng sắc"!*

5. VAI TRÒ CỦA TINH THẦN VƯƠN LÊN NGHỊCH CẢNH

Trong cuốn "Nhật kí Đặng Thùy Trâm", nữ anh hùng, liệt sĩ có viết: "Đời người phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố". Câu nói ấy cho thấy, ***việc vươn lên trước những giông tố, nghịch cảnh có vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình khám phá thế giới và phát triển bản thân của mỗi người.*** *Nghịch cảnh luôn tồn tại như một quy luật tất yếu của cuộc sống, chỉ bằng cách đi xuyên qua nó, ta mới có thể hoàn thiện trọn vẹn chặng đường đời của chính mình từ những bước chân nhỏ bé nhất, dù khó khăn, gian khổ nhưng lại vô cùng ý nghĩa. Sự vươn lên trước nghịch cảnh là biểu hiện của sức sống, sức phản kháng mãnh liệt ở con người, nó giúp ta rèn luyện ý chí, nghị lực, mài giũa cả sức mạnh thể chất lẫn sức mạnh tinh thần Chỉ có khi ở trong nghịch cảnh, ta mới có thể phát huy tối đa sức mạnh tiềm ẩn mà trước đó còn ngủ quên, nhìn nhận được những điểm yếu để hạn chế, khắc phục, để không ngừng chiến đấu, không ngừng vươn lên chống lại những khó khăn, thử thách. Đôi lúc ta cho rằng, nghịch cảnh là màn đêm tăm tối đặt dấu chấm hết mà bỏ qua giá trị thực sự của nghịch cảnh. Nó là cơ hội, là điều kiện để ta trải nghiệm cuộc sống ở những tầng bậc sâu hơn, đa dạng hơn. Khi vượt qua được nghịch cảnh, ta sẽ thấy một bản thân trưởng thành hơn, chững chạc hơn, rút ra được những bài học kinh nghiệm quý báu cho những chặng đường đời phía trước. Chính vì không thể né tránh được nghịch cảnh nên chúng ta bắt buộc phải hoặc vươn lên, hoặc bị nhấn chìm. Tinh thần vươn lên nghịch cảnh là quá trình ta nhận thức được sâu sắc giá trị của bản thân, giúp ta biết quý trọng hơn những gì mình đang có, biết sống trọn vẹn và ý nghĩa hơn.* ***Đất nước ta giữa "nghịch cảnh" khốc liệt của đại dịch Covid-19 vẫn không ngừng chiến đấu, vươn lên và trở thành một trong số ít những quốc gia có "tăng trưởng kinh tế dương" năm 2020 và quý I năm 2021. Sự "quật khởi" ấy là minh chứng rõ nét nhất cho sức sống mãnh liệt của một quốc gia tuy nhỏ bé nhưng không bao giờ chấp nhận "cúi đầu trước những giông tố".*** *Tại sao lại để nghịch cảnh cản bước, để rồi chán nản, thất vọng? Hãy dũng cảm bứt phá, nỗ lực và kiên cường, bởi đằng sau nghịch cảnh chính là ngày mai "rộn ràng, hồng sắc"!*

Đề luyện 6. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI ĐOÀN KẾT**	
Mở đoạn	- **Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Điều nhận được khi con người đoàn kết". Vấn đề nóng hổi, dẫn đến yêu cầu của đề, "Vậy, một câu hỏi đặt ra là: "Chúng ta nhận được điều gì khi đoàn kết, tương trợ lẫn nhau?
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Khi chúng ta đoàn kết, chúng ta sẽ không cảm thấy lạc lõng, cô đơn, không phải "đơn phương độc mã" bởi luôn có những người cộng sự ở bên. - Ý 2. Tinh thần đoàn kết là chất keo bền chặt kết gắn trái tim với trái tim, để chúng ta không còn khoảng cách, chúng ta đồng tâm hợp lực giúp đỡ nhau tiến bước. - Ý 3. Khi "sẵn lòng" với tinh thần đoàn kết, ta sẽ mở rộng vòng tay giúp đỡ, hỗ trợ mọi người xung quanh một cách nhiệt thành nhất; nó nuôi dưỡng và làm giàu trái tim vốn rất ấm áp của ta, tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn "phá tan" mọi rào cản, khó khăn hay thách thức. - Ý 4. Khi biết nâng cao tinh thần đoàn kết, chúng ta sẽ văn minh hơn, xã hội sẽ tiến vững chắc hơn. - Ý 5. Khi sống trong cộng đồng đoàn kết, nó sẽ là "nước biển" để ta hòa mình vào đại dương, phát huy năng lực và cống hiến hết mình cho cuộc đời thêm ý nghĩa hơn, trọn vẹn hơn.
	Chứng minh: Tinh thần đoàn kết của dân tộc ta trước đại dịch Covid-19, sự đóng góp và sẵn sàng lên đường, sẵn sàng chung tay vì một Việt Nam kiên cường.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Khi biết sống đoàn kết, biết cùng chung tay, chung sức vì lợi ích của cộng đồng, xã hội, điều ta nhận lại sẽ nhiều hơn gấp bội lần những gì ta cho đi!

6. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI ĐOÀN KẾT

Tối ngày mùng 5 tháng 6, Quỹ vaccine phòng Covid-19 ra mắt, chỉ sau chưa đầy 24 giờ, quỹ đã tiếp nhận được hơn 264,8 tỷ đồng, hơn 8.700 USD và hơn 2.700 EUR. Chính số liệu "vàng" ấy, đã cho thấy tinh thần đoàn kết của dân tộc ta. Vậy, ***một câu hỏi đặt ra là: "Chúng ta nhận được điều gì khi đoàn kết, tương trợ lẫn nhau?*** *Đoàn kết là sự hợp lực, chung sức của nhiều cá nhân có sự thống nhất về tư tưởng, hành động nhằm xây dựng một tập thể vững mạnh hướng đến lợi ích chung. Khi sống đoàn kết, ta sẽ không bao giờ cảm thấy lạc lõng, cô đơn giữa cuộc đời lớn rộng. Tinh thần đoàn kết là chất keo gắn chặt trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, kéo gần khoảng cách giữa những con người tưởng như xa lạ nhưng khi được nối kết lại trở nên đồng điệu đến vô cùng. Sống với tinh thần đoàn kết, ta sẽ không bao giờ bị bỏ lại phía sau và "mở rộng lòng" giúp đỡ, tương trợ những số phận khổ đau, bất hạnh; nuôi dưỡng và làm giàu cho trái tim ấm áp, tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn phá bỏ mọi rào cản giúp con người vượt qua khó khăn, thử thách. Điều ta nhận được ở tinh thần đoàn kết không chỉ là sức mạnh thể chất mà hơn thế, sống đoàn kết giúp ta có thể tìm được những người tri âm, tri kỉ luôn sẵn sàng động viên, thấu hiểu và sẻ chia những lúc ta cảm thấy tuyệt vọng, bế tắc nhất. Từ đó dựng xây nên một cộng đồng xã hội vững mạnh, văn minh và giàu đẹp. Ở trong xã hội ấy, mỗi con người đều được tạo điều kiện để phát huy tối đa năng lực của bản thân, để tích cực cống hiến, dâng tặng, để sống một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa hơn.* ***Nhờ có sự đoàn kết, nhiều giá trị tốt đẹp đã được lai tạo, từ những khu vui chơi cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn đến những suất cơm miễn phí lần lượt được trao tặng cho hàng nghìn khu cách li giữa đại dịch Covid-19. Tất cả những công trình "sáng hơn trăng sao" ấy đều được vững chắc từ nền móng của sự đoàn kết, sự chung sức một lòng của những trái tim tràn đầy nhiệt huyết, tràn đầy khát khao được cống hiến cho cộng đồng xã hội, cho Tổ quốc, cho nhân dân.*** *Khi biết sống đoàn kết, biết cùng chung tay, chung sức vì lợi ích của cộng đồng, xã hội, điều ta nhận lại sẽ nhiều hơn gấp bội lần những gì ta cho đi!*

Đề luyện 7. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC XÁC LẬP MỤC ĐÍCH SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của việc xác lập được mục đích sống đúng đắn của giới trẻ".* *Để có thể sống sâu, sống trọn vẹn từng khoảnh khắc, mỗi con người chúng ta, đặc biệt là giới trẻ cần phải xác định cho mình một mục đích sống đúng đắn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Mục đích sống đúng đắn của giới trẻ có tầm ảnh hưởng rất lớn đến quá trình hình thành nhân cách, tài năng và hạnh phúc của mỗi cá thể sinh tồn trong xã hội này. *- Ý 2. Mục đích sống đúng đắn có nhiệm vụ dẫn lối, soi đường, giúp ta không rơi vào trạng thái mông mung, vô định, sống một cách vô nghĩa.* *- Ý 3. Xác lập được mục đích sống đúng đắn như kim chỉ nam giúp ta vững bước trên hành trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân; vững tin và tiến bước xa hơn trên đường dài.* *- Ý 4. Mục đích sống đúng đắn sẽ tạo động lực thôi thúc con người tiến về phía trước, tạo bệ phóng giúp cho con người chạm được đến đỉnh cao sự nghiệp, hoặc đơn giản chỉ là thành công trong kế hoạch và sống một đời an nhiên.* *- Ý 5. Xác lập được mục đích sống đúng đắn sẽ tạo cho ta cái nhìn sâu hơn, rộng hơn và phong phú hơn; giúp ta định hình được và không rơi vào vòng xoáy một cách "lầm lỡ".*
	Chứng minh: *Những chiến binh áo trắng, tình nguyện viên đã rất vững tâm khi xác lập mục tiêu đúng đắn trước đại dịch Covid-19 để có những kế hoạch hành động tối ưu nhất, tránh hậu quả đáng tiếc xảy ra.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thành công là tiến trình không ngừng biến một mục tiêu hay lý tưởng đáng giá trở thành hiện thực.*

7. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC XÁC LẬP MỤC ĐÍCH SỐNG

Không phải ai trong chúng ta cũng nhận thức được rằng "sống không cần lâu, chỉ cần sâu là được". Và ***để có thể sống sâu, sống trọn vẹn từng khoảnh khắc, mỗi con người chúng ta, đặc biệt là giới trẻ cần phải xác định cho mình một mục đích sống đúng đắn.*** *Mục đích sống chính là những mong muốn, khát khao, những dự định mà con người luôn hướng đến trên hành trình trải nghiệm cuộc sống. Việc xác lập mục đích sống đóng một vai trò vô cùng quan trọng trong quá trình hình thành nhân cách, tài năng và hạnh phúc con người. Xác định mục đích sống chính là ta đang tự xây nên ngọn hải đăng soi đường dẫn lối cho cuộc đời mình. Mục đích sống giúp ta không bao giờ bị rơi vào trạng thái mông lung, vô định, chán nản vì không biết mình muốn gì, cần gì như con thuyền lạc giữa đại dương. Chỉ bằng cách tự thiết lập một mục đích sống cụ thể, đúng đắn, hướng đến những lí tưởng cao đẹp, ta mới có thể vững bước trên hành trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân. Những người trẻ càng cần hơn đến việc xác lập mục đích sống bởi phía trước chúng ta còn cả một quãng đường dài, không thể vô trách nhiệm mà phó mặc, cũng không thể dựa dẫm vào bất kì ai mãi mãi.* ***Nhờ có mục đích sống đúng đắn, những chiến sĩ áo trắng, áo xanh mới nguyện lao mình vào biển lửa tiền tuyến để cống hiến, để sống trọn vẹn với những giá trị cao quý của sức trẻ, của lòng nhiệt huyết trong tâm dịch Covid-19.*** *Thiết lập mục đích sống có vai trò quan trọng bởi nó tạo động lực thôi thúc con người tiến về phía trước, tạo bệ phóng giúp cho con người chạm được đến đỉnh cao của sự nghiệp, có được thành công và hạnh phúc. Nhờ việc thiết lập mục đích sống từ những bước chân đầu tiên, thế hệ trẻ mới không bị vòng xoáy khắc nghiệt của cuộc đời kéo vào những tệ nạn, những thói hư tật xấu mà tự hủy hoại bản thân, đánh mất niềm tin người thân. Mục đích sống giúp chúng ta trải nghiệm sâu hơn những tầng bậc diệu kì của thế giới rộng lớn, phong phú. Đi đúng đường và sống đúng hướng chính là phương châm sống quý giá nhất mà mỗi người trẻ nên góp nhặt để không phải sống hoài, sống phí, để không phải ngoái đầu nuối tiếc những dấu chân vô vị đã hằn in trên mặt đất.*

Đề luyện 8. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI TUÂN THEO KỈ LUẬT**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Điều nhận được khi con người sống tuân theo kỉ luật".* *Kỉ luật đóng một vai trò hết sức quan trọng trong quá trình trưởng thành của mỗi con người và cho cả sự phát triển của cộng đồng, xã hội.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề*** *- Ý 1. Có khả năng sắp xếp, tổ chức cuộc sống, công việc một cách khoa học; uốn nắn mình vào một "đường ray" khuôn phép, tránh lệch hướng, sống vô kỉ luật.* *- Ý 2. Rèn luyện bản thân khả năng làm chủ mình, tạo ra sự thống nhất cao giữa nhận thức, ý chí và hành động.* *- Ý 3. Hướng bản thân trở thành người có bản lĩnh, quy củ, nghiêm túc, có thể kiềm chế được những "ham muốn" tầm thường để hướng tới lí tưởng cao đẹp.* *- Ý 4. Một người kỉ luật bao giờ cũng được tin tưởng, tín nhiệm và sự yêu mến của mọi người xung quanh, uy tín bản thân cũng được nâng cao.* *- Ý 5. Tạo nên sự công bằng, bình đẳng, bảo vệ lợi ích của cá nhân, tập thể; tạo nên sự thống nhất trong nề nếp, tác phong; là yếu tố then chốt dựng xây một xã hội văn minh, hiện đại; là nền móng để phát triển đất nước.*
	Chứng minh: *Việc tuân theo nguyên tắc kỉ luật của tất cả mọi người trong đại dịch Covid-19 giúp cho Chính phủ có thể dễ dàng hơn trong việc khoanh vùng dập dịch.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Giá trị lớn nhất khi mỗi chúng ta biết tuân theo kỉ luật là khả năng trở thành một con người có kỉ luật, có nguyên tắc sống đúng đắn, mở rộng cánh cửa tiến đến thành công và hạnh phúc.*

8. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI TUÂN THEO KỈ LUẬT

Sẽ như thế nào nếu tất cả mọi người trên thế giới đều sống không có kỉ luật? Cuộc sống sẽ như một "cuộn tơ bị vò rối", hỗn loạn và không bao giờ có thể tiến đến văn minh, hiện đại được. ***Kỉ luật đóng một vai trò hết sức quan trọng trong quá trình trưởng thành của mỗi con người và cho cả sự phát triển của cộng đồng, xã hội.*** *Điều nhận được khi con người biết tuân theo kỉ luật là khả năng sắp xếp, tổ chức cuộc sống một cách khoa học. Tuân theo kỉ luật đồng nghĩa với việc mỗi người chúng ta đang tự uốn nắn mình vào những đường ray đi đúng hướng, không bị sa lầy trong vũng bùn của tệ nạn. Tuân theo kỉ luật là cách để ta rèn luyện bản thân, rèn luyện khả năng làm chủ chính mình, tạo ra được sự thống nhất cao về nhận thức, ý chí và hành động. "Phiên bản tốt hơn" mà ta nhận được sau những lần tuân theo kỉ luật là một con người có khuôn phép, có bản lĩnh, có thể kiềm chế được những ham muốn tầm thường để hướng đến lí tưởng cao đẹp. Những người luôn tuân theo kỉ luật dù ở bất kì địa vị, chức vụ nào cũng luôn nhận được sự yêu mến, tín nhiệm của mọi người xung quanh. Tuân theo kỉ luật giúp chúng ta có thể rèn luyện bản thân về cả thể xác lẫn tinh thần.* ***Ví như "người lính" được rèn từ môi trường quân ngũ với tính kỉ luật cao và có phần khắc nghiệt, họ đều mang trong mình sự cường tráng, dũng mãnh và ý chí sắt đá, không dễ dàng gục ngã trước những khó khăn, thử thách.*** *Tuân theo kỉ luật không chỉ có ý nghĩa đối với mỗi cá nhân mà còn là yếu tố then chốt để xây dựng một cộng đồng xã hội văn minh, giàu đẹp.* ***Việc tuân theo nguyên tắc kỉ luật của tất cả mọi người trong đại dịch Covid-19 giúp cho chính phủ có thể dễ dàng hơn trong việc khoanh vùng dập dịch.*** *Kỉ luật là nguyên tắc tồn tại của một cơ quan, tổ chức hay lớn hơn là của cộng đồng, xã hội. Việc tuân theo kỉ luật tạo nên sự công bằng, bình đẳng cho tất cả mọi người, bảo vệ được lợi ích của mỗi cá nhân, tạo nên sự thống nhất trong nề nếp, nguyên tắc tập thể và sự hiệu quả cao trong công việc. Giá trị lớn nhất khi mỗi chúng ta biết tuân theo kỉ luật là khả năng trở thành một con người có kỉ luật, có nguyên tắc sống đúng đắn, mở rộng cánh cửa tiến đến thành công và hạnh phúc.*

Đề luyện 9. **NÊU HẬU QUẢ TỪ THÓI ĐUA ĐÒI CỦA THANH NIÊN**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Hậu quả từ thói đua đòi của thanh niên ngày nay".* *Những thói đua đòi ấy đều đang dần tác động tiêu cực và gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng không chỉ cho bản thân mỗi người trẻ mà còn ảnh hưởng đến cả gia đình và xã hội.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Phung phí về thời gian, tiền bạc, của cải; hại hơn là làm tổn thương, đứt gãy sợi dây kết nối giữa cha mẹ và con cái. *- Ý 2. Làm xấu đi tính cách, nhân phẩm và nhận thức của con người; sâu hơn có thể là nguyên nhân dẫn đến những lầm lỗi không đáng có.* *- Ý 3. Làm ảnh hưởng không nhỏ đến việc học tập và cuộc sống thường nhật; không định hình tương lai phía trước mà chỉ biết chạy đua với những thứ "thời thượng" không phù hợp.* *- Ý 4. Đi sai đường, lệch hướng, luôn cảm thấy mọi thứ đều không đủ với nhu cầu; không có mục tiêu và lí tưởng phấn đấu.* *- Ý 5. Làm ảnh hưởng đến gia đình, xã hội; làm xấu đi "thuần phong mĩ tục".*
	Chứng minh: *Theo kết quả nghiên cứu của Viện Tâm lí học - Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Hà Nội từ năm 1986 đến nay, số trẻ vị thành niên phạm tội trung bình hàng năm đã tăng từ 4,1% đến 10% tổng số tội phạm.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Tuổi trẻ là mầm non tương lai của đất nước, là thế hệ sẽ đưa đất nước đi xa lẽ nào chúng ta lại dễ dàng bị thói đua đòi lấn át như vậy?*

9. NÊU HẬU QUẢ TỪ THÓI ĐUA ĐÒI CỦA THANH NIÊN

Chúng ta nói gì về hậu quả của thói đua đòi ở giới trẻ ngày nay? Đua đòi về lời ăn tiếng nói, đua đòi về những món đồ xa xỉ, về phong cách sống,... và thậm chí là đua đòi về cả những trò chơi nguy hiểm đến tính mạng. Tất cả ***những thói đua đòi ấy đều đang dần tác động tiêu cực và gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng không chỉ cho bản thân mỗi người trẻ mà còn ảnh hưởng đến cả gia đình và xã hội.*** *Thói đua đòi, chạy theo những thứ không hợp với lứa tuổi, hoàn cảnh dẫn đến sự phung phí về thời gian, tiền bạc, của cải. Nhiều gia đình đã rơi vào tình trạng "tán gia bại sản" vì thói đua đòi của con em mình, chúng đem cả tính mạng ra để đe dọa những người làm cha, làm mẹ phải đáp ứng tất cả những nhu cầu của chúng. Những người trẻ chạy theo thói đua đòi thường thích bị chê bai, dè bỉu mọi người xung quanh. Đồng ý rằng, ai cũng có quyền có một phong cách nhưng đó phải là những thứ phù hợp với thuần phong mỹ tục, văn hóa và đạo đức dân tộc. Chúng ta không thể cậy vào cá tính để sống bừa, đó chỉ là lối sống thỏa mãn những ham muốn nhất thời và nó hoàn toàn có thể kéo con người ta sa lầy vào vũng bùn của tệ nạn, của những cái xấu, cái ác. Thói đua đòi ảnh hưởng không nhỏ đến việc học tập và cuộc sống thường nhật của giới trẻ. Ta không thể tập trung học hành tốt được khi cứ mải chạy theo những mốt thời trang đang thịnh hành, mải chen chân vào "cuộc đua" chứng tỏ sự thời thượng của bản thân. Thói đua đòi "ép" ta đi sai đường, lệch hướng, luôn cảm thấy hoang mang, vô định, không có ý chí, không có mục tiêu và lí tưởng sống đúng đắn. Thói đua đòi ở giới trẻ càng phổ biến thì cộng đồng, xã hội lại càng xuất hiện nhiều tệ nạn, và đáng buồn thay, độ tuổi của những tên tội phạm nguy hiểm càng ngày càng được trẻ hóa.* ***Theo kết quả nghiên cứu của Viện Tâm lí học - Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Hà Nội từ năm 1986 đến nay, số trẻ vị thành niên phạm tội trung bình hàng năm đã tăng từ 4,1% đến 10% tổng số tội phạm.*** *Nguyên nhân phạm tội chính một phần xuất phát từ thói ăn chơi đua đòi của giới trẻ. Lớp trẻ chúng ta là mầm non tương lai của đất nước, lẽ nào chúng ta lại dễ dàng bị thói đua đòi lấn át như vậy?*

Đề luyện 10. **MẶT TÍCH CỰC CỦA NHỮNG NGHỊCH CẢNH**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Mặt tích cực của những nghịch cảnh trong cuộc sống".* *Chúng ta thường nói về nghịch cảnh với những suy nghĩ tiêu cực, rằng đó là khởi đầu của thất bại, của những đau thương, mất mát. Thế nhưng, ở một khía cạnh khác, đôi khi ta sẽ nhìn thấy được những mặt tích cực sáng lên giữa màn đêm u tối của nghịch cảnh.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Nghịch cảnh chính là "lực phản" thể hiện quyết tâm của con người; là môi trường rèn luyện cho chúng ta một tinh thần bền bỉ, một ý chí sắt đá, can trường. *- Ý 2. Nghịch cảnh là tình thế khiến ta phải giật mình nhận ra, để không bị nhấn chìm, ta cần phải học bơi; để không bị tụt xuống dốc ta phải gắng sức leo thật nhanh.* *- Ý 3. Nghịch cảnh giúp ta phát huy tối đa được sức mạnh về cả thể chất lẫn tinh thần, mới có thể nhìn nhận được những yếu thế của bản thân để cải thiện, khắc phục.* *- Ý 4. Chỉ khi vượt qua nghịch cảnh, đối diện với nghịch cảnh ta mới có thể trưởng thành, mới có thể vững bước trên những chặng đường đời phía trước.* *- Ý 5. Nghịch cảnh giúp chúng ta biết quý trọng những gì mình đang có; tô đậm và tôn vinh vẻ đẹp; ngợi ca những giá trị nhân văn cao đẹp; nghịch cảnh cũng là nơi những tình cảm chân thành của con người được bộc lộ sâu sắc nhất.*
	Chứng minh: *Chúng ta giữa Đại dịch Covid-19.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Mỗi chúng ta, phải luôn biết nhìn vào mặt tích cực của nghịch cảnh để không ngừng rèn luyện, phấn đấu, không ngừng dấn thân để phát triển, hãy như những chú cá lội ngược dòng để bơi.*

10. MẶT TÍCH CỰC CỦA NHỮNG NGHỊCH CẢNH

Chúng ta thường nói về nghịch cảnh với những suy nghĩ tiêu cực, rằng đó là khởi đầu của thất bại, của những đau thương, mất mát. Thế nhưng, ***ở một khía cạnh khác, đôi khi ta sẽ nhìn thấy được những mặt tích cực sáng lên giữa màn đêm u tối của nghịch cảnh.*** *Nghịch cảnh chính là môi trường rèn luyện cho chúng ta một tinh thần bền bỉ, một ý chí sắt đá, can trường. Thực chất của nghịch cảnh không phải là dòng sông nhấn chìm cuộc đời mà nó là tình thế khiến ta phải giật mình nhận ra, để không bị nhấn chìm, ta cần phải học bơi. Đôi khi con người ta vì luôn ở trong vùng an toàn mà cảm thấy thỏa mãn với chút năng lực nhỏ bé của mình, trở nên kiêu căng, ngạo mạn. Chỉ có ở trong nghịch cảnh, ta mới có thể phát huy tối đa được sức mạnh về cả thể chất lẫn tinh thần, mới có thể nhìn nhận được những yếu thế của bản thân để cải thiện, khắc phục. Như con bướm non phải thoát khỏi cái kén một cách rất đau đớn mới có thể hình thành đôi cánh để bay cao, con người chúng ta chỉ khi vượt qua được nghịch cảnh mới có thể trưởng thành, mới có thể vững bước trên những chặng đường đời phía trước.* ***Chính nghịch cảnh đã làm nên một bác sĩ Đặng Thùy Trâm kiên cường, bất khuất, một nữ anh hùng dân tộc dù phải sống trong bom đạn khắc nghiệt của chiến tranh vẫn luôn nuôi dưỡng trong mình một tình yêu văn chương, yêu cuộc sống tha thiết, mãnh liệt. Đối với chị, nghịch cảnh không bao giờ là vật cản kéo lùi bước chân mà ngược lại, nó thôi thúc, giục giã chị phải chiến đấu hết mình vì Tổ quốc, vì nhân dân.*** *Nghịch cảnh giúp chúng ta biết quý trọng những gì mình đang có. Vượt qua nghịch cảnh, ta sẽ sống một cuộc đời trọn vẹn hơn, ý nghĩa hơn. Nghịch cảnh cũng là nơi những tình cảm chân thành của con người được bộc lộ sâu sắc nhất.* ***Từ những con người xa lạ, trong nghịch cảnh của đại dịch Covid-19, họ tìm đến nhau, giúp đỡ, san sẻ, động viên nhau vượt qua khó khăn, gian khổ.*** *Chính nghịch cảnh đã tô đậm và tôn vinh tình người, ngợi ca những giá trị nhân văn cao đẹp. Mỗi chúng ta, phải luôn biết nhìn vào mặt tích cực của nghịch cảnh để không ngừng rèn luyện, phấn đấu, không ngừng dấn thân để phát triển, hãy như những chú cá lội ngược dòng để bơi.*

Đề luyện 11. **VAI TRÒ CỦA NHỮNG KHÓ KHĂN TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Vai trò của những khó khăn trong cuộc sống". *Chúng ta thường cảm thấy sợ hãi và né tránh những khó khăn, thử thách mà không biết rằng, thực chất của những khó khăn, thử thách chính là thứ gia vị giúp con người trải nghiệm thêm nhiều vị trong cuộc sống một cách trọn vẹn, sâu sắc hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Khó khăn thách thức tạo động lực để vươn lên, để nỗ lực hết mình vì những mục tiêu lớn lao phía trước.* - Ý 2. *Khó khăn, thử thách chính là môi trường thích hợp để ta có thể phát huy tối đa điểm mạnh, đồng thời nhìn nhận được những điểm yếu để khắc phục, cải thiện.* - Ý 3. *Khó khăn là rào cản nhưng đồng thời cũng là bệ phóng mà vượt qua được nó, ta sẽ thấy một bản thân trưởng thành hơn, chững chạc hơn, biết suy nghĩ, hành động một cách có kế hoạch, khoa học hơn.* - Ý 4. *Khi đứng trước khó khăn, thử thách, ta mới biết trân trọng những gì mình đang có, biết ơn những khoảnh khắc bình yên, hạnh phúc luôn hiện hữu thường nhật quanh ta.* - Ý 5. *Khó khăn, thử thách như chất kết dính kéo gần khoảng cách giữa những con người xa lạ cùng san sẻ, động viên, dìu dắt nhau đi qua những ngày giông bão.* **Chứng minh:** *Chính những khó khăn, thử thách, và chính sự khắc nghiệt trên "đấu trường" mồ hôi đã làm nên Đội tuyển đá bóng Quốc gia với ý chí sắt đá, mạnh mẽ, và kiên cường, không cúi đầu trước mọi rào cản của đất nước nhỏ bé.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Vai trò to lớn của khó khăn, thử thách mang đến để tự hoàn thiện và phát triển bản thân trên hành trình chinh phục những giá trị cao đẹp của cuộc sống.*

11. VAI TRÒ CỦA NHỮNG KHÓ KHĂN TRONG CUỘC SỐNG

Chúng ta thường cảm thấy sợ hãi và né tránh những khó khăn, thử thách mà không biết rằng, thực chất của những khó khăn, ***thử thách chính là thứ gia vị giúp con người trải nghiệm thêm nhiều vị trong cuộc sống một cách trọn vẹn, sâu sắc hơn****. Những khó khăn, thử thách là yếu tố không thể thiếu trên hành trình khám phá và chinh phục những giá trị quý báu của cuộc sống con người. Có khó khăn, thử thách, ta mới có động lực để vươn lên, để nỗ lực hết mình vì những mục tiêu lớn lao phía trước. Nếu cuộc sống luôn là mặt biển phẳng lặng, yên bình, con người ta sẽ dễ ngủ quên trong vùng an toàn, ta sẽ trở nên mụ mị, chân tay cứng nhắc, không có khả năng ứng phó với những tình huống bất ngờ xảy đến, và thậm chí còn trở nên kiêu căng, ngạo mạn trong thế giới nhỏ bé của chính mình. Khó khăn, thử thách chính là môi trường thích hợp để ta có thể phát huy tối đa điểm mạnh, đồng thời nhìn nhận được những điểm yếu để khắc phục, cải thiện. Ở trong khó khăn, thử thách con người được mài dũa một cách sắc bén, nhanh nhạy nhất. Khó khăn là rào cản nhưng đồng thời cũng là bệ phóng mà vượt qua được nó, ta sẽ thấy một bản thân trưởng thành hơn, chững chạc hơn, biết suy nghĩ, hành động một cách có kế hoạch, khoa học hơn.* ***Chính những khó khăn, thách thức, và chính sự khắc nghiệt trên "đấu trường" mồ hôi đã làm nên Đội tuyển đá bóng Quốc gia với ý chí sắt đá, mạnh mẽ, và kiên cường, không cúi đầu trước mọi rào cản của đất nước nhỏ bé.*** *Khi khó khăn, thử thách kề cận, ta mới biết trân trọng những gì mình đang có, biết ơn những khoảnh khắc bình yên, hạnh phúc luôn hiện hữu thường nhật quanh ta. Khó khăn, thử thách như chất kết dính kéo gần khoảng cách giữa những con người xa lạ cùng san sẻ, động viên, dìu dắt nhau đi qua những ngày giông bão. Ta không thể phủ nhận những mệt mỏi, chán nản mà khó khăn, thử thách đã ràng buộc, kéo chùng động lực của ta xuống, nhưng thay vì sống mãi với những suy nghĩ bi quan ấy, sao ta không nhìn vào mặt tích cực và vai trò to lớn của khó khăn, thử thách mang đến để tự hoàn thiện và phát triển bản thân trên hành trình chinh phục những giá trị cao đẹp của cuộc sống?*

Đề luyện 12. **Ý NGHĨA HI SINH THẦM LẶNG TRONG ĐẠI DỊCH.**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của sự hi sinh thầm lặng trong đại dịch Covid-19"* *Để có được công tác chống dịch, kiểm soát dịch bước đầu tốt như Việt Nam, phần lớn nhờ công lao của những "người anh hùng thầm lặng" sẵn sàng cống hiến hết mình vì Tổ quốc.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Sự hi sinh thầm lặng thể hiện phẩm chất đạo đức cao đẹp của mỗi cá nhân và khát vọng dâng hiến hết mình cho Tổ Quốc, cho nhân dân. *- Ý 2. Sự hi sinh thầm lặng trong đại dịch Covid-19 là thứ ánh sáng giúp xoa dịu tâm thế hoang mang, hoảng loạn của người dân trước làn sóng dịch bệnh diễn biến phức tạp.* *- Ý 3. Thể hiện truyền thống, phát huy tinh thần dân tộc trước đại dịch, khẳng định vẻ đẹp của người dân Việt.* *- Ý 4. Giúp ta vững tin hơn về một tương lai "khởi sắc" sau Đại dịch, là nghĩa cử cao đẹp đầy tính nhân văn.* *- Ý 5. Sự hi sinh thầm lặng mang ý nghĩa lớn lao, thiêng liêng, tạo nên những giá trị phi thường giữa đời thường.*
	Chứng minh: *Những y bác sĩ, bộ đội, lính biên phòng, cán bộ, Đảng, Nhà nước, thanh niêm tình nguyện...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Về sự cống hiến của bản thân.*

12. Ý NGHĨA HI SINH THẦM LẶNG TRONG ĐẠI DỊCH

Tổ chức Y tế thế giới WHO và dư luận quốc tế luôn ghi nhận và đánh giá cao Việt Nam trong công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19. Có được thành quả như vậy, phần lớn nhờ công lao của những "người anh hùng thầm lặng" sẵn sàng cống hiến, hi sinh hết mình vì Tổ quốc, vì nhân dân. ***Họ là những y bác sĩ ở tuyến đầu chống dịch, những người lính biên phòng ngày đêm căng mình ngăn chặn dịch bệnh lây lan qua biên giới, là đội ngũ cán bộ, lãnh đạo có những đêm thức trắng vì tình hình dịch bệnh căng thẳng, hay cả những***

tình nguyện viên sẵn sàng hỗ trợ bà con hết mình giữa tâm dịch... *Sự hi sinh thầm lặng trong đại dịch Covid-19 như một thứ ánh sáng lóe lên trong nghịch cảnh, xoa dịu những tâm thế hoang mang, những tinh thần hoảng loạn của người dân trước làn sóng dịch bệnh diễn biến phức tạp. Đất nước và nhân dân ta rất cần đến những hi sinh thầm lặng như thế, họ không hô hào, phô trương, không khoe mẽ hay chứng tỏ công lao của bản thân, họ cống hiến và hi sinh trong đêm tối lạnh lẽo nhưng tất cả những nghĩa cử cao đẹp ấy vẫn luôn phát ra một thứ ánh sáng rực rỡ, ấm áp vô cùng. Sự hi sinh thầm lặng thể hiện phẩm chất đạo đức cao đẹp của mỗi cá nhân và khát vọng dâng hiến hết mình cho Tổ quốc, cho nhân dân. Sự hi sinh thầm lặng là biểu hiện của tinh thần đoàn kết, lan tỏa một năng lượng tích cực đến tất cả mọi người, kêu gọi sự đồng chí, đồng lòng cùng chung tay đẩy lùi dịch bệnh. Chứng kiến những hi sinh thầm lặng ấy, ta càng thấm thía hơn cái nghĩa tình đồng bào sâu đậm, ta càng biết ơn và trân trọng những con người bình thường, giản dị nhưng lại có thể tạo nên những giá trị phi thường như thế.* ***Nếu không có sự hi sinh thầm lặng của đội ngũ các y bác sĩ, các chiến sĩ ở tuyến đầu chống dịch, có lẽ không thể có một Việt Nam kiên cường, dũng cảm như bây giờ. Dù trải qua bao nhiêu mất mát, hi sinh, dù có phải làm việc cật lực cả ngày lẫn đêm mệt nhoài, vất vả nhưng những "người anh hùng thầm lặng" vẫn còn đó, vẫn luôn sẵn sàng cống hiến hết mình vì cuộc chiến "không ai bị bỏ lại phía sau".*** *Như một tấm chắn vững chắc cho đất nước, cho nhân dân trước đại dịch, sự hi sinh thầm lặng mang ý nghĩa lớn lao, thiêng liêng nhưng cũng không tránh khỏi những xót xa, ngậm ngùi. Khi lời bài hát của Đại úy Vũ Văn Quốc - Bộ đội biên phòng tỉnh Hà Giang cất lên, nó đã trở thành một lời thề sắt son ngân vang giữa đau thương tột cùng - nguyện gắn bó cho đến khi đất nước hết dịch trong bài hát "Có một nghề":*

"Con xin lỗi mẹ ơi vì Covid
Mẹ ra đi con vẫn ở tuyến đầu
Nén nhang này con khóc mẹ trên chốt
Ngày bình yên con sẽ về ôm mẹ"

Đề luyện 13. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA TINH THẦN TỰ HỌC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "tầm quan trọng của tinh thần tự học". *Tinh thần tự học đóng một vai trò vô cùng quan trọng trong quá trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân của mỗi con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Tự học giúp chúng ta chủ động trong việc tìm kiếm, khám phá những nguồn tri thức bổ ích, có khả năng tự rút ra những bài học quý giá cho riêng mình mà không bị phụ thuộc vào bất kì ai.* - Ý 2. *Tự học giúp chúng ta có thể ghi nhớ kiến thức lâu hơn, tự tìm cho mình một cách "lĩnh hội" hiệu quả nhất.* - Ý 3. *Tinh thần tự học tạo nên những con người năng động, sáng tạo, có tư duy và phẩm chất đạo đức tốt, biết phát huy tối đa những điểm mạnh và nhìn nhận được khuyết điểm mà hạn chế, khắc phục.* - Ý 4. *Tự học giúp chúng ta khám phá con người mình ở phương diện tầng sâu, tìm ra sở thích, đam mê và năng khiếu của mình để có những định hướng phát triển đúng đắn.* - Ý 5. *Tinh thần tự học tạo nên sự kiên trì, bền bỉ ở con người,*
	Chứng minh: *Quá trình tự học để chạm tay đến tấm Huy chương Fields; trở thành nhà khoa học trẻ nhất Việt Nam được Hội đồng Chức danh Giáo sư phong học hàm giáo sư – Giáo sư Ngô Bảo Châu.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chỉ khi nhận thức được tầm quan trọng của việc tự học và bắt tay vào quá trình tự học, ta mới có thể hiện thực hóa ước mơ, rút ngắn được khoảng cách với cuộc sống, để thành công và hạnh phúc mỉm cười.*

13. TẦM QUAN TRỌNG CỦA TINH THẦN TỰ HỌC

Tinh thần tự học đóng một vai trò vô cùng quan trọng trong quá trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân của mỗi con người. *Tự học giúp chúng ta chủ động trong việc tìm kiếm, khám phá những nguồn tri thức bổ ích, có khả năng tự rút ra những bài học quý giá cho riêng mình mà không bị phụ thuộc vào bất kì ai. Chính vì mỗi người có một cách tổng hợp, chọn lọc kiến thức khác nhau nên việc tự học sẽ tạo nên một màu sắc riêng cho vốn kiến thức bản thân mình góp nhặt được, không phải học theo, làm theo bất kì một hình mẫu nào được xây dựng từ trước. Tự học giúp chúng ta có thể ghi nhớ kiến thức lâu hơn so với những gì được người khác truyền dạy. Khi tự mày mò, khám phá một điều gì mới mẻ, hành trình khám phá ấy càng gian nan càng khiến ta khắc cốt ghi tâm, khiến ta nhớ được chi tiết, tỉ mỉ cả quá trình hình thành của sự vật, sự việc chứ không hẳn chỉ là kết quả khi ta được truyền đạt qua lăng kính của người khác. Tinh thần tự học tạo nên những con người năng động, sáng tạo, có tư duy và phẩm chất đạo đức tốt, biết phát huy tối đa những điểm mạnh và nhìn nhận được khuyết điểm mà hạn chế, khắc phục.* ***Như các bạn đỗ thủ khoa, đạt giải học sinh giỏi Quốc gia, khi được phỏng vấn phương pháp học tập hiệu quả, các bạn luôn nêu cao tinh thần tự học. Giáo sư Ngô Bảo Châu – người đã chạm tay đến Huy chương Fields, tính đến năm 2010; nhà khoa học trẻ nhất Việt Nam được Hội đồng Chức danh Giáo sư phong học hàm giáo sư chỉ bằng sự tự học, tự nghiên cứu, khám phá đam mê.*** *Như vậy, có thể khẳng định rằng, tự học giúp chúng ta khám phá con người mình ở phương diện tầng sâu, tìm ra sở thích, đam mê và năng khiếu của mình để có những định hướng phát triển đúng đắn. Ngoài việc rèn luyện tư duy đa chiều, tinh thần tự học còn tạo nên sự kiên trì, bền bỉ ở con người, bởi tự học là một quá trình lâu dài, vất vả, đòi hỏi con người phải thật cố gắng, phải thật nỗ lực mới có thể đạt được mục tiêu. Chỉ khi nhận thức được tầm quan trọng của việc tự học và bắt tay vào quá trình tự học, ta mới có thể hiện thực hóa ước mơ, rút ngắn được khoảng cách với cuộc sống, để thành công và hạnh phúc mỉm cười.*

Đề luyện 14. **SỰ CẦN THIẾT PHẢI HIỂU VỀ VĂN HÓA DÂN TỘC**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *sự cần thiết phải hiểu về văn hóa dân tộc*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Hiểu về văn hóa dân tộc là một việc làm cần thiết không chỉ để gìn giữ và phát huy bản sắc mà còn là cách tạo nên những món ăn tinh thần quý giá cho thế hệ trẻ giữa những xô bồ, vật vã của cuộc sống hiện đại. *- Ý 2. Có hiểu về văn hóa dân tộc mình, ta mới có thể tiếp thu và đón nhận những giá trị tốt đẹp, có những trải nghiệm thú vị, độc đáo, đồng thời nuôi dưỡng tinh thần dân tộc lớn dần lên trong mỗi trái tim.* *- Ý 3. Tìm hiểu về văn hóa dân tộc là biểu hiện của sự tôn trọng cội nguồn, tôn trọng lịch sử, biết ơn những thế hệ đã làm nên cuộc sống tươi đẹp ngày hôm nay.* *- Ý 4. Hiểu về văn hóa chính là hiểu về con người, hiểu về sự vận động phong phú của đời sống xung quanh.* *- Ý 5. Hiểu về văn hóa dân tộc chính là hành động thể hiện tinh thần yêu nước, yêu những giá trị "căn cốt" của dân tộc.*
	Chứng minh: *Trong các cuộc thi nhan sắc, các thí sinh hội chung về một "sân chơi tôn vinh" cái đẹp, luôn có riêng một phần thi nhằm tôn vinh nét đẹp của dân tộc – Đó là phần thi "Trang phục truyền thống". Rồi chúng ta khi tham gia bất kì cuộc thi nào, trên mỗi chiếc áo đều có hình lá cờ đỏ sao vàng.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Hiểu về văn hóa dân tộc là điều kiện tiên quyết để phát triển và quảng bá văn hóa trên phạm vi toàn cầu. Có hiểu về văn hóa dân tộc, ta mới hiểu được gốc rễ của sự hình thành một tâm hồn cao đẹp nằm bên trong chính con người mình!*

14. SỰ CẦN THIẾT PHẢI HIỂU VỀ VĂN HÓA DÂN TỘC

Việt Nam là đất nước đẹp xinh, giàu truyền thống. Thế nhưng, chúng ta đã thực sự suy nghĩ về sự cần thiết phải hiểu những nét văn hóa dân tộc thuộc về bản sắc ấy chưa? Văn hóa dân tộc là những nét đặc trưng trong phong cách, lối sống và những giá trị cơ bản thuộc của một dân tộc hay nói rộng hơn là của một đất nước, một quốc gia. **Văn hóa là nơi chứa đựng những tinh hoa đa sắc màu của nhân loại, là niềm tự hào đặc trưng của mỗi dân tộc trong thế giới lớn rộng, phong phú.** Có hiểu về văn hóa dân tộc mình, ta mới có thể tiếp thu và đón nhận những giá trị tốt đẹp, có những trải nghiệm thú vị, độc đáo, đồng thời nuôi dưỡng tinh thần dân tộc lớn dần lên trong mỗi trái tim. Tìm hiểu về văn hóa dân tộc là biểu hiện của sự tôn trọng cội nguồn, tôn trọng lịch sử, biết ơn những thế hệ đã làm nên cuộc sống tươi đẹp ngày hôm nay. Hiểu về văn hóa chính là hiểu về con người, hiểu về sự vận động phong phú của đời sống xung quanh. Ngược lại, nếu sống trong một cộng đồng dân tộc mà dửng dưng, lãnh đạm hay phủ nhận những giá trị tốt đẹp của dân tộc ấy, ta sẽ trở thành một con người ích kỉ, vô ơn, không bao giờ được yêu mến, tôn trọng. Cuộc sống con người chúng ta luôn cần đến tinh thần dân tộc để kết nối, sẻ chia, để kề vai sát cánh cùng vượt qua những khó khăn, thử thách, và việc tìm hiểu về văn hóa dân tộc chính là hành động thể hiện tinh thần yêu nước, yêu những giá trị "căn cốt" của đất nước mình. **Và đó cũng là lý do, tại sao trong các cuộc thi nhan sắc, các thí sinh hội chung về một "sân chơi tôn vinh" cái đẹp, luôn có riêng một phần thi nhằm tôn vinh nét đẹp của dân tộc – Đó là phần thi "Trang phục truyền thống". Rồi chúng ta khi tham gia bất kì cuộc thi nào, trên mỗi chiếc áo đều có hình lá cờ đỏ sao vàng. Như vậy,** hiểu về văn hóa dân tộc là một việc làm cần thiết không chỉ để gìn giữ và phát huy bản sắc mà còn là cách tạo nên những món ăn tinh thần quý giá cho thế hệ trẻ giữa những xô bồ, vật vã của cuộc sống hiện đại ngày nay Hiểu về văn hóa dân tộc là điều kiện tiên quyết để phát triển và quảng bá văn hóa trên phạm vi toàn cầu. Có hiểu về văn hóa dân tộc, ta mới hiểu được gốc rễ của sự hình thành một tâm hồn cao đẹp nằm bên trong chính con người mình!

Đề luyện 15. **VAI TRÒ CỦA VIỆC GIỮ GÌN BẢN SẮC DÂN TỘC**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Vai trò của việc giữ gìn bản sắc dân tộc".* *Bản sắc dân tộc là "kiệt tác" quốc gia, nó được hình thành và phát triển dài hàng nghìn "thiên niên kỉ" được bảo vệ bằng cả máu và nước mắt của bao thế hệ đi trước. Thế nên thế hệ chúng ta phải thấu rõ vai trò của việc gìn giữ bản sắc dân tộc.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Vai trò của việc giữ gìn bản sắc dân tộc là góp phần chung vào việc khẳng định tiếng nói dân tộc, khẳng định tình yêu quê hương, đất nước. *- Ý 2. Giữ gìn và phát huy bản sắc dân tộc đem đến cho chúng ta những trải nghiệm mới lạ, giúp ta tìm được sự bình yên, thanh thản giữa những ganh đua, tranh đấu ở đời.* *- Ý 3. Giữ gìn bản sắc dân tộc là cách thể hiện sự biết ơn, lòng thành kính đến thế hệ đi trước; là cách khắc sâu vào tim mình sự hi sinh của lớp lớp cha ông làm nên "vẻ đẹp dân tộc" này.* *- Ý 4. Giữ gìn bản sắc dân tộc cũng chính là giữ gìn chủ quyền đất nước, là cách nhân dân ta không chấp nhận sự đồng hóa, xâm lấn hay mai một đi những tinh hoa vốn có.* *- Ý 5. Chung tay giữ gìn bản sắc dân tộc là cùng nhau đan kết và thêu dệt sợi dây gắn kết giữa con người với con người, giữa những con người chung một dòng huyết lệ.*
	Chứng minh: *Cùng gia đình chuẩn bị mâm cúng ngày Tết, quây quần bên bếp lửa nấu bánh chưng xanh, hay đơn giản chỉ là sự đoàn tụ trong những ngày lễ lớn của dân tộc, ngày Vu lan báo hiếu,... cũng sẽ là những trải nghiệm vô cùng ý nghĩa trên hành trình trưởng thành của mỗi con người.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc chính là giữ gìn lòng tự tôn chính đáng của mỗi con người!*

15. VAI TRÒ CỦA VIỆC GIỮ GÌN BẢN SẮC DÂN TỘC

Khi xã hội ngày càng phát triển, con người càng được tiếp xúc, và sẽ được hòa nhập với nhiều nền văn hóa khác nhau trên thế giới. Thế nên việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc là vấn đề quan trọng và cấp bách. Bản sắc dân tộc là "kiệt tác" quốc gia, nó được hình thành và phát triển dài hàng nghìn thiên niên kỉ, được bảo vệ bằng cả máu và nước mắt của bao thế hệ đi trước. ***Thế nên thế hệ chúng ta phải thấu rõ vai trò của việc gìn giữ bản sắc dân tộc.*** *Bản sắc chính là bộ mặt riêng biệt, là cái gốc, cái hồn cốt lõi khẳng định sự tồn tại của một quốc gia, dân tộc. Giữ gìn bản sắc chính là cách ta khẳng định vị thế của dân tộc mình trên đấu trường quốc tế lớn rộng. Bản sắc văn hóa dân tộc luôn ẩn chứa những điều thú vị, mà đôi khi vì sự phát triển quá hiện đại mà ta đã vô tình bỏ quên mất. Việc tìm về với những truyền thống quý báu của dân tộc đem đến cho chúng ta những trải nghiệm mới lạ, giúp ta tìm được sự bình yên, thanh thản giữa những ganh đua, tranh đấu ở đời.* ***Cùng gia đình chuẩn bị mâm cúng ngày Tết, quây quần bên bếp lửa nấu bánh chưng xanh, hay đơn giản chỉ là sự đoàn tụ trong những ngày lễ lớn của dân tộc, ngày Vu lan báo hiếu,... cũng sẽ là những trải nghiệm vô cùng ý nghĩa trên hành trình trưởng thành của mỗi con người.*** *Việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, và hơn thế là quảng bá văn hóa dân tộc trên phạm vi toàn cầu thể hiện niềm tự hào khi có một quốc gia "đa màu" như dân tộc ta. Bản sắc gắn liền với quá trình dựng nước và giữ nước của ông cha ta, bởi vậy nó chính là cái nôi nuôi dưỡng ý thức về nền độc lập và ý thức bảo vệ non sông đất nước ở mỗi con người. Giữ gìn bản sắc dân tộc cũng chính là giữ gìn chủ quyền đất nước, là cách nhân dân ta không chấp nhận sự đồng hóa, xâm lấn về bản sắc như lòng quyết tâm đánh đuổi giặc ngoại xâm thời chiến. Việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc còn là sợi dây gắn kết gia đình, cộng đồng, thể hiện tinh thần đoàn kết một lòng, thể hiện tình đồng bào thắm thiết cùng chung tay, quyết sức không để mai một, dù là một tiếng nói, một giọng hát hay một điệu múa giản đơn. Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc chính là giữ gìn lòng tự tôn chính đáng của mỗi con người! Hãy như chiếc lá chồi non, chứ đừng như chiếc lá sinh ra đã tàn!*

Đề luyện 16. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC BIẾT CÂN BẰNG CẢM XÚC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Tầm quan trọng của việc biết cân bằng cảm xúc. *Cảm xúc là một thứ kì diệu của con người, và ta hạnh phúc khi được sống với tất cả những cung bậc tình cảm ấy, thế nhưng, có phải lúc nào ta cũng được thoải mái thể hiện cảm xúc? Cần việc kiểm soát và cân bằng cảm xúc đóng vai trò quan trọng trong cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Cân bằng cảm xúc có khả năng giúp con người nhận thức, xử lí và điều chỉnh cảm xúc một cách chính xác và hiệu quả, giữ được sự chủ động trong suy nghĩ và hành động.* - Ý 2. *Giúp ta lý trí hơn, ứng phó linh hoạt với các tình huống bất ngờ hoặc kiềm chế những hành động xốc nổi.* - Ý 3. *Biết cân bằng cảm xúc là nền tảng để hình thành nên tính cách của người có suy nghĩ chín chắn, trưởng thành; là tố chất cần có của một người muốn đi xa.* - Ý 4. *Khi biết cân bằng cảm xúc ta sẽ ứng xử văn minh, lịch thiệp, chan hòa với mọi người; có những hành động đúng mực kể cả khi công việc không "êm đẹp".; tránh những việc làm không đáng có xảy ra.* - Ý 5. *Nhận thức và điều chỉnh cảm xúc một cách hợp lý giúp ta trở nên vững vàng, mạnh mẽ, sống lành mạnh và ý chí hơn, không rơi vào trạng thái căng thẳng hay hối tiếc về hành động đã làm lúc ta không kiểm soát được cảm xúc.*
	Chứng minh: Những hậu quả khôn lường khi ta không biết cân bằng cảm xúc: Dùng những ngôn từ "thiếu chuẩn mực" miệt thị, nhục mạ người khác...
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *"Bạn chính là những gì bạn nghĩ. Cảm xúc là nô lệ cho những suy nghĩ, còn bạn là nô lệ của cảm xúc"*

16. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC BIẾT CÂN BẰNG CẢM XÚC

Cảm xúc là một thứ kì diệu của con người, và ta hạnh phúc khi được sống với tất cả những cung bậc tình cảm ấy, thế nhưng, có phải lúc nào ta cũng được thoải mái thể hiện cảm xúc? ***Không có gì là tuyệt đối và cảm xúc cũng không ngoại lệ, việc kiểm soát và cân bằng cảm xúc đóng vai trò quan trọng trong cuộc sống.*** *Đó là khả năng con người nhận thức, xử lí và điều chỉnh cảm xúc một cách chính xác và hiệu quả. Người biết cân bằng cảm xúc sẽ có được sự chủ động trong suy nghĩ và hành động. Cuộc sống tồn tại nhiều tình huống bất ngờ khiến chúng ta cảm thấy bối rối, mất bình tĩnh, việc cân bằng cảm xúc trong những hoàn cảnh đó giúp ta lí trí hơn, ứng phó và xử lí tình huống hợp lí hơn. Việc ta biết cân bằng cảm xúc còn cho thấy bản lĩnh, sự chuyên nghiệp của mỗi người, từ đó tạo thiện cảm và sự tín nhiệm của mọi người. Đây đồng thời cũng là nền tảng để hình thành một người có khả năng lãnh đạo, đạt được thành công trong cuộc sống. Không những thế, người có khả năng cân bằng cảm xúc thường là người biết suy nghĩ đến người khác, nén lại trong tim những tình cảm cá nhân để không ảnh hưởng đến mọi người. Vì vậy, những người như thế sẽ sống yêu thương, quan tâm và sẻ chia với người khác, một lối sống văn minh và độ lượng. Trong cuộc sống hiện đại, việc đối mặt với nhiều áp lực gắn với nhịp sống nhanh chóng khiến nhiều người gặp phải những căn bệnh về tâm lí, tinh thần không ổn định thì việc biết cân bằng cảm xúc càng quan trọng. Nhận thức và điều chỉnh cảm xúc một cách hợp lí giúp ta trở nên mạnh khoẻ về cả tinh thần lẫn thể xác, sống lành mạnh và ý nghĩa hơn.* ***Hậu quả của việc không biết cân bằng cảm xúc không chỉ diễn ra trong đời sống thực mà ta có thể dễ dàng bắt gặp trên mạng xã hội. Vì một câu chuyện không rõ thực hư nào đó, nhiều người sẵn sàng lao vào tranh cãi, thậm chí sỉ nhục nhau bằng ngôn từ thiếu văn hoá, trở thành đề tài bàn tán của cư dân mạng và danh tính lẫn thông tin của bản thân ngay lập tức được tìm ra bởi các "thám tử mạng".*** *Như vậy, việc cân bằng cảm xúc không chỉ quan trọng đối với mỗi cá nhân mà còn ảnh hưởng sâu sắc tới cộng đồng, xã hội, đó là một trong những yếu tố cho sự phát triển, văn minh của đất nước.*

Đề luyện 17. **SỨC MẠNH CỦA LÒNG BAO DUNG TRƯỚC SAI LẦM CỦA NGƯỜI KHÁC**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Sức mạnh của lòng bao dung trước những sai lầm của người khác".* *Con người là một bản thể chưa hoàn chỉnh, cho nên chúng ta ai cũng có thể mắc sai lầm. Nhưng có phải lúc nào ta cũng cần nghiêm khắc và trừng phạt sai lầm hay không? Đối với lỗi lầm, bên cạnh việc trách phạt thì lòng bao dung có sức mạnh kì diệu hơn cả.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sức mạnh của bao dung mang đến như một sự khích lệ, tiếp động lực để mỗi người có thể dũng cảm nhìn nhận trung thực về sai lầm của bản thân. *- Ý 2. Là cỗ máy kiến tạo nên một xã hội nhân văn, giàu tình nhân ái và công bình.* *- Ý 3. Giúp con người cởi mở hơn với lỗi lầm của mình, thẳng thắn đối diện với sai trái và tìm cách sửa sai.* *- Ý 4. Là mang đến cho chúng ta sự cảm thông, giúp ta như được an ủi, vỗ về, động viên và thức tỉnh ta không phạm phải sai lầm thêm một lần nào nữa.* *- Ý 5. Bao dung sẽ giúp con người ta sống chan hòa hơn, nhân ái hơn; là sợi dây neo kéo mọi người lại gần nhau hơn.*
	Chứng minh: *Chính sách "đặc xá" đối với một số tù nhân của nhiều Chính phủ trên thế giới trong đó có Việt Nam. Bên cạnh việc ghi nhận quá trình cải tạo, còn thể hiện tinh thần nhân văn, động viên họ làm lại cuộc đời.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *"Khi bạn không tha thứ cho một ai đó, tức là bạn đang quay lưng lại với tương lai của mình. Khi bạn bao dung, điều đó có nghĩa bạn đang tiến về phía trước".*

17. SỨC MẠNH CỦA BAO DUNG TRƯỚC SAI LẦM CỦA NGƯỜI KHÁC

Con người là một bản thể chưa hoàn chỉnh, cho nên chúng ta ai cũng có thể mắc sai lầm. Nhưng có phải lúc nào ta cũng cần nghiêm khắc và trừng phạt sai lầm hay không? ***Đối với lỗi lầm, bên cạnh việc trách phạt thì lòng bao dung có sức mạnh kì diệu hơn cả.*** *Bao dung là sự cảm thông, rộng lượng tha thứ cho lỗi lầm của người khác. Tâm lí con người thường sợ sai và không phải ai cũng đủ bản lĩnh để thừa nhận sai. Vì vậy, lòng bao dung như một sự khích lệ, tiếp động lực để mỗi người có thể dũng cảm nhìn nhận trung thực về sai lầm của bản thân. Nhờ đó mà con người dần trở nên cởi mở hơn với lỗi sai của mình, thẳng thắn đối diện với nó và tìm cách sửa sai. Đây là điều quan trọng nhất đối với những người mắc sai lầm, thừa nhận thôi chưa đủ mà chúng ta cần khắc phục và hướng đến những điều tốt đẹp. Lòng bao dung còn có sức mạnh kiến tạo nên một xã hội nhân văn, giàu tình yêu thương.* ***Như chính sách "đặc xá" đối với một số tù nhân của nhiều Chính phủ trên thế giới trong đó có Việt Nam. Bên cạnh việc ghi nhận quá trình cải tạo, còn thể hiện tinh thần nhân văn, động viên họ làm lại cuộc đời****. Lòng bao dung đối với sai lầm người khác như một sự "cứu cánh", vực dậy con thuyền khỏi đắm mình xuống đáy đại dương. Ngay khi chúng ta đang ở giữa ngã rẽ, hoặc tìm cách che đậy lỗi lầm rồi tiếp tục lựa chọn sai trái ấy hoặc đối diện và thay đổi nó, lòng bao dung khiến ta cảm thấy được cảm thông, được an ủi, vỗ về và thức tỉnh ta không tiếp tục phạm phải sai lầm. Rộng lượng tha thứ đem đến cho ta cách nhìn cởi mở hơn về sai lầm. Thay vì tìm cách chỉ trích, con người sẽ học cách đặt mình vào vị trí người khác để thấu hiểu, sẻ chia, yêu thương và sống nghĩa tình hơn. Bao dung với lỗi lầm của người khác cũng là bao dung với chính mình, chỉ khi con người hiểu được những khó khăn, bất hạnh của bản thân mới có thể cảm thông cho người khác. Hay ngược lại, đôi khi chúng ta quá khắt khe với bản thân thì việc bao dung cho sai lầm của mọi người lại là sự cởi trói cho chính mình. Hãy nhớ rằng: "Khi bạn không tha thứ cho một ai đó, tức là bạn đang quay lưng lại với tương lai của mình. Khi bạn bao dung, điều đó có nghĩa bạn đang tiến về phía trước".*

Đề luyện 18. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA LỜI NÓI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Tầm quan trọng của lời nói trong cuộc sống hàng ngày". *Dân gian có câu: "Lời nói chẳng mất tiền mua/Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau". Quả thực, mỗi lời nói "phát ra" ít nhiều đều có sức ảnh hưởng và quan trọng riêng. Chính những lời nói trong cuộc sống hàng ngày cũng có một sức ảnh hưởng lớn đến bản thân và các mối quan hệ xung quanh.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Lời nói trong cuộc sống hàng ngày là tấm gương phản chiếu, soi rọi thói quen, nếp sống, tính cách, trí tuệ, trình độ của mỗi con người.* - Ý 2. *Lời nói có tầm quan trọng trong việc hàn gắn một mối quan hệ, gỡ bỏ những khúc mắc, và gìn giữ một tình bạn.* - Ý 3. *Có thể hàn gắn những vết thương, làm cho người đối diện như được xoa dịu những nỗi đau.* - Ý 4. *Thể hiện sự quan tâm, tình cảm, sự tôn trọng, kính mến của mình đến với người khác; giúp người khác nhận ra sự chân thành của mình.* - Ý 5. *Lời nói trong cuộc sống hàng ngày cũng chính là thứ ngôn ngữ được đúc kết ngàn đời của dân tộc, là bản sắc văn hóa nên cần được sử dụng và dùng một cách đúng chuẩn mực.* **Chứng minh:** *Tầm quan trọng của một lời nói cảm ơn, trước những tấm lòng vàng trong đại dịch Covid; lời nói thể hiện trí tuệ của con người, nên đã có riêng phần thi ứng xử trong các cuộc thi lớn; nguyên do để các nhà tuyển dụng luôn phải có vòng "phỏng vấn".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Ngôn ngữ là bản sao của trình độ, là nơi phơi bày nhận thức, nhân cách con người, nên cần phải trau luyện ngôn ngữ.*

18. TẦM QUAN TRỌNG CỦA LỜI NÓI TRONG CUỘC SỐNG

Dân gian có câu: "Lời nói chẳng mất tiền mua/Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau". ***Quả thực, mỗi lời nói "phát ra" ít nhiều đều có sức ảnh hưởng và quan trọng riêng.*** *Nhiều người vẫn đơn giản nghĩ, chỉ trong các buổi thuyết trình, hội họp hay sự kiện quan trọng mới cần để ý đến lời nói, còn đời sống thường nhật thì không cần quá trau chuốt. Tuy nhiên, chính những lời nói trong cuộc sống hàng ngày cũng có một sức ảnh hưởng lớn. Những lời nói ấy thể hiện thói quen của mỗi người, là tấm gương phản chiếu tất cả. Nếu như lời nói trong các buổi diễn thuyết có sự chuẩn bị trước thì lời nói trong đời sống hàng ngày là sự bộc phát tự nhiên, qua đó nó thể hiện một cách chân thật về thái độ, tính cách, nhận thức của mỗi người. Lời nói không chỉ là sự thể hiện tâm tính mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc gắn kết, giữ gìn các mối quan hệ. Gia đình, bạn bè, láng giềng, đồng nghiệp,... là những người trực tiếp nghe lời ăn tiếng nói hàng ngày của ta. Nhưng đối với họ, đặc biệt là gia đình ta thường có xu hướng không chú trọng đến lời nói. Nhìn nhận một cách thẳng thắn, ta chắc hẳn đã có những lời nói không hay, thậm chí gây tổn thương cho ông bà, bố mẹ, anh chị vì một tâm lí mặc định rằng, họ là người thân của ta, dù ta ra sao họ cũng sẽ không rời bỏ ta nhưng kì thực khi nhìn lại, nhất định ta sẽ hối hận. Còn bên ngoài, lời nói không hay sẽ dễ dàng khiến ta đánh mất mối quan hệ với họ. Lời nói hàng ngày dù đơn giản nhưng thể hiện sự quan tâm, tình cảm, tôn trọng của mình đến người khác. Tôn trọng người khác cũng là tôn trọng chính mình.* ***Trong những ngày đại dịch Covid, đã có biết bao những bác sĩ, chiến sĩ, tình nguyện viên tham gia vào tuyến đầu chống dịch, chỉ một lời cảm ơn, lời hỏi thăm đơn thuần của ta đã tiếp bao động lực cho họ tiếp tục cống hiến và những lời nói vô tình "bâng quơ", những bình luận "thiển cận" của ta cũng dễ khiến họ tổn thương, nhụt chí. Lời nói thực sự rất quan trọng, bởi thế cho nên, không phải ngẫu nhiên, trong các cuộc thi nhan sắc, phần thi quyết định ngôi vị cao nhất lại là phần thi ứng xử.*** *Chắc chắn, con người cần hơn, không chỉ là "nhan sắc" mà còn cần ở "trí tuệ", ngôn ngữ thể hiện trình độ, nhận thức của con người.*

Đề luyện 19. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG MỤC TIÊU TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Ý nghĩa của những mục tiêu trong cuộc sống".* *Gertrude Stein từng nói: "Bạn phải biết mình muốn gì thì bạn mới đạt được nó", con người luôn muốn có được thành công nhưng điều này không dễ, để có được thứ mình muốn, ta cần bắt đầu với những mục tiêu.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Những mục tiêu góp phần tạo động lực, nuôi dưỡng đam mê, khơi dậy khao khát chinh phục những kế hoạch, những đỉnh núi cao trong ta. *- Ý 2. Những mục tiêu sẽ chính là những lời cổ vũ, sự động viên để con người tiếp tục nỗ lực bước qua hiện tại và hướng tới tương lai.* *- Ý 3. Mục tiêu giúp ta định hướng cuộc đời, vạch ra con đường phía trước; nó soi đường chỉ lối, bám giữ ta khỏi những cám dỗ để đi đúng đường.* *- Ý 4. Khi có mục tiêu, chúng ta như được khơi dậy lòng ham sống, thôi thúc ta hành động, hướng tới một lối sống ý nghĩa, tích cực và có giá trị.* *- Ý 5. Khi có mục tiêu, ta sẽ dễ dàng kết nối với những người cùng chí hướng, phát huy năng lực của mình.*
	Chứng minh: *Tỉ phú Mark Zuckerberg, AFP cho biết anh là một người thích đặt ra những mục tiêu, năm 2004 Mark sáng lập "Facebook" với mục tiêu "khiến thế giới cởi mở và kết nối hơn" và bây giờ thì tất cả chúng ta đều có thể thấy được kết quả của mục tiêu bấy giờ của Mark.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *"Chúng ta càng cảm thấy sâu sắc về một lý tưởng hay mục tiêu, ý tưởng chôn sâu trong tiềm thức của ta ấy sẽ càng dẫn ta chắc chắn trên đường hoàn thành nó".*

19. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG MỤC TIÊU TRONG CUỘC SỐNG

Gertrude Stein từng nói: "Bạn phải biết mình muốn gì thì bạn mới đạt được nó", con người luôn muốn có được thành công nhưng điều này không dễ, để có được thứ mình muốn, ***ta cần bắt đầu với những mục tiêu.*** *Nhiều người thường nghĩ rằng, mục tiêu phải là những gì to lớn nhưng đôi khi nó chỉ là những mong muốn, dự định giản đơn, nhỏ bé nhưng không kém phần ý nghĩa lớn lao. Mục tiêu có tầm quan trọng trong cuộc sống mỗi người, trước hết nó góp phần tạo động lực, nuôi dưỡng đam mê, khơi dậy khát khao chinh phục trong ta. Trong hành trình cuộc đời nhiều gian truân, lắm lúc ta cảm thấy mệt mỏi, muốn từ bỏ, những mục tiêu lúc này chính là sự cổ vũ, động viên con người tiếp tục nỗ lực hướng tới tương lai tươi sáng. Cuộc sống chứa đựng những bất ngờ, không ai biết trước điều gì sẽ xảy ra, việc đặt ra những mục tiêu dù nhỏ nhất cũng như việc ta lần lượt đặt những hòn đá để vượt qua khúc sông tới bờ bên kia. Nói cách khác, những mục tiêu góp phần giúp ta định hướng cuộc đời, bắt đầu từ những điều nhỏ ta sẽ dần dần đạt được điều mình muốn. Trong bối cảnh hiện đại nhiều người trẻ còn băn khoăn, không biết mình muốn gì, mình sẽ đi về đâu thì việc đặt ra mục tiêu càng ý nghĩa hơn bao giờ hết. Nó sẽ giúp các bạn đi đúng đường, định đúng hướng. Bên cạnh đó đối với những người đang chiến đấu với những căn bệnh tâm lí, trầm cảm hay mất đi niềm tin sống thì những mục tiêu góp phần khơi dậy niềm ham sống, lòng yêu đời và hướng tới một cuộc sống tích cực hơn.* ***Bất kì ai cũng cần đặt ra mục tiêu của mình, một tỉ phú như Mark Zuckerberg như một minh chứng điều này. AFP cho biết anh là một người thích đặt ra những mục tiêu, năm 2004 Mark sáng lập "Facebook" với mục tiêu "khiến thế giới cởi mở và kết nối hơn" và bây giờ thì tất cả chúng ta đều có thể thấy được kết quả của mục tiêu bấy giờ của Mark.*** *Mục tiêu không chỉ có ý nghĩa riêng đối với từng cá nhân mà mỗi quốc gia, dân tộc cũng cần đặt ra mục tiêu để thúc đẩy sự phát triển. Để thành công, có mục tiêu thôi chưa đủ, ta cần nỗ lực, cố gắng để đạt được mục tiêu, chinh phục những nấc thang của cuộc sống. "Chúng ta càng cảm thấy sâu sắc về một lý tưởng hay mục tiêu, ý tưởng chôn sâu trong tiềm thức của ta ấy sẽ càng dẫn ta chắc chắn trên đường hoàn thành nó".*

Đề luyện 20. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG CƠ HỘI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của những cơ hội trong cuộc sống con người".* *Nhà văn Anatole France từng nói: "Cơ hội là bút danh mà Thượng Đế dùng khi ngài không muốn kí tên thật", và đó là cách ông ví cơ hội như tên của một vị thánh mà con người vẫn hằng mong muốn được gặp, từ đó ta thấy được ý nghĩa của cơ hội trong cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Cơ hội xuất hiện sẽ giúp ta có thể xoay chuyển tình thế, biến điều tiêu cực trở nên tích cực. *- Ý 2. Cơ hội cho phép ta có thể tiếp cận với thành công nhanh chóng và dễ dàng hơn.* *- Ý 3. Cơ hội còn là một điều kiện tuyệt vời để ta thử sức, thể hiện năng lực bản thân; cơ hội có thể thay đổi cuộc đời của một con người, đem lại niềm tin, sức sống cho chúng ta.* *- Ý 4. Ý thức được cơ hội, ta sẽ tìm cách tạo ra cơ hội. Từ đó, con người ta sẽ linh hoạt hơn, chủ động, tinh tường hơn.* *- Ý 5. Cơ hội là bàn đạp để ta tiến xa hơn.*
	***Chứng minh:** Picasso từng là một hoạ sĩ vô danh nhưng bằng sự khôn khoan, nhạy bén ông đã tự tạo ra cơ hội đổi đời cho mình và những tác phẩm của ông. Thay vì chờ đợi ai đó đến mua tranh, ông quyết định thuê sinh viên dạo quanh cửa hàng tranh và hỏi: "Có bán tranh của Picasso không?" Như thế là chỉ chưa đầy một tháng, tranh của ông đã nổi tiếng khắp Paris. Picasso trong trường hợp này không đợi cơ hội từ bên ngoài mà tự tạo cơ hội cho chính mình*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:** Hãy nhớ rằng: "Tương lai có rất nhiều tên: Với kẻ yếu, nó là Điều không thể đạt được. Đối với người hay sợ hãi, nó là Điều chưa biết. Với ai dũng cảm, nó là Cơ hội".*

20. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG CƠ HỘI TRONG CUỘC SỐNG

Anatole France từng nói: "Cơ hội là bút danh mà Thượng Đế dùng khi ngài không muốn kí tên thật", nhà văn đã ví cơ hội như tên của một vị thánh mà con người vẫn hằng mong muốn được gặp, từ đó ta thấy được ***ý nghĩa của cơ hội trong cuộc sống.*** *Cơ hội là điều kiện, hoàn cảnh thuận lợi để ta có thể đạt được điều mình muốn một cách nhanh chóng, dễ dàng; cơ hội có thể đến theo cách khách quan hoặc do chính mình tạo ra. Con người không hoàn hảo và cuộc sống không dễ dàng nhiều lúc khiến chúng ta rơi vào khó khăn, khi đó cơ hội xuất hiện như sự giáng trần của Thượng Đế theo cách nói của Anatole, sẽ giúp ta có thể xoay chuyển tình thế, biến điều tiêu cực trở nên tích cực. Những gian nan, vất vả trong cuộc sống ngăn cản ta đạt được thứ mình muốn còn cơ hội cho phép ta có thể tiếp cận với thành công nhanh chóng và dễ dàng hơn.* ***Picasso từng là một hoạ sĩ vô danh nhưng bằng sự khôn ngoan, nhạy bén ông đã tự tạo ra cơ hội đổi đời cho mình và những tác phẩm của ông. Thay vì chờ đợi ai đó đến mua tranh, ông quyết định thuê sinh viên dạo quanh cửa hàng tranh và hỏi: "Có bán tranh của Picasso không?" Như thế là chỉ chưa đầy một tháng, tranh của ông đã nổi tiếng khắp Paris. Picasso trong trường hợp này không đợi cơ hội từ bên ngoài mà tự tạo cơ hội cho chính mình.*** *Trong cuộc sống hiện đại với sự cạnh tranh khốc liệt, cơ hội lại càng có ý nghĩa, nó trở thành một lợi thế với những ai có thể nắm bắt và tận dụng. Cơ hội còn là một điều kiện tuyệt vời để ta thử sức, thể hiện năng lực bản thân; cơ hội có thể thay đổi cuộc đời của một con người, đem lại niềm tin, sức sống cho chúng ta. Ai trong chúng ta cũng hiểu được ý nghĩa của cơ hội nhưng việc nhận ra và tận dụng nó mới là điều quan trọng. Hơn nữa cơ hội không phải bao giờ cũng xuất hiện, thay vì chờ đợi hãy tự tạo ra nó cho mình, thậm chí biến thử thách thành cơ hội, trở thành một người linh hoạt và chủ động, ta sẽ dễ dàng tiến đến đích mà ta mong muốn. Hãy nhớ rằng: "Tương lai có rất nhiều tên: Với kẻ yếu, nó là điều không thể đạt được. Đối với người hay sợ hãi, nó là điều chưa biết. Với ai dũng cảm, nó là cơ hội". Và đó là lý do, để tất cả chúng ta nỗ lực từng ngày để tìm cho mình một cơ hội đỗ vào ngôi trường mình mơ ước.*

Đề luyện 21. **SUY NGHĨ VỀ NHỮNG NHƯỢC ĐIỂM CẬU BẢN THÂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Suy nghĩ về những nhược điểm của bản thân". *Tâm lí chung của con người là "tốt khoe xấu che", chúng ta tự tin với những điểm mạnh và tự ti với những khuyết điểm. Nhưng chúng ta không thể mãi che giấu những thiếu sót của bản thân, trong một hoàn cảnh ở một thời điểm nào đó nó sẽ tự động lộ ra. Vì thế hãy mạnh dạn nhìn nhận nhược điểm bản thân một cách thẳng thắn và tích cực.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Không che giấu, thẳng thắn thừa nhận, chấp nhận và khắc phục một cách tích cực.* - Ý 2. *Yêu những nhược điểm để có cái nhìn khách quan hơn trong việc "Yêu bản thân".* - Ý 3. *Không phủ nhận nó một cách tiêu cực, nếu có thể hãy biến những cái mà ta coi là nhược điểm thành một dấu ấn riêng của bản thân.* - Ý 4. *Không chỉ thừa nhận những khuyết điểm mà còn cần học cách để thay đổi chúng, biến điều tiêu cực trở nên tích cực, nỗ lực hoàn thiện bản thân mỗi ngày.* - Ý 5. *Nhìn vào khuyết điểm và khai thác thế mạnh, biến nhược điểm thành ưu điểm.*
	Chứng minh: *Vận động viên cử tạ Lê Văn Công mắc bệnh teo chân từ nhỏ, rõ ràng đây là một thiệt thòi lớn với bất cứ ai nhưng anh đã vượt qua mặc cảm, tự tin sống với chính mình và xuất sắc giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020, chỉ thua người đứng đầu vì anh nặng hơn đúng 100g.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nhược điểm là điều không ai muốn nhưng thay vì chối bỏ nó hãy nhìn nhận một cách tích cực, và điều quan trọng là chỉ đừng chú ý vào thiếu sót vào bản thân.*

21. SUY NGHĨ CỦA ANH CHỊ VỀ NHỮNG NHƯỢC ĐIỂM CỦA BẢN THÂN

Người xưa vẫn thường nói: "Nhân vô thập toàn", quả thực như thế, không ai trong chúng ta sinh ra đã là một bản thể hoàn hảo, ***mỗi người đều tồn tại những nhược điểm, thiếu sót cần chỉnh sửa riêng.*** *Tâm lí chung của con người là "tốt khoe xấu che", chúng ta tự tin với những điểm mạnh và tự ti với những khuyết điểm. Nhưng chúng ta không thể mãi che giấu những thiếu sót của bản thân, trong một hoàn cảnh ở một thời điểm nào đó nó sẽ tự động lộ ra. Vì thế hãy mạnh dạn nhìn nhận nhược điểm bản thân một cách thẳng thắn và tích cực. Nếu như thời phong kiến yêu cầu con người sống với tư cách cái ta cộng đồng, thì xã hội hiện đại với ý thức cá nhân phát triển, con người nhận thức và sống vì bản thân mình nhiều hơn, tất nhiên không phải là sự ích kỉ. "Yêu bản thân" trở thành một khẩu hiệu phổ biến và tôi tin rằng trong tình yêu với chính mình có cả tình yêu với những nhược điểm. Bản chất con người gắn với những thiếu sót, ta sinh ra và sống với sự không hoàn hảo cho nên đừng phủ nhận nó một cách tiêu cực, nếu có thể hãy biến những cái mà ta coi là nhược điểm thành một dấn ấn riêng của bản thân. Một vết sẹo, một nụ cười hở lợi, một làn da tàn nhang, hay ngăm đen... tất cả những thứ người ta thường xem là nhược điểm thì hãy coi đó là cái riêng của chính mình. Dĩ nhiên chúng ta không chỉ thừa nhận những khuyết điểm mà còn cần học cách để thay đổi chúng, biến điều tiêu cực trở nên tích cực, nỗ lực hoàn thiện bản thân mỗi ngày. Có những người sinh ra không may mắn chịu nhiều thiệt thòi có thể về thể chất hoặc tinh thần nhưng họ vẫn nỗ lực vượt lên chiến thắng nghịch cảnh.* ***Vận động viên cử tạ Lê Văn Công mắc bệnh teo chân từ nhỏ, rõ ràng đây là một thiệt thòi lớn với bất cứ ai nhưng anh đã vượt qua mặc cảm tự ti, tự tin sống với chính mình và xuất sắc giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020, chỉ thua người đứng đầu vì anh nặng hơn đúng 100g.*** *Nhược điểm là điều không ai muốn nhưng thay vì chối bỏ nó hãy nhìn nhận một cách tích cực, và điều quan trọng là chúng ta chỉ đừng chú ý vào thiếu sót vào bản thân mà hãy khai thác thế mạnh của bản thân, sống tự tin và lạc quan bởi mỗi người là một công trình kì diệu của tạo hoá.*

Đề luyện 22. **ĐIỀU CẦN LÀM ĐỂ THOÁT RA KHỎI VÙNG AN TOÀN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Những điều bản thân cần làm để thoát ra khỏi vùng an toàn".* *Vùng an toàn là nơi ta có được trạng thái thoải mái gắn với những điều quen thuộc, mang tính ổn định và ít rủi ro. Việc ở quá lâu trong vùng an toàn sẽ khiến cuộc sống lụi tàn dần và ta cần học cách để thoát khỏi đó.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Nhìn nhận lại mong muốn, khao khát, ước mơ của chính mình, xác định con đường hướng tới. *- Ý 2. Bắt đầu thay đổi những thói quen cũ, hành động theo một cách thức mới.* *- Ý 3. Thử thách bản thân ở một môi trường mới, một lĩnh vực mới, tách khỏi những điều vốn an toàn, quen thuộc.* *- Ý 4. Không đeo trên vai tâm lý sợ thất bại, sẵn sàng đối mặt và coi nó là điều hiển nhiên cần có để thành công.* *- Ý 5. Coi đó là cơ hội để cọ xát, tích luỹ kinh nghiệm, là một cách để ta trưởng thành, chín chắn hơn.*
	Chứng minh: *Anna Ratala, cô gái Phần Lan với mong muốn khám phá châu Á, sau thời gian làm việc cho một trong những công ti SaaS hàng đầu, cô quyết định nghỉ việc và tự mình khởi nghiệp để khám phá một điều gì mới ngoài công việc thông thường của mình. Và bây giờ, cô thành công với Slush Singapore – một nền tảng để vinh danh tinh thần kinh doanh và thúc đẩy sự phát triển của các công ti khởi nghiệp châu Á.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thoát khỏi vùng an toàn không phải là sự liều lĩnh, bồng bột mà cần có sự chuẩn bị, cẩn trọng và lí trí. Chúng ta có thể là chú ốc sên, nép mình vào chiếc vỏ sinh, nhưng đừng vì chiếc mai mà quyết định không thấy ánh sáng.*

22. CẦN LÀM GÌ ĐỂ THOÁT KHỎI VÙNG AN TOÀN

Tôi đã từng đọc được ở đâu đó một câu nói mà tôi rất tâm đắc thế này: "Cuộc sống chỉ thực sự bắt đầu khi bạn bước ra khỏi vùng an toàn của bản thân". Vùng an toàn là nơi ta có được trạng thái thoải mái gắn với những điều quen thuộc, mang tính ổn định và ít rủi ro. ***Việc ở quá lâu trong vùng an toàn sẽ khiến cuộc sống lụi tàn dần và ta cần học cách để thoát khỏi đó.*** *Chúng ta hãy bắt đầu với những công việc cũ, nhưng theo một cách mới. Sống trong vùng an toàn, ta thường lặp đi lặp lại những điều quen thuộc với cách thức thiếu sự đột phá. Một cách làm mới có thể khiến ta bớt cảm giác choáng ngợp bởi một thứ gì đó quá khác thường nhưng vẫn cho ta cơ hội được trải nghiệm sự mới mẻ, khơi dậy sự tò mò và muốn khám phá. Chúng ta sống trong vùng an toàn gắn với những thói quen, vậy hãy thử thay đổi những thói quen đó, thực hiện công việc mà trước đó bị trì hoãn, kéo căng giới hạn của bản thân, cố gắng thay đổi mỗi ngày, chúng ta sẽ dần bước ra vùng an toàn. Thử thách bản thân ở một môi trường mới, một lĩnh vực mới, tách khỏi những điều vốn quen thuộc cũng là điều cần làm để thoát khỏi vùng an toàn.* ***Mười năm trước, Anna Ratala, một cô gái Phần Lan với mong muốn khám phá châu Á, sau thời gian làm việc cho một trong những công ti SaaS hàng đầu, cô quyết định nghỉ việc và tự mình khởi nghiệp để khám phá một điều gì mới ngoài công việc thông thường của mình. Và bây giờ, cô thành công với Slush Singapore – một nền tảng để vinh danh tinh thần kinh doanh và thúc đẩy sự phát triển của các công ti khởi nghiệp châu Á.*** *Một trong những lí do khiến chúng ta cứ ở mãi trong vùng an toàn là tâm lí sợ thất bại. Dĩ nhiên ai cũng không muốn đối mặt với điều này nhưng nếu chúng ta không thử làm sao biết kết quả. Vì thế hãy tự tin, bản lĩnh, nhìn nhận cởi mở hơn về thất bại, coi nó là cơ hội để cọ xát, tích luỹ kinh nghiệm. Rèn luyện tinh thần lạc quan, không ngại thất bại sẽ thôi thúc chúng ta vượt ra vùng an toàn. Nhưng nhớ rằng thoát khỏi vùng an toàn không phải là sự liều lĩnh, bồng bột mà cần có sự chuẩn bị, cẩn trọng và lí trí. Chúng ta có thể là chú ốc sên, nép mình vào chiếc vỏ sinh, nhưng đừng vì chiếc mai mà quyết định không thấy ánh sáng.*

Đề luyện 23. **CÁI TÔI CÁ NHÂN CÓ THỰC SỰ QUAN TRỌNG?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Cái tôi cá nhân có thực sự quan trọng?* *Hiểu được giá trị thật về cái tôi người ta có thể là chính mình và sống thật với mình hơn. Như vậy, cái tôi cá nhân có thực sự quan trọng không, khi người ta vẫn thường nhắc: "Đừng để cái tôi cá nhân quá lớn mà đánh mất nhiều thứ?".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Cái tôi cá nhân giúp ta thấu hiểu bản thân hơn, để có thể đánh giá đúng năng lực, sở trường của mình từ đó biết phát huy, rèn luyện chính mình.* - Ý 2. *Đồng thời khi hiểu cái tôi cá nhân của mình, ta sẽ có sự tôn trọng đối với bản thân, có ý thức nỗ lực để khẳng định sự tồn tại có ý nghĩa của mình trong cuộc đời.* - Ý 3. *Người có cái tôi cá nhân không chỉ biết tôn trọng mình mà cũng có ý thức tôn trọng cái tôi của người khác.* - Ý 4. *Luôn khát khao khẳng định, làm nên những điều to lớn, thậm chí phi thường vì bản thân và đức tin của mình.* - Ý 5. *Cái tôi cá nhân đóng vai trò quan trọng tạo nên giá trị riêng không thể thay thế của chúng ta, giúp ta trở thành một cá thể độc lập, tự trọng.*
	Chứng minh: *Xã hội hiện đại tồn tại nhiều vấn đề như tư duy "nô lệ", sức ảnh hưởng của hiệu ứng đám đông, nhất là trên mạng xã hội hay sự phát triển mạnh mẽ của rô-bốt có thể đe doạ đến vị trí của con người trong công việc.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, cần có sự dung hoà nhưng cần giữ bản sắc riêng. "Cái tôi quá lớn đã giam cầm một số người trong nhà tù của sự tự mãn và kiêu căng của chính mình" rồi đấy. Mà đã là tù nhân thì làm sao có hạnh phúc?*

23. CÁI TÔI CÁ NHÂN CÓ THỰC SỰ QUAN TRỌNG?

Trong triết học, cái tôi hay bản ngã là phạm trù phản ánh cái riêng có được của trung tâm tinh thần một con người. Hiểu được giá trị thật về cái tôi của mình người ta có thể là chính mình và sống thật với mình hơn. Như vậy, cái tôi cá nhân có thực sự quan trọng không, khi người ta vẫn thường nhắc: "Đừng để cái tôi cá nhân quá lớn mà đánh mất nhiều thứ?". Người có cái tôi cá nhân là người thấu hiểu bản thân, có thể đánh giá đúng năng lực, sở trường của mình từ đó biết phát huy, rèn luyện chính mình. Đồng thời những người như thế sẽ có sự tôn trọng đối với bản thân, có ý thức nỗ lực để khẳng định sự tồn tại có ý nghĩa của mình trong cuộc đời. ***Những nhà thơ lớn như Nguyễn Du, Hồ Xuân Hương, Nguyễn Công Trứ,... bên cạnh tài năng văn chương, điều làm nên vị trí của họ hiện tại trong nền văn học chính là sự ý thức về cái tôi cá nhân một cách cao độ. Hiện tượng tự xưng tên trong văn học thời bấy giờ là rất hiếm nhưng Nguyễn Du biết tự thương "Thiên hạ hà nhân khấp Tố Như?", Hồ Xuân Hương khao khát hạnh phúc: "Này của Xuân Hương mới quệt rồi",...*** *Người có cái tôi cá nhân không chỉ biết tôn trọng mình mà cũng có ý thức tôn trọng cái tôi của người khác. Những người như thế còn luôn khát khao khẳng định mình, làm nên những điều to lớn, thậm chí phi thường vì bản thân và đức tin của họ. Sự xuất hiện của những cá nhân như thế góp phần vào sự phát triển của lịch sử nhân loại.* ***Xã hội hiện đại tồn tại nhiều vấn đề như tư duy "nô lệ", sức ảnh hưởng của hiệu ứng đám đông, nhất là trên mạng xã hội hay sự phát triển mạnh mẽ của rô-bốt có thể đe doạ đến vị trí của con người trong công việc****, trong bối cảnh này cái tôi cá nhân đóng vai trò quan trọng tạo nên giá trị riêng không thể thay thế của chúng ta, giúp ta trở thành một cá thể độc lập, tự trọng. Nhưng nếu như cái tôi bị đẩy lên đến mức tuyệt đối như tự ti hay tự tin thái quá sẽ gây ra hậu quả nghiêm trọng. Và con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, cần có sự dung hoà cũng như mỗi quốc gia dù hội nhập nhưng cần giữ bản sắc riêng. Hãy khắc ghi rằng: "Cái tôi quá lớn đã giam cầm một số người trong nhà tù của sự tự mãn và kiêu căng của chính mình" rồi đấy. Mà đã là tù nhân thì làm sao có hạnh phúc? Thế nên, cần thấu đáo khi nói về cái tôi cá nhân.*

Đề luyện 24. **CHẤP NHẬN NHỮNG THIẾU SÓT CỦA BẢN THÂN**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Việc chấp nhận những thiếu sót của bản thân".* *Người xưa có câu: "Nhân vô thập toàn", quả thực như thế, chúng ta sinh ra không ai hoàn hảo, mỗi người đều có những điểm mạnh, điểm yếu riêng. Ai cũng sẽ có hơn một lần "lầm lỗi", quan trọng nhất là ta có dũng cảm nhìn nhận và chấp nhận thiếu sót để thay đổi không.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Không có điều gì tuyệt đối cả, chúng ta chấp nhận những thiếu sót của bản thân nhưng không có nghĩa là đầu hàng trước nó. Cần nhìn nhận thẳng thắn, thấu đáo và thay đổi. *- Ý 2. Việc chấp nhận những thiếu sót của bản thân sẽ giúp ta trở nên lạc quan, tự tin hơn.* *- Ý 3. Chúng ta coi nó như một phần của chính mình tạo động lực để ta cố gắng hoàn thiện bản thân, chứng minh giá trị tích cực mà ta có thể đem lại.* *- Ý 4. Người có thể chấp nhận thiếu sót của bản thân sẽ biết yêu thương mình, bản lĩnh và vững vàng hơn trước những sóng gió cuộc đời.* *- Ý 5. Chấp nhận những thiếu sót tức là ta đã chiến thắng chính mình, một chiến thắng lớn hơn bất kì thắng lợi nào.*
	Chứng minh: *Vận động viên cử tạ Lê Văn Công mắc chứng teo chân từ nhỏ, anh chấp nhận thiệt thòi ấy nhưng không từ bỏ. Nỗ lực của anh đã được đền đáp xứng đáng khi giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Không phải ai cũng đủ bản lĩnh để chấp nhận những thiếu sót của mình nhưng bên cạnh đó con người cần ý thức tìm kiếm và phát huy thế mạnh, nỗ lực mỗi ngày để trở thành một phiên bản tốt nhất của bản thân.*

24. CHẤP NHẬN NHỮNG THIẾU SÓT CỦA BẢN THÂN

Tập một chương trình truyền hình thực tế "Cha mẹ thay đổi" đã lấy đi rất nhiều nước mắt của khán giả khi đánh thẳng vào những thiếu sót của bậc cha mẹ. *Cha mẹ luôn cho mình "quyền đúng", thế nhưng, liệu có vì thế mà cha mẹ không có những thiếu sót? Không, rất nhiều, "Hành trình nuôi con là hành trình cha mẹ tự nhìn lại bản thân mình". Người xưa có câu: "Nhân vô thập toàn", quả thực như thế, chúng ta sinh ra không ai hoàn hảo, mỗi người đều có những điểm mạnh, điểm yếu riêng. Ai cũng sẽ có hơn một lần "lầm lỗi", quan trọng nhất là ta có dũng cảm nhìn nhận và chấp nhận thiếu sót để thay đổi không.* ***Con người có thể tự tin, hãnh diện về những lợi thế của bản thân nhưng với những thiếu sót thì sao? Chúng ta có nên chấp nhận chúng?*** *Tôi nghĩ rằng không có điều gì tuyệt đối cả, chúng ta chấp nhận những thiếu sót của bản thân nhưng không có nghĩa là đầu hàng trước nó. Có những thiếu sót không thể thay đổi nhưng có những điều chỉ cần ta nỗ lực thì sẽ dần tốt đẹp hơn. Mỗi người đều có những thiếu sót riêng, thay vì tự ti và tìm cách che đậy nó thì hãy nhìn nhận một cách thẳng thắn và nỗ lực thay đổi. Việc chấp nhận những thiếu sót của bản thân sẽ giúp ta trở nên lạc quan, tự tin hơn. Chúng ta coi nó như một phần của chính mình tạo động lực để ta cố gắng hoàn thiện bản thân, chứng minh giá trị tích cực mà ta có thể đem lại.* ***Vận động viên cử tạ Lê Văn Công mắc chứng teo chân từ nhỏ, anh chấp nhận thiệt thòi ấy nhưng không từ bỏ. Nỗ lực của anh đã được đền đáp xứng đáng khi giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020.*** *Người có thể chấp nhận thiếu sót của bản thân sẽ biết yêu thương mình, bản lĩnh và vững vàng hơn trước những sóng gió cuộc đời. Khi chấp nhận được những thiếu sót tức là ta đã chiến thắng được chính mình, một chiến thắng lớn hơn bất kì thắng lợi nào. Mặt khác, nếu ta chỉ chấp nhận những thiếu sót mà không tìm cách làm nó tốt hơn thì chỉ có thể quanh quẩn trong những giới hạn nhất định của bản thân mà không bứt phá lên được. Cuộc đời vì thế mà sẽ nhàm chán và tẻ nhạt. Không phải ai cũng đủ bản lĩnh để chấp nhận những thiếu sót của mình nhưng bên cạnh đó con người cần ý thức tìm kiếm và phát huy thế mạnh, nỗ lực mỗi ngày để trở thành một phiên bản tốt nhất của bản thân.*

Đề luyện 25. **DŨNG CẢM ĐỐI MẶT VỚI CHÍNH MÌNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Dũng cảm đối mặt với chính mình". *Trong hành trình sống của mình, con người phải đối diện với nhiều thử thách, gian nan, khó khăn và trắc trở nhưng tôi cho rằng có một thứ còn khắc nghiệt hơn mà chúng ta phải đối mặt đó là dũng cảm đối mặt với chính mình.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Dũng cảm đối diện với bản thân là cơ hội để ta thấu hiểu, đánh giá một cách khách quan về chính mình, ta đã làm được gì đúng và đã sai lầm ở đâu.* *- Ý 2. Dũng cảm đối diện với chính mình cho ta cơ hội nhận khuyết điểm và tạo động lực để hoàn thiện bản thân.* *- Ý 3. Dũng cảm đối diện với chính mình là cách để ta sống bao dung và yêu thương bản thân nhiều hơn.* *- Ý 4. Khi dũng cảm đối diện với chính mình, ta sẽ sống chân thành và đứng đắn hơn, hiểu mình là một cách để hiểu người, hiểu đời từ đó biết cảm thông, chia sẻ.* *- Ý 5. Dũng cảm đối diện với chính mình ta sẽ khiến cuộc sống tốt đẹp hơn, không tự mãn hay tự ti, sống hết mình và toả sáng theo cách của mình.* **Chứng minh:** *Đặng Trần Thuỷ Tiên tự tin sải bước trong một cuộc thi sắc đẹp với mái đầu trọc vì bệnh ung thư.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Dũng cảm đối diện với chính mình là điều tốt nhưng chúng ta không chỉ dừng lại ở đó mà phải tìm cách vượt lên chính mình, phá vỡ những giới hạn của bản thân để trở thành phiên bản tốt nhất của chính mình. Mà song hành với đó, đối diện để phát huy điểm tốt, giảm thiểu và thay thế điều chưa được bằng những "cái được".*

25. DŨNG CẢM ĐỐI MẶT VỚI CHÍNH MÌNH

Trong hành trình sống của mình, con người phải đối diện với nhiều thử thách, gian nan, khó khăn và trắc trở nhưng ***tôi cho rằng có một thứ còn khắc nghiệt hơn mà chúng ta phải đối mặt đó là dũng cảm đối mặt với chính mình.*** *Đối mặt với chính mình là sự nhìn nhận thẳng thắn, trung thực với tất cả những gì thuộc về bản thân, bao gồm cả ưu điểm lẫn nhược điểm. Cuộc sống bộn bề những lo toan, những thanh âm của đời sống đôi lúc át đi âm thanh của tâm hồn khiến ta không còn khả năng đối diện với chính mình. Không phải ai cũng đủ bản lĩnh để nhìn nhận một cách thẳng thắn về con người mình. Dũng cảm đối diện với bản thân là cơ hội để ta thấu hiểu, đánh giá một cách khách quan về chính mình, ta đã làm được gì đúng và đã sai lầm ở đâu. Điều này cho ta cơ hội được nhận sai và sửa sai cũng như tạo động lực để hoàn thiện bản thân. Mỗi người đều có những thế mạnh riêng nhưng không phải ai cũng nhận ra điều đó. Chúng ta thường né tránh những nhược điểm, mà chỉ muốn "phô" ra những ưu điểm. Thế nên, dũng cảm đối diện với chính mình không chỉ là để tự sám hối mà còn để bao dung và yêu thương bản thân nhiều hơn. Một khi có thể đối diện với con người thật của mình ta sẽ sống chân thành và đứng đắn hơn, hiểu mình là một cách để hiểu người, hiểu đời từ đó tạo nên tấm lòng nhân hậu, trái tim biết cảm thông, chia sẻ.* ***Dũng cảm đối diện với chính mình ta sẽ*** *khiến cuộc sống tốt đẹp hơn, không tự mãn hay tự ti, sống hết mình và toả sáng theo cách của mình.* ***Tôi vẫn còn ấn tượng với hình ảnh của chị Đặng Trần Thuỷ Tiên tự tin sải bước trong một cuộc thi sắc đẹp với mái đầu trọc vì bệnh ung thư. Căn bệnh quái ác đã làm tổn thương thể chất lẫn vẻ ngoài nhưng cô nữ sinh Trường Đại học Ngoại thương đã dũng cảm đối diện với chính mình, thay vì mặc cảm tự ti chị đã tự tin tạo nên sự khác biệt và truyền cảm hứng cho mọi người.*** *Dũng cảm đối diện với chính mình là điều tốt nhưng chúng ta không chỉ dừng lại ở đó mà phải tìm cách vượt lên chính mình, phá vỡ những giới hạn của bản thân để trở thành phiên bản tốt nhất của chính mình. Mà song hành với đó, đối diện để phát huy điểm tốt, giảm thiểu và thay thế điều chưa được bằng những "cái được".*

Đề luyện 26. **THẤT BẠI CÓ ĐÁNG SỢ NHƯ CHÚNG TA NGHĨ?**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Thất bại liệu có đáng sợ như chúng ta vốn quy chụp".* *Trước khi đặt chân đến đỉnh vinh quang chúng ta đều phải nếm trải mùi vị của thất bại. Nhưng liệu thất bại có thực sự đáng sợ như ta nghĩ? Nhìn ở góc độ tích cực, thất bại có những khía cạnh khiến nó không còn quá đáng sợ.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. "Thất bại là mẹ thành công", thất bại cho ta cơ hội được cọ xát, được tích luỹ kinh nghiệm, được nhìn nhận lại cái đúng – sai của bản thân. *- Ý 2. Thất bại sẽ tạo nền cho chúng ta trưởng thành, chứng minh bản lĩnh, và khao khát vươn lên khẳng định mình hơn.* *- Ý 3. Thất bại thôi thúc ta nỗ lực đạt được thành công; là động lực để ta cầu tiến và còn là bài học cho giá trị cuộc sống.* *- Ý 4. Thất bại giúp ta tỉnh táo để trân trọng những điều đã có, không "ngủ quên trên chiến thắng", không coi thường khó khăn, thách thức.* *- Ý 5. Thất bại là thước đo lường cho cố gắng, quyết tâm của con người. Càng nỗ lực nhiều, ta càng không sợ thất bại, càng đi xa ta lại càng trân quý những điều thất bại mang lại; càng thất bại nhiều, thành quả thu được càng vững.*
	Chứng minh: *Edison nếu không thất bại hàng trăm lần thì nhân loại sẽ không có bóng đèn điện, Walt Disney nếu không bị các nhà xuất bản năm lần bảy lượt từ chối thì tuổi thơ trẻ em thế giới có lẽ sẽ không có Disney Land,...*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Đừng vì bạn đã từng thất bại, không có nghĩa là bạn sẽ mãi thất bại. Hãy tiếp tục cố gắng, kiên trì, và luôn luôn tin vào chính bản thân mình, bởi vì nếu không thì ai sẽ tin bạn đây?*

26. THẤT BẠI CÓ ĐÁNG SỢ NHƯ CHÚNG TA NGHĨ?

Con người sống trên đời ai cũng muốn mình được ánh sáng của thành công chiếu rọi, nhưng chẳng có nhiều người sinh ra đã vạch đích cả. Trước khi chạm chân đến đỉnh vinh quang chúng ta đều phải nếm trải mùi vị của thất bại. ***Nhưng liệu thất bại có thực sự đáng sợ như ta nghĩ****? Dĩ nhiên chẳng ai muốn thất bại bởi nó đặt ta vào tình thế khó khăn, cuộc đời ta có thể chấm dứt nếu không vượt qua được nó.* ***Nhưng nhìn ở góc độ tích cực, thất bại có những khía cạnh khiến nó không còn quá đáng sợ****. Cha ông xưa nay vẫn thường dạy "thất bại là mẹ thành công", thất bại cho ta cơ hội được cọ xát, được tích luỹ kinh nghiệm, được nhìn nhận lại cái đúng – sai của bản thân. Người từng trải qua thất bại thường bản lĩnh, trưởng thành và khát khao khẳng định mình nhiều hơn. Cái tôi của mỗi người không cho phép bản thân mãi là một kẻ thất bại mà thôi thúc ta nỗ lực đạt được thành công. Thất bại không chỉ là động lực để ta cầu tiến mà còn là bài học cho giá trị cuộc sống. Khi đánh mất tất cả ta mới biết trân trọng những gì ta đã có, khi chẳng còn gì trong tay ta mới thấy biết ơn sự bao dung, giúp đỡ từ người khác dù là những điều nhỏ nhất. Thành công đi lên từ những thất bại bao giờ cũng đáng quí và bền chặt hơn cả, tâm lí "ngủ quên trên chiến thắng" khiến nhiều người trắng tay còn mùi vị cay đắng của thất bại khiến ta luôn tỉnh táo.* ***Đằng sau sự thành công của mỗi người là những thất bại khó quên, Edison nếu không thất bại hàng trăm lần thì nhân loại sẽ không có bóng đèn điện, Walt Disney nếu không bị các nhà xuất bản năm lần bảy lượt từ chối thì tuổi thơ trẻ em thế giới có lẽ sẽ không có Disney Land,...*** *Và những dấu mốc quan trọng của lịch sử nhân loại luôn tồn tại những thất bại, có thất bại mới có thành công. Thế nên, thất bại là cách để chúng ta trưởng thành, nói như tên tiêu đề một cuốn sách thì "Trưởng thành sau ngàn lần tranh đấu". Thất bại chỉ thực sự đáng sợ với những kẻ hèn nhát, thiếu niềm tin, nỗ lực và lòng dũng cảm. Tất nhiên nói như thế không có nghĩa là cổ suý cho thất bại mà mỗi người cần sự tỉnh táo, nỗ lực để đạt được thành công. Chỉ vì bạn đã từng thất bại, không có nghĩa là bạn sẽ mãi thất bại. Hãy tiếp tục cố gắng, kiên trì, và luôn luôn tin vào chính bạn, bởi vì nếu không thì ai sẽ tin bạn đây?*

Đề luyện 27. **SỰ ẢNH HƯỞNG CỦA VĂN HÓA NGOẠI LAI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Sự ảnh hưởng của văn hóa ngoại lai" trong xã hội hiện nay.* *Bối cảnh này đặt ra cho chúng ta nhiều vấn đề trong đó có sự ảnh hưởng của văn hoá ngoại lai – sự du nhập của các yếu tố văn hoá đến từ nước ngoài vào Việt Nam.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** **Tích cực:** *- Ý 1. Văn hoá ngoại lai giúp cho nền văn hoá nước ta trở nên đa dạng, phong phú, mới mẻ và tiên tiến hơn.* *- Ý 2. Giúp văn hóa dân tộc mình được biết đến rộng rãi hơn, thể hiện sự cởi mở tiếp thu tinh hoa nhân loại.* **Tiêu cực:** *- Ý 3. Tuy nhiên một số văn hoá ngoại lai khi được du nhập có sự biến tướng, trở nên méo mó đã khiến cho nền văn hoá nước ta bị làm xấu kéo theo đó là sự suy giảm về đạo đức, phẩm chất của người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ.* *- Ý 4. Sự ảnh hưởng của văn hoá ngoại lai còn tác động trực tiếp đến sức khoẻ thể chất lẫn tinh thần của mỗi người.* *- Ý 5. Văn hoá ngoại lai là một phần của xu thế toàn cầu hoá nhưng ta cần tỉnh táo, tự trọng để giữ cho nó đơn thuần là sự giao lưu, mở rộng hiểu biết, hội nhập nhưng không hoà tan, phải giữ gìn bản sắc dân tộc.* **Chứng minh:** *Làn sóng Hallyu (Làn sóng văn hóa Hàn Quốc). Giới trẻ thần tượng, hâm mộ, chạy theo "idol" một cách mù quáng, làm xấu đi bản sắc dân tộc.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Người ta vẫn thường nói: Cái gì quá cũng không nên, và "ngoại lai" văn hóa nhiều hơn cốt cách vốn có cũng là một điều không nên và cần được điều chỉnh, hơn hết "ta vẫn phải là ta" trước đã.*

27. SỰ ẢNH HƯỞNG CỦA VĂN HOÁ NGOẠI LAI

Chúng ta đang sống trong "thế giới phẳng" gắn với xu hướng toàn cầu hoá. Giới hạn về không gian địa lí giữa các đất nước, vùng lãnh thổ được xoá bỏ bởi sự phát triển của công nghệ và mạng xã hội. **Bối cảnh này đặt ra cho chúng ta nhiều vấn đề trong đó có sự ảnh hưởng của văn hoá ngoại lai – sự du nhập của các yếu tố văn hoá đến từ nước ngoài vào Việt Nam.** Sự xuất hiện của văn hoá nước ngoài đã làm cho văn hoá nước ta trở nên đa dạng, phong phú, mới mẻ và tiên tiến hơn. Việt Nam có bề dày văn hoá nhưng qua thời gian đã có một số phong tục, tập quán dần trở nên lạc hậu, không còn phù hợp với xã hội hiện đại. Trong bối cảnh này, văn hoá ngoại lai đem đến ảnh hưởng tích cực góp phần vào sự đa dạng cũng như thể hiện sự cởi mở, hội nhập của văn hoá nước nhà. Tuy nhiên, một số văn hoá ngoại lai khi được du nhập vào Việt Nam có sự biến tướng, trở nên méo mó đã khiến cho nền văn hoá nước ta bị làm xấu kéo theo đó là sự suy giảm về đạo đức, phẩm chất của người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ. Hiện tượng "sùng ngoại" của một số người về mặt văn hoá đã khiến cho văn hoá truyền thống trở nên mờ nhạt, không được chú trọng. Sự ảnh hưởng của văn hoá ngoại lai còn tác động trực tiếp đến sức khoẻ thể chất lẫn tinh thần của mỗi người. Thế hệ trẻ ngày nay du nhập rất nhiều văn hoá nước ngoài nhưng không chỉ là những điều tích cực mà cả những thứ tiêu cực. **Làn sóng Hallyu phát triển mạnh mẽ ở nhiều quốc gia trong đó có Việt Nam, nhưng điều đáng buồn là có không ít người tình nguyện đưa hết tất cả những gì mình có cho dự án của thần tượng để rồi trở nên trắng tay, đáng sợ hơn là một số bộ phận người hâm mộ tiêu cực đã tự vẫn khi biết tin thần tượng của họ qua đời.** Bên cạnh đó, những hình ảnh bắt chước văn hoá ngoại lai một cách phản cảm của một số người khiến cho hình ảnh người Việt mất điểm trong mắt bạn bè quốc tế. Văn hoá ngoại lai là một phần của xu thế toàn cầu hoá những ta cần tỉnh táo, tự trọng để giữ cho nó đơn thuần là sự giao lưu, mở rộng hiểu biết, hội nhập nhưng không hoà tan, phải giữ gìn bản sắc dân tộc. Người ta vẫn thường nói: Cái gì quá cũng không nên, và "ngoại lai" văn hóa nhiều hơn cốt cách vốn có cũng là một điều không nên và cần được điều chỉnh, hơn hết "ta vẫn phải là ta" trước đã.

Đề luyện 28. **VAI TRÒ CỦA CON NGƯỜI TRONG THỜI ĐẠI 4.0**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Vai trò của con người trong thời đại 4.0".* *Càng ngày máy móc và công nghệ càng chiếm vị trí quan trọng trong đời sống của con người và chúng ta buộc phải thể hiện vai trò không thể thay thế của mình trong thời đại 4.0.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Con người thiết lập và tạo ra máy móc để giúp đỡ, hỗ trợ chúng ta trong công việc, đáp ứng một đời sống "chất lượng" và "tiện ích" hơn. *- Ý 2. Con người kiểm soát sự vận hành cũng như chức năng của các thiết bị.* *- Ý 3. Con người cần chịu trách nhiệm với tất cả sự sáng tạo, phát minh của mình bởi có không ít hiện tượng lợi dụng sự phát triển của công nghiệp phục vụ cho lợi ích bất chính.* *- Ý 4. Con người cần không ngừng học tập, nỗ lực sáng tạo, bắt kịp xu hướng thời đại để không bị bỏ lại phía sau.* *- Ý 5. Con người là đội ngũ sáng tạo, có nhiệm vụ tuyên truyền, định hướng cho sự phát triển của cuộc cách mạng 4.0*
	Chứng minh: Cuộc cách mạng công nghệ 4.0 đã cho ra đời rất nhiều thiết bị thay thế con người, tuy nhiên vẫn chịu sự giám sát và bộ thiết lập thông tin từ con người: Robot.
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đem lại nhiều cơ hội và thách thức, chúng ta cần nắm bắt, tận dụng mọi yếu tố lợi thế và nỗ lực để biến thách thức thành cơ hội. Nhưng cũng cần tỉnh táo và thẳng thắn nhìn nhận rằng: Dù máy móc có hiện đại đến đâu, cũng do sự kiểm soát của con người, và máy móc có hiện đại đến đâu cũng không thể có một trái tim, robot có hiện đại đến đâu cũng không thể có tình cảm, tình thương, lòng bao dung như con người.*

28. VAI TRÒ CỦA CON NGƯỜI TRONG THỜI ĐẠI 4.0

"Năm 2030: Robot sẽ thay thế 20 triệu việc làm trong nhà máy", dòng tít của tờ BBC News khiến tôi giật mình trước sự phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. **Càng ngày máy móc và công nghệ càng chiếm vị trí quan trọng trong đời sống của con người và chúng ta buộc phải thể hiện vai trò không thể thay thế của mình trong thời đại 4.0.** Sự phổ biến mạnh mẽ của công nghệ là điều không thể bàn cãi, tuy nhiên, máy móc ra đời và được kiểm soát bởi con người. Điều này đòi hỏi con người phải chủ động trong việc nghiên cứu, sáng tạo và ứng dụng một cách hiệu quả thành tựu cuộc cách mạng 4.0 để công nghệ phục vụ cho đời sống và sản xuất một cách hiệu quả nhất. Phát ngôn gây bão của Sophia – robot đầu tiên được chính phủ Ả rập xê út cấp quyền công nhân: "Tôi sẽ huỷ diệt loài người" khiến ta ấn tượng về sự phát triển của trí thông minh nhân tạo đồng thời khiến con người phải ý thức sâu sắc hơn về vai trò quản lí công nghệ của mình. Mọi phát minh ra đời đều để phục vụ cho chính chúng ta, nếu ta thất bại trong việc kiểm soát công nghệ của mình thì sẽ gây ra hậu quả lớn. Không những thế, con người cần chịu trách nhiệm với tất cả sự sáng tạo, phát minh của mình bởi có không ít hiện tượng lợi dụng sự phát triển của công nghiệp phục vụ cho lợi ích bất chính. Để có thể sống tốt trong thời đại 4.0 con người cần không ngừng học tập, nỗ lực sáng tạo, bắt kịp xu hướng thời đại để không bị bỏ lại phía sau. Cuộc sống phát triển rất nhanh, nền kinh tế tri thức càng mở rộng yêu cầu chúng ta phải có sự chuẩn bị lẫn sự năng động, nhạy bén. Vai trò của con người, đặc biệt là tầng lớp trí thức lại càng quan trọng trong thời đại 4.0. Họ không chỉ là đội ngũ sáng tạo mà còn có nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến kiến thức đến với mọi tầng lớp người dân. Con người cũng có vai trò trong việc định hướng cho sự phát triển của cuộc cách mạng 4.0 nói riêng và sự phát triển chung của xã hội. **Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đem lại nhiều cơ hội và thách thức, chúng ta cần nắm bắt, tận dụng mọi yếu tố lợi thế và nỗ lực để biến thách thức thành cơ hội.** Có một vấn đề cần thẳng thắn nhìn nhận rằng: Dù máy móc có hiện đại đến đâu, cũng do sự kiểm soát của con người, và máy móc có hiện đại đến đâu cũng không thể có một trái tim.

Đề luyện 29. **SUY NGHĨ VỀ SỨC MẠNH CỦA SỰ GHI NHẬN**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Sức mạnh của sự ghi nhận với hành động của con người".* *"Nếu bạn trao cho một người sự công nhận thành quả của họ, nếu bạn thể hiện sự cảm kích và thừa nhận chân thành những điều đặc biệt mà mọi người đã làm được, bạn sẽ làm cho những thành quả đó trở nên xứng đáng và hữu hình".*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Là cách thể hiện sự công bình và là hành động văn minh trong cách nhìn nhận, đánh giá một con người. *- Ý 2. Sự ghi nhận trong trường hợp này như một liều thuốc vực dậy tinh thần, cổ vũ ta tiếp tục.* *- Ý 3. Ghi nhận giúp ta cảm thấy những nỗ lực của mình được trân trọng, từ đó thôi thúc ta cố gắng hơn nữa.* *- Ý 4. Sự ghi nhận còn có sức mạnh kết nối những con người lại với nhau, mỗi người đều cố gắng vì cuộc sống của mình, sự ghi nhận như một chất keo gắn kết thể hiện sự cảm thông, sẻ chia giữa người với người.* *- Ý 5. Ghi nhận sẽ có thêm động lực để cố gắng còn người trao đi sự ghi nhận không chỉ là trao đi niềm tin, sự khích lệ, tình cảm mà còn nhận về sự an yên trong lòng.*
	Chứng minh: *Ghi nhận những nỗ lực không ngừng của những người đầu chiến tuyến chống đại dịch Covid; những tấm lòng vàng; những bước chân lên đường đầy nhiệt huyết của đội tình nguyện viên xung phong.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Hãy nhớ rằng: Một đứa trẻ luôn được công nhận sẽ sáng tạo và yêu thương chan hòa với mọi người hơn, còn đứa trẻ ít được làm điều đó, sẽ khó phát huy hết "bản năng" vốn có của nó!*

29. SỨC MẠNH CỦA SỰ GHI NHẬN

"Nếu bạn trao cho một người sự công nhận thành quả của họ, nếu bạn thể hiện sự cảm kích và thừa nhận chân thành những điều đặc biệt mà mọi người đã làm được, bạn sẽ làm cho những thành quả đó trở nên xứng đáng và hữu hình" - David Novak đã chia sẻ trong lời tựa cuốn sách của mình như thế, quả ***thực sự ghi nhận có sức mạnh vô cùng to lớn****. Ghi nhận là sự đánh giá và công nhận đối với một ai đó sau khi hoàn thành một công việc nhất định. Mỗi người chúng ta mỗi ngày luôn nỗ lực sống và làm việc, có những lúc ta cảm thấy mệt mỏi, muốn bỏ cuộc thì sự ghi nhận trong trường hợp này như một liều thuốc vực dậy tinh thần, cổ vũ ta tiếp tục. Dù kết quả có như mong muốn hay không, việc nhận được sự ghi nhận khiến ta cảm thấy trân trọng những nỗ lực của mình từ đó thôi thúc ta cố gắng hơn nữa để đạt được mục tiêu.* ***Đất nước Việt Nam ta và thế giới đang phải trải qua những ngày tháng khó khăn vì đại dịch Covid-19, chiến đấu với bệnh tật không chỉ có các bệnh nhân mà còn những người hùng thầm lặng trong tuyến đầu. Dù đó là nhiệm vụ nhưng những con người ấy đã nỗ lực, kiên trì chiến đấu, những lời cảm ơn của chúng ta tuy nhỏ bé thôi nhưng là sự ghi nhận lớn lao đối với họ, tiếp thêm dũng khí để họ tiếp tục công việc cao cả của mình.*** *Sự ghi nhận còn có sức mạnh kết nối những con người lại với nhau, mỗi người đều cố gắng vì cuộc sống của mình, sự ghi nhận như một chất keo gắn kết thể hiện sự cảm thông, sẻ chia giữa người với người. Chúng ta nhận được sự ghi nhận sẽ có thêm động lực để cố gắng còn người trao đi sự ghi nhận không chỉ là trao đi niềm tin, sự khích lệ, tình cảm mà còn nhận về sự an yên trong lòng. Nếu một xã hội luôn ghi nhận những nỗ lực của cá nhân, tập thể một cách chân thành, xã hội ấy sẽ tạo được sự công bằng, bình đẳng lẫn động lực phát triển, đây đồng thời là nền tảng của một cộng đồng gắn kết, văn minh. Để nhận được sự ghi nhận không phải là điều dễ mà chúng ta cần sự nỗ lực không ngừng và đừng mải mê theo đuổi sự ghi nhận của người khác, đôi khi hãy tự ghi nhận cho chính mình để cuộc sống nhẹ nhàng và tốt đẹp hơn. Hãy nhớ rằng: Một đứa trẻ luôn được công nhận sẽ sáng tạo và yêu thương chan hòa với mọi người hơn, còn đứa trẻ ít được làm điều đó, sẽ khó phát huy hết "bản năng" vốn có của nó!*

Đề luyện 30. **SUY NGHĨ VỀ NHỮNG HÀNH TRÌNH ĐI ĐỂ TRỞ VỀ CỦA CON NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Hành trình đi để trở về của con người trong cuộc sống". "Đi để trở về" là tên của một bài hát được phát hành vào mỗi dịp Tết đến xuân về của Bitis kết hợp cùng các nghệ sĩ Việt Nam. Đến với bài hát này, chúng ta không chỉ thổn thức bởi không khí ngập tràn sắc xuân mà đọng lại trong tôi suy nghĩ về hành trình đi xa để trở về trong cuộc đời mỗi người.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Đi để thấy thế giới rộng lớn, nhưng đầy rẫy những bon chen, và nhà vẫn luôn là nơi bình yên mang đến cho ta cảm giác được yêu thương nhất. - Ý 2. Đi để học hỏi, để mở rộng tri thức nhân loại, để về dựng xây cho quê hương, đất nước, cho nhà thêm rạng ngời hơn. - Ý 3. Đi để mang theo khát vọng chinh phục, đi để quyết vươn tới thành công, và về để ta tự hào mình đã sống có ý nghĩa. - Ý 4: Đi để thấy tình yêu ta dành cho "nhà" thật sâu nặng, từ đó sống có trách nhiệm hơn, sống văn minh hơn. - Ý 5: Đi để thấy quê hương sớ xử mình rất đẹp, có những hương vị đặc trưng riêng, và để ta nâng niu trân quý nó.
	Chứng minh: Những ngày gần đây, người hâm mộ bóng đá đã chứng kiến sự trở về "nhà" của ngôi sao hàng đầu thế giới Cris Ronaldo. Anh thành danh trong màu áo của đội bóng Manchester United và sau nhiều năm khoác áo của các câu lạc bộ khác, ở tuổi 36, Ronalda quyết định trở về với "sân nhà" Manchester United.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Đi để ta thấy, "canh rau muống, cà dầm tương" vẫn là những hương vị rất đặc trưng mà "cay nồng sống mũi", không xa sao ta yêu hơn nó được.

30. SUY NGHĨ VỀ HÀNH TRÌNH ĐI XA ĐỂ TRỞ VỀ

"Đi để trở về" là tên của một bài hát được phát hành vào mỗi dịp Tết đến xuân về của Bitis kết hợp cùng các nghệ sĩ Việt Nam. ***Mỗi lần nghe bài hát này, lòng tôi không chỉ thổn thức bởi không khí ngập tràn sắc xuân mà đọng lại trong tôi suy nghĩ về hành trình đi xa để trở về trong cuộc đời mỗi người.*** *Nếu người Việt xưa quan niệm, con người sinh ra gắn bó với quê hương, những người rời quê sẽ bị coi khinh thì sự phát triển của xã hội đã thay đổi quan niệm đó. Ngày nay con người có thể đi đến bất cứ vùng đất nào để lập nghiệp và càng ngày càng có nhiều người xa quê để sinh sống. Chính vì thế mà hành trình đi xa để trở về càng có ý nghĩa hơn. Theo tôi sự trở về không chỉ là sự có mặt của một người ở nơi cần trở về mà có thể là những tình cảm, sự đóng góp của họ cho mảnh đất họ coi là "nhà". Trong hành trình đi xa ấy con người có cơ hội được học hỏi, được tiếp cận với sự phát triển, những tinh hoa của nhân loại để khi trở về trở thành phiên bản tốt nhất của mình, có thể đem những gì mình tiếp thu được cho quê hương là điều tuyệt vời.* ***Những ngày gần đây, người hâm mộ bóng đá đã chứng kiến sự trở về "nhà" của ngôi sao hàng đầu thế giới C. Ronaldo. Anh thành danh trong màu áo của đội bóng Manchester United và sau nhiều năm khoác áo của các câu lạc bộ khác, ở tuổi 36, Ronalda quyết định trở về với "sân nhà" Manchester United.*** *Hành trình đi xa của con người mang theo khát vọng chinh phục giấc mơ và đạt được thành công nhưng khi trở về chúng ta không nhất thiết phải thành danh. Vẫn còn đó một nơi chờ ta trở về với tất cả tình thương, sự chở che. Có những người đi xa không thể trở về nhưng trong tim họ vẫn hướng về "nhà", cũng có những người chọn gắn bó với nơi mình sinh ra, lập nghiệp và mỗi ngày đều cố gắng cho sự phát triển của mình và quê hương. Hành trình đi là để ta khám phá thế giới, nhưng cũng chính hành trình ấy lại cho ta nhận ra rằng, "không đâu tốt hơn ở nhà". Chỉ khi ta bước chân ra đi, ta mới thấm thía vị mặn của đất, vị thơm của vườn, vị ngọt của cây. Bởi, khoảng cách càng xa, ta càng trân trọng những gì mình có. Hành trình đi và trở về cũng vậy. Đi để ta thấy, "canh rau muống, cà dầm tương" vẫn là những hương vị rất đặc trưng mà "cây nồng sống mũi", không xa sao ta yêu hơn nó được.*

Đề luyện 31. **SUY NGHĨ VỀ HÀNH ĐỘNG BIẾN ƯỚC MƠ THÀNH HIỆN THỰC CỦA CON NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Hành động biến ước mơ thành hiện thực". *Ước mơ sẽ chỉ là những thứ vô nghĩa nếu chúng ta không biến nó thành hiện thực.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. **Hành động biến ước mơ thành hiện thực là một quá trình đấu tranh, vượt lên khó khăn, thách thức và vượt lên giới hạn của bản thân.** - Ý 2. *Người đủ quyết tâm biến ước mơ thành hiện thực, chứng tỏ bản thân họ là người có năng lực, bản lĩnh, giàu nghị lực và tinh thần không ngại thử thách, sẵn sàng dấn thân và biết mình cần làm gì.* - Ý 3. *Hành động bước ra khỏi vùng an toàn, chấp nhận bàn chân chảy máu để "dẫm lên gai", để bước vào khó khăn và sẵn sàng chấp nhận thất bại.* - Ý 4. *Là nền tảng vững chắc cho sự thành công của mỗi người.* - Ý 5. *Thôi thúc, tạo động lực, niềm tin để con người phấn đấu tiến tới những ước mơ lớn hơn.*
	Chứng minh: *Elon Musk – ông chủ hãng xe điện Tesla đã nghiên cứu về xe chạy bằng điện. Bằng tri thức, nỗ lực và sự liều lĩnh của mình ông đã kiên trì theo đuổi giấc mơ của mình. Đến thời điểm hiện tại ô tô điện không còn là giấc mơ "điên rồ" mà sau một thời gian làm quen với thị trường, những chiếc xe của Tesla đã có lượng khách hàng nhất định.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hành động biến ước mơ thành hiện thực tựa như lằn ranh giữa hoài bão và thực tế, gần nhưng lại rất xa. Chỉ khi ta hành động mới có thể xóa bỏ và biến nó thành kết quả.*

31. SUY NGHĨ VỀ HÀNH ĐỘNG BIẾN ƯỚC MƠ THÀNH HIỆN THỰC

John Updike từng nói: "Ước mơ trở thành hiện thực, nếu không có khả năng đó thì tạo hoá đâu thèm xui chúng ta mơ ước làm gì", quả thực ước mơ cũng chỉ là những thứ vô nghĩa nếu chúng ta không biến nó thành hiện thực. Con người ai cũng có những mong muốn riêng nhưng không phải ai cũng đủ can đảm và "gan lì" để hiện thực hoá ước mơ. Người đủ quyết tâm biến ước mơ thành hiện thực, chứng tỏ bản thân họ là người có năng lực, bản lĩnh, giàu nghị lực và tinh thần không ngại thử thách, sẵn sàng dấn thân và biết mình cần làm gì. Hiện thực hoá ước mơ chưa bao giờ là điều dễ dàng, hành động này yêu cầu con người phải bước ra khỏi vùng an toàn, chấp nhận bàn chân chảy máu để "dẫm lên gai", để bước vào khó khăn và sẵn sàng chấp nhận thất bại. Khi ước mơ thành hiện thực ta sẽ cảm thấy vỡ oà sung sướng, trân trọng những nỗ lực và tin vào bản thân, nâng cao được giá trị của chính mình. Hành động biến ước mơ thành hiện thực đặt nền tảng vững chắc cho sự thành công của mỗi người. ***Ngay từ khi ngồi trên ghế nhà trường, Elon Musk – ông chủ hãng xe điện Tesla đã nghiên cứu về xe chạy bằng điện. Bằng tri thức, nỗ lực và sự liều lĩnh của mình ông đã kiên trì theo đuổi giấc mơ của mình. Đến thời điểm hiện tại ô tô điện không còn là giấc mơ "điên rồ" mà sau một thời gian làm quen với thị trường, những chiếc xe của Tesla đã có lượng khách hàng nhất định.*** *Bên cạnh đó, việc hiện thực hoá ước mơ thôi thúc, tạo động lực, niềm tin để con người phấn đấu tiến tới những ước mơ lớn hơn. Trong hành trình nuôi dưỡng giấc mơ chắc hẳn ta đã nhận được sự cổ vũ, giúp đỡ từ mọi người, hành động biến ước mơ thành hiện thực như một sự chứng minh rằng những con người ấy đã đặt niềm tin đúng chỗ đồng thời là một lời cảm ơn tuyệt vời nhất của chúng ta đối với họ. Không những thế, điều này còn truyền cảm hứng tới người khác, thúc đẩy họ dám ước mơ và dám theo đuổi nó. Ai cũng muốn biến ước mơ thành hiện thực, để làm được điều đó trước hết chúng ta cần bắt đầu với những mục tiêu cụ thể, bước từng bước vững chắc, biết nắm lấy thời cơ và nỗ lực hết mình. Hành động biến ước mơ thành hiện thực tựa như làn ranh giữa hoài bao và thực tế, gần nhưng lại rất xa. Chỉ khi ta hành động mới có thể xóa bỏ và biến nó thành kết quả.*

Đề luyện 32. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC DŨNG CẢM LÊN TIẾNG TRƯỚC CÁI XẤU TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của việc dũng cảm lên tiếng trước cái xấu".* *"Trong thế giới này, chúng ta không chỉ xót xa trước hành động và lời nói của kẻ xấu mà còn cả vì sự im lặng đến đáng sợ của người tốt", lùi bước trước cái xấu là một tội ác. Là dung túng cho những hiểm họa khó lường trong tương lai, chính vì thế, chúng ta cần dũng cảm lên tiếng trước cái xấu.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Dũng cảm lên tiếng trước cái xấu là hành động thể hiện sự tôn trọng lẽ phải, bảo vệ công lí, sự thật chỉ có một và lên tiếng để vạch trần những tội ác, âm mưu đen tối.* - Ý 2. *Sự lên tiếng trước cái xấu của nhiều người góp phần hình thành một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh và thượng tôn pháp luật.* - Ý 3. *Thể hiện tinh thần nhân đạo, lòng yêu thương và mong muốn bảo vệ những người gặp phải khó khăn.* - Ý 4. *Khơi dậy trong con người niềm tin về công lí cũng như tình người; lan toả được sự can đảm, trung thực; con người sẽ không còn sợ hãi trước thế lực của cái ác mà trở nên mạnh mẽ, đoàn kết đấu tranh vì cái thiện.* - Ý 5. *Lên tiếng trước cái xấu thể hiện lối sống có trách nhiệm và nghĩa tình của chúng ta.*
	Chứng minh: *Lợi dụng sự căng thẳng của dịch bệnh làm giả các vật tư y tế, đưa ra những thông tin xấu, độc gây hoang mang dư luận của một số người thiển cận.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sự lên tiếng trước cái xấu vô cùng quan trọng, nó không chỉ hữu ích với mỗi cá nhân mà cả với sự phát triển chung của xã hội.*

32. TẦM QUAN TRỌNG CỦA DŨNG CẢM LÊN TIẾNG TRƯỚC CÁI XẤU

Martin Lutherking – nhà hoạt động nhân quyền người Mĩ gốc Phi từng đoạt giải Nobel Hoà Bình 1964 đã nói: "Trong thế giới này, chúng ta không chỉ xót xa trước hành động và lời nói của kẻ xấu mà còn cả vì sự im lặng đến đáng sợ của người tốt". ***Quả thực, lùi bước trước cái xấu là một tội ác. Là dung túng cho những hiểm họa khó lường trong tương lai, chính vì thế, chúng ta cần dũng cảm lên tiếng trước cái xấu.*** *Cuộc sống luôn tồn tại hai mặt tốt - xấu, thiện – ác, trắng -đen, phải - trái nhưng cái ác chỉ thực sự lớn mạnh khi cái thiện nhún nhường trước nó, nếu con người can đảm nói lên cái xấu thì ánh sáng sẽ lấn át bóng tối.* ***Dũng cảm lên tiếng trước cái xấu là hành động thể hiện sự tôn trọng lẽ phải, bảo vệ công lí, sự thật chỉ có một và lên tiếng để vạch trần những tội ác, âm mưu đen tối.*** *Sự lên tiếng trước cái xấu của nhiều người* ***góp phần hình thành một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh và thượng tôn pháp luật.*** *Hành động* ***tố cáo cái xấu thể hiện tinh thần nhân đạo sâu sắc xuất phát từ lòng yêu thương và mong muốn bảo vệ những người gặp phải khó khăn.*** *Lên tiếng trước cái xấu* ***khơi dậy trong con người niềm tin về công lí cũng như tình người trong cuộc sống. Từ đó sẽ lan toả được sự can đảm, trung thực đến tất cả mọi người khi đối mặt với cái xấu, con người sẽ không còn sợ hãi trước thế lực của cái ác mà trở nên mạnh mẽ, đoàn kết đấu tranh vì cái thiện.*** *Khi tất cả chúng ta cùng đồng lòng lên tiếng, cái xấu sẽ bị đẩy lùi,* ***con người sẽ xích lại gần nhau, sống có trách nhiệm và nghĩa tình hơn.*** *Tầm quan trọng của việc lên tiếng trước cái xấu càng được nhấn mạnh khi đặt trong bối cảnh xã hội hiện đại với nhiều phức tạp, cái xấu tồn tại trong nhiều hình thức khác nhau khiến cho ranh giới thiện – ác trở nên mong manh hơn bao giờ hết.* ***Trong tình hình dịch bệnh hiện nay vẫn xuất hiện những kẻ xấu lợi dụng sự căng thẳng, lo lắng của nhiều người để lừa đảo, làm giả các vật tư y tế, đưa ra những thông tin xấu, độc gây hoang mang dư luận. Trước những hiện tượng ấy ta cần sự lên tiếng vừa bảo vệ chính mình vừa thể hiện trách nhiệm với cộng đồng****. Sự lên tiếng trước cái xấu vô cùng quan trọng, nó không chỉ hữu ích với mỗi cá nhân mà cả với sự phát triển chung của xã hội. Nếu ta thể, ta hãy là một tia sáng trong đó.*

Đề luyện 33. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC ĐỊNH HƯỚNG TƯƠNG LAI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Tầm quan trọng của việc định hướng tương lai".* *Không ai biết trước điều gì sẽ xảy ra, tương lai của mình sẽ như thế nào, nên mỗi bước đi đều phải vô cùng thận trọng và có sự chuẩn bị kĩ càng. Vì thế, trong trong chiếc "balo" hành trang của mỗi người nhất định không thể thiếu sự định hướng.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Việc định hướng tương lai có tầm quan trọng là giúp ta xây dựng được một lộ trình rõ ràng. *- Ý 2. Định hướng trước cho ta những khó khăn, rủi ro không đáng có, để giảm tối đa những sai lầm.* *- Ý 3. Giúp ta định hình được cái đích cần đến để quyết tâm, gắng sức, nỗ lực đạt được những kết quả như mong muốn.* *- Ý 4. Giúp ta xử lý tình huống một cách nhanh chóng, nhạy bén và xây dựng thêm cho mình kĩ năng mềm.* *- Ý 5. Giúp ta không phải mông lung, lênh đênh, sống không có mục đích hay mục tiêu.*
	Chứng minh: *Như tỉ phú Mark Zuckerberg, Elon Musk, Bill Gate,... chắc chắn sẽ không có được vị thế như hiện tại nếu không có sự định hướng rõ ràng.* *Rồi trong Đại dịch Covid-19 vừa qua, nếu chúng ta không có định hướng của Chính phủ thì chắc chắn sẽ không thể đẩy lùi và ngăn chặn sự lây lan của dịch được.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Nhưng nếu cảm thấy những định hướng không như mình nghĩ dù đã nỗ lực hãy tìm cách thay đổi và tìm con đường đúng hơn bởi không bao giờ là muộn để theo đuổi ước mơ.*

33. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC ĐỊNH HƯỚNG TƯƠNG LAI

Cuộc đời mỗi người cũng như hành trình của các thuỷ thủ khám phá đại dương, mà những định hướng tương lai đóng vai trò quan trọng như chiếc la bàn. Định hướng là cách chúng ta vạch ra những mục tiêu, lối đi, và con đường cho bản thân trong tương lai. ***Không ai biết trước điều gì sẽ xảy ra, tương lai của mình sẽ như thế nào, nên mỗi bước đi đều phải vô cùng thận trọng và có sự chuẩn bị kĩ càng. Vì thế, trong trong chiếc "balo" hành trang của mỗi người nhất định không thể thiếu sự định hướng.*** *Việc định hướng tương lai giúp ta xây dựng một hành trình chinh phục cuộc sống có kế hoạch thay vì mò mẫm như trong đêm tối. Trong quá trình định hướng ta có cơ hội được tìm hiểu, nghiên cứu những vấn đề liên quan đến mục tiêu của mình để giảm tối đa những rủi ro cũng như sai lầm. Những định hướng thường xuất phát từ năng lực, sở trường, điều kiện của mỗi người cho nên có thể giúp ta được làm công việc theo đúng nguyện vọng, được trở thành người mình mong muốn. Điều này đặc biệt quan trọng trong bối cảnh nhiều người trẻ còn bối rối trước việc phải định hướng tương lai. Có được định hướng tương lai là bước đầu để ta đạt được thành công.* ***Những tỉ phú như Mark Zuckerberg, Elon Musk, Bill Gate,... chắc chắn sẽ không có được vị thế như hiện tại nếu không có sự định hướng tương lai. Rồi trong Đại dịch Covid-19 vừa qua, nếu chúng ta không có định hướng của Chính phủ thì chắc chắn sẽ không thể đẩy lùi và ngăn chặn sự lây lan của dịch được****. Tuy nhiên, cuộc sống không thể định đoán trước, thế nên những định hướng cũng chỉ là bản đồ, quan trọng là sự nghiêm túc, kiên định, quyết tâm của chúng ta.* ***Như bản kế hoạch mà ta vẽ trước, có thể rất rõ ràng, rất đúng đắn nhưng trong quá trình thực hiện sẽ xuất hiện những khó khăn, những "cơn bão" mà ta không lương trước. Lúc đó, việc định hướng sẽ giúp ta vững vàng hơn.*** *Mỗi người cần có hiểu biết, nhạy bén nắm bắt xu hướng xã hội cũng như sự tư vấn từ những người xung quanh. Không có gì là tuyệt đối và công việc định hướng cũng vậy, ta chỉ có thể làm những gì ta nghĩ là phù hợp và hãy kiên trì theo đuổi nó. Nhưng nếu cảm thấy những định hướng không như mình nghĩ dù đã nỗ lực hãy tìm cách thay đổi và tìm con đường đúng hơn bởi không bao giờ là muộn để theo đuổi ước mơ.*

Đề luyện 34. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC TẠO DỰNG LÒNG TIN**	
Mở đoạn	**-Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Tầm quan trọng của việc tạo dựng lòng tin". *Tôi đã từng đọc ở đâu đó một câu thế này: "Thứ đắt giá nhất trên đời này là lòng tin. Nó có thể mất hàng vài năm, thậm chí cả đời mới có được nhưng cũng sẽ dễ dàng đánh mất chỉ qua vài giây". Quả thực, lòng tin là thứ vô cùng quí giá và việc tạo dựng lòng tin đóng vai trò quan trọng đối với mỗi người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Việc tạo dựng lòng tin có tầm quan trọng là bởi nó giúp ta có thể nhận được sự hỗ trợ từ mọi người khi gặp khó khăn, hoạn nạn.* - Ý 2. *Việc tạo dựng lòng tin còn hướng đến xây dựng một thứ lớn hơn mà không một cái giá nào có thể mua được, đó là sự uy tín. "Uy tín quý hơn vàng".* - Ý 3. *Việc tạo dựng được lòng tin không chỉ giúp ta giải quyết những khúc mắc, hiểu lầm mà còn làm cho mối quan hệ giữa mọi người gắn kết hơn, bền chặt hơn.* - Ý 4. *Lòng tin là khởi nguồn cho tình yêu thương, sự sẻ chia, quan tâm, hỗ trợ lẫn nhau.* - Ý 5. *Hiểu được tầm quan trọng của lòng tin sẽ tạo động lực để hình thành lối sống tích cực, trở thành người đáng tin cậy đối với mọi người.*
	Chứng minh: *Trong hoàn cảnh đất nước gặp nhiều khó khăn do đại dịch Covid-19 thì việc tạo dựng lòng tin sẽ là một trong những liều "vắc-xin" hiệu quả để cả nước cùng vượt qua thử thách này.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy nhớ rằng: "Xây dựng niềm tin từ người khác vốn không hề dễ dàng, bởi mỗi người cần trải qua một quá trình lâu dài".*

34. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC TẠO DỰNG LÒNG TIN

Tôi đã từng đọc ở đâu đó một câu thế này: "Thứ đắt giá nhất trên đời này là lòng tin. Nó có thể mất hàng vài năm, thậm chí cả đời mới có được nhưng cũng sẽ dễ đánh mất chỉ qua vài giây". ***Quả thực, lòng tin là thứ vô cùng quí giá và việc tạo dựng lòng tin đóng vai trò quan trọng đối với mỗi người.*** *Khi tạo dựng được lòng tin bản thân ta đồng thời cũng nhận lại sự tôn trọng, quí mến từ mọi người. Người tạo dựng được lòng tin sẽ ý thức được giá trị, điều tốt đẹp mà mình đã làm được từ đó tạo động lực để tiếp tục lối sống tích cực, trở thành người đáng tin cậy đối với mọi người. Khi ta gặp khó khăn cần giúp đỡ, lòng tin mà ta đã tạo dựng từ trước giúp ta có thể nhận được sự hỗ trợ từ mọi người. Việc tạo dựng lòng tin còn hướng đến xây dựng một thứ lớn hơn đó là sự uy tín, có được điều này, con người sẽ dễ dàng hơn trong công việc lẫn cuộc sống. Trong bối cảnh xã hội phức tạp hiện nay, khi ranh giới thiện – ác mong manh như một sợi tóc, sự xuất hiện của các hình thức lừa đảo tinh vi khiến cho con người trở nên hoài nghi và cảnh giác hơn thì việc tạo dựng lòng tin lại càng đóng vai trò quan trọng. Nó không chỉ giải quyết những khúc mắc, hiểu lầm mà còn khiến mối quan hệ giữa mọi người gắn kết, bền chặt hơn. Lòng tin giữa người và người là khởi nguồn cho tình yêu thương, sự sẻ chia, đùm bọc lẫn nhau – điều vô cùng cần thiết khi cuộc sống ngày nay xuất hiện những vấn đề như thói vô cảm, ích kỉ, đạo đức giả,... Trong hoàn cảnh đất nước gặp nhiều khó khăn do đại dịch Covid-19 thì việc tạo dựng lòng tin sẽ là một trong những liều "vắc-xin" hiệu quả để cả nước cùng vượt qua thử thách này. Tạo dựng lòng tin, cũng là một cách xây dựng lâu đài nhân cách thêm vững chắc.* ***Đó là lý do, tại sao các bậc phụ huynh luôn dạy con "nói dối là hư", bởi vì một khi nói dối thì sẽ mất lòng tin. Một đứa trẻ không được tin tưởng cũng sẽ rất dễ sa vào những hành động sai trái.*** *Thế nên, tạo dựng lòng tin là công việc không hề dễ, đòi hỏi con người phải thể hiện sự chân thành, bền bỉ cũng như lập trường vững vàng và con người cũng không dễ dãi trao gửi lòng tin của mình mà cần có sự suy xét trước sau, rõ ràng. Hãy nhớ rằng: "Xây dựng niềm tin từ người khác vốn không hề dễ dàng, bởi mỗi người cần trải qua một quá trình lâu dài".*

Đề luyện 35. **SỰ CẦN THIẾT CỦA TINH THẦN HỢP TÁC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết của tinh thần hợp tác trong cuộc sống". "Muốn đi nhanh hãy đi một mình, muốn đi xa hãy đi cùng nhau", con người là những cá thể độc lập nhưng không thể đơn độc bước đi trên hành trình cuộc sống, điều này yêu cầu mỗi người cần có tinh thần hợp tác.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Tinh thần hợp tác giúp ta có cơ hội được trải nghiệm, được làm việc với những con người tuyệt vời, được học hỏi và đóng góp chút sức lực nhỏ bé của mình. - Ý 2. Tinh thần hợp tác còn hình thành trong ta lối sống có trách nhiệm, biết quan tâm, chia sẻ với người khác. - Ý 3. Tinh thần hợp tác giúp ta tiết chế cái tôi để có thể chung sống hoà hợp với mọi người. - Ý 4. Sự hợp tác của mỗi người với nhau tạo nên sức mạnh cộng đồng to lớn. - Ý 5. Tinh thần hợp tác vừa thể hiện phẩm chất tốt đẹp vừa cho thấy trách nhiệm của cá nhân với cộng đồng.
	Chứng minh: Đó là khi chúng ta hợp tác cùng nhau tuân thủ nguyên tắc 5K, cùng nhau hợp tác tuyên truyền người dân ở nhà không ra đường để phòng chống dịch một tác hiệu quả.
	Dẫn chứng ngược: Liệu hợp tác có neo đậu được ở một số thanh niên thiếu ý thức vẫn ra đường; giãn cách ở nhà nhưng đêm rủ nhau đi tập thể dục. Cán bộ nhắc nhở, lại chuyển khung giờ ra đường là 12 giờ đêm, không tụ tập động người thì lại cùng nhau ra "nghĩa trang" để "giải trí"?
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Cần biết lắng nghe, chủ động, học cách thích nghi và tiết chế cái tôi. Giá trị của mỗi người không chỉ dựa vào năng lực tự thân mà còn dựa vào tinh thần hợp tác.

35. SỰ CẦN THIẾT CỦA TINH THẦN HỢP TÁC TRONG CUỘC SỐNG

Ngạn ngữ phương Tây có câu: "Muốn đi nhanh hãy đi một mình, muốn đi xa hãy đi cùng nhau", **con người là những cá thể độc lập nhưng không thể đơn độc bước đi trên hành trình cuộc sống, điều này yêu cầu mỗi người cần có tinh thần hợp tác.** Đó là tinh thần chung sức làm việc, giúp đỡ và hỗ trợ lẫn nhau. Mỗi người chúng ta có những ưu, khuyết điểm riêng vì thế tinh thần hợp tác sẽ là sự bù đắp lẫn nhau, tạo nên một tập thể vững mạnh. Sự phát triển riêng của mỗi người cũng chính là sự phát triển chung của xã hội và ngược lại cho nên tinh thần hợp tác còn là nghĩa vụ, trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với vấn đề chung của cộng đồng. Tinh thần hợp tác giúp ta có cơ hội được trải nghiệm, được làm việc với những con người tuyệt vời, được học hỏi và đóng góp chút sức lực nhỏ bé của mình. Tinh thần hợp tác còn hình thành trong ta lối sống có trách nhiệm, biết quan tâm, chia sẻ với người khác. Mỗi người sinh ra đều có cái tôi cá nhân, nhưng một số người quá tự mãn về bản thân dẫn đến ích kỉ, lạnh lùng do đó tinh thần hợp tác giúp ta tiết chế cái tôi để có thể chung sống hoà hợp với mọi người. Sự hợp tác của mỗi người với nhau tạo nên sức mạnh cồng đồng to lớn. Điều này đặc biệt cần thiết trong bối cảnh cả đất nước đang gồng mình chống dịch, tinh thần hợp tác vừa thể hiện phẩm chất tốt đẹp vừa cho thấy trách nhiệm của cá nhân với cộng đồng của mỗi chúng ta. **Đó là khi chúng ta hợp tác cùng nhau tuân thủ nguyên tắc 5K, cùng nhau hợp tác tuyên truyền người dân ở nhà không ra đường để phòng chống dịch một cách hiệu quả. Liệu hợp tác có neo đậu được ở một số thanh niên thiếu ý thức vẫn ra đường, giãn cách ở nhà nhưng đêm rủ nhau đi tập thể dục. Cán bộ nhắc nhở, lại chuyển khung giờ ra đường là 12 giờ đêm, không tụ tập đông người thì lại cùng nhau ra "nghĩa trang" để "giải trí"?** Có lẽ, chúng ta rất cần thiết phải trang bị cho lớp trẻ kỹ năng hợp tác với các vấn đề chung của xã hội, để không hình thành một lớp thanh niên thiếu ý thức, thiếu tinh thần trách nhiệm. Vậy nên, để có được tinh thần hợp tác, con người cần biết lắng nghe, chủ động, học cách thích nghi và tiết chế cái tôi cá nhân. Giá trị của mỗi người không chỉ dựa vào năng lực tự thân mà còn dựa vào tinh thần hợp tác, kĩ năng "teamwork" theo thuật ngữ của phương Tây.

Đề luyện 36. **SUY NGHĨ VỀ GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Giá trị của bản thân"* *Suy ngẫm về giá trị của bản thân, John Mason đã từng bộc bạch: "Bạn sinh ra là một bản thể, đừng chết như một bản sao", quả thực vậy. Chúng ta sinh ra để sống với giá trị riêng biệt của chính mình chứ không phải là cái bóng của người khác.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Giá trị của bản thân tạo nên sự khác biệt, tạo nên những đường nét đặc trưng của mỗi con người trong toàn thể bức tranh muôn màu của cuộc sống. *- Ý 2. Ý thức được giá trị của bản thân giúp ta cảm nhận được ý nghĩa về sự tồn tại của chính mình giữa cuộc đời.* *- Ý 3. Giá trị của bản thân không chỉ tồn tại riêng biệt trong mỗi con người mà đó còn là những điều tốt đẹp ta mang đến cho cuộc đời, là những cống hiến, hi sinh.* *- Ý 4. Thước đo của giá trị bản thân được quyết định bởi quá trình ta tìm tòi, chắt lọc những diệu kì của cuộc sống để tự vun đắp cho sự hoàn thiện chính mình.* *- Ý 5. Giá trị của bản thân được nâng lên khi ta hiểu bản thân mình, đó là cách để định vị ta trên tấm bản đồ lớn rộng.*
	Chứng minh: *Giá trị của Bill Gates được khẳng định chính là bởi ông đã dành tới 95% tài sản cho các quỹ từ thiện lớn nhỏ trên thế giới, đồng thời những sản phẩm do tập đoàn Microsoft tạo ra giúp ích rất nhiều cho cuộc sống con người trong xã hội hiện đại ngày nay.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Đừng bao giờ để giá trị của bản thân bị mai một chỉ vì hai từ "không dám", và cũng đừng chỉ biết cất giấu những giá trị tinh túy cho riêng mình mà hãy sống để cống hiến, sống trọn vẹn từng phút giây và sống như lần cuối cùng ta được sống.*

36. SUY NGHĨ VỀ GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN

Suy ngẫm về giá trị của bản thân, John Mason đã từng bộc bạch: "Bạn sinh ra là một bản thể, đừng chết như một bản sao", quả thực vậy. ***Chúng ta sinh ra để sống với giá trị riêng biệt của chính mình chứ không phải là cái bóng của người khác. Giá trị là yếu tố cốt lõi tạo nên vị thế con người, và chỉ bằng cách*** *sống đúng với giá trị của chính mình, ta mới được tự do sáng tạo, tự do thể hiện cá tính, phong cách và tận hưởng những cái đẹp được tạo hóa ban tặng dành riêng cho mỗi chúng ta. Giá trị của bản thân tạo nên sự khác biệt, tạo nên những đường nét đặc trưng của mỗi con người trong toàn thể bức tranh muôn màu của cuộc sống. Ý thức được giá trị của bản thân giúp ta cảm nhận được ý nghĩa về sự tồn tại của chính mình giữa cuộc đời. Mỗi chúng ta chính là một cá thể riêng biệt trong một quần thể xã hội rộng lớn, "Ta là riêng, là một, là duy nhất" (Xuân Diệu) và không ai có thể sao chép gương mặt, tính cách cũng như những đam mê, khát vọng của chúng ta. Giá trị của bản thân không chỉ tồn tại riêng biệt trong mỗi con người mà đó còn là những điều tốt đẹp ta mang đến cho cuộc đời, là những cống hiến, hi sinh ta dâng tặng cho cộng đồng, xã hội.* ***Vì sao tên tuổi của Bill Gates lại nổi danh trên khắp thế giới? Liệu có phải là nhờ khối tài sản của tỉ phú người Mĩ đã gây dựng được trong suốt quãng đường sự nghiệp của mình? Điều đó đúng, nhưng chỉ là một phần rất nhỏ. Giá trị của Bill Gates được khẳng định chính là bởi ông đã dành tới 95% tài sản cho các quỹ từ thiện lớn nhỏ trên thế giới, đồng thời những sản phẩm do tập đoàn Microsoft tạo ra giúp ích rất nhiều cho cuộc sống con người trong xã hội hiện đại ngày nay.*** *Thước đo của giá trị bản thân được quyết định bởi quá trình ta tìm tòi, chắt lọc những diệu kì của cuộc sống để tự vun đắp cho sự hoàn thiện chính mình. Không ai có thể nhìn nhận, đánh giá hay đưa ra bất kì quan điểm phiến diện nào về giá trị con người mỗi chúng ta. Chỉ có ta mới hiểu được chính mình, chỉ có ta mới đủ tư cách để định vị cho giá trị bản thân trên tấm bản đồ thế giới lớn rộng. Đừng bao giờ để giá trị của bản thân bị mai một chỉ vì hai từ "không dám", và cũng đừng chỉ biết cất giấu những giá trị tinh túy cho riêng mình mà hãy sống để cống hiến, sống trọn vẹn từng phút giây và sống như lần cuối cùng ta được sống.*

Đề luyện 37. **ĐIỀU HỌC TỪ THẤT BẠI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu rõ được "Điều học được từ thất bại". *Liệu thất bại có thực sự đáng sợ như những gì phần lớn con người chúng ta thường mặc định về nó trong tiềm thức? Và liệu khi đối mặt với những thất bại, ta sẽ chọn quay đầu hay tiếp tục kiên trì để chinh phục?*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Thất bại thực chất là một quãng nghỉ mà ở đó ta có thể nhìn nhận lại chính mình, có thể tìm ra những khuyết điểm, những sai lầm của bản thân để kịp thời khắc phục và sửa chữa.* - Ý 2. *Thất bại nhắc chúng ta cần phải cố gắng, nỗ lực nhiều hơn nữa, cần phải quyết tâm, chiến đấu bằng tất cả sức mạnh thể chất và tinh thần.* - Ý 3. *Thất bại dạy cho chúng ta biết được rằng những kiến thức, kinh nghiệm mà ta có chỉ là hạt cát nhỏ nhoi giữa sa mạc rộng lớn,* - Ý 4. *Thất bại là bấy nhiêu lần ta nhận ra cách thức mà mình đang thực hiện không phải là con đường đúng đắn để dẫn đến thành công.* - Ý 5. *Sau thất bại ta sẽ đúc rút được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu cho những chặng đường sau.* **Chứng minh:** *Tỷ phú Phạm Nhật Vượng*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *"Thất bại càng nhiều càng chứng tỏ, bạn còn cách thành công không xa nữa đâu",* ***sau thất bại ta sẽ đúc rút được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu cho những chặng đường sau.*** *Chỉ cần không bỏ cuộc, mọi thất bại đều là sự khởi đầu mới, mọi vấp ngã đều là bước đệm vững chắc nhất đưa ta đến với thành công và hạnh phúc.*

37. ĐIỀU HỌC ĐƯỢC TỪ THẤT BẠI

Liệu thất bại có thực sự đáng sợ như những gì phần lớn con người chúng ta thường mặc định về nó trong tiềm thức? Và liệu khi đối mặt với những thất bại, ta sẽ chọn quay đầu hay tiếp tục kiên trì để chinh phục những mục tiêu lớn lao phía trước? *Thất bại thực chất là một quãng nghỉ mà ở đó ta có thể nhìn nhận lại chính mình, có thể tìm ra những khuyết điểm, những sai lầm của bản thân để kịp thời khắc phục và sửa chữa. Không có những thất bại, có lẽ ta sẽ mãi cố chấp với những hướng đi "lệch đường ray" không bao giờ đem lại kết quả tốt đẹp và ta sẽ bỏ lỡ một cơ hội tuyệt vời để tự hoàn thiện chính mình cũng như khám phá cuộc sống ở tầng mức sâu rộng nhất. Thất bại nhắc chúng ta cần phải cố gắng, nỗ lực nhiều hơn nữa, cần phải quyết tâm, chiến đấu bằng tất cả sức mạnh thể chất và tinh thần mới có thể chinh phục những đam mê, khát vọng. Thất bại dạy cho chúng ta biết được rằng những kiến thức, kinh nghiệm mà ta có chỉ là hạt cát nhỏ nhoi giữa sa mạc rộng lớn, nếu không có bản lĩnh thì ta sẽ mau chóng bị quật ngã bởi giông tố cuộc đời, ta sẽ mau chóng bị vùi dập và tan biến trước sự sàng lọc khắt khe của cuộc sống. Bao nhiêu lần thất bại là bấy nhiêu lần ta nhận ra cách thức mà mình đang thực hiện không phải là con đường đúng đắn để dẫn đến thành công. Từ đó ta sẽ học được cách suy xét, đánh giá toàn diện vấn đề, học được cách tư duy nhanh nhạy hơn, linh hoạt hơn trong việc tìm ra hướng đi đúng đắn nhất cho riêng mình.* ***Như cách tỉ phú Phạm Nhật Vượng đã từng thất bại khi bắt đầu khởi nghiệp ở Mátxcơva, nhưng ông không hề chán nản, tuyệt vọng mà coi những thất bại như một người thầy đã dạy ông cách kinh doanh khôn ngoan hơn, khéo léo hơn và từ đó có thể gây dựng nên một cơ ngơi đồ sộ như ngày hôm nay.*** *Thất bại không vùi dập ta, mà chính những thất bại sẽ là bệ phóng chắp cánh cho những ước mơ, hoài bão được bay cao, bay xa trên bầu trời lớn rộng. "Thất bại càng nhiều càng chứng tỏ, bạn còn cách thành công không xa nữa đâu", sau thất bại ta sẽ đúc rút được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu cho những chặng đường sau. Chỉ cần không bỏ cuộc, mọi thất bại đều là sự khởi đầu mới, mọi vấp ngã đều là bước đệm vững chắc nhất đưa ta đến với thành công và hạnh phúc.*

Đề luyện 38. **Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG QUAN TÂM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của hành động quan tâm". *Cuộc đời không chỉ có niềm vui, nụ cười và hạnh phúc mà đôi khi ta sẽ phải đối mặt với những cơn giông tố bất ngờ ập đến, ta sẽ phải hứng chịu bao nhiêu đau thương, mất mát, bao ... Đó là lúc ta cần nhất những hành động quan tâm, sẻ chia và cả sự giúp đỡ chân thành từ mọi người xung quanh.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Hành động quan tâm có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc nuôi dưỡng đời sống tinh thần.* - Ý 2. *Sống biết quan tâm và đón nhận sự quan tâm từ người khác là cách ta duy trì dòng máu ấm nóng luôn chảy trong con người mình, đồng thời giúp ta xây dựng được vô vàn những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống.* - Ý 3. *Trao đi quan tâm, họ sẽ luôn có cảm giác như trái tim và tâm hồn mình được thanh lọc, được gột rửa khỏi lớp bụi bám dày của những bon chen, vất vả, họ sẽ tìm thấy nơi trú ẩn bình yên và hạnh phúc nhất khi giúp đỡ được người khác.* - Ý 4. *Nhờ có hành động quan tâm mà họ trở nên mạnh mẽ, cứng cáp hơn, có bản lĩnh hơn để vượt lên những nghịch cảnh* - Ý 5. *Hành động quan tâm là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, và nối kết cả những con người tưởng như xa lạ xích lại gần nhau hơn. Trao đi hành động quan tâm, ta nhận lại được niềm vui và sự vơi đầy hạnh phúc.*
	Chứng minh: *Hành động quan tâm từ người dân chung tay quyên góp bão lũ, Covid,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta đều phải học cách quan tâm, dù là những hành động nhỏ nhặt nhất, bởi "góp gió bao năm cũng thành bão", góp yêu thương hạnh phúc sẽ đong đầy.*

38. Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG QUAN TÂM

Cuộc đời không chỉ có niềm vui, nụ cười và hạnh phúc mà đôi khi ta sẽ phải đối mặt với những cơn giông tố bất ngờ ập đến, ta sẽ phải hứng chịu bao nhiêu đau thương, mất mát, bao nhiêu vấp ngã, khổ đau làm ta suy sụp. ***Đó là lúc ta cần nhất những hành động quan tâm, sẻ chia và cả sự giúp đỡ chân thành từ mọi người xung quanh.*** *Hành động quan tâm có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc nuôi dưỡng đời sống tinh thần cũng như thể chất con người. Sống biết quan tâm và đón nhận sự quan tâm từ người khác là cách ta duy trì dòng máu ấm nóng luôn chảy trong con người mình, đồng thời giúp ta xây dựng được vô vàn những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống. Đối với những người trao đi hành động quan tâm, họ sẽ luôn có cảm giác như trái tim và tâm hồn mình được thanh lọc, được gột rửa khỏi lớp bụi bám dày của những bon chen, vất vả, họ sẽ tìm thấy nơi trú ẩn bình yên và hạnh phúc nhất khi giúp đỡ được người khác. Đối với những người nhận được hành động quan tâm, bao nhiêu tinh thần suy nhược sẽ lại được khởi sắc, bao nhiêu đau thương, mất mát sẽ lại được xoa dịu. Nhờ có hành động quan tâm mà họ trở nên mạnh mẽ, cứng cáp hơn, họ có bản lĩnh hơn để chiến đấu vượt lên những nghịch cảnh. Hành động quan tâm là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, và nối kết cả những con người tưởng như xa lạ xích lại gần nhau hơn. Trao đi hành động quan tâm, ta nhận lại được niềm vui và sự vơi đầy hạnh phúc, rồi đến một ngày ta cũng sẽ được chính những hành động quan tâm cứu vớt khỏi những khó khăn, mệt nhoài.* ***Đơn cử như việc đồng bào cả nước đã chung tay giúp đỡ bà con miền Trung trong trận lũ lịch sử cuối năm 2020, và giờ đây khi Sài Gòn trở thành tâm dịch Covid-19, bà con miền Trung lại thể hiện tấm lòng mình bằng những hành động quan tâm hết mức, vừa động viên, chia sẻ qua các kênh thông tin đại chúng, vừa góp gạo, góp mì gửi vào Sài Gòn thân yêu.*** *Chỉ khi con người ta biết quan tâm, biết giúp đỡ và san sẻ, đùm bọc và thương yêu lẫn nhau, xã hội mới được phát triển một cách văn minh, phồn thịnh. Mỗi chúng ta đều phải học cách quan tâm, dù chỉ từ những hành động nhỏ nhặt nhất, bởi góp gió bao năm cũng thành bão, góp yêu thương hạnh phúc sẽ đong đầy.*

Đề luyện 39. **Ý NGHĨA VIỆC ĐÁNH GIÁ BẢN THÂN Ở MỨC THÍCH HỢP**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của việc đánh giá bản thân ở mức thích hợp". Một trong những kĩ năng quan trọng trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của mỗi con người là khả năng tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Việc đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp giúp ta nhìn nhận một cách toàn diện nhất về chính mình, từ những ưu - khuyết điểm đến những mong muốn và niềm tin. - Ý 2. Giúp ta định vị được chính xác nhất giá trị của bản thân giữa tấm bản đồ thế giới lớn rộng. - Ý 3. Nó giúp ta nhận ra bản thân còn phải học hỏi nhiều hơn, rèn luyện nhiều hơn mới có thể trở nên trưởng thành và cứng cáp hơn để tự đứng vững trên đôi chân của chính mình. - Ý 4. Việc tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp như một sự định hướng đúng đắn giúp ta xác định được mục tiêu phù hợp cho riêng mình, không bị vượt quá khả năng khiến ta chán nản, tuyệt vọng, cũng không vì quá nhỏ bé, tầm thường mà khiến cho ý chí, nghị lực trong ta bị phai nhạt. - Ý 5. Đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp là một cách hiểu bản thân, và chỉ khi hiểu được bản thân, ta mới có thể phát huy tối đa những năng lực phẩm chất và trí tuệ.
	Chứng minh: Ta có thể học hỏi các thí sinh thi Đường lên đỉnh Olympia 2020, như Nguyễn Thu Hằng, từng chia sẻ mình không giỏi tiếng Anh nên cô gái nhỏ nhắn ấy đã chọn gói câu hỏi thấp nhất không có câu hỏi thuộc lĩnh vực mình chưa thức sự tốt để an toàn số điểm và trở thành quán quân.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Bước đầu tiên trên nấc thang chinh phục thế giới chính là khả năng hiểu và tự chinh phục chính mình.

39. Ý NGHĨA CỦA VIỆC TỰ ĐÁNH GIÁ BẢN THÂN Ở MỨC THÍCH HỢP

Một trong những kĩ năng quan trọng trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của mỗi con người là khả năng tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp. Việc đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp giúp ta nhìn nhận một cách toàn diện nhất về chính mình, từ những ưu - khuyết điểm đến những mong muốn và niềm tin, từ dòng chảy cảm xúc đến quy luật của tư duy và trí tuệ, từ đó giúp ta định vị được chính xác nhất giá trị của bản thân giữa tấm bản đồ thế giới lớn rộng. Nếu có thể đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp, ta sẽ không bao giờ bị rơi vào cảm giác hoang mang, vô định vì không biết mình muốn gì, cần gì, không bao giờ cảm thấy tự ti vì kém cỏi, đồng thời cũng không bị sự tự cao, tự phụ ăn mòn nhận thức. Nhờ khả năng tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp, ta mới biết được thực chất những kiến thức và kinh nghiệm mình đang có chỉ như hạt cát nhỏ bé giữa sa mạc cuộc đời mênh mông, rộng lớn. Nó giúp ta nhận ra bản thân còn phải học hỏi nhiều hơn nữa, rèn luyện nhiều hơn nữa mới có thể trở nên trưởng thành và cứng cáp hơn để tự đứng vững trên đôi chân của chính mình. Đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp là một cách hiểu bản thân, và chỉ khi hiểu được bản thân, ta mới có thể phát huy tối đa những năng lực phẩm chất và trí tuệ, đồng thời khắc phục triệt để những khuyết điểm, những sai lầm cản bước chân ta đi đến thành công và hạnh phúc. Việc tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp như một sự định hướng đúng đắn giúp ta xác định được mục tiêu phù hợp cho riêng mình, không bị vượt quá khả năng khiến ta chán nản, tuyệt vọng, cũng không vì quá nhỏ bé, tầm thường mà khiến cho ý chí, nghị lực trong ta bị phai nhạt. **Ta có thể học hỏi các thí sinh thi Đường lên đỉnh Olympia 2020, như Nguyễn Thu Hằng, từng chia sẻ mình không giỏi tiếng Anh nên cô gái nhỏ nhắn ấy đã chọn gói câu hỏi thấp nhất không có câu hỏi thuộc lĩnh vực mình chưa thức sự tốt để an toàn số điểm và trở thành quán quân.** Như vậy, tự đánh giá bản thân ở mức độ thích hợp còn là bước đệm vững chắc nhất cho kĩ năng đánh giá, nhìn nhận đúng đắn về người khác để có một phương pháp tốt nhất cho mình. Thế nên, bước đầu tiên trên nấc thang chinh phục thế giới chính là khả năng hiểu và tự chinh phục chính mình.

Đề luyện 40. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ KHÁC BIỆT**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Tầm quan trọng của sự khác biệt trong cuộc sống".* *Cuộc sống sẽ rất tẻ nhạt, đơn điệu và nhàm chán. Khác biệt là yếu tố vô cùng quan trọng trên hành trình định vị bản thân của mỗi con người.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Chính nhờ sự khác biệt, dấu ấn cá nhân mới dần được gây dựng, ta mới không trở thành những "cái bóng", những "kẻ đồng dạng", ta mới được tự do bộc lộ cá tính, phong cách và thể hiện bản ngã riêng biệt. *- Ý 2. Chính sự khác biệt của mỗi chúng ta đã tạo nên những đường cọ đặc trưng nhất trên bức tranh cuộc sống đa sắc màu.* *- Ý 3. Sống với sự khác biệt giúp chúng ta có được những suy nghĩ độc lập, sáng tạo, có được bản lĩnh kiên cường, mạnh mẽ để đứng vững trên đôi chân của chính mình.* *- Ý 4. Sự khác biệt đôi khi lại chính là cơ hội quý giá để ta thể hiện được năng lực, sở trường cũng như dũng cảm vươn lên trước nghịch cảnh.* *- Ý 5. Nhờ có sự khác biệt, ta mới trở nên ấn tượng hơn trong mắt mọi người xung quanh, ta mới được nhớ đến như một đóa hoa duy nhất giữa cuộc đời.*
	Chứng minh: *cô gái "xương thủy tinh" Nguyễn Thị Phương Anh trên sân khấu Vietnam's Got Talent. Dù là thí sinh mắc phải căn bệnh hiểm nghèo và cơ thể dị dạng, nhưng Phương Anh vẫn tự tin dùng sự khác biệt của bản thân để chứng minh giọng ca ngọt ngào và sức sống phi thường.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Khác biệt không phải là điều đáng xấu hổ và không có gì phải xấu hổ khi chúng ta đang sống là chính mình, sống một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa.*

40. TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ KHÁC BIỆT TRONG CUỘC SỐNG

Sẽ thế nào nếu thế giới chỉ là một bức tranh toàn cảnh đơn sắc? Và sẽ thế nào nếu tất cả con người chúng ta đều sinh ra giống nhau? Thật sự cuộc sống sẽ rất tẻ nhạt, đơn điệu và nhàm chán. ***Khác biệt là yếu tố vô cùng quan trọng trên hành trình định vị bản thân của mỗi con người.*** *Chính nhờ sự khác biệt, dấu ấn cá nhân mới dần được gây dựng, ta mới không trở thành những "cái bóng", những "kẻ đồng dạng", ta mới được tự do bộc lộ cá tính, phong cách và thể hiện bản ngã riêng biệt của mình giữa cuộc đời. John Mason đã từng nói: "Bạn sinh ra là một bản thể, đừng chết như một bản sao", quả thực vậy. Mỗi người chúng ta khi đến với thế giới đều luôn mang một sứ mệnh, một giá trị khác biệt và chúng ta có quyền tự hào về những khác biệt ấy. Hãy nhớ rằng: "Ta là riêng, là một, là duy nhất", ta được sinh ra để sống cuộc đời của chính ta chứ không phải để làm theo, đi theo dấu chân của người khác. Chính sự khác biệt của mỗi chúng ta đã tạo nên những đường cọ đặc trưng nhất trên bức tranh cuộc sống đa sắc màu, đa giá trị.* ***Cách đây gần một thập kỉ, hàng nghìn khán giả đã phải trầm trồ trước màn biểu diễn ngoạn mục của cô gái "xương thủy tinh" Nguyễn Thị Phương Anh trên sân khấu Vietnam's Got Talent. Dù là thí sinh mắc phải căn bệnh hiểm nghèo và cơ thể dị dạng, nhưng Phương Anh vẫn tự tin dùng sự khác biệt của bản thân để chứng minh giọng ca ngọt ngào và sức sống phi thường chiếm trọn trái tim người xem.*** *Vai trò quan trọng nhất của sự khác biệt chính là để giữ lửa cho những bản ngã tinh túy chỉ có thể hòa nhập chứ không bao giờ được hòa tan trong thế giới lớn rộng. Sống với sự khác biệt giúp chúng ta có được những suy nghĩ độc lập, sáng tạo, có được bản lĩnh kiên cường, mạnh mẽ để đứng vững trên đôi chân của chính mình. Sự khác biệt đôi khi lại chính là cơ hội quý giá để ta thể hiện được năng lực, sở trường cũng như dũng cảm vươn lên trước nghịch cảnh. Khác biệt không phải là điều đáng xấu hổ và không có gì phải xấu hổ khi chúng ta đang sống là chính mình, sống một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa. Nhờ có sự khác biệt, ta mới trở nên ấn tượng hơn trong mắt mọi người xung quanh, ta mới được nhớ đến như một đóa hoa duy nhất giữa cuộc đời. Và đóa hoa ấy vẫn luôn tỏa ngát hương thơm mặc kệ những nắng mưa giông dài.*

Đề luyện 41. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐIỀU TỐT ĐẸP**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của những điều tốt đẹp trong cuộc sống". *Những điều tốt đẹp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người, đồng thời là trụ cột vững chắc để xây dựng nên công trình vĩ đại của thế giới sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Những điều tốt đẹp giúp ta biết sống chậm lại giữa thế gian vội vã, sống chậm lại để tự mình khám phá, chiêm nghiệm những diệu kì, những giá trị thiêng liêng.* - Ý 2. *Có những điều tốt đẹp, cuộc sống mới được vận hành theo đúng với nhịp chảy của trái tim, của tâm hồn người, nhịp chảy của niềm vui và sự vơi đầy hạnh phúc.* - Ý 3. *Khi nhận thức được giá trị của những điều tốt đẹp, mọi suy nghĩ tiêu cực, độc hại sẽ dần bị đào thải khỏi tâm trí ta, trái tim ta sẽ được thanh lọc, được thay một dòng máu mới ấm nóng hơn, đầy nhiệt huyết hơn.* - Ý 4. *Nhờ có những điều tốt đẹp, ta mới có niềm tin hơn vào cuộc sống, ta mới có đủ bản lĩnh để tự ném mình vào những trải nghiệm bằng chính năng lực và phẩm chất của bản thân, từ đó ta sẽ dần trưởng thành và cứng cáp hơn.* - Ý 5. *Những điều tốt đẹp còn là sợi dây gắn kết tình người trong cuộc sống hiện đại ngày nay.*
	Chứng minh: *Chính từ những điều tốt đẹp nảy nở trong đại dịch Covid-19, sự hi sinh thầm lặng ngày đêm gồng mình để hoàn thành nhiệm vụ nơi chiến tuyến.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Phần lớn những điều tốt đẹp nằm ẩn sâu trong chính những điều giản đơn, bình dị nhất, nằm ẩn sâu trong chính trái tim và tâm hồn mỗi con người chúng ta. Hãy để cho hoa nở, đừng để chúng héo tàn.*

41. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐIỀU TỐT ĐẸP TRONG CUỘC SỐNG

Dẫu cho cái xấu, cái ác vẫn còn tồn tại nhan nhản ở mọi lối rẽ, mọi ngóc ngách nhỏ bé, kín đáo của hiện thực thì bản chất ***cuộc sống vẫn luôn được hình thành từ những điều tốt đẹp, từ những nét thiện lương, bao dung cao cả nhất.*** *Những điều tốt đẹp có ý nghĩa đặc biệt* ***quan trọng trong việc nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người, đồng thời là trụ cột vững chắc để xây dựng nên công trình vĩ đại của thế giới sống xung quanh.*** *Những điều tốt đẹp giúp ta biết sống chậm lại giữa thế gian vội vã, sống chậm lại để tự mình khám phá, chiêm nghiệm những diệu kì, những giá trị thiêng liêng được ấp ủ ngàn đời trong lòng nhân loại. Có những điều tốt đẹp, cuộc sống mới được vận hành theo đúng với nhịp chảy của trái tim, của tâm hồn người, nhịp chảy của niềm vui và sự vơi đầy hạnh phúc. Những điều tốt đẹp chính là khắc tinh của mọi cái xấu, cái ác ở đời. Bởi khi ta nhận thức được giá trị của những điều tốt đẹp, mọi suy nghĩ tiêu cực, độc hại sẽ dần bị đào thải khỏi tâm trí ta, trái tim ta sẽ được thanh lọc, được thay một dòng máu mới ấm nóng hơn, đầy nhiệt huyết hơn. Những điều tốt đẹp là bệ phóng khởi đầu cho hành trình tìm kiếm thành công và hạnh phúc của mỗi con người. Nhờ có những điều tốt đẹp, ta mới có niềm tin hơn vào cuộc sống, ta mới có đủ bản lĩnh để tự ném mình vào những trải nghiệm bằng chính năng lực và phẩm chất của bản thân, từ đó ta sẽ dần trưởng thành và cứng cáp hơn trên từng chặng đường gian nan phía trước. Những điều tốt đẹp còn là sợi dây gắn kết tình người trong cuộc sống hiện đại ngày nay.* ***Chính từ những điều tốt đẹp nảy nở trong đại dịch Covid-19, ta mới thấm thía hơn cái nghĩa "đồng bào" tha thiết, ta mới cảm nhận được sâu sắc hơn những sự hi sinh thầm lặng của các chiến sĩ áo trắng, áo xanh đang ngày đêm gồng mình để hoàn thành nhiệm vụ nơi chiến tuyến.*** *Thế giới sẽ ra sao nếu thiếu đi những điều tốt đẹp? Có lẽ mỗi con người chúng ta khi ấy đều phải sống ở một nơi chẳng khác gì chốn đại ngục trần gian. Thế nên, không phải chỉ có những thứ lớn lao, vĩ đại mới là điều tốt đẹp tồn tại trong cuộc sống. Phần lớn những điều tốt đẹp nằm ẩn sâu trong chính những điều giản đơn, bình dị nhất, nằm ẩn sâu trong chính trái tim và tâm hồn mỗi con người chúng ta. Hãy để cho hoa nở, đừng để chúng héo tàn.*

Đề luyện 42. **NHẬN THỨC VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Nhận thức về trách nhiệm của tuổi trẻ trong cuộc sống ngày nay".* *Chính bởi lẽ đó, việc nhận thức về trách nhiệm của tuổi trẻ có vai trò vô cùng quan trọng trong việc chinh phục những mục tiêu trong cuộc sống.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Trách nhiệm của chúng ta chính là đem những giá trị tinh túy ấy cống hiến và dâng tặng cho cuộc đời, cho cộng đồng, xã hội. *- Ý 2. Ý thức tự hoàn thiện bản thân về cả năng lực và phẩm chất, về cả tư duy và tình cảm.* *- Ý 3. Xác định được mục tiêu, lí tưởng thật rõ ràng trước khi bắt tay vào hành động, phải sống có đam mê, có khát vọng.* *- Ý 4. Trách nhiệm của thế hệ trẻ lại chính là công việc trau dồi tri thức, bắt kịp thời đại, hòa nhập bốn phương để đưa đất nước phát triển.* *- Ý 5. Nhận thức được trách nhiệm thiêng liêng của chính mình mà dấn thân, mà hành động hay không.*
	Chứng minh: *Giữa Đại dịch Covid-19, hàng nghìn thanh niên tình nguyện đã luôn túc trực nơi chiến tuyến, đã trở thành những người bạn đồng hành của các y bác sĩ trên chặng đường chống dịch đầy gian truân.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Tuổi trẻ không ngại khó khăn, thử thách, họ không ngại hiểm nguy luôn rình rập mà chỉ biết đi theo tiếng gọi của trái tim. Tuổi trẻ hoàn thành xuất sắc sứ mệnh thiêng liêng của mình bởi tiềm thức đã thấm nhuần một khẳng định vang vọng cả đất trời: "Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên".*

42. NHẬN THỨC VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ

Tuổi trẻ luôn là mắt xích quan trọng nhất trên đường chạy tiếp sức vĩnh cửu giữa các thế hệ để làm nên một đất nước phồn thịnh, một xã hội văn minh. ***Chính bởi lẽ đó, việc nhận thức về trách nhiệm của tuổi trẻ có vai trò vô cùng quan trọng trong việc chinh phục những mục tiêu tromg cuộc sống.*** *Mỗi người trẻ chúng ta khi đến với thế giới đều mang một sứ mệnh, một giá trị riêng biệt, và trách nhiệm của chúng ta chính là đem những giá trị tinh túy ấy cống hiến và dâng tặng cho cuộc đời, cho cộng đồng, xã hội. Nhưng trước khi muốn cống hiến, trước khi muốn dâng tặng, bước đầu tiên quan trọng nhất chính là ta phải có ý thức tự hoàn thiện bản thân về cả năng lực và phẩm chất, về cả tư duy và tình cảm. Ta phải xác định được những mục tiêu, lí tưởng thật rõ ràng trước khi bắt tay vào hành động, phải sống có đam mê, có khát vọng và tất thảy những đam mê, khát vọng ấy không được phép tầm thường, vô vị.* ***Đất nước đã qua thời chiến đầy gian truân, khốc liệt, nơi thế hệ trẻ "gác bút nghiên theo việc đao cung", sẵn sàng hi sinh cả tuổi thanh xuân tươi đẹp để chiến đấu hết mình cho Tổ quốc. Và giờ đây, khi dấu vết ấy đã lụi tàn, khi hòa bình, hạnh phúc được lập lại,*** *trách nhiệm của thế hệ trẻ lại chính là công việc trau dồi tri thức, bắt kịp thời đại, hòa nhập bốn phương để đưa đất nước phát triển. Nhận thức được điều đó, ta mới có thể sống trọn vẹn từng khoảnh khắc trong cuộc đời, ta mới có thể cống hiến và hi sinh hết mình để khi bước sang nửa đồi phía bên kia, ta sẽ không bao giờ phải hối hận vì những năm tháng đã sống hoài, sống phí. Trách nhiệm thì vẫn luôn luôn tồn tại, quan trọng là mỗi người trẻ chúng ta có thể nhận thức được trách nhiệm thiêng liêng của chính mình mà dấn thân, mà hành động hay không.* ***Giữa làn sóng bùng phát đầy ám ảnh của đại dịch Covid-19, hàng nghìn thanh niên tình nguyện đã luôn túc trực nơi chiến tuyến, đã trở thành những người bạn đồng hành của các y bác sĩ trên chặng đường chống dịch đầy gian truân.*** *Họ không ngại khó khăn, thử thách, họ không ngại hiểm nguy luôn rình rập mà chỉ biết đi theo tiếng gọi của trái tim. Họ hoàn thành xuất sắc sứ mệnh thiêng liêng của mình bởi tiềm thức đã thấm nhuần một khẳng định vang vọng cả đất trời: "Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên".*

Đề luyện 43. **HẬU QUẢ CỦA TÌNH HIẾU THẮNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được hậu quả của tính hiếu thắng đối với con người. *Nghiên cứu tâm lí học đã chỉ ra rằng, hiếu thắng là một trong những rào cản lớn nhất trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của con người. Hậu quả mà tính hiếu thắng đem lại có ảnh hưởng trực tiếp đến mục tiêu và hành động của tất cả mỗi chúng ta.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Người mang tính hiếu thắng luôn có những suy nghĩ tiêu cực như cay cú, tức giận, đổ lỗi hay lo sợ vô cớ về một vấn đề nào đó trong cuộc sống.* - Ý 2. *Tính hiếu thắng khiến cho ta lúc nào cũng muốn hơn người khác, muốn trở thành người tài giỏi, vĩ đại nhất mà bất chấp mọi nguyên tắc, luân lí trên đời.* - Ý 3. *Cảm giác thua cuộc, kém cỏi, chỉ trích mà tính hiếu thắng đem lại gây nên một áp lực nặng nề về mặt tâm lí khiến cho con người chúng ta bị rơi vào hố sâu của căng thẳng, mệt mỏi dẫn đến bệnh trầm cảm, rối loạn tinh thần.* - Ý 4. *Tính hiếu thắng đôi khi sẽ làm chúng ta bị chai sạn về mặt cảm xúc vì lúc nào cũng nghĩ đến thắng thua trong mọi việc, làm rạn nứt các mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống.* - Ý 5. *Tính hiếu thắng làm cho con người không muốn cùng hướng đến mục đích chung mà chỉ quan tâm đến cái lợi nhất thời, quan tâm đến việc mình được tỏa sáng mà tìm mọi cách dìm người khác xuống đáy vực.*
	Chứng minh/ Phản đề: *Ví dụ về cái vụ xô xát học đường.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Khắc phục được tính hiếu thắng và thay vào đó là tinh thần ham học hỏi, tinh thần sẵn sàng chấp nhận những khiếm khuyết để ngày một hoàn thiện hơn.*

43. HẬU QUẢ CỦA TÍNH HIẾU THẮNG

Hậu quả mà tính hiếu thắng đem lại có ảnh hưởng trực tiếp đến mục tiêu và hành động của tất cả mỗi chúng ta. Người mang tính hiếu thắng luôn có những suy nghĩ tiêu cực như cay cú, tức giận, đổ lỗi hay lo sợ vô cớ về một vấn đề nào đó trong cuộc sống. Tính hiếu thắng khiến cho ta lúc nào cũng muốn hơn người khác, muốn trở thành người tài giỏi, vĩ đại nhất mà bất chấp mọi nguyên tắc, luân lí trên đời. Cảm giác thua cuộc, kém cỏi, chỉ trích mà tính hiếu thắng đem lại gây nên một áp lực nặng nề về mặt tâm lí khiến cho con người chúng ta bị rơi vào hố sâu của căng thẳng, mệt mỏi dẫn đến bệnh trầm cảm, rối loạn tinh thần. Tính hiếu thắng đôi khi sẽ làm chúng ta bị chai sạn về mặt cảm xúc vì lúc nào cũng nghĩ đến thắng thua trong mọi việc, làm rạn nứt các mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống. Chính tính hiếu thắng và sự bồng bột, thích thể hiện bản thân ở giới trẻ ngày nay đã làm đẩy lên tình trạng "bạo lực học đường" vừa làm mất hình ảnh văn minh sư phạm vừa ảnh hưởng trực tiếp đến tình cảm bạn bè, tình cảm gia đình của chúng ta. Ta đều biết rằng, tài năng được phát triển từ niềm đam mê và sự hợp tác, khuyến khích của tập thể. Bởi vậy, nếu tính hiếu thắng phát triển quá mạnh, sẽ không ai nhường nhịn, giúp đỡ lẫn nhau, không ai muốn cùng hướng đến mục đích chung mà chỉ quan tâm đến cái lợi nhất thời, quan tâm đến việc mình được tỏa sáng mà tìm mọi cách dìm người khác xuống đáy vực. Tính hiếu thắng sẽ kiềm chế sự phát triển của con người chúng ta, bởi khi bị tính hiếu thắng lấn át, khi chỉ quan tâm đến kết quả và sự hơn thua, ta sẽ không biết trân trọng quá trình mình đã nỗ lực thế nào, đã phấn đấu ra sao để có được thành quả. Nếu chẳng may thất bại hay vấp ngã, tính hiếu thắng sẽ là nấm mồ chôn đi tài năng, ước mơ của chúng ta mãi mãi, ta sẽ không thể nhìn ra lỗ hổng của bản thân để khắc phục, không thể khám phá sức mạnh còn tiềm ẩn bên trong chính con người mình, và ta sẽ không thể dũng cảm đứng lên, dũng cảm đi tiếp chặng đường còn dang dở. Khắc phục được tính hiếu thắng và thay vào đó là tinh thần ham học hỏi, tinh thần sẵn sàng chấp nhận những khiếm khuyết để ngày một hoàn thiện và phát triển hơn, ta sẽ được nhìn thấy chính mình trong thế giới của thành công và hạnh phúc.

Đề luyện 44. **SỰ GIẬN DỮ CÓ TÁC ĐỘNG THẾ NÀO ĐẾN HÀNH ĐỘNG CỦA CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Hậu quả của sự giận dữ tác động đến hành động của con người trong cuộc sống.* *Nói về sự giận dữ, ông cha ta có câu: "Cả giận mất khôn", và từ đó ta thấy được những tác động vô cùng to lớn của sự giận dữ đến hành động và cuộc sống của tất cả chúng ta.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề*** *- Ý 1. Giận dữ khiến ta không đủ tỉnh táo, sáng suốt để nhận thức được phải - trái, đúng - sai mà đưa ra quyết định đúng đắn, nó khiến ta đi sai đường, phát triển sai hướng và thậm chí đánh mất chính mình giữa cuộc đời lớn rộng.* *- Ý 2. Sự giận dữ điều khiển mọi suy nghĩ, khiến cho ta luôn phải ân hận vì những lỗi lầm đã gây ra khi giận dữ.* *- Ý 3. Sự giận dữ dẫn đến những hành động thái quá, những lời nói mang tính "sát thương" làm rạn nứt các mối quan hệ tốt đẹp, đánh mất nhiều cơ hội để phát triển.* *- Ý 4. Hành động bị ảnh hưởng bởi sự giận dữ không chỉ gây rắc rối cho chính ta mà còn tác động tiêu cực đến sự phát triển của cộng đồng, xã hội.* *- Ý 5. Sự giận dữ làm ta không làm chủ được chính mình, và dễ dẫn đến những hành vi lệch chuẩn sẽ lấn át và đẩy con người chúng ta đến bờ vực của tội lỗi, thất bại.*
	Chứng minh: *Tổng thống vĩ đại của nước Mĩ Abraham Lincoln đã quyết tâm thay đổi từ một kẻ có tính cách nóng nảy đến người lãnh đạo biết lắng nghe và thấu hiểu, nhận được bao tình cảm yêu quý, kính trọng từ nhân dân khắp thế giới.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Hãy biết giữ cho mình một cái đầu lạnh và một trái tim ấm, bản thân mỗi chúng ta sẽ mau chóng trở thành thanh nam châm hút mọi giá trị.*

44. SỰ GIẬN DỮ CÓ TÁC ĐỘNG THẾ NÀO ĐẾN HÀNH ĐỘNG CON NGƯỜI

Giận dữ là một trong những trạng thái cảm xúc tiêu cực của con người, nó thể hiện thái độ bất bình, khó chịu khi bị xúc phạm, lừa dối hay thất bại. ***Nói về sự giận dữ, ông cha ta có câu: "Cả giận mất khôn", và từ đó ta thấy được những tác động vô cùng to lớn của sự giận dữ đến hành động và cuộc sống của tất cả chúng ta.*** *Khi giận dữ, con người ta không chỉ bị đè nén bởi cảm giác bức bối, khó chịu mà còn khó có thể kiểm soát được lời nói và hành động bằng lí trí khách quan.* ***Giận dữ khiến ta không đủ tỉnh táo, sáng suốt để nhận thức được phải - trái, đúng - sai mà đưa ra quyết định đúng đắn, nó khiến ta đi sai đường, phát triển sai hướng và thậm chí đánh mất chính mình giữa cuộc đời lớn rộng.*** *Hành động được dẫn dắt bởi suy nghĩ, chính vì vậy mà một khi suy nghĩ bị lấn át bởi những tiêu cực từ sự giận dữ, ta sẽ không thể có được những hành động đúng đắn.* ***Nhu cầu được trút giận nếu không được kịp thời kiểm soát, nó sẽ dần dần len lỏi vào sâu trong tâm trí con người chúng ta và điều khiển mọi suy nghĩ, hành động khiến cho ta luôn phải ân hận vì những lỗi lầm đã gây ra khi giận dữ,*** *giống như câu nói của H.G.Bohn: "Sự giận dữ bắt đầu bằng những hành động xuẩn ngốc và kết thúc bằng nỗi ân hận".* ***Sự giận dữ dẫn đến những hành động thái quá, những lời nói mang tính "sát thương" làm rạn nứt các mối quan hệ tốt đẹp, đánh mất nhiều cơ hội để phát triển,*** *và một khi không làm chủ được chính mình, những hành vi lệch chuẩn sẽ lấn át và đẩy con người chúng ta đến bờ vực của tội lỗi, thất bại.* ***Hành động bị ảnh hưởng bởi sự giận dữ không chỉ gây rắc rối cho chính ta mà còn tác động tiêu cực đến sự phát triển của cộng đồng, xã hội.*** *Bởi vậy, chỉ bằng cách kiểm soát sự giận dữ, ta mới có được những cơ hội tuyệt vời để chạm tay tới thành công và hạnh phúc, như* ***cách vị tổng thống vĩ đại của nước Mĩ Abraham Lincoln đã quyết tâm thay đổi từ một kẻ có tính cách nóng nảy đến người lạnh đạo biết lắng nghe và thấu hiểu, nhận được bao tình cảm yêu quý, kính trọng từ nhân dân khắp thế giới.*** *Làm chủ được cơn giận dữ chính là cách ta điều khiển hành động của bản thân hướng đến những điều tốt đẹp. Hãy biết giữ cho mình một cái đầu lạnh và một trái tim ấm, bản thân mỗi chúng ta sẽ mau chóng trở thành thanh nam châm hút mọi giá trị.*

Đề luyện 45. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA KỸ NĂNG SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "tầm quan trọng của kỹ năng sống" của con người trong cuộc sống. *Khi đứng trước một tình huống bất ngờ, đã bao giờ bạn cảm thấy lúng túng vì không biết cách giải quyết như thế nào, không biết phải làm gì? Đó là biểu hiện của việc thiếu kỹ năng sống. Kỹ năng sống có một tầm quan trọng đặc biệt đối với sự phát triển toàn diện về cả thể chất, trí tuệ lẫn cảm xúc, tâm hồn con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Rèn luyện được kĩ năng sống tốt, ta sẽ có khả năng xử lí nhanh nhạy các tình huống bất ngờ ập đến, có khả năng nhìn nhận, đánh giá về chính mình. *- Ý 2. Người có kỹ năng sống tốt sẽ luôn coi vấp ngã, thất bại như một cơ hội để rèn luyện bản thân, cơ hội để khắc phục, cải thiện những khuyết điểm, những sai lầm, đồng thời phát huy tối đa sức mạnh tiềm ẩn bên trong con người mình.* *- Ý 3. Kỹ năng sống dạy cho ta cách thay đổi để thích nghi, để hòa nhập, để cống hiến và khẳng định giá trị của chính mình trong cuộc đời.* *- Ý 4. Kỹ năng sống tốt giúp ta nắm bắt được nhiều cơ hội hơn trên hành trình chinh phục đam mê, khát vọng, đồng thời khiến ta không bao giờ phải bỏ lỡ vô vàn những trải nhiệm quý giá trong cuộc sống.* *- Ý 5. Kỹ năng sống là phương tiện để nâng cao kiến thức, kinh nghiệm cho mỗi người, vừa là cầu nối gắn kết, giúp ta tạo dựng được những mối quan hệ tốt đẹp.*
	Chứng minh: *Sự ứng phó của con người trước đại dịch.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Kỹ năng sống tốt chính là yếu tố cốt lõi tạo nên những con người vĩ đại.*

45. TẦM QUAN TRỌNG CỦA KỸ NĂNG SỐNG

Khi đứng trước một tình huống bất ngờ, đã bao giờ bạn cảm thấy lúng túng vì không biết cách giải quyết như thế nào, không biết phải làm gì? Đó là biểu hiện của việc thiếu kỹ năng sống. *Thiếu kỹ năng sống không chỉ gây cản trở cho hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của con người mà còn khiến chúng ta trở nên tụt hậu hơn rất nhiều so với thời đại mình đang sống.* ***Kỹ năng sống có một tầm quan trọng đặc biệt đối với sự phát triển toàn diện về cả thể chất, trí tuệ lẫn cảm xúc, tâm hồn con người.*** *Rèn luyện được kĩ năng sống tốt, ta sẽ có khả năng xử lí nhanh nhạy các tình huống bất ngờ ập đến, có khả năng nhìn nhận, đánh giá về chính mình cũng như về thế giới xung quanh để đưa ra được những giải pháp, hướng đi đúng đắn nhất, hoàn thiện nhất. Những người có kỹ năng sống tốt sẽ luôn coi vấp ngã, thất bại như một cơ hội để rèn luyện bản thân, cơ hội để khắc phục, cải thiện những khuyết điểm, những sai lầm, đồng thời phát huy tối đa sức mạnh tiềm ẩn bên trong con người mình. Kỹ năng sống dạy cho ta cách thay đổi để thích nghi, để hòa nhập với dòng chảy cuộc sống luôn không ngừng biến động, để cống hiến và khẳng định giá trị của chính mình trong cuộc đời.* ***Nhờ có kỹ năng sống nhạy bén, hàng ngàn CEO trong thời điểm dịch bệnh vẫn có thể duy trì mức tăng trưởng dương cho doanh nghiệp mình, họ biết nắm bắt nhu cầu của thị thường, biết linh hoạt, nhạy bén để tìm đến những thay đổi phù hợp hơn với hoàn cảnh thực tại. Ngược lại, không ít doanh nghiệp đã phải phá sản chỉ vì người đứng đầu thụ động, luôn chờ đợi cho đến khi dịch bệnh qua đi mới nghĩ đến việc hành động.*** *Kỹ năng sống tốt giúp ta nắm bắt được nhiều cơ hội hơn trên hành trình chinh phục đam mê, khát vọng, đồng thời khiến ta không bao giờ phải bỏ lỡ vô vàn những trải nghiệm quý giá trong cuộc sống. Việc rèn luyện kỹ năng sống vừa là phương tiện để nâng cao kiến thức, kinh nghiệm cho mỗi người, vừa là cầu nối gắn kết, giúp ta tạo dựng được những mối quan hệ tốt đẹp. Đặc biệt trong việc xây dựng bản lĩnh, ý chí con người, giúp ta luôn tự tin vào năng lực, phẩm cách của bản thân để biết dấn mình vào những trải nghiệm để đem lại giá trị tốt đẹp cho cộng đồng. Và cuối cùng, kỹ năng sống tốt chính là yếu tố cốt lõi tạo nên con người vĩ đại.*

Đề luyện 46. **SUY NGHĨ VỀ VIỆC THỬ SỨC VỚI CƠ HỘI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Thử sức với những cơ hội trong cuộc sống".* *Cơ hội đến để trao cho ta những ngã rẽ thay đổi cuộc sống và khẳng định bản thân.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Bằng cách tìm kiếm, thử sức với những cơ hội, ta mới có thể khám phá được năng lực, sở thích và đam mê của bản thân để từ đó tìm ra con đường phát triển đúng đắn nhất. *- Ý 2. Thử sức với những cơ hội là cách để ta có thể rèn luyện bản thân, về cả ý chí, tinh thần lẫn năng lực, phẩm chất, giúp ta tự mình trải nghiệm.* *- Ý 3. Việc thử sức với những cơ hội đem lại cho ta nhiều trải nghiệm lí thú, vừa khám phá được thế giới lớn rộng vừa hiểu được chính bản thân mình.* *- Ý 4. Cơ hội chính là bước đệm tạo nên thành công và hạnh phúc, biết trân trọng, nắm bắt và thử sức với những cơ hội là biểu hiện của một con người có đam mê, khát vọng và có đủ bản lĩnh để thực hiện những đam mê, khát vọng.* *- Ý 5. Người trẻ chúng ta đừng bao giờ nhìn cuộc sống bằng đôi mắt chán nản, thất vọng và cũng đừng cho rằng, bạn đen đủi đến mức không bao giờ có được một cơ hội nào để nắm bắt.*
	Chứng minh: *Trải qua rất nhiều thất bại trước những mục tiêu vượt qua thành tích cao nhất, Đội bóng đá Quốc gia Việt Nam đã không ngần ngại thử sức với lối chơi mới. Và có được thành tích xuất sắc như hiện nay.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Cơ hội cũng giống như bình minh, luôn xuất hiện nhưng rất ngắn, nhưng nếu chờ đợi quá lâu, ta sẽ bỏ lỡ nó. Bởi vậy, hãy nắm bắt và thử sức.*

46. SUY NGHĨ VỀ VIỆC THỬ SỨC VỚI CƠ HỘI

Người trẻ chúng ta suy nghĩ như thế nào về những cơ hội và việc thử sức với cơ hội? Cuộc sống là một hành trình dài mà ở đó, ta luôn có được những trải nghiệm thú vị, những mong muốn được chinh phục đam mê, khát vọng cũng như được hoàn thiện chính mình. Và chỉ bằng cách tìm kiếm, thử sức với những cơ hội, ta mới có thể khám phá được năng lực, sở thích và đam mê của bản thân để từ đó tìm ra con đường phát triển đúng đắn nhất. Chúng ta thường ngại thử sức với cơ hội, vì ta sợ thất bại, sợ bị phán xét, sợ phải chứng kiến một bản thân yếu đuối trong những khó khăn, thử thách. Nhưng nếu vậy, ta cứ định yếu đuối đến bao giờ? Một năm? Hai năm? Hay suốt cả cuộc đời? Được sống và trải nghiệm những diệu kì của cuộc sống đã là một đặc ân quý giá mà tạo hóa ban tặng cho mỗi con người chúng ta, lẽ nào ta lại chấp nhận sống hoài, sống phí mà làm héo mòn đi giá trị của những đặc ân cao quý ấy? Thử sức với những cơ hội là cách để ta có thể rèn luyện bản thân, về cả ý chí, tinh thần lẫn năng lực, phẩm chất, giúp ta tự mình trải nghiệm, tự mình bước chân vào một lĩnh vực nào đó để tìm ra bản ngã. Lẽ dĩ nhiên, cơ hội đôi lúc không tránh khỏi được những rủi ro, mất mát, nhưng đối với những người thành công, họ không bao giờ vì đặt nặng rủi ro mà bỏ lỡ cơ hội. Việc thử sức với những cơ hội đem lại cho ta nhiều trải nghiệm lí thú, vừa khám phá được thế giới lớn rộng vừa hiểu được chính bản thân mình. Cơ hội chính là bước đệm tạo nên thành công và hạnh phúc, biết trân trọng, nắm bắt và thử sức với những cơ hội là biểu hiện của một con người có đam mê, khát vọng và có đủ bản lĩnh để thực hiện những đam mê, khát vọng ấy. ***Trải qua rất nhiều thất bại trước những mục tiêu vượt qua thành tích cao nhất, đội bóng đá Quốc gia Việt Nam đã không ngần ngại thử sức với lối chơi mới. Và có được thành tích xuất sắc như hiện nay.*** *Người trẻ chúng ta đừng bao giờ nhìn cuộc sống bằng đôi mắt chán nản, thất vọng và cũng đừng cho rằng, bạn đen đủi đến mức không bao giờ có được một cơ hội nào để nắm bắt. Nếu cơ hội vẫn chưa tìm đến bạn, hãy mạnh dạn tự tạo ra cơ hội. Cơ hội cũng giống như bình minh, luôn xuất hiện nhưng rất ngắn, nhưng nếu chờ đợi quá lâu, ta sẽ bỏ lỡ nó. Bởi vậy, hãy nắm bắt và thử sức.*

Đề luyện 47. **Ý NGHĨA CỦA VIỆC DÁM ĐỐI MẶT VỚI KHÓ KHĂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của việc dám đối mặt với khó khăn thách thức trong cuộc sống".* *Việc đối mặt, đương đầu với những khó khăn, thử thách có ý nghĩa vô cùng to lớn trên hành trình chinh phục cuộc sống và khám phá chính mình của mỗi con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Khó khăn thực chất là cơ hội, là lò lửa để ta nung rèn ý chí, nghị lực và phát huy được tối đa sức mạnh tiềm ẩn trong con người mình. *- Ý 2. Việc dũng cảm đương đầu với những khó khăn giúp ta nhìn nhận được những ưu, nhược điểm của bản thân để kịp thời cải thiện, khắc phục và vạch ra hướng đi đúng đắn nhất.* *- Ý 3. Việc đối mặt với những khó khăn, thử thách còn cho ta trải nghiệm một cách sâu sắc nhất, toàn diện nhất sự vận động phức tạp của thế giới sống xung quanh.* *- Ý 4. giúp ta nhận ra bản thân mình còn rất nhỏ bé, tầm hiểu biết còn rất hạn hẹp, để ta có động lực rèn luyện, phát triển một cách tích cực hơn, hiệu quả hơn.* *- Ý 5. Có dũng cảm đối mặt, ta mới có thể nhìn thấy được giá trị của những khó khăn, thử thách trong việc rèn luyện ý chí, nghị lực con người.*
	Chứng minh: *Khủng hoảng tuổi 20 với sự nghiệp lưng chừng và sự ra đi của người mẹ yêu dấu, J.K Rowling - tác giả bộ tiểu thuyết kinh điển "Harry Potter" đã không chấp nhận đầu hàng khó khăn, thử thách mà dũng cảm đối mặt để rồi cô trở nên nổi tiếng và được cả thế giới coi trọng, nể phục.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nhưng ta không biết rằng, trong từ điển của người thành công không tồn tại chữ "sợ". Việc dũng cảm đối mặt với khó khăn hay rụt rè, sợ hãi lựa chọn ở chúng ta!*

47. Ý NGHĨA CỦA VIỆC DÁM ĐỐI MẶT VỚI KHÓ KHĂN

Thiên nhiên tươi đẹp đến đâu cũng luôn tồn tại những cơn giông bão, và đời người dù có né tránh thế nào cũng không tránh khỏi những khó khăn, thử thách. Điều quan trọng là, khi đứng trước khó khăn, thử thách, ta sẽ dũng cảm đối mặt hay ngậm ngùi né tránh và chấp nhận cuộc sống tẻ nhạt, vô vị? ***Việc đối mặt, đương đầu với những khó khăn, thử thách có ý nghĩa vô cùng to lớn trên hành trình chinh phục cuộc sống và khám phá chính mình của mỗi con người****. Khó khăn thực chất là cơ hội, là lò lửa để ta nung rèn ý chí, nghị lực và phát huy được tối đa sức mạnh tiềm ẩn trong con người mình. Khi khó khăn, thử thách ập đến, đừng vội cảm thấy chán nản, thất vọng, bởi thực chất, cuộc sống vừa ban tặng cho chúng ta một đặc ân vô cùng quý giá! Việc dũng cảm đương đầu với những khó khăn giúp ta nhìn nhận được những ưu, nhược điểm của bản thân để kịp thời cải thiện, khắc phục và vạch ra hướng đi đúng đắn nhất.* ***Khủng hoảng tuổi 20 với sự nghiệp lưng chừng và sự ra đi của người mẹ yêu dấu, J.K Rowling - tác giả bộ tiểu thuyết kinh điển Harry Potter đã không chấp nhận đầu hàng khó khăn, thử thách mà dũng cảm đối mặt để rồi cô trở nên nổi tiếng và được cả thế giới coi trọng, nể phục****. Như vậy, không nếm thử mùi cay đắng, sao ta biết trân quý những dư vị ngọt ngào? Không trải qua những khó khăn, thử thách, sao ta biết ôm ấp những năm tháng bình yên, tĩnh lặng? Việc đối mặt với những khó khăn, thử thách còn cho ta trải nghiệm một cách sâu sắc nhất, toàn diện nhất sự vận động phức tạp của thế giới sống xung quanh, giúp ta nhận ra bản thân mình còn rất nhỏ bé, tầm hiểu biết còn rất hạn hẹp, để ta có động lực rèn luyện, phát triển một cách tích cực hơn, hiệu quả hơn. Đối mặt với những khó khăn, thử thách là bước đầu tiên quan trọng nhất để vượt qua được nó. Có dũng cảm đối mặt, ta mới có thể nhìn thấy được giá trị của những khó khăn, thử thách trong việc rèn luyện ý chí, nghị lực con người. Có đối mặt ta mới có đủ sự thông minh, sáng suốt để đánh giá, nhìn nhận, đưa ra những quyết đúng đắn. Vì sợ vấp ngã mà đôi khi ta không dám đối mặt. Nhưng ta không biết rằng, trong từ điển của người thành công không tồn tại chữ "sợ". Việc dũng cảm đối mặt với khó khăn hay rụt rè, sợ hãi lựa chọn ở chúng ta!*

Đề luyện 48. **CẦN LÀM GÌ ĐỂ HOÀN THIỆN CUỐN SÁCH CUỘC ĐỜI?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Việc cần làm để hoàn thành cuốn sách cuộc đời". Việc hoàn thiện cuốn sách cuộc đời mình chính là cách ta dũng cảm dấn thân và trải nghiệm, dũng cảm cầu tiến và học hỏi những tri thức lớn lao từ thế giới, để tự hoàn thiện và phát triển bản thân một cách đúng đắn, tích cực nhất, để đem lại những giá trị mới mẻ, có ý nghĩa nhất cho cộng đồng, xã hội.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Việc ta phải biết sống có lí tưởng, có mục tiêu và biết vạch rõ lộ trình phát triển cho chính mình từ những hành động nhỏ nhất. - Ý 2. Ta cần phải rèn luyện một tư duy nhạy bén, sáng tạo, một cái nhìn bao quát, tổng thể và một trái tim biết yêu thương, đồng cảm sâu sắc. - Ý 3. Biết nuôi dưỡng một tinh thần dũng cảm để chinh phục những cái đích tận cùng nhất. - Ý 4. Việc mỗi chúng ta nên làm đó là không ngừng học hỏi, không ngừng tiếp thu những nguồn tri thức đa dạng và luôn biến đổi của cuộc sống xung quanh.
	Chứng minh: Nhà bác học nổi tiếng thế giới Charles Darwin đã được hoàn thiện một cách xuất sắc kể từ khi ông có được những thành công vang dội trong lĩnh vực học thuật, thế nhưng với Darwin: "Bác học không có nghĩa là ngừng học" và ông vẫn quyết định viết tiếp nên những trang sách cuộc đời ý nghĩa, trở thành một nguồn động lực to lớn để bạn trẻ thế giới học tập và noi theo.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Cuốn sách cuộc đời luôn có những trang xỉn màu, nhưng thay vì gấp lại, sao ta không viết tiếp? Trên trang giấy xỉn có bông hoa rực nở!

48. CẦN LÀM GÌ ĐỂ HOÀN THIỆN CUỐN SÁCH CUỘC ĐỜI?

Nếu ví cuộc sống như một thư viện, lớn rộng thì mỗi con người chúng ta chính là một tác giả tài năng đang ngày đêm nỗ lực để hoàn thiện cuốn sách ấy. ***Việc hoàn thiện cuốn sách cuộc đời mình chính là cách ta dũng cảm dấn thân và trải nghiệm, dũng cảm cầu tiến và học hỏi những tri thức lớn lao từ thế giới, để tự hoàn thiện và phát triển bản thân một cách đúng đắn, tích cực nhất, để đem lại những giá trị mới mẻ, có ý nghĩa nhất cho cộng đồng, xã hội.*** *Đã là sách, mà đặc biệt lại là cuốn sách cuộc đời thì luôn phải đi lên từ tri thức, phải được bồi đắp từ tình cảm, từ những đam mê, khát vọng của con người. Bởi vậy, nền móng then chốt nhất để bắt đầu hành trình hoàn thiện cuốn sách cuộc đời mình là việc ta phải biết sống có lí tưởng, có mục tiêu và biết vạch rõ lộ trình phát triển cho chính mình từ những hành động nhỏ nhất, biết nuôi dưỡng một tinh thần dũng cảm để chinh phục những cái đích tận cùng nhất. Cuốn sách cuộc đời không phải là chuyện ngày một ngày hai mà có thể viết nên được, nó là tấm gương phản chiếu lối sống, cách tư duy, nhìn nhận về con người và thế giới trong quan niệm của mỗi chúng ta. Và để có thể hoàn thiện cuốn sách cuộc đời, ta cần phải rèn luyện một tư duy nhạy bén, sáng tạo, một cái nhìn bao quát, tổng thể và một trái tim biết yêu thương, đồng cảm sâu sắc.* ***Những tưởng cuốn sách cuộc đời của nhà bác học nổi tiếng thế giới Charles Darwin đã được hoàn thiện một cách xuất sắc kể từ khi ông có được những thành công vang dội trong lĩnh vực học thuật, thế nhưng với Darwin: "Bác học không có nghĩa là ngừng học" và ông vẫn quyết định viết tiếp nên những trang sách cuộc đời ý nghĩa, trở thành một nguồn động lực to lớn để bạn trẻ thế giới học tập và noi theo.*** *Người ta sẽ luôn ấn tượng với một cuốn sách mang vốn tri thức phong phú, đem đến cảm giác mới lạ, hứng thú cho người đọc chứ không đơn thuần chỉ bó hẹp trong một phạm vi, một lĩnh vực nhất định nào đó. Bởi vậy, để có thể hoàn thiện cuốn sách cuộc đời, việc mỗi chúng ta nên làm đó là không ngừng học hỏi, không ngừng tiếp thu những nguồn tri thức đa dạng và luôn biến đổi của cuộc sống xung quanh. Cuốn sách cuộc đời luôn có những trang xỉn màu, nhưng thay vì gấp lại, sao ta không viết tiếp? Trên trang giấy xỉn có bông hoa rực nở!*

Đề luyện 49. **SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG KHÓ KHĂN, THỬ THÁCH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết của những khó khăn, thách thức". *Thực chất khó khăn, thử thách không phải là vực thẳm mà đó là cơ hội, là nền tảng vững chắc để ta mài dũa ý chí, nghị lực, rèn luyện được kĩ năng ứng phó, đối mặt với những biến cố bất ngờ xảy đến, từ đó hoàn thiện hơn, cứng cáp hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Khó khăn, thử thách là yếu tố quan trọng giúp con người chúng ta có thể phát huy tối đa những năng lực tiềm ẩn, đồng thời nhìn nhận được những khuyết điểm để kịp thời khắc phục, sửa chữa.* - Ý 2. *Giúp ta vượt qua cái bẫy an nhàn của tạo hóa, ta sẽ ngủ quên trên chiến thắng và cho phép mình được sống buông thả, tận hưởng, và dần dần bản lĩnh trong ta cũng sẽ dần biến mất.* - Ý 3. *Khó khăn, thử thách cho ta biết mình đang đứng ở đâu giữa cuộc đời lớn rộng, thực chất những gì mình đang có chỉ là một phần rất nhỏ.* - Ý 4. *Giúp ta nhận ra cần phải học hỏi nhiều hơn nữa, rèn luyện nhiều hơn nữa chứ không đơn thuần chỉ dừng lại ở năng lực hạn hẹp của bản thân.* - Ý 5. *Cần có những khó khăn, thử thách để ta biết trân trọng hơn những gì mình đang có, biết sống hết mình ở thời điểm hiện tại và hướng tới tương lai với một tinh thần sẵn sàng chiến đấu, sẵn sàng vươn lên.*
	Chứng minh: *Huấn luyện viên Park Hang Seo khi nhận lời cầm quân Đội tuyển Quốc gia Việt Nam đã đứng trước rất nhiều thách thức.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Con người chỉ khi vượt qua thử thách mới trưởng thành, và sống một cuộc đời, ý nghĩa.*

49. SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG KHÓ KHĂN, THỬ THÁCH

Có bao giờ đứng trước khó khăn, thử thách, thay vì chán nản, tuyệt vọng, bạn nghĩ về sự cần thiết của nó trên hành trình khám phá chính mình? **Thực chất khó khăn, thử thách không phải là vực thẳm mà đó là cơ hội, là nền tảng vững chắc để ta mài dũa ý chí, nghị lực, rèn luyện được kĩ năng ứng phó, đối mặt với những biến cố bất ngờ xảy đến, từ đó hoàn thiện hơn, cứng cáp hơn.** Khó khăn, thử thách là yếu tố quan trọng giúp con người chúng ta có thể phát huy tối đa những năng lực tiềm ẩn, đồng thời nhìn nhận được những khuyết điểm để kịp thời khắc phục, sửa chữa. Giả sử nếu cuộc sống là mặt biển phẳng lặng, yên bình, không có sóng to gió lớn, không có những khó khăn thử thách, ta sẽ dễ dàng bị rơi vào cái bẫy an nhàn của tạo hóa, ta sẽ ngủ quên trên chiến thắng và cho phép mình được sống buông thả, tận hưởng, và dần dần bản lĩnh trong ta cũng sẽ dần biến mất, thay vào đó là một con người yếu đuối đi cùng với một cuộc đời tẻ nhạt, vô nghĩa. **Huấn luyện viên người Nhật, Park Hang Seo khi nhận lời cầm quân Đội tuyển Quốc gia Việt Nam đã đứng trước rất nhiều thách thức, nhưng ông đã nói: "Tôi chưa từng ngao ngán một thách thức nào, chỉ cần các bạn đồng lòng". Chính nhờ tinh thần ấy, Đội tuyển Quốc gia Việt Nam dưới thời thầy Park đã chinh phục rất nhiều điểm đến mang tên "lần đầu tiên".** Khó khăn, thử thách cho ta biết mình đang đứng ở đâu giữa cuộc đời lớn rộng, thực chất những gì mình đang có chỉ là một phần rất nhỏ. Và cho ta biết được để có thể vượt qua khó khăn, thử thách, ta cần phải học hỏi nhiều hơn nữa, rèn luyện nhiều hơn nữa chứ không đơn thuần chỉ dừng lại ở năng lực hạn hẹp của bản thân. Vượt qua được những khó khăn, thử thách, ta không chỉ có kiến thức, kinh nghiệm mà còn **có cả một tinh thần cứng cáp, một ý chí sắc bén, kiên cường là hành trang quý giá cho những chặng đường tương lai phía trước.** Cần có những khó khăn, thử thách để ta biết trân trọng hơn những gì mình đang có, biết sống hết mình ở thời điểm hiện tại và hướng tới tương lai với một tinh thần sẵn sàng chiến đấu, sẵn sàng vươn lên. Như con bướm non phải chịu thử thách đầu đời là tự thoát khỏi cái kén đầy đau đớn mới có thể cất cánh bay cao, con người chỉ khi vượt qua thử thách mới trưởng thành, và sống một cuộc đời, ý nghĩa.

Đề luyện 50. **SỰ CẦN THIẾT CỦA LỐI SỐNG CHỦ ĐỘNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết của lối sống chủ động". *Lối sống chủ động từ lâu đã trở thành một phương châm phổ biến mà bao người trẻ thành đạt luôn hướng tới và theo đuổi.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Chỉ bằng cách sống chủ động, ta mới có khả năng tiếp thu, lĩnh hội những nguồn tri thức mới, có khả năng tự tìm kiếm, nắm bắt những cơ hội mới để tiến xa hơn trong công việc và cuộc sống.* - Ý 2. *Lối sống chủ động phát huy được tối đa năng lực và phẩm chất của mỗi con người chúng ta trên hành trình khám phá thế giới và làm hoàn thiện bản thân* - Ý 3. *Sống chủ động đem lại cho chúng ta sự tự tin, bản lĩnh, giúp ta có đủ ý chí, nghị lực phi thường và tinh thần dũng cảm để vượt qua những khó khăn, thử thách, hướng tới thành công và hạnh phúc ở tương lai.* - Ý 4. *Có lối sống chủ động, ta sẽ không bao giờ cảm thấy hoang mang, vô định trước những mục tiêu, những đam mê, khát vọng ở phía trước.* - Ý 5. *Lối sống chủ động hình thành nên những con người linh hoạt, sáng tạo, luôn có những phương pháp ứng xử khéo léo, tinh tế trong mọi hoàn cảnh, và lẽ dĩ nhiên đó là những con người vừa có được thành công vừa tận hưởng được cuộc sống bình yên, hạnh phúc.*
	Chứng minh: *Tấm gương điển hình để thấy về sự cần thiết của lối sống chủ động là cô gái dân tộc thiểu số H'Hen Niê.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Đi theo dấu chân của người khác hay chủ động, sáng tạo để tự hằn in lên mặt đất cuộc đời dấu chân riêng biệt của chính mình?*

50. SỰ CẦN THIẾT CỦA LỐI SỐNG CHỦ ĐỘNG

Ai đó đã từng nói: "Sự chủ động đối với thành công như que diêm đang cháy đối với ngọn nến", quả thực vậy. **Lối sống chủ động từ lâu đã trở thành một phương châm phổ biến mà bao người trẻ thành đạt luôn hướng tới và theo đuổi.** Đó là lối sống, là cách tư duy vô cùng cần thiết trên hành trình chinh phục những ước mơ, khát vọng của mỗi con người. Chỉ bằng cách sống chủ động, ta mới có khả năng tiếp thu, lĩnh hội những nguồn tri thức mới, có khả năng tự tìm kiếm, nắm bắt những cơ hội mới để tiến xa hơn trong công việc và cuộc sống. Lối sống chủ động phát huy được tối đa năng lực và phẩm chất của mỗi con người chúng ta trên hành trình khám phá thế giới và làm hoàn thiện bản thân. Sống chủ động đem lại cho chúng ta sự tự tin, bản lĩnh, giúp ta có đủ ý chí, nghị lực phi thường và tinh thần dũng cảm để vượt qua những khó khăn, thử thách, hướng tới thành công và hạnh phúc ở tương lai. Nếu không có tinh thần chủ động, ta sẽ dễ bị người khác điều khiển, khống chế mà phải sống một cuộc đời dựa dẫm, lệ thuộc, ngay cả những con đường mình muốn đi cũng khó có thể tự đặt chân đến được. **Tấm gương điển hình về sự cần thiết của lối sống chủ động là cô gái dân tộc thiểu số H'Hen Niê. Đối với dân tộc này 15, 16 tuổi đã phải kết hôn. Nhưng Hen không chấp nhận điều đó, chị chủ động vươn lên, chủ động đến với mảnh đất Sài thành để thực hiện ước mơ. Và ngày hôm nay, chúng ta vô cùng tự hào vì có Top 5 Hoa hậu Hoàn vũ Thế giới.** Đôi khi, chúng ta thường thích "ngồi" chờ đợi cơ hội đến nhưng đó mới chỉ là tinh thần cầu tiến nửa vời. Thay vì lãng phí thời gian quý báu của cuộc đời để chờ đợi, tính chủ động sẽ giúp ta lấp đầy khoảng thời gian ấy bằng cách tự tạo ra cơ hội cho chính mình. Có lối sống chủ động, ta sẽ không bao giờ cảm thấy hoang mang, vô định trước những mục tiêu, những đam mê, khát vọng ở phía trước. Lối sống chủ động hình thành nên những con người linh hoạt, sáng tạo, luôn có những phương pháp ứng xử khéo léo, tinh tế trong mọi hoàn cảnh, và lẽ dĩ nhiên đó là những con người vừa có được thành công vừa tận hưởng được cuộc sống bình yên, hạnh phúc. Liệu ta sẽ chờ đợi để làm theo, đi theo dấu chân của người khác hay chủ động, sáng tạo để tự hằn in lên mặt đất cuộc đời dấu chân riêng biệt của chính mình?

Đề luyện 51. **QUAN ĐIỂM CỦA ANH CHỊ VỀ HẠNH PHÚC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Quan điểm của bản thân về hạnh phúc thực sự trong cuộc sống". *Nhưng nhu cầu của mỗi người lại khác nhau, từ đó hình thành nên những quan niệm về hạnh phúc khác nhau. Có người cho rằng: Hạnh phúc là khi được ăn no mặc ấm, được sống trong sự sung túc của tiền tài, danh vọng, được đầy đủ về vật chất và tinh thần...*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Hạnh phúc là được sống thật với chính cảm xúc vui buồn, hạnh phúc khổ đau của mình. - Ý 2. *Hạnh phúc là khi được giãi bày, lan tỏa, sẻ chia những cung bậc cảm xúc trong mình.* - Ý 3. *Hạnh phúc đến từ những điều giản dị, chân thành trong cuộc sống: được ăn no mặc ấm, được quây quần bên gia đình, được thỏa mãn một nhu cầu cơ bản nào đó.* - Ý 4. *Hạnh phúc là khi hoàn thành mục tiêu, đạt được kết quả tốt từ những mục tiêu đặt ra.* - Ý 5. *Hạnh phúc là khi được mọi người quan tâm, yêu thương và che chở.*
	Chứng minh: *Cư dân thành phố Sydney tự hào về chỉ số hạnh phúc của mình và bí quyết của họ là từ chiến dịch giải phóng cảm xúc với những chiến dịch "Free Hugs" (Ngày hội Quốc tế Ôm); Ngày Quốc tế Hạnh phúc để lan tỏa yêu thương.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Và có lẽ tôi sẽ học cách giải phóng cảm xúc nhiều hơn để được hạnh phúc mỗi ngày! Đau đớn cũng được, thất vọng cũng được, buồn cũng được... đó chỉ là những cung bậc cảm xúc cho cuộc sống thêm nhiều gia vị thôi mà! Miễn sao sau tất cả ta hạnh phúc là được!*

51. QUAN ĐIỂM CỦA ANH CHỊ VỀ HẠNH PHÚC TRONG CUỘC SỐNG

Tôi vừa đọc xong cuốn "Dám sống hạnh phúc" của vị triết gia Kichimi Ichiro, nó cho tôi cái nhìn sâu sắc hơn về quan niệm hạnh phúc trong cuộc sống. Hạnh phúc là một trạng thái cảm xúc khi ta thỏa mãn một nhu cầu nào đó . ***Nhưng nhu cầu của mỗi người lại khác nhau, từ đó hình thành nên những quan niệm về hạnh phúc khác nhau.*** *Có người cho rằng: Hạnh phúc là khi được ăn no mặc ấm, được sống trong sự sung túc của tiền tài, danh vọng, được đầy đủ về vật chất và tinh thần. Nhưng "vật chất bao nhiêu thì đủ?" họ lại không trả lời. Nhà triết học Heraclitus có nói: "Nếu thỏa mãn vật chất là hạnh phúc thì ta có thể xem con bò là một định nghĩa về hạnh phúc".* ***Trên thế giới có ngày "Quốc tế Hạnh phúc" nhằm tôn vinh, phát triển và nâng cao hạnh phúc trên toàn cầu. Vậy hạnh phúc được đo trên những phương diện nào?*** *Khoan hãy quan tâm đến điều đó! Mà hãy chú ý đến sức lan tỏa của nó. Không phải ngẫu nhiên Việt Nam cũng tham gia hưởng ứng ngày Quốc tế Hạnh phúc với chủ đề "Yêu thương và chia sẻ". Như vậy,* ***hạnh phúc nghĩa là khi ta được chia sẻ, được lan tỏa tần số yêu thương, chỉ số cảm xúc của mình.*** *Và tôi nghĩ rằng: Con người sẽ hạnh phúc hơn khi được giải phóng cảm xúc thay vì quan tâm đến những "giá trị hữu hình" là điều nhỏ bé hay điều to lớn. Có nhiều người ngại bộc lộ, ngại thể hiện cảm xúc của mình, vui cũng không, buồn cũng không... mà quên mất rằng:* ***giải phóng cảm xúc là khâu đầu tiên trong các khâu hoàn thành chỉ số hạnh phúc.*** *Bạn sung sướng khi hoàn thành mục tiêu, bạn hạnh phúc về điều đó. Bạn buồn, thất vọng khi bài kiểm tra thấp, trượt kì thi học sinh giỏi, hãy chia sẻ để vơi bớt; bạn tuyệt vọng vì vấp ngã thì hãy cứ giải phóng sự đau đớn của mình... Như vậy, vừa để mọi người gần nhau hơn vừa để bản thân bạn thoải mái chẳng là đã hạnh phúc sao?* ***Cư dân thành phố Sydney tự hào về chỉ số hạnh phúc của mình và bí quyết của họ là từ chiến dịch giải phóng cảm xúc với những chiến dịch "Free Hugs" (Ngày hội Quốc tế Ôm).*** *Và có lẽ tôi sẽ học cách giải phóng cảm xúc nhiều hơn để được hạnh phúc mỗi ngày! Đau đớn cũng được, thất vọng cũng được, buồn cũng được... đó chỉ là những cung bậc cảm xúc cho cuộc sống thêm nhiều gia vị thôi mà! Miễn sao sau tất cả ta hạnh phúc là được!*

Đề luyện 52. **SỨC MẠNH CỦA THÁI ĐỘ SỐNG TÍCH CỰC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Sức mạnh của thái độ sống tích cực đối với con người".* *Một thái độ sống tích cực, đúng đắn, luôn lạc quan, tin tưởng vào giá trị phẩm chất và năng lực của bản thân mang lại sức mạnh to lớn giúp cho con người chúng ta có thể vững bước trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Sức mạnh của thái độ sống tích cực giúp ta có được những cái nhìn đúng đắn hơn về con người, về cuộc sống, ta sẽ không bao giờ bị cái xấu, cái ác lấn lướt mà quên đi giá trị cốt lõi và cao quý ở đời vẫn là cái đẹp, cái thiện.* - Ý 2. *Thái độ sống tích cực, ta sẽ nhìn những khó khăn, thử thách ở một khía cạnh khác, nó không phải là vực sâu nhấn chìm mọi sự cố gắng, nỗ lực của chúng ta mà chính là cơ hội ta cần nắm bắt để khám phá chính mình.* - Ý 3. *Thái độ sống tích cực còn tạo nên niềm tin vững chắc vào những điều tốt đẹp, đem lại cho con người những niềm vui, niềm hạnh phúc quý giá, tạo nên sự trân trọng cuộc sống kì diệu và thiêng liêng.* - Ý 4. *Sức mạnh của thái độ sống tích cực không chỉ là liều thuốc cứu tinh cho cuộc đời mỗi con người mà nó còn lan tỏa được hương thơm của sự sống đến xã hội.*
	Chứng minh: *Hellen Killer đã sẵn sàng quên đi nỗi đau của bản thân để cảm thông, chia sẻ cho nỗi đau của người khác.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sức mạnh lớn nhất của thái độ sống tích cực chính là tạo nên những tâm hồn biết khao khát, những trái tim biết yêu thương, những tinh thần biết nỗ lực và những cuộc đời trọn vẹn, ý nghĩa.*

52. SỨC MẠNH CỦA THÁI ĐỘ SỐNG TÍCH CỰC

Chúng ta không thể lựa chọn được hoàn cảnh sống, nhưng lại có thể tự quyết định thái độ sống của bản thân trước mọi hoàn cảnh. ***Một thái độ sống tích cực, đúng đắn, luôn lạc quan, tin tưởng vào giá trị phẩm chất và năng lực của bản thân mang lại sức mạnh to lớn giúp cho con người chúng ta có thể vững bước trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc.*** *Có thái độ sống tích cực, ta sẽ nhìn những khó khăn, thử thách ở một khía cạnh khác, nó không phải là vực sâu nhấn chìm mọi sự cố gắng, nỗ lực của chúng ta mà chính là cơ hội ta cần nắm bắt để khám phá chính mình, để tiếp thu những tri thức, những trải nghiệm quý báu là hành trang vững vàng cho tương lai phía trước. Thái độ sống tích cực giúp ta có được những cái nhìn đúng đắn hơn về con người, về cuộc sống, ta sẽ không bao giờ bị cái xấu, cái ác lấn lướt mà quên đi giá trị cốt lõi và cao quý ở đời vẫn là cái đẹp, cái thiện. Nghịch cảnh là yếu tố không thể tránh khỏi trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng, nhưng trong những nghịch cảnh ấy, nếu như người bi quan dễ chán nản, tuyệt vọng và chấp nhận thất bại thì những con người mang trong mình lối sống tích cực lại luôn đấu tranh hết mình, nỗ lực hết mình để đối mặt và vươn lên. Thái độ sống tích cực còn tạo nên niềm tin vững chắc vào những điều tốt đẹp, đem lại cho con người những niềm vui, niềm hạnh phúc quý giá, tạo nên sự trân trọng cuộc sống kì diệu và thiêng liêng.* ***Như cách nhà văn mù, điếc người Mĩ Hellen Killer đã đi đến hơn 70 bệnh viện lớn nhỏ để động viên, an ủi những số phận bất hạnh là nạn nhân của chiến tranh trong hai cuộc thế chiến thứ nhất và thứ hai. Dù vẫn còn mang trong mình những khiếm khuyết nhưng với một thái độ sống tích cực, Hellen Killer đã sẵn sàng quên đi nỗi đau của bản thân để cảm thông, chia sẻ cho nỗi đau của người khác.*** *Sức mạnh của thái độ sống tích cực không chỉ là liều thuốc cứu tinh cho cuộc đời mỗi con người mà nó còn lan tỏa được hương thơm của sự sống đến xã hội. Sức mạnh lớn nhất của thái độ sống tích cực chính là tạo nên những tâm hồn biết khao khát, những trái tim biết yêu thương, những tinh thần biết nỗ lực và những cuộc đời trọn vẹn, ý nghĩa.*

Đề luyện 53. **SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG TÌNH CẢM CHÂN THÀNH**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận***: *"Sự cần thiết của những tình cảm chân thành".* *Con người chúng ta như thanh nam châm tồn tại để hút những tình cảm chân thành, và chỉ có những tình cảm chân thành mới có đủ khả năng đánh thức viên ngọc ẩn náu trong sâu thẳm tâm hồn mỗi chúng ta.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Những tình cảm chân thành là yếu tố đầu tiên và vô cùng cần thiết mỗi chúng ta nên biết nuôi dưỡng để hoàn thiện nhân cách tốt đẹp. *- Ý 2. Những tình cảm chân thành sẽ khỏa lấp mọi khoảng trống, xoa dịu mọi nỗi đau, ta cần một lời động viên, chia sẻ, hay đơn giản chỉ là một ai đó sẵn sàng lắng nghe ta trải lòng giữa những tủi hờn, uất ức.* *- Ý 3. Tình cảm chân thành là thước đo của tất cả những mối quan hệ tốt đẹp ta có được trong cuộc sống.* *- Ý 4. Cho đi những tình cảm chân thành, điều mà trái tim ta nhận được chính là sự trọn vẹn của niềm vui, niềm hạnh phúc, và hơn thế là cả sự đáp lại chân thành gấp bội.* *- Ý 5. Nhờ việc sống chân thành và cho đi những tình cảm chân thành, ta mới biết trân trọng cuộc sống, trân trọng những người luôn yêu quý, ủng hộ và gắn bó với ta dù là lúc bình yên hay trong những ngày giông bão.*
	Chứng minh: Những tình cảm chân thành gửi trao trong đại dịch Covid, bão lũ miền Trung.
Kết đoạn	***Bài học nhận thức***: *Bản chất cuộc sống là sự gắn kết, vậy nếu không có những tình cảm chân thành, chúng ta lấy gì để gắn kết với nhau?*

53. SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG TÌNH CẢM CHÂN THÀNH

Có bao giờ bạn muốn đón nhận một lời cảm ơn hời hợt hay một lời xin lỗi vụng về, cẩu thả? Có bao giờ bạn muốn nghe những lời khen sáo rỗng, vô vị, nhiều chữ nhưng không có lấy một chút tình? **Con người chúng ta như thanh nam châm tồn tại để hút những tình cảm chân thành, và chỉ có những tình cảm chân thành mới có đủ khả năng đánh thức viên ngọc ẩn náu trong sâu thẳm tâm hồn mỗi chúng ta.** Sống không chân thành, sống mà chỉ để thỏa mãn những nguyên tắc ứng xử trong xã hội sẽ chỉ làm nới rộng khoảng cách giữa con người với con người, sẽ chỉ khiến trái tim ta trở nên khô cằn, héo úa. **Những tình cảm chân thành là yếu tố vô cùng cần thiết mỗi chúng ta nên biết nuôi dưỡng để hoàn thiện nhân cách tốt đẹp,** hoàn thiện công trình còn dang dở của thế giới bên trong tâm hồn mình. **Những tình cảm chân thành sẽ khỏa lấp mọi khoảng trống, xoa dịu mọi nỗi đau, ta cần một lời động viên, chia sẻ, hay đơn giản chỉ là một ai đó sẵn sàng lắng nghe ta trải lòng giữa những tủi hờn, uất ức.** Tình cảm chân thành là **thước đo của tất cả những mối quan hệ tốt đẹp ta có được trong cuộc sống.** Sẽ có những người vì tiền bạc, danh vọng, vì mục đích cá nhân mà tìm đến kết bạn với chúng ta, đó là những thứ quan hệ nhất thời, quan hệ trên danh nghĩa rẻ mạt, sáo rỗng. **Chỉ có chân thành mới đủ sức níu giữ những chân thành mà thôi!** Cho đi những tình cảm chân thành, điều mà trái tim ta nhận được chính là sự trọn vẹn của niềm vui, niềm hạnh phúc, và hơn thế là cả sự đáp lại chân thành gấp bội. **Chúng ta vẫn không thể nào quên được những tình cảm chân thành cố ca sĩ Phi Nhung gửi lại cho đời, cho những mảnh đời neo đậu. Để khi ra đi đột ngột, giọng ca "Bông Điên Điển" đã nhận được sự quan tâm, tiếc nuối của biết bao người hâm mộ. Có lẽ với cuộc đời, cứ cho đi rồi nhận lại tình cảm như thế, cũng đáng sống lắm rồi.** Những tình cảm chân thành là liều thuốc hữu hiệu nhất cho trái tim và tâm hồn mỗi người. **Nhờ việc sống chân thành và cho đi những tình cảm chân thành, ta mới biết trân trọng cuộc sống, trân trọng những người luôn yêu quý, ủng hộ và gắn bó với ta dù là lúc bình yên hay trong những ngày giông bão.** Bản chất cuộc sống là sự gắn kết, vậy nếu không có những tình cảm chân thành, chúng ta lấy gì để gắn kết với nhau?

Đề luyện 54. **GIÁ TRỊ CỦA VIỆC LAN TỎA YÊU THƯƠNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "giá trị của việc lan tỏa yêu thương".
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Lan tỏa yêu thương là cách ta cho đi những lời nói, những hành động chân thành nhất, có ý nghĩa nhất, là nguồn động viên sâu sắc nhất cho biết bao nhiêu số phận bất hạnh, queo quắt giữa cuộc đời lớn rộng.* - Ý 2. *Việc lan tỏa yêu thương sẽ hóa giải mọi ân oán, hận thù, giúp con người ta có cơ hội để làm lại cuộc đời nếu có lỡ vấp ngã hay thất bại.* - Ý 3. *Chỉ bằng cách lan tỏa yêu thương, ta mới có thể nuôi dưỡng một tâm hồn trong sáng, thánh thiện, một trái tim bình dị, ấm áp, thoát khỏi mọi cám dỗ, mọi cái tham, sân, si ở đời.* - Ý 4. *Sống mà không biết yêu thương là cách ta góp nhặt những niềm vui, niềm hạnh phúc quý giá nhất trên cuộc đời.*
	Chứng minh: Những tấm gương lan tỏa yêu thương: Đại dịch Covid, Bão lũ, miền Tây hạn hán,...
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy học cách yêu thương, từ những điều nhỏ bé nhất, dù cho đó là những điều không hoàn hảo.*

54. GIÁ TRỊ CỦA VIỆC LAN TỎA YÊU THƯƠNG

Suy ngẫm về tình yêu thương trong cuộc sống, một nhà văn Nga đã từng bộc bạch: ***"Nơi lạnh nhất trên thế giới không phải là Bắc cực mà là nơi không có tình thương". Quả thực tình yêu thương và sự lan tỏa yêu thương có một giá trị vô cùng to lớn trong đời sống tinh thần của mỗi con người.*** *Có tình yêu thương và biết lan tỏa yêu thương, trái tim ta mới thực sự được sống chứ không phải chỉ tồn tại một cách vô nghĩa. Lan tỏa yêu thương là cách ta cho đi những lời nói, những hành động chân thành nhất, có ý nghĩa nhất, là nguồn động viên sâu sắc nhất cho biết bao nhiêu số phận bất hạnh, queo quắt giữa cuộc đời lớn rộng. Việc lan tỏa yêu thương sẽ hóa giải mọi ân oán, hận*

thù, giúp con người ta có cơ hội để làm lại cuộc đời nếu có lỡ vấp ngã hay thất bại. Chỉ bằng cách lan tỏa yêu thương, ta mới có thể nuôi dưỡng một tâm hồn trong sáng, thánh thiện, một trái tim bình dị, ấm áp, thoát khỏi mọi cám dỗ, mọi cái "tham – sân – si" độc hại ở đời. Sống mà không biết yêu thương, hay sống mà chỉ đón nhận yêu thương và giữ cho riêng mình là lối sống ích kỉ, vô ơn, là phần "người" đã bị phần "con" lấn át, và là sự tự cô lập bản thân với thế giới. Đừng như biển Chết chỉ biết nhận nguồn nước từ dòng sông Jordan mà không biết lan tỏa đến những biển hồ xung quanh và dần trở nên mặn chát, không thể tồn tại sự sống. Hãy nuôi dưỡng một trái tim ấm áp như mẹ Teresa - một vị Thánh mẫu được cả thế giới thân ái gọi với cái tên "Vị thánh của những người khốn cùng". Mẹ Teresa đã dành cả cuộc đời mình để sống với tình yêu thương và sứ mệnh lan tỏa yêu thương đến những miền đất khô cằn nhất, Mẹ chăm sóc người nghèo, bệnh tật, trẻ mồ côi,.. trong suốt hơn 40 năm và coi yêu thương là lẽ sống, là ngọn hải đăng sáng chói và cao quý nhất đời mình. Chúng ta không bao giờ thiệt thòi khi cho đi và lan tỏa yêu thương, có chăng sự thiệt thòi chỉ đến khi ta cho đi một cách đầy toan tính, chấp nhặt vì lợi ích cá nhân. Có người cho rằng, được sinh ra trên thế giới này đã là một niềm hạnh phúc lớn lao, chúng ta chỉ cần sống cho mình, sống một cuộc đời ấm no, bình yên là đủ. Thế nhưng, tình yêu thương lại chính là một mảnh ghép quan trọng của trái tim đang nằm trong lồng ngực mỗi chúng ta. Biết yêu thương và lan tỏa yêu thương là cách ta thay máu cho trái tim mình, hoàn thiện tâm hồn mình và là cách ta góp nhặt những niềm vui, niềm hạnh phúc quý giá nhất trên cuộc đời. Yêu thương không có giới hạn, càng yêu thương và lan tỏa tình yêu thương đến mọi người, những giá trị mà ta nhận lại được càng lớn lao, thiêng liêng và cao quý. Hãy học cách yêu thương, từ những điều nhỏ bé nhất, dù cho đó là những điều không hoàn hảo, không vẹn toàn, bởi:

"Có gì đẹp trên đời hơn thế
Người với người sống để yêu nhau"

(Tố Hữu)

Đề luyện 55. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA THÁCH THỨC GIÚP BẠN MẠNH MẼ HƠN TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của những thách thức giúp bạn mạnh mẽ hơn trong cuộc sống".* *Thực chất của thách thức chính là một môi trường quan trọng để ta có thể trui rèn bản thân về cả ý chí lẫn hành động.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Những thách thức có tầm quan trọng giúp bạn *quyết tâm giũ bỏ mọi tấm áo bao bọc, chở chẻ, quyết tâm rời khỏi vùng an toàn ta đã trú ngụ bấy lâu để đi tìm giá trị đích thực của bản thân, đi tìm những mảnh ghép còn thiếu để tự hoàn thiện chính mình.* - Ý 2. *Giúp bạn hiểu thế nào là mạnh mẽ đứng lên trên đôi chân của chính mình; thế nào là kiên trì và khẳng định được sức chịu đựng, cũng như bản lĩnh của bạn.* - Ý 3. *Giông tố cuộc đời hay những khó khăn, thách thức dạy chúng ta cách vươn dậy sau những vấp ngã, dạy chúng ta cách tự lau đi những giọt nước mắt tuyệt vọng để tiếp tục bước đi dù là ngược hướng gió.* - Ý 4. *Chỉ bằng cách đối mặt và quyết tâm vượt qua nó, ta mới được nhìn thấy một bản thân cứng cáp hơn, trưởng thành hơn.* - Ý 5. *Nó giúp chúng ta dũng cảm đối mặt với những gì tồi tệ nhất trong cuộc đời với một tư thế hiên ngang.*
	Chứng minh: *Nếu không đứng trước thử thách khắc nghiệt của cuộc đời, đứng trước đại dịch Covid hay thiên tai bão lũ, chiến tranh tàn khốc thì chúng ta sẽ không bao giờ thấy một Việt Nam đoàn kết, kiên cường như thế. Nói như vậy không có nghĩa là cảm ơn đại dịch Covid, nhưng như thế mới thấy sức mạnh của dân tộc ta quá phi thường.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thay vì né trách, ta học cách đối diện.*

55. TẦM QUAN TRỌNG CỦA THÁCH THỨC GIÚP BẠN MẠNH MẼ HƠN

Thách thức là gì? Liệu nó có phải là yếu tố vùi dập cuộc đời ta, hay lại chính là cơ hội để ta trưởng thành hơn, mạnh mẽ hơn trên những đoạn đường gian nan phía trước? ***Thực chất của thách thức chính là một môi trường quan trọng để ta có thể trui rèn bản thân về cả ý chí lẫn hành động.*** *Khi bước vào thế giới của thách thức, đó là lúc ta quyết tâm giũ bỏ mọi tấm áo bao bọc, chở che, quyết tâm rời khỏi vùng an toàn ta đã trú ngụ bấy lâu để đi tìm giá trị đích thực của bản thân, đi tìm những mảnh ghép còn thiếu để tự hoàn thiện chính mình. Có trải qua những cơn giông tố, sức chịu đựng và sự kiên trì chúng ta mới dần được cải thiện. Có trải qua những cơn giông tố, ta mới hiểu thế nào là mạnh mẽ đứng lên trên đôi chân của chính mình. Giông tố cuộc đời hay những khó khăn, thách thức dạy chúng ta cách vươn dậy sau những vấp ngã, dạy chúng ta cách tự lau đi những giọt nước mắt tuyệt vọng để tiếp tục bước đi dù là ngược hướng gió. Không ít người lựa chọn sự bình lặng và né tránh những thách thức. Quả thực, không phủ nhận đó là một lựa chọn đúng đắn nếu ta hướng đến một cuộc sống ổn định, an nhàn. Nhưng ngược lại, khao khát được trở thành con người vĩ đại thì không bao giờ cho phép ta được né tránh những thách thức. Chỉ bằng cách đối mặt và quyết tâm vượt qua nó, ta mới được nhìn thấy một bản thân cứng cáp hơn, trưởng thành hơn, giống như cách con bướm non phải trải qua thử thách đầu đời là thoát khỏi cái kén đầy đau đớn để đôi cánh được cứng cáp hơn, để có thể tung bay trên bầu trời lớn rộng. Ngạn ngữ Nhật Bản có câu: "Khi hoạn nạn hãy trông vào mình", và chính sự "trông vào mình" ấy, đã buộc ta phải trở nên mạnh mẽ hơn.* ***Nếu không đứng trước thử thách khắc nghiệt của cuộc đời, đứng trước đại dịch Covid hay thiên tai bão lũ, chiến tranh tàn khốc thì chúng ta sẽ không bao giờ thấy một Việt Nam đoàn kết, kiên cường như thế. Nói như vậy không có nghĩa là cảm ơn đại dịch Covid, nhưng như thế mới thấy sức mạnh của dân tộc ta quá phi thường.*** *Khi khó khăn, thách thức ập đến, việc chúng ta lựa chọn cách đối mặt sẽ quyết định đến vận mệnh của cả cuộc đời ta. Sợ hãi, né tránh để chấp nhận yếu đuối, hay dũng cảm đối mặt để trở nên mạnh mẽ, cứng cáp hơn? Câu trả lời nằm trong chính suy nghĩ của mỗi con người!*

Đề luyện 56. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC BIẾT CHO ĐI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Tầm quan trọng của việc cho đi trong cuộc sống". *Trái tim mỗi con người chúng ta được hình thành và lớn lên bằng tình yêu thương, và chỉ khi ta biết sống để yêu thương, để cho đi những điều tốt đẹp, ta mới có thể hoàn thành trọn vẹn hành trình chinh phục những giá trị có ý nghĩa ở đời. Sự cho đi có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nuôi dưỡng đời sống tinh thần của con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Biết cho đi là cách ta vun vén nên những "cái đức" cao quý ở đời, sự lan tỏa đến những tâm hồn không lành lặn, những trái tim còn khuyết thiếu.* - Ý 2. *Cho đi không chỉ giúp ta san sẻ, động viên và cứu vớt những mảnh đời bất hạnh, không chỉ là cách nuôi dưỡng đứa trẻ lương thiện lớn lên trong ta mỗi ngày, mà ý nghĩa sâu xa nhất của sự cho đi chính là để nối kết.* - Ý 3. *Sống cho đi còn nuôi dưỡng trong ta lòng vị tha, giúp ta biết trân trọng hơn những gì mình đang có, biết nâng niu thế giới bên trong của chính mình và lai tạo được những giá trị tốt đẹp cho cuộc sống xung quanh.* - Ý 4. *Và sự cho đi chính là phương tiện hữu hiệu nhất kéo gần khoảng cách giữa con người với con người, giúp ta lan tỏa được những giá trị tiềm ẩn của bản thân.* - Ý 5. *Cho đi sẽ nâng đỡ những tinh thần đã dần suy kiệt trước những phong ba bão táp của cuộc đời, vừa để hoàn thiện con người còn khuyết thiếu trong ta.*
	Chứng minh: *Những tấm gương sáng về sự cho đi.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy biến những giá trị còn nằm im trong tiềm thức ta thành rừng hoa tỏa ngát yêu thương!*

56. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC BIẾT CHO ĐI

Sẽ thế nào nếu cuộc sống chỉ toàn những ganh đua, giành giật? Có lẽ mệt mỏi biết bao, chật chội biết bao khi tâm trí ta cứ mãi quẩn quanh trong những toan tính, ích kỉ. **Trái tim mỗi con người chúng ta được hình thành và lớn lên bằng tình yêu thương, và chỉ khi ta biết sống để yêu thương, để cho đi những điều tốt đẹp, ta mới có thể hoàn thành trọn vẹn hành trình chinh phục những giá trị có ý nghĩa ở đời.** Sự cho đi có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nuôi dưỡng đời sống tinh thần của con người. Cho đi một nụ cười, ta nhận lại bao lần ấm áp. Cho đi một cái ôm, ta nhận lại yêu thương vẹn toàn. Và cho đi một cơ hội, ta nhận lại vạn lời biết ơn chân thành nhất. Biết cho đi là cách ta vun vén nên những "cái đức" cao quý ở đời, những "cái đức" không dành cho chính ta mà là sự lan tỏa đến mọi người xung quanh, sự lan tỏa đến những tâm hồn không lành lặn, những trái tim còn khuyết thiếu. Cho đi không chỉ giúp ta san sẻ, động viên và cứu vớt những mảnh đời bất hạnh, không chỉ là cách nuôi dưỡng đứa trẻ lương thiện lớn lên trong ta mỗi ngày, mà ý nghĩa sâu xa nhất của sự cho đi chính là để nối kết, để tìm ra điểm tương giao nằm ẩn sâu trong tâm hồn mỗi chúng ta. Khao khát được nối kết chính là bản năng vốn có của con người khi sống trong một quần thể xã hội rộng lớn. Và sự cho đi chính là phương tiện hữu hiệu nhất kéo gần khoảng cách giữa con người với con người, giúp ta lan tỏa được những giá trị tiềm ẩn của bản thân đến thế giới xung quanh, vừa để nâng giấc cho những tinh thần đã dần suy kiệt trước những phong ba bão táp của cuộc đời, vừa để hoàn thiện con người còn khuyết thiếu trong ta. **Nhờ việc sống biết cho đi, biết lan tỏa yêu thương đến mọi người, sẵn sàng dành cả cuộc đời để bao bọc, chở che cho những mảnh đời bất hạnh, hình ảnh mẹ Teresa đã được cả thế giới nâng niu, trân trọng và thân ái gọi với cái tên "Vị Thánh của những người khốn khổ".** Sống cho đi còn nuôi dưỡng trong ta lòng vị tha, giúp ta biết trân trọng hơn những gì mình đang có, biết nâng niu thế giới bên trong của chính mình và lai tạo được những giá trị tốt đẹp cho cuộc sống xung quanh. Hãy thay máu cho trái tim ta bằng cách sống để cho đi mỗi ngày! Hãy biến những giá trị còn nằm im trong tiềm thức ta thành rừng hoa tỏa ngát yêu thương và hạnh phúc!

Đề luyện 57. **VAI TRÒ CỦA HOÀI BÃO VÀ THỰC TẾ**	
Mở đoạn	- **Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Vai trò của hoài bão và thức tế để hoàn thành mục tiêu trong cuộc sống". Đó là bởi họ đã không hiểu được vai trò quan trọng của việc kết hợp giữa hai yếu tố hoài bão và thực tế trên hành trình chinh phục những mục tiêu lớn lao, vĩ đại.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Hoài bão + Những hoài bão giúp ta thắp sáng những đam mê, khát vọng ấy mà quyết định theo đuổi hay đặt ra một mục tiêu khác phù hợp hơn, khả thi hơn. + Hoài bão giúp ta có động lực để hành động, là cái đích để cuộc sống ta có ý nghĩa hơn. - Ý 2. Thực tế + Giúp ta nhìn nhận đúng đắn năng lực của bản thân để biến những hoài bão thành hiện thực. + Thực tế giúp ta nhìn nhận một cách chính xác hoàn cảnh, những yếu tố có thể phát triển hoặc những rủi rõ để không có những hậu quả đáng tiếc. - Ý 3: Mối quan hệ giữa hoài bão và thực tế. + Quả thực hoài bão và thực tế như đôi chân song hành trên hành trình chinh phục mục tiêu của mỗi con người. + Hoài bão có một sợi dây liên kết chặt chẽ với thực tế cuộc sống của mỗi con người. Ta không thể mong muốn có được một điều viển vông, cũng không thể cố chấp với những mục tiêu dường như không có khả năng thực hiện được.
	Chứng minh: MC trẻ tuổi nhất lịch sử Chương trình Đường lên đỉnh Olympia, Khánh Vy với hoài bão trở thành MC.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Nhận thức được tầm quan trọng và biết kết hợp linh hoạt giữa hoài bão và thực tế.

57. VAI TRÒ CỦA HOÀI BÃO VÀ THỰC TẾ ĐỂ HOÀN THÀNH MỤC TIÊU

Vì sao có những người dù đã nuôi dưỡng những khát khao, hoài bão lớn nhưng đến cuối cùng vẫn phải hứng chịu thất bại? ***Đó là bởi họ đã không hiểu được vai trò quan trọng của việc kết hợp giữa hai yếu tố hoài bão và thực tế trên hành trình chinh phục những mục tiêu lớn lao, vĩ đại****. Chúng ta vẫn thường được khuyên rằng, tuổi trẻ là phải có ước mơ, phải biết nuôi dưỡng đam mê, khát vọng, không bao giờ được thỏa mãn với những điều nhỏ bé, tầm thường mà bản thân có được. Thế nhưng, không phải ai cũng khuyên chúng ta cần phải* ***nhìn vào thực tế để đánh giá, xem xét khả năng thực hiện của những đam mê, khát vọng ấy mà quyết định theo đuổi hay đặt ra một mục tiêu khác phù hợp hơn, khả thi hơn****. Hoài bão là yếu tố thuộc phạm trù suy nghĩ, mà suy nghĩ lại cần có hành động để có thể đơm hoa kết trái, và hành động thì bao giờ cũng phải dựa trên cơ sở thực tế mới có thể phát triển. Suy cho cùng,* ***hoài bão có một sợi dây liên kết chặt chẽ với thực tế cuộc sống của mỗi con người. Ta không thể mong muốn có được một điều viển vông, cũng không thể cố chấp với những mục tiêu dường như không có khả năng thực hiện được****. Chỉ khi biết nuôi dưỡng đam mê, khát vọng, đồng thời có cái nhìn đúng đắn, tinh tế về dòng chảy hiện thực đang diễn ra xung quanh mình, ta mới có thể tự làm chủ được hành trình chạm đến những mục tiêu lớn lao phía trước.* ***Nó làm ta nhớ đến nữ MC trẻ tuổi nhất VTV3 trong chương trình "lâu đời nhất lịch sử" Chương trình Đường lên đỉnh Olympia – Khánh Vy. Khánh Vy có ước mơ trở thành MC từ nhỏ, để đạt được vị trí như hôm nay, chị đã nỗ lực rất nhiều trong thực tế để hoàn thành ước mơ****. Quả thực hoài bão và thực tế như đôi chân song hành trên hành trình chinh phục mục tiêu của mỗi con người****. Có hoài bão nhưng thiếu thực tế thì hoài bão sẽ mãi chỉ là yếu tố nằm ngủ yên trong tiềm thức, không bao giờ có thể được chắp cánh bởi hành động. Ngược lại, nếu vì quá thực tế mà không cho tâm trí được mơ mộng, được thỏa mãn với những đam mê, khát vọng thì ý chí trong con người chúng ta sẽ dần bị mai một, dần mất đi nhiệt huyết vốn có của nó. Nhận thức được tầm quan trọng và biết kết hợp linh hoạt giữa hoài bão và thực tế chính là chìa khóa mở ra cánh cửa đến với thành công và hạnh phúc của đời người.*

Đề luyện 58. **GIẢI PHÁP NÂNG CAO VĂN HÓA ỨNG XỬ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Giải pháp nâng cao văn xử ứng xử của giới trẻ ngày nay".* *Văn hóa ứng xử ngày nay, đặc biệt là ở giới trẻ đang dần có xu hướng đi lệch với những chuẩn mực thông thường gây nên nhiều hậu quả nghiêm trọng, cần phải nhận thức để nâng cao.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Tác động vào nhận thức chính, nhận thức đúng đắn thì mỗi con người chúng ta mới có thể hướng tới những hành động có ý nghĩa. *- Ý 2. Cần phải tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục về tác hại của sự thiếu chuẩn mực trong văn hóa ứng xử, đồng thời cổ vũ, khích lệ cho các phong trào nâng cao văn hóa ứng xử được phát triển rộng rãi qua các kênh thông tin đại chúng.* *- Ý 3. Cần phải tự biến mình thành một cầu nối tuyên truyền đến gia đình, bạn bè và những người xung quanh.* *- Ý 4. Xây dựng một bộ quy tắc ứng xử riêng để theo dõi và quán triệt hành vi, xử phạt nghiêm khắc những đối tượng có văn hóa ứng xử sai lệch, đồng thời tán dương, khen thưởng những hành động đẹp, ý nghĩa.* *- Ý 5. Việc sử dụng mạng xã hội một cách lành mạnh cũng chính là biện pháp hiệu quả để nâng cao văn hóa ứng xử.*
	Chứng minh: *Điển hình là việc báo chí Nhật Bản đưa tin người Việt trộm cắp vào cuối năm 2020 đã gây ra những ảnh hưởng tiêu cực đến uy tín và danh dự của những người Việt có văn hóa ứng xử tốt ở Nhật Bản nói riêng cũng như hình ảnh con người Việt Nam nói chung.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Mỗi người một ý thức tốt, một hành động đẹp chính là bước đệm quan trọng nhất xây dựng nên một xã hội văn minh, phồn thịnh.*

58. GIẢI PHÁP NÂNG CAO VĂN HÓA ỨNG XỬ

Văn hóa ứng xử từ lâu đã trở thành cầu nối quan trọng trong quan hệ giữa con người với con người, đồng thời là yếu tố then chốt tạo nên nguyên tắc chung của cộng đồng, xã hội. Thế nhưng, văn hóa ứng xử ngày nay, đặc biệt là ở giới trẻ đang dần có xu hướng đi lệch với những chuẩn mực thông thường gây nên nhiều hậu quả nghiêm trọng. **Điển hình là việc báo chí Nhật Bản đưa tin người Việt trộm cắp vào cuối năm 2020 đã gây ra những ảnh hưởng tiêu cực đến uy tín và danh dự của những người Việt có văn hóa ứng xử tốt ở Nhật Bản nói riêng cũng như hình ảnh con người Việt Nam nói chung.** Chính bởi lẽ đó, việc đưa ra giải pháp nâng cao văn hóa ứng xử là một vấn đề cấp thiết, cần được nhanh chóng thực thi và không được phép xem nhẹ. **Muốn xây dựng được gốc rễ của văn hóa ứng xử tốt trong mỗi con người thì việc tác động vào nhận thức chính là biện pháp hữu hiệu nhất mỗi cơ quan, tổ chức, đơn vị cần phải triển khai áp dụng đối với từng thành viên.** Hành động được điều khiển bởi nhận thức, vì vậy mà chỉ khi có được nhận thức đúng đắn thì mỗi con người chúng ta mới có thể hướng tới những hành động có ý nghĩa. **Cần phải tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục về tác hại của sự thiếu chuẩn mực trong văn hóa ứng xử, đồng thời cổ vũ, khích lệ cho các phong trào nâng cao văn hóa ứng xử được phát triển rộng rãi qua các kênh thông tin đại chúng.** Mỗi chúng ta, khi đã hiểu được vai trò quan trọng của việc rèn luyện văn hóa ứng xử trong cộng đồng cần **phải tự biến mình thành một cầu nối tuyên truyền đến gia đình, bạn bè và những người xung quanh để** trở thành một nét đẹp nhân cách đáng quý của tất cả chúng ta. Bất kì nơi đâu, dù là trường học hay cơ quan, tổ chức nhà nước, ngoài nhà nước cũng cần phải **xây dựng một bộ quy tắc ứng xử riêng để theo dõi và quán triệt hành vi, xử phạt nghiêm khắc những đối tượng có văn hóa ứng xử sai lệch, đồng thời tán dương, khen thưởng những hành động đẹp, ý nghĩa.** Văn hóa ứng xử trong đời sống hiện đại chịu sự tác động không nhỏ của mạng xã hội, bởi vậy việc **sử dụng mạng xã hội một cách lành mạnh** cũng chính là biện pháp hiệu quả để nâng cao văn hóa ứng xử. Mỗi người một ý thức tốt, một hành động đẹp chính là bước đệm quan trọng nhất xây dựng nên một xã hội văn minh, phồn thịnh.

Đề luyện 59. **SUY NGHĨ VỀ SỰ THAY ĐỔI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Trình bày được "suy nghĩ về sự thay đổi trong cuộc sống".* *Tất cả mọi sự biến chuyển lớn lao mà ta đã từng được chứng kiến, từng được trải qua đều được xây dựng nên từ những thay đổi nhỏ nhặt nhất.* ***Những thay đổi có ý nghĩa vô cùng lớn lao trong cuộc sống con người.***
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sự thay đổi còn đến từ những điều nhỏ nhặt như thay đổi một suy nghĩ, một hành động, một thói quen để cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn. *- Ý 2. Thay đổi để thích nghi với những môi trường mới, là cách con người ta tạo nên những trải nghiệm mới, tiếp thu những nguồn tri thức mới để bắt kịp với dòng luân chuyển không ngừng nghỉ của thế giới xung quanh.* *- Ý 3. Cuộc sống luôn có sự sàng lọc và đào thải những cá thể không có khả năng thay đổi để thích nghi.* *- Ý 4. Thay đổi giúp ta khám phá chính mình ở nhiều khía cạnh khác nhau, thử sức ở nhiều lĩnh vực khác nhau, từ đó tìm ra thế mạnh của bản thân để định hướng phát triển một cách toàn diện, đúng đắn nhất.* *- Ý 5. Thay đổi để đạt được mục tiêu, thay đổi môi trường để phù hợp với nhu cầu của bản thân.*
	Chứng minh: *Thế giới đang phải trải qua một thời kì đại hạn, khi mà dịch bệnh Covi vẫn đang hoành hành và không có dấu hiệu chấm dứt, đó là lúc ta cần nhất những sự thay đổi để thích nghi: làm việc tại nhà, giao lưu, học hỏi hoàn toàn qua sách vở, qua mạng internet.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Luôn chủ động, sẵn sàng thích nghi với mọi khó cần, khắc nghiệt.*

59. SUY NGHĨ VỀ SỰ THAY ĐỔI TRONG CUỘC SỐNG

Cuộc sống của chúng ta ngày nay khác gì so với thời tiền sử? Nền kinh tế của chúng ta ngày nay khác gì so với thời bao cấp? Tất cả mọi sự biến chuyển lớn lao mà ta đã từng được chứng kiến, từng được trải qua đều được xây dựng nên từ những thay đổi nhỏ nhặt nhất. ***Những thay đổi có ý nghĩa vô cùng lớn lao trong cuộc sống con người.*** *Thay đổi là một sự trở mình để thích nghi với những môi trường mới, là cách con người ta tạo nên những trải nghiệm mới, tiếp thu những nguồn tri thức mới để bắt kịp với dòng luân chuyển không ngừng nghỉ của thế giới sống xung quanh. Cuộc sống luôn có sự sàng lọc và đào thải những cá thể không có khả năng thay đổi để thích nghi, không có khả hòa nhập với đám đông, sống chung với đồng loại. Sự thay đổi là cách ta tân trang cho cuộc đời mình với những điều mới mẻ, lí thú. Thay đổi giúp ta khám phá chính mình ở nhiều khía cạnh khác nhau, thử sức ở nhiều lĩnh vực khác nhau, từ đó tìm ra thế mạnh của bản thân để định hướng phát triển một cách toàn diện, đúng đắn nhất. Chúng ta vẫn thường quan niệm về sự thay đổi gắn với những điều lớn lao như việc thay đổi vận mệnh, thay đổi cuộc đời, nhưng đôi khi, sự thay đổi còn đến từ những điều nhỏ nhặt như thay đổi một suy nghĩ, một hành động, một thói quen để cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn.* ***Thế giới đang phải trải qua một thời kì đại hạn, khi mà dịch bệnh Covid-19 vẫn đang hoành hành và không có dấu hiệu chấm dứt, đó là lúc ta cần nhất những sự thay đổi để thích nghi. Ta phải học cách sống và làm việc tại nhà, giao lưu, học hỏi hoàn toàn qua sách vở, qua mạng Internet.*** *Tri thức nhân loại là yếu tố luôn biến động, những gì ta đã biết nếu không kịp thời cập nhật, tìm hiểu thường xuyên thì sẽ mau chóng bị vô hiệu hóa vì không còn giá trị sử dụng. Có những con người thường chỉ cố gắng thay đổi người khác để đạt được mục tiêu, thay đổi môi trường để phù hợp với nhu cầu của bản thân mà không biết rằng, thực chất những điều cần thay đổi lại nằm trong chính con người chúng ta. Nếu sa mạc là một tổng thể cố hữu không thể thay đổi, hãy tự biến mình thành cây xương rồng sẵn sàng thích nghi với mọi khô cằn, khắc nghiệt. Cũng như việc nếu mặt trời luôn mọc vào buổi sáng, nếu không thay đổi thói quên dậy muộn, thì ta sẽ mãi bỏ lỡ bình minh.*

Đề luyện 60. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI QUYẾT TÂM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận**: "Điều con người nhận được khi chúng ta quyết tâm". "Lòng quyết tâm vô hình có thể tựu thành hầu như mọi thứ, trong đó có cả sự khác biệt giữa vĩ nhân và kẻ tầm thường". Quả thực lòng quyết tâm có ý nghĩa vô cùng to lớn chắp cánh cho những ước mơ, khát vọng của con người đi đến cái đích tận cùng nhất.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Điều chúng ta nhận được khi quyết tâm chính là nguồn năng lượng tích cực, là động lực to lớn thúc đẩy đôi chân ta đi trên con đường tìm kiếm thành công và hạnh phúc. - Ý 2. Khi quyết tâm đạt được một điều gì đó, ta sẽ không dễ dàng chùn bước, bỏ cuộc trước những khó khăn, thử thách, ta sẽ tư duy đến cùng, hành động đến cùng để chinh phục. - Ý 3. Quyết tâm là yếu tố thúc đẩy sự sáng tạo, nhạy bén trong việc giải quyết những vấn đề phát sinh trên hành trình chinh phục những ước mơ, khát vọng. - Ý 4. Lòng quyết tâm còn luyện cho con người chúng ta những phẩm chất đạo đức tốt đẹp như tính kiên trì, bền bỉ, chịu thương, chịu khó,... - Ý 5. Lòng quyết tâm cho ta cơ hội để khám phá chính mình ở tầng mức sâu rộng nhất, giúp ta sống có lí tưởng và biết đấu tranh cho những lí tưởng cao đẹp ấy.
	Chứng minh: Mai Tường Vân, người từng tham gia giải Vô địch trí nhớ thế giới với màn thi đấu đầy ấn tượng tại sân chơi Siêu trí tuệ Việt Nam. Chị không hề nao núng và quyết tìm ra mã số cuối cùng tại vòng thi bán kết.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Quyết tâm là một nguồn lực luôn tồn tại trong tiềm thức của tất cả chúng ta, hãy đánh thức nó.

60. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI QUYẾT TÂM

Chiêm nghiệm về sự quyết tâm trong cuộc sống, Thomas Fuller đã từng bộc bạch: "Lòng quyết tâm vô hình có thể tựu thành hầu như mọi thứ, trong đó có cả sự khác biệt giữa vĩ nhân và kẻ tầm thường". ***Quả thực lòng quyết tâm có ý nghĩa vô cùng to lớn chắp cánh cho những ước mơ, khát vọng của con người đi đến cái đích tận cùng nhất.*** *Điều chúng ta nhận được khi quyết tâm chính là nguồn năng lượng tích cực, là động lực to lớn thúc đẩy đôi chân ta đi trên con đường tìm kiếm thành công và hạnh phúc. Khi quyết tâm đạt được một điều gì đó, ta sẽ không dễ dàng chùn bước, bỏ cuộc trước những khó khăn, thử thách, ta sẽ tư duy đến cùng, hành động đến cùng để chinh phục.* ***Chúng ta đã từng phải nể phục trước sự quyết tâm thi đấu của thí sinh Mai Tường Vân, người từng tham gia giải Vô địch trí nhớ thế giới với màn thi đấu đầy ấn tượng tại sân chơi Siêu trí tuệ Việt Nam. Chị không hề nao núng và quyết tìm ra mã số cuối cùng tại vòng thi bán kết. Mặc dù, đối thủ đã tìm ra được đáp án từ rất sớm. Chính sự quyết tâm ấy, đã làm dậy sóng cộng đồng.*** *Từ đó cho thấy, lòng quyết tâm của giới trẻ, đó là yếu tố thúc đẩy sự sáng tạo, nhạy bén trong việc giải quyết những vấn đề phát sinh trên hành trình chinh phục những ước mơ, khát vọng. Lòng quyết tâm còn luyện cho con người chúng ta những phẩm chất đạo đức tốt đẹp như tính kiên trì, bền bỉ, chịu thương, chịu khó,... Có lòng quyết tâm, hệ thống những dự định trong cuộc đời mỗi chúng ta mới được vận hành. Lòng quyết tâm cho ta cơ hội để khám phá chính mình ở tầng mức sâu rộng nhất, giúp ta sống có lí tưởng và biết đấu tranh cho những lí tưởng cao đẹp ấy. Trên chặng đường tìm kiếm thành công và hạnh phúc luôn tồn tại những cám dỗ mà nếu như lòng quyết tâm không đủ lớn, ta sẽ dễ bị cuốn vào vòng xoáy của sự ham vui nhất thời mà bỏ quên mục tiêu quan trọng nhất, dễ bị sa lầy vào vũng bùn tăm tối của sự thất bại, chán nản, tuyệt vọng. Không có lòng quyết tâm, ta sẽ không làm được gì cả, ta cũng sẽ không làm được những điều vĩ đại nếu như quyết tâm của chúng ta quá tầm thường, nhỏ bé. Quyết tâm là một nguồn lực luôn tồn tại trong tiềm thức của tất cả mỗi con người chúng ta, hãy đánh thức nó, hãy dùng nó như một thứ vũ khí chiến đấu uy lực nhất để hiện thực hóa khát vọng của chính mình!*

Đề luyện 61. **Ý NGHĨA CỦA VIỆC NẮM BẮT CƠ HỘI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của việc nắm bắt cơ hội trong cuộc sống". *Cơ hội cũng giống như bình minh ngày nào cũng xuất hiện, nhưng chỉ cần trễ một chút, ta sẽ bỏ lỡ nó. Việc nắm bắt cơ hội có ý nghĩa vô cùng to lớn trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Có nắm bắt cơ hội, ta mới có thể vận hành những dự định, mục tiêu đã được hình thành trong tiềm thức từ bấy lâu.* - Ý 2. *Có nắm bắt cơ hội ta mới có thể tận dụng tối đa sức mạnh tiềm ẩn của chính mình, mới có thể bước ra thế giới để chiêm nghiệm, khám phá những giá trị mới mẻ, lí thú.* - Ý 3. *Biết nắm bắt cơ hội, ta sẽ thấy được những nỗ lực, quyết tâm của tuổi trẻ là xứng đáng, ta sẽ biết trân trọng hơn những khoảnh khắc của hiện tại, biết suy nghĩ, hành động một cách dứt khoát, quyết đoán, không vì những do dự, sợ hãi mà phải sống trong ân hận, nuối tiếc suốt đời.* - Ý 4. *Cơ hội là chiếc chìa khóa để dẫn ta tới thành công, bởi khi nắm bắt được cơ hội ta sẽ rút ngắn quãng đường mình bước lại; nó giúp ta dễ dàng khẳng định giá trị cũng như hành động của bản thân hơn.* **Chứng minh:** *Michael Dell - giám đốc điều hành tập đoàn Dell-tập đoàn máy tính hàng đầu thế giới.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chìa khóa mở ra cánh cửa thành công và hạnh phúc nằm ở việc bạn có thực sự nhận ra cơ hội trước mắt mình hay không? Và nếu nhận ra cơ hội, bạn có nắm bắt và tận dụng nó hay không? Không ai có thể trả lời những câu hỏi ấy ngoại trừ chính bạn! Và bạn cũng chính là một cơ hội để tỏa sáng, đừng đăm trong bóng tối.*

61. Ý NGHĨA CỦA VIỆC NẮM BẮT CƠ HỘI TRONG CUỘC SỐNG

"Cuộc sống luôn cho ta một cơ hội, đó là ngày mai", nhưng liệu có mấy ai trong chúng ta kiên trì thức dậy thật sớm để tận dụng trọn vẹn "ngày mai" của mình? Cơ hội cũng giống như bình minh ngày nào cũng xuất hiện, nhưng chỉ cần chậm trễ một chút, ta sẽ bỏ lỡ nó trong ngậm ngùi, nuối tiếc. ***Việc nắm bắt cơ hội có ý nghĩa vô cùng to lớn trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của con người.*** *Có nắm bắt cơ hội, ta mới có thể vận hành những dự định, mục tiêu đã được hình thành trong tiềm thức từ bấy lâu. Có nắm bắt cơ hội ta mới có thể tận dụng tối đa sức mạnh tiềm ẩn của chính mình, mới có thể bước ra thế giới để chiêm nghiệm, khám phá những giá trị mới mẻ, lí thú. Và có nắm bắt cơ hội, ta mới có thể tự xây lên con đường đi đến thành công và hạnh phúc. Trên đời có ba thứ một khi đã qua đi thì không bao giờ lấy lại được, đó chính là thời gian, lời nói và cơ hội. Bỏ lỡ cơ hội là một điều vô cùng đáng tiếc, đặc biệt đối với những người trẻ. Đôi khi, một cơ hội nào đó đến cũng giúp ta tạo nên những giá trị ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội.* ***Ở thời điểm giá máy tính phổ biến ở mức 3000USD, Michael Dell - Giám đốc điều hành tập đoàn Dell-tập đoàn máy tính hàng đầu thế giới hiện nay đã nhận thấy nếu mua rời phụ tùng và lắp chúng lại thành máy tính hoàn chỉnh thì ông có thể bán ra với giá thấp hơn mức giá thị trường khi ấy rất nhiều mà vẫn thu được lợi nhuận. Nắm bắt được cơ hội đó, Dell đã quyết định bỏ học để thành lập công ty kinh doanh riêng chuyên về sản xuất máy tính, và đến nay thương hiệu Dell đã trở nên thịnh hành và giúp ích rất nhiều cho cuộc sống con người trên khắp thế giới.*** *Biết nắm bắt cơ hội, ta sẽ thấy được những nỗ lực, quyết tâm của tuổi trẻ là xứng đáng, ta sẽ biết trân trọng hơn những khoảnh khắc của hiện tại, biết suy nghĩ, hành động một cách dứt khoát, quyết đoán, không vì những do dự, sợ hãi mà phải sống trong ân hận, nuối tiếc suốt đời. "Cơ hội chỉ đến với những ai biết nắm bắt". Chìa khóa mở ra cánh cửa thành công và hạnh phúc nằm ở việc bạn có thực sự nhận ra cơ hội trước mắt mình hay không? Và nếu nhận ra cơ hội, bạn có nắm bắt và tận dụng nó hay không? Không ai có thể trả lời những câu hỏi ấy ngoại trừ chính bạn! Và bạn cũng chính là một cơ hội để tỏa sáng, đừng đắm trong bóng tối.*

Đề luyện 62. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC HIỂU GIÁ TRỊ BẢN THÂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của việc hiểu giá trị bản thân mình".* *Giá trị của bản thân là những điều riêng biệt, nổi bật về tài năng, phẩm cách, quan niệm,... của mỗi con người chúng ta.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Hiểu được giá trị của bản thân chính là bước đầu tiên quyết định đến việc ta có thể tạc ghi hình ảnh của chính mình trong thế giới đa sắc màu hay không. *- Ý 2. Việc hiểu được giá trị của bản thân có vai trò đặc biệt quan trọng giúp ta nhìn nhận được những ưu, khuyết điểm của mình, phát huy tối đa năng lực tiềm ẩn và khắc phục triệt để những yếu tố cản đường thành công.* *- Ý 3. Nó giúp ta đi đúng đường, phát triển đúng hướng, giúp ta định vị được bản thân giữa cuộc đời lớn rộng, biết mình đang đứng ở đâu và cần học hỏi thêm những gì để không bị tụt hậu so với thời đại tân tiến ngày nay.* *- Ý 4. Có hiểu được giá trị bản thân, ta mới có thể đem những giá trị ấy lan tỏa đến mọi người, đó chính là nền tảng của mọi sự cống hiến đầy ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội.* *- Ý 5. Hiểu được giá trị của bản thân, ta sẽ trở nên quyết đoán hơn, mạnh mẽ hơn trong việc tự đưa ra những quyết định lớn của cuộc đời mình.*
	Chứng minh: *Chúng ta sẽ không thể quên Gilbert, người phụ nữ từ chối bằng sáng chế Vaccine Covid, bà nói: "Tôi có thể kiếm được một khoản lợi nhuận khổng lồ. Nhưng không muốn độc quyền sáng chế, vì tôi muốn chia sẻ công nghệ này để mọi người có thể sản xuất vaccine".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hiểu được giá trị bản thân chính là cách làm chủ thành công và hạnh phúc!*

62. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC HIỂU ĐƯỢC GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN

Ta luôn khao khát được khám phá thế giới, được chiêm nghiệm những giá trị thiêng liêng, cao đẹp, được đi đến những cái đích tận cùng của cuộc đời, nhưng ***liệu có mấy ai trong chúng ta khao khát hiểu được giá trị của chính bản thân mình****. Giá trị của bản thân là những điều riêng biệt, nổi bật về tài năng, phẩm cách, quan niệm,... của mỗi con người chúng ta. Việc hiểu được giá trị của bản thân có vai trò đặc biệt quan trọng giúp ta nhìn nhận được những ưu, khuyết điểm của mình, phát huy tối đa năng lực tiềm ẩn và khắc phục triệt để những vết nứt làm chậm đi bước chân của chúng ta trên con đường tìm kiếm thành công và hạnh phúc. Hiểu được giá trị của bản thân chính là bước đầu tiên quyết định đến việc ta có thể tạc ghi hình ảnh của chính mình trong thế giới đa sắc màu hay không. Nó giúp ta đi đúng đường, phát triển đúng hướng, giúp ta định vị được bản thân giữa cuộc đời lớn rộng, biết mình đang đứng ở đâu và cần học hỏi thêm những gì để không bị tụt hậu so với thời đại tân tiến ngày nay. Có hiểu được giá trị bản thân, ta mới có thể đem những giá trị ấy lan tỏa đến mọi người, đó chính là nền tảng của mọi sự cống hiến đầy ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội. Hiểu được giá trị của bản thân, ta sẽ trở nên quyết đoán hơn, mạnh mẽ hơn trong việc tự đưa ra những quyết định lớn của cuộc đời mình. Nếu không hiểu được giá trị của bản thân, ta sẽ dễ bị rơi vào cảm giác hoang mang, vô định, không biết mình cần gì, muốn gì, không biết mình phải đi đến đâu và thậm chí là tuyệt vọng, chán nản khi cảm thấy kém cỏi hơn người khác. Hiểu được giá trị của bản thân giúp ta tự tin hơn, bản lĩnh hơn trên hành trình chinh phục những ước mơ, khát vọng.* ***Chúng ta sẽ không thể quên Gilbert, người phụ nữ từ chối bằng sáng chế Vaccine Covid, bà nói: "Tôi có thể kiếm được một khoản lợi nhuận khổng lồ. Nhưng không muốn độc quyền sáng chế, vì tôi muốn chia sẻ công nghệ này để mọi người có thể sản xuất vaccine", câu nói ấy cũng đủ khẳng định giá trị bản thân.*** *Chỉ bằng cách hiểu được giá trị của bản thân mình, ta mới có thể sống và trải nghiệm cuộc sống một cách trọn vẹn, ý nghĩa nhất, mới có thể mang đến và lan tỏa những hương thơm quý giá cho cuộc đời. Hiểu được giá trị bản thân chính là cách làm chủ thành công và hạnh phúc!*

Đề luyện 63. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC THAY ĐỔI TẦM NHÌN VÀ CÁCH NGHĨ CỦA CON NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được mối quan hệ giữa "tầm nhìn" và "cách nghĩ", làm nổi bật tầm quan trọng của nó đối với con người.* *Suy ngẫm về những thay đổi trong cuộc sống, quả thực con người chúng ta không có đủ quyền năng để dịch chuyển được thế giới rộng lớn nhưng lại có thể tự điều khiển tầm nhìn và cách nghĩ của chính mình để hướng tới thành công.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Tầm nhìn và cách nghĩ là hai yếu tố thuộc về phạm trù nhận thức, lí trí của con người. *- Ý 2. Thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ là phương tiện giúp ta có thể vượt qua những khó khăn, thử thách luôn rình rập của cuộc sống xung quanh.* *- Ý 3. Việc thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ nuôi dưỡng trong ta tinh thần ham học hỏi, giúp ta trở thành một con người tự tin, linh hoạt, biết nắm bắt và không bao giờ bỏ lỡ những cơ hội quý giá trong cuộc đời.* *- Ý 4. Tầm nhìn và cách nghĩ chính là nền tảng, "gốc rễ" đang ngày ngày đâm sâu xuống lòng đất để nuôi dưỡng cây xanh của đam mê, khát vọng.* *- Ý 5: Thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ giúp ta vươn cao và xa hơn trên hành trình tiến bước của mình.*
	Chứng minh: *Thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ khi phải đối diện trước Đại dịch Covid-19.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *giữa bao nhiêu hỗn loạn của cuộc đời, hãy mạnh dạn thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ để thành công, hãy dám sống để thử thách bản thân, để vấp ngã và ngày một trưởng thành, cứng cáp hơn!*

63. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC THAY ĐỔI TẦM NHÌN VÀ CÁCH NGHĨ

Suy ngẫm về những thay đổi trong cuộc sống, quả thực con người chúng ta không có đủ quyền năng để dịch chuyển được thế giới rộng lớn nhưng lại có thể tự điều khiển tầm nhìn và cách nghĩ của chính mình để hướng tới thành công. ***Tầm nhìn và cách nghĩ là hai yếu tố thuộc về phạm trù nhận thức, lí trí của con người, mà nhận thức, lí trí lại là chiếc "vô lăng" điều khiển hành động và quyết định sự thành bại trên hành trình chinh phục đam mê và khát vọng của mỗi chúng ta.*** *Chính bởi lẽ đó, việc thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ là một bước đệm vô cùng quan trọng ta không được phép coi nhẹ, làm lơ nếu muốn trở thành một con người vĩ đại, một con người có thể "trên thông thiên văn, dưới tường địa chất", đem lại nhiều giá trị có ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội.* ***Thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ là phương tiện giúp ta có thể vượt qua những khó khăn, thử thách luôn rình rập của cuộc sống xung quanh.*** *Khi khó khăn, thử thách ập đến, thay vì sợ hãi, trốn chạy, ta hãy coi nó như một cơ hội để mài dũa ý chí, năng lực của bản thân, thay vì mệt mỏi, chán nản, ta hãy coi nó như là cánh cửa dẫn bước chân ta đi đến một ngày mai tươi sáng.* ***Việc thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ nuôi dưỡng trong ta tinh thần ham học hỏi, giúp ta trở thành một con người tự tin, linh hoạt, biết nắm bắt và không bao giờ bỏ lỡ những cơ hội quý giá trong cuộc đời. Tầm nhìn và cách nghĩ chính là gốc rễ đang ngày ngày đâm sâu xuống lòng đất để nuôi dưỡng cây xanh của đam mê, khát vọng.*** ***Đại dịch Covid bất ngờ ập đến với các đợt giãn cách liên tục buộc chúng ta phải thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ để tồn tại. Không thể tự do mở hàng quán hay ung dung trước nó được, không thể hoạt động với các phương án cũ được mà phải thay đổi nhiều phương thức như học online, ở nhà làm việc...*** *Cuộc sống là một dòng chảy có sự luân chuyển không ngừng nghỉ, chính bởi lẽ đó nếu chúng ta cứ luôn giữ trong mình những quan điểm cố hữu, những cái nhìn hạn hẹp, ta sẽ mau chóng trở nên lạc hậu, không bao giờ có thể chạm tới những điều lớn lao, vĩ đại đang đón đợi ở phía trước. Hỡi những người trẻ đang mông lung giữa bao nhiêu hỗn loạn của cuộc đời, hãy mạnh dạn thay đổi tầm nhìn và cách nghĩ để thành công, hãy dám sống để thử thách bản thân, để vấp ngã và ngày một trưởng thành, cứng cáp hơn!*

Đề luyện 64. **THÁI ĐỘ CHẤP NHẬN THẤT BẠI CỦA CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Thái độ chấp nhận thất bại của con người trong cuộc sống". *Ngoại trừ yếu tố may mắn, không ai trong chúng ta có thể thành công ngay từ những bước chạy đà đầu tiên trên hành trình chinh phục những điều vĩ đại.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Thực chất của việc chấp nhận thất bại là không tự dằn vặt, trách móc bản thân vì những sai sót dẫn đến thất bại mà phải biết lắng lại, phải biết suy ngẫm để rút ra bài học kinh nghiệm sâu sắc cho những chặng đường gian nan kế tiếp.* - Ý 2. *Thái độ chấp nhận thất bại không có nghĩa là thỏa hiệp với những thất bại mà không dám tiếp tục hành động để chinh phục những mục tiêu lớn lao phía trước.* - Ý 3. *Việc chấp nhận thất bại tạo cho chúng ta một tâm lí thoải mái để phát huy tối đa năng lực trí tuệ và thể chất, phát huy tối đa ý chí, nghị lực để tiếp tục dấn bước, tiếp tục kiên cường với những hành trình còn dang dở.* - Ý 4. *Nhờ có thái độ chấp nhận thất bại, ta mới biết được bản thân mình còn nhiều thiếu sót, còn nhiều những khuyết điểm cần phải khắc phục để tự hoàn thiện hơn mỗi ngày, để có thể chinh phục được những đam mê, khát vọng vẫn luôn đón đợi.* - Ý 5. *Chấp nhận thất bại nghĩa là ta đã thành công trong nhận thức, và chín chắn trong suy nghĩ.*
	Chứng minh: *Một ông trùm công nghệ như Bill Gates, Mark Juckerberg hay Larry Page cũng nhìn nhận và đánh giá lại vấn đề sau những lần thất bại để tự hoàn thiện hơn mỗi ngày.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thái độ chấp nhận chính là sự thể hiện sâu sắc nhất tư duy tích cực của một người thành công.*

64. SUY NGHĨ VỀ THÁI ĐỘ CHẤP NHẬN THẤT BẠI CỦA CON NGƯỜI

Chúng ta suy nghĩ như thế nào về thái độ chấp nhận thất bại trong cuộc sống? Liệu đó có phải là sự yếu hèn, nhu nhược hay chính là bước đệm quan trọng để hướng đến thành công và hạnh phúc của mỗi con người? Ngoại trừ yếu tố may mắn, không ai trong chúng ta có thể thành công ngay từ những bước chạy đà đầu tiên trên hành trình chinh phục những điều vĩ đại. ***Ngay cả nhà bác học nổi tiếng thế giới Thomas Edison cũng đã từng phải chấp nhận thất bại đến mười nghìn lần trước khi có thể phát minh ra dây tóc bóng đèn. Một ông trùm công nghệ như Bill Gates, Mark Juckerberg hay Larry Page cũng đã từng bị cười nhạo, bị từ chối biết bao nhiêu lần vì những ý tưởng ngớ ngẩn, nhưng họ vẫn quyết tâm nhìn nhận và đánh giá lại vấn đề sau những lần thất bại để tự hoàn thiện hơn mỗi ngày.*** *Thái độ chấp nhận thất bại không có nghĩa là thỏa hiệp với những thất bại mà không dám tiếp tục hành động để chinh phục những mục tiêu lớn lao phía trước. Thực chất của việc chấp nhận thất bại là không tự dằn vặt, trách móc bản thân vì những sai sót dẫn đến thất bại mà phải biết lắng lại, phải biết suy ngẫm để rút ra bài học kinh nghiệm sâu sắc cho những chặng đường gian nan kế tiếp. Việc chấp nhận thất bại tạo cho chúng ta một tâm lí thoải mái để phát huy tối đa năng lực trí tuệ và thể chất, phát huy tối đa ý chí, nghị lực để tiếp tục dấn bước, tiếp tục kiên cường với những hành trình còn dang dở. Thất bại khiến ta cảm nhận được con đường đến với thành công quả thực không hề dễ dàng, và nhờ có thái độ chấp nhận thất bại, ta mới biết được bản thân mình còn nhiều thiếu sót, còn nhiều những khuyết điểm cần phải khắc phục để tự hoàn thiện hơn mỗi ngày, để có thể chinh phục được những đam mê, khát vọng vẫn luôn đón đợi. Có những người vì cái tôi quá cao mà không cúi đầu nhìn nhận, đánh giá lại mà cứ dấn thân vào chỉ để chứng tỏ bản thân, và rồi lại tiếp tục phải hứng chịu những thất bại. Như mũi tên chỉ có thể phóng ra khi kéo ngược về sau, con người chúng ta cần đến những thất bại để tạo một bước chạy đà vững chắc trên hành trình chinh phục mục tiêu. Thái độ chấp nhận chính là sự thể hiện sâu sắc nhất tư duy tích cực của một người thành công. Ngay cả đến thất bại chúng ta còn không dám chấp nhận, vậy ta chấp nhận được gì hơn?*

Đề luyện 65. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ CHỦ ĐỘNG TRƯỚC CÁC TÌNH HUỐNG BẤT NGỜ TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của chủ động trước các tình huống bất ngờ trong cuộc sống".* *Nếu con người học được cách sống chủ động trước những tình huống bất ngờ ấy, rủi ro dường như sẽ chỉ nằm ở một tỉ lệ rất nhỏ, ta sẽ không bao giờ bị rơi vào cảm giác hoang mang*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Sự chủ động giúp ta linh hoạt, tự tin trong việc bày tỏ quan điểm, suy nghĩ của mình về một vấn đề bất ngờ xảy đến.* *- Ý 2. Chủ động là yếu tố tiết ra những nguồn động lực quý giá thôi thúc con người chúng ta tư duy và hành động dù trong cả những hoàn cảnh khó khăn, thử thách.* *- Ý 3. Sự chủ động chính là cánh cửa duy nhất đưa ta thoát khỏi cảm giác hoang mang, lo sợ* *- Ý 4. Việc xây dựng được tinh thần chủ động giúp ta nắm bắt được những cơ hội quý giá nếu đó là tình huống thiên về giá trị tích cực, đồng thời giúp ta nhanh nhạy, khéo léo trong việc đương đầu với những điều tiêu cực xảy đến.* *- Ý 5. Nếu không biết nuôi dưỡng tinh thần chủ động, ta sẽ dễ bị lối sống dựa dẫm, lệ thuộc khống chế, ta sẽ chỉ có thể ngồi yên chìa đôi bàn tay ra cầu cứu và hi vọng.* **Chứng minh:** *Mảnh đất miền Trung nắng gió, là dải đất luôn phải gánh chịu thiên tai bão lũ cùng những hậu quả nặng nề. Thế nhưng, với sự chủ động trong công tác phòng chống, và chủ động trong tinh thần khắc phục nên họ đã rất kiên cường.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chúng ta không thể lường trước được những tình huống bất ngờ nhưng lại có thể luyện tinh thần chủ động ngay từ bây giờ để không phải sống nửa đời còn lại trong nuối tiếc.*

65. TẦM QUAN TRỌNG CỦA CHỦ ĐỘNG TRƯỚC CÁC TÌNH HUỐNG

Cuộc sống như một trò chơi mạo hiểm, luôn tiềm ẩn những tình huống bất ngờ có thể đẩy con người ta đến bờ vực của những đau thương, mất mÁt. **Nhưng nếu con người học được cách sống chủ động trước những tình huống bất ngờ ấy, rủi ro dường như sẽ chỉ nằm ở một tỉ lệ rất nhỏ, ta sẽ không bao giờ bị rơi vào cảm giác hoang mang, vô định mà tự kéo lùi bước chân trên con đường chạm tới thành công và hạnh phúc.** Sự chủ động giúp ta linh hoạt, tự tin trong việc bày tỏ quan điểm, suy nghĩ của mình về một vấn đề bất ngờ xảy đến. Chủ động là yếu tố tiết ra những nguồn động lực quý giá thôi thúc con người chúng ta tư duy và hành động dù trong cả những hoàn cảnh khó khăn, thử thách. Trước một tình huống bất ngờ xảy đến, khi chưa có sự chuẩn bị kĩ lưỡng thì sự chủ động chính là cánh cửa duy nhất đưa ta thoát khỏi cảm giác hoang mang, lo sợ. Có chủ động ta mới có thể bắt kịp với dòng chảy không ngừng luân chuyển của cuộc sống, ta mới có thể tự kiến tạo được gương mặt của chính mình, không để những cơn giông bão đánh gục mà chấp nhận sống vô danh, vô nghĩa. **Mảnh đất miền Trung nắng gió là dải đất luôn phải gánh chịu thiên tai bão lũ. Thế nhưng, với sự chủ động trong công tác phòng chống, và chủ động trong tinh thần khắc phục nên họ đã rất kiên cường. Nhớ về miền Trung, là nhớ về nhưng "cơn bão bất ngờ". Nhưng họ đã chứng minh rằng,** tình huống bất ngờ luôn tiềm ẩn cả những cái tích cực và tiêu cực, việc xây dựng được tinh thần chủ động giúp ta nắm bắt được những cơ hội quý giá nếu đó là tình huống thiên về giá trị tích cực, đồng thời giúp ta nhanh nhạy, khéo léo trong việc đương đầu với những điều tiêu cực xảy đến. Khi đối mặt với một tình huống bất ngờ, và đặc biệt là những tình huống khó khăn, thử thách, nếu không biết nuôi dưỡng tinh thần chủ động, ta sẽ dễ bị lối sống dựa dẫm, lệ thuộc khống chế, ta sẽ chỉ có thể ngồi yên chìa đôi bàn tay ra cầu cứu và hi vọng. Điều gì sẽ xảy ra nếu không ai kịp thời đứng trên bờ vực để đón đợi sự cầu cứu ấy? Ta sẽ tự nhấn chìm cuộc đời mình trong vực sâu tăm tối, ta sẽ phải bỏ dở những ước mơ, hoài bão? Chúng ta không thể lường trước được những tình huống bất ngờ nhưng lại có thể luyện tinh thần chủ động ngay từ bây giờ để không phải sống nửa đời còn lại trong nuối tiếc.

Đề luyện 66. **SỨC MẠNH CỦA SỰ TỰ TIN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "Sức mạnh của sự tự tin đối với con người". "Tự tin là điều kiện đầu tiên ta cần có để làm được những điều lớn lao", đó là một cái nhìn toàn diện và sâu sắc về sức mạnh vô cùng to lớn của sự tự tin trong cuộc sống con người.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Sự tự tin giúp cho bản thân mỗi chúng ta biết trân trọng năng lực và phẩm chất của chính mình, giúp ta thêm lạc quan, yêu đời và luôn sẵn sàng vượt qua những nỗi sợ hãi, chán nản và cả những điều không đáng có. - Ý 2. Xây dựng được sự tự tin trong tiềm thức, ta như đang chắp thêm đôi cánh vững chắc cho những đam mê, khát vọng. - Ý 3. Sự tự tin hình thành trong ta một lối tư duy tích cực, sáng tạo, giúp ta nắm bắt được những cơ hội, có đủ bản lĩnh để dám nói, dám làm. - Ý 4. Tin vào bản thân và phát huy tối đa những thế mạnh của bản thân trong việc xây dựng cuộc sống và theo đuổi những đam mê, khát vọng. - Ý 5. Có tin vào bản thân, đôi mắt ta mới dám phóng xa tầm nhìn, đôi chân ta mới dám mạnh dạn bước đi với những khao khát và đam mê.
	Chứng minh: Hoa hậu Nguyễn Hương Giang với sức mạnh của sự tự tin, tự tin về năng lực, trí tuệ đã vượt qua rào cản giới tính thứ ba để sống thật với chính mình và tự tin tỏa sáng. Hương Giang đã và đang là niềm tự hào của một bản lĩnh, một sự tự tin đáng khâm phục.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Hãy tự tin vì bạn là chính bạn, đừng bao giờ đánh mất sự tự tin vì những sai lầm, ngay cả những con người vĩ đại nhất cũng có lúc phạm sai lầm đấy thôi!

66. SỨC MẠNH CỦA SỰ TỰ TIN

Bàn về lòng tự tin, Samuel Johnson đã từng khẳng định: **"Tự tin là điều kiện đầu tiên ta cần có để làm được những điều lớn lao", đó là một cái nhìn toàn diện và sâu sắc về sức mạnh vô cùng to lớn của sự tự tin trong cuộc sống con người**. Sự tự tin giúp cho bản thân mỗi chúng ta biết trân trọng năng lực và phẩm chất của chính mình, giúp ta thêm lạc quan, yêu đời và luôn sẵn sàng vượt qua những nỗi sợ hãi, chán nản. Xây dựng được sự tự tin trong tiềm thức, ta như đang chắp thêm đôi cánh vững chắc cho những đam mê, khát vọng. Chúng ta đến với cuộc đời, ai cũng mang trong mình sự vượt trội riêng biệt trong một lĩnh vực, một khía cạnh nào đó, quan trọng là ta cần có đủ tự tin để thể hiện trọn vẹn những giá trị cao quý ấy. **Thế nên, hình ảnh Hoa hậu chuyển giới - Nguyễn Hương Giang đã làm rạng danh cho nhan sắc Việt ở sân chơi quốc tế này vẫn là một niềm tự hào lớn. Đối với những người thuộc giới tính thứ 3, để bước đầu làm bạn với thế giới không phải là điều dễ dàng. Nhưng chính sức mạnh của sự tự tin, tự tin về năng lực, trí tuệ đã giúp họ từng bước vững tin để sống có ý nghĩa hơn.** Dù chúng ta sinh ra trong hoàn cảnh thế nào, chỉ cần có sự tự tin, ta sẽ có đủ bản lĩnh để dám nói, dám làm, vẫn tỏa sáng với những giá trị thiêng liêng nhất. Sự tự tin hình thành trong ta một lối tư duy tích cực, sáng tạo, giúp ta nắm bắt được những cơ hội. Có sự tự tin, mọi ý tưởng và mục tiêu lớn lao sẽ không bao giờ chỉ là những mơ mộng hão huyền. Ta sẽ biết vận dụng tối đa những thế mạnh của bản thân trong việc xây dựng cuộc sống và theo đuổi những đam mê, khát vọng. Tin vào bản thân là bước đầu tiên trên hành trình khám phá thế giới và tích lũy những tri thức, những trải nghiệm thú vị từ cuộc sống xung quanh. Có tin vào bản thân, đôi mắt ta mới dám phóng xa tầm nhìn, đôi chân ta mới dám mạnh dạn bước đi, và từ đó ta biết sống một cuộc đời trọn vẹn, ý nghĩa. Tự tin khác với tự cao, tự phụ. Tự tin đánh giá đúng mực giá trị bản thân, nó là một loại sức mạnh thuộc về tinh thần. Hãy tự tin vì bạn là chính bạn, không phải một ai khác, chỉ có bạn mới đủ tư cách sống và trải nghiệm cuộc đời của chính mình. Đừng bao giờ đánh mất sự tự tin vì những sai lầm nhỏ nhặt, ngay cả những con người vĩ đại nhất cũng có lúc phạm sai lầm đấy thôi!

Đề luyện 67. **SUY NGHĨ VỀ CON ĐƯỜNG ĐẾN VỚI THÀNH CÔNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được suy nghĩ về "con đường đến với thành công". *Con đường đến với thành công cũng không hề dễ dàng và luôn tiềm ẩn những khó khăn, thử thách.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Để đi được đến cuối con đường mang tên thành công và nhận quả ngọt, cái giá mà người ta phải đánh đổi vừa là sức khỏe, vừa là thời gian, tiền bạc, thậm chí là cả những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống.* - Ý 2. *Trên con đường đến với những điều lớn lao, vĩ đại, ta phải trải qua bao nhiêu nỗi đau, bao nhiêu những vấp ngã, thất bại đôi lúc làm ta nhụt chí, tuyệt vọng.* - Ý 3. *Để đến được với thành công chúng ta cần bước qua rào cản của chính bản thân mình, tự tin và đầy nhiệt huyết; nâng niu trân trọng những điều nhỏ bé.* - Ý 4. *Để đứng được trên đỉnh núi cao, con người cần phải chấp nhận sự tôi luyện đầy gian truân.* - Ý 5. *Phải mạo hiểm, phải thử sức và trải nghiệm thật nhiều, ta mới có thể tìm thấy chính mình giữa một thế giới đa sắc màu, đa giá trị.*
	Chứng minh: *Đằng sau thành công những Shark trong chương trình "Thương vụ bạc tỷ" là những nỗ lực không ngừng nghỉ, là mồ hôi, nước mắt và cả thất bại.* *Đằng sau sự nổi tiếng của tập đoàn thương mại điện tử lớn nhất Trung Quốc Alibaba là một nhà sáng lập Jack Ma đã 10 lần bị trường Đại học Harvard từ chối, 30 lần bị các nhà tuyển dụng gạch tên.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thành công nảy nở từ những ước mơ nhỏ bé nhất. Bởi vậy, hãy cứ ước mơ và sống hết mình với nó.*

67. SUY NGHĨ VỀ CON ĐƯỜNG ĐẾN VỚI THÀNH CÔNG

Mỗi người, tùy vào hệ tư duy, tùy vào những mong muốn, tiêu chuẩn khác nhau mà quan niệm về thành công cũng khác nhau. Có người coi thành công là việc đạt được những điều lớn lao, vĩ đại trong sự nghiệp. Có người lại coi thành công là được sống đúng với giá trị của bản thân, được đem lại những điều tốt đẹp cho mọi người xung quanh, cho cộng đồng, xã hội. ***Suy cho cùng, dù ở bất cứ quan niệm nào, con đường đến với thành công cũng không hề dễ dàng và luôn tiềm ẩn những khó khăn, thử thách.*** *Để đạt được những điều lớn lao, vĩ đại, cái giá mà người ta phải đánh đổi vừa là sức khỏe, vừa là thời gian, tiền bạc, thậm chí là cả những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống. Trên con đường đến với những điều lớn lao, vĩ đại, ta phải trải qua bao nhiêu nỗi đau, bao nhiêu những vấp ngã, thất bại đôi lúc làm ta nhụt chí, tuyệt vọng.* ***Đằng sau thành công những Shark trong chương trình "Thương vụ bạc tỷ" là những nỗ lực không ngừng nghỉ, là mồ hôi, nước mắt và cả thất bại. Đằng sau sự nổi tiếng của tập đoàn thương mại điện tử lớn nhất Trung Quốc Alibaba là một nhà sáng lập Jack Ma đã 10 lần bị trường Đại học Harvard từ chối, 30 lần bị các nhà tuyển dụng gạch tên.*** *Như con bướm non muốn cất cánh bay cao phải trải qua quá trình thoát kén đầy gian khổ, con người chúng ta muốn bước lên đỉnh cao của sự nghiệp cũng phải trải qua những giai đoạn khó nhằn, vất vả. Kể cả những thành công tưởng như đơn giản như việc được sống là chính mình, được lan tỏa những giá trị tốt đẹp cũng phải chấp nhận sự tôi luyện đầy gian truân. Muốn vươn lên đỉnh núi Olympia, ta cần phải leo qua biết bao con dốc. Hành trình khám phá bản thân chưa bao giờ là dễ dàng như chúng ta vẫn thường mặc định. Phải mạo hiểm, phải thử sức và trải nghiệm thật nhiều, ta mới có thể tìm thấy chính mình giữa một thế giới đa sắc màu, đa giá trị. Muốn lan tỏa được những điều tốt đẹp cho cuộc sống, trước hết ta phải trở thành một con người tốt đẹp, ta phải tự hoàn thiện chính mình trên từng chặng đường đời đầy gai góc. Thành công nảy nở từ những ước mơ nhỏ bé nhất. Bởi vậy, hãy cứ ước mơ và sống hết mình với những ước mơ ấy, rồi thành công sẽ tìm đến chúng ta như người mẹ ôm ấp đứa con bé bỏng vào lòng sau những mệt nhoài, vất vả.*

Đề luyện 68. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA Ý CHÍ VÀ NGHỊ LỰC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của ý chí và nghị lực trong cuộc sống".* *Ý chí, nghị lực là những nguồn năng lượng tiềm ẩn của tâm trí luôn chờ đợi cơ hội để trỗi dậy mạnh mẽ. Ý chí, nghị lực có một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của mỗi con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Có ý chí, nghị lực chính là ta đang tự trang bị cho mình thứ vũ khí tối tân nhất để có thể chiến đấu chống lại những thách thức luôn tiềm ẩn của cuộc sống xung quanh. *- Ý 2. Ý chí, nghị lực giúp ta chống chọi với những vấn đề "bất ngờ khó đoán" trên con đường thực hiện ước mơ của mình.* *- Ý 3. Ý chí, nghị lực đánh thức gã khổng lộ "bản năng" còn nằm ngủ yên trong con người chúng ta.* *- Ý 4. Ý chí, nghị lực như chắp lên đôi cánh niềm tin cho mỗi con người chúng ta, giúp ta nhận thức được bản thân, nắm bắt được cơ hội và luôn lạc quan, tin tưởng vào những giá trị mà chúng ta đang theo đuổi.* *- Ý 5. Mang trong mình ý chí, nghị lực ta sẽ luôn có khả năng thay đổi được hoàn cảnh và số phận, luôn biết cách sống có ích hơn và đem đến nhiều giá trị cho cộng đồng, xã hội.*
	Chứng minh: *Các cầu thủ đá bóng vươn lên từ làng quê nghèo; các bạn học sinh có ý chí, nghị lực thoát nghèo cho quê hương...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Những người mang trong mình ý chí, nghị lực phi thường sẽ luôn có khả năng thay đổi được hoàn cảnh và số phận, luôn biết cách sống có ích hơn và đem đến nhiều giá trị hơn cho cộng đồng, xã hội. Ý chí, nghị lực không bao giờ tạo nên những cá thể tầm thường, vô vị mà nó luôn hướng tới ánh sáng của sự lớn lao, vĩ đại trong cuộc đời.*

68. TẦM QUAN TRỌNG CỦA Ý CHÍ VÀ NGHỊ LỰC CỦA CON NGƯỜI

Điều gì khiến con người chúng ta có đủ sức mạnh để đối mặt và vượt qua những khó khăn, thử thách? Điều gì khiến con người chúng ta sẵn sàng đi qua cơn giông tố khắc nghiệt để tìm đến cánh cửa của thành công và hạnh phúc? ***Đó chính là ý chí, nghị lực, là những nguồn năng lượng tiềm ẩn của tâm trí luôn chờ đợi cơ hội để trỗi dậy mạnh mẽ. Ý chí, nghị lực có một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng của mỗi con người.*** *Có ý chí, nghị lực chính là ta đang tự trang bị cho mình thứ vũ khí tối tân nhất để có thể chiến đấu chống lại những thách thức luôn tiềm ẩn của cuộc sống xung quanh. Ý chí, nghị lực như chất bôi trơn cho sự vận hành của hệ thống những mục tiêu, dự định ta đã đặt ra và hướng tới. Biết nuôi dưỡng ước mơ, khát vọng nhưng thiếu đi ý chí, nghị lực để bắt tay vào hành động, để chống chọi với những vấn đề phức tạp nảy sinh thì ước mơ, khát vọng ấy sẽ mãi chỉ là những mộng tưởng nằm ngủ yên trong tiềm thức, không bao giờ ta có thể chinh phục được. Ý chí, nghị lực là yếu tố then chốt giúp con người chúng ta vượt qua được những khó khăn, thử thách trong cuộc đời bằng chính năng lực, trí tuệ của bản thân. Nếu vì thiếu ý chí, nghị lực mà ta chấp nhận thất bại, chấp nhận dừng chân và bỏ cuộc thì ta sẽ không bao giờ thấy được ánh sáng của ngày mai, không bao giờ biết được bản thân mình thực sự can trường đến mức nào. Chúng ta sẽ không có một "chân sút" CP10 luôn được huấn luyện viên Park Hang Seo tin tưởng giao nhiệm vụ làm "nhiễm" đối phương trong rất nhiều trận đấu quan trọng của Đội tuyển Bóng đá quốc gia Việt Nam – Nguyễn Công Phượng, nếu anh không có ý chí và nghị lực vươn lên khỏi mảnh đất nghèo, Nghệ An. Ý chí, nghị lực như chắp lên đôi cánh niềm tin cho mỗi con người chúng ta, giúp ta nhận thức được bản thân, nắm bắt được cơ hội và luôn lạc quan, tin tưởng vào những giá trị mà chúng ta đang theo đuổi. Những người mang trong mình ý chí, nghị lực phi thường sẽ luôn có khả năng thay đổi được hoàn cảnh và số phận, luôn biết cách sống có ích hơn và đem đến nhiều giá trị hơn cho cộng đồng, xã hội. Ý chí, nghị lực không bao giờ tạo nên những cá thể tầm thường, vô vị mà nó luôn hướng tới ánh sáng của sự lớn lao, vĩ đại trong cuộc đời.*

Đề luyện 69. **SỨC MẠNH CỦA TINH THẦN ĐOÀN KẾT**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Sức mạnh của tinh thần đoàn kết".* *"Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công". Từng chặng đường huy hoàng ta đã đi qua, từng chiến thắng vẻ vang ta đã chinh phục được chính là minh chứng rõ nét nhất cho lời khẳng định của Người về sức mạnh của tinh thần đoàn kết.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Tinh thần đoàn kết để cùng nhau đùm bọc, sẻ chia, cùng nhau vượt qua những cơn giông tố khắc nghiệt của cuộc sống. *- Ý 2. Tinh thần đoàn kết tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn giúp ta có đủ dũng khí để đối mặt và đấu tranh với những khó khăn, thử thách, giúp ta đánh đuổi mọi thứ kẻ thù cứng đầu và hung hãn nhất.* *- Ý 3. Nhờ có tinh thần đoàn kết, không bao giờ ta cảm thấy cô độc, lẻ loi giữa cuộc đời lớn rộng, sẽ luôn có những người ở cạnh ta, cùng ta trải qua chặng đường từ địa ngục tăm tối đến ánh sáng huy hoàng.* *- Ý 4. Tình thần đoàn kết giúp ta vững tâm, vững tin hơn trên con đường mình sánh bước, để xóa tan cảm giác cô độc.*
	Chứng minh: *Chính tinh thần đoàn kết của nhân dân ta nói riêng cũng như tất cả các quốc gia trên toàn thế giới nói chung giữa cuộc chiến đẩy lùi đại dịch Covid-19 đầy gian nan, khốc liệt đã và đang tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn để hướng tới mục tiêu đưa cuộc sống trở về với sự an yên, hạnh phúc.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Nhận thức được sức mạnh to lớn của sự đoàn kết và có ý thức xây dựng tinh thần đoàn kết chính là cách ta xây nên nền móng vững chắc nhất cho công trình cuộc sống được phát triển văn minh, phồn thịnh.*

69. SỨC MẠNH CỦA TINH THẦN ĐOÀN KẾT

Trong lịch sử đấu tranh bảo vệ Tổ quốc của quân và dân ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần nhấn mạnh: "Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công". ***Và từng chặng đường huy hoàng ta đã đi qua, từng chiến thắng vẻ vang ta đã chinh phục được chính là minh chứng rõ nét nhất cho lời khẳng định của Người về sức mạnh của tinh thần đoàn kết.*** *Quả thực, dựa vào chính mình là một lối sống đáng trân trọng ở mỗi con người chúng ta, thế nhưng cuộc đời nào có bao giờ chỉ tồn tại những trở ngại tầm thường, những thách thức "vừa sức" với bản thân. Đôi khi ta cần đến sự giúp đỡ của người khác, cần đến tinh thần đoàn kết để cùng nhau đùm bọc, sẻ chia, cùng nhau vượt qua những cơn giông tố khắc nghiệt của cuộc sống. Tinh thần đoàn kết tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn giúp ta có đủ dũng khí để đối mặt và đấu tranh với những khó khăn, thử thách, giúp ta đánh đuổi mọi thứ kẻ thù cứng đầu và hung hãn nhất. Nhờ có tinh thần đoàn kết, không bao giờ ta cảm thấy cô độc, lẻ loi giữa cuộc đời lớn rộng, sẽ luôn có những người ở cạnh ta, cùng ta trải qua chặng đường từ địa ngục tăm tối đến ánh sáng huy hoàng của bình minh rạng rỡ, cùng ta chia sẻ, trải lòng về những vấp ngã và sẵn sàng là cánh tay đắc lực đồng hành cùng ta trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng. Sức mạnh của tinh thần đoàn kết còn giúp ta cảm nhận được hơi ấm của tình yêu thương, sự đùm bọc, chở che chân thành nhất, giúp ta tìm được sợi dây nối kết tâm hồn để trở nên thanh thản hơn trong những ngày giông bão.* ***Chính tinh thần đoàn kết của nhân dân ta nói riêng cũng như tất cả các quốc gia trên toàn thế giới nói chung giữa cuộc chiến đẩy lùi đại dịch Covid-19 đầy gian nan, khốc liệt đã và đang tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn để hướng tới mục tiêu đưa cuộc sống trở về với sự an yên, hạnh phúc.*** *Khi bao trái tim cùng đập chung một niềm khao khát, một niềm hi vọng mãnh liệt và có ý thức đoàn kết, chung tay vì những khát vọng lớn lao phía trước thì chắc chắn góp gió bao nơi cũng thành bão, góp yêu thương hạnh phúc sẽ đong đầy. Nhận thức được sức mạnh to lớn của sự đoàn kết và có ý thức xây dựng tinh thần đoàn kết chính là cách ta xây nên nền móng vững chắc nhất cho công trình cuộc sống được phát triển văn minh, phồn thịnh.*

Đề luyện 70. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA LỜI NÓI "CẢM ƠN"**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Tầm quan trọng của lời nói cảm ơn trong cuộc sống".* *Lời nói "cảm ơn" dù chỉ là những thanh âm nhẹ nhàng thoáng qua nhưng cái đọng lại trong tâm hồn con người lại là trĩu nặng yêu thương, trĩu nặng những tấm lòng,*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Lời nói "cảm ơn" có tầm quan trong đặc biệt trong cuộc sống con người từ những hành động nhỏ bé nhất. *- Ý 2. Lời nói "cảm ơn" vừa là cách ta thể hiện lòng biết ơn, trân trọng với sự giúp đỡ của người khác vừa là sợi dây nối kết trái tim và tâm hồn cả những con người tưởng như xa lạ.* *- Ý 3. Lời "cảm ơn" giúp ta ý thức hơn về sự quan tâm, giúp đỡ của người khác, là động lực khích lệ con người ta phải biết sống để tương trợ, để san sẻ và yêu thương.* *- Ý 4. Nhờ có lời nói "cảm ơn" giúp cho những mối quan hệ tốt đẹp đã dần được hình thành, có những cơ duyên gắn bó cả cuộc đời cũng đã từng được bén lên từ một lời nói cảm ơn.* *- Ý 5. Sức mạnh của lời nói "cảm ơn" khiến cho mọi hành động của chúng ta trở nên có ý nghĩa, khiến ta có được một tâm hồn thanh thản, một trái tim đong đầy yêu thương và sống một cuộc đời trọng vẹn hơn, giá trị hơn*
	Chứng minh: *Trong đại dịch Covid-19, những lời nói "cảm ơn" hay đơn giản chỉ là một nụ cười rạng rỡ hằn in những vết chân chim trên khuôn mặt đã xế chiều cũng trở thành niềm an ủi lớn lao giúp cho những tình nguyện viên tiếp tục vững bước trên hành trình căng mình chống dịch đầy vất vả, mệt nhoài.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Lời nói "cảm ơn" tạo nên dấu ấn, tạo nên những hình ảnh tốt đẹp của mỗi chúng ta trong mắt mọi người xung quanh.*

70. TẦM QUAN TRỌNG CỦA LỜI NÓI "CẢM ƠN"

*Đã bao lâu rồi chúng ta không nói lời "cảm ơn"? Liệu chúng ta có đang coi những hi sinh của cha mẹ là điều hiển nhiên? Hay chúng ta có đang ích kỉ mà cho rằng chống dịch là nhiệm vụ bắt buộc của những chiến sĩ áo trắng mà phớt lờ đi việc phải nói lời "cảm ơn"? Không chỉ là trước những sự giúp đỡ, tương trợ lớn lao mà lời nói "cảm ơn" có tầm quan trong đặc biệt trong cuộc sống con người từ những hành động nhỏ bé nhất. Lời nói "cảm ơn" vừa là cách ta thể hiện lòng biết ơn, trân trọng với sự giúp đỡ của người khác vừa là sợi dây nối kết trái tim và tâm hồn cả những con người tưởng như xa lạ. Lời nói "cảm ơn" đến với cuộc đời như bông hoa có sức mạnh lan tỏa hương thơm, lan tỏa cái đẹp tới thế giới xung quanh, nó giúp ta ý thức hơn về sự quan tâm, giúp đỡ của người khác, là động lực khích lệ con người ta phải biết sống để tương trợ, để san sẻ và yêu thương. Nhờ có lời nói "cảm ơn", những mối quan hệ tốt đẹp đã dần được hình thành, có những cơ duyên gắn bó cả cuộc đời cũng đã từng được bén lên từ một lời nói cảm ơn chỉ vỏn vẻn vài giây. Sức mạnh của lời nói "cảm ơn" khiến cho mọi hành động của chúng ta trở nên có ý nghĩa, khiến ta có được một tâm hồn thanh thản, một trái tim đong đầy yêu thương và sống một cuộc đời trọng vẹn hơn, giá trị hơn. **Khi những suất cơm tình nghĩa được gửi đến tận nhà để tiếp tế cho bà con khó khăn trong đại dịch Covid-19, những lời nói "cảm ơn" hay đơn giản chỉ là một nụ cười rạng rỡ hằn in những vết chân chim trên khuôn mặt đã xế chiều cũng trở thành niềm an ủi lớn lao giúp cho những tình nguyện viên tiếp tục vững bước trên hành trình căng mình chống dịch đầy vất vả, mệt nhoài.** Lời nói "cảm ơn" dù chỉ là những thanh âm nhẹ nhàng thoáng qua nhưng cái đọng lại trong tâm hồn con người lại là trĩu nặng yêu thương, trĩu nặng những tấm lòng, những khát khao cháy bỏng muốn được nối kết, được tương trợ và được khẳng định giá trị sống cao quý của mình. Lời nói "cảm ơn" tạo nên dấu ấn, tạo nên những hình ảnh tốt đẹp của mỗi chúng ta trong mắt mọi người xung quanh. Đó phải là những lời nói chân thật, xuất phát từ sự thành tâm muốn thể hiện lòng biết ơn, trân trọng chứ không phải là sự vội vàng, hời hợt cho có, cho qua, cho không phải trở thành một kẻ vô ơn.*

Đề luyện 71. **SUY NGHĨ VỀ HÀNH ĐỘNG NẮM BẮT CƠ HỘI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được suy nghĩ về hành động nắm bắt cơ hội. *Phải chăng việc nắm bắt cơ hội đối mỗi người lại quan trọng đến vậy? Nó có khả năng thay đổi cả một con người và những gì xung quanh họ? Thật vậy, cơ hội là những điều kiện thuận lợi để con người đạt được thành công trong cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Nắm bắt cơ hội sẽ giúp chúng ta sống chủ động tạo ra môi trường để bản thân vươn lên, tốt hơn và hoàn thiện hơn. *- Ý 2. Việc nhận biết và nắm bắt cơ hội còn khiến ta thôi chần chừ suy nghĩ. Ta dường như có động lực lớn lao hơn để mau chân bước tiếp vì ta biết "thường trong khi dừng lại để nghĩ, chúng ta để lỡ cơ hội".* *- Ý 3. Hành động nắm bắt cơ hội giúp ta hiểu rõ về những mục tiêu, dự định của mình, biết mình là ai, biết mình cần gì trên con đường đi tới thành công bằng cơ hội.* *- Ý 4. Sự chủ động giúp ta linh hoạt trong các tình huống, tránh xa lối sống thụ động, ngồi chờ may mắn.*
	Chứng minh: *Trong hành trình bước qua những điều tiếng, chỉ trích sau khi phát hành hai cuốn du ký của Huyền Chip đến vai trò một trong những thạc sĩ người Việt thành công trong chuyên ngành Trí tuệ nhân tạo của Đại học Stanford (Mỹ). Đó là khi cô gái bước qua vấp ngã và chủ động nắm bắt cơ hội ngay cả trong những chuyện tồi tệ nhất.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cơ hội chẳng phải thứ khó kiếm tìm, cơ hội chỉ dành cho những người biết chủ động, nhận thức đầy đủ về chính mình và về cuộc sống để mạnh dạn nắm lấy mà vươn tới thành công. Bạn phải biết, muốn ngắm bình minh thì phải nhìn về phía Đông và chờ trời sáng.*

71. SUY NGHĨ VỀ HÀNH ĐỘNG NẮM BẮT CƠ HỘI

Tôi vẫn nhớ hình ảnh cô gái trẻ người dân tộc Ê-đê, H'Hen Niê bước lên đón nhận chiếc vương miện sáng giá của cuộc thi Hoa hậu hoàn vũ Việt Nam 2017. Cô gái ấy đã nắm bắt được cơ hội thay đổi chính mình để từ một cô gái dân tộc thiểu số trở thành một biểu tượng cho sắc đẹp, trí tuệ và tài năng. **Phải chăng việc nắm bắt cơ hội đối mỗi người lại quan trọng đến vậy? Nó có khả năng thay đổi cả một con người và những gì xung quanh họ? Thật vậy, cơ hội là những điều kiện thuận lợi để con người đạt được thành công trong cuộc sống.** Nó có thể đến bất ngờ từ những điều tốt đẹp hoặc hoàn cảnh không như ý ta mong muốn. Chính vì thế, để có được cơ hội thì việc biết nắm bắt hay chớp lấy nó là là một điều hết sức cần thiết. Nhận thức được điều đó, nên rất nhiều người sẵn sàng dành cả thanh xuân của mình để ngồi xuống chờ cơ hội đến, nhưng lại quên mất rằng cơ hội luôn hiện hữu thường trực quanh ta. Nếu cứ ngồi chờ cơ hội xuất hiện thì khác gì "lấy nước bằng tay không". Trong một xã hội hiện đại và phát triển như ngày nay, sự vượt trội của thế hệ Z lại càng trở nên quan trọng. Không ai muốn mình trở thành kẻ "chạy sau khói đoàn tàu" hay người đi bộ khi tất cả đều lái ô tô. Việc nhận biết và nắm bắt cơ hội còn khiến ta thôi chần chừ suy nghĩ. Ta dường như có động lực lớn lao hơn để mau chân bước tiếp vì ta biết "thường trong khi dừng lại để nghĩ, chúng ta để lỡ cơ hội. Sự chủ động trong nhận thức ấy giúp ta hiểu rõ về mình, biết mình là ai, biết mình cần gì trên con đường đi tới thành công bằng cơ hội. Chỉ khi con người hiểu về mình, biết rằng cơ hội nào đến và thực sự có ích, cần thiết và chủ động đón nhận nó, con người mới có thể thành công. **Trong hành trình bước qua những điều tiếng, chỉ trích sau khi phát hành hai cuốn du ký của Huyền Chip đến vai trò một trong những thạc sĩ người Việt thành công trong chuyên ngành Trí tuệ nhân tạo của Đại học Stanford (Mỹ). Đó là khi cô gái bước qua vấp ngã và chủ động nắm bắt cơ hội ngay cả trong những chuyện tồi tệ nhất.** Cơ hội chẳng phải thứ khó kiếm tìm, cơ hội chỉ dành cho những người biết chủ động, nhận thức đầy đủ về chính mình và về cuộc sống để mạnh dạn nắm lấy mà vươn tới thành công. Bạn phải biết, muốn ngắm bình minh thì phải nhìn về phía Đông và chờ trời sáng.

Đề luyện 72. SỰ **CẦN THIẾT CỦA VIỆC CẦN THỬ SỨC VỚI CƠ HỘI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** Nêu được "sự cần thiết của việc cần thử sức với cơ hội". "Thời gian vội vã lao đi, cơ hội nảy sinh rồi tan biến. Vậy mà bạn vẫn đang chờ đợi và không dám thử - Con chim có đôi cánh mà không dám bay lên", ý kiến của A.A Milne như đã thôi thúc con người hãy nắm lấy cơ hội và thử sức với nó. Nhà văn người Anh khẳng định người không biết thử sức với cơ hội cũng như chú chim có cánh mà không dám bay.
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Cơ hội là những hoàn cảnh tạo điều kiện thuận lợi để con người đạt được điều mình muốn, nó không xuất hiện thường xuyên và không phải ai cũng có thể tận dụng. - Ý 2. Việc thử sức với cơ hội sẽ giúp ta được trải nghiệm, khám phá và hơn hết là để đánh giá năng lực của bản thân. - Ý 3. Thử sức với cơ hội là cách xây dựng nền móng tuyệt vời để ta huy động tối đa khả năng, lợi thế của bản thân để biến cơ hội đó thành bước đệm của thành công. - Ý 4. Thử sức với cơ hội là phép thử bởi cơ hội không chỉ giúp bản thân học hỏi mà góp phần vào sự phát triển của xã hội.
	Chứng minh: Shark Đỗ Thị Kim Liên nói về việc thử sức với cô hội của chính mình rằng: "Cơ hội đến như một cú chuyển mình, và tôi đã nắm bắt nó". Đó là lý do để Shark Liên quyết định chia tay nghề để vào Nam lập nghiệp ngành Bảo hiểm. Trở thành người sáng lập ứng dụng bảo hiểm LIAN, hiện đang là Lãnh sự danh dự của Nam Phi tại Thành phố Hồ Chí Minh
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:***. Hãy nhớ rằng: "Bạn càng tìm kiếm sự bảo đảm, bạn càng ít có nó. Nhưng bạn càng tìm kiếm cơ hội, bạn càng có thể đạt được sự bảo đảm mà mình muốn".

72. SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC CẦN THỬ SỨC VỚI CƠ HỘI

"Thời gian vội vã lao đi, cơ hội nảy sinh rồi tan biến. Vậy mà bạn vẫn đang chờ đợi và không dám thử - Con chim có đôi cánh mà không dám bay lên", ***ý kiến của A.A Milne như đã thôi thúc con người hãy nắm lấy cơ hội và thử sức với nó. Nhà văn người Anh khẳng định người không biết thử sức với cơ hội cũng như chú chim có cánh mà không dám bay.*** *Cơ hội là những hoàn cảnh tạo điều kiện thuận lợi để con người đạt được điều mình muốn, nó không xuất hiện thường xuyên và không phải ai cũng có thể tận dụng. Việc thử sức với cơ hội sẽ giúp ta được trải nghiệm, khám phá và hơn hết là để xem năng lực của bản thân đến đâu. Nỗ lực của bản thân quan trọng nhưng để thành công ta cần bản lĩnh dám thử thách. Cơ hội là một điều kiện tuyệt vời để ta làm điều đó, con người có thể huy động tối đa khả năng, lợi thế của bản thân để biến cơ hội đó thành bước đệm của thành công.* ***Shark "bà ngoại", một nữ doanh nhân và là Lãnh sự Danh dự nước Cộng hoà Nam Phi tại Việt Nam, Đỗ Thị Kim Liên trong chương trình "Thương vụ bạc tỷ" đã từng nói về việc thử sức với cơ hội của chính mình rằng: "Cơ hội đến như một cú chuyển mình, và tôi đã nắm bắt nó". Đó là lý do để Shark Liên quyết định chia tay nghề để vào Nam lập nghiệp ngành Bảo hiểm. Trở thành người sáng lập ứng dụng bảo hiểm LIAN, hiện đang là Lãnh sự danh dự của Nam Phi tại Thành phố Hồ Chí Minh.*** *Hành động thử sức với cơ hội đem lại cho con người những bài học đáng quí bởi không phải lúc nào ta cũng thành công tận dụng cơ hội, những sai lầm, vấp gã là động lực để ta bắt đầu một con đường mới. Chúng ta đang sống trong thời đại 4.0; nơi có rất nhiều cơ hội và chúng ta cũng có thể tự tạo ra cơ hội, việc thử sức với nó sẽ giúp ta năng động, nhạy bén, trưởng thành hơn. Xã hội phát triển nhanh và có nhiều yêu cầu khắt khe hơn cho nên thử sức với cơ hội giúp ta tránh bị tụt hậu, luôn được làm mới và hoàn thiện bản thân. Phép thử với cơ hội không chỉ giúp bản thân học hỏi mà góp phần vào sự phát triển của xã hội. Ngoài ra, một quốc gia, dân tộc cũng cần thử sức với cơ hội để đưa đất nước tiến lên và hội nhập thành công. Hãy nhớ rằng: "Bạn càng tìm kiếm sự bảo đảm, bạn càng ít có nó. Nhưng bạn càng tìm kiếm cơ hội, bạn càng có thể đạt được sự bảo đảm mà mình muốn" -* ***Brian Tracy***

Đề luyện 73. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC CHÚNG TA KHI MỞ RỘNG LÒNG ĐÓN NHẬN CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Điều nhận được khi con người mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống".* *Cuộc sống đầy ắp những điều tuyệt vời và bí ẩn, thay vì cuộn tròn trong chiếc vỏ ốc nhỏ bé của mình tôi tin rằng việc mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống sẽ khiến chúng ta trở nên tốt đẹp hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Việc mở rộng lòng mình sẽ cho ta cơ hội được khám phá, trải nghiệm và tận hưởng nhiều hơn. *- Ý 2. Việc mở rộng lòng mình đón nhận sự sống giúp ta cởi mở, tích cực và được khơi gợi lòng yêu đời, ham sống.* *- Ý 3. Mở rộng tấm lòng đón nhận cuộc sống có ý nghĩa như một liều thuốc tinh thần, cho ta hiểu rằng cuộc sống vẫn còn nhiều điều tươi đẹp, ta vẫn được yêu thương, cổ vũ từ mọi người và có động lực vượt qua khó khăn.* *- Ý 4. Mở rộng lòng mình để đón nhận yêu thương, sự giúp đỡ hay nhiều điều tốt đẹp của cuộc sống giúp con người thức tỉnh, giác ngộ và mong muốn sống ý nghĩa hơn vì mình cũng như mọi người.* *- Ý 5. Mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống là lối sống tích cực, hướng con người đến sự tự tin, lạc quan và yêu đời.*
	Chứng minh: *Chúng ta thực sự trân trọng tinh thần và cách sống mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống của những em bé khuyết tật, nạn nhân của chất độc màu da cam. Dù mang một bề ngoài không trọn vẹn, thế nhưng các em đã sống với một tâm hồn trọn vẹn nhất.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Khi cửa đóng, ngã tưởng chỉ dẫn ta, chỉ đến khi cửa mở thì "sự giao phó bản thân" mới được thực hiện.*

73. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI MỞ RỘNG LÒNG ĐÓN NHẬN CUỘC SỐNG

"Nếu bạn mở lòng đón nhận những đáp án khác nhau của cuộc đời, bạn sẽ luôn khám phá ra điều thú vị, mới mẻ của cuộc sống" – đó là một câu nói ý nghĩa tôi tình cờ biết được trên một trang mạng xã hội. **Cuộc sống đầy ắp những điều tuyệt vời và bí ẩn, thay vì cuộn tròn trong chiếc vỏ ốc nhỏ bé của mình tôi tin rằng việc mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống sẽ khiến chúng ta trở nên tốt đẹp hơn.** Đó là cách con người sống với tâm thế chủ động, lạc quan và tích cực. Cuộc sống muôn hình vạn trạng, **việc mở rộng lòng mình sẽ cho ta cơ hội được khám phá, trải nghiệm và tận hưởng nhiều hơn.** Bức tranh đời sống dẫu có những vệt đen nhưng những sắc màu tươi sáng vẫn là chủ đạo cho nên đón nhận cuộc sống với tất cả những gì thuộc về nó **khiến tâm hồn ta trở nên phong phú, nhạy cảm và tinh tế.** Một số người có lối sống quá khép kín hay có nhiều sự hoài nghi về cuộc sống **vì thế mở rộng lòng mình đón nhận sự sống giúp ta cởi mở, tích cực và được khơi gợi lòng yêu đời, ham sống.** Cuộc đời mỗi người sẽ có lúc gặp phải khó khăn, lắm lúc ta cảm thấy mệt mỏi, bế tắc thì việc **mở rộng tấm lòng đón nhận cuộc sống có ý nghĩa như một liều thuốc tinh thần, cho ta hiểu rằng cuộc sống vẫn còn nhiều điều tươi đẹp, ta vẫn được yêu thương, cổ vũ từ mọi người và có động lực vượt qua khó khăn.** Hơn nữa việc làm này cũng giúp chúng ta học cách chấp nhận và từ bỏ điều gì đó, cuộc sống có nhiều thứ quan trọng và thay vì cố gắng ôm đồm mọi thứ, hãy tập trung và tận hưởng điều đáng giá nhất. **Mở rộng lòng mình để đón nhận yêu thương, sự giúp đỡ hay nhiều điều tốt đẹp của cuộc sống giúp con người thức tỉnh, giác ngộ và mong muốn sống ý nghĩa hơn vì mình cũng như mọi người.** **Chúng ta thực sự trân trọng tinh thần và cách sông mở rộng lòng mình đón nhận cuộc sống của những em bé khuyết tật, nạn nhân của chất độc màu da cam. Dù mang một bề ngoài không trọn vẹn, thế nhưng các em đã sống với một tâm hồn trọn vẹn nhất, một trái tim yêu thương, đón nhận cuộc sống hoàn hảo nhất.** Nhưng nói như thế không có nghĩa là chúng ta đón nhận luôn cả những điều tồi tệ, xấu xa mà cần tỉnh táo để loại bỏ những thứ gây hại cho bản thân và xã hội. Khi cửa đóng, ngã tưởng chỉ dẫn ta, chỉ đến khi cửa mở th "sự giao phó bản thân" mới được thực hiện.

Đề luyện 74. **DÁM SỐNG HẠNH PHÚC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Suy nghĩ về việc con người "dám sống hạnh phúc". *Mỗi người có quan niệm riêng về hạnh phúc và liệu rằng tất cả chúng ta dám sống hạnh phúc theo cách của mình?*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1: *Người dám sống hạnh phúc trước hết cần vượt lên định kiến của người khác, sống thật với chính mình.* - Ý 2: *Hạnh phúc có được khi chúng ta sống với tất cả những cung bậc tình cảm của mình, trong cuộc sống chúng ta có thể phải đè nén cảm xúc của mình vì một lí do nào đó, nhưng khi được sống thật với những rung động của trái tim để làm những việc mình muốn, con người sẽ cảm thấy tích cực.* - Ý 3: *Muốn được sống hạnh phúc theo cách của mình con người cần học cách từ bỏ những vướng bận vốn không phù hợp, thay vì cố gắng ôm đồm quá nhiều thứ hãy tập trung vào điều quan trọng nhất.* - Ý 4: *Dám sống hạnh phúc có được khi chúng ta dám đương đầu với những nghịch cảnh để vươn lên, đám đối diện với mọi khó khăn thách thức và cả những định kiến.*
	Chứng minh: *Câu chuyện cảm động của Thiếu uý Đậu Thị Huyền Trâm – người mẹ dũng cảm từ chối điều trị ung thư nhường sự sống cho đứa con trong bụng. Biểu hiện của việc dám sống hạnh phúc, dù ngắn ngủi nhưng có lẽ là hạnh phúc lớn nhất của người phụ nữ ấy – được làm mẹ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Dám sống hạnh phúc là một điều ý nghĩa nhưng không phải là việc bất chấp theo đuổi một quan niệm lệch lạc mà cần hướng đến giá trị của cái đẹp, cái thiện. Chỉ khi cái mầm non quyết vươn lên, nó mới hạnh phúc đâm chồi và tỏa bóng mát.*

74. DÁM SỐNG HẠNH PHÚC

Hạnh phúc là điều ai cũng muốn có được trong cuộc sống, đó là một trạng thái cảm xúc của con người khi được thoả mãn một nhu cầu nào đó. ***Mỗi người có quan niệm riêng về hạnh phúc và liệu rằng tất cả chúng ta dám sống hạnh phúc theo cách của mình? Xã hội phong kiến xưa triệt tiêu cái tôi cá nhân, con người sống với tư cách cái ta, con người cộng đồng cho nên quan niệm hạnh phúc cũng mang tính chung, không có chuyện được sống hạnh phúc theo ý mình.*** *Xã hội hiện đại không còn điều này nhưng thứ gọi là định kiến ngăn cản con người dám sống hạnh phúc thì vẫn còn.* ***Người dám sống hạnh phúc trước hết cần vượt lên định kiến của người khác, sống thật với chính mình.*** *Điều này thật sự không dễ bởi tâm lí con người thường sợ đi ngược lại với số đông.* ***Hạnh phúc có được khi chúng ta sống với tất cả những cung bậc tình cảm của mình, trong cuộc sống chúng ta có thể phải đè nén cảm xúc của mình vì một lí do nào đó và tôi tin rằng khi được sống thật với những rung động của trái tim để làm những việc mình muốn, con người sẽ cảm thấy tích cực.*** *Dám sống hạnh phúc tưởng như là một điều vô lí nhưng rõ ràng đó không phải ai cũng làm được, có được một quan niệm hạnh phúc đã là khó nhưng dám sống với quan niệm ấy càng khó hơn.* ***Muốn được sống hạnh phúc theo cách của mình con người cần học cách từ bỏ những vướng bận vốn không phù hợp, thay vì cố gắng ôm đồm quá nhiều thứ hãy tập trung vào điều quan trọng nhất.*** *Không ai trong chúng ta có được mọi thứ, con người phải lựa chọn và khi đó hạnh phúc thực sự sẽ đến. Dám sống hạnh phúc đôi khi không phải cần một hành trình dài, con người cũng có thể hạnh phúc khi dám từ bỏ hi vọng sống vì một điều gì đó.* ***Tôi vẫn còn nhớ câu chuyện cảm động của Thiếu uý Đậu Thị Huyền Trâm – người mẹ dũng cảm từ chối điều trị ung thư nhường sự sống cho đứa con trong bụng. Tôi tin rằng hành động đó là biểu hiện của việc dám sống hạnh phúc, dù ngắn ngủi nhưng có lẽ là hạnh phúc lớn nhất của người phụ nữ ấy – được làm mẹ.*** *Dám sống hạnh phúc là một điều ý nghĩa nhưng không phải là việc bất chấp theo đuổi một quan niệm lệch lạc mà cần hướng đến giá trị của cái đẹp, cái thiện. Chỉ khi cái mầm non quyết vươn lên, nó mới hạnh phúc đâm chồi và tỏa bóng mát.*

Đề luyện 75: **Ý NGHĨA CỦA VIỆC XÁC LẬP MỤC TIÊU**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của việc xác lập mục tiêu trong cuộc sống."* *Việc xác lập mục tiêu có ý nghĩa lớn đối với cuộc đời mỗi người. Mục tiêu không phải bao giờ cũng là những điều lớn lao, nó có thể là những điều bình thường, nhỏ bé nhưng thể hiện được mong muốn, khát khao của một người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Mục tiêu có ý nghĩa như một chiếc la bàn, người xác lập được mục tiêu sẽ biết được hướng đi của mình thay vì quanh quẩn không biết mình nên đi về đâu. *- Ý 2. Việc xác lập mục tiêu sẽ giúp chúng ta được trải nghiệm, đúc rút được nhiều bài học cũng như nhanh chóng đạt được điều mình muốn.* *- Ý 3. Xác lập mục tiêu tạo động lực, thôi thúc con người phấn đấu, nỗ lực để vượt lên khó khăn, khẳng định giá trị cá nhân.* *- Ý 4. Mục tiêu còn có ý nghĩa tinh thần lớn lao đối với những người mất niềm tin vào cuộc sống, nó sẽ khơi dậy cảm hứng, lòng ham sống và sẵn sàng thay đổi của mọi người*
	Chứng minh: *Mark Zuckerberg trước khi thành công với mạng xã hội Facebook hiện tại, anh cũng đặt ra những mục tiêu nhất định. AFP cho biết anh là một người thích đặt ra những mục tiêu, năm 2004 Mark sáng lập "Facebook" với mục tiêu "khiến thế giới cởi mở và kết nối hơn" và bây giờ thì tất cả chúng ta đều có thể thấy được kết quả của mục tiêu bấy giờ của Mark.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *chúng ta đang đối mặt với diễn biến phức tạp của dịch Covid-19, trong bối cảnh này những mục tiêu cần được đặt ra và thực hiện để mọi người sớm được quay lại cuộc sống bình thường.*

75. Ý NGHĨA CỦA VIỆC XÁC LẬP MỤC TIÊU TRONG CUỘC SỐNG

Francie Laurrieu Smith từng nói: "Điều quan trọng nhất về động lực là xác lập mục tiêu. Bạn luôn nên có một mục tiêu", ***quả thực, việc xác lập mục tiêu có ý nghĩa lớn đối với cuộc đời mỗi người. Mục tiêu không phải bao giờ cũng là những điều lớn lao, nó có thể là những điều bình thường, nhỏ bé nhưng thể hiện được mong muốn, khát khao của một người.*** *Mục tiêu có ý nghĩa như một chiếc la bàn, người xác lập được mục tiêu sẽ biết được hướng đi của mình thay vì quanh quẩn không biết mình nên đi về đâu. Tôi tin rằng khi xác lập được mục tiêu, ta đã đi được nửa chặng đường để tiến tới thành công.* ***Mark Zuckerberg trước khi thành công với mạng xã hội Facebook hiện tại, anh cũng đặt ra những mục tiêu nhất định. AFP cho biết anh là một người thích đặt ra những mục tiêu, năm 2004 Mark sáng lập thefacebook với mục tiêu "khiến thế giới cởi mở và kết nối hơn" và bây giờ thì tất cả chúng ta đều có thể thấy được kết quả của mục tiêu bấy giờ của Mark.*** *Đặc biệt đối với một số người trẻ hiện nay chưa tìm được mục tiêu khiến bản thân lãng phí tuổi trẻ và đánh mất cơ hội thì việc xác lập mục tiêu sẽ giúp chúng ta được trải nghiệm, đúc rút được nhiều bài học cũng như nhanh chóng đạt được điều mình muốn. Bên cạnh đó, xác lập mục tiêu còn tạo động lực, thôi thúc con người phấn đấu, nỗ lực để vượt lên khó khăn, khẳng định giá trị cá nhân. Hiện nay,* ***chúng ta đang đối mặt với diễn biến phức tạp của dịch Covid-19, trong bối cảnh này những mục tiêu cần được đặt ra và thực hiện để mọi người sớm được quay lại cuộc sống bình thường. Mục tiêu còn có ý nghĩa tinh thần lớn lao đối với những người mất niềm tin vào cuộc sống, nó sẽ khơi dậy cảm hứng, lòng ham sống và sẵn sàng thay đổi của mọi người.*** *Không chỉ mỗi cá nhân mà các quốc gia, dân tộc cũng cần xác lập mục tiêu vì sự phát triển thịnh vượng và bền vững của đất nước. Nhưng chúng ta không nên dừng lại ở việc xác lập mục tiêu mà cần theo đuổi đến cùng bởi vì mục tiêu dù giá trị đến đâu mà không được hiện thực hoá thì cũng trở nên vô nghĩa. Bạn không thể ngăn cản những con người kiên quyết đến được thành công. Nếu bạn đặt đá tảng trên đường của họ, họ sẽ dùng chúng làm viên đá lót chân để trèo lên những tầm cao mới. Người thành công có mục tiêu, có giấc mơ, và lập kế hoạch rồi theo đuổi chúng.*

Đề luyện 76: **Ý NGHĨA CỦA THÁI ĐỘ SỐNG TÍCH CỰC**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được "ý nghĩa của thái độ sống tích cực"* *Cuộc sống vẫn luôn tiếp diễn với những buồn – vui, khổ đau – hạnh phúc và ta không thể thay đổi qui luật ấy, điều con người có thể làm là tạo dựng cho mình một thái độ sống tích cực để có một cuộc đời ý nghĩa.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Thái độ sống tích cực thể hiện trong suy nghĩ, hành động mang tính lạc quan, tốt đẹp của con người. *- Ý 2. Người có thái độ sống tích cực sẽ nhìn nhận cuộc sống theo chiều hướng tốt đẹp, ngay cả trong nghịch cảnh chúng ta vẫn thấy ánh sáng của niềm tin, hi vọng từ đó không ngừng nỗ lực để vượt lên khó khăn.* *- Ý 3 Thái độ sống tích cực sẽ giúp con người không phải vướng bận bởi những điều nhỏ nhặt không đáng có, hình thành trong ta một lối sống lạc quan, lành mạnh.* *- Ý 4. Thái độ sống tích cực sẽ có hiệu quả trong việc điều trị bệnh tật. Khi con người mạnh khoẻ cả thể chất lẫn tinh thần sẽ có được điều kiện tốt nhất để gặt hái thành công.* *- Ý 5. Thái độ sống tích cực sẽ mang nguồn năng lượng tích cực lan toả tới mọi người.*
	Chứng minh: *Hình ảnh của chị Đặng Trần Thuỷ Tiên với thái độ sống tích cực đã truyền động lực để chị chiến thắng chính mình cũng như bệnh tật, toả sáng theo cách riêng và trở thành nguồn cảm hứng cho mọi người.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Chúng ta đã chịu quá nhiều tổn thương vì loại vi-rút này và tôi tin rằng thái độ sống tích cực sẽ giúp chúng ta đẩy lùi đại dịch.*

76. Ý NGHĨA CỦA THÁI ĐỘ SỐNG TÍCH CỰC

William James từng nói: "Khám phá vĩ đại nhất của thời đại chúng ta chính là việc con người có thể thay đổi cuộc sống của chính mình bằng cách thay đổi thái độ sống", **cuộc sống vẫn luôn tiếp diễn với những buồn – vui, khổ đau – hạnh phúc và ta không thể thay đổi qui luật ấy, điều con người có thể làm là tạo dựng cho mình một thái độ sống tích cực để có một cuộc đời ý nghĩa.** Thái độ sống tích cực thể hiện trong suy nghĩ, hành động mang tính lạc quan, tốt đẹp của con người. Người có thái độ sống tích cực sẽ nhìn nhận cuộc sống theo chiều hướng tốt đẹp, ngay cả trong nghịch cảnh chúng ta vẫn thấy ánh sáng của niềm tin, hi vọng từ đó không ngừng nỗ lực để vượt lên khó khăn. **Tôi vẫn còn nhớ hình ảnh của chị Đặng Trần Thuỷ Tiên - nữ sinh Ngoại thương mắc bệnh ung thư nhưng vẫn tự tin sải bước trong cuộc thi sắc đẹp của trường. Chính thái độ sống tích cực đã truyền động lực để chị chiến thắng chính mình cũng như bệnh tật, toả sáng theo cách riêng và trở thành nguồn cảm hứng cho mọi người.** Bên cạnh đó, thái độ sống tích cực sẽ giúp con người không phải vướng bận bởi những điều nhỏ nhặt không đáng có, hình thành trong ta một lối sống lạc quan, lành mạnh. Điều này không chỉ có ý nghĩa đối với đời sống tinh thần mà còn đối với đời sống sức khoẻ, các nhà khoa học đã chứng minh rằng một thái độ sống tích cực sẽ có hiệu quả trong việc điều trị bệnh tật. Khi con người mạnh khoẻ cả thể chất lẫn tinh thần sẽ có được điều kiện tốt nhất để gặt hái thành công. Không chỉ vậy người có thái độ sống tích cực sẽ luôn tràn trề năng lượng, sống nhiệt huyết và có khả năng lan toả tinh thần tích cực tới mọi người; khi một tập thể đều mang trong mình năng lượng tích cực sẽ tạo nên khối sức mạnh cộng đồng chiến thắng nhiều trở ngại và điều này hết sức cần thiết trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay. **Chúng ta đã chịu quá nhiều tổn thương vì loại vi-rút này và tôi tin rằng thái độ sống tích cực sẽ giúp chúng ta đẩy lùi đại dịch.** Mặt khác, cần nhận thấy rằng thái độ sống tích cực không có nghĩa là nhìn cuộc đời chỉ toàn màu hồng, sự tích cực ấy không được đẩy lên đến mức tuyệt đối mà cần có chừng mực bởi cuộc sống đa dạng, phức tạp và chúng ta luôn cần tỉnh táo vì một cuộc sống lành mạnh, tốt đẹp. Bởi thế, giữa sa mạc không giọt nước cây sương rồng vẫn vươn lên.

Đề luyện 77: **Ý NGHĨA VỀ GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Ý nghĩa về giá trị của bản thân trong cuộc sống."* *Dù ở thời đại nào, ý nghĩa về giá trị của bản thân trong cuộc sống vẫn hết sức to lớn.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Ý nghĩa của giá trị bản thân trong cuộc sống giúp con người nhìn nhận một cách khách quan, đúng đắn về chính mình, hiểu được cái ưu cũng như cái nhược để từ đó biết phát huy và khắc phục. *- Ý 2. Ý nghĩa của giá trị bản thân trong cuộc sống khiến chúng ta trở nên tự tin, quý trọng bản thân hơn. Nhờ đó mà bản thân mỗi người dần trở nên tốt đẹp và phát triển hơn.* *- Ý 3. Giá trị của bản thân không chỉ giúp mỗi người phát triển tốt hơn mà còn đóng vai trò trong việc hình thành cái tôi.* *- Ý 4. Giá trị của mỗi người giúp chúng ta tạo nên bản sắc cá nhân không thể trộn lẫn, không phải sống theo bản "dập" lại người khác.* *- Ý 5. Góp phần hình thành giá trị cộng đồng, thể hiện trách nhiệm bằng nêu cao giá trị của chính mình.*
	Chứng minh: *Trong bối cảnh rô-bốt đang từng ngày xâm chiếm vị thế của con người, những hiện tượng của lối sống "ảo" xuất hiện tràn lan, trong bối cảnh này con người càng cần khẳng định vai trò không thể thay thế bằng giá trị bản thân.* *Diễn biến dịch Covid-19 hiện nay đang hết sức cần thiết điều này, để có thể đẩy lùi dịch bệnh, mỗi cá nhân cần thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Mỗi người cần thể hiện trách nhiệm bằng cách thể hiện tốt giá trị của chính mình.*

77. Ý NGHĨA VỀ GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN TRONG CUỘC SỐNG

"Ông Hy Văn tài bộ đã vào lồng
Khi Thủ khoa, khi Tham tán, khi Tổng đốc Đông",

Nguyễn Công Trứ từng viết trong "Bài ca ngất ngưởng", có lẽ sống trong xã hội phong kiến xưa triệt tiêu cái tôi cá nhân ấy vậy mà nhà thơ vẫn tự xưng tên trong tác phẩm nhằm khẳng định tài năng của mình, đây chính là một trong những yếu tố làm nên tên tuổi và sức sống của thơ ông. ***Và cá nhân tôi tin rằng dù ở thời đại nào, ý nghĩa về giá trị của bản thân trong cuộc sống vẫn hết sức to lớn.*** *Điều này giúp con người nhìn nhận một cách khách quan, đúng đắn về chính mình, hiểu được cái ưu cũng như cái nhược để từ đó biết phát huy và khắc phục. Nhờ đó mà bản thân mỗi người dần trở nên tốt đẹp và phát triển hơn. Mỗi người sinh ra đều có giá trị riêng, ý thức được điều này khiến chúng ta trở nên tự tin, quí trọng bản thân hơn. Một số người vì chưa nhận ra giá trị của mình nên thường mặc cảm hay tự ti và không tìm thấy cảm hứng sống nhưng thật sự bên trong mỗi chúng ta luôn tiềm ẩn những năng lực chờ đợi được khai thác. Giá trị của bản thân không chỉ giúp mỗi người phát triển tốt hơn mà còn đóng vai trò trong việc hình thành cái tôi. John Mason từng nói: "Bạn sinh ra là một nguyên bản, đừng chết như một bản sao", giá trị của mỗi người giúp chúng ta tạo nên bản sắc cá nhân không thể trộn lẫn.* ***Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh rô-bốt đang từng ngày xâm chiếm vị thế của con người, những hiện tượng của lối sống "ảo" xuất hiện tràn lan, trong bối cảnh này con người càng cần khẳng định vai trò không thể thay thế bằng giá trị bản thân.*** *Hơn nữa, giá trị bản thân còn góp phần hình thành giá trị cộng đồng. Xã hội là sự tập hợp nhiều cá nhân cho nên vì sự phát triển của cộng đồng, mỗi người cần thể hiện trách nhiệm bằng cách thể hiện tốt giá trị của chính mình.* ***Diễn biến dịch Covid-19 hiện nay đang hết sức cần thiết điều này, để có thể đẩy lùi dịch bệnh, mỗi cá nhân cần thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân.*** *Mỗi chúng ta đều có giá trị riêng cần được phát huy, đồng thời phải ý thức về mức độ giá trị của mình để biết nỗ lực, phấn đấu hoàn thiện bản thân. Nên nhớ rằng: ""Không một ai có thể làm cho bạn cảm thấy mình thấp kém nếu không có sự đồng ý của bạn".*

Đề luyện 78: **SỨC MẠNH CỦA VIỆC KIỀM CHẾ CẢM XÚC NHẤT THỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sức mạnh của việc kiềm chế cảm xúc nhất thời" *Cuộc sống tồn tại những tình huống bất ngờ, trớ trêu làm nảy sinh những cảm xúc nhất thời và ta cần học cách kiềm chế những cảm xúc đó, đừng nghĩ đó chỉ là chuyện vặt bởi nó có sức mạnh lớn.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Người có khả năng kiềm chế cảm xúc nhất thời sẽ giữ được sự bình tĩnh, đạt được trạng thái cân bằng cảm xúc. Từ đó có quyết định chính xác.* - Ý 2. *Khả năng kiềm chế cảm xúc giúp chúng ta nhìn nhận vấn đề khách quan và tổng quát hơn.* - Ý 3. *Kiềm chế được cảm xúc nhất thời sẽ hạn chế được những hiểu lầm, mâu thuẫn với người khác, từ đó giúp ta có được mối quan hệ tốt đẹp, tạo thuận lợi cho việc theo đuổi mục tiêu.* - Ý 4. *Người kiềm chế được cảm xúc nhất thời cũng có khả năng thấu hiểu và cảm thông cho người khác, sẽ tạo nên sự gắn bó giữa người và người, hình thành một xã hội văn minh.* - Ý 5. *Kiềm chế cảm xúc không chỉ đưa lại thế chủ động cho chúng ta mà còn thể hiện sự khôn ngoan, bản lĩnh và chuyên nghiệp của mỗi người.*
	Chứng minh: *Khi Lincoln còn làm tổng thống, bộ trưởng lục quân kêu ca với ông rằng bị một thiếu tướng sỉ nhục, Lincoln nói: "Ông có thể viết một lá thư đáp trả chua ngoa nhất có thể nhưng trước khi gửi đi hãy cho tôi xem trước". Lá thư được viết xong và được đưa cho Lincoln nhưng ông lại ném nó vào lò sưởi trước sự ngỡ ngàng của bộ trưởng, nhà cầm quyền Mĩ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cần rèn luyện khả năng nhẫn nhịn, kiểm soát tốt cảm xúc cá nhân.*

78. SỨC MẠNH CỦA VIỆC KIỀM CHẾ CẢM XÚC NHẤT THỜI

Cảm xúc là thứ kì diệu của con người và chúng ta may mắn được sống với tất cả những cung bậc tình cảm. ***Nhưng cuộc sống tồn tại những tình huống bất ngờ, trớ trêu làm nảy sinh những cảm xúc nhất thời và ta cần học cách kiềm chế những cảm xúc đó, đừng nghĩ đó chỉ là chuyện vặt bởi nó có sức mạnh lớn.*** *Những cảm xúc nhất thời thường dẫn đến những hành động nông nổi và bồng bột, thiếu lí trí và gây ra hậu quả không đáng có. Người có khả năng kiềm chế cảm xúc nhất thời sẽ giữ được sự bình tĩnh, đạt được trạng thái cân bằng cảm xúc từ đó có quyết định chính xác. Điều này không chỉ đưa lại thế chủ động cho chúng ta mà còn thể hiện sự khôn ngoan, bản lĩnh và chuyên nghiệp của mỗi người. Khả năng kiềm chế cảm xúc giúp chúng ta nhìn nhận vấn đề khách quan và tổng quát hơn. Đôi khi những điều chúng ta nhìn thấy không phản ánh sự thật vì thế những cảm xúc nhất thời có thể khiến cho mọi chuyện trở nên tồi tệ, không chỉ với mình mà còn với mọi người xung quanh. Hơn nữa, khi kiềm chế được cảm xúc nhất thời chúng ta sẽ hạn chế được những hiểu lầm, mâu thuẫn với người khác từ đó giúp ta có được mối quan hệ tốt đẹp, tạo thuận lợi cho việc theo đuổi mục đích của mình.* ***Khi Lincoln còn làm tổng thống, bộ trưởng lục quân kêu ca với ông rằng bị một thiếu tướng sỉ nhục, Lincoln nói: "Ông có thể viết một lá thư đáp trả chua ngoa nhất có thể nhưng trước khi gửi đi hãy cho tôi xem trước". Lá thư được viết xong và được đưa cho Lincoln nhưng ông lại ném nó vào lò sưởi. Trước sự ngỡ ngàng của bộ trưởng, nhà cầm quyền nước Mĩ bấy giờ nói rằng mỗi khi tức giận ông cũng làm vậy, viết hết những câu chửi thề rồi đốt chúng cho nguôi giận; theo ông việc gửi những lá thư đó đi chỉ thêm tức giận và khuyên bộ trưởng hãy viết đến khi nào hết giận thì thôi. Tôi tin rằng đây là một trong yếu tố làm nên vị thế, cũng như đẳng cấp của Lincoln.*** *Ngoài ra, người kiềm chế được cảm xúc nhất thời cũng có khả năng thấu hiểu và cảm thông cho người khác, điều này sẽ tạo nên sự gắn bó giữa người và người, hình thành một xã hội văn minh. Sức mạnh của việc kiềm chế khả năng nhất thời quả thực lợi hại nhưng chúng ta không thể đạt được điều này dễ dàng mà cần rèn luyện khả năng nhẫn nhịn, kiểm soát tốt cảm xúc cá nhân.*

Đề luyện 79: **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI QUAN TÂM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Điều nhận được khi con người quan tâm lẫn nhau." "Ba chiếc chìa khoá dẫn tới cuộc sống mãn nguyện: quan tâm tới người khác, dám làm vì người khác và chia sẻ với người khác", yếu tố làm nên một cuộc sống hạnh phúc, trong đó ông đề cập tới hành động quan tâm người khác.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Khi quan tâm tới người khác, chúng ta sẽ học được cách cảm thông, thấu hiểu và sẻ chia với mọi người. - Ý 2. Sự quan tâm kéo chúng ta lại gần với nhau hơn, bồi đắp tình cảm và kết tinh sức mạnh cộng đồng. - Ý 3. Sự quan tâm lúc này vừa mang lại sự giúp đỡ vừa cho ta cảm nhận hơi ấm của tình người, truyền động lực để ta vực dậy chiến thắng nghịch cảnh. - Ý 4. Sự quan tâm lẫn nhau chính là tiền đề để hình thành một nhân cách tốt đẹp cũng như góp phần tạo nên một xã hội văn minh. - Ý 5. Sự quan tâm giữa đại dịch Covid như một liều vắc xin đáng quí giúp mọi người cùng đẩy lùi dịch bệnh.
	Chứng minh: Chiến tranh luôn gây ra sự ám ảnh về chết chóc, nhưng trong lớp tro tàn ấy những câu chuyện về tình người vẫn thắp lên trong ta niềm tin và hi vọng. Việc Smith có thể trở về là kết quả của sự quan tâm cả một cộng đồng tới hoàn cảnh éo le của một người mẹ, điều này vừa thể hiện sự nhân văn đồng thời trách nhiệm của đất nước tới nhân dân.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Chúng ta không thể sống đơn độc, vì sự phát triển của bản thân cũng như cộng đồng, quan tâm lẫn nhau là một trong những cách để có cuộc sống tốt đẹp.

79. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CON NGƯỜI QUAN TÂM LẪN NHAU

William Arthur Ward từng nói: "Ba chiếc chìa khoá dẫn tới cuộc sống mãn nguyện: quan tâm tới người khác, dám làm vì người khác và chia sẻ với người khác". ***Ý kiến của nhà văn người Mĩ đã khẳng định những yếu tố làm nên một cuộc sống hạnh phúc, trong đó ông đề cập tới hành động quan tâm người khác.*** *Đây là việc làm tốt đẹp, thể hiện tình cảm, trách nhiệm của mọi người đối với nhau. Khi quan tâm tới người khác, chúng ta sẽ học được cách cảm thông, thấu hiểu và sẻ chia với mọi người. Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội mà sự quan tâm là một trong những sợi dây gắn kết giữa người với người. Sự quan tâm kéo chúng ta lại gần với nhau hơn, bồi đắp tình cảm và kết tinh sức mạnh cộng đồng.* ***Trong thế chiến I, tại một gia đình ở Anh có năm người con hi sinh trong chiến tranh, binh nhì Wilfred Smith là người còn sống sót. Biết được hoàn cảnh của người mẹ mất năm người con, một giáo chức địa phương đã viết thư gửi cho Hoa hậu Anh Marry thỉnh cầu giải cứu Smith. Sau đó người mẹ liền nhận được thư hồi âm, và kết quả là cậu con trai cuối cùng đã trở về cùng những người giải cứu mà không một ai thiệt mạng. Chiến tranh luôn gây ra sự ám ảnh về chết chóc cho chúng ta nhưng trong lớp tro tàn ấy những câu chuyện về tình người vẫn thắp lên trong ta niềm tin và hi vọng. Việc Smith có thể trở về là kết quả của sự quan tâm cả một cộng đồng tới hoàn cảnh éo le của một người mẹ, điều này vừa thể hiện sự nhân văn đồng thời trách nhiệm của đất nước tới nhân dân.*** *Cuộc sống vẫn luôn tồn tại những rủi ro và chúng ta có thể gặp khó khăn bất cứ lúc nào, sự quan tâm lúc này vừa mang lại sự giúp đỡ vừa cho ta cảm nhận hơi ấm của tình người, truyền động lực để ta vực dậy chiến thắng nghịch cảnh. Điều này càng có ý nghĩa khi chúng ta đang phải đối mặt với Covid-19, cuộc sống bị đảo lộn và con người chịu nhiều tổn thương, sự quan tâm bây giờ như một liều vắc xin đáng quí giúp mọi người cùng đẩy lùi dịch bệnh. Sự quan tâm lẫn nhau chính là tiền đề để hình thành một nhân cách tốt đẹp cũng như góp phần tạo nên một xã hội văn minh. Chúng ta không thể sống đơn độc, vì sự phát triển của bản thân cũng như cộng đồng, quan tâm lẫn nhau là một trong những cách để có cuộc sống tốt đẹp.*

Đề luyện 80: **VAI TRÒ CỦA SỰ KHÁC BIỆT TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Vai trò của sự khác biệt trong cuộc sống." *Chúng ta chưa chắc đã tài năng hơn người khác nhưng việc không giống ai cũng đã làm nên giá trị của mỗi người. Chúng ta sinh ra là một bản thể duy nhất, sự khác biệt tạo nên tính cách, quan điểm, lựa chọn riêng.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Biết cách khai thác và tận dụng những nét riêng biệt của bản thân không những khiến bản thân trở nên đặc biệt hơn mà còn đem lại cho ta nhiều cơ hội.* - Ý 2. *Việc thể hiện con người cá nhân một cách mạnh mẽ giúp ta tạo được lập trường, phát triển một phong cách độc lập và có được sự chủ động trong cuộc sống bởi không cần phải gò mình trong một khuôn mẫu nào cả.* - Ý 3: *Sự khác biệt còn giúp ta phát huy khả năng sáng tạo.* - Ý 4. *Cần phát huy sự khác biệt để tạo nên cho mình những giá trị riêng, đóng vai trò không thể thiếu trong xã hội.* - Ý 5. *Sự khác biệt giúp ta nhìn nhận cuộc sống chủ động và lí trí hơn, thay vì chịu ảnh hưởng của hiệu ứng đám đông, con người sẽ có phán đoán và quyết định của riêng mình.*
	Chứng minh: *Ga-li-lê từng đánh đổi sự sống để khẳng định Trái Đất quay quanh mặt trời mặc cho Thiên hoàng và cả xã hội bấy giờ xem Trái Đất là trung tâm của vũ trụ. Sự dũng cảm dám khác biệt của ông đã mở ra một hướng phát triển cho ngành Thiên văn của nhân loại.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi người là một sắc màu riêng nhưng có những lúc cũng cần đem bản sắc của mình hoà vào bức tranh lớn của thời đại để vừa là cái tôi cá nhân, vừa là cái ta rộng lớn vì một thế giới đẹp xinh.*

80. VAI TRÒ CỦA SỰ KHÁC BIỆT TRONG CUỘC SỐNG

Jean Jacques Rousseau từng nói: "Tôi có thể không giỏi hơn người, nhưng ít nhất tôi khác biệt". ***Nhà triết học người Pháp đã khẳng định vai trò của sự khác biệt, chúng ta chưa chắc đã tài năng hơn người khác nhưng việc không giống ai cũng đã làm nên giá trị của mỗi người.*** *Chúng ta sinh ra là một bản thể duy nhất, sự khác biệt tạo nên tính cách, quan điểm, lựa chọn riêng. Tâm lí con người thường sợ đi ngược lại với số đông, tuy nhiên nếu biết cách khai thác và tận dụng những nét riêng biệt của bản thân không những khiến bản thân trở nên đặc biệt hơn mà còn đem lại cho ta nhiều cơ hội. Nếu như xã hội phong kiến triệt tiêu cá tính cá nhân thì xã hội hiện đại lại rất coi trọng điều này, mọi người thường thấy hứng thú và quan tâm tới những cá nhân độc đáo, có tố chất riêng. Việc thể hiện con người cá nhân một cách mạnh mẽ giúp ta tạo được lập trường, phát triển một phong cách độc lập và có được sự chủ động trong cuộc sống bởi không cần phải gò mình trong một khuôn mẫu nào cả. Bên cạnh đó, sự khác biệt còn giúp ta phát huy khả năng sáng tạo. Trong xã hội hiện đại, máy móc đang dần thay thế con người ở một số công việc mang tính chất lặp đi lặp lại, dần dần những hoạt động thiếu sự sáng tạo sẽ không còn chỗ cho con người vì thế chúng ta càng cần phát huy sự khác biệt để tạo nên cho mình những giá trị riêng, đóng vai trò không thể thiếu trong xã hội. Cuộc sống tồn tại nhiều qui luật, trong đó có việc chân lí không phải lúc nào cũng thuộc về đám đông chính vì thế sự khác biệt giúp ta nhìn nhận cuộc sống chủ động và lí trí hơn, thay vì chịu ảnh hưởng của hiệu ứng đám đông, con người sẽ có phán đoán và quyết định của riêng mình.* ***Ga-li-lê từng đánh đổi sự sống để khẳng định Trái Đất quay quanh mặt trời mặc cho Thiên hoàng và cả xã hội bấy giờ xem Trái Đất là trung tâm của vũ trụ. Sự dũng cảm dám khác biệt của ông đã mở ra một hướng phát triển cho ngành Thiên văn của nhân loại. Sự khác biệt còn có ý nghĩa tạo nên sự đa sắc của xã hội, thay vì mặc cảm, tìm cách che giấu thì hãy tự tin và toả sáng theo cách của chính mình.*** *Dù mỗi người là một sắc màu riêng nhưng có những lúc cũng cần đem bản sắc của mình hoà vào bức tranh lớn của thời đại để vừa là cái tôi cá nhân, vừa là cái ta rộng lớn.*

Đề luyện 81: **TẦM QUAN TRỌNG CỦA HÀNH ĐỘNG QUAN TÂM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Tầm quan trọng của hành động quan tâm" "Một người quan tâm tới người khác, điều đó thể hiện giá trị lớn nhất của cuộc sống". Quả thực, một hành động quan tâm, dù nhỏ thôi nhưng thể hiện tấm lòng, tình cảm của chúng ta, khiến cho cuộc sống trở nên dịu dàng và đáng sống hơn.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Quan tâm người khác nhận lại sự trân trọng, biết ơn của mọi người; ta sẽ học được cách cảm thông, sẻ chia với người khác; nếu sự quan tâm của mình trở thành một hành động có ích ta sẽ cảm nhận được giá trị của mình. - Ý 2. Hành động quan tâm còn góp phần giúp người khác vượt lên khó khăn, dù là vật chất hay tinh thần thì đều đáng quí. - Ý 3. Mọi người đều quan tâm tới nhau sẽ là sợi dây gắn bó mối quan hệ xã hội, hình thành một tập thể giàu tình người, vững mạnh và bền lâu. - Ý 4. Hành động quan tâm còn rất cần thiết khi chúng ta đang phải đối mặt với dịch bệnh, thiên tai, xung đột,... - Ý 5. Quan tâm giúp ta không cảm thấy cô đơn, bế tắc, nản lòng, thắp lên trong ta hi vọng về tương lai tốt đẹp hơn.
	Chứng minh: Trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay với khó khăn trăm bề, sự quan tâm dù chỉ là một lời hỏi thăm, một lời động viên cũng có ý nghĩa rất lớn.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức**: Con người cần nhận thức và học cách biết quan tâm hơn bởi đôi khi cuộc sống quá vô thường, chúng ta có thể sẽ hối hận khi đã bỏ lỡ những điều thực sự quan trọng.

81. TẦM QUAN TRỌNG CỦA HÀNH ĐỘNG QUAN TÂM

Diễn giả truyền động lực người Mĩ từng nói: "Một người quan tâm tới người khác, điều đó thể hiện giá trị lớn nhất của cuộc sống". **Quả thực như thế, một hành động quan tâm, dù nhỏ thôi nhưng thể hiện tấm lòng, tình cảm của chúng ta, khiến cho cuộc sống trở nên dịu dàng và đáng sống hơn.** Khi cho đi bao giờ ta cũng nhận lại được nhiều hơn, ta nhận lại sự trân trọng, biết ơn của mọi người; ta sẽ học được cách cảm thông, sẻ chia với người khác; nếu sự quan tâm của mình trở thành một hành động có ích ta sẽ cảm nhận được giá trị của mình, cảm thấy yêu đời và có động lực thể hiện tình cảm với mọi người nhiều hơn. Hành động quan tâm còn góp phần giúp người khác vượt lên khó khăn, dù là vật chất hay tinh thần thì đều đáng quí. Trong hoạn nạn điều quí giá nhất chính là sự quan tâm của mọi người giành cho mình, nó khiến ta không cảm thấy cô đơn, vơi đi sự bế tắc, nản lòng, thắp lên trong ta hi vọng về tương lai tốt đẹp hơn. **Trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay với khó khăn trăm bề, sự quan tâm dù chỉ là một lời hỏi thăm, một lời động viên cũng có ý nghĩa rất lớn. Không phân biệt giai cấp, tôn giáo,...** mọi người đều quan tâm tới nhau sẽ là sợi dây gắn bó mối quan hệ xã hội, hình thành một tập thể giàu tình người, vững mạnh và bền lâu. Nhịp sống nhanh chóng của xã hội hiện đại cùng nỗi lo toan đời sống khiến mọi người ít dành thời gian cho nhau, vô tình khiến cho mối quan hệ dần xa cách, con người dần trở nên lạnh nhạt, thậm chí vô tâm. Điều này càng khiến cho hành động quan tâm có ý nghĩa hơn; chưa kể sự xuất hiện của những căn bệnh tâm lí, những thói xấu như đạo đức giả, con người chỉ "thương" nhau trên mạng xã hội còn "ác" với nhau ngoài đời,... gióng lên cho ta hồi chuông cảnh tỉnh, khiến con người nhận thức và học cách biết quan tâm hơn bởi đôi khi cuộc sống quá vô thường, chúng ta có thể sẽ hối hận khi đã bỏ lỡ những điều thực sự quan trọng do sự vô tâm của mình. Hành động quan tâm còn rất cần thiết đối với mỗi quốc gia hiện nay, nhiều nơi đang phải đối mặt với dịch bệnh, thiên tai, xung đột,... sự quan tâm của cả thế giới đối với nhau sẽ chứng minh được sức mạnh cũng như giá trị của xu hướng toàn cầu hoá. Hãy nhớ một quy luật thế này: Khi bạn quan tâm đến tôi, tôi có cả ngàn lý do quan tâm lại bạn.

Đề luyện 82: **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG GIÁ TRỊ TỐT ĐẸP**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Ý nghĩa của những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống".* *Những giá trị tốt đẹp khiến ta tin tưởng hơn về một cuộc sống hạnh phúc, tiếp thêm động lực để ta phấn đấu trở thành một người tốt và tạo nên nhiều điều có ý nghĩa.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Những giá trị tốt đẹp khơi dậy động lực giúp con người nỗ lực vượt lên chông gai, chiến thắng thử thách. *- Ý 2. Những giá trị tốt đẹp còn có ý nghĩa đẩy lùi cái xấu và giúp những con người lầm lỡ làm lại từ đầu.* *- Ý 3. Những điều tốt đẹp có sức cảm hoá, nó chạm đến trái tim và thức tỉnh chúng ta khỏi những điều sai trái.* *- Ý 4. Những điều tốt đẹp rất cần thiết, khiến cho ta tin tưởng hơn về một xã hội công bằng, văn minh.* *- Ý 5. Những giá trị tốt đẹp góp phần mang đến và hình thành một cộng đồng sống trách nhiệm.*
	Chứng minh: *Những chiếc ATM gạo, những bữa cơm không đồng, những đội ngũ tình nguyện, ... tất cả chúng ta đều đang đồng lòng hướng về tâm dịch.* *Mới đây Đài Truyền hình Việt Nam vừa cho ra mắt bộ phim tài liệu "Ranh giới" ghi lại cảnh những người bác sĩ cùng bệnh nhân dốc sức giành giật sự sống với thần Chết, những thước phim chân thật và xúc động không chỉ tái hiện sự gian lao, khó khăn của các y bác sĩ mà còn chứng minh được sức mạnh của những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Những giá trị tốt đẹp cần được nhân rộng và lan toả, không chỉ một người mà còn cả quốc gia và toàn thế giới cùng nỗ lực tạo ra nhiều điều có ý nghĩa vì sự phát triển của mỗi cá nhân cũng như xã hội.*

82. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG GIÁ TRỊ TỐT ĐẸP TRONG CUỘC SỐNG

Cuộc sống muôn hình vạn trạng, có những lúc ta cảm thấy mệt mỏi bởi những điều tồi tệ nhưng đó chỉ là một phần nhỏ bởi chiếm màu sắc chủ đạo trong bức tranh tổng thể của đời sống vẫn là những giá trị tốt đẹp. ***Đó có thể là những giá trị sẵn có hoặc do con người tạo ra nhưng đều hướng tới cái đẹp, cái thiện. Những giá trị tốt đẹp khiến ta tin tưởng hơn về một cuộc sống hạnh phúc, tiếp thêm động lực để ta phấn đấu trở thành một người tốt và tạo nên nhiều điều có ý nghĩa.*** *Trong hoàn cảnh khó khăn, chúng có vai trò như những tia hi vọng, khơi dậy động lực giúp con người nỗ lực vượt lên chông gai, chiến thắng thử thách. Chúng ta đang phải đối mặt với rất nhiều khó khăn do dịch Covid-19 nhưng trong hoàn cảnh tưởng như chỉ có mất mát và đau thương, con người vẫn vực dậy không ngừng tạo ra những giá trị tốt đẹp.* ***Những chiếc ATM gạo, những bữa cơm không đồng, những đội ngũ tình nguyện,... tất cả chúng ta đều đang đồng lòng hướng về tâm dịch. Mới đây Đài Truyền hình Việt Nam vừa cho ra mắt bộ phim tài liệu "Ranh giới" ghi lại cảnh những người bác sĩ cùng bệnh nhân dốc sức giành giật sự sống với thần Chết, những thước phim chân thật và xúc động không chỉ tái hiện gian lao, khó khăn của mọi người mà còn chứng minh được sức mạnh của những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống.*** *Đó là tình người, là trách nhiệm, là sự chung tay của cả một cộng đồng. Bên cạnh đó, những giá trị tốt đẹp còn có ý nghĩa đẩy lùi cái xấu và giúp những con người lầm lỡ làm lại từ đầu. Tôi tin rằng những điều tốt đẹp có sức cảm hoá, nó chạm đến trái tim và thức tỉnh chúng ta khỏi những điều sai trái. Trong bối cảnh hiện tại, xã hội đối mặt với nhiều hiện tượng nhiễu nhương, phức tạp, ranh giới thật – giả, tốt – xấu rất mong manh cho nên những điều tốt đẹp rất cần thiết, khiến cho chúng ta tin tưởng hơn về một xã hội công bằng, văn minh. Không giới hạn bởi bất kì ai ở một không gian nào, những giá trị tốt đẹp cần được nhân rộng và lan toả, không chỉ một người mà còn cả quốc gia và toàn thế giới cùng nỗ lực tạo ra nhiều điều có ý nghĩa vì sự phát triển của mỗi cá nhân cũng như xã hội. Bàn tay tặng hoa hồng bao giờ cũng phảng phất hương thơm. Bạn đừng để "mai mốt" cho những gì phải làm, bởi những ngày mai mốt đó rất xa và có thể không đến nữa.*

Đề luyện 83: **NHẬN THỨC TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ THỜI 4.0**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Nhận thức về trách nhiệm của tuổi trẻ trong thời 4.0".* *Kkhi chúng ta đang sống trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, người trẻ càng cần ý thức về trách nhiệm của mình.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Trách nhiệm đầu tiên của người trẻ là không ngừng trau dồi trí tuệ, rèn luyện nhân cách, tích luỹ kinh nghiệm cũng như vốn sống. *- Ý 2. Chúng ta cần năng động, nhạy bén, học hỏi nhiều kĩ năng để linh hoạt, chủ động, tự tin khẳng định bản thân.* *- Ý 3: Trước hết phải trang bị kiến thức nền tảng vững vàng từ đó mới có thể tiếp thu những cái mới, có như vậy hành trình của chúng ta mới vững chắc và bền lâu.* *- Ý 4. Thời đại công nghệ kĩ thuật yêu cầu người trẻ nên đa dạng phương thức học tập và làm việc, không ngừng cập nhật những xu hướng mới, đón đầu sự phát triển của thời đại, biến tinh hoa nhân loại thành của mình và áp dụng nó vào thực tiễn để mọi thứ diễn ra thuận lợi hơn.* *- Ý 5. Thử thách bản thân ở những ngành nghề mới, có thể nó chưa phổ biến nhưng sẽ phát triển trong tương lai.*
	Chứng minh: *Steve Jobs là một trong ba nhà sáng lập Apple khi mới 25 tuổi; ở tuổi 21 Bill Gates đã cùng Paul Allen thành lập Microsoft,... Những người này đã bắt đầu khởi nghiệp từ khi còn trẻ, dù nhiều chông gai nhưng họ đã thành công.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Trong thời đại 4.0, trách nhiệm của người trẻ không chỉ khiến bản thân không bị tụt hậu mà còn cần đóng góp, đưa đất nước cùng sánh vai với cường quốc chinh phục kỉ nguyên của nhân loại.*

83. NHẬN THỨC VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ TRONG THỜI 4.0

Tuổi trẻ là chủ nhân tương lai của đất nước, là sự thịnh – suy của một quốc gia. ***Đặc biệt khi chúng ta đang sống trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, người trẻ càng cần ý thức về trách nhiệm của mình.*** *Thời đại 4.0 phát triển rất nhanh và yêu cầu con người phải có năng lực cũng như phẩm chất vì thế* ***trách nhiệm đầu tiên của người trẻ là không ngừng trau dồi trí tuệ, rèn luyện nhân cách, tích luỹ kinh nghiệm cũng như vốn sống.*** *Nhưng điều đó là chưa đủ đối với một người sống ở thời công nghệ kĩ thuật số mà* ***chúng ta cần năng động, nhạy bén, học hỏi nhiều kĩ năng để có thể linh hoạt, chủ động, tự tin khẳng định bản thân.*** *Vì nhịp sống gấp gáp, sự phát triển nhanh như vũ bão của thời đại này, một số người trẻ thường bỏ qua những kiến thức cơ bản và cho rằng nên tiếp cận những cái khó, phức tạp nhưng trên thực tế,* ***trách nhiệm của chúng ta trước hết phải trang bị kiến thức nền tảng vững vàng, từ đó mới có thể tiếp thu những cái mới, có như vậy hành trình của chúng ta mới vững chắc và bền lâu.*** *Thời đại công nghệ kĩ thuật số xoá bỏ nhiều giới hạn về không gian, rào cản ngôn ngữ,... chúng ta có thể dễ dàng học hỏi, tiếp thu kiến thức, kĩ năng,... chính điều này yêu cầu người trẻ nên đa dạng phương thức học tập và làm việc,* ***không ngừng cập nhật những xu hướng mới, đón đầu sự phát triển của thời đại, biến tinh hoa nhân loại thành của mình và áp dụng nó vào thực tiễn để mọi thứ diễn ra thuận lợi hơn.*** *Cuộc cách mạng 4.0 làm thay đổi căn bản đời sống của con người và những quan niệm trước đây cũng dần bị thay thế, người trẻ đứng trước ngưỡng cửa cuộc đời thay vì đưa ra những lựa chọn an toàn,* ***hãy thử thách bản thân ở những ngành nghề mới, có thể nó chưa phổ biến nhưng sẽ phát triển trong tương lai.*** ***Steve Jobs là một trong ba nhà sáng lập Apple khi mới 25 tuổi; ở tuổi 21 Bill Gates đã cùng Paul Allen thành lập Microsoft,... Những người này đã bắt đầu khởi nghiệp từ khi còn trẻ, dù nhiều chông gai nhưng họ đã thành công.*** *Điều này đặt ra vai trò cho người trẻ thời 4.0 cần không ngừng sáng tạo. Trong thời đại 4.0, trách nhiệm của người trẻ không chỉ khiến bản thân không bị tụt hậu mà còn cần đóng góp, đưa đất nước cùng sánh vai với các cường quốc chinh phục kỉ nguyên của nhân loại.*

Đề luyện 84: **SỨC MẠNH CỦA LỐI SỐNG CHỦ ĐỘNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Sức mạnh của lối sống chủ động".* *"Sự chủ động đối với thành công giống như que diêm đang cháy đối với ngọn nến", quả thực, một lối sống chủ động có sức mạnh lớn đối với cuộc sống mỗi người.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Lối sống chủ động giúp con người có được tâm thế tốt nhất, có sự chuẩn bị kĩ càng và thể hiện bản thân tốt nhất. *- Ý 2. Không chỉ thế sự chủ động giúp con người nắm bắt được cơ hội, tận dụng thời cơ và có thể đưa ra sự lựa chọn thay vì chịu sự sắp đặt sẵn hoặc không nhận về được gì cả.* *- Ý 3. Lối sống chủ động sẽ giúp con người sự bình tĩnh, bản lĩnh ứng phó và đưa ra giải pháp tối ưu nhất.* *- Ý 4. Sống chủ động, chúng ta sẽ có nhiều cơ hội được trải nghiệm, cọ xát; người sẵn sàng dấn thân vào bất cứ điều gì sẽ được rèn luyện để cứng cáp và trưởng thành hơn.* *- Ý 5. Lối sống này còn kích thích sự sáng tạo, khám phá của con người, giúp chúng ta trở nên năng động, linh hoạt hơn.*
	Chứng minh: *Khi chúng ta đang phải đối mặt với thách thức của Covid-19 thì lối sống chủ động đóng vai trò quan trọng. Nó sẽ làm nảy sinh trong ta nhiều ý tưởng nhằm khắc phục khó khăn, nắm bắt được cơ hội, thậm chí tự tạo ra cơ hội cho mình và có thể giúp đỡ người khác.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Lối sống chủ động có sức mạnh lớn nhưng mỗi người cần trau dồi năng lực cũng như phẩm chất, có như thế mới đạt được thành công thực sự. Cuộc sống cũng giống như việc đạp một chiếc xe, nếu bạn không chủ động tiến thì sẽ chậm lại và ngã.*

84. SỨC MẠNH CỦA LỐI SỐNG CHỦ ĐỘNG

Nhà hoá học Orlando Aloysius Battista từng nói: " Sự chủ động đối với thành công giống như que diêm đang cháy đối với ngọn nến", **quả thực, một lối sống chủ động có sức mạnh lớn đối với cuộc sống mỗi người.** Chủ động là một lối sống tích cực, thể hiện sự làm chủ của bản thân đối với suy nghĩ, hành động mà không bị chi phối bởi yếu tố bên ngoài. Khi sống chủ động, con người sẽ có được tâm thế tốt nhất, có sự chuẩn bị kĩ càng và thể hiện bản thân tốt nhất. Không chỉ thế sự chủ động giúp con người nắm bắt được cơ hội, tận dụng thời cơ và có thể đưa ra sự lựa chọn thay vì chịu sự sắp đặt sẵn hoặc không nhận về được gì cả. Cuộc sống luôn tồn tại những rủi ro bất ngờ, với những tình huống đó, lối sống chủ động sẽ không khiến con người bị bối rối mà thay vào đó là sự bình tĩnh, bản lĩnh ứng phó và đưa ra giải pháp tối ưu nhất. Sống chủ động, chúng ta sẽ có nhiều cơ hội được trải nghiệm, cọ xát; người sẵn sàng dấn thân vào bất cứ điều gì sẽ được rèn luyện để cứng cáp và trưởng thành hơn. Bên cạnh đó, lối sống này còn kích thích sự sáng tạo, khám phá của con người, giúp chúng ta trở nên năng động, linh hoạt hơn. Điều này thật sự rất cần thiết trong thời đại 4.0 hiện nay; cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư khiến cho mọi thứ trở nên thuận tiện hơn nhưng nếu chúng ta không chủ động tận dụng những thành tựu khoa học này sẽ bị tụt hậu hoặc bị đào thải. Người sống chủ động cũng có xu hướng lạc quan và tích cực hơn bởi họ sẽ luôn nỗ lực tìm ra giải pháp trong bất kì tình huống nào, thay vì ngồi yên một chỗ chịu sự sắp đặt của số phận thì con người sẽ tìm cách vượt qua khó khăn, thay đổi hoàn cảnh. **Khi chúng ta đang phải đối mặt với thách thức của Covid-19 thì lối sống chủ động đóng vai trò quan trọng. Nó sẽ làm nảy sinh trong ta nhiều ý tưởng nhằm khắc phục khó khăn, nắm bắt được cơ hội, thậm chí tự tạo ra cơ hội cho mình và có thể giúp đỡ người khác.** Dù vậy, trên thực tế ta vẫn thấy một số người có lối sống "há miệng chờ sung", đặt mình vào thế bị động để rồi lỡ mất nhiều cơ hội. Lối sống chủ động có sức mạnh lớn nhưng mỗi người cần trau dồi năng lực cũng như phẩm chất, có như thế mới đạt được thành công thực sự. Cuộc sống cũng giống như việc đạp một chiếc xe, nếu bạn không chủ động tiến thì sẽ chậm lại và ngã.

Đề luyện 85. **SUY NGHĨ VỀ GIỚI HẠN CỦA BẢN THÂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Suy nghĩ về giới hạn của bản thân". *Mỗi người chúng ta đều có ưu điểm nhưng cũng tồn tại những nhược điểm, nó có thể khiến ta khó khăn để làm một điều gì đó nhưng tôi đồng tình với Brian, nếu không vi phạm pháp luật hay đạo đức, chúng ta hãy cứ làm điều ta muốn rồi mới kết luận nó có thể hay không.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Giới hạn là những điều ta không thể nhưng thay vì nghĩ về nó ta hãy thử bắt đầu với những điều nhỏ trước tiên.* - Ý 2 *Hãy thử vượt ra khỏi vùng an toàn, chấp nhận một thử thách mới và cho bản thân cơ hội được trải nghiệm, học hỏi.* - Ý 3. *Thử làm một điều gì đó khác thường để không phải hối hận bởi con người chỉ sống một lần và những năng lực tiềm ẩn có thể xuất hiện bất cứ lúc nào để ta chinh phục những điều tưởng như là giới hạn của mình.* - Ý 4. *Tự tin vào chính mình, làm hết sức có thể, khi đó không một điều gì trở thành giới hạn của chúng ta. Giới hạn là do con người tự đặt ra, cũng có thể chính là do cuộc sống đặt ra cho chúng ta.*
	Chứng minh: *Nick Vujicic đến bây giờ có lẽ vẫn là một biểu tượng về hành trình vượt qua giới hạn của mình. Có ai nghĩ rằng, một người đàn ông khuyết tật tứ chi có thể trở thành một diễn giả truyền cảm hứng cho hàng triệu người? Nhưng bằng nghị lực phi thường anh đã biến điều tưởng như không thể thành có thể.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Con người phải sống hết mình, sống nhiệt huyết và không hối hận, có như thế cuộc đời mới trở nên ý nghĩa, như một bông hoa đã bung tỏa để ngát hương.*

85. SUY NGHĨ VỀ GIỚI HẠN CỦA BẢN THÂN

Diễn giả người Mĩ Brian Tracy từng nói: "Đừng tưởng tượng ra các giới hạn, hãy quyết định điều gì là đúng và đáng mong muốn trước khi quyết định điều gì là khả thi". ***Mỗi người chúng ta đều có ưu điểm nhưng cũng tồn tại những nhược điểm, nó có thể khiến ta khó khăn để làm một điều gì đó nhưng tôi đồng tình với Brian, nếu không vi phạm pháp luật hay đạo đức, chúng ta hãy cứ làm điều ta muốn rồi mới kết luận nó có thể hay không.*** *Giới hạn là những điều ta không thể nhưng thay vì nghĩ về nó ta hãy thử bắt đầu với những điều nhỏ trước tiên.* ***Nick Vujicic đến bây giờ có lẽ vẫn là một biểu tượng về hành trình vượt qua giới hạn của mình. Có ai nghĩ rằng một người đàn ông khuyết tật tứ chi có thể trở thành một diễn giả truyền cảm hứng cho hàng triệu người? Nhưng bằng nghị lực phi thường anh đã biến điều tưởng như không thể thành có thể.*** *Những giới hạn có thể khiến con người tự ti hay chán nản nhưng việc duy trì những suy nghĩ tiêu cực đó chẳng khiến ta tốt hơn, điều ta cần làm là hãy thử vượt ra khỏi vùng an toàn, chấp nhận một thử thách mới và cho bản thân cơ hội được trải nghiệm, học hỏi. Tôi tin rằng quá trình này có thể không khiến ta nới rộng giới hạn của mình nhưng sẽ cho con người những bài học quí giá về cuộc sống. Việc thử làm một điều gì đó khác thường chẳng khiến chúng ta phải hối hận bởi con người chỉ sống một lần và những năng lực tiềm ẩn có thể xuất hiện bất cứ lúc nào để ta chinh phục giới hạn của mình. Sống là một hành trình khám phá và tận hưởng, đừng để những giới hạn trở thành chướng ngại vật ngăn ta đến thành công, tự tin vào chính mình, làm hết sức có thể, khi đó không một điều gì trở thành giới hạn của chúng ta. Giới hạn là do con người tự đặt ra, cũng có thể chính là do cuộc sống đặt ra cho chúng ta. Và có giới hạn thì đã sao, chấp nhận nó khi chúng ta đã nỗ lực là một điều tuyệt vời, nó chứng minh chúng ta là người có lí trí, biết lượng sức mình và không đặt bản thân vào rủi ro. Phá vỡ giới hạn không đồng nghĩa với việc bạn bỏ qua những chuẩn mực đạo đức. Chinh phục hay chấp nhận giới hạn không phải là vấn đề, điều quan trọng là con người đã sống hết mình, sống nhiệt huyết và không hối hận, có như thế cuộc đời mới trở nên ý nghĩa, như một bông hoa đã bung tỏa để ngát hương.*

Đề luyện 86. **SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC CỐNG HIẾN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết của việc cống hiến". *"Thước đo của cuộc đời không phải là thời gian mà là sự cống hiến". Nhà thuyết giáo người Mĩ thể hiện một quan niệm sống cao đẹp, cuộc sống sẽ ý nghĩa hơn khi con người biết cống hiến, góp sức mình vào cuộc đời chung.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Khi cho đi bản thân ta đồng thời nhận lại nhiều thứ, khi sự cống hiến của mình trở nên có ích con người sẽ cảm thấy phấn chấn, hạnh phúc vì làm được việc tốt, cảm nhận được giá trị của bản thân và có động lực để tiếp tục cống hiến.* - Ý 2. *Cống hiến giúp ta vượt lên sự ích kỉ tầm thường để thấy an yên, nhẹ nhõm và sống trọn vẹn hơn.* - Ý 3. *Cống hiến thể hiện nghĩa cử cao đẹp, tấm lòng nhân văn, đó là nền tảng để hình thành một nhân cách tốt.* - Ý 4. *Cống hiến giúp mọi người vượt qua khó khăn, trao cho họ niềm tin về cuộc sống, về tình người.* - Ý 5. *Cống hiến là một trong những chất keo gắn kết mọi người. Nhờ có sự cống hiến của mỗi cá nhân, nhân loại mới có thể vượt qua khó khăn, bước tới những nền văn minh mới.*
	Chứng minh: *Chắc hẳn chúng ta ai cũng biết đến câu chuyện về những chiếc ATM gạo và mới đây là ATM oxy của doanh nhân Hoàng Tuấn Anh, bằng kiến thức và tấm lòng của mình, anh đã có những sáng chế, đóng góp giúp đỡ mọi người trong đại dịch. Đó là sự cống hiến tuyệt vời của một con người như cách anh chia sẻ: "Đưa tay cho người cần mình nhất".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sự cống hiến chính là một trong những chìa khoá để thế giới chiến thắng đại dịch cũng như những biến cố trong tương lai.*

86. SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC CỐNG HIẾN

Peter Marshall từng nói: "Thước đo của cuộc đời không phải là thời gian mà là sự cống hiến". ***Nhà thuyết giáo người Mĩ thể hiện một quan niệm sống cao đẹp, cuộc sống sẽ ý nghĩa hơn khi con người biết cống hiến, góp sức mình vào cuộc đời chung.*** *Cống hiến là hành động bỏ qua lợi ích của bản thân, dành hết những gì mình có cho mọi người với tấm lòng chân thành và tích cực. Không phân biệt bất kì giai cấp, lĩnh vực, ngành nghề nào mọi sự đóng góp dù lớn hay nhỏ đều có ý nghĩa; từ những cống hiến mang tính nhân loại đạt giải Nobel đến những hành động nhỏ trong đời sống giúp ích cho cộng đồng đều xứng đáng được đề cao. Khi cho đi bản thân ta đồng thời nhận lại nhiều thứ, khi sự cống hiến của mình trở nên có ích con người sẽ cảm thấy phấn chấn, hạnh phúc vì làm được việc tốt, cảm nhận được giá trị của bản thân và có động lực để tiếp tục cống hiến. Đặc biệt khi làm điều này tức là ta đã vượt lên sự ích kỉ tầm thường của con người, ta sẽ cảm thấy an yên, nhẹ nhõm và sống trọn vẹn hơn. Hành động cống hiến thể hiện nghĩa cử cao đẹp, tấm lòng nhân văn của mỗi người, đó là nền tảng để hình thành một nhân cách tốt. Đối với mọi người, việc cống hiến cũng có ý nghĩa lớn, nó giúp mọi người vượt qua khó khăn, trao cho họ niềm tin về cuộc sống, về tình người.* ***Chắc hẳn chúng ta ai cũng biết đến câu chuyện về những chiếc ATM gạo và mới đây là ATM oxy của doanh nhân Hoàng Tuấn Anh, bằng kiến thức và tấm lòng của mình, anh đã có những sáng chế, đóng góp giúp đỡ mọi người trong đại dịch. Đó là sự cống hiến tuyệt vời của một con người như cách anh chia sẻ: "Đưa tay cho người cần mình nhất".*** *Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội và những việc làm cống hiến là một trong những chất keo gắn kết mọi người. Nhờ có sự cống hiến của mỗi cá nhân, nhân loại mới có thể vượt qua khó khăn, bước tới những nền văn minh mới. Ngay thời điểm hiện tại, tất cả chúng ta đang phải đối mặt với Covid-19, nếu không có những người ngày đêm âm thầm góp sức, cống hiến cho đất nước thì có lẽ mọi thứ sẽ tồi tệ hơn bao giờ hết, và tôi tin rằng, sự cống hiến chính là một trong những chìa khoá để thế giới chiến thắng đại dịch cũng như những biến cố trong tương lai. "Thước đo của cuộc đời không phải là thời gian mà là sự cống hiến" - Peter Marshall.*

Đề luyện 87. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC RÈN KĨ NĂNG SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Tầm quan trọng của việc rèn kĩ năng sống".* *Thomas Fuller từng nói: "Kĩ năng, chứ không phải sức mạnh, điều khiển con tàu", câu nói của nhà sử học người Anh đã khẳng định tầm quan trọng của kĩ năng và đặt ra bài học cho ta về giá trị của việc rèn kĩ năng sống.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Việc rèn luyện kĩ năng sống giúp ta tự tin, mạnh dạn, vững tâm thể hiện cá tính của mình. *- Ý 2. Kĩ năng sống đóng vai trò ứng dụng tri thức vào vấn đề và giải quyết nó một cách hiệu quả nhất. Nếu không có kĩ năng mà chỉ khư khư một mớ lí thuyết suông, mọi thứ chẳng có nghĩa lí gì cả.* *- Ý 3. Việc rèn luyện kĩ năng sống giúp chúng ta khắc phục những khuyết điểm và phát huy lợi thế của mình, giúp bản thân đối phó với những tình huống bất ngờ đồng thời khiến cho cuộc sống thuận lợi hơn.* *- Ý 4. Những kĩ năng sống sẽ giúp chúng ta học cách tiết chế và dung hoà với người khác.* *- Ý 5. Kỹ năng sống sẽ giúp ta học cách lắng nghe, tôn trọng và biết phối hợp với người khác khiến cho mối quan hệ tốt đẹp và làm việc hiệu quả hơn.*
	Chứng minh: *Trong bối cảnh dịch bệnh khó khăn, mọi người phải hạn chế ra đường thì những kĩ năng sống càng thể hiện tính ưu việt của nó giúp ta tìm cách giảm thiểu rủi ro, vừa giúp bản thân vừa hỗ trợ người khác.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Việc rèn kĩ năng sống vô cùng cần thiết, không chỉ mỗi người cần ý thức mà cộng đồng, xã hội cần tạo ra môi trường lành mạnh thôi thúc quá trình rèn luyện này.*

87. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC RÈN KĨ NĂNG SỐNG

Thomas Fuller từng nói: **"Kĩ năng, chứ không phải sức mạnh, điều khiển con tàu", câu nói của nhà sử học người Anh đã khẳng định tầm quan trọng của kĩ năng và đặt ra bài học cho ta về giá trị của việc rèn kĩ năng sống.** Đó là một khái niệm chỉ khả năng thích ứng với môi trường giúp chúng ta giải quyết những vấn đề đời sống. Kĩ năng sống bao gồm nhiều kĩ năng khác như giao tiếp, làm việc nhóm, tư duy phản biện, ... **và mỗi thứ có vai trò riêng nhưng đều phục vụ cho cuộc sống con người.** Việc rèn luyện kĩ năng sống giúp ta tự tin, mạnh dạn thể hiện mình. Chúng ta thường có xu hướng chăm chú vào những kiến thức lí thuyết mà bỏ qua các loại kĩ năng nhưng trên thực tế việc ứng dụng những kiến thức đó vào đời sống mới quan trọng. Kĩ năng sống đóng vai trò ứng dụng tri thức vào vấn đề và giải quyết nó một cách hiệu quả nhất. Nếu không có kĩ năng mà chỉ khư khư một mớ lí thuyết suông, mọi thứ chẳng có nghĩa lí gì cả. Bên cạnh đó, việc rèn luyện kĩ năng sống giúp chúng ta khắc phục những khuyết điểm và phát huy lợi thế của mình, giúp bản thân đối phó với những tình huống bất ngờ đồng thời khiến cho cuộc sống thuận lợi hơn. **Và đây cũng là lý do, tại sao chúng ta phải ưu tiên trang bị kỹ năng cho lớp trẻ. Chúng ta không thể ngồi yên khi nhìn một lớp học sinh, sinh viên yếu kỹ năng giao tiếp, kém kỹ năng ứng xử.** Chúng ta tồn tại gắn với nhiều mối quan hệ xã hội và mỗi người lại có cái tôi riêng cho nên những kĩ năng sống sẽ giúp chúng ta học cách tiết chế và dung hoà với người khác, chẳng hạn như kĩ năng làm việc nhóm, khi con người có được kĩ năng này sẽ học được cách lắng nghe, tôn trọng và biết phối hợp với người khác khiến cho mối quan hệ tốt đẹp và làm việc hiệu quả hơn. **Đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh khó khăn, mọi người phải hạn chế ra đường thì những kĩ năng sống càng thể hiện tính ưu việt của nó giúp ta tìm cách giảm thiểu rủi ro, vừa giúp bản thân vừa hỗ trợ người khác.** Việc rèn kĩ năng sống vô cùng cần thiết, không chỉ mỗi người cần ý thức mà cộng đồng, xã hội cần tạo ra môi trường lành mạnh thôi thúc quá trình rèn luyện này. "Sự tương tác giữa tri thức và kỹ năng với trải nghiệm là chìa khóa của việc học hỏi".

Đề luyện 88. **ĐIỀU BẢN THÂN CẦN LÀM ĐỂ HẠNH PHÚC MỖI NGÀY**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Những điều bản thân cần làm để hạnh phúc mỗi ngày".* *Hạnh phúc chẳng phải ở đâu xa, mỗi khoảnh khắc trôi qua ta đều có thể tận hưởng niềm hạnh phúc của riêng mình và câu hỏi đặt ra là bản thân cần làm gì để hạnh phúc mỗi ngày? Hạnh phúc là một trạng thái cảm xúc khi được thoả mãn một nhu cầu nào đó vậy thì hãy bắt đầu với việc vạch ra những điều cần làm mỗi ngày và thực hiện nó.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sống một cách hiệu quả, không để lãng phí thời gian sẽ khiến ta thấy hạnh phúc và trân trọng cuộc sống hơn. *- Ý 2. Con người cần học cách thay đổi những thói quen xấu, rèn luyện những kĩ năng mới, thử bắt đầu với một thứ gì đó như ăn uống lành mạnh hơn, tập một môn thể thao, đọc một cuốn sách mới hay đơn giản là dậy sớm hơn.* *- Ý 3. Hạnh phúc là một cảm xúc cá nhân nhưng nó không ích kỉ bởi đôi khi ta cũng cảm thấy hạnh phúc khi mọi người được bình an, vui vẻ.* *- Ý 4. Vì việc quan tâm, giúp đỡ mọi người hàng ngày cũng khiến ta cảm thấy bản thân và cuộc sống có ý nghĩa hơn.* *- Ý 5. Chúng ta nên học cách gạt khỏi cuộc sống những vướng bận không đáng có, trân trọng và biết ơn những gì đang có.*
	Chứng minh: Chúng ta hạnh phúc khi giúp đỡ được những người khó khăn trong đại dịch, bão lũ miền Trung.
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Sự phát triển của công nghệ hiện nay đôi khi khiến con người quên mất giá trị thực sự của cuộc sống vì thế tôi đề xuất một giải pháp, đặt điện thoại xuống, tắt màn hình máy tính, sống chậm lại và không dập tắt hi vọng, tôi tin rằng chúng ta sẽ thấy hạnh phúc.*

88. NHỮNG ĐIỀU BẢN THÂN CẦN LÀM ĐỂ HẠNH PHÚC MỖI NGÀY

"'Hạnh phúc không phải là điểm đến mà là hành trình ta đang đi", hạnh phúc chẳng phải ở đâu xa, mỗi khoảnh khắc trôi qua ta đều có thể tận hưởng niềm hạnh phúc của riêng mình và câu hỏi đặt ra là bản thân cần làm gì để hạnh phúc mỗi ngày? Hạnh phúc là một trạng thái cảm xúc khi được thoả mãn một nhu cầu nào đó vậy thì hãy bắt đầu với việc vạch ra những điều cần làm mỗi ngày và thực hiện nó. Tôi tin rằng việc sống một cách hiệu quả, không để lãng phí thời gian sẽ khiến ta thấy hạnh phúc và trân trọng cuộc sống hơn. Chúng ta hạnh phúc khi bản thân dần hoàn thiện và tốt đẹp lên từng ngày vì vậy con người cần học cách thay đổi những thói quen xấu, rèn luyện những kĩ năng mới, thử bắt đầu với một thứ gì đó như ăn uống lành mạnh hơn, tập một môn thể thao, đọc một cuốn sách mới hay đơn giản là dậy sớm hơn, tất cả những điều này dù nhỏ nhưng có thể tạo ra sự thay đổi tích cực về cả thể chất lẫn tinh thần. Có một sức khoẻ TỐT và một tâm hồn lành mạnh, chắc chắn đó là nền tảng cho hạnh phúc thực sự. Con người sinh ra không hoàn hảo, hẳn sẽ có lúc ta cảm thấy tự ti hay không hài lòng về bản thân nhưng để hạnh phúc mỗi ngày tôi nghĩ chúng ta nên học cách đối diện với những thiếu sót của bản thân, có những thứ ta không thể thay đổi vậy thì hãy chấp nhận, coi những khuyết điểm là một nét đặc trưng của mình và yêu thương bản thân nhiều hơn. Ý thức được cuộc sống hữu hạn, mỗi ngày chúng ta đều nỗ lực, đó chính là hạnh phúc, hạnh phúc vì được sống, vì còn được cố gắng. Hạnh phúc là một cảm xúc cá nhân nhưng nó không ích kỉ bởi đôi khi ta cũng cảm thấy hạnh phúc khi mọi người được bình an, vui vẻ. Vì thế việc quan tâm, giúp đỡ mọi người hàng ngày cũng khiến ta cảm thấy bản thân và cuộc sống có ý nghĩa hơn. Mỗi chúng ta luôn theo đuổi sự hoàn hảo, muốn làm được nhiều điều nhưng để hạnh phúc mỗi ngày tôi nghĩ rằng chúng ta nên học cách gạt khỏi cuộc sống những vướng bận không đáng có, trân trọng và biết ơn những gì đang có. Sự phát triển của công nghệ hiện nay đôi khi khiến con người quên mất giá trị thực sự của cuộc sống vì thế tôi đề xuất một giải pháp, đặt điện thoại xuống, tắt màn hình máy tính, sống chậm lại và không dập tắt hi vọng, tôi tin rằng chúng ta sẽ thấy hạnh phúc.

Đề luyện 89. **Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG ĐỌC SÁCH MỖI NGÀY**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Ý nghĩa của hành động đọc sách mỗi ngày".* *Sách có ý nghĩa với tất cả mọi người, không đọc sách dù có đặt chân tới nhiều vùng đất cũng chỉ như cưỡi ngựa xem hoa, con người không thu nhận được bất cứ điều gì cả. Vì thế hành động đọc sách mỗi ngày quả thực rất cần thiết.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Việc đọc và ngẫm nghĩ về một cuốn sách nó sẽ giúp ta tạm thời gác lại những lo âu, muộn phiền của cuộc sống, thả hồn vào thế giới của sách. *- Ý 2. Đọc sách mỗi ngày có thể giúp ta giải toả căng thẳng, làm mới tinh thần và thúc đẩy sự sáng tạo.* *- Ý 3. Đọc sách mỗi ngày duy trì cho ta một thói quen tốt, thay vì lãng phí thời gian vào một thứ gì đó vô nghĩa hay lướt mạng một cách vô thức thì sách cung cấp cho ta nguồn thông tin đa dạng, có chiều sâu.* *- Ý 4. Đọc sách giúp bản thân ta dần dần sẽ học hỏi được nhiều điều và trở nên tốt đẹp hơn.* *- Ý 5. Sách chứa đựng nhiều tinh hoa của nhân loại, nó không chỉ giúp cho ta dồi dào về tri thức mà còn làm giàu tâm hồn của mỗi người.*
	Chứng minh: *Bất kì ai cũng cần đọc sách, những vị tỉ phú như Bill Gates, Mark Zuckerberg, ... thành công như vậy một phần nhờ vào thói quen đọc sách mỗi ngày. Tổng thống Mĩ, Obama duy trì thói quen đọc sách một tiếng trước khi ngủ bất chấp ông bận rộn ra sao, thậm chí dành ra hai tuần trong một năm gọi là tuần đọc sách, không muốn bị ai làm phiền.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Đọc sách cần có sự chọn lọc và hãy trở thành một người đọc tỉnh táo, thông minh.*

89. Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG ĐỌC SÁCH MỖI NGÀY

Người Do Thái có câu nói nổi tiếng sau: "Không đọc sách, dù đi vạn dặm cũng chỉ là người đưa thư", **sách có ý nghĩa với tất cả mọi người, không đọc sách dù có đặt chân tới nhiều vùng đất cũng chỉ như cưỡi ngựa xem hoa, con người không thu nhận được bất cứ điều gì cả. Vì thế hành động đọc sách mỗi ngày quả thực rất cần thiết.** Một số người thường ngại việc đọc sách, cảm thấy nhàm chán và buồn ngủ bởi những trang giấy nhiều chữ nhưng khi biến sách thành một thú vui lành mạnh tôi tin rằng kết quả sẽ khác. Sách có nhiều thể loại phù hợp với nhiều mục đích khác nhau, việc đọc và ngẫm nghĩ về một cuốn sách nó sẽ giúp ta tạm thời gác lại những lo âu, muộn phiền của cuộc sống, thả hồn vào thế giới của sách. Chính vì thế đọc sách mỗi ngày có thể giúp ta giải toả căng thẳng, làm mới tinh thần và thúc đẩy sự sáng tạo. Đọc sách mỗi ngày duy trì cho ta một thói quen tốt, thay vì lãng phí thời gian vào một thứ gì đó vô nghĩa hay lướt mạng một cách vô thức thì sách cung cấp cho ta nguồn thông tin đa dạng, có chiều sâu; đằng sau mỗi trang sách là những bài học, những trải nghiệm thú vị và nếu duy trì hành động này, bản thân ta dần dần sẽ học hỏi được nhiều điều và trở nên tốt đẹp hơn. **Bất kì ai cũng cần đọc sách, những vị tỉ phú như Bill Gates, Mark Zuckerberg,... thành công như vậy một phần nhờ vào thói quen đọc sách mỗi ngày. Tổng thống Mĩ Obama duy trì thói quen đọc sách một tiếng trước khi ngủ bất chấp ông bận rộn ra sao, thậm chí dành ra hai tuần trong một năm gọi là tuần đọc sách, không muốn bị ai làm phiền.** Sách chứa đựng nhiều tinh hoa của nhân loại, nó không chỉ giúp cho ta đồi dào về tri thức mà còn làm giàu tâm hồn của mỗi người. Cuộc sống muôn màu nhưng đôi khi ta không thể trải nghiệm được hết, đọc sách sẽ giúp ta giải quyết điều này. Đọc sách một cách nghiêm túc, hứng thú sẽ khiến ta có cảm giác như mình được sống trong cuộc đời của nhân vật, sẽ thấu hiểu và cảm thông nhiều hơn. Trong xã hội hiện đại công nghệ chiếm vị trí khó thay thế, dường như văn hoá đọc sách dần bị mai một, điều này khiến cho hành động đọc sách càng quý hơn. Tuy nhiên đọc sách cần có sự chọn lọc bởi thị trường xuất hiện các hiện tượng sách giả, sách kém chất lượng và hãy trở thành một người đọc tỉnh táo, thông minh.

Đề luyện 90. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI NỖ LỰC HẾT MÌNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Điều nhận được khi nỗ lực hết mình". *Cuộc sống không dễ dàng và con người không hoàn hảo, vì thế ai cũng cần cố gắng, phấn đấu không ngừng.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Khi nỗ lực hết mình, con người sẽ dần khám phá những năng lực tiềm ẩn của bản thân.* - Ý 2. *Nỗ lực hết mình sẽ tạo ra điều kì diệu giúp chúng ta vượt qua khó khăn, đạt được thành quả xứng đáng.* - Ý 3. *Người nỗ lực không ngừng sẽ có cách nhìn lạc quan và tin tưởng vào cuộc sống, chúng ta sẽ không bỏ cuộc và sẽ tìm mọi cách để đạt được điều mình muốn.* - Ý 4. *Khi nỗ lực hết mình ta cũng học được cách cảm thông, thấu hiểu từ đó muốn sẻ chia, giúp đỡ người khác; đây là nền tảng cho mối quan hệ tốt đẹp giữa mọi người.* - Ý 5. *Sự nỗ lực khiến chúng ta làm việc hết mình và kết quả dù ra sao, ta cũng không hối tiếc, nó cho ta biết mình đã làm được gì và cần cỗ gắng ra sao.*
	Chứng minh: *Vận động viên cử tạ Lê Văn Công giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020, trong khi bị chứng teo chân. Thế nhưng, nó trở thành động lực để anh chiến thắng chính mình, vượt lên hoàn cảnh. Nỗ lực và thành tích tuyệt vời của Lê Văn Công không chỉ là niềm cảm hứng cho người khuyết tật khác mà còn thôi thúc mọi người nỗ lực nhiều hơn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Trong bối cảnh chúng ta đối mặt với nhiều khó khăn, nhất là những thách thức toàn cầu và hiện nay là Covid-19, sự nỗ lực cần được nâng lên gấp nhiều lần để không chỉ vượt lên khó khăn mà còn phát triển văn minh và giàu đẹp hơn nữa.*

90. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI NỖ LỰC HẾT MÌNH

Issac Bashevis Singer từng nói: ***"Với những ai sẵn lòng nỗ lực, những điều kì diệu lớn và báu vật tuyệt vời đang chờ đợi sẵn sàng". Nhà văn đoạt giải Nobel khẳng định con người sẽ nhận được nhiều giá trị to lớn khi nỗ lực hết mình.*** *Cuộc sống không dễ dàng và con người không hoàn hảo, vì thế ai cũng cần cố gắng, phấn đấu không ngừng. Khi nỗ lực hết mình, con người sẽ dần khám phá những năng lực tiềm ẩn của bản thân. Mỗi chúng ta đều tồn tại những năng lực riêng nhưng nó không thể hiện ra bên ngoài mà cần một áp lực lớn cùng một quyết tâm sâu sắc mới có thể khai phá được. Nỗ lực hết mình sẽ tạo ra điều kì diệu giúp chúng ta vượt qua khó khăn, đạt được thành quả xứng đáng.* ***Vừa qua, ngành thể thao Việt Nam đón nhận tin vui khi vận động viên cử tạ Lê Văn Công giành được huy chương bạc tại Paralympic Tokyo 2020. Điều đáng nói là anh bị chứng teo chân từ nhỏ nhưng thiệt thòi này không làm mất đi ý chí của anh mà ngược lại nó trở thành động lực để anh chiến thắng chính mình, vượt lên hoàn cảnh. Nỗ lực và thành tích tuyệt vời của Lê Văn Công không chỉ là niềm cảm hứng cho người khuyết tật khác mà còn thôi thúc mọi người nỗ lực nhiều hơn.*** *Sự nỗ lực khiến chúng ta làm việc hết mình và kết quả dù ra sao, ta cũng không hối tiếc, nó cho ta biết mình đã làm được gì và cần cố gắng ra sao. Người nỗ lực không ngừng sẽ có cách nhìn lạc quan và tin tưởng vào cuộc sống, chúng ta sẽ không bỏ cuộc và sẽ tìm mọi cách để đạt được điều mình muốn. Thành công được xây dựng nên từ sự phấn đấu bền bỉ sẽ đáng quí và vững chắc hơn, góp phần tạo động lực để con người duy trì thành quả mà không ngủ quên trên chiến thắng. Hơn nữa, khi nỗ lực hết mình ta cũng học được cách cảm thông, thấu hiểu từ đó muốn sẻ chia, giúp đỡ người khác; đây là nền tảng cho mối quan hệ tốt đẹp giữa mọi người. Trong bối cảnh chúng ta đối mặt với nhiều khó khăn, nhất là những thách thức toàn cầu và hiện nay là Covid-19, sự nỗ lực cần được nâng lên gấp nhiều lần để không chỉ vượt lên khó khăn mà còn phát triển văn minh và giàu đẹp hơn nữa. Hãy nhớ rằng, Chúng ta "có thể tương lai như chèo thuyền tìm bờ. Sự lựa chọn duy nhất của bạn là cố gắng hoặc từ bỏ" – Kristen Chandler*

Đề luyện 91. **Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG CHO ĐI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của hành động cho đi trong cuộc sống".* *Cuộc sống là một hành trình trải nghiệm và khám phá, trên hành trình ấy ta nhận về nhiều giá trị nhưng sẽ ý nghĩa hơn khi ta biết cho đi.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Hành động cho thể hiện sự tử tế, giúp đỡ người khác bằng những gì của mình với tấm lòng chân thành và niềm hi vọng vào điều tốt đẹp. Đó là sự an yên, hạnh phúc ở trong lòng khi hành động của mình có thể giúp ích cho người khác. *- Ý 2. Cho đi là cách ta tập thói quen gạt bỏ khỏi sự ích kỉ, toan tính; khiến tâm hồn trở nên trong sạch và dịu dàng hơn.* *- Ý 3. Hành động cho đi góp phần hình thành nhân cách tốt đẹp trong mỗi người, giúp chúng ta hiểu đời hiểu mình hơn.* *- Ý 4. Khi nhìn thấy kết quả của việc cho đi, ta sẽ cảm thấy có động lực để cố gắng yêu thương hơn mỗi ngày.* *- Ý 5. Cho đi tiếp thêm sức mạnh, hi vọng để nỗ lực, phấn đấu vì một tương lai tươi sáng.*
	Chứng minh: *Câu chuyện mười năm cõng bạn tới trường của cậu học sinh Ngô Minh Hiếu. Hành trình ấy dù gian nan nhưng đầy ắp sự tử tế và tình người; sự cho đi của Hiếu giành cho người bạn không chỉ là một sự động viên tinh thần mà đã thắp lên ánh sáng cho cả một cuộc đời.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cho đi nhiều hơn và cũng nhận lại thật nhiều để cuộc sống tốt đẹp hơn. Nếu bạn không thể là Mặt Trời thì cũng đừng làm một đám mây. Nếu bạn không thể xây dựng một thành phố thì hãy xây lấy một trái tim hồng.*

91. Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG CHO ĐI TRONG CUỘC SỐN

Nhà thơ Tố Hữu từng viết: "Sống là cho đi, đâu chỉ nhận riêng mình", **quả thực cuộc sống là một hành trình trải nghiệm và khám phá, trên hành trình ấy ta nhận về nhiều giá trị nhưng sẽ ý nghĩa hơn khi ta biết cho đi.** Đó là một hành động thể hiện sự tử tế, giúp đỡ người khác bằng những gì của mình với tấm lòng chân thành và niềm hi vọng vào điều tốt đẹp. Khi cho đi, bao giờ ta cũng nhận lại nhiều hơn. Đó là sự an yên, hạnh phúc ở trong lòng khi hành động của mình có thể giúp ích cho người khác. Cho đi là cách ta tập thói quen gạt bỏ khỏi sự ích kỉ, toan tính; khiến tâm hồn trở nên trong sạch và dịu dàng hơn. Hành động cho đi góp phần hình thành nhân cách tốt đẹp trong mỗi người, giúp chúng ta hiểu đời hiểu mình hơn. Có một số người chưa hiểu thấu được bản thân, cho rằng mình vô dụng, không có gì để phấn đấu nhưng khi nhìn thấy kết quả của việc cho đi, ta sẽ cảm thấy có động lực để cố gắng hơn mỗi ngày, vì chính mình và vì mọi người. Cũng có một số người cho rằng người khác là xấu xa, gàn dở nhưng khi cho đi ta mới thấu được họ để chia sẻ và yêu thương mọi người nhiều hơn. Đối với người nhận được tấm lòng của ta, họ sẽ nhận được sự trợ giúp góp phần vượt qua khó khăn đồng thời được tiếp thêm sức mạnh, hi vọng để nỗ lực, phấn đấu vì một tương lai tươi sáng. **Có lẽ chúng ta vẫn chưa quên câu chuyện mười năm cõng bạn tới trường của cậu học sinh Ngô Minh Hiếu. Hành trình ấy dù gian nan nhưng đầy ắp sự tử tế và tình người; sự cho đi của Hiếu giành cho người bạn không chỉ là một sự động viên tinh thần mà đã thắp lên ánh sáng cho cả một cuộc đời.** Cho đi không phải lúc nào cũng là những tài sản quí giá hay phải thể hiện thật rõ ra bên ngoài, bằng những hành động nhỏ bé một cách âm thầm, chúng ta cũng có thể làm cho cuộc sống nhẹ nhõm và đáng giá hơn rất nhiều. **Hành động cho đi của mỗi người là chất keo gắn kết mối quan hệ, là nền tảng cho một xã hội văn minh, phát triển.** Dịch bệnh và những biến cố khác đang chờ chúng ta ở tương lai, tôi hi vọng rằng, mỗi người đều có thể chiến thắng cái ác trong bản thân, cho đi nhiều hơn và cũng nhận lại thật nhiều để cuộc sống tốt đẹp hơn. Nếu bạn không thể là Mặt Trời thì cũng đừng làm một đám mây. Nếu bạn không thể xây dựng một thành phố thì hãy xây lấy một trái tim hồng.

Đề luyện 92. **SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC NUÔI DƯỠNG TÂM HỒN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sự cần thiết của việc nuôi dưỡng tâm hồn". *"Hạnh phúc của con người không nằm ở vận may bên ngoài và có thể nhận biết nhưng nằm ở sự tốt đẹp và giàu có của tâm hồn, thứ bên trong và không thể nhìn thấy", câu nói đã khẳng định vai trò quan trọng của tâm hồn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Việc nuôi dưỡng tâm hồn đóng vai trò quan trọng trong quá trình hình thành nhân cách của mỗi người; một tâm hồn trong sáng, giàu có sẽ giúp ta trở nên ấm áp, lương thiện; một tâm hồn chịu nhiều tổn thương sẽ khiến ta rụt rè, hoài nghi về cuộc sống,...* - Ý 2. *Nuôi dưỡng một tâm hồn đẹp giúp con người lạc quan, nhìn nhận cuộc sống khách quan hơn từ đó nỗ lực tìm kiếm giải pháp.* - Ý 3. *Nuôi dưỡng tâm hồn giúp ta hiểu hơn về chính mình, khám phá những góc khuất trong tim mình để thấy yêu và trân trọng bản thân hơn.* - Ý 4. *Một tâm hồn đẹp sẽ giúp ta có thể hài hoà và nhận được thiện cảm từ mọi người.* - Ý 5. *Nuôi dưỡng tâm hồn khiến cho cuộc sống của ta ý nghĩa hơn mà còn góp phần phát triển một xã hội văn minh.*
	Chứng minh: *Cuộc sống hiện đại với nhịp sống nhanh VÀ gấp khiến con người hối hả với những lo toan để rồi đôi khi quên mất một thứ quan trọng cần được chăm sóc đó là tâm hồn. Hơn nữa sự phát triển của công nghệ, mạng xã hội làm một số người mải mê trên thế giới ảo, tâm hồn dần trở nên héo mòn và chai sạn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tâm hồn được ví như viên ngọc sáng.*

92. SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC NUÔI DƯỠNG TÂM HỒN

"Hạnh phúc của con người không nằm ở vận may bên ngoài và có thể nhận biết nhưng nằm ở sự tốt đẹp và giàu có của tâm hồn, thứ bên trong và không thể nhìn thấy", ***nhà triết học Thomas Carlyle đã nói như thế để khẳng định vai trò quan trọng của tâm hồn.*** *Đó là những ý nghĩ, tình cảm thuộc về thế giới nội tâm của con người và nó cần thiết được nuôi dưỡng.* ***Việc nuôi dưỡng tâm hồn đóng vai trò quan trọng trong quá trình hình thành nhân cách của mỗi người; một tâm hồn trong sáng, giàu có sẽ giúp ta trở nên ấm áp, lương thiện; một tâm hồn chịu nhiều tổn thương sẽ khiến ta rụt rè, hoài nghi về cuộc sống,...*** *Trong hành trình khám phá và chinh phục cuộc đời, chúng ta có thể gặp những khó khăn, trắc trở cho nên* ***nuôi dưỡng một tâm hồn đẹp giúp con người lạc quan, nhìn nhận cuộc sống khách quan hơn từ đó nỗ lực tìm kiếm giải pháp.*** *Chúng ta chỉ có một lần được sống trên đời, nhưng thay vì sống nhiều người lại chỉ đang tồn tại vì họ không có tâm hồn. Một đời sống nội tâm phong phú và nhạy cảm sẽ khiến cuộc sống ta trở nên có ý nghĩa hơn,* ***quá trình nuôi dưỡng tâm hồn giúp ta hiểu hơn về chính mình, khám phá những góc khuất trong tim mình để thấy yêu và trân trọng bản thân hơn.*** *Không chỉ hiểu mình mà* ***việc nuôi dưỡng tâm hồn cũng giúp ta hiểu người, hiểu đời để từ đó có thể rung động, cảm thông và sẻ chia với người khác.*** *Một* ***tâm hồn đẹp sẽ giúp ta có thể hài hoà và nhận được thiện cảm từ mọi người.*** ***Cuộc sống hiện đại với nhịp sống nhanh gấp khiến con người hối hả với những lo toan "cơm áo gạo tiền" để rồi đôi khi quên mất một thứ quan trọng cần được chăm sóc đó là tâm hồn. Hơn nữa sự phát triển của công nghệ, mạng xã hội làm một số người mải mê trên thế giới ảo, tâm hồn dần trở nên héo mòn và chai sạn.*** *Bối cảnh này càng khiến chúng ta ý thức nhiều hơn về sự cần thiết của việc nuôi dưỡng tâm hồn, nó không chỉ khiến cho cuộc sống của ta ý nghĩa hơn mà còn góp phần phát triển một xã hội văn minh. Đó là lý do tại sao,* ***trong chương trình "Trường teen" phát sóng trên VTV3 với số đặc biệt, ca sĩ Hương Giang có tranh biện rằng: Liệu chúng ta có muốn một thế hệ trẻ lớn lên với những ước mơ là những tờ đô la trong nhận thức hay không?*** *Trẻ em cần được phát triển và nuôi dưỡng tâm hồn, chúng ta cũng vậy!*

Đề luyện 93. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC SỐNG CHẬM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Tầm quan trọng của việc sống chậm". *Lối sống chậm chạp theo nghĩa thông thường mà là "muốn làm mọi việc theo một tốc độ đúng đắn, tận hưởng từng phút từng giờ chứ không phải là tính đếm chúng; làm mọi thứ tốt nhất có thể chứ không phải làm sao cho nhanh".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Sống chậm khiến con người có thể cảm nhận rõ hơn về mọi thứ xung quanh để kịp nhận ra những gì đáng giá nhất.* - Ý 2. *Sống chậm là cách chúng ta cho bản thân thời gian và hiểu chính mình hơn, sự thay đổi trong con người mình diễn ra trong từng khoảnh khắc và có thể chúng ta sẽ vô tình bỏ lỡ những thời khắc đáng giá của cuộc đời.* - Ý 3. *Sống chậm giúp ta sống trọn vẹn và ý nghĩa hơn bởi nếu nghĩ cuộc đời trăm năm là dài nhưng so với cái vô thuỷ vô chung của cuộc đời thì lại vô cùng hữu hạn .* - Ý 4. *Sống chậm là cách con người tận hưởng mọi khoảnh khắc, trân trọng những gì mình đang có và có động lực để phấn đấu nhiều hơn.* - Ý 5. **Lối** *sống chậm dạy ta biết yêu thương, nâng niu, trân trọng và quan tâm mọi người nhiều hơn.*
	Chứng minh: *trên thế giới có "Viện sống chậm thế giới" do thạc sĩ tâm lí học Geir Berthelsen lập ra, ở Mỹ có quĩ "Kéo dài khoảnh khắc, châu Âu có "Hội làm chậm thời gian" còn Nhật Bản có "Câu lạc bộ lười nhác", ... mọi người đều đang cố gắng cân bằng cuộc sống bằng việc sống chậm.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sống ở đời, nếu đi quá nhanh, ta sẽ mất đi những cảm xúc nho nhỏ, thậm chí là mất đi những khoảnh khắc đẹp nhất.*

93. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC SỐNG CHẬM

Chúng ta đang sống trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nơi mà mọi thứ phát triển nhanh chóng cùng một nhịp sống mau lẹ nhưng nhiều năm gần đây trong xu hướng nhanh của thời đại ***người ta đề xuất một lối sống mới, gọi là sống chậm. Đây không phải là lối sống chậm chạp theo nghĩa thông thường mà là "muốn làm mọi việc theo một tốc độ đúng đắn, tận hưởng từng phút từng giờ chứ không phải là tính đếm chúng; làm mọi thứ tốt nhất có thể chứ không phải làm sao cho nhanh"*** *– Carl Hanoré khẳng định trong cuốn "Ngợi ca sống chậm". Sống chậm giúp chúng ta nhìn nhận cuộc sống một cách cụ thể và đa chiều hơn, nếu như nhịp sống nhanh đôi khi khiến chúng ta phớt lờ và bỏ qua một số điều thì phong cách sống này như một thước phim quay chậm, con người có thể cảm nhận rõ hơn về mọi thứ xung quanh để kịp nhận ra những gì đáng giá nhất. Cuộc sống muôn màu có những thứ phải vô cùng tinh tế và chậm rãi mới có thể cảm nhận được cho nên lối sống này giúp con người khám phá nhiều giá trị đặc biệt của thế giới. Sống chậm là cách chúng ta cho bản thân thời gian và hiểu chính mình hơn, sự thay đổi trong con người mình diễn ra trong từng khoảnh khắc và có thể chúng ta sẽ vô tình bỏ lỡ những thời khắc đáng giá của cuộc đời. Lối sống này cũng giúp ta sống trọn vẹn và ý nghĩa hơn bởi nếu nghĩ cuộc đời trăm năm là dài nhưng so với cái vô thuỷ vô chung của cuộc đời thì lại vô cùng hữu hạn cho nên sống chậm là cách con người tận hưởng mọi khoảnh khắc, trân trọng những gì mình đang có và có động lực để phấn đấu nhiều hơn. Việc nhận ra những điều đáng quí từ lối sống chậm dạy ta biết yêu thương và quan tâm mọi người nhiều hơn. Sống chậm hiện nay không còn là một xu hướng mà đã trở thành văn hoá,* ***trên thế giới có "Viện sống chậm thế giới" do thạc sĩ tâm lí học Geir Berthelsen lập ra, ở Mỹ có quĩ "Kéo dài khoảnh khắc", châu Âu có "Hội làm chậm thời gian" còn Nhật Bản có "Câu lạc bộ lười nhác",... mọi người đều đang cố gắng cân bằng cuộc sống bằng việc sống chậm.*** *Và chúng ta cũng cần ý thức sống chậm để khiến mọi thứ tốt hơn chứ không phải là sự nguỵ biện cho việc chậm trễ hay trì hoãn. Sống ở đời, nếu đi quá nhanh, ta sẽ mất đi những cảm xúc nho nhỏ, thậm chí là mất đi những khoảnh khắc đẹp nhất.*

Đề luyện 94. **HÀNH ĐỘNG CHỦ ĐỘNG THOÁT KHỎI VÙNG AN TOÀN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của hành động thoát ra khỏi vùng an toàn". Vùng an toàn là môi trường quen thuộc, ít rủi ro của mỗi người nhưng nếu không can đảm và thử thách, con người sẽ mãi dậm chân một chỗ và không vượt qua được giới hạn của bản thân. Điều này khiến ta nhận thức sâu sắc về ý nghĩa của hành động chủ động thoát khỏi vùng an toàn.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. Bước ra khỏi vùng an toàn, con người sẽ có cơ hội được trải nghiệm và khám phá thế giới, mở mang đầu óc và tích luỹ kinh nghiệm. - Ý 2. Thoát khỏi vùng an toàn để trang bị cho bản thân những kĩ năng, tâm thế để sẵn sàng đối mặt với thách thức, rèn luyện để cứng cáp và bản lĩnh hơn - Ý 3. Chủ động thoát khỏi vùng an toàn là cách khai thác năng lực tiềm ẩn của bản thân, khiến bản thân có giá trị và cuộc sống đáng giá hơn. - Ý 4. Khi chủ động thoát ra khỏi an toàn con người sẽ nhạy bén và dũng cảm, nếu không sẽ tụt hậu và bị đào thải. - Ý 5. Hành động thoát ra khỏi vùng an toàn giúp ta không bị động dưới sự sắp xếp của người lớn hoặc tự mình kìm hãm bản thân vì thế trở nên lạc lõng, thiếu sức sống và dễ bị tổn thương. **Chứng minh:** Thế giới được như ngày hôm nay chính là những con người dám bước ra vùng an toàn, dám thất bại và khát khao chinh phục như Edison, Anh-xtanh, Mark Zuckerberg,...
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Tất cả chúng ta, đặc biệt là những người trẻ cần cho bản thân cơ hội được thử sức, phá lớp "kén" của mình nhưng cần phân biệt đâu là bước ra khỏi vùng an toàn, đâu là liều lĩnh để cuộc sống không trở nên vô nghĩa.

94. Ý NGHĨA HÀNH ĐỘNG CHỦ ĐỘNG THOÁT KHỎI VÙNG AN TOÀN

Dale Carnegie – cha đẻ của cuốn "Đắc nhân tâm" từng nói: "Người đi xa nhất thường là người dám làm và mạo hiểm. Con thuyền chỉ muốn an toàn không bao giờ rời được bờ". ***Quả thực như thế, vùng an toàn là môi trường quen thuộc, ít rủi ro của mỗi người nhưng nếu không can đảm và thử thách, con người sẽ mãi dậm chân một chỗ và không vượt qua được giới hạn của bản thân. Điều này khiến ta nhận thức sâu sắc về ý nghĩa của hành động chủ động thoát khỏi vùng an toàn.*** *Cuộc sống đầy màu sắc và những điều thú vị, bước ra khỏi vùng an toàn, con người sẽ có cơ hội được trải nghiệm và khám phá thế giới, mở mang đầu óc và tích luỹ kinh nghiệm. Những khó khăn luôn tiềm ẩn, nếu ta không tự mình vấp phải thì chúng cũng sẽ tự tìm đến ta vì thế thoát khỏi vùng an toàn để trang bị cho bản thân những kĩ năng, tâm thế để sẵn sàng đối mặt với thách thức, rèn luyện để cứng cáp và bản lĩnh hơn. Ở trong mỗi con người luôn tồn tại "một gã khổng lồ ngủ say" chờ được đánh thức cho nên chủ động thoát khỏi vùng an toàn là cách khai thác năng lực tiềm ẩn của bản thân, khiến bản thân có giá trị và cuộc sống đáng giá hơn. Cứ sợ hãi, rụt rè thì con người sẽ không thể phát triển và cỗ xe lịch sử nhân loại cũng không thể lăn bánh.* ***Thế giới được như ngày hôm nay chính là những con người dám bước ra vùng an toàn, dám thất bại và khát khao chinh phục như Edison, Anh-xtanh, Mark Zuckerberg,... Cuộc sống có thật nhiều điều thú vị. Sẽ thế nào khi chúng ta mãi là chú ốc thu mình trong chiếc vỏ không dám ló đầu tắm nắng ban mai?*** *Thời đại 4.0 mà chúng ta đang sống có rất nhiều cơ hội và nhiều thứ đáng để trải nghiệm, hãy mạnh dạn thử sức và khiến cho cuộc sống tốt đẹp hơn. Sự phát triển nhanh chóng của xã hội yêu cầu con người chủ động, nhạy bén và dũng cảm, nếu không sẽ tụt hậu và bị đào thải. Ngày nay, một bộ phận người trẻ không dám bước ra khỏi vùng an toàn, bị động dưới sự sắp xếp của người lớn hoặc tự mình kìm hãm bản thân vì thế trở nên lạc lõng, thiếu sức sống và dễ bị tổn thương. Tất cả chúng ta, đặc biệt là những người trẻ cần cho bản thân cơ hội được thử sức, phá lớp "kén" của mình nhưng cần phân biệt đâu là bước ra khỏi vùng an toàn, đâu là liều lĩnh để cuộc sống không trở nên vô nghĩa.*

Đề luyện 95. **SỨC MẠNH CỦA VIỆC LAN TOẢ YÊU THƯƠNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Sức mạnh của việc lan tỏa yêu thương".* *Những câu hát quen thuộc trong bài hát nổi tiếng "Để gió cuốn đi" của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã gợi lên trong lòng mỗi người về việc lan toả tình yêu thương.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Lan tỏa yêu thương mang hơi ấm của tình người đến với tất cả chúng ta, là chất keo gắn kết mọi người, nhờ sự lan toả đó mà cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn. *- Ý 2. Làm cho cho mối quan hệ giữa người và người gần gũi và tốt đẹp hơn, không chỉ thể hiện nhân cách đáng quí của mỗi cá nhân mà còn góp phần hình thành một xã hội văn minh, phát triển.* *- Ý 3. Sức mạnh của sự lan toả yêu thương là giúp đỡ người khác, hỗ trợ lẫn nhau bước ra khỏi những biến cố cuộc đời.* *- Ý 4. Thể hiện sức mạnh của nó, mọi người sẵn lòng đưa tay ra cho người cần mình,*
	Chứng minh: *Hiện nay chúng ta đang phải đối mặt với dịch Covid-19, sự lây lan của vi-rút làm cho cuộc sống bị đảo lộn và con người chịu nhiều tổn thương. Trong hoàn cảnh đó, việc lan toả yêu thương càng thể hiện sức mạnh của nó, mọi người sẵn lòng đưa tay ra cho người cần mình, những cây ATM gạo, ATM oxy liên tiếp được mở ra để hỗ trợ người nghèo; những bữa cơm không đồng để không ai bị bỏ đói,... và sự hi sinh thầm lặng của những người tuyến đầu khiến cho ta cảm nhận rõ hơn về sức mạnh của tình thương.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Chúng ta cần ý thức được sức mạnh của việc lan toả tình yêu thương để từ đó không ngừng trao đi tấm lòng, nhận lại hạnh phúc.*

95. SỨC MẠNH CỦA VIỆC LAN TOẢ YÊU THƯƠNG

"Sống trong đời sống cần có một tấm lòng
Để làm gì em biết không?
Để gió cuốn đi, để gió cuốn đi".

Những câu hát quen thuộc trong bài hát nổi tiếng "Để gió cuốn đi" của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã gợi lên trong lòng mỗi người về việc lan toả tình yêu thương. *Đó là hành động kết nối những tấm lòng, mang hơi ấm của tình người đến với tất cả chúng ta, nhờ sự lan toả đó mà cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn. Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, chúng ta sống trong một cộng đồng chung và tình yêu thương là chất keo gắn kết mọi người. Lan toả tình yêu thương làm cho cho mối quan hệ giữa người với người gần gũi và tốt đẹp hơn, không chỉ thể hiện nhân cách đáng quí của mỗi cá nhân mà còn góp phần hình thành một xã hội văn minh, phát triển. Cuộc sống luôn có khó khăn và con người không phải bao giờ cũng có thể tự mình vượt qua thách thức cho nên sức mạnh của sự lan toả tình yêu thương là giúp đỡ người khác, hỗ trợ lẫn nhau bước ra khỏi những biến cố cuộc đời. Hiện nay chúng ta đang phải đối mặt với dịch Covid-19, sự lây lan của vi-rút làm cho cuộc sống bị đảo lộn và con người chịu nhiều tổn thương. Trong hoàn cảnh đó, việc lan toả yêu thương càng thể hiện sức mạnh của nó, mọi người sẵn lòng đưa tay ra cho người cần mình,* ***những cây ATM gạo, ATM oxy liên tiếp được mở ra để hỗ trợ người nghèo; những bữa cơm không đồng để không ai bị bỏ đói,... và sự hi sinh thầm lặng của những người tuyến đầu khiến cho ta cảm nhận rõ hơn về sức mạnh của tình thương,*** *chúng ta không chỉ cùng nhau vượt lên khó khăn mà còn* ***cho thấy một cộng đồng gắn kết, một dân tộc giàu truyền thống tương thân tương ái.*** *Cuộc sống hiện đại với guồng quay xô bồ, đôi lúc con người không có thời gian để quan tâm, sẻ chia với người khác, vô tình khiến trái tim mình trở nên lạnh nhạt hay sự phổ biến của mạng xã hội khiến chúng ta quên đi giá trị thực sự của đời sống, bối cảnh này càng yêu cầu chúng ta ý thức được sức mạnh của việc lan toả tình yêu thương để từ đó không ngừng trao đi tấm lòng, nhận lại hạnh phúc. Vậy tại sao mỗi người lại không chọn cho mình một cuộc sống chan chứa tình thương?*

Đề luyện 96. **VAI TRÒ CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** Nêu được "vai trò của những điều nhỏ bé trong cuộc sống". *Con người thường chú ý tới những gì phi thường, vĩ mô mà bỏ quên những điều nhỏ nhặt nhưng trong cuộc sống, chúng lại đóng vai trò rất lớn.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề*** *- Ý 1. Những điều nhỏ bé chính là nền tảng cho mọi sự thành công, không ai có thể một bước đạt được mục tiêu của mình, mỗi người đều phải cẩn trọng, kĩ lưỡng từ những việc nhỏ nhất, có như thế thành tựu đạt được mới vững chắc và bền lâu* *- Ý 2. Đối với mỗi người, những điều nhỏ bé đóng vai trò lớn trong việc thể hiện tính cách, phong thái của mình.* *- Ý 3. Vai trò của những điều nhỏ bé giúp ta sống chậm lại, cảm nhận và yêu thương nhiều hơn thay vì hối hả với những guồng quay để rồi hối hận nói "giá như".* *- Ý 4. Vai trò của những điều nhỏ bé là mắt xích trong việc hình thành những điều lớn lao, là nền móng vững chắc để ta bước lên những điều kì vĩ.* *- Ý 5. Vai trò cũng những điều nhỏ bé là hình ta trong ta cách để biết nâng niu, trân quý những hạt mầm trước khi có một cái cây xòe tán rộng mát.*
	Chứng minh: *Jeff Bezos – ông chủ của đế chế Amazon trước khi thành công như hiện tại, đã bắt đầu với công ty bán sách trực tuyến nhỏ bé trong chính gara để xe của mình, từ những viên gạch đầu tiên, Jeff trở thành ông chủ của trang thương mại điện tử hàng đầu thế giới.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Quan tâm tới những điều nhỏ bé để hoàn thiện bản thân nhưng hãy không ngừng mơ ước và chinh phục những giá trị lớn lao.*

96. VAI TRÒ CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ TRONG CUỘC SỐNG

Trong cuốn "Hành trang vào đời", David P. Campbell viết: "Ai cũng muốn làm được điều gì đó lớn lao nhưng lại không nhận ra rằng cuộc sống được tạo thành từ những điều rất nhỏ". ***Con người thường chú ý tới những gì phi thường, vĩ mô mà bỏ quên những điều nhỏ nhặt nhưng trong cuộc sống, chúng lại đóng vai trò rất lớn.*** *Những điều nhỏ bé chính là mọi thứ bình dị, quen thuộc xung quanh chúng ta, một bữa cơm cùng gia đình, một cái ôm, một lời cảm ơn, một thái độ trên gương mặt hay bất kì một tiểu tiết nào đó trong công việc, đời sống. Dù không phải là điều gì quá lớn lao nhưng chúng lại là nền tảng cho mọi sự thành công, không ai có thể một bước đạt được mục tiêu của mình, mỗi người đều phải cẩn trọng, kĩ lưỡng từ những việc nhỏ nhất, có như thế thành tựu đạt được mới vững chắc và bền lâu.* ***Jeff Bezos – ông chủ của đế chế Amazon trước khi thành công như hiện tại, ông bắt đầu với công ty bán sách trực tuyến nhỏ bé trong chính gara để xe của mình, từ những viên gạch đầu tiên Jeff trở thành ông chủ của trang thương mại điện tử hàng đầu thế giới.*** *Đối với mỗi người, những điều nhỏ bé đóng vai trò lớn trong việc thể hiện tính cách, phong thái của mình. Chỉ một cử chỉ hay một thái độ nhưng có thể ta đã gây ấn tượng hoặc khiến người khác không hài lòng. Xã hội hiện đại yêu cầu con người phải chỉn chu, làm tốt nhất có thể để khẳng định giá trị bản thân cho nên một tiểu tiết cũng có thể quyết định đến việc ta có nắm bắt được cơ hội hay không.* ***Chúng ta đang đối mặt với rất nhiều khó khăn, nhất là dịch Covid-19, mọi người hạn chế ra đường, cuộc sống không còn bình thường như trước cho nên con người càng ý thức được ý nghĩa của những điều nhỏ bé. Sống trong thời covid, một cái ôm, một lần được gặp gỡ mọi người trở thành điều xa xỉ; thậm chí một hơi thở cũng có thể bị đánh mất bất cứ lúc nào.*** *Trong nhịp sống nhanh hiện nay, vai trò của những điều nhỏ bé giúp ta sống chậm lại, cảm nhận và yêu thương nhiều hơn thay vì hối hả với những guồng quay để rồi hối hận nói "giá như". Quan tâm tới những điều nhỏ bé để hoàn thiện bản thân nhưng hãy không ngừng mơ ước và chinh phục những giá trị lớn lao. Người tạo ra sự khác biệt LỚN NHẤT thường là người làm những điều NHỎ NHẶT một cách kiên định.*

Đề luyện 97. **Ý NGHĨA CỦA SỰ THAY ĐỔI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của sự thay đổi trong cuộc sống". *Thế giới không bao giờ đứng yên và mọi thứ đều sẽ thay đổi. Đây là một hiện tượng tích cực của cuộc sống, thay đổi khiến con người tốt đẹp hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Thay đổi giúp ta sửa sai và hướng đến giá trị tích cực.* - Ý 2. *Thay đổi giúp ta không rơi vào trạng thái tụt hậu hay bị đào thải, bỏ lại phía sau.* - Ý 3. *Thay đổi cũng là cách con người đón nhận cuộc sống một cách chủ động và tích cực, chúng ta sẽ học cách thích nghi và đối mặt với biến cố, biết thừa nhận thiếu sót và cố gắng hơn nữa để thành công.* - Ý 4. *Thay đổi không cho phép ta đứng yên và trì hoãn, mọi người đều nỗ lực vượt lên chính mình, thay đổi để trở thành phiên bản tốt nhất của bản thân.* - Ý 5. *Thay đổi là điều tất yếu cho sự phát triển của mỗi cá nhân và xã hội nhưng cần hiểu rằng thay đổi để hướng tới giá trị tốt đẹp chứ không phải là sự méo mó, dị dạng.*
	Chứng minh: *Chúng ta có thể tiến triển được như ngày hôm nay nếu Edison không thay đổi phương thức sau hàng trăm thất bại trong nỗ lực sáng chế bóng đèn điện? Sẽ thế nào nếu không có Internet ra đời và chúng ta thay đổi căn bản phương thức hoạt động đời sống, dù ban đầu còn nhiều bỡ ngỡ nhưng sự tiện lợi và nhanh gọn của hiện tại là thành quả từ sự nỗ lực thay đổi của mọi người.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thay đổi là điều tất yếu cho sự phát triển của mỗi cá nhân và xã hội nhưng cần hiểu rằng thay đổi để hướng tới giá trị tốt đẹp chứ không phải là sự méo mó, dị dạng.*

97. Ý NGHĨA CỦA SỰ THAY ĐỔI TRONG CUỘC SỐNG

"Không ai tắm hai lần trong một dòng sông" – đó là câu nói nổi tiếng của triết gia Hy Lạp cổ đại Heraclitus chỉ sự vận động không ngừng của vũ trụ. ***Thế giới không bao giờ đứng yên và mọi thứ đều sẽ thay đổi. Đây là một hiện tượng tích cực của cuộc sống, thay đổi khiến con người tốt đẹp hơn****. Chúng ta của hiện tại khác với ta của quá khứ và ta của tương lai sẽ khác với ta của hiện tại, mọi thứ cứ tiếp diễn như thế. Con người không hoàn hảo và sẽ gặp sai lầm, thay đổi giúp ta sửa sai và hướng đến giá trị tích cực. Từng ngày trôi qua, lớp "kén" của con người dần được phá bỏ, sự thay đổi cho ta cơ hội được bộc lộ bản thân, khám phá "gã khổng lồ đang say ngủ" trong tâm hồn mình và trưởng thành lên mỗi ngày. Cuộc sống thay da đổi thịt trong từng khoảnh khắc, nếu con người không thay đổi sẽ tụt hậu và bị đào thải. Thời đại 4.0 không cho phép ta đứng yên và trì hoãn, mọi người đều nỗ lực vượt lên chính mình, thay đổi để trở thành phiên bản tốt nhất của bản thân. Thay đổi cũng là cách con người đón nhận cuộc sống một cách chủ động và tích cực, chúng ta sẽ học cách thích nghi và đối mặt với biến cố, biết thừa nhận thiếu sót và cố gắng hơn nữa để thành công. Đối với nhân loại, thay đổi là tiền đề cho sự phát triển.* ***Chúng ta có thể tiến triển được như ngày hôm nay nếu Edison không thay đổi phương thức sau hàng trăm thất bại trong nỗ lực sáng chế bóng đèn điện? Sẽ thế nào nếu không có Internet ra đời và chúng ta thay đổi căn bản phương thức hoạt động đời sống, dù ban đầu còn nhiều bỡ ngỡ nhưng sự tiện lợi và nhanh gọn của hiện tại là thành quả từ sự nỗ lực thay đổi của mọi người.*** *Chúng ta đang sống trong thời đại Covid-19, dịch bệnh đã diễn ra gần hai năm và chưa có dấu hiệu dừng lại. Trong bối cảnh này con người đã thay đổi nhiều thứ và chúng ta cần thay đổi nhiều hơn nữa, thậm chí sẵn sàng cho một cuộc sống hoàn toàn mới vì ta phải quen với việc sống chung cùng Covid, bắt đầu nhịp sống mới thay vì chỉ ở yên một chỗ và khiến mọi thứ trì trệ và u ám hơn. Thay đổi là điều tất yếu cho sự phát triển của mỗi cá nhân và xã hội nhưng cần hiểu rằng thay đổi để hướng tới giá trị tốt đẹp chứ không phải là sự méo mó, dị dạng. Một nụ cười có thể thay đổi một ngày, một cái ôm có thể thay đổi một tuần, một lời nói có thể thay đổi cả sự sống.*

Đề luyện 98. **QUAN ĐIỂM VỀ Ý KIẾN: "MỖI MỘT NGƯỜI ĐỀU CÓ VAI TRÒ TRONG CUỘC ĐỜI NÀY VÀ ĐỀU ĐÁNG ĐƯỢC GHI NHẬN"**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được quan điểm về ý kiến: "Mỗi mnguời đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận". *Xã hội là sự tập hợp đông đảo các cá thể lại với nhau, mỗi người dù nhỏ bé nhưng lại là một phần không thể thiếu của cộng đồng, đúng như ý kiến cho rằng: "Mỗi một người đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Sự nhỏ bé của con người không giới hạn khả năng của mỗi người bởi trong chúng ta tồn tại những năng lực tiềm ẩn, khát vọng chinh phục lớn lao và một nỗ lực tuyệt vời đang chờ đợi được đánh thức.* - Ý 2. *Sự phát triển riêng của một người đồng thời tạo nên sự phát triển chung của xã hội.* - Ý 3. *Cuộc đời tồn tại từ những thứ nhỏ bé đến lớn lao, tuỳ vào năng lực, hoàn cảnh mỗi người sẽ đóng vai trò riêng.* - Ý 4. *Sự chung tay của mỗi người, nếu chỉ nhìn vào nỗ lực của một người ta sẽ thấy nó khó để thay đổi vấn đề chung nhưng bằng sự đồng lòng của tất cả, mỗi người làm tốt vai trò riêng của mình sẽ kết thành sức mạnh cộng đồng to lớn.* - Ý 5. *Chúng ta phải cố gắng khẳng định bản thân dù chỉ là một hạt cát thì hãy trở thành một hạt cát toả sáng theo cách riêng của mình, như vậy đã rất được ghi nhận.*
	Chứng minh: *Con người sống trong thời điểm Covid-19 việc mỗi chúng ta phát huy tối đa vai trò, trách nhiệm của mình góp phần lớn vào mục tiêu chung.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Vai trò của mỗi người chỉ được công nhận khi chúng ta nỗ lực và cố gắng không ngừng.*

98. TRÌNH BÀY QUAN ĐIỂM VỀ Ý KIẾN: "MỖI MỘT NGƯỜI ĐỀU CÓ VAI TRÒ TRONG CUỘC ĐỜI NÀY VÀ ĐỀU ĐÁNG ĐƯỢC GHI NHẬN"

Xã hội là sự tập hợp đông đảo các cá thể lại với nhau, mỗi người dù nhỏ bé nhưng lại là một phần không thể thiếu của cộng đồng, đúng như ý kiến cho rằng: **"Mỗi người đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận".** Sự nhỏ bé của con người không giới hạn khả năng của mỗi người bởi trong chúng ta tồn tại những năng lực tiềm ẩn, khát vọng chinh phục lớn lao và một nỗ lực tuyệt vời đang chờ đợi được đánh thức. Bằng việc tận dụng những gì mình có để sống tốt với tư cách của một cá nhân đã thể hiện vai trò của mỗi chúng ta. Nói cách khác, sự phát triển riêng của một người đồng thời tạo nên sự phát triển chung của xã hội, góp phần duy trì vào sự sống trên Trái Đất. Sự tồn tại và đóng góp của mỗi người đều đáng được công nhận, không phân biệt công việc cao sang hay thấp hèn, chẳng có khái niệm tư cách này được tôn trọng hơn tư cách kia bởi nếu thiếu đi một "mắt xích" thì cuộc sống không thể vận hành. Cuộc đời tồn tại từ những thứ nhỏ bé đến lớn lao, tuỳ vào năng lực, hoàn cảnh mỗi người sẽ đóng vai trò riêng. Chúng ta là những con người bình thường sống cuộc đời thầm lặng và phần lớn thời gian của thế giới ở trạng thái yên bình, cho nên chúng ta không nhất thiết phải cố gắng khẳng định bản thân mạnh mẽ mà cho dù chỉ là một hạt cát thì hãy trở thành một hạt cát toả sáng theo cách riêng của mình, như vậy đã rất được ghi nhận. Bên cạnh đó, cuộc đời luôn cần sự chung tay của mỗi người, nếu chỉ nhìn vào nỗ lực của một người ta sẽ thấy nó khó để thay đổi vấn đề chung nhưng bằng sự đồng lòng của tất cả, mỗi người làm tốt vai trò riêng của mình sẽ kết thành sức mạnh cộng đồng to lớn. **Con người sống trong thời điểm Covid-19 đã chứng minh điều này, trong nỗ lực đẩy lùi dịch bệnh, việc mỗi chúng ta phát huy tối đa vai trò, trách nhiệm của mình góp phần lớn vào mục tiêu chung.** Ý kiến trên quả thực xác đáng, nó không chỉ cổ vũ, động viên con người tự tin vào chính mình cũng như tôn trọng người khác mà còn thức tỉnh những người có tâm lí tự ti, phân biệt và thiếu nỗ lực để cuộc sống tốt đẹp hơn nhưng cũng cần nhận thức rằng vai trò của mỗi người chỉ được công nhận khi chúng ta nỗ lực và cố gắng không ngừng.

Đề luyện 99. **SUY NGHĨ VỀ VẤN ĐỀ GIỮ GÌN BIỂN ĐẢO HIỆN NAY**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được suy nghĩ về vấn đề giữ gìn biển đảo hiện nay.* *Sự hi sinh của những người lính trong nỗ lực bảo vệ lãnh thổ đất nước và cũng đặt ra trong tôi những suy nghĩ về vấn đề giữ gìn biển đảo hiện nay.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Cùng nhận thức sâu sắc về tầm quan trọng của biển đảo và ý thức luôn nỗ lực để bảo vệ biển đảo. *- Ý 2. Giữ gìn biển đảo không chỉ là vấn đề riêng của những người trực tiếp làm nhiệm vụ mà những người dân chúng ta cũng đóng vai trò quan trọng, nhất là người trẻ ngày nay cũng vô cùng nhiệt huyết khi nói về điều này.* *- Ý 3. Cần luôn theo sát phương châm hành động của Đảng "dĩ bất biến ứng vạn biến", "kiên định nguyên tắc chiến lược, linh hoạt về sách lược" trong bảo vệ chủ quyền biển, đảo.* *- Ý 4. Cùng nhau cố gắng đạt được những thành tựu xứng đáng vì bản thân và để góp phần bảo vệ biển đảo quê hương.* *- Ý 5. Cần luôn theo sát phương châm hành động của Đảng "dĩ bất biến ứng vạn biến", "kiên định nguyên tắc chiến lược, linh hoạt về sách lược" trong bảo vệ chủ quyền biển, đảo.*
	Chứng minh: *Những ngày gần đây, chúng ta đón nhận tin vui khi đội tuyển Hải quân Nhân dân Việt Nam giành được chiến công rực rỡ trong lần đầu tiên xuất quân ở môn Cúp biển với tấm Huy chương Bạc tại Hội thao quân sự quốc tế Army Games 2021. Điều này chứng tỏ những nỗ lực khẳng định vị thế và không ngừng phát triển của những người lính biển.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Mỗi người cần nhận thức vai trò, nhiệm vụ của bản thân bởi vận mệnh biển đảo nói riêng và đất nước nói chung một phần phụ thuộc vào nỗ lực của mỗi người.*

99. SUY NGHĨ VỀ VẤN ĐỀ GIỮ GÌN BIỂN ĐẢO HIỆN NAY

"Khi hi sinh ở đảo Gạc Ma
Họ đã lấy ngực mình làm lá chắn
Để một lần Tổ quốc được sinh ra
Máu của họ thấm vào lòng biển thẳm"

Những câu thơ của nhà thơ Nguyễn Việt Chiến trong bài "Tổ quốc ở Trường Sa" ***gợi nhắc cho tôi sự hi sinh của những người lính trong nỗ lực bảo vệ lãnh thổ đất nước và cũng đặt ra trong tôi những suy nghĩ về vấn đề giữ gìn biển đảo hiện nay.*** *Biển đảo là một phần lãnh thổ quan trọng của Tổ quốc, thế hệ cha anh đi trước đã đánh đổi bằng máu và nước mắt để giữ gìn cho nên vấn đề được đề cập ở trên càng có ý nghĩa. Ngày nay, chúng ta ý thức sâu sắc và luôn nỗ lực để bảo vệ biển đảo. Những người lính ngày đêm rèn luyện nghiêm túc với công việc cao cả của mình.* ***Những ngày gần đây, chúng ta đón nhận tin vui khi đội tuyển Hải quân Nhân dân Việt Nam giành được chiến công rực rỡ trong lần đầu tiên xuất quân ở môn Cúp biển với tấm Huy chương Bạc tại Hội thao quân sự quốc tế Army Games 2021. Điều này chứng tỏ những nỗ lực khẳng định vị thế và không ngừng phát triển của những người lính biển.*** *Giữ gìn biển đảo không chỉ là vấn đề riêng của những người trực tiếp làm nhiệm vụ mà những người dân chúng ta cũng đóng vai trò quan trọng, nhất là người trẻ ngày nay cũng vô cùng nhiệt huyết khi nói về điều này. Những hoạt động hướng về biển đảo vào các dịp lễ lớn được tổ chức với sự tham gia của đông đảo người dân, mọi người ở đất liền luôn hướng về những con người ở đây, cùng nhau cố gắng đạt được những thành tựu xứng đáng vì bản thân và để góp phần bảo vệ biển đảo quê hương. Nhưng trái với những hành động tích cực trên thì không ít người còn quá mơ hồ về vấn đề này, thậm chí không ý thức được tầm quan trọng của nó. Đứng trước những thách thức của công cuộc giữ gìn biển đảo hiện nay, mỗi người cần nhận thức vai trò, nhiệm vụ của bản thân bởi vận mệnh biển đảo nói riêng và đất nước nói chung một phần phụ thuộc vào nỗ lực của mỗi người. Cần luôn theo sát phương châm hành động của Đảng "dĩ bất biến ứng vạn biến", "kiên định nguyên tắc chiến lược, linh hoạt về sách lược" trong bảo vệ chủ quyền biển, đảo.*

Đề luyện 100. **QUAN ĐIỂM Ý KIẾN: "CON NGƯỜI PHẢI NỖ LỰC TẠO LẬP DANH TIẾNG" VÀ "CON NGƯỜI PHẢI CÓ GIÁ TRỊ THỰC CHẤT"**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Quan điểm về ý kiến: "con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng" và "con người phải có giá trị thực chất". *Vấn đề danh – thực thường được đưa ra tranh luận, có người cho rằng "Con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng", người khác lại nói: "Con người phải có giá trị thực chất". Cá nhân tôi cho rằng hai ý kiến trên đều đúng nhưng cần có sự hài hoà.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *"Con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng" bởi sự nổi tiếng về tên tuổi của mình sẽ đưa lại cho ta nhiều cơ hội.* - Ý 2. *Khát khao tạo lập danh tiếng thôi thúc con người cố gắng hơn để đạt được mục tiêu.* - Ý 3. *Danh tiếng nếu như được sử dụng đúng mục đích sẽ góp phần truyền cảm hứng, có khả năng kêu gọi, lan toả tinh thần tích cực đến cộng đồng.* - Ý 4. *Nhưng nếu chỉ có danh tiếng mà không có thực lực con người dễ sa vào những mơ tưởng viển vông, sống cuộc đời giả dối, vô nghĩa.* - Ý 5. *Năng lực thật sự của mỗi người giúp cho danh tiếng của chúng ta đáng quí và bền lâu hơn. Không những thế, khi có giá trị thực chất, con người hoàn toàn có thể dựa vào chính mình để phát triển cũng như đối phó với khó khăn.*
	Chứng minh: *Những hiện tượng mạng xã hội tiêu cực cần được đẩy lùi. Điều này đòi hỏi "con người phải có giá trị thực".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Danh tiếng có thể lụi tàn nhưng khả năng thực sự thì không, nhưng nếu có khả năng mà không có danh tiếng, đôi khi chúng ta sẽ bị lãng phí tài năng hoặc đánh mất cơ hội tốt nhất, đặc biệt là trong thời đại số hiện nay*

100. TRÌNH BÀY QUAN ĐIỂM VỀ Ý KIẾN: "CON NGƯỜI PHẢI NỖ LỰC TẠO LẬP DANH TIẾNG" VÀ "CON NGƯỜI PHẢI CÓ GIÁ TRỊ THỰC CHẤT"

Người xưa thường có câu "hữu danh vô thực" để nói về những người có danh tiếng nhưng lại không có giá trị thực. **Vấn đề danh – thực thường được đưa ra tranh luận, có người cho rằng "Con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng", người khác lại nói: "Con người phải có giá trị thực chất". Cá nhân tôi cho rằng hai ý kiến trên đều đúng nhưng cần có sự hài hoà.** "Con người phải nỗ lực tạo lập danh tiếng" bởi sự nổi tiếng về tên tuổi của mình sẽ đưa lại cho ta nhiều cơ hội. Những giá trị mà ta tạo ra sẽ được đánh giá cao hơn, khát khao tạo lập danh tiếng thôi thúc con người cố gắng hơn để đạt được mục tiêu. Danh tiếng chưa bao giờ là xấu, đặc biệt trong bối cảnh công nghệ thông tin phát triển thì việc tạo lập danh tiếng đóng vai trò rất quan trọng. Nó đem lại cho ta nhiều cơ hội để phát triển bản thân, danh tiếng ấy đồng thời đặt ra cho ta trách nhiệm phải nỗ lực xứng đáng với điều đó. Hơn nữa danh tiếng nếu như được sử dụng đúng mục đích sẽ góp phần truyền cảm hứng, có khả năng kêu gọi, lan toả tinh thần tích cực đến cộng đồng. **Nhưng nếu chỉ có danh tiếng mà không có thực lực con người dễ sa vào những mơ tưởng viển vông, sống cuộc đời giả dối, vô nghĩa.** Ngày nay không ít người lợi dụng sự "danh ảo" lừa lọc lòng tin của người khác; cũng có người vì muốn được nổi tiếng mà bất chấp những hành động phản cảm, thay vì danh tiếng thì tên tuổi người đó gắn liền với tai tiếng, nhất là trên không gian mạng xã hội. **Sự nổi tiếng của những người như "Khá Bảnh", "Huấn hoa hồng"... là những hiện tượng tiêu cực cần được đẩy lùi. Điều này đòi hỏi "con người phải có giá trị thực".** Năng lực thật sự của mỗi người giúp cho danh tiếng của chúng ta đáng quí và bền lâu hơn. Không những thế, khi có giá trị thực chất, con người hoàn toàn có thể dựa vào chính mình để phát triển cũng như đối phó với khó khăn. Danh tiếng có thể lụi tàn nhưng khả năng thực sự thì không, nhưng nếu có khả năng mà không có danh tiếng, đôi khi chúng ta sẽ bị lãng phí tài năng hoặc đánh mất cơ hội tốt nhất, đặc biệt là trong thời đại số hiện nay. Danh tiếng – thực lực vẫn luôn là câu chuyện thu hút sự quan tâm của mỗi người, và tôi tin rằng bằng nỗ lực chân chính thì con người đều xứng đáng với nó.

Đề luyện 101. **Ý NGHĨA CỦA LỜI XIN LỖI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của lời xin lỗi trong cuộc sống".* *Khi làm sai, chúng ta thường tìm cách sửa sai hay đại loại thế nhưng một điều quan trọng mà ta cần làm trước tiên là đưa ra lời xin lỗi. Đây là hành động thể hiện sự thừa nhận sai lầm với thái độ hối tiếc và chân thành sâu sắc.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Giúp ta có cơ hội đối diện với chính mình, nhìn nhận lại bản thân một cách thẳng thắn để nỗ lực sửa sai và làm tốt hơn.* *- Ý 2. Xin lỗi là thể hiện sự hối hận chân thành về hành động của mình, nó góp phần tạo thiện cảm với người khác và cho ta cơ hội được làm lại.* *- Ý 3. Văn hóa "nói lời xin lỗi", là một văn hoá đẹp trong giao tiếp, thể hiện ý thức tôn trọng người khác cũng như tôn trọng chính mình.* *- Ý 4. Lời xin lỗi hoá giải hiểu lầm, giải quyết mâu thuẫn và hàn gắn vết thương, giúp cho mối quan hệ giữa mọi người trở nên tốt đẹp hơn.* *- Ý 5. Khi đưa ra lời xin lỗi tức là ta ý thức về sai lầm của mình, hiểu cho mình và từ đó giúp ta có thể thông cảm cho người khác, có cách nhìn khách quan hơn về sai lầm của mọi người và cổ vũ họ sửa sai.*
	Chứng minh: *Trong một thử nghiệm cố tình va vào người dân Anh được đề cập trong cuốn "Quan sát người Anh" của nhà nhân loại xã hội học Kate Fox chỉ ra rằng 80% người Anh đưa ra lời xin lỗi dù sự va chạm không phải lỗi của họ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Xin lỗi không phải và không được chỉ là một lời nói suông mà phải thể hiện chân thành và được cụ thể hoá bằng hành động sửa sai, nỗ lực thay đổi.*

101. Ý NGHĨA CỦA LỜI XIN LỖI TRONG CUỘC SỐNG

Cuộc sống không dễ dàng và con người không hoàn hảo cho nên con người có thể sẽ gặp sai lầm. **Khi làm sai, chúng ta thường tìm cách sửa sai hay đại loại thế nhưng một điều quan trọng mà ta cần làm trước tiên là đưa ra lời xin lỗi. Đây là hành động thể hiện sự thừa nhận sai lầm với thái độ hối tiếc và chân thành sâu sắc.** Tâm lí con người thường sợ sai và không phải ai cũng đủ bản lĩnh thừa nhận việc làm sai của bản thân nên thường khó để đưa ra lời xin lỗi vì thế hành động này cho con người cơ hội đối diện với chính mình, nhìn nhận lại bản thân một cách thẳng thắn để nỗ lực sửa sai và làm tốt hơn. Khi vượt lên được bản thân như thế, con người sẽ có cách nhìn cởi mở hơn về sai lầm từ đó dễ dàng đối mặt với nó hơn. Xin lỗi là cách chúng ta thể hiện sự hối hận chân thành về hành động của mình, nó góp phần tạo thiện cảm với người khác và cho ta cơ hội được làm lại. Đây còn là một văn hoá đẹp trong giao tiếp, thể hiện ý thức tôn trọng người khác cũng như tôn trọng chính mình. **Trong một thử nghiệm cố tình va vào người dân Anh được đề cập trong cuốn "Quan sát người Anh" của nhà xã hội học Kate Fox chỉ ra rằng 80% người Anh đưa ra lời xin lỗi dù sự va chạm không phải lỗi của họ.** Điều này muốn nói rằng ta nói xin lỗi không nhất thiết là khi ta làm sai mà cũng có khi ta ý thức được hành động của mình vô tình gây ảnh hưởng đến người khác. Một lời xin lỗi có thể hoá giải hiểu lầm, giải quyết mâu thuẫn và hàn gắn vết thương, khiến cho mối quan hệ giữa mọi người trở nên tốt đẹp hơn. Thực sự lời xin lỗi trong một tình huống bé hay lớn đều có ý nghĩa, không chỉ thể hiện sự hối hận của bản thân mà còn mang đến sự an ủi cho người khác bởi đôi khi con người không cần sự bù đắp mà một lời xin lỗi chân thành là thứ họ cần. Một lời xin lỗi đưa ra kịp thời, đúng lúc sẽ góp phần giảm thiểu những thiệt hại về vật chất cũng như tinh thần. Khi đưa ra lời xin lỗi tức là ta ý thức về sai lầm của mình, hiểu cho mình và từ đó giúp ta có thể thông cảm cho người khác, có cách nhìn khách quan hơn về sai lầm của mọi người và cổ vũ họ sửa sai. Xin lỗi không phải và không được chỉ là một lời nói suông mà phải thể hiện chân thành và được cụ thể hoá bằng hành động sửa sai, nỗ lực thay đổi và sống tốt hơn của con người.

Đề luyện 102. **Ý THỨC SỰ GẮN BÓ CỦA CÁ NHÂN VỚI CỘNG ĐỒNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý thức của sự gắn bó giữa cá nhân và cộng đồng trong cuộc sống".* *Con người là những cá thể nhỏ bé nhưng khi hợp sức lại với nhau có thể làm nên điều phi thường vì thế chúng ta cần ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng giúp ta bù đắp những thiếu sót và tăng cường sức mạnh để vượt lên khó khăn đồng thời đạt được mục đích. *- Ý 2. Tạo nên một xã hội vững mạnh với những con người luôn có ý thức cầu tiến, thể hiện tinh thần trách nhiệm.* *- Ý 3. Ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng càng có ý nghĩa khi chúng ta đang phải đối mặt với những vấn đề mang tính toàn cầu như biến đổi khí hậu, chủ nghĩa cực đoan.* *- Ý 4. Ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng sẽ giúp con người tiết chế cái tôi để có thể dung hoà với mọi người* *- Ý 5. Sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng thể hiện tinh thần hợp tác chứ không phải là sự cực đoan dựa dẫm, lệ thuộc, ỉ lại vào người khác.*
	Chứng minh: *Nóng nhất thời điểm hiện tại là diễn biến phức tạp của đại dịch Covid-19 làm đảo lộn cuộc sống của mọi người. Lúc này điều cần thiết nhất là ý thức gắn bó của mỗi cá nhân với cộng đồng, ý thức vai trò và nhiệm vụ của mình trong công cuộc chống dịch để chúng ta có thể đưa mọi thứ trở lại quĩ đạo ban đầu.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi người cần sống tự lập, tự chủ và ý thức gắn bó với cộng đồng, vừa là cái tôi duy nhất nhưng cũng là một phần không thể thiếu của cuộc đời chung.*

102. Ý THỨC VỀ SỰ GẮN BÓ CỦA CÁ NHÂN VỚI CỘNG ĐỒNG

Cha ông ta có câu: "Một cây làm chẳng nên non/ Ba cây chụm lại nên hòn núi cao". **Con người là những cá thể nhỏ bé nhưng khi hợp sức lại với nhau có thể làm nên điều phi thường vì thế chúng ta cần ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng.** Cuộc sống luôn tồn tại những thử thách, con người lại không hoàn hảo cho nên **sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng giúp ta bù đắp những thiếu sót và tăng cường sức mạnh để vượt lên khó khăn đồng thời đạt được mục đích.** Việc mỗi cá nhân gắn bó với cộng đồng, đem nỗ lực và năng lực của mình vào tập thể sẽ **tạo nên một xã hội vững mạnh và bền lâu.** Sự phát triển của cá nhân cũng chính là sự phát triển của cộng đồng và ngược lại, vì thế, **khi con người ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng vừa là quyền lợi vừa là nhiệm vụ.** Không ai trong chúng ta có thể tách cuộc đời mình ra khỏi cuộc đời chung nên sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng là điều tất yếu. **Ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng càng có ý nghĩa khi chúng ta đang phải đối mặt với những vấn đề mang tính toàn cầu như biến đổi khí hậu, chủ nghĩa cực đoan,... Nóng nhất thời điểm hiện tại là diễn biến phức tạp của dịch Covid-19 làm đảo lộn cuộc sống của mọi người. Lúc này điều cần thiết nhất là ý thức gắn bó của mỗi cá nhân với cộng đồng, ý thức vai trò và nhiệm vụ của mình trong công cuộc chống dịch để chúng ta có thể đưa mọi thứ trở lại quĩ đạo ban đầu.** Ta đang sống trong thời đại đề cao cái tôi cá nhân nhưng khi cái tôi bị đẩy lên đến tuyệt đối sinh ra thói ích kỉ, đố kị,... thì **ý thức về sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng sẽ giúp con người tiết chế cái tôi để có thể dung hoà với mọi người.** Xã hội hiện đại đề cao ý thức gắn bó với cộng đồng của mỗi cá nhân, đây là một kĩ năng sống quan trọng, nhất là trong công việc thường yêu cầu khả năng làm việc nhóm của con người. Tuy nhiên cần nhận thấy rằng, **sự gắn bó của cá nhân với cộng đồng thể hiện tinh thần hợp tác chứ không phải là sự dựa dẫm, lệ thuộc, ỉ lại vào người khác.** Mỗi người cần sống tự lập, tự chủ và ý thức gắn bó với cộng đồng, vừa là cái tôi duy nhất nhưng cũng là một phần không thể thiếu của cuộc đời chung. Hãy nhớ rằng: "Không thành viên nào trong đội chèo được ca ngợi vì sự vất vả chèo thuyền của tất cả mọi người trên thuyền".

Đề luyện 103. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG HÀNH ĐỘNG TỐT ĐẸP**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Ý nghĩa của những hành động tốt đẹp trong cuộc sống". *Những hành động tốt của chúng ta trong cuộc sống có ý nghĩa rất lớn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Những hành động tốt của chúng ta trong cuộc sống thể hiện thiện chí quan tâm và giúp đỡ mọi người.* - Ý 2. *Không chỉ giúp người khác vượt qua khó khăn, việc làm tốt của ta còn khơi dậy trong họ niềm tin vào sự sống, thúc đẩy họ nỗ lực hơn nữa đồng thời giúp họ cảm nhận được tình người trong cuộc sống từ đó khơi dậy khát vọng hướng thiện của những con người ấy.* - Ý 3. *Một người hành động tốt, nhiều người cùng hưởng ứng và tất cả đều sống hướng đến cái thiện, khi đó cuộc đời sẽ trở nên đáng sống hơn, mối quan hệ giữa mọi người gắn bó và bền lâu hơn, xã hội sẽ văn minh và phát triển hơn.* - Ý 4. *Khi ta trao đi việc làm tốt cũng là lúc ta nhận về sự yêu thương của mọi người, tâm hồn ta trở nên trong sáng, an yên, và thanh thản hơn.*
	Chứng minh: *Trong bối cảnh chúng ta đang gặp rất nhiều khó khăn do dịch Covid-19 gây ra thì càng đề cao hành động tốt. Anh Vũ Quốc Cường – chủ nhân quán cơm chay xã hội "Cường béo" với những suất cơm miễn phí của anh đã giúp biết bao người không bị bỏ đói, có thể cảm nhận được hơi ấm của tình người. Tấm lòng của anh trở thành cảm hứng và tiếp thêm động lực để mọi người cùng làm việc tốt.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hành động tốt không chỉ đối với con người mà còn đối với tất cả mọi sinh vật khác, có như thế cuộc sống mới tốt đẹp hơn.*

103. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG HÀNH ĐỘNG TỐT TRONG CUỘC SỐNG

Mark Twain từng nói: "Lòng tốt là thứ ngôn ngữ mà người điếc có thể nghe và người mù có thể nhìn thấy", ***những hành động tốt của chúng ta trong cuộc sống có ý nghĩa lớn, không nhất thiết phải cảm nhận bằng giác quan thông thường nhưng có thể làm rung động trái tim của mỗi người.*** *Đó là những hành động thể hiện thiện chí quan tâm và giúp đỡ mọi người. Chúng ta ai cũng có thể gặp phải khó khăn trong cuộc sống và bản thân mỗi người đôi lúc không thể chống chọi lại sự khắc nghiệt của cuộc sống nếu chỉ có một mình cho nên những hành động tốt như một sự cứu rỗi trong hoạn nạn. Không chỉ giúp người khác vượt qua khó khăn, việc làm tốt của ta còn khơi dậy trong họ niềm tin vào sự sống, thúc đẩy họ nỗ lực hơn nữa đồng thời giúp họ cảm nhận được tình người trong cuộc sống từ đó khơi dậy khát vọng hướng thiện của những con người ấy. Sức lan toả của hành động tốt là vô cùng lớn bởi "nhân chi sơ, tính bản thiện", bên trong chúng ta luôn tồn tại cái thiện và những hành động tốt như một sự đánh thức điều tốt đẹp bên trong chúng ta. Một người hành động tốt, nhiều người cùng hưởng ứng và tất cả đều sống hướng đến cái thiện, khi đó cuộc đời sẽ trở nên đáng sống hơn, mối quan hệ giữa mọi người gắn bó và bền lâu hơn, xã hội sẽ văn minh và phát triển hơn. Khi ta trao đi việc làm tốt cũng là lúc ta nhận về sự yêu thương của mọi người, tâm hồn ta trở nên trong sáng và an yên.* ***Đặc biệt trong bối cảnh chúng ta đang gặp rất nhiều khó khăn do dịch Covid-19 gây ra thì càng đề cao hành động tốt. Những ngày gần đây chúng ta thường nhắc đến sự ra đi của anh Vũ Quốc Cường – chủ nhân quán cơm chay xã hội "Cường béo" qua đời vì Covid-19. Anh là người dành nhiều năm từ thiện và nhất là thời điểm Sài Gòn đối mặt với khó khăn do dịch, những suất cơm miễn phí của anh đã giúp biết bao người không bị bỏ đói, có thể cảm nhận được hơi ấm của tình người. Tấm lòng của anh trở thànhh cảm hứng và tiếp thêm động lực để mọi người cùng làm việc tốt.*** *Mặt khác ta cần ý thức hành động tốt cần được đặt đúng người, đúng hoàn cảnh và ta cũng cần cảnh giác trước những hình thức lợi dụng lòng tốt để làm việc xấu. Hành động tốt không chỉ đối với con người mà còn đối với tất cả mọi sinh vật khác, có như thế cuộc sống mới tốt đẹp hơn.*

Đề luyện 104. **SỨC MẠNH CỦA NHỮNG LỜI KHEN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sức mạnh của những lời khen trong cuộc sống con người". *Thomas Fuller từng nói: "Lời khen chẳng tốn một xu nhưng nhiều người sẵn sàng trả giá cao cho nó", câu nói của nhà sử học người Anh đã khẳng định sức mạnh của lời khen. Đó là những lời ca ngợi, tán thưởng, khích lệ tinh thần người khác khi họ làm được điều tốt đẹp.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Lời khen có sức mạnh cổ vũ tinh thần rất lớn, đó không chỉ là sự ghi nhận hành động đẹp của một người mà còn tạo động lực để họ làm nhiều việc tốt hơn nữa. *- Ý 2. Những lời khen giúp ta nhận ra cái đẹp, cái thiện trong con người mình.* *- Ý 3. Lời khen càng có sức mạnh lớn lao, đó là động lực để ta vượt lên nghịch cảnh, thắp lên hi vọng về tương lai tươi sáng để chúng ta không từ bỏ mà vững vàng bước tiếp.* *- Ý 4. Khi trao đi lời khen; điều này tạo động lực cho chính mình trở thành những người tích cực làm việc có ý nghĩa, không chỉ vì bản thân mà còn hướng đến cộng đồng.* *- Ý 5. Lời khen có sức mạnh lan toả tinh thần tích cực, gắn kết con người và trở thành động lực để mọi người nỗ lực hơn nữa.*
	Chứng minh: *Những ngày tháng dịch bệnh Covid-19 trên cả nước ta nhờ những tấm lòng thiện nguyện với những gian hàng không đồng, những chuyến xe nghĩa tình,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Lời khen có sức mạnh lớn nhưng con người hãy tìm cách để chứng minh bản thân và khiến người khác đưa ra lời khen chứ không phải mù quáng chạy theo sự tán thưởng của bất kì ai.*

104. SỨC MẠNH CỦA NHỮNG LỜI KHEN

Thomas Fuller từng nói: "Lời khen chẳng tốn một xu nhưng nhiều người sẵn sàng trả giá cao cho nó", **câu nói của nhà sử học người Anh đã khẳng định sức mạnh của lời khen.** Đó là những lời ca ngợi, tán thưởng, khích lệ tinh thần người khác khi họ làm được điều tốt đẹp. Lời khen có sức mạnh cổ vũ tinh thần rất lớn, đó không chỉ là sự ghi nhận hành động đẹp của một người mà còn tạo động lực để họ làm nhiều việc tốt hơn nữa. Con người sinh ra với những giá trị đặc biệt, chúng ta có những năng lực tiềm ẩn mà bản thân không nhận ra và đôi khi sự khắt khe đối với chính mình khiến ta không tìm thấy điều tuyệt vời trong tâm hồn vì thế những lời khen giúp ta nhận ra cái đẹp, cái thiện trong con người mình. Đối với những nỗ lực trong khó khăn, lời khen càng có sức mạnh lớn lao, đó là động lực để ta vượt lên nghịch cảnh, thắp lên hi vọng về tương lai tươi sáng để chúng ta không từ bỏ mà vững vàng bước tiếp. **Những ngày tháng khó khăn của dịch bệnh Covid-19 trên cả nước ta nhờ những tấm lòng thiện nguyện với những gian hàng không đồng, những chuyến xe nghĩa tình,... mọi người vơi đi phần nào nỗi đau cũng như được trao hi vọng về tình người, về điều tốt đẹp trong cuộc sống. Nhưng cũng có lúc những khó khăn về tài chính, nhân lực khiến họ mệt mỏi; chính những lời ghi nhận, tán thưởng của mọi người đã thôi thúc, cổ vũ họ mạnh mẽ hơn để cùng chúng ta vượt qua đại dịch.** Khi trao đi lời khen, tức là ta ý thức được hành động tốt của ai đó, khi đó ta cũng được học hỏi, có cơ hội biết đến người tốt, việc tốt; điều này tạo động lực cho chính mình trở thành những người tích cực làm việc có ý nghĩa, không chỉ vì bản thân mà còn hướng đến cộng đồng. Lời khen có sức mạnh lan toả tinh thần tích cực, gắn kết con người và trở thành động lực để mọi người nỗ lực hơn nữa. Tuy nhiên cần phân biệt giữa lời khen và nịnh bợ, những lời nói ngon ngọt nhằm mục đích cá nhân không chỉ khiến người khác hiểu sai lệch mà còn khiến cho các giá trị đạo đức bị băng hoại. Thực tế vẫn còn một số người thay vì ghi nhận nỗ lực của người khác thì tìm cách soi mói, chì chiết họ; lời khen có sức mạnh lớn nhưng con người hãy tìm cách để chứng minh bản thân và khiến người khác đưa ra lời khen chứ không phải mù quáng chạy theo sự tán thưởng của bất kì ai.

Đề luyện 105. **LÀM THẾ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH NGƯỜI CHÂN THẬT?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sống và rèn luyện thế nào để trở thành con người chân thật? *Trí thông minh cảm xúc hay còn gọi tắt là EQ đóng vai trò quan trọng trong đời sống con người, tuy nhiên một nghiên cứu tại đại học Washington – Mỹ chỉ ra rằng, người ta thường không chấp nhận những người có EQ cao về bề mặt, cái họ muốn thấy là sự chân thật – tính trung thực và chân thành của mỗi người. Và câu hỏi đặt ra là sống và rèn luyện thế nào để trở thành con người chân thật? Theo tôi để làm được điều này trước hết phải sống thật với chính mình.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Trước hết phải sống thật với chính mình. Việc trở thành người chân thật không chỉ cần thành thực đối với người khác mà còn đối với bản thân. Khi ta sống đúng với con người mình, thẳng thắn đối mặt với ưu – nhược điểm của bản thân ta sẽ không cảm thấy tự ti để rồi tìm cách che đậy hay nói dối về nó *- Ý 2. Khi hiểu được mình, biết mình muốn gì và mình ở vị trí nào, khi đó con người dần trở nên chân thật.* *- Ý 3. Việc thẳng thắn bày tỏ suy nghĩ, quan điểm của mình không chỉ giúp ta trở nên chân thật hơn mà còn là cách thể hiện bản thân với người khác, đó là sự tôn trọng với chính mình cũng như với mọi người.* *- Ý 4. Cần rèn luyện tính khiêm tốn, không đặt cái tôi lên đầu mà mỗi ngày đều không ngừng cố gắng hoàn thiện mình.*
	Chứng minh: *Tấm gương về chân thật.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cuộc sống có nhiều vấn đề phức tạp đôi lúc khiến ta khó để trở thành người chân thật, vì thế để làm được điều đó cần cả quá trình đối mặt với bản thân, vượt lên những cám dỗ tầm thường và rèn luyện không ngừng.*

105. CẦN SỐNG THẾ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH NGƯỜI CHÂN THẬT?

Trí thông minh cảm xúc hay còn gọi tắt là EQ đóng vai trò quan trọng trong đời sống con người, tuy nhiên một nghiên cứu tại Đại học Washington – Mỹ chỉ ra rằng, người ta thường không chấp nhận những người có EQ cao về bề mặt, cái họ muốn thấy là sự chân thật – tính trung thực và chân thành của mỗi người. ***Và câu hỏi đặt ra là sống và rèn luyện thế nào để trở thành con người chân thật? Theo tôi để làm được điều này trước hết phải sống thật với chính mình.*** *Việc trở thành người chân thật không chỉ cần thành thực đối với người khác mà còn đối với bản thân. Khi ta sống đúng với con người mình, thẳng thắn đối mặt với ưu – nhược điểm của bản thân ta sẽ không cảm thấy tự ti để rồi tìm cách che đậy hay nói dối về nó. Ta cần sống đúng với cảm xúc của mình, học cách trở nên kiên định với lập trường và rèn luyện bản lĩnh để thừa nhận thất bại cũng như giới hạn của bản thân. Khi hiểu được mình, biết mình muốn gì và mình ở vị trí nào, khi đó con người dần trở nên chân thật. Muốn trở thành người như vậy, ta không cần quá để ý đến suy nghĩ của người khác, thay vì tìm cách làm hài lòng mọi người tôi nên tìm cách chứng minh ý kiến của mình là đúng. Việc thẳng thắn bày tỏ suy nghĩ, quan điểm của mình không chỉ giúp ta trở nên chân thật hơn mà còn là cách thể hiện bản thân với người khác, đó là sự tôn trọng với chính mình cũng như với mọi người. Mỗi chúng ta sinh ra có những giá trị riêng và sự nỗ lực tạo nên năng lực của bản thân vì thế ta có quyền tự hào về điều đó nhưng người chân thật luôn ý thức về chính mình nên ta cần rèn luyện tính khiêm tốn, không đặt cái tôi bản thân lên đầu mà mỗi ngày đều không ngừng cố gắng hoàn thiện mình. Sống chân thật trái với thói đạo đức giả, người hướng đến sự trung thực, chân thành không cố biến mình thành một người khác. Cuộc sống có nhiều vấn đề phức tạp đôi lúc khiến ta khó để trở thành người chân thật, vì thế để làm được điều đó cần cả quá trình đối mặt với bản thân, vượt lên những cám dỗ tầm thường và rèn luyện không ngừng. Các cụ thường có câu: "Cái kim trong bọc cũng có ngày lòi ra", bạn muốn mình là cái "kim han gỉ" hay là một bông hướng dương rực rỡ quay mình về phía ánh sáng mặt trời. Có lẽ, tôi không quyết định được điều đó, hãy để con người chân thật của bạn trở lời.*

Đề luyện 106. **LÀM GÌ ĐỂ VƯỢT QUA ÁP LỰC VÔ HÌNH?**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Con người "Cần làm gì để vượt qua áp lực vô hình?"* *Chúng ta cần tìm cách để vượt qua áp lực vô hình. Tôi tin rằng việc đi tìm nguyên nhân của những áp lực và từng bước khắc phục nó là một giải pháp hiệu quả.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Con người cần đủ sự bình tĩnh và tỉnh táo để định hình lại xem mình đang gặp rắc rối ở đâu. *- Ý 2. Hãy trở nên tự tin và lạc quan hơn, nhưng để làm được điều này ta cần sự chuẩn bị chu đáo và rèn luyện kĩ càng từ công việc cá nhân cho đến những vấn đề gia đình, xã hội.* *- Ý 3. Để vượt qua áp lực vô hình, cần có cái nhìn tổng quan để từ đó chắt lọc ra những thứ quan trọng, đừng cố ôm đồm tất cả trong khi con người có những giới hạn nhất định.* *- Ý 4. Việc tập trung vào thứ quan trọng nhất và nỗ lực để nó tốt hơn giúp ta tránh bị tác động bởi những thứ vụn vặt.* *- Ý 5. Có những việc con người không thể làm được nếu chỉ có một mình, khi đó hãy nhờ đến sự giúp đỡ của người khác, đừng coi đó là vấn đề về lòng tự trọng hay gây phiền cho người khác bởi mọi người luôn sẵn lòng để giúp chúng ta tốt hơn.*
	Chứng minh: *Như Hoa hậu Hoàn vũ 2019, Nguyễn Trần Khánh Vân đã vượt qua áp lực của người đi trước đã xuất sắc vào TOP 21 chung cuộc. Dù không thể nối tiếp thành tích, nhưng Khánh Vân đã vượt qua chính mình.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Vượt qua được những áp lực vô hình là điều đáng quí, nhưng con người cần bản lĩnh vững vàng, sẵn sàng để chấp nhận thử thách.*

106. LÀM GÌ ĐỂ VƯỢT QUA ÁP LỰC VÔ HÌNH?

Cuộc sống là một hành trình khám phá và trải nghiệm, trên đó ta có cơ hội gặp được những điều tuyệt vời nhưng đó không phải là tất cả, con người còn phải đối mặt với nhiều thứ tiêu cực và áp lực vô hình. Đó là những trạng thái tâm lí tiêu cực khiến ta cảm thấy lo lắng, mệt mỏi, chán nản. **Nhưng chúng ta không thể để nó nuốt chửng mình và cần tìm cách để vượt qua áp lực vô hình. Tôi tin rằng việc đi tìm nguyên nhân của những áp lực và từng bước khắc phục nó là một giải pháp hiệu quả.** Con người cần đủ sự bình tĩnh và tỉnh táo để định hình lại xem mình đang gặp rắc rối ở đâu. Nếu không nhìn nhận và suy xét một cách kĩ càng, vấn đề có thể trở nên phức tạp và tệ hại hơn. Những áp lực vô hình thường đến từ sự thiếu hiểu biết, tự tin trước một điều gì đó. Vậy hãy trở nên tự tin và lạc quan hơn, nhưng để làm được điều này ta cần sự chuẩn bị chu đáo và rèn luyện kĩ càng từ công việc cá nhân cho đến những vấn đề gia đình, xã hội. Để vượt qua áp lực vô hình, con người cần có cái nhìn tổng quan để từ đó chắt lọc ra những thứ quan trọng, đừng cố ôm đồm tất cả trong khi con người có những giới hạn nhất định. Việc tập trung vào thứ quan trọng nhất và nỗ lực để nó tốt hơn giúp ta tránh bị tác động bởi những thứ vụn vặt. Áp lực không thể biến mất nếu ta cứ mãi u sầu, cho bản thân thời gian để thư giãn, tìm một thú vui khác để thay đổi tâm trạng hay chia sẻ nỗi lo với người khác là những giải pháp khả thi. Có những việc con người không thể làm được nếu chỉ có một mình, khi đó hãy nhờ đến sự giúp đỡ của người khác, đừng coi đó là vấn đề về lòng tự trọng hay gây phiền cho người khác bởi tôi tin rằng mọi người luôn sẵn lòng để giúp chúng ta tốt hơn. Khi con người đã tìm hết mọi cách để vượt qua áp lực vô hình nhưng vẫn không được, tôi nghĩ rằng ta cần tìm đến một con đường khác, có nhiều thứ không phù hợp với bản thân và điều đó chẳng có gì là xấu hổ, cuộc đời vẫn còn nhiều vùng đất mới chào đón ta. **Như Hoa hậu Hoàn vũ 2019, Nguyễn Trần Khánh Vân đã vượt qua áp lực của người đi trước đã xuất sắc vào TOP 21 chung cuộc. Dù không thể nối tiếp thành tích, nhưng Khánh Vân đã vượt qua chính mình.** Vượt qua được những áp lực vô hình là điều đáng quí, nhưng con người cần bản lĩnh vững vàng, sẵn sàng để chấp nhận thử thách.

Đề luyện 107. **CÁCH HÀNH XỬ CỦA CON NGƯỜI GIỮA CỘNG ĐỒNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Suy nghĩ về cách hành xử của con người giữa cộng đồng". Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, không ai có thể tách mình ra khỏi cuộc đời chung, điều này đòi hỏi chúng ta ý thức hơn về cách hành xử của con người giữa cộng đồng.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Cách hành xử của con người giữa cộng đồng đều thể hiện sự tích cực bởi bản chất con người sinh ra vốn lương thiện, chỉ có điều trong hành trình sống có những tác nhân đánh thức cái ác và khiến cho con người bị tha hoá, trở nên xấu xa. - Ý 2. Xã hội càng chú ý tới cách hành xử của con người với cộng đồng, bởi đó vừa là một kĩ năng sống quan trọng vừa là một yếu tố để tạo lập một xã hội văn minh, trường tồn. - Ý 3. Cách ứng xử của con người với cộng đồng không chỉ thể hiện được bản chất con người. - Ý 4. Cách hành xử của con người giữa cộng đồng có ý nghĩa giúp đỡ mọi người, lan toả năng lượng tích cực, nhất là trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay.
	Chứng minh: Hình ảnh những người hùng áo đỏ của Đội tuyển Bóng đá Quốc gia Việt Nam trở về trong vòng tay yêu thương của người dân cả nước gây chấn động cuối năm ngoái. Tuy rất tự hào về thành tích đạt được, nhưng các anh vẫn rất lễ độ, cúi gập người chào khán giả, chào người hâm mộ. Điều đó cho thấy, các anh không chỉ giỏi ghi bàn, mà còn rất khéo léo trong giao tiếp ứng xử.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Cách hành xử của con người giữa cộng đồng có ý nghĩa quan trọng vì thế mỗi người cần ý thức, tự trọng vì sự phát triển của mình cũng như xã hội.

107. SUY NGHĨ VỀ CÁCH HÀNH XỬ CỦA CON NGƯỜI GIỮA CỘNG ĐỒNG

Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, không ai có thể tách mình ra khỏi cuộc đời chung, ***điều này đòi hỏi chúng ta ý thức hơn về cách hành xử của con người giữa cộng đồng.*** *Đây là những hành vi thể hiện cảm xúc, suy nghĩ, tính văn hoá của một cá nhân đối với tập thể, xã hội.* ***Nhìn chung, cách hành xử của con người giữa cộng đồng đều thể hiện sự tích cực bởi bản chất con người sinh ra vốn lương thiện, chỉ có điều trong hành trình sống có những tác nhân đánh thức cái ác và khiến cho con người bị tha hoá, trở nên xấu xa.*** *Trong mối quan hệ với cộng đồng, đa số mọi người đều thể hiện thiện chí muốn chung sống hoà bình, tôn trọng cái chung và có trách nhiệm với những vấn đề mang tính tập thể. Mỗi người đều nỗ lực, cố gắng vì sự phát triển của cá nhân và xã hội. Xã hội hiện đại càng chú ý tới cách hành xử của con người với cộng đồng,* ***bởi đó vừa là một kĩ năng sống quan trọng vừa là một yếu tố để tạo lập một xã hội văn minh, trường tồn.*** *Ở Việt Nam, cách hành xử của con người với cộng đồng có sự giao thoa giữa văn hoá truyền thống và văn hoá hiện đại, sự du nhập văn hoá ngoại lai giúp ta có những hành vi ứng xử cởi mở, tiến bộ hơn. Cách ứng xử của con người với cộng đồng không chỉ* ***thể hiện được bản chất con người ấy mà còn có ý nghĩa giúp đỡ mọi người, lan toả năng lượng tích cực, nhất là trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay.*** ***Hẳn ta vẫn còn nhớ tới hình ảnh những người hùng áo đỏ của Đội tuyển Bóng đá Quốc gia Việt Nam trở về trong vòng tay yêu thương của người dân cả nước gây chấn động cuối năm ngoái. Tuy rất tự hào về thành tích đạt được, nhưng các anh vẫn rất lễ độ, cúi gập người chào khán giả, chào người hâm mộ. Điều đó cho thấy, các anh không chỉ giỏi ghi bàn, mà còn rất khéo léo trong giao tiếp ứng xử.*** *Thế nhưng, trái lại với sự phát triển của xã hội, quá trình băng hoại về đạo đức ở một số người diễn ra theo cấp số nhân.* ***Trong khi cả nước đang gồng mình chống dịch, các phương tiên truyền thông liên tục đưa tin nhắc nhở ý thức người dân đã có không ít người chống đối việc cách li,... thể hiện ý thức kém, thiếu trách nhiệm với chính mình và cộng đồng.*** *Cách hành xử của con người giữa cộng đồng có ý nghĩa quan trọng vì thế mỗi người cần ý thức, tự trọng vì sự phát triển của mình cũng như xã hội.*

Đề luyện 108. **CÂU NÓI: "NGƯỜI NGHÈO NHẤT KHÔNG PHẢI LÀ NGƯỜI KHÔNG CÓ MỘT XU DÍNH TÚI MÀ LÀ NGƯỜI KHÔNG CÓ LẤY MỘT ƯỚC MƠ"**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Trình bày được suy nghĩ về câu nói: "người nghèo nhất không phải là người không có một xu dính túi mà là người không có lấy một ước mơ".
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Khi không có ước mơ con người không có hi vọng, không có niềm tin để thay đổi và hướng tới điều tốt đẹp - Ý 2. Người có ước mơ bao giờ cũng cố gắng tiến lên phía trước để hiện thực hoá hoài bão của mình. Ước mơ cho họ hi vọng vào cuộc sống, cho họ cơ hội được trải nghiệm, được chinh phục, cuộc đời vì thế mà trở nên ý nghĩa hơn. - Ý 3. Ước mơ đã giúp chúng ta thay đổi cuộc sống và góp phần vào sự phát triển của xã hội. Người có ước mơ thường lạc quan với cuộc sống, tích luỹ được nhiều vốn sống, biết trân trọng nỗ lực của mình cũng như người khác. - Ý 4. Nếu không có ước mơ, con người sẽ chỉ dậm chân tại chỗ hoặc trở nên tồi tệ hơn vì họ chẳng có lí do gì để phấn đấu cả. - Ý 5. Câu nói giúp ta chẳng phải nỗ lực vì một mục đích nào cả, chẳng có một động lực nào thúc đẩy sự phát triển của mỗi người, cuộc sống cứ thế trôi qua, vô vị và nhàm chán.
	Chứng minh: Vị tỉ phú nổi tiếng Trung Quốc, Tông Khánh Hậu từng khó khăn là thế nhưng với ước mơ thay đổi cuộc sống, ông thất bại cũng nhiều nhưng cuối cùng ông trở thành vị tỉ phú giàu thứ 30 thế giới vào năm 2011.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Trong thời buổi khó khăn hiện nay, khi mức độ cạnh tranh giữa mọi người càng cao chúng ta càng cần ước mơ để không từ bỏ dễ dàng, không bị cuốn theo nhịp sống nhanh gấp của thời đại.

108. CÂU NÓI: "NGƯỜI NGHÈO NHẤT KHÔNG PHẢI LÀ NGƯỜI KHÔNG CÓ MỘT XU DÍNH TÚI MÀ LÀ NGƯỜI KHÔNG CÓ LẤY MỘT ƯỚC MƠ"

Ai đó đã từng nói: "Người nghèo nhất không phải là người không có một xu dính túi mà là người không có lấy một ước mơ". **Quả thực, sự thiếu thốn tận cùng trong đời sống con người không phải là về mặt vật chất – "không có một đồng xu dính túi" mà là không có nổi một ước mơ – những mong muốn, khát vọng của con người ở tương lai.** Khi không có ước mơ con người không có hi vọng, không có niềm tin để thay đổi và hướng tới điều tốt đẹp. Điều này khiến ta chẳng phải nỗ lực vì một mục đích nào cả, chẳng có một động lực nào thúc đẩy sự phát triển của mỗi người, cuộc sống cứ thế trôi qua, vô vị và nhàm chán. Người không có một xu dính túi nhưng họ có ước mơ, một ngày còn ước mơ, ngày ấy họ còn hi vọng, còn nỗ lực để vượt lên khó khăn, bước sang trang mới cuộc đời. Những người ngay từ đầu đã không có ước mơ, có thể cuộc sống sẽ chỉ dậm chân tại chỗ hoặc trở nên tồi tệ hơn vì họ chẳng có lí do gì để phấn đấu. Người có ước mơ bao giờ cũng cố gắng tiến lên phía trước để hiện thực hoá hoài bão của mình. Ước mơ cho họ hi vọng vào cuộc sống, cho họ cơ hội được trải nghiệm, được chinh phục, cuộc đời vì thế mà trở nên ý nghĩa hơn. Nuôi dưỡng mơ ước và theo đuổi đó giúp con người thay đổi hoàn cảnh. **Vị tỉ phú nổi tiếng Trung Quốc, Tông Khánh Hậu từng chia sẻ rằng: "Trong một thời gian dài tôi thường thiếu cái ăn cái mặc, có thể nói tôi đi lên từ đáy xã hội". Khó khăn là thế nhưng với ước mơ thay đổi cuộc sống, ông thất bại cũng nhiều nhưng cuối cùng ông trở thành vị tỉ phú giàu thứ 30 thế giới vào năm 2011.** Ước mơ đã giúp nhiều người thay đổi cuộc sống và chính điều này cũng góp phần vào sự phát triển của xã hội. Người có ước mơ thường lạc quan với cuộc sống, tích luỹ được nhiều vốn sống, biết trân trọng nỗ lực của mình cũng như người khác. Trong thời buổi khó khăn hiện nay, khi mức độ cạnh tranh giữa mọi người càng cao chúng ta càng cần ước mơ để không từ bỏ dễ dàng, không bị cuốn theo nhịp sống nhanh gấp của thời đại. Điều quan trọng là ước mơ cần được theo đuổi và hiện thực hoá bởi nếu chỉ có ước mơ mà không nỗ lực vì nó, ta không chỉ trở thành "người nghèo nhất" mà còn là một kẻ mơ mộng hão huyền, là kẻ lang thang trong chính cuộc đời mình.

Đề luyện 109. **Ý NGHĨA CỦA VIỆC TRANG BỊ CHO BẢN THÂN MỘT NỀN TẢNG THẬT VỮNG VÀNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "Ý nghĩa của việc trang bị cho bản thân một nền tảng vững vàng". *Trước khi ra biển lớn, chắc chắn ai cũng phải chuẩn bị cho mình một nền tảng thật vững vàng bởi "biển lặng không tạo nên thuỷ thủ tài ba", đối mặt sóng to gió lớn, ai cũng cần trang bị kiến thức và kĩ năng cơ bản.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Một nền tảng vững vàng giúp con người tự tin trong cuộc sống, nó giúp ta thuận lợi phục vụ những nhu cầu tối thiểu của bản thân.* - Ý 2. *Nền tảng vững chắc là thứ ta cần có để đối mặt với khó khăn, bằng những kiến thức, kĩ năng cơ bản con người hoàn toàn có thể thay đổi tình thế, khiến nó trở nên tươi sáng hơn* - Ý 3. *Một nền tảng vững vàng giúp con người tiến xa hơn trong cuộc sống, có tiền để đạt được những mục tiêu lớn; ngược lại người không có nền tảng thường dễ thất bại hoặc khó để duy trì thành công.*
	Chứng minh: *Vấn đề về nền tảng vững vàng của người Việt từng được phó Thủ tướng Vũ Khoan đề cập trong bài "Chuẩn bị hành trang vào thế kỉ mới", ông cho rằng, người Việt có nhiều ưu điểm nhưng cũng tồn tại cái yếu là "lỗ hổng về kiến thức cơ bản".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Con người ai cũng cần trang bị nền tảng vững vàng, đó không chỉ là một kĩ năng sinh tồn mà còn là bước đệm để ta đạt được thành công; một quốc gia muốn phát triển đất nước, muốn bắt kịp sự phát triển của thời đại cũng cần một nền tảng kiên cố.*

109. Ý NGHĨA CỦA VIỆC TRANG BỊ CHO BẢN THÂN MỘT NỀN TẢNG THẬT VỮNG VÀNG

Hành trình sống cũng như chuyến tàu ra khơi của vị thuỷ thủ, ta sẽ có cơ hội được ngắm những buổi bình minh tuyệt đẹp nhưng cũng có lúc phải đối mặt với những trận phong ba. ***Trước khi ra biển lớn, chắc chắn ai cũng phải chuẩn bị cho mình một nền tảng thật vững vàng bởi "biển lặng không tạo nên thuỷ thủ tài ba", đối mặt sóng to gió lớn, ai cũng cần trang bị kiến thức và kĩ năng cơ bản.*** *Một nền tảng vững vàng giúp con người tự tin trong cuộc sống, nó giúp ta thuận lợi phục vụ những nhu cầu tối thiểu của bản thân. Việc thiếu nền tảng khiến con người cảm thấy bối rối, lo lắng trước cuộc sống; dễ gặp trở ngại và mất phương hướng. Những thử thách liên tiếp được đặt ra dù ta muốn hay không và nền tảng vững chắc là thứ ta cần có để đối mặt với khó khăn, bằng những kiến thức, kĩ năng cơ bản con người hoàn toàn có thể thay đổi tình thế, khiến nó trở nên tươi sáng hơn. Một nền tảng vững vàng giúp con người tiến xa hơn trong cuộc sống, có tiền để đạt được những mục tiêu lớn; ngược lại người không có nền tảng thường dễ thất bại hoặc khó để duy trì thành công. Hơn nữa, chúng ta đang sống trong thời đại của công nghệ số, mọi thứ đang thay đổi rất nhanh và đòi hỏi con người phải thể hiện năng lực, trí tuệ của mình. Sống trong "một chiếc vỏ rỗng tuếch" khiến ta dễ dàng bị tụt hậu và có nguy cơ bị đào thải, còn có nền tảng cho ta cơ hội dễ dàng tiếp thu cái mới, tiếp cận với sự phát triển vượt bậc của nhân loại.* ***Vấn đề về nền tảng vững vàng của người Việt từng được Phó Thủ tướng Vũ Khoan đề cập trong bài "Chuẩn bị hành trang vào thế kỉ mới", ông cho rằng người Việt có nhiều ưu điểm nhưng cũng tồn tại cái yếu là "lỗ hổng về kiến thức cơ bản". Điều này được ông đặt ra từ năm 2001 nhưng đến nay vẫn còn nguyên giá trị, câu chuyện thiếu nền tảng của một bộ phận người Việt vẫn còn đó và đặt ra yêu cầu thay đổi cho mỗi cá nhân và toàn xã hội.*** *Con người ai cũng cần trang bị nền tảng vững vàng, đó không chỉ là một kĩ năng sinh tồn mà còn là bước đệm để ta đạt được thành công; một quốc gia muốn phát triển đất nước, muốn bắt kịp sự phát triển của thời đại cũng cần một nền tảng kiên cố. Và một cá nhân vững vàng là nền móng để ngôi nhà xã hội vươn cao.*

Đề luyện 110. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA NGHỊ LỰC VƯƠN LÊN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của nghị lực vươn lên trong cuộc sống".* *Những nỗ lực, khao khát vượt lên khó khăn cho phép con người hi vọng và tin tưởng ở tương lai tươi sáng hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Nghị lực vươn lên giúp ta trở nên mạnh mẽ, bản lĩnh; nó là yếu tố quan trọng trong nỗ lực thay đổi của con người. *- Ý 2. Nghị lực vươn lên của mỗi người không chỉ giúp thay đổi cuộc đời người đó mà còn có sức mạnh truyền cảm hứng.* *- Ý 3. Những thành quả được gặt hái từ nghị lực vươn lên cũng ý nghĩa và bền lâu hơn.* *- Ý 4. Nghị lực vươn lên có sức mạnh lan toả tình thương, giúp mọi người cùng vượt qua khó khăn.* *- Ý 5. Nghị lực vươn lên giúp ta thổi bùng ngọn lửa quyết tâm của mỗi người.*
	Chứng minh: *Walt Disney từng bị nhiều nhà xuất bản từ chối trước khi trở thành chủ nhân của nhiều giải Oscar danh giá, Milton Hershey phải đến lần thứ tư mới gây dựng thành công công ty bánh kẹo mà hiện nay có mặt tại hơn 60 quốc gia và vùng lãnh thổ,...* *Nick Vujicic là một ví dụ điển hình, câu chuyện về hành trình chiến thắng nghịch cảnh của anh lan toả khắp thế giới, là hình mẫu hướng đến của hàng triệu người.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nghị lực sống không chỉ có ý nghĩa với một người mà còn cả quốc gia, dân tộc; sự đồng lòng vươn lên của tất cả mọi người góp phần quan trọng vào sự phát triển chung của xã hội.*

110. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NGHỊ LỰC VƯƠN LÊN TRONG CUỘC SỐNG

"Khi mọi việc dường như đang chống lại bạn, hãy nhớ rằng máy bay cất cánh ngược chiều gió chứ không phải cùng chiều gió", **Henry Ford từng nói như vậy để cổ vũ nghị lực vươn lên trong cuộc sống của con người. Những nỗ lực, khao khát vượt lên khó khăn cho phép con người hi vọng và tin tưởng ở tương lai tươi sáng hơn.** Cuộc sống không bao giờ chỉ toàn màu hồng, ai cũng gặp trở ngại nên nghị lực vươn lên giúp ta trở nên mạnh mẽ, bản lĩnh; nó là yếu tố quan trọng trong nỗ lực thay đổi của con người. Khó khăn không làm mất đi lòng ham sống mà là động lực thổi bùng ngọn lửa quyết tâm của mỗi người. **Walt Disney từng bị nhiều nhà xuất bản từ chối trước khi trở thành chủ nhân của nhiều giải Oscar danh giá, Milton Hershey phải đến lần thứ tư mới gây dựng thành công công ty bánh kẹo mà hiện nay có mặt tại hơn 60 quốc gia và vùng lãnh thổ,...** Nghị lực vươn lên của mỗi người không chỉ giúp thay đổi cuộc đời người đó mà còn có sức mạnh truyền cảm hứng. **Nick Vujicic là một ví dụ điển hình, câu chuyện về hành trình chiến thắng nghịch cảnh của anh lan toả khắp thế giới, là hình mẫu hướng đến của hàng triệu người.** Khi con người thành công từ sự nỗ lực không ngừng, ta sẽ không dễ "ngủ quên trên chiến thắng" mà thấm thía công sức mình bỏ ra để thêm trân trọng thành tựu cũng như cuộc sống. Những thành quả được gặt hái từ nghị lực vươn lên cũng ý nghĩa và bền lâu hơn. Người có nghị lực đồng thời biết đồng cảm, sẻ chia cho những người cùng cảnh ngộ. Đó là lý do để chúng ta luôn có lớp thanh niên tình nguyện sẵn sàng chung tay quyên góp những món quà dù nhỏ nhưng có ý nghĩa cô vùng lớn, tiếp bước cho các em vùng cao đến trường. Hành động đó không chỉ cổ vũ tinh thần mà còn thể hiện sự đồng cảm. Nghị lực vươn lên có sức mạnh lan toả tình thương, giúp mọi người cùng vượt qua khó khăn. Điều này đặc biệt có ý nghĩa khi chúng ta đang đối mặt với dịch Covid-19, nhiều sinh mạng, của cải đã bị cướp đi trong nháy mắt và hơn bao giờ hết, lúc này chúng ta cần mạnh mẽ, tỉnh táo vượt lên thách thức. Nghị lực sống không chỉ có ý nghĩa với một người mà còn cả quốc gia, dân tộc; sự đồng lòng vươn lên của tất cả mọi người góp phần quan trọng vào sự phát triển chung của xã hội.

Đề luyện 111. **GIỚI TRẺ CẦN LÀM GÌ ĐỂ TẠO LÒNG TIN?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận**. Nêu được những việc làm của giới trẻ để tạo lòng tin cho người khác. *"Người nghiện ma tuý có xu hướng trẻ hoá, đa số mọi người đều thể hiện sự thất vọng, lo lắng cho thế hệ trẻ và họ hoài nghi tư cách của những chủ nhân tương lai của đất nước. Đây không phải là câu chuyện hiếm gặp và nó đặt ra cho ta câu hỏi: giới trẻ cần làm gì để tạo lòng tin cho người khác?*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Để tạo được lòng tin cho người khác, mỗi người phải chứng minh được năng lực, phẩm chất của bản thân từ những thói quen nhỏ hàng ngày, rèn luyện lối ứng xử có văn hoá, có lối sống lành mạnh, tích cực đến việc khẳng định bản thân ở những lĩnh vực nổi bật.* - Ý 2. *Muốn tạo lòng tin cho người khác, giới trẻ cũng cần đặt ra những mục tiêu cho bản thân, theo đuổi và quyết tâm biến nó thành hiện thực; từ những mục tiêu nhỏ để hướng đến thành công lớn.* - Ý 3. *Người trẻ nên dùng sức trẻ của mình để không ngừng học hỏi, trải nghiệm để trở nên năng động, sẵn sàng đối mặt với thách thức.* - Ý 4. *Là những chủ nhân tương lai đất nước, chúng ta không chỉ quan tâm đến bản thân mà cần có sự sẻ chia với người khác, có trách nhiệm với cộng đồng.*
	Chứng minh: *Những gương mặt như cậu sinh viên Ngô Minh Hiếu với mười năm cõng bạn tới trường, Hoàng Tuấn Anh – cha đẻ cây ATM gạo miễn phí trong dịch Covid-19,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi người trẻ nên ý thức về việc tạo lòng tin cho người khác, không chỉ vì bản thân mà vì cả cộng đồng, xã hội.*

111. GIỚI TRẺ CẦN LÀM GÌ ĐỂ TẠO LÒNG TIN CHO NGƯỜI KHÁC?

"Người nghiện ma tuý có xu hướng trẻ hoá", đó là dòng tiêu đề của một bài viết tôi tình cờ đọc được trên mạng xã hội, bên dưới phần bình luận đa số mọi người đều thể hiện sự thất vọng, lo lắng cho thế hệ trẻ và họ hoài nghi tư cách của những chủ nhân tương lai của đất nước. ***Đây không phải là câu chuyện hiếm gặp và nó đặt ra cho ta câu hỏi: giới trẻ cần làm gì để tạo lòng tin cho người khác?*** *Từ những tệ nạn của một bộ phận người trẻ, mọi người trở nên hoài nghi về chúng ta, vậy hãy bắt đầu với việc trở thành một con người văn minh và ưu tú. Để tạo được lòng tin cho người khác, mỗi người phải chứng minh được năng lực, phẩm chất của bản thân từ những thói quen nhỏ hàng ngày, rèn luyện lối ứng xử có văn hoá, có lối sống lành mạnh, tích cực đến việc khẳng định bản thân ở những lĩnh vực nổi bật. Ngày nay, rất nhiều người trẻ đã chứng minh giá trị và nỗ lực bản thân thông qua các thành tích, đóng góp tiêu biểu.* ***Đó là Bùi Hồng Đức 19 tuổi ở Hà Nội với hàng loạt Huy chương vàng Olympic Tin học Quốc tế, Thiếu tá Trần Việt Hải 32 tuổi với huy chương vàng Armygame 2020, cô giáo Hà Ánh Phượng 30 tuổi được bầu chọn là một trong mười giáo viên xuất sắc nhất toàn cầu...*** *Muốn tạo lòng tin cho người khác, giới trẻ cũng cần đặt ra những mục tiêu cho bản thân, theo đuổi và quyết tâm biến nó thành hiện thực; từ những mục tiêu nhỏ để hướng đến thành công lớn. Không chỉ vậy, người trẻ nên dùng sức trẻ của mình để không ngừng học hỏi, trải nghiệm để trở nên năng động, sẵn sàng đối mặt với thách thức. Mọi người sẽ không ngại đặt niềm tin khi chúng ta biết nuôi dưỡng đam mê, sống có lí tưởng, khát khao khẳng định mình, biết quan tâm đến những vấn đề toàn cầu hướng đến giải pháp đóng góp cho xã hội. Là những chủ nhân tương lai đất nước, chúng ta không chỉ quan tâm đến bản thân mà cần có sự sẻ chia với người khác, có trách nhiệm với cộng đồng. Những gương mặt như cậu sinh viên Ngô Minh Hiếu với mười năm cõng bạn tới trường, Hoàng Tuấn Anh – người cha đẻ cây ATM gạo miễn phí trong dịch Covid-19... khiến cho mọi người có cái nhìn tích cực và tin tưởng vào thế hệ trẻ giàu tình thương và sáng tạo không ngừng. Mỗi người trẻ nên ý thức về việc tạo lòng tin, không chỉ vì bản thân mà vì cả cộng đồng, xã hội.*

Đề luyện 112. **Ý NGHĨA CỦA VIỆC TỰ HỌC CÁCH TRƯỞNG THÀNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của việc tự học cách trưởng thành của con người trong cuộc sống".* *Quá trình lớn lên của mỗi người, tự học cách trưởng thành cũng là điều hết sức ý nghĩa.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Tự giác giúp cho bản thân dần trở nên chín chắn hơn trong nhận thức và hành động. *- Ý 2. Tự học cách trưởng thành cho con người cơ hội được trải nghiệm, khám phá, tự mình nhận thức và vỡ lẽ.* *- Ý 3. Tự học là cách con người bắt đầu lối sống tự lập, tự chủ, không dựa dẫm hay lệ thuộc vào ai.* *- Ý 4. Việc tự học cách trưởng thành giúp ta hiểu chính mình hơn, nhận ra điểm mạnh, điểm yếu của bản thân, tìm ra năng lực tiềm ẩn mà trước nay mình chưa thấy được.*
	Chứng minh: *PSY – chủ nhân của bài hát "Gangnam Style" từng gây bão toàn cầu nhiều năm trước, anh ta sinh ra trong một gia đình giàu có nhưng năm 2001, vì hành vi nổi loạn của mình PSY bị bắt vì sử dụng cần sa. Hai ngày sau khi bị bắt, ông ngoại anh – người nhen nhóm tình yêu âm nhạc cho anh qua đời và PSY lỡ mất đám tang của ông vì đang bị giam, anh ta phát điên và nói với báo chí Hàn Quốc: "Đó là khi tôi trưởng thành". Dù đánh mất nhiều điều nhưng việc PSY tự học cách trưởng thành như thế là một trong những yếu tố cho thành công của anh sau này.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi người đều có thể tự học cách trưởng thành, nó giúp ta trải nghiệm và ngộ ra nhiều điều về con người, cuộc sống; biết trân trọng những giá trị mình tạo ra, biết hối tiếc và biết nỗ lực nhiều hơn.*

112. Ý NGHĨA CỦA VIỆC TỰ HỌC CÁCH TRƯỞNG THÀNH

Trong học tập, mọi người thường đề cao phương pháp tự học bởi nó giúp ta lĩnh hội được kiến thức một cách chủ động, hứng thú. ***Điều này không chỉ đúng trong môi trường học tập thông thường mà với quá trình lớn lên của mỗi người, tự học cách trưởng thành cũng là điều hết sức ý nghĩa.*** *Đó là cách chúng ta chủ động, tự giác giúp cho bản thân dần trở nên chín chắn hơn trong nhận thức và hành động. Tự học cách trưởng thành cho con người cơ hội được trải nghiệm, khám phá, tự mình nhận thức và vỡ lẽ. Thường những điều mà con người tự mình học được sẽ có giá trị bền lâu hơn việc tiếp nhận một cách thụ động. Đây còn là cách con người bắt đầu lối sống tự lập, tự chủ, không dựa dẫm hay lệ thuộc vào ai. Chúng ta sinh ra có người thân chăm sóc, giúp đỡ nhưng không ai trong số họ có thể đi cùng ta trên mọi nẻo đường, suy cho cùng con người phải tự bước đi đến nơi mà mình muốn. Việc tự học cách trưởng thành giúp ta hiểu chính mình hơn, nhận ra điểm mạnh, điểm yếu của bản thân, tìm ra năng lực tiềm ẩn mà trước nay mình chưa thấy được. Bên cạnh đó, quá trình này còn giúp chúng ta trở nên mạnh mẽ, bản lĩnh hơn; khi được cọ xát và tự mình nếm trải, con người sẽ học được cách thích nghi, phải thay đổi và hướng tới điều tốt đẹp. Đó chính là nền tảng cho thành công.* ***PSY – chủ nhân của bài hát "Gangnam Style" từng gây bão toàn cầu nhiều năm trước, anh ta sinh ra trong một gia đình giàu có nhưng năm 2001, vì hành vi nổi loạn của mình PSY bị bắt vì sử dụng cần sa. Hai ngày sau khi bị bắt, ông ngoại anh – người nhen nhóm tình yêu âm nhạc cho anh qua đời và PSY lỡ mất đám tang của ông vì đang bị giam, anh ta phát điên và nói với báo chí Hàn Quốc: "Đó là khi tôi trưởng thành". Dù đánh mất nhiều điều nhưng việc PSY tự học cách trưởng thành như thế là một trong những yếu tố cho thành công của anh sau này.*** *Mỗi người đều có thể tự học cách trưởng thành, nó giúp ta trải nghiệm và ngộ ra nhiều điều về con người, cuộc sống; biết trân trọng những giá trị mình tạo ra, biết hối tiếc và biết nỗ lực nhiều hơn. Nếu đã là con đường của bạn, bạn phải tự bước đi. Người khác có thể đi cùng nhưng không ai có thể bước hộ bạn. Thắng được cái tôi sẽ giúp bạn trưởng thành. Bỏ qua tức giận sẽ là vui vẻ.*

Đề luyện 113. **SUY NGHĨ VỀ GIÁ TRỊ CỦA CUỘC SỐNG HOÀ BÌNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được suy nghĩ của bản thân về giá trị của cuộc sống hoà bình. Victor Hugo từng nói: "Hoà bình là đức hạnh của nhân loại. Chiến tranh là tội ác", câu nói của nhà văn người Pháp đã đề cao giá trị của cuộc sống hoà bình.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Một cuộc sống hoà bình là nền tảng cho sự phát triển của cá nhân cũng như xã hội trong mọi lĩnh vực chính trị - kinh tế - văn hoá – xã hội. - Ý 2. Hoà bình cho con người cơ hội được tự do phát triển, trong xu thế toàn cầu hoá nó còn tạo điều kiện để ta khám phá, trải nghiệm những vùng đất mới. - Ý 3. Cuộc sống hoà bình con người có thể đảm bảo cuộc sống vật chất cũng như tinh thần của mình, từ đó có điều kiện để quan tâm, lo lắng, sẻ chia và từ đó hình thành một xã hội văn minh, giàu tình thương. - Ý 4. Hoà bình cho phép con người sáng tạo nghiên cứu, khám phá để đưa nhân loại vươn tầm cao mới, không có hoà bình, mọi thứ trở nên vô nghĩa, chưa kể tới việc những phát minh được sinh ra trong bối cảnh phức tạp sẽ khó hướng tới mục đích tốt đẹp.
	Chứng minh: Trong bối cảnh dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, một cuộc sống như ngày thường là mơ ước của mọi người. Đó là cuộc sống ta không phải lo lắng khi ra khỏi nhà, không sợ mất tính mạng chỉ vì một cái ôm,... sự lây lan của virus đảo lộn cuộc sống và trở thành kẻ thù số một của con người.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Chúng ta đang nỗ lực vì một cuộc sống hoà bình, hãy trân trọng và ý thức giữ gìn nó.

113. SUY NGHĨ CỦA BẢN THÂN VỀ GIÁ TRỊ CỦA CUỘC SỐNG HOÀ BÌNH

Victor Hugo từng nói: "Hoà bình là đức hạnh của nhân loại. Chiến tranh là tội ác", **câu nói của nhà văn người Pháp đã đề cao giá trị của cuộc sống hoà bình.** Nhân loại từ bao đời nay đã xảy ra biết bao cuộc xung đột và con người phải trả giá bằng máu cho hoà bình vì thế mà một cuộc sống bình an, hạnh phúc có ý nghĩa lớn lao. Một cuộc sống hoà bình là nền tảng cho sự phát triển của cá nhân cũng như xã hội trong mọi lĩnh vực chính trị - kinh tế - văn hoá - xã hội. Hoà bình không để cho con người phải lo lắng về chiến tranh, mọi người có thể an cư lạc nghiệp trên mảnh đất mình mong muốn. **Chiến sự liên miên ở Afghanistan đã khiến cho bao người tan cửa nát nhà. Theo Liên Hợp Quốc, Afghanistan có số lượng dân chúng bị li tán cao thứ ba thế giới, kể từ năm 2012, có khoảng năm triệu người dân đã phải bỏ chạy và không thể trở về nhà.** Trong tiềm thức mỗi người, quê hương luôn là nơi muốn trở về nhưng chiến tranh không cho phép họ điều đó. Vì thế cuộc sống hoà bình càng có giá trị hơn. Hoà bình cho con người cơ hội được tự do phát triển, trong xu thế toàn cầu hoá nó còn tạo điều kiện để ta khám phá, trải nghiệm những vùng đất mới. Cuộc sống hoà bình con người có thể đảm bảo cuộc sống vật chất cũng như tinh thần của mình, từ đó có điều kiện để quan tâm, lo lắng, sẻ chia và từ đó hình thành một xã hội văn minh, giàu tình thương. Hoà bình cho phép con người sáng tạo nghiên cứu, khám phá để đưa nhân loại vươn tầm cao mới, không có hoà bình, mọi thứ trở nên vô nghĩa, chưa kể tới việc những phát minh được sinh ra trong bối cảnh phức tạp sẽ khó hướng tới mục đích tốt đẹp. Một đất nước bất ổn sẽ ảnh hưởng tới các quốc gia khác vì thế cuộc sống hoà bình không chỉ có giá trị với cá nhân, dân tộc mà còn với toàn thế giới. Hơn nữa, một cuộc sống hoà bình không chỉ là một cuộc sống không tiếng súng mà đó phải là nơi con người không phải nơm nớp lo sợ. **Trong bối cảnh dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, một cuộc sống như ngày thường là mơ ước của mọi người. Đó là cuộc sống ta không phải lo lắng khi ra khỏi nhà, không sợ mất tính mạng chỉ vì một cái ôm,... sự lây lan của virus đảo lộn cuộc sống và trở thành kẻ thù số một của con người.** Chúng ta đang nỗ lực vì một cuộc sống hoà bình, hãy trân trọng và ý thức giữ gìn nó.

Đề luyện 114. **TRÁCH NHIỆM CỦA THẾ HỆ TRẺ VỚI BIỂN ĐẢO**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được suy nghĩ về trách nhiệm của thế hệ trẻ với biển đảo. *Những câu thơ của Thiện Hoàng Văn trong bài "Biển gọi" gợi lên trong tôi những suy nghĩ về trách nhiệm của thế hệ trẻ với biển đảo.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Trước hết thế hệ trẻ cần nhận thức sâu sắc về chủ quyền biển đảo, những gì thuộc về lãnh thổ Việt Nam xưa nay đều cần được nhìn nhận một cách minh bạch.* - Ý 2. *Cần tuyên truyền rộng rãi, chính xác về nó, nhất là tận dụng sự phát triển của công nghệ, mạng xã hội để khẳng định chủ quyền biển đảo Việt Nam.* - Ý 3. *Mỗi người nên dùng sức trẻ, nhiệt huyết của mình sáng tạo và tham gia các hoạt động hướng về biển đảo.* - Ý 4. *Người trẻ cần ra sức học tập, rèn luyện vì sự phát triển của biển đảo không chỉ là an ninh quốc phòng mà còn là đời sống kinh tế - văn hoá – xã hội của người dân.* - Ý 5. *Cần phải nỗ lực không chỉ trong cuộc sống bình thường mà phải rèn luyện thể chất, trí tuệ sẵn sàng cho bất kì một việc gì để quyết tâm bảo vệ chủ quyền biển đảo.*
	Chứng minh: *Huy chương Vàng ở môn Cúp biển tại Hội thao quân sự Quốc tế Army games 2020 vừa qua của đội tuyển Hải quân nhân dân Việt Nam đã chứng minh nỗ lực khẳng định vị thế nước nhà trên trường quốc tế và góp phần vào công cuộc bảo vệ biển đảo của thế hệ trẻ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Biển đảo là một phần không thể tách rời của đất nước, người trẻ và cả dân tộc cùng chung tay giữ gìn vì sự bình yên và phát triển của quốc gia.*

114. SUY NGHĨ VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA THẾ HỆ TRẺ VỚI BIỂN ĐẢO

"Biển đảo gọi những đứa con Bách Việt
Từ khắp muôn phương chung hướng tìm về
Rèn trí lực, đúc lời thề son sắt
Hoá luỹ thành đồng giữ biển quê hương"

Những câu thơ của Thiện Hoàng Văn trong bài "Biển gọi" gợi lên trong tôi những suy nghĩ về trách nhiệm của thế hệ trẻ với biển đảo. *Biển đảo là một phần máu thịt của quê hương được giữ gìn và đánh đổi bằng xương máu của các thế hệ cha ông đi trước vì thế những người trẻ chúng ta càng cần ý thức về trách nhiệm của mình. Trước hết thế hệ trẻ cần nhận thức sâu sắc về chủ quyền biển đảo, những gì thuộc về lãnh thổ Việt Nam xưa nay đều cần được nhìn nhận một cách minh bạch. Không chỉ có ý thức về vấn đề này, chúng ta còn cần tuyên truyền rộng rãi, chính xác về nó, nhất là tận dụng sự phát triển của công nghệ, mạng xã hội để khẳng định chủ quyền biển đảo Việt Nam. Mỗi người nên dùng sức trẻ, nhiệt huyết của mình sáng tạo và tham gia các hoạt động hướng về biển đảo, điều này không chỉ thể hiện trách nhiệm mà còn cho thấy sự quan tâm của chúng ta với đồng bào, chứng minh dân tộc Việt Nam là một khối đoàn kết, vững mạnh. Hơn nữa, người trẻ cần ra sức học tập, rèn luyện vì sự phát triển của biển đảo không chỉ là an ninh quốc phòng mà còn là đời sống kinh tế - văn hoá – xã hội của người dân.* ***Huy chương Vàng ở môn Cúp biển tại Hội thao quân sự Quốc tế Army games 2020 vừa qua của đội tuyển Hải quân nhân dân Việt Nam đã chứng minh nỗ lực khẳng định vị thế nước nhà trên trường quốc tế và góp phần vào công cuộc bảo vệ biển đảo của thế hệ người lính trẻ nói riêng cũng như mọi chiến sĩ nói chung.*** *Người trẻ là chủ nhân tương lai đất nước, trách nhiệm trên vai rất nhiều và mọi người đều phải nỗ lực không chỉ trong cuộc sống bình thường mà phải rèn luyện thể chất, trí tuệ sẵn sàng cho bất kì một việc gì để quyết tâm bảo vệ chủ quyền biển đảo. Biển đảo là một phần không thể tách rời của đất nước, người trẻ và cả dân tộc cùng chung tay giữ gìn vì sự bình yên và phát triển của quốc gia. Bạn có yêu làn nước xanh của biển, có muốn đôi mắt mình long lanh như biển cả? Để làm được điều đó, hãy coi biển là mình!*

Đề luyện 115. **QUAN NIỆM VỀ SỰ THÀNH ĐẠT**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được quan niệm của bản thân về sự thành đạt. *Quan niệm về sự thành đạt cũng vậy, con người thành đạt khi gặt hái được mục tiêu, làm được điều mình mong muốn. Nhưng bởi mỗi người có một giấc mơ riêng nên định nghĩa về sự thành đạt trở nên phong phú.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Thành đạt không phải là một điều to tát, nhưng nó là thước đo cho quá tình cố gắng, nỗ lực, quyết tâm.* - Ý 2. *Sự thành đạt được biểu hiện qua các thành tựu học tập và sự lớn lên mỗi ngày trong nhận thức cũng như hành động* - Ý 3. *Sự thành đạt không chỉ là việc mình hoàn thành mục tiêu mà nó còn phải được kết tinh từ năng lực, ý chí của bản thân, khi đó thành tựu ấy sẽ có giá trị và bền lâu hơn.* - Ý 4. *Nếu chỉ bản thân đạt được điều mình mong muốn cũng chưa phải là thành công mà những điều mình tạo ra phải có ý nghĩa với mọi người, hướng tới cộng đồng.* - Ý 5. *Thành đạt khẳng định những điều mình tạo ra phải có ý nghĩa với mọi người, hướng tới cộng đồng.*
	Chứng minh/ Phản đề: *Tất nhiên không phải đặt lên vai mình một trách nhiệm quá sức bởi việc sống tốt cuộc đời bản thân cũng là một điều đáng quí nhưng bởi trong cuộc sống hiện đại có một số người đang có xu hướng nhầm lẫn về sự thành đạt, họ luôn muốn mình là nhất để rồi dẫm đạp lên người khác, cho rằng thành đạt là phải làm được điều lớn lao để rồi đánh mất những giá trị đích thực.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi người cần quan niệm đúng về sự thành đạt, phù hợp với bản thân và thực tiễn, nỗ lực phấn đấu để đạt được nó.*

115. QUAN NIỆM VỀ SỰ THÀNH ĐẠT

Mỗi người sinh ra với tư cách là một bản thể duy nhất tồn tại năng lực, giá trị riêng và có cách nhìn khác nhau về con người, cuộc sống. ***Quan niệm về sự thành đạt cũng vậy, con người thành đạt khi gặt hái được mục tiêu, làm được điều mình mong muốn. Nhưng bởi mỗi người có một giấc mơ riêng nên định nghĩa về sự thành đạt trở nên phong phú.*** *Quan niệm về sự thành đạt của một chính trị gia sẽ khác với một doanh nhân, thành đạt trong mắt một người trẻ không giống với một người trung niên,... mỗi thế hệ, mỗi độ tuổi, mỗi cá tính sẽ có thước đo riêng cho thành công. Với tôi, thành đạt không phải là một điều gì quá to tát, là một học sinh tôi mong muốn mình có thể lĩnh hội được nhiều kiến thức, biến nó thành của mình để vận dụng vào các bài kiểm tra cũng như đời sống. Sự thành đạt của tôi biểu hiện qua các thành tựu học tập và sự lớn lên mỗi ngày trong nhận thức cũng như hành động. Tất nhiên, cũng như bao người tôi cũng có những mục tiêu lớn hơn nhưng thay vì chạy một mạch quãng đường dài tiến tới đích cuối cùng tôi lựa chọn đặt ra những mục tiêu vừa tầm rồi từng bước chinh phục nó. Mỗi lần hoàn thành mục tiêu đề ra, tôi gọi đó là sự thành đạt tạm thời và nỗ lực để duy trì đồng thời phát triển nó lớn hơn. Quan niệm thành đạt có thể thay đổi vào từng thời điểm, từng hoàn cảnh nhưng suy cho cùng nó đều hướng tới một cuộc sống an yên, hạnh phúc. Tôi cho rằng, sự thành đạt không chỉ là việc mình hoàn thành mục tiêu mà nó còn phải được kết tinh từ năng lực, ý chí của bản thân, khi đó thành tựu ấy sẽ có giá trị và bền lâu hơn. Đồng thời theo tôi, nếu chỉ bản thân đạt được điều mình mong muốn cũng chưa phải là thành công mà những điều mình tạo ra phải có ý nghĩa với mọi người, hướng tới cộng đồng. Tất nhiên không phải đặt lên vai mình một trách nhiệm quá sức bởi việc sống tốt cuộc đời bản thân cũng là một điều đáng quí nhưng bởi trong cuộc sống hiện đại có một số người đang có xu hướng nhầm lẫn về sự thành đạt, họ luôn muốn mình là nhất để rồi dẫm đạp lên người khác, cho rằng thành đạt là phải làm được điều lớn lao để rồi đánh mất những giá trị đích thực. Mỗi người cần quan niệm đúng về sự thành đạt, phù hợp với bản thân và thực tiễn, nỗ lực phấn đấu để đạt được nó.*

Đề luyện 116. **SỰ CẦN THIẾT CỦA LỜI CẢM ƠN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "sự cần thiết của lời cám ơn trong cuộc sống". *Khi nhận được sự trợ giúp của ai đó, một người lịch sự và văn minh trước tiên sẽ đưa ra lời cảm ơn để bày tỏ sự biết ơn, trân trọng tấm lòng người khác một cách chân thành.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Lời cảm ơn thể hiện sự cảm kích của con người khi được người khác giúp đỡ. Khi đưa ra lời cảm ơn chân thành có nghĩa là ta đã cảm nhận được giá trị của sự giúp đỡ, ta thấy biết ơn vì đã có người giúp ta tránh khỏi tình huống nguy hiểm, đó cũng là lúc trái tim rung lên vì hơi ấm của tình người.* - Ý 2. *Lời cảm ơn thể hiện sự văn minh của mỗi người; là động lực cho người làm ơn tiếp tục những hành động tốt của mình* - Ý 3 *Một lời cảm ơn chân thành bỗng dưng cuộc sống trở nên dịu dàng và mối quan hệ giữa mọi người thêm phần khăng khít, bền vững hơn.* - Ý 4. *Lời cảm ơn khiến chúng ta ý thức về giá trị của những gì mà ta đã làm, cảm thấy bản thân cũng có ý nghĩa với mọi người bởi đôi khi chính ta không thể hiểu được mình từ đó khơi dậy trong tâm hồn mỗi người lòng yêu đời, ham sống.*
	Chứng minh: *Mahatma Gandhi – vị anh hùng dân tộc lỗi lạc của Ấn Độ, sau khi dùng bữa tại một quán ăn bình dân ông nói lời cảm ơn với người phục vụ và người ấy tâm sự: "Thưa ông, tôi sẽ nhớ ông mãi vì hơn 25 năm phục vụ ở đây, tôi chưa bao giờ nghe ai nói cảm ơn".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Lời cảm ơn thật sự rất cần thiết trong cuộc sống, nó thể hiện tính cách, phẩm chất mỗi người đồng thời góp phần vào sự văn minh, phát triển của xã hội.*

116. SỰ CẦN THIẾT CỦA LỜI CẢM ƠN

Cuộc sống luôn tồn tại những rủi ro, khó khăn có thể ập đến với chúng ta bất cứ lúc nào và điều may mắn là con người không đơn độc, ta có những người xung quanh luôn sẵn sàng giúp đỡ. ***Khi nhận được sự trợ giúp của ai đó, một người lịch sự và văn minh trước tiên sẽ đưa ra lời cảm ơn để bày tỏ sự biết ơn, trân trọng tấm lòng người khác một cách chân thành.*** *Dù chỉ là một câu nói thôi nhưng lời cảm ơn lại có rất nhiều ý nghĩa. Đó là một hành động được xem như luật bất thành văn thể hiện sự cảm kích của con người khi được người khác giúp đỡ. Khi đưa ra lời cảm ơn chân thành có nghĩa là ta đã cảm nhận được giá trị của sự giúp đỡ, ta thấy biết ơn vì đã có người giúp ta tránh khỏi tình huống nguy hiểm, đó cũng là lúc trái tim rung lên vì hơi ấm của tình người. Trong xã hội hiện đại với nhịp sống nhanh chóng, ai cũng hối hả với nỗi lo toan của mình, vì thế mà đôi khi lời cảm ơn bị ngó lơ. Điều này càng yêu cầu con người phải ý thức tới lời cảm ơn. Nó không chỉ thể hiện sự văn minh của mỗi người mà còn là động lực cho người làm ơn tiếp tục những hành động tốt của mình. Đôi khi sự giúp đỡ là vô tình như một phản xạ tự nhiên nhưng ta lại nhận lại được một lời cảm ơn chân thành bỗng dưng cuộc sống trở nên dịu dàng và mối quan hệ giữa mọi người thêm phần khăng khít. Lời cảm ơn khiến chúng ta ý thức về giá trị của những gì mà ta đã làm, cảm thấy bản thân cũng có ý nghĩa với mọi người bởi đôi khi chính ta không thể hiểu được mình từ đó khơi dậy trong tâm hồn mỗi người lòng yêu đời, ham sống.* ***Có một câu chuyện được kể lại về Mahatma Gandhi – vị anh hùng dân tộc lỗi lạc của Ấn Độ, sau khi dùng bữa tại một quán ăn bình dân ông nói lời cảm ơn với người phục vụ và người ấy tâm sự: "Thưa ông, tôi sẽ nhớ ông mãi vì hơn 25 năm phục vụ ở đây, tôi chưa bao giờ nghe ai nói cảm ơn".*** *Có thể nói chỉ một hành động đơn giản nhưng đã phần nào thể hiện phẩm chất của một nhân cách lớn đồng thời khiến cho người khác cảm thấy được tôn trọng, cuộc sống vì thế mà ý nghĩa và tốt đẹp hơn. Lời cảm ơn thật sự rất cần thiết trong cuộc sống, nó thể hiện tính cách, phẩm chất mỗi người đồng thời góp phần vào sự văn minh, phát triển của xã hội. Hãy nhớ rằng: "Cảm thấy biết ơn mà không thể hiện điều đó giống như gói quà mà không trao đi".*

Đề luyện 117. **Ý NGHĨA CỦA VIỆC GIỮ ĐÚNG LỜI HỨA**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được ý nghĩa của việc giữa đúng lời hứa. Ngạn ngữ có câu: "Một lần bất tín, vạn lần bất tin", một lần thất hứa, con người sẽ đánh mất niềm tin của mọi người, điều này cho thấy ý nghĩa to lớn của việc giữ đúng lời hứa.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Việc giữ đúng lời hứa thể hiện uy tín, danh dự của mỗi người, khi ta hoàn thành những việc mà mình đã hứa ta dễ dàng có được niềm tin của người khác, điều này sẽ tạo ra những thuận lợi nhất định trong công việc cũng như cuộc sống - Ý 2. Giữ đúng lời hứa còn là cách ta thể hiện sự trân trọng với họ; không chỉ thế còn cho thấy thái độ nghiêm túc, chuyên nghiệp với công việc. - Ý 3. Góp phần hình thành nên phẩm chất trung thực, lối sống có trách nhiệm của mỗi người. - Ý 4. Khi con người giữ đúng lời hứa tức là đã nhận thức được tầm quan trọng của những gì mình nói ra và không có thói quen hứa suông hay nói dối. - Ý 5. Việc giữ lời hứa còn khiến cho mọi việc được diễn ra theo đúng kế hoạch không gây ảnh hưởng tới mọi người.
	Chứng minh: Có thể trình bay một câu chuyện về việc giữ đúng lời hứa, hoặc việc nuôi dạy trẻ nhỏ.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Trong bối cảnh ranh giới thật – giả rất mong manh như hiện nay thì việc giữ lời hứa càng càng có ý nghĩa, nó thắp lên hi vọng, niềm tin ở mọi người, thôi thúc chúng ta sống thành thật, có trách nhiệm và tiến bộ hơn.

117. Ý NGHĨA CỦA VIỆC GIỮ ĐÚNG LỜI HỨA

Ngạn ngữ có câu: "Một lần bất tín, vạn lần bất tin", ***một lần thất hứa, con người sẽ đánh mất niềm tin của mọi người, điều này cho thấy ý nghĩa to lớn của việc giữ đúng lời hứa***. Đây là hành động con người thực hiện được những gì mà mình đã cam kết với người khác. Việc giữ đúng lời hứa thể hiện uy tín, danh dự của mỗi người, khi ta hoàn thành những việc mà mình đã hứa ta dễ dàng có được niềm tin của người khác, điều này sẽ tạo ra những thuận lợi nhất định trong công việc cũng như cuộc sống. Đối với mọi người, giữ đúng lời hứa còn là cách ta thể hiện sự trân trọng với họ; không chỉ thế còn cho thấy thái độ nghiêm túc, chuyên nghiệp với công việc. Hơn nữa, việc làm này góp phần hình thành nên phẩm chất trung thực, lối sống có trách nhiệm của mỗi người. Chu Huy là một học nhân sống vào thời nhà Hán ở Trung Quốc, ông có người bạn học là Trương Kham, vì Trương Kham quan sát và nhận thấy Chu Huy là người có nghĩa khí nên nói với ông: "Sau này nếu tôi có mệnh hệ gì thì ông có thể chăm sóc vợ con giúp tôi không?". Sự đường đột của câu hỏi khiến Chu Huy không thể trả lời nhưng thời gian sau khi Trương Kham mất, Chu Huy biết tin liền đem rất nhiều tài vật đi thăm vợ con Trương Kham, con trai Chu Huy bèn hỏi: "Cha chưa từng kết giao với người này, sao lại phải giúp ông ấy ạ?" Chu Huy trả lời rằng sự tin tưởng của Trương Kham thôi thúc ông ấy coi Trương Kham là bạn, mà đã là bạn thì phải tận tâm giúp đỡ". Mặc dù chưa từng nhận lời hứa nhưng Chu Huy đã thực hiện những gì mà người bạn nhờ cậy, điều này còn đáng quí hơn việc giữ lời hứa vì đã không phụ lòng tin của người khác. Khi con người giữ đúng lời hứa tức là đã nhận thức được tầm quan trọng của những gì mình nói ra và không có thói quen hứa suông hay nói dối. Ngoài ra, việc giữ lời hứa còn khiến cho mọi việc được diễn ra theo đúng kế hoạch không gây ảnh hưởng tới mọi người. Trong bối cảnh ranh giới thật – giả rất mong manh như hiện nay thì việc giữ lời hứa càng càng có ý nghĩa, nó thắp lên hi vọng, niềm tin ở mọi người, thôi thúc chúng ta sống thành thật, có trách nhiệm và tiến bộ hơn. Việc giữ lời phản ánh trực tiếp thái độ của bạn với bản thân. Chính vì thế, người thành công luôn khuyên: Có hai việc bạn không thể làm cùng một lúc, một là ngụy biện nó, hai là làm nó.

Đề luyện 118. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC CỔ VŨ TINH THẦN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "tầm quan trọng của việc cổ vũ tinh thần chính mình". *Một điều quan trọng mà chúng ta cần làm nữa là cổ vũ tinh thần chính mình. Đó là cách con người thể hiện những hành động, suy nghĩ tích cực nhằm truyền năng lượng, làm phấn chấn tinh thần của bản thân.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Cổ vũ tinh thần chính mình chúng ta sẽ có được sự chủ động trong việc kiểm soát bản thân.* - Ý 2. *Người có khả năng cổ vũ chính mình sẽ giảm được tác động, sự chi phối từ bên ngoài lên chính mình* - Ý 3. *Cổ vũ tinh thần chính mình giúp ta lạc quan hơn, biết trân trọng giá trị của mình từ đó khơi dậy niềm tin, động lực phấn đấu trở nên tốt đẹp hơn.* - Ý 4. *Việc cổ vũ tinh thần chính mình góp phần giúp ta vượt lên khó khăn, khiến ta mạnh mẽ hơn và sẵn sàng thử sức.* - Ý 5. *Động viên bản thân thì cũng có khả năng truyền những năng lượng tích cực, sự tươi mới đến người khác, từ đó lan toả sự lạc quan và cùng nhau vượt qua thách thức.* **Chứng minh:** *Trước diễn biến phức tạp của dịch Covid việc cổ vũ tinh thần chính mình quan trọng hơn bao giờ hết, đó vừa là một liều "vắc-xin" hiệu quả cho mỗi người vừa góp phần lan toả năng lượng tích cực cùng mọi người vượt qua giai đoạn khó khăn này*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cổ vũ tinh thần chính mình nhưng cần sự nhận thức đúng đắn và khi cần cũng phải nghiêm khắc kiểm điểm, ý thức về thiếu sót của mình để hoàn thiện bản thân.*

118. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC CỔ VŨ TINH THẦN CHÍNH MÌNH

Con người thường mong đợi sự cổ vũ của người khác nên hay tìm cách khích lệ những người xung quanh. ***Nhưng vẫn còn một điều quan trọng mà chúng ta cần làm nữa là cổ vũ tinh thần chính mình. Đó là cách con người thể hiện những hành động, suy nghĩ tích cực nhằm truyền năng lượng, làm phấn chấn tinh thần của bản thân.*** *Việc làm này đem lại nhiều ý nghĩa tốt đẹp, trước hết chúng ta sẽ có được sự chủ động trong việc kiểm soát bản thân. Nói cách khác người có khả năng cổ vũ chính mình sẽ giảm được tác động, sự chi phối từ bên ngoài lên chính mình, đặc biệt là tránh được sự quan tâm một cách thái quá của một bộ phận cư dân mạng trong bối cảnh sự phổ biến mạnh mẽ của công nghệ, mạng xã hội. Con người không hoàn hảo, có những lúc ta cảm thấy thất vọng về bản thân và cổ vũ tinh thần chính mình giúp ta lạc quan hơn, biết trân trọng giá trị của mình từ đó khơi dậy niềm tin, động lực phấn đấu trở nên tốt đẹp hơn. Một tinh thần lạc quan đồng thời cũng là nền tảng cho sự mạnh khoẻ của thể chất. Bên cạnh đó, cuộc sống luôn đặt ra những thách thức, xã hội hiện đại càng có nhiều áp lực nên việc cổ vũ tinh thần chính mình góp phần giúp ta vượt lên khó khăn, khiến ta mạnh mẽ hơn và sẵn sàng thử sức. Ngoài ra, khi con người biết khích lệ, động viên bản thân thì cũng có khả năng truyền những năng lượng tích cực, sự tươi mới đến người khác từ đó lan toả sự lạc quan và cùng nhau vượt qua thách thức.* ***Trước diễn biến phức tạp của dịch Covid hiện nay không chỉ làm ảnh hưởng đến sức mạnh, tính mạng mà tinh thần của con người cũng chịu tác động tiêu cực. Trong hoàn cảnh này, việc cổ vũ tinh thần chính mình quan trọng hơn bao giờ hết, đó vừa là một liều "vắc-xin" hiệu quả cho mỗi người vừa góp phần lan toả năng lượng tích cực cùng mọi người vượt qua giai đoạn khó khăn này****. Tuy nhiên chúng ta không để cho sự khích lệ bản thân trở thành phép "thắng lợi tinh thần" như nhà văn Lỗ Tấn từng phê phán trong "AQ chính truyện". Nên cổ vũ tinh thần chính mình nhưng cần sự nhận thức đúng đắn và khi cần cũng phải nghiêm khắc kiểm điểm, ý thức về thiếu sót của mình để hoàn thiện bản thân. Con đường bạn đi sau này sẽ khó khăn hơn nhưng hãy luôn cổ vũ chính mình,, bạn sẽ nhận được những dấu ấn rực rỡ.*

Đề luyện 119. **SỨC MẠNH CỦA VIỆC CHỦ ĐỘNG TÌM KIẾM CƠ HỘI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "sức mạnh của việc chủ động tìm kiếm cơ hội". "Cơ hội, vị thần tối cao đang sinh nở". Câu nói của nhà văn người Pháp khẳng định tầm quan trọng của cơ hội – những điều kiện thuận lợi giúp ta đạt được thứ mình muốn nhanh chóng và dễ dàng hơn. Cơ hội là điều đáng quí nhưng thay vì chỉ ở yên một chỗ chờ nó tới gõ cửa thì việc chủ động tìm kiếm cơ hội đưa lại cho ta nhiều ý nghĩa hơn.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Sức mạnh của việc làm này trước hết thể hiện ở việc bản thân ta dần trở nên năng động, linh hoạt và tự tin hơn. - Ý 2. Việc ta chủ động tìm kiếm cơ hội đồng nghĩa với việc ta chủ động đối mặt với thách thức và hiển nhiên điều này giúp con người bản lĩnh hơn, được trải nghiệm, cọ xát cũng như làm tăng khả năng thích nghi với sự thay đổi của cuộc sống. - Ý 3. Khi ta chủ động tìm kiếm cơ hội ta có thể tận dụng lợi thế của bản thân, biết mình muốn gì và có sự chuẩn bị để chinh phục điều đó; sự chủ động còn cho ta khả năng đạt được cơ hội tốt nhất trong số các cơ hội. - Ý 4. Người chủ động tìm kiếm cơ hội sẽ có nhiều điều kiện để thành công. - Ý 5. Việc chủ động tìm kiếm cơ hội càng có ý nghĩa trong tình hình Covid hiện nay, đặc biệt là đối với người trẻ. Dịch bệnh diễn ra phức tạp và làm đảo lộn cuộc sống của con người
	Chứng minh: Chủ động tìm kiếm cơ hội trong đại dịch Covid.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Nhưng không phải ai cũng có thể chủ động tìm kiếm cơ hội, điều này đòi hỏi chúng ta phải trau dồi năng lực, ý thức chấp nhận rủi ro, có sự nhạy bén cũng như sự kiên trì, dám nghĩ dám làm.

119. SỨC MẠNH CỦA VIỆC CHỦ ĐỘNG TÌM KIẾM CƠ HỘI

Balzac từng nói: "Cơ hội, vị thần tối cao đang sinh nở". **Câu nói của nhà văn người Pháp khẳng định tầm quan trọng của cơ hội – những điều kiện thuận lợi giúp ta đạt được thứ mình muốn nhanh chóng và dễ dàng hơn. Cơ hội là điều đáng quí nhưng thay vì chỉ ở yên một chỗ chờ nó tới gõ cửa thì việc chủ động tìm kiếm cơ hội đưa lại cho ta nhiều ý nghĩa hơn.** Sức mạnh của việc làm này trước hết thể hiện ở việc bản thân ta dần trở nên năng động, linh hoạt và tự tin hơn. Việc ta chủ động tìm kiếm cơ hội đồng nghĩa với việc ta chủ động đối mặt với thách thức và hiển nhiên điều này giúp con người bản lĩnh hơn, được trải nghiệm, cọ xát cũng như làm tăng khả năng thích nghi với sự thay đổi của cuộc sống. Hơn nữa khi ta chủ động tìm kiếm cơ hội ta có thể tận dụng lợi thế của bản thân, biết mình muốn gì và có sự chuẩn bị để chinh phục điều đó; sự chủ động còn cho ta khả năng đạt được cơ hội tốt nhất trong số các cơ hội. Người chủ động tìm kiếm cơ hội sẽ có nhiều điều kiện để thành công. **Đôi khi việc chủ động tìm kiếm cơ hội, không hẳn là hướng đến thành công, hoặc người ta có thể hướng đến một ý nghĩa khác, như tìm được sự viên mãn trong cuộc sống. Tôi đã rất ấn tượng với những bậc phụ huynh tham gia chương trình "Cha mẹ thay đổi", họ đã rất dũng cảm tìm một ra "cơ hội" để hoàn thành thiên chức của mình theo nghĩa tích cực. Họ tìm cơ hội để hiểu con hơn, để hoàn thiện bức tranh gia đình của mình hơn. Sau chương trình, các thành viên trong gia đình đã thực sự cởi mở, con cái và cha mẹ dường như không còn khoảng cách, họ yêu thương và gắn chặt với nhau hơn. Như vậy, chủ động tìm kiếm cơ hội đã có cơ hội phát huy sức mạnh của mình để hàn gắn một gia đình "lạnh lẽo" sao?** Việc chủ động tìm kiếm cơ hội càng có ý nghĩa trong tình hình Covid hiện nay, đặc biệt là đối với người trẻ. Dịch bệnh diễn ra phức tạp và làm đảo lộn cuộc sống của con người. Cơ hội vốn đã ít nay lại càng hiếm hoi, vì thế chủ động tìm kiếm cơ hội giúp ta có thể chống chọi với thời điểm khó khăn này và dần trở nên tốt hơn. Nhưng không phải ai cũng có thể chủ động tìm kiếm cơ hội, điều này đòi hỏi chúng ta phải trau dồi năng lực, ý thức chấp nhận rủi ro, có sự nhạy bén cũng như sự kiên trì, dám nghĩ dám làm. Bạn sẽ không thể vươn lên, nếu cứ đắm mình dưới bùn sâu.

Đề luyện 120. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA NGÔN NGỮ TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được "tầm quan trọng của ngôn ngữ trong cuộc sống".* *Cuộc sống trôi qua xảy ra rất nhiều chuyện, có điều tốt đẹp nhưng cũng có những thứ "kì quặc" xuất hiện và hãy thử tưởng tượng xem, một ngày không còn được sử dụng ngôn ngữ nữa, chúng ta sẽ thế nào? Hàng tá viễn cảnh hiện lên trong đầu ta và ta bắt đầu nhận ra tầm quan trọng của ngôn ngữ.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Ngôn ngữ là một phương tiện quan trọng trong giao tiếp, có sức mạnh lớn trong mối quan hệ giữa người với người. *- Ý 2. Ngôn ngữ giúp ta thể hiện suy nghĩ, tình cảm, mong muốn của bản thân.* *- Ý 3. Thông qua ngôn ngữ ta có thể thấy phần nào bản chất của một con người; người lương thiện sẽ có cách sử dụng ngôn ngữ khác với kẻ xấu xa, ngôn ngữ của người thẳng thắn sẽ khác với người rụt rè,...* *- Ý 4. Tầm quan trọng của ngôn ngữ trong cuộc sống hàng ngày thông qua cảm hứng, năng lượng mà ta nhận được từ những danh ngôn hay cuốn sách ý nghĩa.* *- Ý 5. Ngôn ngữ đại diện cho bản sắc văn hoá dân tộc; ngôn ngữ là một trong những công cụ để giải quyết xung đột.*
	Chứng minh: Có thể lấy các dẫn chứng về ngôn ngữ giao tiếp hằng ngày: thầy cô, bạn bè, cha mẹ, ông bà hoặc dẫn chứng về phần ứng xử của các cuộc thi lớn để làm rõ vấn đề.
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Tuỳ vào từng hoàn cảnh, đối tượng ta sẽ có cách sử dụng ngôn ngữ riêng nhưng đều phải tránh gây hiểu lầm, lợi dụng ngôn ngữ để lừa đảo hay vì mục đích bất chính nào khác. Hãy nhớ rằng: "Ngôn ngữ bạn sử dụng ra sao, sẽ phản ánh con người của bạn như vậy!*

120. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NGÔN NGỮ TRONG CUỘC SỐNG

Cuộc sống trôi qua xảy ra rất nhiều chuyện, có điều tốt đẹp nhưng cũng có những thứ "kì quặc" xuất hiện và hãy thử tưởng tượng xem, một ngày không còn được sử dụng ngôn ngữ nữa, chúng ta sẽ thế nào? **Hàng tá viễn cảnh hiện lên trong đầu ta và chắc chắn ta bắt đầu nhận ra tầm quan trọng của ngôn ngữ.** Trong cuộc sống hàng ngày, ngôn ngữ giúp ta thể hiện suy nghĩ, tình cảm, mong muốn của bản thân. Chính vì thế thông qua ngôn ngữ ta có thể thấy phần nào bản chất của một con người; người lương thiện sẽ có cách sử dụng ngôn ngữ khác với kẻ xấu xa, ngôn ngữ của người thẳng thắn sẽ khác với người rụt rè,... Ngôn ngữ là một phương tiện quan trọng trong giao tiếp, có sức mạnh lớn trong mối quan hệ giữa người với người. Tình cảm hay mâu thuẫn có thể dễ dàng nảy sinh chỉ bằng ngôn ngữ. Những lời nói chân tình, cảm động sẽ giúp con người cảm thấy được an ủi, sẻ chia còn những lời nói cay độc, tàn nhẫn lại có tính sát thương rất lớn đối với cả tinh thần lẫn thể xác. Chúng ta hoàn toàn có thể cảm nhận được tầm quan trọng của ngôn ngữ trong cuộc sống hàng ngày thông qua cảm hứng, năng lượng mà ta nhận được từ những danh ngôn hay cuốn sách ý nghĩa. Đồng thời tính sát thương của ngôn ngữ cũng có sức mạnh ghê gớm. Những lời nói lạnh lùng trong đời sống thực tiễn khiến ta cảm thấy tổn thương nhưng đáng sợ không kém đó là những câu từ cay nghiệt đến từ những " anh hùng bàn phím" hay "đám đông ảo" trên mạng xã hội. Con người chung sống với nhau không thể tránh khỏi hiểu lầm, mâu thuẫn và ngôn ngữ là một trong những công cụ để giải quyết xung đột. Xu thế toàn cầu cho phép ta được giao lưu và gặp gỡ nhiều hơn, ta có thể bắt gặp người ngoại quốc hàng ngày và khi đó, ngôn ngữ đại diện cho bản sắc văn hoá dân tộc. Ngôn ngữ quan trọng là thế nhưng hiện nay, đặc biệt là trong giới trẻ xuất hiện những hiện tượng làm méo mó, dị dạng ngôn ngữ và chúng ta cần lên ái, bài trừ điều này. Chính vì tầm quan trọng của ngôn ngữ mà chúng ta cần ý thức sử dụng nó đúng cách. Tuỳ vào từng hoàn cảnh, đối tượng ta sẽ có cách sử dụng ngôn ngữ riêng nhưng đều phải tránh gây hiểu lầm, lợi dụng ngôn ngữ để lừa đảo hay vì mục đích bất chính nào khác. Hãy nhớ rằng: "Ngôn ngữ bạn sử dụng ra sao, sẽ phản ánh con người của bạn như vậy!

Đề luyện 121. **SUY NGHĨ VỀ TÍNH HIỆU QUẢ CỦA CÔNG VIỆC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Trình bày được suy nghĩ về tính hiệu quả của công việc. *Con người xưa nay sống không thể thiếu công việc, không làm việc chúng ta sẽ không làm ra của cải, không có gì để trang trải cuộc sống và đáp ứng những nhu cầu đời sống. Cũng như mọi thứ khác, mỗi công việc đều có tính chất và yêu cầu khác nhau nhưng điểm chung là đều đòi hỏi tính hiệu quả.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Tính hiệu quả trong công việc hiển nhiên đưa lại cho ta nhiều thuận lợi, nó giúp ta gặt hái được nhiều thành tựu và đó là những bước đệm để ta tiến tới thành công.* - Ý 2. *Tính hiệu quả của công việc có khả năng làm phấn chấn tinh thần, giúp ta nhận ra giá trị, năng lực của bản thân từ đó có động lực để sáng tạo, làm việc hơn nữa.* - Ý 3. *Tính hiệu quả đó giúp ta tận dụng tối đa thời gian và sức lực để có cơ hội trải nghiệm nhiều hơn hay sản xuất năng lượng mới.* - Ý 4. *Tính hiệu quả của công việc góp phần tăng năng suất, tiết kiệm chi phí, nhân lực.*
	Chứng minh: *Đất nước ta đang đối mặt với những thách thức, nhất là với dịch bệnh, vì thế, tính hiệu quả của công việc càng được đề cao, không chỉ một người mà mọi người cần cố gắng để cùng nhau vượt qua thời điểm khó khăn này. Và để có được tính hiệu quả của công việc, chúng ta cần có năng lực, sự sáng tạo, ưa trải nghiệm và biết tận dụng mọi cơ hội.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *"Một việc cho chín, còn hơn chín việc". Trước khi hành động hay làm một việc gì đó, hãy nhớ đến tính hiệu quả của nó.*

121. SUY NGHĨ VỀ TÍNH HIỆU QUẢ CỦA CÔNG VIỆC

Con người xưa nay sống không thể thiếu công việc, không làm việc chúng ta sẽ không làm ra của cải, không có gì để trang trải cuộc sống và đáp ứng những nhu cầu đời sống. **Cũng như mọi thứ khác, mỗi công việc đều có tính chất và yêu cầu khác nhau nhưng điểm chung là đều đòi hỏi tính hiệu quả.** Đây là một khái niệm chỉ sự hoàn thành đúng công việc và tạo ra nhiều giá trị nhất so với mục tiêu đề ra. Tính hiệu quả trong công việc hiển nhiên đưa lại cho ta nhiều thuận lợi, nó giúp ta gặt hái được nhiều thành tựu và đó là những bước đệm để ta tiến tới thành công. Bên cạnh đó nó còn có khả năng làm phấn chấn tinh thần, giúp ta nhận ra giá trị, năng lực của bản thân từ đó có động lực để sáng tạo, làm việc hơn nữa. Người làm việc hiệu quả thể hiện được năng lực, sự sáng tạo cũng như linh hoạt, nhạy bén của bản thân. Không những thế, tính hiệu quả đó giúp ta tận dụng tối đa thời gian và sức lực để có cơ hội trải nghiệm nhiều hơn hay sản xuất năng lượng mới. Trong môi trường cộng đồng, tập thể thì tính hiệu quả của công việc góp phần tăng năng suất, tiết kiệm chi phí, nhân lực. Đặc biệt là trong sản xuất đời sống, từ ý nghĩa của việc tăng năng suất, tiết kiệm chi phí sẽ đưa đến kết quả tích cực là có thể giảm giá thành sản phẩm, tạo thuận lợi cho hoạt động thương mại. Đây là điều mà bất cứ nền kinh tế nói riêng và đất nước nói chung nào cũng muốn hướng đến. Hiện nay, sự cạnh tranh khốc liệt không chỉ giữa người với người mà con người phải thể hiện tính vượt trội trước một đội ngũ mới đó là người máy. Sự phát triển của công nghệ cho phép ta ứng dụng máy móc nhiều hơn trong sản xuất lẫn đời sống. Để không bị thay thế một trong những điều quan trọng là ta phải chứng minh được khả năng làm việc hiệu quả, tối ưu hơn của bản thân. **Đất nước ta đang đối mặt với những thách thức, nhất là với dịch bệnh, vì thế, tính hiệu quả của công việc càng được đề cao, không chỉ một người mà mọi người cần cố gắng để cùng nhau vượt qua thời điểm khó khăn này. Và để có được tính hiệu quả của công việc, chúng ta cần có năng lực, sự sáng tạo, ưa trải nghiệm và biết tận dụng mọi cơ hội.** Đúng như ông cha đã khuyên răn: "Một việc cho chín, còn hơn chín việc". Trước khi hành động hay làm một việc gì đó, hãy nhớ đến tính hiệu quả của nó.

Đề luyện 122. **LÀM GÌ ĐỂ KHẮC PHỤC TÍNH TỰ TI CỦA GIỚI TRẺ?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *những việc cần làm để khắc phục tính tự ti của giới trẻ?* *Giới trẻ đang phải đối mặt với không ít những vấn đề phức tạp, một trong số đó là tự ti. Điều này ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển bản thân giới trẻ nói riêng và cả xã hội nói chung. Do đó chúng ta cần tìm cách để khắc phục.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Chúng ta hãy trở nên khách quan hơn đối với chính mình, người xưa vẫn thường nói "nhân vô thập toàn", không ai hoàn hảo cả nên đừng quá khắt khe với bản thân.* *- Ý 2. Giới trẻ nên nhìn vào những mặt tích cực của mình, học cách tha thứ và có niềm tin vào bản thân.* *- Ý 3. Chúng ta cần dũng cảm đối diện với bản thân, chấp nhận những thiếu sót, thiệt thòi và nỗ lực để trở nên tốt đẹp hơn mỗi ngày.* *- Ý 4. Hãy để cho những điều tốt đẹp của bản thân được thể hiện bằng cách trải nghiệm, thử sức nhiều hơn; hãy bắt đầu với những mối quan hệ tích cực bởi đôi khi chính người ngoài sẽ phát hiện ra vẻ đẹp tiềm ẩn trong ta.* *- Ý 5. Một điều quan trọng để khắc phục sự tự ti là nỗ lực vượt lên định kiến, chúng ta cần học cách bỏ ngoài tai những "góp ý" thiếu thiện chí và tin tưởng ở bản thân.* **Chứng minh:** *Chị Đặng Trần Thuỷ Tiên – nữ sinh Đại học Ngoại thương mắc bệnh ung thư nhưng vẫn tự tin tham gia cuộc thi sắc đẹp với mái đầu trọc.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mọi người cần tôn trọng sự khác biệt, cổ vũ, khích lệ người trẻ sống thật với chính mình, tạo ra một môi trường văn minh để ai cũng có thể trở thành phiên bản tốt nhất của bản thân.*

122. LÀM GÌ ĐỂ KHẮC PHỤC TÍNH TỰ TI CỦA GIỚI TRẺ?

Giới trẻ là chủ nhân tương lai của đất nước, chúng ta có nhiệt huyết, có nguồn năng lượng tươi mới và được tạo nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển. Tuy nhiên, ***bên cạnh những lợi thế đó, giới trẻ đang phải đối mặt với không ít những vấn đề phức tạp, một trong số đó là tự ti. Điều này ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển bản thân giới trẻ nói riêng và cả xã hội nói chung. Do đó chúng ta cần tìm cách để khắc phục tính tự ti của giới trẻ.*** *Nguyên nhân của vấn đề này đến từ chính chúng ta và từ môi trường khách quan nên giải pháp cũng bắt đầu từ đây.* ***Trước hết chúng ta hãy trở nên khách quan hơn đối với chính mình, người xưa vẫn thường nói "nhân vô thập toàn", không ai hoàn hảo cả nên đừng quá khắt khe với bản thân.*** *Thay vào đó giới trẻ* ***nên nhìn vào những mặt tích cực của mình, học cách tha thứ và có niềm tin vào bản thân.*** *Để khắc phục tính tự ti,* ***chúng ta cần dũng cảm đối diện với bản thân, chấp nhận những thiếu sót, thiệt thòi và nỗ lực để trở nên tốt đẹp hơn mỗi ngày.*** ***Tôi vẫn còn ấn tượng với hình ảnh của chị Đặng Trần Thuỷ Tiên – nữ sinh Đại học Ngoại thương mắc bệnh ung thư nhưng vẫn tự tin tham gia cuộc thi sắc đẹp với mái đầu trọc. Bệnh tật ảnh hưởng đến sức khoẻ lẫn nhan sắc nhưng vượt lên sự mặc cảm, tự ti, người con gái ấy đã toả sáng và truyền cảm hứng đến mọi người.*** *Chúng ta tự ti bởi chưa nhận thấy giá trị của chính mình vậy* ***hãy để cho những điều tốt đẹp của bản thân được thể hiện bằng cách trải nghiệm, thử sức nhiều hơn; hãy bắt đầu với những mối quan hệ tích cực bởi đôi khi chính người ngoài sẽ phát hiện ra vẻ đẹp tiềm ẩn trong ta.*** *Một điều quan trọng để khắc phục sự tự ti là* ***nỗ lực vượt lên định kiến, chúng ta cần học cách bỏ ngoài tai những "góp ý" thiếu thiện chí và tin tưởng ở bản thân.*** *Cộng đồng, xã hội cần có trách nhiệm với sự tự ti của giới trẻ.* ***Hãy ngừng phán xét và quan tâm thái quá tới đời tư của người khác.*** *"Giúp đỡ người khác vượt qua sự lúng túng, rụt rè chính là cách bạn mang lòng tự tin đến cho chính mình nhanh nhất". Mọi người cần tôn trọng sự khác biệt, cổ vũ, khích lệ người trẻ sống thật với chính mình, tạo ra một môi trường văn minh để ai cũng có thể trở thành phiên bản tốt nhất của bản thân. "Sớm hay muộn, người thắng là người nghĩ mình có thể" - Paul Tournier*

Đề luyện 123. **SUY NGHĨ VỀ VĂN HÓA ỨNG XỬ CỦA GIỚI TRẺ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *trình bày suy nghĩ về văn hóa ứng xử của giới trẻ ngày nay.* *Loài người xưa nay luôn học cách để có thể chung sống hoà bình và phát triển các mối quan hệ, xã hội càng văn minh thì càng đề cao điều này. Vì vậy khái niệm văn hoá ứng xử ra đời, đó là cách con người xử sự, ứng phó đối với người khác đạt giá trị chuẩn mực văn hoá Chân – Thiện – Mỹ. Đây là một vấn đề quan trọng, đặc biệt là với giới trẻ.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Phẩm chất cũng được nâng cao được thể hiện rõ ràng qua văn hoá ứng xử. *- Ý 2. Văn hóa ứng xử thể hiện trình độ, nhận thức, trí huệ của con người trong xã hội.* *- Ý 3. Chúng ta có sự kết hợp hài hoà giữa văn hoá ứng xử truyền thống và hiện đại, vẫn thể hiện sự quan tâm nhưng đúng mực, biết tôn trọng quyền riêng tư.* *- Ý 4. Nhờ sự giao lưu văn hoá toàn cầu, người trẻ có cơ hội học hỏi và tiếp thu để trở nên cởi mở, tiến bộ hơn.* *- Ý 5. Chúng ta có sự kết hợp hài hoà giữa văn hoá ứng xử truyền thống và hiện đại, vẫn thể hiện sự quan tâm nhưng đúng mực, biết tôn trọng quyền riêng tư.*
	Chứng minh: *Trong bối cảnh Covid-19, người trẻ đã tích cực kết nối, giúp đỡ lẫn nhau; cổ vũ, tri ân tuyến đầu chống dịch trở thành liều "vắc-xin" hiệu quả cho họ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Bản thân mỗi người và cả xã hội cần nỗ lực để giữ gìn truyền thống ứng xử có văn hoá, bài trừ các hiện tượng tiêu cực. "Ai có những cách xử thiếu lễ độ và mặn mà là có trong tay những lá thư giới thiệu gửi gắm thường xuyên".*

123. SUY NGHĨ VỀ VĂN HOÁ ỨNG XỬ CỦA GIỚI TRẺ

Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, chúng ta sống độc lập nhưng không thể tách riêng ra khỏi cộng đồng chung. Loài người xưa nay luôn học cách để có thể chung sống hoà bình và phát triển các mối quan hệ, xã hội càng văn minh thì càng đề cao điều này. ***Vì vậy khái niệm văn hoá ứng xử ra đời, đó là cách con người xử sự, ứng phó đối với người khác đạt giá trị chuẩn mực văn hoá Chân – Thiện – Mỹ.*** *Đây là một vấn đề quan trọng, đặc biệt là với giới trẻ. Với sự phát triển của xã hội, người trẻ được học tập và đào tạo bài bản cộng với cơ hội được tiếp thu tinh hoa nhiều nền văn hoá nhờ sự xuất hiện của "thế giới phẳng" vì thế mà nhận thức, phẩm chất cũng được nâng cao được thể hiện rõ ràng qua văn hoá ứng xử. Người trẻ hiện nay dù được tiếp cận với những nền văn hoá mới mẻ nhưng vẫn giữ được những nét văn hoá ứng xử truyền thống dân tộc. Trong các mối quan hệ với ông bà, cha mẹ, những người đi trước người trẻ luôn thể hiện được sự kính trọng với tinh thần học hỏi cao độ. Nhờ sự giao lưu văn hoá toàn cầu, người trẻ có cơ hội học hỏi và tiếp thu để trở nên cởi mở, tiến bộ hơn. Chúng ta có sự kết hợp hài hoà giữa văn hoá ứng xử truyền thống và hiện đại, vẫn thể hiện sự quan tâm nhưng đúng mực, biết tôn trọng quyền riêng tư. Văn hoá ứng xử đẹp của giới trẻ có sức lan toả mạnh mẽ thể hiện qua các dự án từ thiện, các hành động đẹp.* ***Đặc biệt trong bối cảnh Covid-19, người trẻ đã tích cực kết nối, giúp đỡ lẫn nhau; cổ vũ, tri ân tuyến đầu chống dịch trở thành liều "vắc-xin" hiệu quả cho họ. Mặt khác, cũng có một số biểu hiện ứng xử thiếu văn hoá của giới trẻ cần thay đổi như nói năng thiếu tế nhị, dùng những từ ngữ phản cảm để công kích nhau, du nhập thiếu chọn lọc văn hoá ngoại lai làm ảnh hưởng tinh thần dân tộc.*** *Trên không gian mạng xã hội lại đầy rẫy những hình ảnh không đẹp của lối ứng xử thiếu văn hoá, nhiều người nghĩ rằng việc nấp sau màn hình thiết bị thông minh sẽ có thể thoải mái ứng xử nhưng trong cá nhân mỗi người vẫn diễn ra quá trình băng hoại về phẩm chất, đạo đức. Vì thế bản thân mỗi người và cả xã hội cần nỗ lực để giữ gìn truyền thống ứng xử có văn hoá, bài trừ các hiện tượng tiêu cực. "Ai có những cách xử thế lễ độ và mặn mà là có trong tay những lá thư giới thiệu gởi gắm thường xuyên" – Le Castille.*

Đề luyện 124. **SUY NGHĨ VỀ SỰ ẢNH HƯỞNG CỦA MẠNG XÃ HỘI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Suy nghĩ về sự ảnh hưởng của mạng xã hội.* *Nền tảng trực tuyến với sự đa dạng về tính năng, cách thức hoạt động nhằm tạo sự kết nối giữa mọi người ở bất cứ đâu miễn là có thể truy cập internet. Như mục đích ban đầu của nó là tạo sự kết nối, mạng xã hội có ảnh hưởng lớn đến cách thức giao tiếp của con người.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Giới hạn về không gian địa lí được xoá nhoà bởi mạng xã hội, không cần gặp mặt trực tiếp chúng ta vẫn có thể giao lưu, làm việc với nhau. *- Ý 2. Nhờ có mạng xã hội, con người có thêm một nơi để tiếp cận thông tin, mở rộng hiểu biết, nắm bắt được sự phát triển của thời đại.* *- Ý 3. Thông qua sự kết nối giữa người với người, chúng ta có thể tìm hiểu một cách chân thực, cụ thể về con người, đời sống, phong tục của những vùng đất mới trên thế giới.* *- Ý 4. Mạng xã hội còn là nơi để chúng ta thể hiện năng lực, sự sáng tạo của bản thân từ đó có thể tiếp cận và nắm bắt những cơ hội phục vụ mục đích của mình.* *- Ý 5. Bằng việc đăng tải ý tưởng, sản phẩm sáng tạo của mình lên mạng xã hội, nếu thu hút được sự chú ý từ mọi người, ngay lập tức ta có thể nhận về những lời đề nghị làm việc hấp dẫn*
	Chứng minh: *Tuy nhiên, mạng xã hội cũng có những mặt trái của nó, sự tha hoá về đạo đức, phẩm chất con người qua lối "sống ảo", lừa đảo qua mạng,... Lợi dụng sự "ảo" của mạng xã hội, nhiều người đứng sau màn hình máy tính thản nhiên giả mạo, tấn công tinh thần người khác, bóp méo sự thật.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** Cần nhận thức đúng đắn .

124. SUY NGHĨ VỀ SỰ ẢNH HƯỞNG CỦA MẠNG XÃ HỘI

Chúng ta đang sống trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, sự phát triển của công nghệ kĩ thuật số đã tác động mạnh mẽ đến cuộc sống con người bằng nhiều hình thức, trong đó có mạng xã hội – một trang web hay một nền tảng trực tuyến với sự đa dạng về tính năng, cách thức hoạt động nhằm tạo sự kết nối giữa mọi người ở bất cứ đâu miễn là có thể truy cập internet. ***Như mục đích ban đầu của nó là tạo sự kết nối, mạng xã hội có ảnh hưởng lớn đến cách thức giao tiếp của con người.*** *Giới hạn về không gian địa lí được xoá nhoà bởi mạng xã hội, không cần gặp mặt trực tiếp chúng ta vẫn có thể giao lưu, làm việc với nhau. Nhờ có mạng xã hội, con người có thêm một nơi để tiếp cận thông tin, mở rộng hiểu biết, nắm bắt được sự phát triển của thời đại. Thông qua sự kết nối giữa người với người, chúng ta có thể tìm hiểu một cách chân thực, cụ thể về con người, đời sống, phong tục của những vùng đất mới trên thế giới. Mạng xã hội còn là nơi để chúng ta thể hiện năng lực, sự sáng tạo của bản thân từ đó có thể tiếp cận và nắm bắt những cơ hội phục vụ mục đích của mình. Bằng việc đăng tải ý tưởng, sản phẩm sáng tạo của mình lên mạng xã hội, nếu thu hút được sự chú ý từ mọi người, ngay lập tức ta có thể nhận về những lời đề nghị làm việc hấp dẫn. Ngay cả việc thể hiện tốt bản thân trên mạng xã hội, chúng ta vẫn có thể kiếm sống mà không cần phải có bằng cấp hay qua trường lớp đào tạo.* ***Trong thời điểm mọi người phải hạn chế gặp mặt trực tiếp vì Covid-19, mạng xã hội lại đóng vai trò quan trọng trong việc kết nối, đây có thể coi là một phương tiện đắc lực trong việc tuyên truyền phòng chống Covid. Ứng dụng zalo gần đây vừa ra mắt tính năng Zalo Connect nhằm kết nối người khó khăn trong vùng dịch với người có thể giúp đỡ, đây là một điều tích cực hỗ trợ mọi người cùng nhau vượt lên thời điểm này.*** *Tuy nhiên, mạng xã hội cũng có những mặt trái của nó, sự tha hoá về đạo đức, phẩm chất con người qua lối "sống ảo", lừa đảo qua mạng,... Lợi dụng sự "ảo" của mạng xã hội, nhiều người đứng sau màn hình máy tính thản nhiên giả mạo, tấn công tinh thần người khác, bóp méo sự thật. Mạng xã hội cũng có mặt lợi và mặt trái, con người cần tỉnh táo sử dụng để nó thành phương tiện phục vụ cuộc sống chứ không biến mình thành nô lệ.*

Đề luyện 125. **QUYẾT TÂM ĐI ĐẾN CÙNG MỤC TIÊU CỦA BẢN THÂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân. *William Arthur Ward từng nói: "Bốn bước dẫn tới thành tựu: Lên kế hoạch có mục đích. Chuẩn bị chuyên tâm. Tiến hành tích cực. Theo đuổi bền bỉ". Quả thực, con người sống cần có mục tiêu nhưng quan trọng hơn là phải quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Việc theo đuổi đến cùng mục tiêu cho con người cơ hội được học hỏi, rèn luyện cũng như đúc rút được kinh nghiệm.* - Ý 2. *Đi đến cùng mục tiêu cũng là hành trình để ta hiểu bản thân hơn, thấy được đam mê, nỗ lực và giá trị của mình.* - Ý 3. *Sự quyết tâm làm tăng thêm khả năng đạt được mục tiêu, thành quả của sự nỗ lực bao giờ cũng đáng giá hơn cả, nó tiếp thêm niềm tin, động lực để ta chinh phục những cột mốc lớn hơn.* - Ý 4. *Quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân giúp con người vượt qua khó khăn cũng như khẳng định được năng lực, giá trị của bản thân.* - Ý 5. *Quyết tâm đi đến cùng mục tiêu đã dạy ta rất nhiều bài học về sự kiên trì cũng như thúc đẩy ta phải hoàn thiện bản thân hơn nữa.*
	Chứng minh: *Những thiên tài như Ê-đi-xơn, Anh-xtanh,... cũng đã thất bại nhiều lần nhưng bằng sự quyết tâm đi đến cùng họ đã góp phần đưa nhân loại sang trang mới.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *"Nếu bạn dạy con cái cảm thấy rằng chúng có thể đạt được bất kỳ mục tiêu hay nhiệm vụ nào chúng quyết tâm, bạn sẽ là một bậc phụ huynh thành công và bạn đã cho con cái lời chúc phúc tốt đẹp nhất" - Brian Tracy.*

125. QUYẾT TÂM ĐI ĐẾN CÙNG MỤC TIÊU CỦA BẢN THÂN

William Arthur Ward từng nói: "Bốn bước dẫn tới thành tựu: Lên kế hoạch có mục đích. Chuẩn bị chuyên tâm. Tiến hành tích cực. Theo đuổi bền bỉ". ***Quả thực, con người sống cần có mục tiêu nhưng quan trọng hơn là phải quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân.*** *Việc theo đuổi đến cùng mục tiêu cho con người cơ hội được học hỏi, rèn luyện cũng như đúc rút được kinh nghiệm. Quá trình chinh phục mục tiêu cũng là hành trình để ta hiểu bản thân hơn, thấy được đam mê, nỗ lực và giá trị của mình. Không chỉ thế, điều này còn góp phần thay đổi cuộc đời của mỗi người, xuất phát điểm của chúng ta là khác nhau nhưng bằng sự kiên trì theo đuổi cuộc sống sẽ dần tốt đẹp hơn. Sự quyết tâm ấy làm tăng thêm khả năng đạt được mục tiêu, thành quả của sự nỗ lực bao giờ cũng đáng giá hơn cả, nó tiếp thêm niềm tin, động lực để ta chinh phục những cột mốc lớn hơn.* ***Những thiên tài vĩ đại như Êđixơn, Anhxtanh,... cũng đã thất bại nhiều lần nhưng bằng sự quyết tâm đi đến cùng họ đã góp phần đưa nhân loại sang trang mới.*** *Dù quyết tâm đi đến cùng mục tiêu nhưng vẫn không đem lại kết quả tích cực, chúng ta cũng sẽ không quá hối tiếc bởi mình đã nỗ lực hết sức và hơn nữa hành trình ấy đã dạy ta rất nhiều bài học về sự kiên trì cũng như thúc đẩy ta phải hoàn thiện bản thân hơn nữa. Trong bối cảnh càng ngày càng gia tăng sự cạnh tranh giữa người và người cũng như sự xuất hiện của các vấn đề về tâm lí do nhiều áp lực, quyết tâm đi đến cùng mục tiêu của bản thân giúp con người vượt qua khó khăn cũng như khẳng định được năng lực, giá trị của bản thân.* ***Đất nước ta và thế giới đang phải đối mặt với đại dịch Covid-19, những thách thức liên tiếp được đặt ra và quyết tâm theo đuổi đến cùng mục tiêu làm tăng lên sức mạnh cũng như sự đoàn kết để cùng nhau chiến thắng dịch bệnh.*** *Nhưng không phải ai cũng có thể quyết tâm đi đến cùng mục tiêu, mỗi người cần rèn luyện sự bản lĩnh, nỗ lực kiên trì, không ngừng hoàn thiện bản thân cũng như biết tận dụng thời cơ, biến thách thức thành cơ hội. Ta thấm thía hơn bao giờ hết câu nói: "Nếu bạn dạy con cái cảm thấy rằng chúng có thể đạt được bất kỳ mục tiêu hay nhiệm vụ nào chúng quyết tâm, bạn sẽ là một bậc phụ huynh thành công và bạn đã cho con cái lời chúc phúc tốt đẹp nhất" - Brian Trac.*

Đề luyện 126. **SỨC MẠNH ÁP LỰC MANG ĐẾN CHO CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *sức mạnh áp lực mang đến cho con người.* *Cuộc sống là một hành trình nhiều trải nghiệm, trong hành trình ấy ta có cơ hội tận hưởng những điều tốt đẹp nhưng không chỉ có thế, ta còn phải đối mặt với những áp lực. Đó là tất cả những tác động của cuộc sống khiến ta cảm thấy căng thẳng, khó khăn. Tuy nhiên, nhìn ở góc độ tích cực, áp lực cũng mang đến những sức mạnh cho con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Con người sống trên đời không ai không phải chịu áp lực và chính điều này thúc đẩy chúng ta tiến lên mỗi ngày. *- Ý 2. Áp lực không cho phép ta đứng yên chịu đựng mà phải tìm cách để vượt qua nó.* *- Ý 3. Chúng ta dần trở nên bản lĩnh hơn, gai góc hơn, áp lực rèn luyện cho ta tinh thần "thép" để có thể đối mặt với thử thách lớn hơn đồng thời nới rộng giới hạn của mỗi người.* *- Ý 4. Áp lực đã khiến ta phải thay đổi, nỗ lực nhiều hơn và từ đó khai thác được sức mạnh tiềm ẩn của bản thân.* *- Ý 5. Áp lực làm tăng khả năng tập trung của con người, làm nảy sinh sự sáng tạo cũng như tăng khả năng thích nghi.* *- Ý 6. Khi áp lực càng lớn, con người đòi hỏi phải nghiêm túc và nỗ lực hơn nữa, điều này thúc đẩy sự phát triển của mỗi cá nhân cũng như tăng khả năng đóng góp cho xã hội.*
	Chứng minh: *Đứng trước áp lực cuộc sống do Covid-19 gây ra, chúng ta đã trở nên sáng tạo, đoàn kết và mạnh mẽ hơn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Áp lực sẽ nhấn chìm nếu chúng ta không đủ năng lực và quyết tâm; thay vì than vãn và trốn tránh thì hãy đối mặt và vượt qua nó bằng sự bản lĩnh cũng như giá trị của bản thân.*

126. SỨC MẠNH ÁP LỰC MANG ĐẾN CHO CON NGƯỜI

Cuộc sống là một hành trình nhiều trải nghiệm, trong hành trình ấy ta có cơ hội tận hưởng những điều tốt đẹp nhưng không chỉ có thế, ta còn phải đối mặt với những áp lực. **Đó là tất cả những tác động của cuộc sống khiến ta cảm thấy căng thẳng, khó khăn. Tuy nhiên, nhìn ở góc độ tích cực, áp lực cũng mang đến những sức mạnh cho con người.** Con người sống trên đời không ai không phải chịu áp lực và chính điều này thúc đẩy chúng ta tiến lên mỗi ngày. Áp lực không cho phép ta đứng yên chịu đựng mà phải tìm cách để vượt qua nó. Trong quá trình này, bản thân chúng ta dần trở nên bản lĩnh hơn, gai góc hơn, áp lực rèn luyện cho ta tinh thần "thép" để có thể đối mặt với thử thách lớn hơn đồng thời nới rộng giới hạn của mỗi người. Có những điều vốn dĩ ta nghĩ không thể nhưng áp lực đã khiến ta phải thay đổi, nỗ lực nhiều hơn và từ đó khai thác được sức mạnh tiềm ẩn của bản thân. Áp lực làm tăng khả năng tập trung của con người, làm nảy sinh sự sáng tạo cũng như tăng khả năng thích nghi. Khi áp lực càng lớn, con người đòi hỏi phải nghiêm túc và nỗ lực hơn nữa, điều này thúc đẩy sự phát triển của mỗi cá nhân cũng như tăng khả năng đóng góp cho xã hội. Nếu không có áp lực, con người chỉ biết an phận và dậm chân tại chỗ. Nhân loại sẽ không thể có được như ngày hôm nay nếu thiếu đi áp lực, hành trình con người vượt thoát khỏi áp lực cũng là hành trình ta tiến tới điều tốt đẹp. **Đứng trước áp lực của thân phận nô lệ, nhân dân ta và các nước thuộc địa trên thế giới đã đứng lên giành lại độc lập, xây dựng đất nước; đứng trước áp lực cuộc sống do Covid-19 gây ra, chúng ta đã trở nên sáng tạo, đoàn kết và mạnh mẽ hơn.** Tuy nhiên, áp lực chỉ mang đến sức mạnh khi con người biết cách khai thác nó, đặc biệt là trong bối cảnh hiện nay. Nếu không biết cách vượt qua áp lực hoặc đối mặt với áp lực, chúng ta sẽ rất dễ hoảng loạn hoặc nghĩ quẩn. **Như người Nhật, họ rất sáng tạo trong công việc, nhưng lại là nước có tỉ lệ tự tử về áp lực cao nhất thế giới.** Áp lực sẽ nhấn chìm nếu chúng ta không đủ năng lực và quyết tâm; thay vì than văn và trốn tránh thì hãy đối mặt và vượt qua nó bằng sự bản lĩnh cũng như giá trị của bản thân. Cũng nên ý thức rằng phải biết tự tạo áp lực cho bản thân, khi đó mới có thể phát triển và hoàn thiện mình hơn nữa.

Đề luyện 127. **NUÔI DƯỠNG HẠNH PHÚC TỪ NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ.**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé. *Hạnh phúc không phải luôn là thứ quá lớn lao, một nụ cười thôi cũng chính là hạnh phúc. Chính vì thế con người không cần phải tìm kiếm ở đâu quá xa xôi, hãy biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Việc nuôi dưỡng hạnh phúc những điều nhỏ bé sẽ giúp ta biết trân trọng cuộc sống hơn.* - Ý 2. *Nuôi dũng những điều nhỏ bé dạy ta bài học về cách biết hài lòng với những gì mình có; nó giúp ta tiết chế lòng tham và sống trọn vẹn cuộc đời mình.* - Ý 3. *Thay vì bất chấp để có được những thứ lớn lao xa xôi mà đánh mất chính mình thì việc biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé cho ta sự an yên trong lòng.* - Ý 4. *Đừng mải mê theo đuổi những thứ cao xa, lừa dối người khác và tự huyễn hoặc bản thân trong khi hạnh phúc thực sự đến từ những điều nhỏ bé, gần gũi.* - Ý 5. *Để nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều bình dị chúng ta hãy thử sống chậm lại, quan sát và cảm nhận mọi thứ nhiều hơn; cho bản thân thời gian, cơ hội để suy ngẫm; học cách thấu hiểu và tha thứ cho cả chính mình và mọi người.*
	Chứng minh: *Trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay, chúng ta lại càng biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé. Được tự do đi lại trên đường, được hít một hơi thật sâu mà không cần đeo khẩu trang, được trao nhau một cái ôm hay một bữa cơm đoàn tụ với gia đình,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy nhớ rằng, sa mạc rộng lớn từ những hạt cát, máy bay vận hành được nhờ sức gió vô hình.*

127. BIẾT NUÔI DƯỠNG HẠNH PHÚC TỪ NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ

William James từng nói: "Chúng ta không cười vì chúng ta hạnh phúc, chúng ta hạnh phúc vì chúng ta cười", ***quả thực, hạnh phúc không phải luôn là thứ quá lớn lao, một nụ cười thôi cũng chính là hạnh phúc. Chính vì thế con người không cần phải tìm kiếm ở đâu quá xa xôi, hãy biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé****. Hạnh phúc là một trạng thái cảm xúc của con người khi được thoả mãn một điều gì đó. Cuộc đời rộng lớn, mỗi người chỉ là những hạt cát giữa đại dương mênh mông; dù chúng ta luôn khát khao được khẳng định mình, muốn làm những điều lớn lao nhưng đâu phải ai cũng là vĩ nhân, đừng cố để lại một dấu chân quá lớn trong khi mình quá bé nhỏ. Chúng ta chỉ là một cá nhân nhỏ bé nhưng hãy trở thành người hạnh phúc từ những điều nhỏ bé. Việc nuôi dưỡng hạnh phúc những điều nhỏ bé sẽ giúp ta biết trân trọng cuộc sống hơn. Không chỉ thế, việc làm này còn dạy ta bài học về cách biết hài lòng với những gì mình có; nó giúp ta tiết chế lòng tham và sống trọn vẹn cuộc đời mình. Thay vì bất chấp để có được những thứ lớn lao xa xôi mà đánh mất chính mình thì việc biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé cho ta sự an yên trong lòng. Sự phát triển của mạng xã hội dù mang lại lợi ích nhưng vẫn để lại nhiều vấn đề tiêu cực chẳng hạn như lối "sống ảo", đặc biệt là giới trẻ. Một số người cứ luôn mải mê theo đuổi những thứ cao xa, lừa dối người khác và tự huyễn hoặc bản thân trong khi hạnh phúc thực sự đến từ những điều nhỏ bé, gần gũi.* ***Trong bối cảnh dịch bệnh hiện nay, con người phải đối mặt với vô vàn khó khăn, khi đó chúng ta lại càng biết nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều nhỏ bé. Được tự do đi lại trên đường, được hít một hơi thật sâu mà không cần đeo khẩu trang, được trao nhau một cái ôm hay một bữa cơm đoàn tụ với gia đình,... tất cả những điều nhỏ bé vốn quen thuộc trước nay giờ lại trở nên bất khả thi; càng khó khăn chúng ta càng biết trân quí những điều bình dị ấy.*** *Để nuôi dưỡng hạnh phúc từ những điều bình dị chúng ta hãy thử sống chậm lại, quan sát và cảm nhận mọi thứ nhiều hơn; cho bản thân thời gian, cơ hội để suy ngẫm; học cách thấu hiểu và tha thứ cho cả chính mình lẫn những người xung quanh. Hãy nhớ sa mạc rộng lớn từ những hạt cát, máy bay vận hành được nhờ sức gió vô hình.*

Đề luyện 128. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG Ý KIẾN TÁO BẠO**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của những ý kiến táo bạo *"Con người không phải là sản phẩm của hoàn cảnh mà là chủ thể tạo ra hoàn cảnh", quả thực như thế, cuộc sống dù khó khăn đến đâu cũng không thể làm mất đi ý chí, nỗ lực thay đổi của con người. Điều con người cần có để có thể là "chủ thể tạo ra hoàn cảnh" là những ý tưởng táo bạo trong cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Việc có những ý tưởng táo bạo sẽ mở ra cho ta những cơ hội bất ngờ nhưng đầy giá trị.* - Ý 2. *Ý tưởng táo bạo khơi dậy cảm hứng, niềm say mê cũng như những năng lực tiềm ẩn của con người.* - Ý 3. *Sự mới mẻ, khác biệt khiến ta hứng thú, khao khát được chinh phục và nỗ lực để giải mã nó, điều này thúc đẩy quá trình tạo ra giá trị mới của con người.* - Ý 4. *Trong bối cảnh con người gặp cạnh tranh gay gắt, không chỉ với người khác mà với một đội ngũ tinh nhuệ hơn là máy móc thì những ý tưởng táo bạo lại càng quan trọng.* - Ý 5. *Ý kiến táo bạo thể hiện cá tính, sự dũng cảm dám thử thách và nỗ lực khẳng định mình, đây quả thực là yếu tố để phân biệt một cá nhân tài năng với những người còn lại.*
	Chứng minh: *Anh nông dân Phạm Văn Hát táo bạo sáng chế được 40 loại máy móc hữu ích, góp phần phát triển nền nông nghiệp Việt Nam; Susan B Anthony từng mơ về ngày mà toàn bộ phụ nữ trên nước Mỹ được đi bầu cử, Martin Luther King khát khao sự bình đẳng cũng như chống phân biệt chủng tộc,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tuy nhiên cần hiểu rằng ý tưởng táo bạo không phải là sự liều lĩnh, thiếu tỉnh táo mà cần có sự tham gia của lí trí và cảm xúc.*

128. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG Ý KIẾN TÁO BẠO

Thủ tướng Anh Benjamin Disraeli từng phát biểu: "Con người không phải là sản phẩm của hoàn cảnh mà là chủ thể tạo ra hoàn cảnh", quả thực như thế, cuộc sống dù khó khăn đến đâu cũng không thể làm mất đi ý chí, nỗ lực thay đổi của con người. ***Tôi tin rằng, một trong những điều con người cần có để có thể là "chủ thể tạo ra hoàn cảnh" là những ý tưởng táo bạo trong cuộc sống.*** *Chúng ta thường có tâm lí sợ sai và sợ đi ngược lại số đông nên thường ngại đưa ra những ý tưởng táo bạo. Vì thế người có những ý tưởng táo bạo sẽ thể hiện được bản lĩnh, cá tính sáng tạo của mình. Thay vì lo sợ những rủi ro, thất bại mà chấp nhận đi vào những lối mòn quen thuộc thì việc có những ý tưởng táo bạo sẽ mở ra cho ta những cơ hội bất ngờ nhưng đầy giá trị.* ***Như anh nông dân Phạm Văn Hát táo bạo sáng chế được 40 loại máy móc hữu ích, góp phần phát triển nền nông nghiệp Việt Nam. Anh chia sẻ: "Tôi nói thật là trên máy có 1-2 chi tiết để sử dụng vĩnh cửu, không bị hỏng. Muốn bắt chước thì phải tháo ra nhưng nếu tháo ra thì không lắp lại được nữa. Vì thế bước sang năm thứ 7 nhưng chưa có ai ăn cắp sáng chế này".*** *Như vậy, ý tưởng táo bạo khơi dậy cảm hứng, niềm say mê cũng như những năng lực tiềm ẩn của con người. Sự mới mẻ, khác biệt khiến ta hứng thú, khao khát được chinh phục và nỗ lực để giải mã nó, điều này thúc đẩy quá trình tạo ra giá trị mới của con người. Bên cạnh đó, những ý tưởng táo bạo không chỉ có ý nghĩa với một người mà với cả nhiều người.* ***Susan B Anthony từng mơ về ngày mà toàn bộ phụ nữ trên nước Mỹ được đi bầu cử, Martin Luther King khát khao sự bình đẳng cũng như chống phân biệt chủng tộc,...*** *những ý tưởng đó vốn dĩ vô cùng táo bạo trong bối cảnh mà nó ra đời, và hiện tại chẳng phải chúng ta đã phần nào đạt được và hoàn thiện nó hay sao? Trong bối cảnh con người gặp cạnh tranh gay gắt, không chỉ với người khác mà với một đội ngũ tinh nhuệ hơn là máy móc thì những ý tưởng táo bạo lại càng quan trọng. Nó thể hiện cá tính, sự dũng cảm dám thử thách và nỗ lực khẳng định mình, đây quả thực là yếu tố để phân biệt một cá nhân tài năng với những người còn lại. Tuy nhiên cần hiểu rằng ý tưởng táo bạo không phải là sự liều lĩnh, thiếu tỉnh táo mà cần có sự tham gia của lí trí và cảm xúc.*

Đề luyện 129. **VAI TRÒ CỦA SỰ KẾT NỐI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được vai trò của sự kết nối trong cuộc sống. *Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, chúng ta là những cá thể độc lập nhưng không thể sống đơn lập; do đó để có thể chung sống hoà hợp. Chúng ta cần sự kết nối. Đó là cách con người liên kết với người khác và cuộc sống xung quanh; ngày nay, với sự phát triển của công nghệ việc kết nối diễn ra thuận tiện và nhanh chóng hơn.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Kết nối là một trong những kĩ năng sống quan trọng nhất. Con người sống có nhu cầu sẻ chia, giao cảm cho nên khi mất đi sự kết nối, nỗi cô đơn sẽ giày vò và dần dần ăn mòn chúng ta.* *- Ý 2. Cuộc sống luôn tồn tại rủi ro, chúng ta có thể rơi vào khó khăn bất cứ lúc nào, khi đó sự kết nối cho ta cơ hội nhận được sự giúp đỡ, hỗ trợ từ mọi người.* *- Ý 3. Sự kết nối trao cho con người niềm tin về tình người, về hi vọng sống tốt đẹp hơn từ đó lan toả tình yêu thương giữa người với người.* *- Ý 4. Sự kết nối giúp hỗ trợ, bù đắp khuyết điểm cho nhau nhờ đó tạo nên sức mạnh cộng đồng.* *- Ý 5. Sự kết nối vừa thể hiện tinh thần quốc tế vừa có thể hợp sức cùng nhau vượt qua.* **Chứng minh:** *Trong dịch bệnh Covid-19 diễn ra phức tạp như hiện nay, qui định giãn cách không cho phép ta tuỳ ý ra khỏi nhà, những vấn đề thiết yếu về lương thực, thuốc thang nhất định phải nhờ vào sự kết nối để nhận hỗ trợ từ người khác.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sức mạnh của thành công là sự kết nối ăn ý giữa cá nhân và tập thể.*

129. VAI TRÒ CỦA SỰ KẾT NỐI TRONG CUỘC SỐNG

Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, chúng ta là những cá thể độc lập nhưng không thể sống đơn lập; do đó để có thể chung sống hoà hợp, chúng ta cần sự kết nối. ***Đó là cách liên kết với người khác và cuộc sống xung quanh; ngày nay, với sự phát triển của công nghệ việc kết nối diễn ra thuận tiện và nhanh chóng hơn.*** *Về mặt thể xác lẫn tinh thần, kết nối là một trong những kĩ năng sống quan trọng nhất. Con người sống có nhu cầu sẻ chia, giao cảm cho nên khi mất đi sự kết nối, nỗi cô đơn sẽ giày vò và dần dần ăn mòn chúng ta. Cuộc sống luôn tồn tại rủi ro, chúng ta có thể rơi vào khó khăn bất cứ lúc nào, khi đó sự kết nối cho ta cơ hội nhận được sự giúp đỡ, hỗ trợ từ mọi người.* ***Đặc biệt là trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 diễn ra phức tạp như hiện nay, qui định giãn cách không cho phép ta tuỳ ý ra khỏi nhà, những vấn đề thiết yếu về lương thực, thuốc thang nhất định phải nhờ vào sự kết nối để nhận hỗ trợ từ người khác; ngay cả khi may mắn không mỉm cười với một số người qua đời trong khi người thân đang điều trị Covid thì chính sự kết nối từ những tấm lòng hảo tâm đã giúp đỡ họ trong chặng cuối cuộc đời.*** *Cũng chính trong hoàn cảnh khó khăn, sự kết nối trao cho con người niềm tin về tình người, về hi vọng sống tốt đẹp hơn từ đó lan toả tình yêu thương giữa người với người. Hơn nữa, bản thân mỗi người luôn có những thiếu sót cho nên sự kết nối giúp hỗ trợ, bù đắp khuyết điểm cho nhau nhờ đó tạo nên sức mạnh cộng đồng. Điều này không chỉ đúng với mỗi người mà còn mỗi quốc gia, nhất là khi chúng ta đang phải đối mặt với nhiều vấn đề toàn cầu như đại dịch, biến đổi khí hậu, chủ nghĩa cực đoan, thì sự kết nối vừa thể hiện tinh thần quốc tế vừa có thể hợp sức cùng nhau vượt qua. Ngoài ra trong bối cảnh nhiều người gặp phải những vấn đề tâm lí như trầm cảm hay thói ích kỉ, lạnh lùng; đáng báo động là vì sự phát triển của công nghệ, mạng xã hội khiến con người chìm trong thế giới ảo mà quên sự kết nối với đời sống thực thì chúng ta lại càng cần ý thức về tầm quan trọng của việc kết nối, nó không chỉ là quyền mà đồng thời là trách nhiệm với cộng động cũa mỗi người. "Sức mạnh của nhóm là mỗi cá nhân độc lập. Sức mạnh của mỗi cá nhân là một nhóm. Sức mạnh của thành công là sự kết nối ăn ý giữa cá nhân và tập thể".*

Đề luyện 130. SUY **NGHĨ VỀ LỐI SỐNG AN TOÀN CỦA GIỚI TR**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** suy nghĩ về lối sống an toàn của giới trẻ hiện nay. *Cuộc sống đang phát triển rất nhanh và con người luôn nỗ lực để theo đuổi tốc độ ấy nhưng hiện nay vẫn đang tồn tại một số bộ phận chọn lối sống an toàn thay vì thử thách bản thân và khám phá cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Một số bạn trẻ chọn cách nghe theo sự sắp xếp của bố mẹ chính là một trong biểu hiện của lối sống an toàn.* - Ý 2. *Lối sống an toàn của giới trẻ hiện nay còn thể hiện ở việc không dám là chính mình.* - Ý 3. *Khi giới trẻ sống an toàn sẽ trở nên thụ động, đánh mất đi sự linh hoạt của tuổi trẻ.* - Ý 4. *Khi chúng ta không tự tin sống thật với bản thân sẽ mệt mỏi chạy theo yêu cầu của người khác, dần trở nên chán nản và đánh mất chính mình.* - Ý 5. *Lối sống an toàn dẫn người trẻ đến tự ti, e dè, sợ sệt không dám dấn thân, không dám vươn xa, không dám thoát ra khỏi vòng tay bao bọc của cha mẹ.*
	Chứng minh: *Như việc chọn trường ngay sau khi kết thúc mười hai năm đèn sách, nhiều người trong số chúng ta thay vì dám đi theo đam mê của mình thì lại lựa chọn trường theo xu hướng, theo số đông. Rõ ràng điều này một phần đến từ định kiến nghề nghiệp của xã hội nhưng việc không dám phá vỡ định kiến ấy lại là biểu hiện của lối sống an toàn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Và trong thực tế, giới trẻ đang vô cùng năng động và bản lĩnh, họ có những ý tưởng táo bạo và niềm tin theo đuổi nó đến cùng, vì sự phát triển của bản thân cũng như xã hội.*

130. SUY NGHĨ VỀ LỐI SỐNG AN TOÀN CỦA GIỚI TRẺ HIỆN NAY

Cuộc sống đang phát triển rất nhanh và con người luôn nỗ lực để theo đuổi tốc độ ấy ***nhưng hiện nay vẫn đang tồn tại một số bộ phận chọn lối sống an toàn thay vì thử thách bản thân và khám phá cuộc sống.*** *Mặc dù chế độ phong kiến đã kết thúc từ lâu tuy nhiên tàn dư của tư tưởng "cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy" thời đấy vẫn còn thấp thoáng trong đời sống hiện đại. Tất nhiên không còn quá hà khắc như thời trước nhưng việc một số bạn trẻ chọn cách nghe theo sự sắp xếp của bố mẹ chính là một trong biểu hiện của lối sống an toàn. Do sự nghiêm khắc hoặc khoảng cách giữa bố mẹ và con cái quá xa nên không ít người thay vì lên tiếng thể hiện nguyện vọng của bản thân lại răm rắp theo quyết định của phụ huynh. Điều này không những kéo dài khoảng cách của các thế hệ trong gia đình mà vô tình khiến cho khả năng tự lập, nhu cầu thể hiện bản thân của người trẻ bị giảm sút. Lối sống an toàn của giới trẻ hiện nay còn thể hiện ở việc không dám là chính mình.* ***Ta có thể lấy ví dụ như việc chọn trường ngay sau khi kết thúc 12 năm đèn sách, nhiều người trong số chúng ta thay vì dám đi theo đam mê của mình thì lại lựa chọn trường theo xu hướng, theo số đông. Rõ ràng điều này một phần đến từ định kiến nghề nghiệp của xã hội nhưng việc không dám phá vỡ định kiến ấy lại là biểu hiện của lối sống an toàn.*** *Khi chúng ta không tự tin sống thật với bản thân sẽ mệt mỏi chạy theo yêu cầu của người khác, dần trở nên chán nản và đánh mất chính mình. Cuộc sống phát triển và nhiều người trẻ được sinh ra và lớn lên trong một môi trường đầy đủ. Điều này vô tình khiến cho chúng ta ngại phải từ bỏ lớp "kén" ấy và thử sức va chạm với cuộc đời. Việc sợ hãi thất bại, lùi bước trước thử thách dường như là tâm lí của con người nói chung nhưng người trẻ nếu cứ ôm khư khư nỗi sợ ấy, bao giờ chúng ta mới có cơ hội khám phá bản thân và thế giới? Lối sống an toàn là không nên nhưng nó thật ra không hoàn toàn sai. Cuộc sống hiện đại quá nhiều áp lực và rủi ro, nhất là khi ta cảm thấy bản thân quá sức chịu đựng, thay vì gồng ép thì một lối sống an toàn đôi khi không phải là lựa chọn tồi. Và trong thực tế, giới trẻ đang vô cùng năng động và bản lĩnh, họ có những ý tưởng táo bạo và niềm tin theo đuổi nó đến cùng, vì sự phát triển của bản thân cũng như xã hội.*

Đề luyện 131. **SỨC MẠNH CỦA CỘNG ĐỒNG TRONG VIỆC HOÀN THÀNH MỤC TIÊU**	
Mở đoạn	**- Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Sức mạnh của cộng đồng trong việc hoàn thành mục tiêu".* *Mỗi người là một cá thể "vô thập toàn" tồn tại những khuyết điểm cũng như ưu điểm riêng cho nên việc tập hợp lại thành một cộng đồng giúp chúng ta bù đắp những thiếu sót và tăng cường sức mạnh khiến cho mục tiêu nhanh chóng được hoàn thành một cách hiệu quả.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Khi tất cả đồng lòng thì có thể cho nên cộng đồng có sức mạnh giúp ta đạt được những mục tiêu mang tính thời đại, quyết định vận mệnh của cả quốc gia, dân tộc *- Ý 2. Thể hiện truyền thống tương thân tương ái quí báu của dân tộc mà còn cho thấy tinh thần đoàn kết cùng nhau vượt lên khó khăn, hoàn thành mục tiêu đẩy lùi dịch bệnh, đem lại cuộc sống bình thường của mọi người dân* *- Ý 3. Sức mạnh cộng đồng là điều không thể thiếu trong việc hoàn thành mục tiêu và con người cần ý thức rõ điều này không chỉ vì lợi ích cá nhân mà còn sự phát triển chung.* *- Ý 4. Sức mạnh của cộng đồng giúp ta gắn kết, yêu thương, đùm bọc lẫn nhau trong những lúc khó khăn, hoạn nạn.*
	Chứng minh: *Năm 2011 cả thế giới hướng về thảm hoạ kép ở Nhật Bản, thiên tai đã cướp đi sinh mạng và hàng loạt tài sản của mọi người. Khi đó có tới 130 quốc gia đề nghị hỗ trợ, nhóm các nền kinh tế phát triển phối hợp can thiệp,... nhất là sự đồng lòng của người dân, chỉ sau hai tuần, thảm hoạ đã có dấu hiệu phục hồi.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *"Người tài giỏi sẽ chiến thắng trò chơi, nhưng tinh thần đồng đội giúp giành chức vô địch".*

131. SỨC MẠNH CỦA CỘNG ĐỒNG TRONG HOÀN THÀNH MỤC TIÊU

Cha ông ta dạy "Một cây làm chẳng nên non/ Ba cây chụm lại nên hòn núi cao" để đề cao sức mạnh cộng đồng. **Mỗi người là một cá thể "vô thập toàn" tồn tại những khuyết điểm cũng như ưu điểm riêng cho nên việc tập hợp lại thành một cộng đồng giúp chúng ta bù đắp những thiếu sót và tăng cường sức mạnh khiến cho mục tiêu nhanh chóng được hoàn thành một cách hiệu quả.** Con người sống không chỉ đối mặt với những vấn đề cá nhân mà còn gặp những trở ngại chung. **Từ những thách thức đó chúng ta có cùng một mục tiêu để khiến cuộc sống tốt đẹp hơn.** Một người thì khó nhưng **tất cả đồng lòng thì có thể cho nên cộng đồng có sức mạnh giúp ta đạt được những mục tiêu mang tính thời đại, quyết định vận mệnh của cả quốc gia, dân tộc**. Từ xưa đến này, những đất nước mang thân phận nô lệ bị nước khác chiếm đóng nếu không có sức mạnh cộng đồng thì dẫu người đứng đầu có tài giỏi đến đâu cũng bất lực, tự do và hoà bình trở thành điều xa xỉ. **Trong bối cảnh cả thế giới đang phải đối mặt với những vấn đề phức tạp như biến đổi khí hậu, chủ nghĩa cực đoan,... căng thẳng nhất ở hiện tại là tình hình dịch covid-19 thì sức mạnh cộng đồng lại càng có ý nghĩa. Ở nước ta những chuyến xe nghĩa tình, những gian hàng không đồng, những bữa cơm miễn phí,... đều là biểu hiện của sức mạnh cộng đồng, nó không chỉ thể hiện truyền thống tương thân tương ái quí báu của dân tộc mà còn cho thấy tinh thần đoàn kết cùng nhau vượt lên khó khăn, hoàn thành mục tiêu đẩy lùi dịch bệnh, đem lại cuộc sống bình thường của mọi người dân.** Xu thế toàn cầu hoá hiện nay càng yêu cầu **con người phải thể hiện sức mạnh cộng đồng trong việc hoàn thành mục tiêu.** **Năm 2011 cả thế giới hướng về thảm hoạ kép ở Nhật Bản, thiên tai đã cướp đi sinh mạng và hàng loạt tài sản của mọi người. Khi đó có tới 130 quốc gia đề nghị hỗ trợ, nhóm các nền kinh tế phát triển phối hợp can thiệp,...và nhất là sự đồng lòng của người dân, chỉ sau hai tuần, thảm hoạ đã có dấu hiệu phục hồi.** Như vậy, có thể thấy sức mạnh cộng đồng là điều không thể thiếu trong việc hoàn thành mục tiêu và con người cần ý thức rõ điều này không chỉ vì lợi ích cá nhân mà còn sự phát triển chung của xã hội. "Người tài giỏi sẽ chiến thắng trò chơi, nhưng tinh thần đồng đội giúp giành chức vô địch".

Đề luyện 132. **SỰ CẦN THIẾT PHẢI LẮNG NGHE SUY NGHĨ CỦA NGƯỜI KHÁC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *sự cần thiết phải lắng nghe suy nghĩ của người khác* *"Chúng ta có hai tai và một cái miệng là để lắng nghe nhiều hơn là nói chuyện", quả thực, trong cuộc sống chúng ta cần sử dụng ngôn từ để biểu đạt suy nghĩ, cảm xúc nhưng bên cạnh đó cũng cần lắng nghe những suy nghĩ của người khác.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Lắng nghe suy nghĩ người khác để ta có thể thấu hiểu tâm tư, nguyện vọng của họ để từ đó có thể sẻ chia, giúp đỡ.* - Ý 2. *Việc lắng nghe thể hiện sự tôn trọng, quan tâm chân thành của ta dành cho người khác.* - Ý 3. *Việc lắng nghe suy nghĩ của người khác cho ta cái nhìn đa chiều hơn về mọi thứ để từ đó có nhận thức khách quan và đưa ra giải pháp tối ưu hơn.* - Ý 4. *Lắng nghe suy nghĩ người khác giúp ta hoàn thiện chính mình hơn.* - Ý 5. *Việc lắng nghe suy nghĩ người khác giúp ta đúc rút kinh nghiệm, trau dồi vốn sống chứ không phải phụ thuộc hoàn toàn vào nó để rồi đánh mất chính mình.*
	Chứng minh: *Mỗi người cần có lập trường vững vàng và phải lên tiếng khi cần thiết để thể hiện quan điểm cá nhân. Lắng nghe chứ không phải nghe theo một cách mù quáng, không có chính kiến.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cuộc sống sẽ chỉ trọn vẹn khi cả người nói lẫn người nghe đều gửi và nhận những thông tin cần thiết, giá trị. "Một âm trầm trong bản nhạc cũng góp phần làm nên một bản tình ca".*

132. SỰ CẦN THIẾT PHẢI LẮNG NGHE SUY NGHĨ CỦA NGƯỜI KHÁC

Triết gia Hy Lạp, Zeno of Citium từng nói: **"Chúng ta có hai tai và một cái miệng là để lắng nghe nhiều hơn là nói chuyện", quả thực, trong cuộc sống chúng ta cần sử dụng ngôn từ để biểu đạt suy nghĩ, cảm xúc nhưng bên cạnh đó cũng cần lắng nghe những suy nghĩ của người khác.** Người nói thì phải có người nghe, nếu tất cả chúng ta đều lên tiếng vậy ai sẽ là người lắng nghe? Và tất cả mọi thứ sẽ rối tung lên trở thành một mớ hỗn độn. Lắng nghe suy nghĩ người khác để ta có thể thấu hiểu tâm tư, nguyện vọng của họ để từ đó có thể sẻ chia, giúp đỡ. Cuộc sống có những vấn đề mà sự giúp đỡ vật chất không có tác dụng, đôi khi chúng ta chỉ cần im lặng và lắng nghe suy nghĩ của người khác thì đó chính là sự giúp đỡ lớn nhất ta làm cho họ. Điều này đặc biệt quan trọng trong bối cảnh nhịp sống hiện đại nhanh chóng và con người hối hả với những nỗi lo riêng, việc lắng nghe thể hiện sự tôn trọng, quan tâm chân thành của ta dành cho người khác. Hơn nữa, mỗi vấn đề trên đời đều tồn tại những khía cạnh khác nhau, hiện tượng không phản ánh bản chất cho nên việc lắng nghe suy nghĩ của người khác cho ta cái nhìn đa chiều hơn về mọi thứ để từ đó có nhận thức khách quan và đưa ra giải pháp tối ưu hơn. Lắng nghe người khác là một kĩ năng quan trọng trong cuộc sống, nó giúp ta dung hoà với các cá tính khác tạo nên sức mạnh cộng đồng. Không chỉ trong giao tiếp đời sống mà trong các môi trường chuyên nghiệp, lắng nghe thể hiện tinh thần hợp tác, nhất là kĩ năng làm việc nhóm mà người trẻ rất đề cao. Lắng nghe không chỉ để hiểu người mà còn để hiểu mình, người ta vẫn thường nói "cột đèn tối chân" tức là đôi khi ta không nhìn nhận được những thiếu sót hay điểm mạnh của bản thân cho nên lắng nghe suy nghĩ người khác giúp ta hoàn thiện chính mình hơn. Việc lắng nghe suy nghĩ người khác giúp ta đúc rút kinh nghiệm, trau dồi vốn sống chứ không phải phụ thuộc hoàn toàn vào nó để rồi đánh mất chính mình. Mỗi người cần có lập trường vững vàng và phải lên tiếng khi cần thiết để thể hiện quan điểm cá nhân. Lắng nghe chứ không phải nghe theo một cách mù quáng, không có chính kiến. Cuộc sống sẽ chỉ trọn vẹn khi cả người nói lẫn người nghe đều gửi và nhận những thông tin cần thiết, giá trị.

Đề luyện 133. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI KHÔNG NGỪNG CỐ GẮNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu điều con người nhận được khi chúng ta không ngừng cố gắng. *"Không gì đáng giá lại đến dễ dàng. Nỗ lực, tiếp tục nỗ lực và nỗ lực chăm chỉ là con đường duy nhất để đạt những thành tựu bền vững". Quả thực như thế, không ngừng cố gắng không chỉ là một phẩm chất tốt của con người mà còn là một yếu tố quan trọng trong cuộc sống mỗi chúng ta.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Người không ngừng cố gắng sẽ có cơ hội được trải nghiệm, cọ xát với cuộc sống.* - Ý 2. *Trên hành trình nỗ lực, ta sẽ học hỏi được nhiều điều, đúc rút được kinh nghiệm về cuộc sống cũng như con người.* - Ý 3. *Mỗi ngày ta cố gắng là một ngày ta nhận thấy giá trị của bản thân, hiểu rằng mình còn cần rèn luyện nhiều hơn và mình xứng đáng với những gì mình bỏ ra.* - Ý 4. *Khi nỗ lực hết mình con người sẽ thể hiện hết năng lực, phẩm chất và khả năng tiềm ẩn của bản thân để đạt được thứ mình muốn.* - Ý 5. *Người có tinh thần cố gắng sẽ biết trân trọng nỗ lực của người khác, từ đó có thể sẻ chia, giúp đỡ lẫn nhau và lan toả tinh thần tích cực đó.* - Ý 6. *Sự cố gắng không ngừng cũng giúp ta nhận ra bài học về giá trị thật sự của cuộc sống, con người có thể làm được nhiều thứ hơn mình nghĩ nhờ có sự nỗ lực và khi mình thật sự cố gắng, thất bại hay thành công đều xứng đáng.*
	Chứng minh: *Trong đại dịch Covid diên biến phức tạp, ta đã không ngừng cố gắng để khắc phục, thế nhưng đừng nản lòng.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Đời luôn được cải biên với những khó khăn mới. Việc của chúng ta là nỗ lực vươn lên.*

133. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI CHÚNG TA KHÔNG NGỪNG CỐ GẮNG

Napoleon Hill, cha đẻ của cuốn sách nổi tiếng "Nghĩ giàu và làm giàu" từng nói: ***"Không gì đáng giá lại đến dễ dàng. Nỗ lực, tiếp tục nỗ lực và nỗ lực chăm chỉ là con đường duy nhất để đạt những thành tựu bền vững". Quả thực như thế, không ngừng cố gắng không chỉ là một phẩm chất tốt của con người mà còn là một yếu tố quan trọng trong cuộc sống mỗi chúng ta.*** *Cuộc đời không bao giờ dễ dàng và con người luôn tồn tại những thiếu sót nhưng với nỗ lực bền bỉ, con người hoàn toàn có thể khắc phục những điểm yếu của bản thân và thay đổi hoàn cảnh. Người không ngừng cố gắng sẽ có cơ hội được trải nghiệm, cọ xát với cuộc sống. Trên hành trình nỗ lực, ta sẽ học hỏi được nhiều điều, đúc rút được kinh nghiệm về cuộc sống cũng như con người. Không chỉ hiểu đời và hiểu người, mỗi ngày ta cố gắng là một ngày ta nhận thấy giá trị của bản thân, hiểu rằng mình còn cần rèn luyện nhiều hơn và mình xứng đáng với những gì mình bỏ ra. Khi nỗ lực hết mình con người sẽ thể hiện hết năng lực, phẩm chất và khả năng tiềm ẩn của bản thân để đạt được thứ mình muốn.* ***Chúng ta đã thấy một số 14, Nguyễn Tuấn Anh với nhiều lần kém may mắn vì chấn thương, người ta phong cho Tuấn Anh "hoàng tử chấn thương", bởi cứ mỗi lần ra sân là lại một lần chấn thương. Thế nhưng, sau bao chấn thương, Tuấn Anh vẫn nỗ lực và đứng trên sân và thể hiện tài năng "sút, lia, ghi bàn" của mình.*** *Một khi ta còn nỗ lực, khi ấy ta còn niềm tin, điều này tiếp thêm sức mạnh để con người không từ bỏ. Người có tinh thần cố gắng sẽ biết trân trọng nỗ lực của người khác, từ đó có thể sẻ chia, giúp đỡ lẫn nhau và lan toả tinh thần tích cực đó. Sự cố gắng không ngừng cũng giúp ta nhận ra bài học về giá trị thật sự của cuộc sống, con người có thể làm được nhiều thứ hơn mình nghĩ nhờ có sự nỗ lực và khi mình thật sự cố gắng, thất bại hay thành công đều xứng đáng. Nhưng để đạt được thứ mình muốn, nỗ lực thôi chưa đủ mà ta cần trau dồi hiểu biết, phát triển năng lực cũng như những phẩm chất tốt đẹp khác.* ***Trong tình hình đại dịch Covid diễn biến phức tạp, ta đã không ngừng cố gắng để khắc phục, thế nhưng đừng nản lòng.*** *"Đời là cuộc đấu tranh liên tục; nó luôn được cải biên với những khó khăn mới. Và chúng ta sẽ chiến thắng nhưng bao giờ cũng phải trải giá". - Mirko Gomex*

Đề luyện 134. **ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI TÔN TRỌNG NGƯỜI KHÁC**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được những điều mà con người nhận được khi tôn trọng người khác".* *Câu hỏi đặt ra là chúng ta đã, đang và sẽ làm gì để dung hoà hàng tỉ cá tính ấy và tạo nên một thế giới hoà bình? Tôi cho rằng một trong những yếu tố quan trọng nhất là sự tôn trọng người khác. Tôn trọng là cách hành xử đúng mực, coi trọng danh dự, nhân phẩm và quyền lợi mỗi người.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Khi tôn trọng người khác, ta đồng thời nhận lại nhiều điều. Trước hết ta sẽ thể hiện được mình là một người lịch sự, có văn hoá và hiểu biết.* - Ý 2. *Tôn trọng người khác ta cũng giúp ta nhận lại sự tôn trọng cũng như quí mến từ mọi người.* - Ý 3. *Thể hiện sự tôn trọng hết sức cần thiết, không chỉ làm giảm sự căng thẳng giữa mọi người mà còn góp phần giải quyết vấn đề một cách hiệu quả nhất.* - Ý 4. *Sự tôn trọng qua lại giữa mọi người là yếu tố quan trọng đến sự hình thành của một xã hội văn minh, phát triển.* - Ý 5. *Tôn trọng người khác là một phẩm chất tốt, nó giúp cho cuộc sống của chúng ta thuận lợi và văn minh hơn.*
	Chứng minh: Các dẫn chứng về tôn trọng quyền tác giả, tôn trọng người đối diện, tôn tọng quyền lợi của mình và người khác; cũng thể lấy dẫn chứng về việc rèn sựu tôn trọng người khác cho trẻ nhỏ...
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *"Nếu người khác tôn trọng bạn, hãy tôn trọng họ. Nếu họ không tôn trọng bạn, vẫn cứ tôn trọng họ, đừng để hành động của người khác ảnh hưởng đến nhân cách tốt đẹp của bạn".*

134. ĐIỀU NHẬN ĐƯỢC KHI TÔN TRỌNG NGƯỜI KHÁC

Thế giới hiện nay có hơn bảy tỉ người và mỗi người là một vũ trụ thu nhỏ với tính cách, quan điểm, tư tưởng khác nhau. ***Câu hỏi đặt ra là chúng ta đã, đang và sẽ làm gì để dung hoà hàng tỉ cá tính ấy và tạo nên một thế giới hoà bình? Tôi cho rằng, một trong những yếu tố quan trọng nhất là sự tôn trọng người khác.*** *Tôn trọng là cách hành xử đúng mực, coi trọng danh dự, nhân phẩm và quyền lợi mỗi người. Khi tôn trọng người khác, ta đồng thời nhận lại nhiều điều. Trước hết ta sẽ thể hiện được mình là một người lịch sự, có văn hoá và hiểu biết. Mạnh Tử từng nói: "Thương người thì người thương lại mình, kính người thì người kính lại mình". Chính vì thế, tôn trọng người khác ta cũng giúp ta nhận lại sự tôn trọng cũng như quí mến từ mọi người. Trong cuộc sống luôn xảy ra những tình huống ta bất đồng quan điểm hay xảy ra những mâu thuẫn, khi đó việc thể hiện sự tôn trọng hết sức cần thiết, không chỉ làm giảm sự căng thẳng giữa mọi người mà còn góp phần giải quyết vấn đề một cách hiệu quả nhất. Sự tôn trọng qua lại giữa mọi người là yếu tố quan trọng đến sự hình thành của một xã hội văn minh, phát triển.* ***Nhìn nhận một cách khách quan, chúng ta đã từng hành xử thiếu tôn trọng người khác nhưng không nhận ra, chẳng hạn như thay vì trả tiền cho một sản phẩm chính hãng nào đó, chúng ta lại lựa chọn sử dụng sản phẩm nhái với giá rẻ hơn, đó là việc làm thiếu tôn trọng đối với người tạo ra sản phẩm gốc ban đầu. Rồi tình hình lậu sách, ăn cắp bản quyền... Điều này đặt ra vấn đề rất được quan tâm hiện nay là tôn trọng bản quyền tác giả.*** *Khi ta thể hiện sự tôn trọng bằng cách nói không với hàng giả, hàng nhái ta sẽ có cơ hội trải nghiệm sản phẩm chất lượng tốt, đồng thời thúc đẩy quá trình sản xuất ra các giá trị mới của mọi người. Tôn trọng người khác là một phẩm chất tốt, nó giúp cho cuộc sống của chúng ta thuận lợi và văn minh hơn. Đồng thời đây không phải là vấn đề của riêng từng cá nhân mà mỗi quốc gia cần có sự tôn trọng với đối phương, tôn trọng chủ quyền lãnh thổ và không can thiệp vào nội bộ từng dân tộc. "Nếu người khác tôn trọng bạn, hãy tôn trọng họ. Nếu họ không tôn trọng bạn, vẫn cứ tôn trọng họ, đừng để hành động của người khác ảnh hưởng đến nhân cách tốt đẹp của bạn".*

Đề luyện 135. **SỰ CẦN THIẾT TÔN TRỌNG QUAN ĐIỂM NGƯỜI KHÁC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "sự cần thiết phải tôn trọng quan điểm của người khác". *Mỗi người là một tiểu vũ trụ với tính cách, suy nghĩ, tư tưởng khác nhau. Nhưng vì chúng ta cùng sống trong một xã hội, không thể lúc nào cũng cho mình là nhất mà cần ý thức được tầm quan trọng của việc tôn trọng quan điểm người khác.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Việc tôn trọng quan điểm người khác thể hiện phép lịch sự, thái độ nghiêm túc và coi trọng ý kiến của người khác.* - Ý 2. *Việc tôn trong người khác giúp đối phương trở nên tự tin hơn trong việc thể hiện suy nghĩ, như một sự cổ vũ, khuyến khích họ nói lên quan điểm của bản thân.* - Ý 3. *Tôn trọng ý kiến người khác giúp ta có cái nhìn đa diện, khái quát để từ đó đưa ra giải pháp tối ưu cho vấn đề.* - Ý 4. *Giảm bớt sự căng thẳng giữa mọi người mà còn có thể tận dụng tối đa ý tưởng, sự sáng tạo của tất cả chúng ta.* - Ý 5. *Khi ta tôn trọng ý kiến của người khác ta cũng nhận lại sự tôn trọng từ mọi người. Sự tôn trọng qua lại như thế sẽ góp phần hình thành xã hội văn minh, phát triển.* **Chứng minh:** *Các chương trình giáo dục được đẩy mạnh trên sóng truyền hình quốc gia: Trường teen; Lắng nghe tiếng nói con trẻ,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tôn trọng không có nghĩa và cũng không đồng nghĩa với việc ủng hộ, hay tiếp tay cho những việc làm xấu, như hành động của một số thanh niên "chưa lớn" tụ tập đánh bạn khi bất đồng quan điểm, hoặc không chung ý kiến.*

135. SỰ CẦN THIẾT PHẢI TÔN TRỌNG QUAN ĐIỂM NGƯỜI KHÁC

Mỗi người là một tiểu vũ trụ với tính cách, suy nghĩ, tư tưởng khác nhau. Nhưng vì **chúng ta sống cùng nhau trong một xã hội, không thể lúc nào cũng cho mình là nhất mà ta cần ý thức được tầm quan trọng của việc tôn trọng quan điểm người khác.** Đó là hành vi thể hiện phép lịch sự, thái độ nghiêm túc và coi trọng ý kiến của người khác. Việc làm này giúp cho đối phương trở nên tự tin hơn trong việc thể hiện suy nghĩ. Tâm lí chung của con người thường sợ sai và sợ đi ngược lại với số đông nên thái độ tôn trọng ý kiến người khác như một sự cổ vũ, khuyến khích họ nói lên quan điểm của bản thân. Cuộc sống muôn hình vạn trạng, mọi thứ đều có tính chất hai mặt nhiều chiều, đồng thời mỗi người với "lăng kính" riêng sẽ có cảm nhận, đánh giá khác nhau cho nên tôn trọng ý kiến người khác giúp ta có cái nhìn đa diện, khái quát để từ đó đưa ra giải pháp tối ưu cho vấn đề. Hơn nữa trong môi trường tập thể càng cần thể hiện sự tôn trọng với quan điểm người nói, khi cùng một lúc chúng ta nhận được nhiều ý kiến, thay vì vội phán xét nó đúng hay sai thì hãy lắng nghe và phân tích từng ý một để có quyết định sáng suốt nhất. Điều này không chỉ giảm bớt sự căng thẳng giữa mọi người mà còn có thể tận dụng tối đa ý tưởng, sự sáng tạo của tất cả chúng ta. Bên cạnh đó, khi ta tôn trọng ý kiến của người khác ta cũng nhận lại sự tôn trọng từ mọi người. Sự tôn trọng qua lại như thế sẽ góp phần hình thành xã hội văn minh, phát triển. Ngoài ra, khi ta tôn trọng quan điểm của người khác, nhất là khi họ có thiện chí góp ý cho bản thân ta thì càng cần tôn trọng bởi đôi khi chính mình không nhận ra sai lầm hay nỗ lực của mình. Quan điểm của người khác dù đúng hay sai thì trước hết ta cần thể hiện sự tôn trọng rồi mới tìm lí lẽ để bình luận. Đây là một kĩ năng quan trọng, đặc biệt là trong bối cảnh chúng ta đối mặt với nhiều khó khăn và cần sự đoàn kết của tất cả mọi người. Tôi tin rằng sự tôn trọng quan điểm người khác là nền tảng cho sức mạnh cộng đồng, điều này không chỉ có ý nghĩa với mỗi cá nhân mà còn với cả xã hội. Tôn trọng không có nghĩa và cũng không đồng nghĩa với việc ủng hộ, hay tiếp tay cho những việc làm xấu, như hành động của một số thanh niên "chưa lớn" tụ tập đánh bạn khi bất đồng quan điểm, hoặc không chung ý kiến.

Đề luyện 136. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA TÔN TRỌNG SỰ KHÁC BIỆT**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "tầm quan trọng của việc tôn trọng sự khác biệt trong cuộc sống". *Mỗi người sinh ra là một bản thể duy nhất, sự khác biệt là dấu hiệu để phân biệt người này với người khác và nó cần được tôn trọng. Tôn trọng sự khác biệt là thái độ ứng xử văn minh, thể hiện sự coi trọng đối với những đặc điểm, quan điểm riêng của mỗi người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Tôn trọng sự khác biệt giúp mọi người tự tin hơn, dám sống thật với chính mình, toả sáng theo cách riêng.* - Ý 2. *Tôn trọng sự khác biệt của người khác thì bản thân ta cũng sẽ nhận lại điều tương tự và ta cần trân quí điều này bởi chính chúng ta cũng những điểm không giống với mọi người.* - Ý 3. *Tôn trọng là nền tảng cho sự thấu hiểu, sẻ chia và giúp đỡ mọi người.* - Ý 4. *Sự khác biệt đôi lúc sẽ giúp chúng ta gặp khó khăn để hoà nhập cho nên thái độ tôn trọng giúp gắn kết mọi người, lan toả tình yêu thương.* - Ý 5. *Tôn trọng góp phần tạo nên một xã hội văn minh, đa dạng màu sắc và phát triển.*
	Chứng minh: *Tôi vẫn còn nhớ hình ảnh cô gái dân tộc Ê-đê da đen nhẻm, mái tóc tém "lọt thỏm" giữa rừng người đẹp da dáng, tóc dài trong cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ 2017 – H'Hen Niê. Thế nhưng Ban giám khảo cuộc thi vẫn rất "ái mộ" vẻ đẹp độc lạ ấy, và nhìn Hen như làn gió mới.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tôn trọng sự khác biệt của người khác không có nghĩa là cổ suý cho những thứ lệch lạc, méo mó về đạo đức cũng như vi phạm pháp luật; sự khác biệt phải hướng đến Chân – Thiện – Mĩ.*

136. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC TÔN TRỌNG SỰ KHÁC BIỆT

Mỗi người sinh ra là một bản thể duy nhất, sự khác biệt là dấu hiệu để phân biệt người này với người khác và nó cần được tôn trọng. ***Tôn trọng sự khác biệt là thái độ ứng xử văn minh, thể hiện sự coi trọng đối với những đặc điểm, quan điểm riêng của mỗi người.*** *Tâm lí con người nói chung thường sợ sự khác biệt, xã hội càng phát triển, nỗi sợ này càng được giảm đi tuy nhiên vẫn còn một số người e ngại với những điều không giống với người khác của bản thân. Do đó, tôn trọng sự khác biệt giúp mọi người tự tin hơn, dám sống thật với chính mình, toả sáng theo cách riêng.* ***Tôi vẫn còn nhớ hình ảnh cô gái dân tộc Ê-đê da đen nhẻm, mái tóc tém "lọt thỏm" giữa rừng người đẹp da dáng, tóc dài trong cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ 2017 – H'Hen Niê. Thế nhưng Ban giám khảo cuộc thi vẫn rất "ái mộ" vẻ đẹp độc lạ ấy, và nhìn Hen như làn gió mới. Chính sự khác biệt và tôn trọng sự khác biệt của Hen, cũng những nỗ lực mà chị thể hiên đã giúp Hen giành vương viện tại cuộc thi này và vươn ra đấu trường nhan sắc quốc tế. Chưa bao giờ, cái tên Việt Nam lại được hô vang nhiều lần đến thế, Hen xuất sắc lọt TOP 5 Hoa hậu Hoàn vũ thế giới.*** *Tôi tin rằng, bên cạnh nỗ lực, quyết tâm theo đuổi đam mê, thì sự cổ vũ, tôn trọng vẻ đẹp đặc biệt đã giúp một cô gái khác biệt trở nên đặc biệt. Sự khác biệt không đồng nghĩa với cái xấu mà đôi khi còn chứa đựng một năng lực tiềm ẩn vì thế sự tôn trọng ta dành cho người khác sẽ thôi thúc họ khám phá và phát huy giá trị của mình. Tôn trọng sự khác biệt của người khác thì bản thân ta cũng sẽ nhận lại điều tương tự và ta cần trân quí điều này bởi chính chúng ta cũng những điểm không giống với mọi người. Không những thế hành động này còn là nền tảng cho sự thấu hiểu, sẻ chia và giúp đỡ mọi người. Sự khác biệt đôi lúc sẽ khiến chúng ta gặp khó khăn để hoà nhập cho nên thái độ tôn trọng giúp gắn kết mọi người, lan toả tình yêu thương. Ngoài ra, hành động này góp phần tạo nên một xã hội văn minh, đa dạng màu sắc và phát triển. Chúng ta cũng cần ý thức rằng, tôn trọng sự khác biệt không có nghĩa là cổ suý cho những thứ lệch lạc, méo mó về đạo đức cũng như vi phạm pháp luật; sự khác biệt phải hướng đến Chân – Thiện – Mĩ. Hãy nhớ rằng: "Tôi có thể không giỏi hơn người, nhưng ít nhất tôi khác biệt".*

Đề luyện 137: **SỰ CẦN THIẾT PHẢI CÓ SỰ TỬ TẾ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Sự cần thiết phải có sự tử tế trong mỗi con người."* *Điều gì níu giữ con người lại với những điều tốt đẹp? Có lẽ xin mượn câu thơ của Lưu Quang Vũ để trả lời:* *"Nếu cuộc đời toàn chuyện xấu xa* *Tại sao cây táo lại nở hoa?"* *Có lẽ cuộc đời vẫn luôn hiện diện thứ mang tên "sự tử tế".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Sự tử tế là điều cần thiết ở mỗi người trong cuộc sống này, để rồi chính nó trở thành một phẩm chất và lối sống ở mỗi chúng ta.* - Ý 2. *Ý thức về việc sống tử tế không cho phép con người làm những điều trái với lương tâm, đạo đức của mình.* - Ý 3. *Sự tử tế giúp ta kéo gần lại khoảng cách với mỗi người; sự tử tế lại thôi thúc mỗi người trao đi yêu thương, sự sẻ chia, đồng cảm hay thấu hiểu.* - Ý 4. *Sự tử tế trở thành yếu tố cốt tử, là gốc tọa độ để lòng tốt đi qua. Chính sự tử tế cũng góp phần đưa con người đến với thành công.* - Ý 5. *Xã hội chỉ có thể phát triển khi ai cũng mang sự tử tế trong mình.*
	Chứng minh: *Chúng ta sẽ khắc ghi mãi những hành động tử tế của dân tộc ta trong đại dịch Covid. Cùng nhau chung tay vì một ngày đất nước "sạch bóng virus"; cùng nhau ủng hộ quyên góp những công nhân mắc kẹt tại thành phố khi không thể về quê do chỉ thị 16 ban hành....*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sự tử tế, dù nhỏ không bao giờ là lãng phí: "Thà làm điều tốt ở gần nhà còn hơn đi xa để thắp hương".*

137. SỰ CẦN THIẾT PHẢI CÓ SỰ TỬ TẾ TRONG MỖI CON NGƯỜI

Có lẽ chúng ta đã từng ít nhất một lần tự vấn chính mình, điều gì đã gắn kết con người lại với nhau? ***Điều gì níu giữ con người lại với những điều tốt đẹp? Có lẽ nền mượn câu thơ của Lưu Quang Vũ để gợi nhắc thêm điều đó:***

"Nếu cuộc đời toàn chuyện xấu xa
Tại sao cây táo lại nở hoa?"

Có lẽ cuộc đời vẫn luôn hiện diện thứ mang tên "sự tử tế". *Tử tế là cách ứng xử của con người với nhau, chúng ta dùng sự lịch sự, cẩn trọng để đối đãi với nhau. Tử tế là cách người ta trao đi lòng tốt và sự yêu thương. Hay rồi tử tế là khi mỗi chúng ta sống ngay thẳng, chẳng gian đối hay làm điều sai trái, vượt qua những giới hạn của đạo đức xã hội. Mỗi người có một quan niệm thật khác nhau về sự tử tế. Nhưng tất thảy chúng ta đều biết, sự tử tế là điều cần thiết ở mỗi người trong cuộc sống này, để rồi chính nó trở thành một phẩm chất và lối sống ở mỗi chúng ta. Nhất là trong thời đại "thừa mứa" về vật chất mà lại khan hiếm "tử tế" thì nó lại càng có vai trò quan trọng. Ý thức về việc sống tử tế không cho phép con người làm những điều trái với lương tâm, đạo đức của mình. Chúng ta biết rõ về những lằn ranh mà ta không được phép vượt qua, những điều ta phải kiêng kị để giữ sự tử tế trong mình. Sự tử tế giúp ta kéo gần lại khoảng cách với mỗi người. Khi xã hội phát triển và dường như con người xa cách với nhau hơn, thì sự tử tế lại thôi thúc mỗi người trao đi yêu thương, sự sẻ chia, đồng cảm hay thấu hiểu. Ta cũng biết rằng còn nhiều người tốt với tấm lòng tử tế quanh mình, ta tin vào lòng tốt, tin vào con người và tin vào xã hội. Xã hội chỉ có thể phát triển khi ai cũng mang sự tử tế trong mình. Chẳng hiện hữu những hành động xấu xa, tàn bạo nữa. Sự tử tế trở thành yếu tố cốt tử, là gốc tọa độ để lòng tốt đi qua. Chính sự tử tế cũng góp phần đưa con người đến với thành công.* ***Chúng ta sẽ khắc ghi mãi những hành động tử tế của dân tộc ta trong Đại dịch Covid. Cùng nhau chung tay vì một ngày đất nước "sạch bóng virus"; cùng nhau ủng hộ quyên góp những công nhân mắc kẹt tại thành phố khi không thể về quê do chỉ thị 16 ban hành....*** *Sự tử tế, dù nhỏ tới thế nào, không bao giờ là lãng phí. Hãy nhớ rằng: "Thà làm điều tốt ở gần nhà còn hơn đi xa để thắp hương.*

Đề luyện 138: **HẬU QUẢ CỦA VIỆC CHO PHÉP BẢN THÂN MÌNH TRỞ THÀNH KẺ NGOÀI CUỘC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Hậu quả của việc cho phép bản thân mình trở thành kẻ ngoài cuộc". *Chúng ta tự cho mình cái quyền là những kẻ ngoài cuộc của vòng quay cuộc sống. Chúng ta thờ ơ, lạnh lùng với tất thảy những điều xung quanh.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Với tâm lý của một kẻ ngoài cuộc, ta nhìn tất cả những câu chuyện cuộc sống bằng ánh mắt soi mói và đầy phán xét.* - Ý 2. *Thái độ cho mình là kẻ ngoài cuộc khiến con người cũng có những bước tịnh tiến hơn trong sự thờ ơ và vô cảm: kẻ ngoài cuộc là ta giữ mãi một cái nhìn đầy rất lạnh và chẳng mảy may đồng cảm.* - Ý 3. *Chúng ta nghĩ mình là kẻ ngoài cuộc nên chẳng khi nào ta thử đặt mình vào vị trí, câu chuyện của một ai đó. Lòng đồng cảm, quan tâm, thấu hiểu trở thành một thứ xa xỉ phẩm mà chúng ta - những kẻ ngoài cuộc khó lòng có được.* - Ý 4. *Chúng ta nghĩ mình là kẻ ngoài cuộc khi nhìn vào nỗi đau, sự tuyệt vọng của người khác mà vẫn dửng dưng như không hề hay biết.* - Ý 5. *Khi con người cho phép bản thân mình trở thành người ngoài cuộc chúng ta sẽ mất dần những sợi dây kết nối vì chẳng ai muốn dấn thân, muốn trải nghiệm hay thấu cảm.*
	Chứng minh: *Anh bạn Minh Hiếu đã không chọn trở thành một kẻ ngoài cuộc khi chứng kiến người bạn khuyết tật - Tất Minh của mình mang theo ước mơ đi học. Hiếu chọn cách quan tâm, sẻ chia và giúp đỡ bạn mình.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cuộc sống chỉ thực sự có ý nghĩa khi ta biết sống mà quan tâm, mà dấn thân và trải nghiệm.*

138. HẬU QUẢ VIỆC CHO PHÉP MÌNH TRỞ THÀNH KẺ NGOÀI CUỘC

Chúng ta khi đứng trước đại dịch Covid, không ít lần nghĩ "chắc nó chừa mình ra", hoặc khi nhìn người khác gặp nguy, ta cũng run sợ mà lảng tránh; Hay sống trong một xã hội phát triển, cũng thầm nghĩ "chưa đến lượt mình", hoặc mình không đủ tài giỏi để làm điều phi thường ấy. ***Cứ thế dần dà chúng ta tự cho mình cái quyền là những kẻ ngoài cuộc của vòng quay cuộc sống. Chúng ta thờ ơ, lạnh lùng với tất thảy những điều xung quanh.*** *Với tâm lý của một kẻ ngoài cuộc, ta nhìn tất cả những câu chuyện cuộc sống bằng ánh mắt soi mói và đầy phán xét. Chẳng dừng lại ở đó, với sự phát triển của đời sống xã hội, thì cùng với đó, dường như con người cũng có những bước tịnh tiến hơn trong sự thờ ơ và vô cảm. Chúng ta nghĩ mình là kẻ ngoài cuộc khi nhìn thấy tai nạn của một người qua đường, và chính sự ngoài cuộc ấy cho phép ta thản nhiên cầm trên tay chiếc điện thoại với mục đích chỉ để chụp vài ba tấm hình, đoạn phim đăng trên mạng xã hội. Chúng ta nghĩ mình là kẻ ngoài cuộc khi nhìn vào nỗi đau, sự tuyệt vọng của người khác mà vẫn dửng dưng như không hề hay biết. Thế rồi kẻ ngoài cuộc là ta giữ mãi một cái nhìn đầu rất lạnh và chẳng mảy may đồng cảm. Chúng ta nghĩ mình là kẻ ngoài cuộc nên chẳng khi nào ta thử đặt mình vào vị trí, câu chuyện của một ai đó. Lòng đồng cảm, quan tâm, thấu hiểu trở thành một thứ xa xỉ phẩm mà chúng ta - những kẻ ngoài cuộc khó lòng có được. Con người mất dần những sợi dây kết nối vì chẳng ai trong chúng ta muốn dấn thân, muốn trải nghiệm hay thấu cảm.* ***Anh bạn Minh Hiếu đã không chọn trở thành một kẻ ngoài cuộc khi chứng kiến người bạn khuyết tật - Tất Minh của mình mang theo ước mơ đi học. Hiếu chọn cách quan tâm, sẻ chia và giúp đỡ bạn mình. Hiếu với tấm lưng vững chắc hàng ngày cõng bạn đi học đã trở thành một phần trong cuộc sống của Tất Minh.*** *Vậy chúng ta có liệu có "hạnh phúc" khi để tâm lý bàng quan chiếm lấy chính mình? Cuộc sống chỉ thực sự có ý nghĩa khi ta biết sống mà quan tâm, mà dấn thân và trải nghiệm. Chắc hẳn nhìn những hậu quả của thói luôn cho mình là kẻ ngoài cuộc đã dấy lên hồi chuông cảnh tỉnh chúng ta, đánh thức suy nghĩ và cách hành xử. Thế giới rộng lớn và ánh ban mai luôn rực rỡ, sao không tắm trong nó mà chọn đứng ngoài?*

Đề luyện 139: **SUY NGHĨ VỀ CÂU NÓI: "SỐNG KHÔNG PHẢI TỒN TẠI"**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu suy nghĩ về câu nói: "Sống không phải tồn tại". *Một sự sống được đánh dấu điểm khởi phát khi mỗi con người được sinh ra. Và rồi sự sống ấy tồn tại tiếp diễn khi con người ta lớn lên theo từng ngày. Cứ thế sự sống được nối dài bằng sự hiện hữu của mỗi con người qua từng khoảnh khắc. Nhưng có lẽ sự sống chẳng phải sự tồn tại đơn thuần. Bởi "sống không phải tồn tại".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Sự sống của con người cần có giá trị và ý nghĩa. Chúng ta sống để thấu hiểu chính mình. Ta lắng nghe tiếng lòng riêng ta, sống cho những niềm mơ và nỗi khao khát.* *- Ý 2. Sự sống là quá trình con người được phép dấn thân và trải nghiệm: chỉ khi con người trải nghiệm, thâu tóm vào tầm mắt của mình những mảng màu rực rỡ ngoài kia, con người mới thực sự tận hưởng cuộc sống.* *- Ý 3. Chúng ta sống để yêu thương người khác. Sự sống của con người chẳng thể nào tách biệt khỏi đời sống chung và sự sống của những người xung quanh.* *- Ý 4. Sống lại là sự kết nối. Sự sống thôi thúc ta quan tâm, thấu hiểu và sẻ chia với tất thảy mọi người. Chúng ta sống để cuộc đời mình có ý nghĩa.*
	Chứng minh: *Chàng trai Trần Đặng Đăng Khoa thực hiện chuyến đi vòng quanh thế giới trong suốt hơn một năm bằng một chiếc xe máy. Chuyến đi là một sự sống thực sự khi Khoa được dấn thân, được trải nghiệm, được làm những điều mà người khác cho là điên rồ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Một sự sống đúng nghĩa chứ không phải tồn tại cho hết ngày dài.*

139. SUY NGHĨ VỀ CÂU NÓI: "SỐNG KHÔNG PHẢI TỒN TẠI"

Nhiều lần tôi tự hỏi chính mình và sự sống đang hiện tồn của bản thân. Tôi đang sống thế nào? ***Một sự sống được đánh dấu điểm khởi phát khi mỗi con người được sinh ra. Và rồi sự sống ấy tồn tại tiếp diễn khi con người ta lớn lên theo từng ngày. Cứ thế sự sống được nối dài bằng sự hiện hữu của mỗi con người qua từng khoảnh khắc. Nhưng có lẽ sự sống chẳng phải sự tồn tại đơn thuần. Bởi "sống không phải tồn tại".*** *Con người hít thở, duy trì sự sống của mình theo một cách đầy tự nhiên.* ***Nhưng sự tồn tại ấy lại chẳng phải sự sống đích thực. Sự sống của con người cần có giá trị và ý nghĩa. Chúng ta sống để thấu hiểu chính mình. Ta lắng nghe tiếng lòng riêng ta, sống cho những niềm mơ và nỗi khao khát.*** *Chúng ta sống để cuộc đời là những thước phim, câu chuyện đầy trải nghiệm. Sự tồn tại đơn thuần chỉ cho phép con người có cho mình một cuộc đời tẻ nhạt, đều đặn mỗi ngày mới đều như ngày cũ. Nhưng sự sống lại không phải vậy.* ***Sự sống là quá trình con người được phép dấn thân và trải nghiệm.*** *Cuộc sống muôn hình dáng vẻ luôn đem đến cho con người những điều mới mẻ, thú vị,* ***chỉ khi con người trải nghiệm, thâu tóm vào tầm mắt của mình những mảng màu rực rỡ ngoài kia, con người mới thực sự tận hưởng cuộc sống. Chúng ta sống để yêu thương người khác. Sự sống của con người chẳng thể nào tách biệt khỏi đời sống chung và sự sống của những người xung quanh.*** *Tồn tại khiến ta chỉ có một mình, tách biệt với những người quanh ta* ***nhưng sống lại là sự kết nối. Sự sống thôi thúc ta quan tâm, thấu hiểu và sẻ chia với tất thảy mọi người. Chúng ta sống để cuộc đời mình có ý nghĩa.*** ***Chúng ta hết mình, chúng ta cống hiến, chúng ta trở nên có ý nghĩa với người khác. Khi ấy chúng ta có một sự sống thực sự mà sự tồn tại giản đơn chẳng bao giờ chạm tay đến. Có lẽ những suy nghĩ từ sự sống khiến chàng trai Trần Đặng Đăng Khoa thực hiện chuyến đi vòng quanh thế giới trong suốt hơn một năm bằng một chiếc xe máy. Chuyến đi là một sự sống thực sự khi Khoa được dấn thân, được trải nghiệm, được làm những điều mà người khác cho là điên rồ.*** *Nhưng nếu không đi, đứng yên để cuộc sống lặng trôi, liệu có một hành trình ý nghĩa? Mỗi chúng ta có lẽ cũng cần một sự sống như thế. Một sự sống đúng nghĩa chứ không phải tồn tại cho hết ngày dài.*

Đề luyện 140: **BỎ ĐI XU HƯỚNG ĐỔ LỖI CHO NGƯỜI KHÁC?**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Chúng ta cần "Làm thế nào bỏ đi xu hướng đổ lỗi cho người khác".* *Con người bên cạnh tư cách cá thể độc lập, chúng ta vẫn luôn giữ một vai trò trong một cộng đồng, xã hội. Với sợi dây liên kết vô hình nhưng bền chặt ấy, chúng ta dường như hình thành suy nghĩ "do kẻ khác". Từ đó, để lại những hậu quả đáng tiếc, thế nên cần bỏ đi xu hướng đổ lỗi cho người khác.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Loại bỏ những suy nghĩ "vì", "tại", "do" đã trở thành nếp sống đầy tai hại, khi ta sống mà chẳng hề biết nhìn nhận về bản thân, chẳng biết rút kinh nghiệm mà chỉ biết cách đổ lỗi cho kẻ khác. *- Ý 2. Mỗi chúng ta cần biết nhìn lại, nhìn sâu vào những điều bản thân đã làm để tìm nguyên nhân trong chính suy nghĩ hay hành động của bản thân.* *- Ý 3. Hãy thử suy xét về mình, hãy thử kiểm điểm bản thân. Khi ấy ta mới biết chính mình đã sai ở đâu và thay đổi chính lỗi sai ấy.*
	Chứng minh: *Cậu bé chăn cừu oán trách chẳng ai giúp mình mà chẳng hề nghĩ đến lời nói dối gây mất lòng tin lúc trước; Một cô gái giữa đại dịch bùng phát không khai báo thành thật, nhưng lại đổ lỗi để che lấp đi ý thức kém của bản thân; Chúng ta đổ lỗi cho Covid đã làm chúng ta điêu đứng, nhưng hãy nhìn mà xem vẫn rất nhiều doanh nghiệp đứng vững.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Con người cần trực diện với chính mình, "đừng đổ lỗi cho người khác cũng đừng đổ thừa cho số phận. Việc bạn sống sung sướng hạnh phúc hay khổ đau đều do bản thân bạn chọn lựa.*

140. LÀM THẾ NÀO ĐỂ BỎ ĐI XU HƯỚNG ĐỔ LỖI CHO NGƯỜI KHÁC?

Cổ nhân có câu: "Tiên trách kỷ, hậu trách nhân" (Trước tiên thì phải nhìn nhận về mình, sau đó mới nói đến người khác). Đây có lẽ luôn là cách sống, ứng xử mà mỗi con người cần có. Con người bên cạnh tư cách cá thể độc lập, chúng ta vẫn luôn giữ một vai trò trong một cộng đồng, xã hội. Chính vì thế chúng ta không thể tránh khỏi sự ảnh hưởng của người khác lên cuộc sống của chính mình. ***Với sợi dây liên kết vô hình nhưng bền chặt ấy, chúng ta dường như hình thành suy nghĩ "do kẻ khác" . Đó là khi ta gặp khó khăn hay thất bại, ta làm sai hay mắc lỗi,... ở bất cứ khoảnh khắc nào ta cũng có thể đẩy những nguyên nhân, lý do lên những người khác.*** *Chúng ta xem nhẹ vai trò của bản thân mình trong mọi việc và khiến bản thân trở thành người bị hại. Những lời xin lỗi chân thành dường như biến mất giữa đời vì ta nghĩ lỗi tại kẻ khác. Ta chẳng khi nào biết mình sai, biết nguyên nhân của những thất bại ở đâu vì ta luôn nghĩ mình là kẻ đúng. Những người xung quanh trở thành một nguyên do tất yếu cho bất kỳ câu chuyện nào, họ mặc nhiên trở thành cái cớ để ta oán trách. Một loạt những suy nghĩ "vì", "tại", "do" trở thành suy nghĩ phổ biến. Và rồi chính những suy nghĩ ấy trở thành nếp sống đầy tai hại, khi ta sống mà chẳng hề biết nhìn nhận về bản thân, chẳng biết rút cho mình những kinh nghiệm mà chỉ biết cách đổ lỗi cho kẻ khác.* ***Cậu bé chăn cừu oán trách chẳng ai giúp mình mà chẳng hề nghĩ đến lời nói dối gây mất lòng tin lúc trước; Một cô gái giữa đại dịch bùng phát không khai báo thành thật, nhưng lại đổ lỗi để che lấp đi ý thức kém của bản thân; Chúng ta đổ lỗi cho Covid đã làm chúng ta điêu đứng, nhưng hãy nhìn mà xem vẫn rất nhiều doanh nghiệp đứng vững.*** *Có lẽ mỗi chúng ta cần biết nhìn lại, nhìn sâu vào những điều bản thân đã làm. Chúng ta cần đặt câu hỏi "vì sao" cho chính bản thân mình để tìm nguyên nhân trong chính suy nghĩ hay hành động của bản thân. Trước khi nhấn người xung quanh vào vũng lầy của lỗi lầm, hãy thử suy xét về mình, hãy thử kiểm điểm bản thân. Khi ấy ta mới biết chính mình đã sai ở đâu và thay đổi chính lỗi sai ấy. Con người cần trực diện với chính mình, "đừng đổ lỗi cho người khác cũng đừng đổ thừa cho số phận". Việc bạn sống sung sướng hạnh phúc hay khổ đau đều do bản thân bạn chọn lựa.*

Đề luyện 141. **TÁC ĐỘNG CỦA VIỆC MẤT BÌNH TĨNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tác động của việc mất bình tĩnh ảnh hưởng đến con người. *Việc mất bình tĩnh có tác động tiêu cực đến cả suy nghĩ và hành vi của tất cả chúng ta.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Mất bình tĩnh gây ra những tổn thương tâm trí nghiêm trọng, nó khiến ta bị rơi vào cảm giác căng thẳng, đè nén trong thời gian dài dẫn đến không kiểm soát được hành động và gây ra những hậu quả khôn lường.* - Ý 2. *Mất bình tĩnh kìm hãm mọi tư duy nhạy bén, sáng tạo của chúng ta, nó khiến ta bị cô lập trong những suy nghĩ tiêu cực và bị những suy nghĩ ấy điều khiển, lấn át.* - Ý 3. *Tác động lớn nhất của sự mất bình tĩnh có thể kể đến là tác động lên những mối quan hệ trong cuộc sống.* - Ý 4. *Mất bình tĩnh khiến tâm trí ta rối loạn, bị ám ảnh bởi khuynh hướng cay nghiệt; khiến ta vô tình nói ra những lời tổn thương lẫn nhau, vô tình hành động một cách thái quá làm cho quan hệ đôi bên rạn nứt.* - Ý 5. *Những việc làm bộc phát khi mất bình tĩnh, khi nóng nảy, tức giận sẽ dẫn đến vô vàn những hành vi lệch chuẩn, đi ngược lại với nguyên tắc, chuẩn mực của đạo đức, pháp luật, gây hậu quả nặng nề.*
	Chứng minh: *Rất nhiều trường hợp rơi vào vòng lao lý và phải chịu những án phạt đáng tiếc từ việc mất bình tĩnh.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Bởi vậy, hãy học cách kiểm soát sự mất bình tĩnh ngay từ bây giờ để không phải hối tiếc về một chặng tức thời của cảm xúc, để không phải tự trăn trở, dằn vặt suốt cả quãng đời còn lại.*

141. TÁC ĐỘNG CỦA VIỆC MẤT BÌNH TĨNH

Mất bình tĩnh, nóng nảy, tức giận là những yếu tố gây trở ngại rất lớn trên con đường chinh phục đam mê, khát vọng của con người. ***Việc mất bình tĩnh có tác động tiêu cực đến cả suy nghĩ và hành vi của tất cả chúng ta****. Mất bình tĩnh gây ra những tổn thương tâm trí nghiêm trọng, nó khiến ta bị rơi vào cảm giác căng thẳng, đè nén trong thời gian dài dẫn đến không kiểm soát được hành động và gây ra những hậu quả khôn lường. Khi mất bình tĩnh, ta sẽ không có đủ sáng suốt để đưa ra những quyết định đúng đắn, không đủ tinh tế để tìm được những hướng đi phù hợp cho mọi dự định, mục tiêu. Mất bình tĩnh kìm hãm mọi tư duy nhạy bén, sáng tạo của chúng ta, nó khiến ta bị cô lập trong những suy nghĩ tiêu cực và bị những suy nghĩ ấy điều khiển, lấn át. Những người luôn mất bình tĩnh là những người thiếu bản lĩnh, không có khả năng làm chủ chính mình và lẽ dĩ nhiên sẽ không bao giờ được người khác tôn trọng, kính nể. Tác động lớn nhất của sự mất bình tĩnh có thể kể đến là tác động lên những mối quan hệ trong cuộc sống. Mất bình tĩnh khiến tâm trí ta rối loạn, bị ám ảnh bởi khuynh hướng cay nghiệt, khiến ta vô tình nói ra những lời tổn thương lẫn nhau, vô tình hành động một cách thái quá làm cho quan hệ đôi bên rạn nứt, thậm chí là đổ vỡ. Việc mất bình tĩnh còn phá hỏng mọi kế hoạch, mục tiêu ta đã dày công gây dựng chỉ trong một khoảnh khắc. Những việc làm bộc phát khi mất bình tĩnh, khi nóng nảy, tức giận sẽ dẫn đến vô vàn những hành vi lệch chuẩn, đi ngược lại với nguyên tắc, chuẩn mực của đạo đức, pháp luật, gây hậu quả nặng nề không chỉ với mỗi con người chúng ta mà với cả cộng đồng, xã hội.* ***Thực tế cuộc sống cho thấy, có rất nhiều trường hợp đau thương đã xảy ra chỉ vì sự mất bình tĩnh của một bộ phận người trong xã hội. Những vụ đánh ghen trên đường phố, cãi lộn, phóng hỏa, giết người,... Rất nhiều trường hợp rơi vào vòng lao lý và phải chịu những án phạt đáng tiếc từ việc chúng ta mất bình tĩnh. Tất cả đều là hồi chuông cảnh tỉnh con người cần phải kiểm soát hành vi cũng như cảm xúc của mình.*** *Những hành vi được gây ra trong khoảnh khắc chúng ta mất bình tĩnh đều sẽ là nỗi ân hận lớn nhất cuộc đời ta khi nghĩ lại. Bởi vậy, hãy học cách kiểm soát sự mất bình tĩnh ngay từ bây giờ để không phải hối tiếc về một chặng tức thời của cảm xúc, để không phải tự trăn trở, dằn vặt suốt cả quãng đời còn lại.*

Đề luyện 142: **NÊU TÁC HẠI CỦA SỰ LÃNG PHÍ THỜI GIAN SỐNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu "tác hại của sự lãng phí thời gian".* *Nhiều bạn trẻ than vãn chẳng làm được gì cho cuộc đời, nhưng dành cả ngày cho những bài đăng, những video thú vị trên mạng xã hội. Có bạn trẻ than vãn về sự thất bại... Chúng ta đang để thời gian trôi đi một cách lãng phí.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Chỉ cần lơ là trong phút chốc, chúng ta đã để cơ hội lướt qua khỏi kẽ tay mình mà không kịp nắm lấy. *- Ý 2. Chúng ta chỉ cần chững lại chút ít, lãng phí thời gian trong khi những người khác, xã hội cứ luôn tiến bước, chính ta sẽ tụt lại phía sau. Ta trở thành kẻ "lội nước đi sau".* *- Ý 3. Lãng phí thời gian khiến ta trở thành kẻ lười biếng và thích trì hoãn.* *- Ý 4. Khi chúng ta chẳng quan tâm đến thời gian mà mình đang sử dụng, ta hoàn toàn có thể rớt xuống vực sâu của một kẻ trì trệ.*
	Chứng minh: *Cuộc sống thì vô hạn nhưng thời gian đời người thì hữu hạn, vì thế mà từng phút giây trong cuộc đời mình, chẳng lúc nào Vincent Van Gogh thôi sáng tạo nghệ thuật. Ông vẽ rất nhiều bức tranh, để lại cho nhân loại những kiệt tác hội hoạ. Mỗi khoảnh khắc chẳng lúc nào danh hoạ ấy cho phép mình lãng phí, ngay cả khi cô độc với bệnh tật bủa vây, thì những bức hoạ vẫn được ra đời, "Starry Night" (Đêm đầy sao) chính là một trong số đó.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Thời gian chính là thước đo cho sự cố gắng, là thuốc thử để mỗi chúng ta biết rằng mình cần sống thế nào cho ý nghĩa?*

142. NÊU TÁC HẠI CỦA SỰ LÃNG PHÍ THỜI GIAN SỐNG

Chẳng phải lúc than là chúng ta đang để thời gian trôi đi một cách lãng phí sao? *Mỗi giây, mỗi phút trôi qua cũng chính là ta đang bỏ lỡ cơ hội để thay đổi chính mình và thực hiện ước mơ hay mục tiêu. Bởi lẽ, cơ hội hiện hữu ở bất cứ thời điểm nào trong cuộc sống và chẳng hề báo trước.* ***Chỉ cần lơ là trong phút chốc, chúng ta đã để cơ hội lướt qua khỏi kẽ tay mình mà không kịp nắm lấy.*** *Cùng với đó, xã hội ngày càng phát triển không ngừng, guồng quay cuộc sống chưa bao giờ ngơi nghỉ.* ***Chúng ta chỉ cần chững lại chút ít, lãng phí thời gian trong khi những người khác, xã hội cứ luôn tiến bước, chính ta sẽ tụt lại phía sau. Ta trở thành kẻ "lội nước đi sau".*** *Khi chúng ta chẳng quan tâm đến thời gian mà mình đang sử dụng, ta hoàn toàn có thể rớt xuống vực sâu của một kẻ trì trệ.* ***Ta dần dà trở thành kẻ lười biếng và thích trì hoãn.*** *Chúng ta giữ cho mình suy nghĩ "vẫn còn kịp", chúng ta nghĩ mình có nhiều thời gian để hoàn thành tất cả, chúng ta chấp nhận lần nữa những việc cần làm. Nhưng thời gian thì chẳng chờ đợi ai cả. Chẳng ai trong chúng ta "còn kịp" khi cứ mãi trì hoãn. Chỉ khi ta biết quý trọng thời gian, ta mới chủ động đón nhận mọi thứ, chủ động trong cuộc sống của chính mình. Hơn hết, khi ta chẳng còn lãng phí thời gian, ta mới có khả năng thay đổi chính mình. Quý trọng thời gian cho phép ta làm được nhiều điều có ý nghĩa với bản thân và cuộc sống quanh ta.* ***Cuộc sống thì vô hạn nhưng thời gian đời người thì hữu hạn, vì thế mà từng phút giây trong cuộc đời mình, chẳng lúc nào Vincent van Gogh thôi sáng tạo nghệ thuật. Ông vẽ rất nhiều bức tranh, để lại cho nhân loại những kiệt tác hội hoạ. Mỗi khoảnh khắc chẳng lúc nào danh hoạ ấy cho phép mình lãng phí, ngay cả khi cô độc với bệnh tật bủa vây, thì những bức hoạ vẫn được ra đời, "Starry Night" (Đêm đầy sao) chính là một trong số đó.*** *Thời gian chính là thước đo cho sự cố gắng, là thuốc thử để mỗi chúng ta biết rằng mình cần sống thế nào cho ý nghĩa. Chúng ta không nhận ra giá trị thời gian cho tới khi thời gian không còn. Cuộc đời tưởng dài nhưng thực ra trôi qua rất nhanh chóng. Đôi khi, chúng ta vô tình lãng phí thời gian quý giá cho những điều có giá trị vào những điều vô nghĩa, đến khi nhìn lại thấy hối hận thì đã quá muộn.*

Đề luyện 143: **GIẢI PHÁP TRỞ THÀNH PHIÊN BẢN TỐT HƠN CỦA CHÍNH MÌNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu "Giải pháp trở thành phiên bản tốt hơn của chính mình" *Chúng ta từng ước được sống nguyên bản của chính mình giữa cuộc sống muôn màu dáng vẻ. Nhưng không, sống như một nguyên bản thôi có lẽ là chưa đủ. Ta cần sống bằng những phiên bản tốt hơn của chính mình.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Chúng ta có một nguyên bản của riêng mình, nhưng vẫn luôn cần những phiên bản chính mình tốt hơn. Đó là khi con người học được cái hoàn thiện chính mình.* - Ý 2. *Bước khởi nguồn đầu tiên cho những phiên bản tốt hơn là khi con người biết lắng nghe và thay đổi: lắng nghe tiếng nói từ sâu bên trong mình, lắng nghe những ý kiến, đánh giá đầy khách quan của những người xung quanh về mình.* - Ý 3. *Phiên bản tốt hơn còn đến từ việc tích lũy và trải nghiệm* - Ý 4. *Phiên bản tốt hơn của chính mình sẽ đến khi con người biết thích ứng với hoàn cảnh: học được cách chấp nhận những khó khăn, thử thách và vượt qua nó.* - Ý 5. *Phiên bản tốt hơn của mỗi người dần hình thành khi ta biết cách làm đầy mình hơn, hoàn thiện bản thân vốn chẳng hoàn hảo của mình.*
	Chứng minh: *Con người chỉ có thể hoàn thiện mình hơn khi mỗi chúng ta có tri thức và không ngừng nâng cao tầm hiểu biết của bản thân.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta cũng cần sống với những phiên bản tốt hơn của chính mình. Chừng nào ta còn khả năng tự làm mới bản thân, ta còn đang sống.*

143. GIẢI PHÁP TRỞ THÀNH PHIÊN BẢN TỐT HƠN CỦA CHÍNH MÌNH

Câu nói: "Bạn sinh ra là một nguyên bản, đừng chết như một bản sao", đã khẳng định mỗi người sinh ra đã là một bản thể đặc trưng không hề trộn lẫn. **Chúng ta từng ước được sống nguyên bản của chính mình giữa cuộc sống muôn màu dáng vẻ. Nhưng không, sống như một nguyên bản thôi có lẽ là chưa đủ. Ta cần sống bằng những phiên bản tốt hơn của chính mình.** Hàng năm hãng điện thoại được ưa chuộng nhất thế giới Apple vẫn đưa ra những phiên bản mới nhất của chiếc điện thoại Iphone với những tính năng được cải tiến. Và mỗi lần như vậy, người dùng khắp thế giới đều săn đón nó hết sức nhiệt tình. Nguyên do cho sự yêu thích ấy là những cải tiến phù hợp với sự phát triển của đời sống, của thị hiếu người dùng,.. Có lẽ cuộc đời mỗi người cũng cần những phiên bản như thế. Chúng ta có một nguyên bản của riêng mình, nhưng vẫn luôn cần những phiên bản chính mình tốt hơn. Đó là khi con người học được cái hoàn thiện chính mình. Bước khởi nguồn đầu tiên cho những phiên bản tốt hơn là khi con người biết lắng nghe và thay đổi. Chúng ta lắng nghe tiếng nói từ sâu bên trong mình, để biết bản thân mình đang ra sao, đang cần hay mong muốn điều gì để rồi từ đó mà thay đổi cho thỏa mãn bản thân. Cùng với đó là sự lắng nghe những ý kiến, đánh giá đầy khách quan của những người xung quanh về mình. Từ đó mà ta biết rút kinh nghiệm, tiếp thu và thay đổi bản thân mình sao cho phù hợp nhất. Phiên bản tốt hơn còn đến từ việc tích lũy và trải nghiệm. Con người chỉ có thể hoàn thiện mình hơn khi mỗi chúng ta có tri thức và không ngừng nâng cao tầm hiểu biết của bản thân. Tri thức trở thành chìa khoá để mỗi người khai mở những chân trời mới. Và rồi những trải nghiệm làm phiên bản mỗi người có thêm nhiều xúc cảm. Ta hoàn thiện trái tim và tâm hồn mình bằng chính những trải nghiệm đó. Và rồi phiên bản tốt hơn của chính mình sẽ đến khi con người biết thích ứng với hoàn cảnh. Chúng ta học được cách chấp nhận những khó khăn, thử thách và vượt qua nó. phiên bản tốt hơn của mỗi người dần hình thành khi ta biết cách làm đầy mình hơn, hoàn thiện bản thân vốn chẳng hoàn hảo của mình. Mỗi chúng ta cũng cần sống với những phiên bản tốt hơn. Chừng nào ta còn khả năng tự làm mới bản thân, ta còn đang sống.

Đề luyện 144: **SUY NGHĨ VỀ SỰ QUÝ GIÁ CỦA TÌNH YÊU**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được sự quý giá của tình yêu trong cuộc sống.* *"Hãy yêu thương say đắm và nồng nhiệt, có thể bạn sẽ bị tổn thương nhưng đó là cách để bạn sống trọn vẹn cuộc đời này", quả thực vậy, tình yêu là một mảnh ghép quan trọng và đáng quý của trái tim, của tâm hồn và của sự vẹn toàn trong cuộc sống của chúng ta.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Có tình yêu, ta sẽ có một nơi để dựa vào những lúc mệt mỏi, ta sẽ có một mái ấm để trở về, một bờ vai để sẻ chia, tâm sự về biết bao vui buồn của cuộc sống. *- Ý 2. Chính tình yêu đã tạo nên sự sống, tạo nên ý nghĩa tồn tại của mỗi con người.* *- Ý 3. Tình yêu luôn gắn liền với những giá trị thanh cao, trong sáng, nó giúp cho con người nỗ lực trở thành phiên bản tốt hơn mỗi ngày; nó giúp ta biết suy nghĩ cho người khác, biết quan tâm đến hạnh phúc của những người xung quanh.* *- Ý 4. Tình yêu với sự rung động mãnh liệt đã trở thành động lực để con người có thể dũng cảm tiến về phía trước, dũng cảm nhận ra sứ mệnh của bản thân để không ngừng vươn lên.*
	Chứng minh: *Chính sự nảy nở diệu kì của tình yêu và cuộc hôn nhân viên mãn với cô gái người lai xinh đẹp Kanae Miyahara, Nick Vujicic - nhân vật truyền cảm hứng nổi tiếng thế giới đã có cho mình một gia đình nhỏ, một nguồn động lực to lớn để anh vượt qua mọi rào cản khiếm khuyết.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Tất cả chúng ta đều cần phải biết nâng niu, trân trọng tình yêu, trân trọng từng khoảnh khắc ngọt ngào, ấm áp trong cuộc sống đến từ tình yêu.*

144. SUY NGHĨ VỀ SỰ QUÝ GIÁ CỦA TÌNH YÊU

*Có một câu nói mà tôi vẫn luôn nhớ mãi thế này: "**Hãy yêu thương say đắm và nồng nhiệt, có thể bạn sẽ bị tổn thương nhưng đó là cách để bạn sống trọn vẹn cuộc đời này", quả thực vậy, tình yêu là một mảnh ghép quan trọng và đáng quý của trái tim, của tâm hồn và của sự vẹn toàn trong cuộc sống của chúng ta.** Không có tình yêu, thế giới sẽ bị ám ảnh bởi một gam màu đen tối. Tình yêu trong khái niệm mở rộng của nó chứ không phải chỉ là tình yêu nam nữ, đó là tình yêu mà tất cả chúng ta dành cho nhau, là tình cảm gia đình, tình tri kỉ gắn bó,... Tình yêu chính là nguồn dinh dưỡng kì diệu nhất cho đời sống tinh thần mỗi con người. Có tình yêu, ta sẽ có một nơi để dựa vào những lúc mệt mỏi, ta sẽ có một mái ấm để trở về, một bờ vai sẵn sàng sẻ chia, tâm sự về những vui buồn trong cuộc sống. Tình yêu thổi vào hồn ta những dư vị ngọt ngào nhất, những khoảnh khắc cô đọng nhất và cả những dịu êm chân thành nhất sau cơn giông bão của cuộc đời. Chính tình yêu đã tạo nên sự sống, tạo nên ý nghĩa tồn tại của mỗi con người. Tình yêu luôn gắn liền với những giá trị thanh cao, trong sáng, nó làm cho con người muốn mình trở thành phiên bản tốt hơn mỗi ngày, nó giúp ta biết suy nghĩ cho người khác, biết quan tâm đến hạnh phúc của mọi người xung quanh hơn. Tình yêu với sự rung động mãnh liệt đã trở thành động lực quý giá để con người có thể dũng cảm tiến về phía trước, dũng cảm nhận ra sứ mệnh của bản thân để không ngừng nỗ lực, không ngừng vươn lên. **Chính sự nảy nở diệu kì của tình yêu và cuộc hôn nhân viên mãn với cô gái người lai xinh đẹp Kanae Miyahara, Nick Vujicic - nhân vật truyền cảm hứng nổi tiếng thế giới đã có cho mình một gia đình nhỏ, một nguồn động lực to lớn để anh vượt qua mọi rào cản khiếm khuyết. Dù không có chân, anh vẫn đi trên con đường ngập tràn tình yêu và hạnh phúc. Dù không có tay, anh vẫn được cả thế giới ôm vào lòng với những yêu thương chân thành.** Tình yêu thiêng liêng và quý giá như vậy, nó là một phần không thể thiếu trong cuộc sống mỗi con người. Chính bởi lẽ đó mà tất cả chúng ta đều cần phải biết nâng niu, trân trọng tình yêu, trân trọng từng khoảnh khắc ngọt ngào, ấm áp như trân trọng thứ của cải đáng quý nhất của trái tim và tâm hồn mình vậy!*

Đề luyện 145: **SỨC MẠNH ĐÁNH THỨC TIỀM LỰC ĐẤT NƯỚC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sức mạnh đánh thức tiềm lực đất nước của mỗi cá nhân". *Tiềm lực ấy là nguồn sức mạnh vốn được ẩn giấu sâu bên trong mỗi con người, trong chính mỗi quốc gia chứ không đơn thuần là tài nguyên hay khoáng sản.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Tiềm lực ấy trở thành sức mạnh có khả năng vực dậy cả một quốc gia trước bờ vực của khó khăn, thử thách.* - Ý 2. *Tiềm lực đất nước sức mạnh khi mỗi chúng ta có khả năng thích nghi, đối diện và vượt qua hiểm cảnh hay sự lao động, sáng tạo để vươn lên phía trước.* - Ý 3. *Sức mạnh ấy trước hết được khơi dậy khi con người biết đứng lên để bảo vệ đất nước, biết dùng tài năng,... cống hiến cho Tổ quốc.* - Ý 4. *Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, mỗi đất nước luôn cần những "chủ nhân" biết cách đánh thức tiềm lực đất nước để đưa đất nước sánh vai cùng các cường quốc năm châu.*
	Chứng minh: *Hàn Quốc đã có một cú chuyển mình vượt trội để từ một đất nước nghèo khó sau chiến tranh mà trở thành một trong "bốn con rồng châu Á". Sự phát triển "thần kỳ" của "xứ sở Kim Chi" cả về kinh tế, văn hoá và xã hội là kết quả có được khi tiềm lực đất nước được đánh thức.* *Người Hàn Quốc đã đưa hình ảnh đất nước mình ra toàn thế giới, đưa văn hoá và con người Hàn Quốc trở thành tấm gương để nhiều quốc gia học tập.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Câu chuyện của đất nước Hàn Quốc thực sự đã trở thành nguồn cổ vũ, để tuổi trẻ Việt Nam ý thức hơn về sức mạnh và nghĩa vụ đánh thức tiềm lực đất nước.*

145. SỨC MẠNH ĐÁNH THỨC TIỀM LỰC ĐẤT NƯỚC CỦA MỖI CÁ NHÂN

Khi những ngày đất nước oằn mình chống lại đại dịch Covid; khi đồng bào miền Trung hứng chịu cơn bão lịch sử thì người dân cả nước đồng lòng hướng về. ***Qua đó, ta mới có thể thấy tiềm lực của đất nước lớn mạnh, có khả năng vươn mình ra khỏi khó khăn. Có lẽ tiềm lực ấy là nguồn sức mạnh vốn được ẩn giấu sâu bên trong mỗi con người, trong chính mỗi quốc gia chứ không đơn thuần là tài nguyên hay khoáng sản.*** *Và khi cần những nguồn lực ấy trở thành sức mạnh có khả năng vực dậy cả một quốc gia trước bờ vực của khó khăn, thử thách. Nó cũng là sức mạnh khi mỗi chúng ta có khả năng thích nghi, đối diện và vượt qua hiểm cảnh hay sự lao động, sáng tạo để vươn lên phía trước. Mỗi con người đều giữ vai trò là một cá nhân độc lập. Họ mang trong mình những đặc điểm, khả năng hay thế mạnh riêng. Nhưng bên cạnh tư cách cá nhân độc lập ấy, mỗi con người vẫn luôn là một phần của cộng đồng, của một đất nước. Chính vì thế, sợi dây liên kết giữa mỗi cá thể và cộng đồng luôn bền chặt và gắn bó. Để rồi khi đất nước cần đến sức mạnh của mỗi người, sợi dây lại rung lên như một cách đánh thức những tiềm lực tưởng chừng đã ngủ quên trong mỗi con người. Sức mạnh ấy trước hết được khơi dậy khi con người biết đứng lên để bảo vệ đất nước, biết dùng tài năng,... cống hiến cho Tổ quốc. Hay chăng, khi con người ý thức rõ ràng về những thế mạnh, những nguồn tài nguyên thiên nhiên hay văn hoá của đất nước, dân tộc mình và vận dụng chúng để đưa đất nước đi lên. Nhất là trong bối cảnh hội nhập quốc tế như hiện nay, mỗi đất nước luôn cần những "chủ nhân" biết cách đánh thức tiềm lực đất nước để đưa đất nước sánh vai cùng các cường quốc năm châu.* ***Hàn Quốc đã có một cú chuyển mình vượt trội để từ một đất nước nghèo khó sau chiến tranh mà trở thành một trong "bốn con rồng châu Á". Sự phát triển "thần kỳ" của "xứ sở Kim Chi" cả về kinh tế, văn hoá và xã hội là kết quả có được khi tiềm lực đất nước được đánh thức. Người Hàn Quốc đã đưa hình ảnh đất nước mình ra toàn thế giới, đưa văn hoá và con người Hàn Quốc trở thành tấm gương để nhiều quốc gia học tập.*** *Câu chuyện của đất nước Hàn Quốc thực sự đã trở thành nguồn cổ vũ, để tuổi trẻ Việt Nam ý thức hơn về sức mạnh và nghĩa vụ đánh thức tiềm lực đất nước mình.*

Đề luyện 146: **SỰ CẦN THIẾT CỦA Ý THỨC TỰ NGUYỆN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được "Sự cần thiết của ý thức tự nguyện". *Những ngày đất nước cong mình chống dịch, chúng ta bắt gặp không ít những hình ảnh ấm lòng đến từ ý thức tự nguyện. Người dân tự nguyện đóng góp, ủng hộ chống dịch; những y, bác sĩ, những sinh viên sẵn sàng tự nguyện tiến về tuyến về tuyến đầu; chúng ta tuân theo chỉ thị Nhà nước ban hành, tự nguyện ở nhà phòng chống dịch. Chính ý thức về sự tự nguyện đã trở thành động lực "khởi sinh" cho những nghĩa cử cao đẹp.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Ý thức tự nguyện thôi thúc mỗi cá nhân sống hết mình và rồi không ngừng cố gắng, học hỏi để góp sức mình cho đời sống chung.* - Ý 2. *Chỉ có sự tự nguyện mới giúp con người ý thức hơn về trách nhiệm của mình.* - Ý 3. *Khi ý thức về sự tự nguyện đang cao, chúng ta học được cách cho đi mà không toan tính được mất, hơn thua.* - Ý 4. *Sự tự nguyện ấy gắn kết con người lại với nhau bằng một sợi dây đoàn kết bền chặt.* - Ý 5. *Ý thức về sự tự nguyện giúp ta cùng nhau sẵn sàng san sẻ khó khăn, đóng góp lợi ích cho cộng đồng* -Ý 6. *Ý thức tự nguyện nhắc nhở mỗi chúng ta về giá trị của bản thân mình.* **Chứng minh:** *Tinh thần tự nguyên xông pha, ghi tên mình vào công cuộc chống dịch của những con người thầm lặng.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cần ý thức hơn về hành động tự nguyện mang nhiệt huyết thanh niên để đóng góp, cống hiến vào các hoạt động công ích hướng đến cộng đồng.*

146. SỰ CẦN THIẾT CỦA Ý THỨC TỰ NGUYỆN

Những ngày đất nước cong mình chống dịch, chúng ta bắt gặp không ít những hình ảnh ấm lòng đến từ ý thức tự nguyện. Người dân tự nguyện đóng góp, ủng hộ chống dịch; những y, bác sĩ, những sinh viên sẵn sàng tự nguyện tiến về tuyến đầu; chúng ta tuân theo chỉ thị Nhà nước ban hành, tự nguyện ở nhà phòng chống dịch. ***Chính ý thức về sự tự nguyện đã trở thành động lực "khởi sinh" cho những nghĩa cử cao đẹp.*** *Ý thức tự nguyện thôi thúc mỗi cá nhân sống hết mình và rồi không ngừng cố gắng, học hỏi để góp sức mình cho đời sống chung. Chúng ta sinh ra để lưu dấu lại trên mặt đất chứ không phải để biến đi như một hạt cát. Chỉ có sự tự nguyện mới giúp con người ý thức hơn về trách nhiệm của mình. Để từ đó,* ***sự tự nguyện dạy con người về lòng hy sinh và cống hiến.*** *Sẽ thế nào khi chúng ta chỉ biết nghĩ cho bản thân mình, chỉ biết nhận lại mà không trao đi? Chính vì thế, khi ý thức về sự tự nguyện đang cao, chúng ta học được cách cho đi mà không toan tính được mất, hơn thua. Cứ thế, những tấm lòng vàng được nhân lên bởi có sự tự nguyện của mỗi cá nhân. Và rồi sự tự nguyện ấy gắn kết con người lại với nhau bằng một sợi dây đoàn kết bền chặt. Khi có ý thức về sự tự nguyện, ta thôi đùn đẩy trách nhiệm, nghĩa vụ cho người khác, ta cùng nhau sẵn sàng san sẻ khó khăn, đóng góp lợi ích cho cộng đồng. Hơn tất cả, ý thức tự nguyện nhắc nhở mỗi chúng ta về giá trị của bản thân mình. Nó nhắc ta về nghĩa vụ, về trách nhiệm, về cách sống làm sao cho cuộc đời mình có giá trị và đúng nghĩa. Như bông hoa sống biết tỏa hương cho đời, như con chim biết dâng tiếng ca cho cuộc sống.* ***Chúng ta sẽ để lại đây lời cảm ơn chân thành cho tinh thần tự nguyên xông pha, ghi tên mình vào công cuộc chống dịch của những con người thầm lặng.*** *Cuộc đời mỗi người chỉ trở nên có ý nghĩa khi nó là một cuộc đời có ý nghĩa với người khác, với chính chúng ta. Tuy thế, nhưng chúng ta vẫn "thoáng buồn" khi có những thanh niên tình nguyện đòi "phụ cấp". Có lẽ, cần ý thức hơn về hành động tự nguyện mang nhiệt huyết thanh niên để đóng góp, cống hiến vào các hoạt động công ích hướng đến cộng đồng. Không nên đặt nặng việc được hỗ trợ hay không"... Không có áp đặt, không thúc ép, chính sự tự nguyện cống hiến ấy mới là thứ đáng trân trọng hơn cả.*

Đề luyện 147: **LÀM THẾ NÀO ĐỂ TRỞ NÊN MẠNH MẼ?**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *"Làm thế nào để trở nên mạnh mẽ?"* *Sâu trong chúng ta, ai cũng đã một lần mong muốn mình trở nên mạnh mẽ để khi đối diện với những khó khăn, khi ta là kẻ yếu bị dẫm đạp, hay khi ta mong muốn được trở thành "người hùng" để bảo vệ người mình yêu thương.* ***Vì thế, mỗi người lại có cách thức khác nhau để trở nên mạnh mẽ.***
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sự mạnh mẽ trước tiên là sự sống mãnh liệt ở nội tại mỗi người: Khi con người ý thức về sự sống của mình, về những tâm tư, tình cảm hay suy nghĩ cũng là khi con người mường tượng về sức sống nơi mình. *- Ý 2. Sự mạnh mẽ có những bước tiến đầu tiên khi mà con người có khả năng thấu hiểu, kiểm soát, điều chỉnh những hành động cũng như cảm xúc nơi mình.* *- Ý 3. Sự mạnh mẽ còn được đánh dấu khi con người từ làm chủ bản thân đến làm chủ cuộc đời chính mình: Ta biết bản thân mình là ai, ta cần làm gì hay cần điều gì trong hành trình sống. Ngay khi những hành trang đủ đầy, con người hoàn toàn có khả năng đối diện, đương đầu với khó khăn, thử thách.* *- Ý 4. Sự mạnh mẽ hoàn thiện khi con người sống mà biết nghĩ về người khác hay cuộc đời chung.*
	Chứng minh: *Nhà văn của nghị lực, Trà My. Với đôi chân bị bại liệt, chỉ có thể nằm một chỗ và ú ớ nói không thành lời. Nhưng cô gái ấy, không chịu buông xuôi, mạnh mẽ và kiên cường. Sau thời gian dài tập luyện vất vả, sự cố gắng, cùng niềm đam mê văn chương, giờ đây chị là cây bút quen thuộc với nhiều độc giả.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Bản thân cần ý thức hơn về sự mạnh mẽ.*

147. LÀM THẾ NÀO ĐỂ TRỞ NÊN MẠNH MẼ?

Chắc hẳn thẳm sâu trong ta, ai cũng đã một lần mong muốn mình trở nên mạnh mẽ để đối diện với những khó khăn trong cuộc sống, để khi bị dẫm đạp, hay khi ta mong muốn được trở thành "người hùng" để bảo vệ những người mình yêu thương. ***Vì thế, mỗi người lại có cách thức khác nhau nhau để trở nên mạnh mẽ.*** *Có người coi quyền lực là sự mạnh mẽ, người khác lại cho rằng sự mạnh mẽ đến từ tiềm lực tài chính.* ***Nhưng có lẽ sự mạnh mẽ trước tiên là sự sống mãnh liệt ở nội tại mỗi người. Khi con người ý thức về sự sống của mình, về những tâm tư, tình cảm hay suy nghĩ cũng là khi con người mường tượng về sức sống nơi mình.*** *Chính vì thế, sự mạnh mẽ có những bước tiến đầu tiên khi mà* ***con người có khả năng thấu hiểu, kiểm soát, điều chỉnh những hành động cũng như cảm xúc nơi mình.*** *Sự mạnh mẽ hiện tồn dưới hình dạng của con người biết làm chủ bản thân. Hơn thế,* ***sự mạnh mẽ còn được đánh dấu khi con người từ làm chủ bản thân đến làm chủ cuộc đời chính mình.*** *Con người sẽ càng mạnh mẽ hơn khi hiểu mình, hiểu đời.* ***Ta biết bản thân mình là ai, ta cần làm gì hay cần điều gì trong hành trình sống.*** *Ngay khi những* ***hành trang đủ đầy, con người hoàn toàn có khả năng đối diện, đương đầu với khó khăn, thử thách trong cuộc sống.*** *Chỉ có sự đối diện trực tiếp như thế, con người mới trở nên mạnh mẽ hơn. Kẻ mạnh là kẻ có thể nâng người khác trên đôi vai của mình, chứ không phải chà đạp họ xuống.* ***Sự mạnh mẽ hoàn thiện khi con người sống mà biết nghĩ về người khác hay cuộc đời chung.*** *Ta sống với suy nghĩ giúp đỡ, hy sinh, cho đi mà không đòi hỏi phải nhận lại, không toán tính thiệt hơn, cuộc đời vì thế mà trở nên tốt đẹp. Con người cũng từ đây mà trở nên mạnh mẽ.* ***Nói về việc làm thế nào để trở nên mạnh mẽ, tôi muốn dành những lời chân thành và cảm phục nhất đến những bạn không may mắn khi sinh ra bị dị tật, nhưng họ vẫn vươn lên như cây xương rồng trên sa mạc. Nhà văn của nghị lực, Trà My. Với đôi chân bại liệt, chỉ có thể nằm một chỗ và ú ớ nói không thành lời. Nhưng cô gái ấy, không chịu buông xuôi, mạnh mẽ và kiên cường. Sau thời gian dài tập luyện vất vả, sự cố gắng, cùng niềm đam mê văn chương, giờ đây chị là cây bút quen thuộc với nhiều độc giả.*** *Từ Trà My, người lành lặn như chúng ta nghĩ gì?*

Đề luyện 148: **NGUYÊN NHÂN ĐỂ "MỖI CÁ NHÂN NHỎ BÉ LẠI CÓ THỂ GÓP PHẦN TÁC ĐỘNG LỚN LAO TỚI CỘNG ĐỒNG"**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu nguyên nhân để "mỗi cá nhân nhỏ bé lại có thể góp phần tác động lớn lao tới cộng đồng". *Con người cũng vậy, "mỗi cá nhân nhỏ bé lại có thể góp phần tác động lớn lao tới cộng đồng". Bởi lẽ mỗi cá nhân sinh ra là một cá thể riêng biệt, độc lập và thật nhỏ bé.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Mọi hành động của cá nhân đều có thể tác động lên những chuẩn mực, thước đo của cộng động.* - Ý 2. *Chúng ta có sống với tư cách cá nhân biệt lập, bởi không ai có thể giúp chúng ta tồn tại nếu chúng ta không tự ăn cho cơ thể tồn tại cả. Nhưng tư cách cá nhân ấy không bao giờ tách biệt với tư cách cộng đồng. ta luôn sống với một xã hội với những người xung quanh.* - Ý 3. *Khi tư tưởng là thứ có thể "lây lan" thì dù cho nó xuất phát từ một cá nhân nhỏ bé nhưng cũng hoàn toàn khả năng ảnh hưởng đến những người xung quanh và trở thành một ý thức hệ.* - Ý 4. *Những suy nghĩ, việc làm tử tế và tích cực có thể góp phần làm cộng đồng trở lên tốt đẹp hơn và ngược lại cũng có thể xấu đi chỉ vì một vài cá nhân nhỏ bé tưởng chừng vô hại.*
	Chứng minh: *Trong những ngày đất nước căng mình chống chọi với dịch bệnh, chúng ta bắt gặp những hình ảnh các em bé tự mình đi cách ly, vượt qua bệnh dịch.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta đều là những điều nhỏ bé phi thường đối với cộng đồng. Nếu không thể chung tay vì một bản thể hoàn chỉnh hơn, thì cũng đừng là tế bào ung thư để hủy hoại cả một cơ thể con người.*

148. NGUYÊN NHÂN ĐỂ "MỖI CÁ NHÂN NHỎ BÉ LẠI CÓ THỂ GÓP PHẦN TÁC ĐỘNG LỚN LAO TỚI CỘNG ĐỒNG"

Mỗi chúng ta hãy nhìn vào những quân cờ domino khi nghĩ về vai trò của mỗi cá nhân đối với cộng đồng. Quân cờ đầu tiên có thể nhỏ bé bình thường, không có nhiều quyết định trong việc thắng thua. Thế nhưng khi nó đổ gục cùng có thể khiến hàng loạt những quân cờ sau liên tiếp đổ rạp như thế, cuối cùng cả một hàng domino đã không còn đứng thẳng. ***Con người cũng vậy, "mỗi cá nhân nhỏ bé lại có thể góp phần tác động lớn lao tới cộng đồng".*** *Bởi lẽ mỗi cá nhân sinh ra là một cá thể riêng biệt, độc lập và thật nhỏ bé. Chúng ta có sống với tư cách cá nhân biệt lập, bởi không ai có thể giúp chúng ta tồn tại nếu chúng ta không tự ăn cho cơ thể tồn tại cả. Nhưng tư cách cá nhân ấy không bao giờ tách biệt với tư cách cộng đồng. Ta luôn sống với một xã hội với những người xung quanh. Chính vì thế, mọi hành động của cá nhân đều có thể tác động lên những chuẩn mực, thước đo của cộng động. Không chỉ có vậy, khi tư tưởng là thứ có thể "lây lan" thì dù cho nó xuất phát từ một cá nhân nhỏ bé nhưng cũng hoàn toàn có khả năng ảnh hưởng đến những người xung quanh và trở thành một ý thức hệ. Khi đó, những suy nghĩ, việc làm tử tế và tích cực có thể góp phần làm cộng đồng trở lên tốt đẹp hơn và ngược lại cũng có thể xấu đi chỉ vì một vài cá nhân nhỏ bé tưởng chừng vô hại. Hơn thế con người có khả năng kiến tạo cộng đồng, bởi lẽ sự sống của cộng đồng chỉ phát triển khi có những cá nhân khác biệt so với cộng đồng hiện có. Chính với sự khác biệt nhỏ bé ấy thôi thúc sự phát triển của một cộng đồng.* ***Trong những ngày đất nước căng mình chống chọi với dịch bệnh, chúng ta bắt gặp những hình ảnh các em bé tự mình đi cách ly, vượt qua bệnh dịch. Các em nhỏ bé cả về tuổi tác hay suy nghĩ, sự tự lập, ngoan ngoãn của các em một cách vô tình đã mang đến sự tích cực, yêu thương và hơn cả là động lực, niềm tin chiến thắng đại dịch của hơn chín mươi triệu người Việt.*** *Mỗi chúng ta đều là những điều nhỏ bé phi thường đối với cộng đồng. Nếu không thể chung tay vì một bản thể hoàn chỉnh hơn, thì cũng đừng là tế bào ung thư để hủy hoại cả một cơ thể con người. Chúng ta nghĩ sao, nếu vì một người nhỏ bé thiếu ý thức, làm cả đất nước Việt Nam biến thành Ấn Độ thứ hai? Câu trả lời ở bạn!*

Đề luyện 149: **LÀM THẾ NÀO ĐỂ CÓ ĐƯỢC SỰ BÌNH YÊN?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Làm thế nào để có được bình yên?" *Chúng ta loay hoay tìm rất nhiều cách thức để có một sự bình yên riêng mình. Vậy làm thế nào để có được thanh âm thanh trong ấy, liệu mọi người đã tìm ra giải pháp đúng nghĩa?*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Nền móng cho sự bình yên của tâm hồn là những cảm xúc được thực thà cất lời* - Ý 2. *Sự lắng nghe, thấu hiểu con người sâu bên trong mình khiến con người biết bản thân muốn gì, yêu thích điều gì.* - Ý 3. *Ta học được cách trân trọng chính mình, sự trân trọng ấy là bước đệm cho sự yêu thương bản thân mình.* - Ý 4. *Khi con người biết cách yêu thương bản thân, ta sẽ yêu thương người khác, yêu thương cuộc sống. Sự bình yên đến khi con người tìm ra hạnh phúc từ những điều xung quanh.*
	Chứng minh: *Giống như cách mà nhà thiết kế trẻ Nguyễn Thị Ngoan lựa chọn bỏ phố về quê để đi tìm bình yên cho mình. Lựa chọn rời xa ánh đèn đô thị, cô gái trẻ về vùng quê xây dựng cho mình một căn nhà nhỏ bên cạnh một mảnh vườn. Với niềm yêu thích thiết kế, kiến trúc, Ngoan xây dựng một xưởng mộc tại gia, nơi cô làm những vật phẩm trang trí hình những chú cá nhỏ dễ thương bằng gỗ. Ngoan tìm được sự bình yên riêng mình và lan toả sự bình yên đó đến với những người xung quanh bằng những câu chuyện nhỏ, những hình ảnh về cuộc sống bình dị của bản thân.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức.** *Mỗi chúng ta dường như chỉ cần lắng nghe tiếng nói của cảm xúc, nhìn cuộc sống bằng ánh mắt yêu thương nhẹ nhàng. Sự bình yên rồi sẽ đến.*

149. LÀM THẾ NÀO ĐỂ CÓ ĐƯỢC SỰ BÌNH YÊN?

Trước cuộc sống đầy rẫy những khó khăn, thử thách dường như ai trong số chúng ta cũng mong muốn có được một cuộc sống bình yên. ***Chúng ta loay hoay tìm rất nhiều cách thức để có một sự bình yên riêng mình. Vậy làm thế nào để có được thanh âm thanh trong ấy, liệu mọi người đã tìm ra giải pháp đúng nghĩa?*** *Sự bình yên là cảm giác thư thái, nhẹ nhàng của tâm hồn mỗi người trước cuộc sống. Sự bình yên bắt đầu khi con người thành thật với cảm xúc của mình. Cuộc sống bộn bề khiến con người ta che giấu đi những cảm xúc thật, chúng ta lừa mình, dối người.* ***Nhưng nền móng cho sự bình yên của tâm hồn là những cảm xúc được thực sự cất lời.*** *Chỉ khi ta sống với những cảm xúc thật sự, không mệt mỏi tạo cho mình một lớp vỏ bọc, không cần sắm sửa những chiếc mặt nạ phủ lên cảm xúc của ta, chính lúc ấy con người mới sống thật với mình. Sự bình yên vì thế mà gõ cửa. Và rồi sự an yên tìm đến ta khi con người hiểu về mình.* ***Sự lắng nghe, thấu hiểu con người sâu thẳm bên trong mình khiến con người biết bản thân muốn gì, yêu thích điều gì.*** *Ta sống để làm những điều mình yêu thích và đam mê.* ***Ta học được cách trân trọng chính mình, sự trân trọng ấy là bước đệm cho sự yêu thương bản thân mình.*** *Khi ấy con đường có được sự bình yên ở cuộc đời mỗi người dường như lại rộng mở hơn.* ***Khi con người biết cách yêu thương bản thân, ta sẽ yêu thương người khác, yêu thương cuộc sống. Sự bình yên đến khi con người tìm ra hạnh phúc từ những điều xung quanh.*** ***Giống như cách mà nhà thiết kế trẻ Nguyễn Thị Ngoan lựa chọn bỏ phố về quê để đi tìm bình yên cho mình. Lựa chọn rời xa ánh đèn đô thị, cô gái trẻ về vùng quê xây dựng cho mình một căn nhà nhỏ bên cạnh một mảnh vườn. Với niềm yêu thích thiết kế, kiến trúc, Ngoan xây dựng một xưởng mộc tại gia, nơi cô làm những vật phẩm trang trí hình những chú cá nhỏ dễ thương bằng gỗ. Ngoan tìm được sự bình yên riêng mình và lan toả sự bình yên đó đến với những người xung quanh bằng những câu chuyện nhỏ, những hình ảnh về cuộc sống bình dị của bản thân.*** *Mỗi chúng ta dường như chỉ cần lắng nghe tiếng nói của cảm xúc, nhìn cuộc sống bằng ánh mắt yêu thương nhẹ nhàng. Sự bình yên rồi sẽ đến. Có lẽ, chúng ta cần một tách trà thơm khi thấy đuối sức trước cuộc sống khắc nghiệt này.*

Đề luyện 150: **SỰ GIẬN DỮ CÓ TÁC ĐỘNG THẾ NÀO VỚI CON NGƯỜI?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Sự giận dữ có tác động thế nào với con người?"* *Sẽ ra sao nếu trước những cơn nóng giận con người không được kiểm soát được? Liệu chúng ta có đánh mất sự lương thiện nơi mình chỉ vì không thể chế ngự của con quỷ mang tên "giận dữ"? Giận dữ là trạng thái cảm xúc của con người thể hiện sự bực tức, khó chịu và mất kiểm soát.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Khi giận dữ con người hoàn toàn có thể buông những lời lẽ gây tổn thương đối với người khác cũng như hành động thiếu lý trí.* - Ý 2. *Khi cảm xúc lấn lướt thì chúng luôn làm chùn bước những quyết định của lý trí.* - Ý 3. *Khi mê muội trong ngọn lửa giận dữ, con người dường như mất đi chính mình.* - Ý 4. *Giận dữ khiến ta đưa ra những chọn lựa thiếu tính khôn ngoan và thường là sai lầm.* - Ý 5. *Cuộc sống của mỗi chúng ta nếu để sự giận dữ chiếm lĩnh, cũng là khi ta bắt đầu sự hằn học với tất thảy con người hay những điều xung quanh.*
	Chứng minh: *Đã rất nhiều giọt nước mắt rơi cho những hành động phát ra từ cơn tức giận. Cuộc đời đáng sống và cần làm những bông hoa dâng hiến. Thế nhưng, làm thế nào khi đã gắn cuộc đời với bản án chung thân, hay quyết định tử hình?*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Khi mắc sai lầm, chúng ta chỉ biết đổ cho cơn tức giận mà "nghĩ quẩn, làm liều". Nhưng chúng không gây ra tội, bản thân chúng ta mà người hành động, hà có sao đổ lỗi? Hãy nhớ, "không ai có thể khiến bạn ghen tị, tức giận, thù hận hay tham lam - trừ khi bạn cho phép điều đó".*

150. SỰ GIẬN DỮ CÓ TÁC ĐỘNG THẾ NÀO VỚI CON NGƯỜI?

Sẽ ra sao nếu trước những cơn nóng giận con người không kiểm soát được? ***Liệu chúng ta có đánh mất sự lương thiện nơi mình chỉ vì không thể chế ngự của con quỷ mang tên "giận dữ".*** *Giận dữ là trạng thái cảm xúc của con người thể hiện sự bực tức, khó chịu và mất kiểm soát. Khi giận dữ con người hoàn toàn có thể buông những lời lẽ gây tổn thương đối với người khác cũng như hành động thiếu lý trí. Sự giận dữ làm con người khó lòng kiểm soát những cảm xúc nơi mình. Khi cảm xúc lấn lướt thì chúng luôn làm chùn bước những quyết định của lý trí. Những cảm xúc nhất thời khiến con người thiếu đi tỉnh táo, nó làm ta dễ dàng vấp ngã, hay bị chi phối bởi những điều ấy. Và rồi khi mê muội trong ngọn lửa giận dữ, con người dường như mất đi chính mình. Chúng ta dễ dàng đưa ra những chọn lựa thiếu tính khôn ngoan và thường là sai lầm. Sự giận dữ nuốt trọn sự bình tĩnh và phải chăng vì thế chúng ta vội vã hơn, ít thời giờ để suy ngẫm để đưa ra lựa chọn hay quyết định. Chính vì thế, mọi hành động, lời nói hay nghĩ suy được nảy sinh trong cơn giận dữ đều có thể khiến ta hối hận. Và rồi chính sự giận dữ khiến con người trở thành những kẻ cô độc. Phải chăng vì mọi người xung quanh ta e ngại cơn giận dữ, hay rồi chính những điều ta làm trong cơn giận vô tình làm tổn thương kẻ khác. Cuộc sống của mỗi chúng ta nếu để sự giận dữ chiếm lĩnh, cũng là khi ta bắt đầu sự hằn học với tất thảy con người hay những điều xung quanh. Cuộc sống trong con mắt của kẻ giận dữ chỉ toàn những điều khó chịu, xấu xa mà mất dần đi vẻ đẹp cuộc sống. Liệu rằng con người khi ấy còn có thể yêu thương, còn có cảm nhận được những điều tuyệt vời quanh mình? Hay thứ còn lại sau cơn giận là sự tự trách và một nỗi buồn chẳng thể hoá giải?* ***Đã rất nhiều giọt nước mắt rơi cho những hành động phát ra từ cơn tức giận. Cuộc đời đáng sống và cần làm những bông hoa dâng hiến. Thế nhưng, làm thế nào khi đã gắn cuộc đời với bản án chung thân, hay quyết định tử hình?*** *Khi mắc lỗi, mắc sai lầm, chúng ta chỉ biết đổ cho cơn tức giận mà "nghĩ quẩn, làm liều". Nhưng chúng không gây ra tội, bản thân chúng ta mà người hành động, hà có sao đổ lỗi? Hãy nhớ, "không ai có thể khiến bạn ghen tị, tức giận, thù hận hay tham lam - trừ khi bạn cho phép điều đó".*

Đề luyện 151. **Ý NGHĨA CỦA LÒNG DŨNG CẢM ĐỐI VỚI CON NGƯỜI TRONG HOÀN CẢNH KHÓ KHĂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Ý nghĩa của lòng dũng cảm đối với con người trong hoàn cảnh khó khăn".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Có lòng dũng cảm, ta mới dám đối mặt, đương đầu với những giông tố bất ngờ ập đến, ta mới có được nguồn động lực to lớn thôi thúc năng lực và lí trí chúng ta phải hành động, phải biết nắm bắt, tìm kiếm cơ hội để vươn lên, để tồn tại và để thoát khỏi những tăm tối.* - Ý 2. *Chỉ khi dũng cảm vượt qua những khó khăn, thử thách mới có thể trưởng thành và cứng cáp hơn.* - Ý 3. *Lòng dũng cảm giúp ta nhận ra sứ mệnh và giá trị của bản thân để nỗ lực hết mình, chiến đấu hết mình, để sống một cuộc đời trọn vẹn hơn, ý nghĩa hơn.* - Ý 4. *Lòng dũng cảm còn là phương tiện lai tạo nên những giá trị thiêng liêng, cao đẹp. Nhờ có lòng dũng cảm, ta cứu giúp được bao nhiêu những số phận khổ đau, bất hạnh, trao cơ hội cho biết bao nhiêu mảnh đời lấm lem trong những khó khăn, thử thách.*
	Chứng minh: *Mang trong mình hơi thở của lòng dũng cảm, những chiến sĩ áo trắng, áo xanh vẫn đang ngày đêm căng mình chiến đấu với đại dịch Covid-19 để bảo vệ cuộc sống hòa bình, ổn định cho nhân dân. Cũng từ lòng dũng cảm, mười ba người lính cứu hộ đã không ngại hiểm nguy lao vào vùng sạt lở ở thủy điện Rào Trăng để tìm kiếm, cứu giúp những người bị nạn vào tháng 10 năm 2020 vừa qua.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Đừng sợ một ngày cơn lũ ập đến cuộc đời ta mà hãy sợ một ngày, con người chúng ta mất đi lòng dũng cảm để vượt qua những cơn lũ ấy!*

151. Ý NGHĨA CỦA LÒNG DŨNG CẢM ĐỐI VỚI CON NGƯỜI TRONG HOÀN CẢNH KHÓ KHĂN

Mang trong mình hơi thở của lòng dũng cảm, những chiến sĩ áo trắng, áo xanh vẫn đang ngày đêm căng mình chiến đấu với đại dịch Covid-19 để bảo vệ cuộc sống hòa bình, ổn định cho nhân dân. Cũng từ lòng dũng cảm, mười ba người lính cứu hộ đã không ngại hiểm nguy lao vào vùng sạt lở ở thủy điện Rào Trăng để tìm kiếm, cứu giúp những người bị nạn vào tháng 10 năm 2020 vừa qua. *Trong những hoàn cảnh khó khăn, khắc nghiệt, lòng dũng cảm càng bộc lộ được sâu sắc sức mạnh tiềm ẩn của nó và càng chứng minh được ý nghĩa vô cùng lớn lao đối với cuộc sống của mỗi con người. Có lòng dũng cảm, ta mới dám đối mặt, đương đầu với những giông tố bất ngờ ập đến, ta mới có được nguồn động lực to lớn thôi thúc năng lực và lí trí chúng ta phải hành động, phải biết nắm bắt, tìm kiếm cơ hội để vươn lên, để tồn tại và để thoát khỏi những tăm tối.. Càng né tránh, trốn chạy, càng hèn mọn, nhút nhát, ta sẽ càng bị vùi dập, bị nhấn chìm. Chính vì vậy, chỉ bằng cách đối mặt và dũng cảm vượt qua khó khăn, thử thách, ánh sáng của tương lai mới dần được hé mở và soi rạng. Như con bướm non đã dũng cảm thoát khỏi cái kén đầy đau đớn để cất cánh bay cao, con người chúng ta cũng vậy, chỉ khi dũng cảm vượt qua những khó khăn, thử thách mới có thể trưởng thành và cứng cáp hơn. Người có lòng dũng cảm giống như một cây cổ thụ kiên cường trong gió bão, quyết đoán và mạnh mẽ, không để do dự, nghi ngờ lấn lướt. Lòng dũng cảm nảy sinh trong khó khăn, thử thách giúp ta nhận ra sứ mệnh và giá trị của bản thân để nỗ lực hết mình, chiến đấu hết mình, để sống một cuộc đời trọn vẹn hơn, ý nghĩa hơn. Không có lòng dũng cảm, có lẽ bao tài năng, nhân cách tốt đẹp đã bị nhấn chìm trong biển cả tăm tối của nghịch cảnh. Không chỉ là cứu tinh của cuộc đời mình, lòng dũng cảm còn là phương tiện lại tạo nên những giá trị thiêng liêng, cao đẹp. Nhờ có lòng dũng cảm, ta cứu giúp được bao nhiêu những số phận khổ đau, bất hạnh, trao cơ hội cho biết bao nhiêu mảnh đời lấm lem trong những khó khăn, thử thách. Đừng sợ một ngày cơn lũ ập đến cuộc đời ta mà hãy sợ một ngày, con người chúng ta mất đi lòng dũng cảm để vượt qua những cơn lũ ấy!*

Đề luyện 152. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ GẮN KẾT GIỮA CÁ NHÂN VÀ TẬP THỂ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *"Tầm quan trọng của sự gắn kết giữa cá nhân và tập thể".* *Sự gắn kết giữa cá nhân và tập thể đóng một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình trải nghiệm cuộc sống và khám phá chính mình ở mỗi con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Con người khi lựa chọn cách sống gắn kết với tập thể sẽ không bao giờ cảm thấy lạc lõng, yếu thế nếu có rơi vào nghịch cảnh. Sự gắn kết của mỗi cá nhân với tập thể tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn đập tan mọi rào cản, trở ngại, là chỗ dựa tinh thần cho mỗi con người trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc. *- Ý 2. Có gắn kết, ta mới có thể cùng chung sống, làm việc, cùng giao lưu, học hỏi và tôn trọng lẫn nhau.* *- Ý 3. Gắn kết giúp ta tự hoàn thiện bản thân, có cơ hội phát huy tối đa những năng lực tiềm ẩn để cống hiến, dâng tặng, để góp vào sự phát triển chung.* *- Ý 4. Sự gắn kết với tập thể góp phần hình thành nên một nhân cách tốt đẹp, một tâm hồn thanh cao sẵn sàng lai tạo những giá trị quý báu cho cuộc sống con người.* *- Ý 5: Sự gắn kết với tập thể giúp ta tạo dựng được nhiều mối quan hệ tốt đẹp, học hỏi được ở những người xung quanh để cải thiện vốn hiểu biết còn hạn hẹp của mình.*
	Chứng minh: *Gắn kết giữa con người trong dịch Covid - 19*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Sự gắn kết với tập thể rèn luyện cho ta cách sống có kỉ luật hơn, có văn hóa và tác phong chuyên nghiệp hơn. Đó là bước đệm, là nền móng của mọi thành công, hạnh phúc trong cuộc đời mỗi chúng ta!*

152. TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ GẮN KẾT GIỮA CÁ NHÂN VÀ TẬP THỂ

Điều gì sẽ xảy ra khi mỗi cá nhân đều sống tách biệt với tập thể? Sự cô độc, tẻ nhạt sẽ dần khiến con người ta trở nên chán nản, tuyệt vọng và căm ghét cuộc sống hiện tại, ta sẽ không thể sống đúng với giá trị của bản thân, không thể đạt được những mong muốn, dự định ta hằng ao ước. ***Sự gắn kết giữa cá nhân và tập thể đóng một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình trải nghiệm cuộc sống và khám phá chính mình ở mỗi con người.*** *Giống như những con chim cánh cụt ở vùng Nam cực đã lựa chọn cách sống bầy đàn để sưởi ấm cho nhau, để cùng nhau tồn tại, con người khi lựa chọn cách sống gắn kết với tập thể sẽ không bao giờ cảm thấy lạc lõng, yếu thế nếu có rơi vào nghịch cảnh. Sự gắn kết của mỗi cá nhân với tập thể tạo nên một nguồn sức mạnh to lớn đập tan mọi rào cản, trở ngại, là chỗ dựa tinh thần cho mỗi con người trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc. Sự gắn kết là nguyên tắc tồn tại của một tập thể. Có gắn kết, ta mới có thể cùng chung sống, làm việc, cùng giao lưu, học hỏi và tôn trọng lẫn nhau. Có gắn kết, ta mới có thể tự hoàn thiện bản thân, có cơ hội phát huy tối đa những năng lực tiềm ẩn để cống hiến, dâng tặng, để góp vào sự phát triển chung.* ***Tầm quan trọng của sự gắn kết giữa cá nhân với tập thể được minh chứng rõ nét qua quá trình đấu tranh của toàn Đảng, toàn dân ta trong công cuộc phòng chống dịch bệnh Covid-19. Ý thức tập thể càng được nâng cao, dịch bệnh càng được kiểm soát, và chỉ khi con người ta biết đặt mình vào tập thể, biết dẹp bỏ cái tôi cá nhân hẹp hòi, ích kỉ để hành động vì tập thể thì mới có thể chạm tới mục đích chung cao đẹp, hướng đến một cuộc sống hòa bình, hạnh phúc.*** *Sự gắn kết với tập thể góp phần hình thành nên một nhân cách tốt đẹp, một tâm hồn thanh cao sẵn sàng lai tạo những giá trị quý báu cho cuộc sống con người. Tập thể chính là một thế giới thu nhỏ trong thế giới rộng lớn của đời sống xã hội.* ***Sự gắn kết với tập thể giúp ta tạo dựng được nhiều mối quan hệ tốt đẹp, học hỏi được ở những người xung quanh để cải thiện vốn hiểu biết còn hạn hẹp của mình.*** *Sự gắn kết với tập thể rèn luyện cho ta cách sống có kỉ luật hơn, có văn hóa và tác phong chuyên nghiệp hơn. Đó là bước đệm, là nền móng của mọi thành công, hạnh phúc trong cuộc đời mỗi chúng ta!*

Đề luyện 153. **SỨC MẠNH CỦA NHỮNG CỬ CHỈ CHO ĐI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** "Sức mạnh của những cử chỉ cho đi trong cuộc sống". *Đôi khi gặp nghịch cảnh ta phải cần đến những tấm lòng lương thiện, cần đến sự cho đi để cùng sẻ chia, thấu hiểu, giúp đỡ nhau đi qua những ngày giông bão.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Khi cho đi, dù là của cải, sức lực hay đơn giản chỉ là tình yêu thương, sự cảm thông, thấu hiểu, ta cũng sẽ nhận lại được một tâm hồn thanh thản, tràn ngập niềm vui và hạnh phúc.* - Ý 2. *Khi ta sẵn sàng cho đi, sẵn sàng là bờ vai vững chắc họ có thể nương tựa thì sẽ không bao giờ ta cảm thấy cô độc, tuyệt vọng trong những khó khăn, hoạn nạn của chính mình.* - Ý 3. *Ý nghĩa lớn nhất của sự cho đi chính là để nối kết, để kéo gần khoảnh cách giữa con người với con người, để hình thành những nhân cách cao đẹp, những tâm hồn vị tha và để vun đắp, xây dựng một xã hội văn minh, giàu đẹp.* - Ý 4. *Hành động cho đi lại tạo sự sống cho biết bao nhiêu mảnh đời lấm lem, bất hạnh, đồng thời cũng lại tạo sự sống cho trái tim đang nằm trong lồng ngực của chính chúng ta.*
	Chứng minh: *Trở về với trận lũ lịch sử ở miền Trung vào hồi cuối năm 2020, đồng bào cả nước đã một lòng gây quỹ ủng hộ và chia sẻ những khó khăn, những đau thương, mất mát mà bà con miền Trung phải gánh chịu. Và giờ đây, khi Thành phố Hồ Chí Minh trở thành tâm dịch của cả nước, bà con miền Trung lại góp mì, góp gạo, bất kể thời tiết nắng nóng để chuẩn bị thức ăn khô đóng hộp và những nhu yếu phẩm cần thiết.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cho đi chính là còn mãi, con người hãy học cách cho đi để nuôi dưỡng "đứa trẻ lương thiện" lớn lên trong ta mỗi ngày!*

153. SỨC MẠNH CỦA NHỮNG CỬ CHỈ CHO ĐI TRONG CUỘC SỐNG

Sự cho đi tồn tại ở đời chính là liều thuốc chữa lành cho hàng triệu trái tim giữa những đau thương, mất mát. Nghịch cảnh là thứ luôn rình rập mọi ngóc ngách. Có những nghịch cảnh ta có thể tự vượt qua bằng ý chí, nghị lực, bằng sự quyết tâm, cố gắng của bản thân. ***Nhưng cũng không ít những nghịch cảnh ta phải cần đến những tấm lòng lương thiện, cần đến sự cho đi để cùng sẻ chia, thấu hiểu, giúp đỡ nhau đi qua những ngày giông bão.*** *Cho đi chính là cách ta thay máu cho trái tim đang nằm sâu trong lồng ngực mình.* ***Khi cho đi, dù là của cải, sức lực hay đơn giản chỉ là tình yêu thương, sự cảm thông, thấu hiểu, ta cũng sẽ nhận lại được một tâm hồn thanh thản, tràn ngập niềm vui, tràn ngập hạnh phúc.*** *Lúc ai đó gặp khó khăn, hoạn nạn,* ***ta sẵn sàng cho đi, sẵn sàng là bờ vai vững chắc họ có thể nương tựa thì sẽ không bao giờ ta cảm thấy cô độc, tuyệt vọng trong những khó khăn, hoạn nạn của chính mình.*** ***Trở về với trận lũ lịch sử ở miền Trung vào hồi cuối năm 2020, đồng bào cả nước đã một lòng gây quỹ ủng hộ và chia sẻ những khó khăn, những đau thương, mất mát mà bà con miền Trung phải gánh chịu. Và giờ đây, khi Thành phố Hồ Chí Minh trở thành tâm dịch của cả nước, bà con miền Trung lại góp mì, góp gạo, bất kể thời tiết nắng nóng để chuẩn bị thức ăn khô đóng hộp và những nhu yếu phẩm cần thiết gửi vào tâm dịch.*** ***Ý nghĩa lớn nhất của sự cho đi chính là để nối kết, để kéo gần khoảnh cách giữa con người với con người, để hình thành những nhân cách cao đẹp, những tâm hồn vị tha và để vun đắp, xây dựng một xã hội văn minh, giàu đẹp.*** *Thật ích kỉ và nhỏ nhen khi chúng ta chỉ biết giữ cho riêng mình, và thật tàn nhẫn, xấu xa khi có những người sẵn sàng chà đạp lên miếng cơm manh áo của người khác chỉ vì lợi ích cá nhân.* ***Hành động cho đi lại tạo sự sống cho biết bao nhiêu mảnh đời lấm lem, bất hạnh, đồng thời cũng lại tạo sự sống cho trái tim đang nằm trong lồng ngực của chính chúng ta.*** *Không bao giờ ta thiệt thòi khi cho đi mà chỉ thiệt thòi khi giữ cho riêng mình, như cách biển Chết đã dần trở nên mặn chát và không thể tồn tại sự sống vì chỉ nhận nguồn nước ở sông Jordan mà không san sẻ cho những biển hồ khác. Cho đi chính là còn mãi, hãy học cách cho đi để nuôi dưỡng "đứa trẻ lương thiện" lớn lên trong ta mỗi ngày!*

Đề luyện 154. **HẬU QUẢ CỦA SỰ CHỦ QUAN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Nêu được hậu quả của sự chủ quan trong cách nghĩ của chúng ta.* *Sự chủ quan gây ra những hậu quả nghiêm trọng ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống mỗi con người chúng ta nói riêng và cả đời sống của nhân loại nói chung.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Sự chủ quan là việc con người ta hành động một cách đơn giản, nóng vội, đốt cháy giai đoạn, không suy xét kĩ những mặt lợi - hại, đúng – sai, dẫn đến bỏ sót kiến thức, không đánh giá đúng năng lực của bản thân để tìm kiếm một phương pháp hiệu quả mà vội tiếp cận những kiến thức cao siêu, từ đó gây ra tình trạng "dẫm chân tại chỗ". *- Ý 2. Sự chủ quan trong cộng việc, cuộc sống khiến con người ta mất cảnh giác với những mối nguy hiểm luôn rình rập, sống thiếu thận trọng, buông thả bản thân và dần đánh mất năng lực, giá trị.* *- Ý 3. Tính chủ quan đe dọa đến cả sự sống còn của một tập thể, thậm chí là sự phát triển của một quốc gia, dân tộc.* *- Ý 4. Tính chủ quan nếu không được phát hiện, sửa chữa kịp thời có thể đẩy con người ta vào thất bại hay hậu quả đáng tiếc nào đó.*
	Chứng minh: *Chính sự chủ quan, lơ là của người dân cũng như một số cán bộ lãnh đạo sau những lần dập dịch thành công là nguyên nhân hàng đầu dẫn đến sự bùng phát trở lại của dịch bệnh Covid-19 ở nhiều địa phương.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nếu không muốn bị "ung thư" thì chúng ta cần ngăn chặn sự phát tán của "virut chủ quan" ngay bây giờ hoặc dành quãng đời còn lại để chạy theo hậu quả của nó, đó là lựa chọn của chính chúng ta!*

154. HẬU QUẢ CỦA SỰ CHỦ QUAN

Vì sao tình trạng biến đổi khí hậu toàn cầu ngày càng được đẩy lên đến mức báo động đỏ? Ngoại trừ nguyên nhân khách quan đến từ những hiện tượng khắc nghiệt của thiên nhiên thì phần lớn nằm ở sự chủ quan của con người trong quá trình thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa. ***Sự chủ quan gây ra những hậu quả nghiêm trọng ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống mỗi con người chúng ta nói riêng và cả đời sống của nhân loại nói chung****. Biểu hiện phổ biến nhất của sự chủ quan là việc con người ta hành động một cách đơn giản, nóng vội, đốt cháy giai đoạn, không suy xét kĩ những mặt lợi - hại, đúng - sai. Sự chủ quan trong học tập dẫn đến bỏ sót kiến thức, không đánh giá đúng năng lực của bản thân để tìm kiếm một phương pháp hiệu quả mà vội tiếp cận những kiến thức cao siêu, từ đó gây ra tình trạng "dẫm chân tại chỗ", thậm chí là đi thụt lùi. Sự chủ quan trong công việc, cuộc sống khiến con người ta mất cảnh giác với những mối nguy hiểm luôn rình rập, sống thiếu thận trọng, buông thả bản thân và dần đánh mất năng lực, giá trị, thậm chí là sa lầy vào những vũng bùn của tệ nạn, của những thói hư, tật xấu. Cuộc sống luôn tồn tại những cơn giông tố bất ngờ đòi hỏi con người phải có một tư duy, một cách đánh giá, nhìn nhận đúng đắn về bản thân và thế giới để có thái độ ứng xử, đối phó cho phù hợp. Sự chủ quan đôi khi là chất độc ngấm dần vào nhận thức con người, gây ra những ảnh hưởng lâu dài, trầm trọng.* ***Chính sự chủ quan, lơ là của người dân cũng như một số cán bộ lãnh đạo sau những lần dập dịch thành công là nguyên nhân hàng đầu dẫn đến sự bùng phát trở lại của dịch bệnh Covid-19 ở nhiều địa phương, điển hình như thành phố Hà Nội, Bắc Giang, Bình Dương,...*** *Thiên tai, dịch bệnh là những mối nguy hiểm không thể lường trước, bởi vậy chúng ta càng phải cảnh giác, thận trọng. Tính chủ quan có thể đe dọa đến cả sự sống còn của một tập thể, thậm chí là sự phát triển bền vững của một quốc gia, dân tộc. Tính chủ quan nếu không được phát hiện, sửa chữa kịp thời có thể đẩy con người ta vào thất bại hay hậu quả đáng tiếc nào đó. Nếu không muốn bị "ung thư" thì chúng ta cần ngăn chặn sự phát tán của "vi-rut chủ quan" ngay bây giờ hoặc dành quãng đời còn lại để chạy theo hậu quả của nó, đó là lựa chọn của chính chúng ta!*

Đề luyện 155. **HẬU QUẢ CỦA SỰ LAN TRUYỀN THÔNG TIN TRÊN MẠNG XÃ HỘI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được hậu quả của sự lan truyền thông tin trên mạng xã hội. *Hiện nay, trên mạng xã hội có rất nhiều thông tin được lan truyền rộng rãi để lại hậu quả nghiêm trọng.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Việc lan truyền những thông tin sai sự thật không chỉ làm dư luận hoang mang, khủng hoảng tinh thần, xáo trộn cuộc sống của mỗi con người mà còn ảnh hưởng đến cả cộng đồng, xã hội, thậm chí là vận mệnh của một quốc gia, dân tộc. *- Ý 2. Việc lan truyền những thông tin không lành mạnh tạo nên chủ nghĩa độc hại ngấm dần vào tiềm thức của không ít những người cả tin, vội vàng kết luận dẫn đến vừa hại mình, vừa hại người.* *- Ý 3. Việc lan truyền những thông tin không lành mạnh gây khó khăn cho người dân trong việc tiếp cận nguồn tin chính thống, gây ra những cái nhìn sai lệch, không rõ ràng, chính xác về cuộc sống xung quanh.* *- Ý 4. Thông tin sai sự thật đôi khi cũng trở thành vũ khí công kích, phản động chống phá Đảng và Nhà nước.* *- Ý 5. Ta sẽ trở thành nạn nhân của những cái bẫy nhận thức dẫn đến đánh mất quan điểm cá nhân, đánh mất chính mình.*
	Chứng minh: *Nhiều tài khoản "facebook" đã đăng tải những thông tin không đúng về việc tiêm vaccine Covid-19, làm cho người dân lo lắng, bất an trong việc tiêm vacine.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cần đẩy lùi những thông tin sai sự thật và sự tiếp nhận đúng đắn của người dùng chính là bước đệm để hướng tới một cuộc sống lành mạnh, tốt đẹp!*

155. HẬU QUẢ CỦA SỰ LAN TRUYỀN THÔNG TIN TRÊN MẠNG XÃ HỘI

Mạng xã hội ngày càng trở nên phổ biến với tất cả mọi người ở mọi độ tuổi, mọi tầng lớp, địa vị. Thế nhưng, việc sử dụng mạng xã hội thế nào cho lành mạnh lại không phải là vấn đề mà ai cũng biết. ***Hiện nay, trên mạng xã hội có rất nhiều thông tin được lan truyền rộng rãi, có những thông tin bổ ích, cấp bách, kịp thời tốt cho sự nắm bắt của người dân, nhưng cũng không ít những thông tin sai lệch nhằm giật tít, câu "like" để lại hậu quả nghiêm trọng.*** *Thời gian gần đây, nhiều tài khoản facebook đã đăng tải những thông tin không đúng về việc tiêm vaccine Covid-19, làm cho người dân lo lắng, bất an trong việc tiêm vacine. Việc lan truyền những thông tin sai sự thật không chỉ làm dư luận hoang mang, khủng hoảng tinh thần, xáo trộn cuộc sống của mỗi con người mà còn ảnh hưởng đến cả cộng đồng, xã hội, thậm chí là vận mệnh của một quốc gia, dân tộc. Đồng ý rằng mọi công dân đều có quyền tự do ngôn luận, nhưng tự do thế nào, ngôn luận ra sao để đúng với những chuẩn mực của đạo đức, của thuần phong mĩ tục và văn hóa cộng đồng thì không phải ai cũng hiểu được. Có rất nhiều người đang hiểu sai về tự do ngôn luận mà thể hiện sự thái quá trên mạng xã hội, đăng tải những thông tin chưa được kiểm chứng, cố tình bôi nhọ danh dự, uy tín người khác. Việc lan truyền những thông tin không lành mạnh tạo nên chủ nghĩa độc hại ngấm dần vào tiềm thức của không ít những người cả tin, vội vàng kết luận dẫn đến vừa hại mình, vừa hại người. Những thông tin không lành mạnh xuất hiện tràn lan trên mạng xã hội còn gây khó khăn cho người dân trong việc tiếp cận nguồn tin chính thống, gây ra những cái nhìn sai lệch, không rõ ràng, chính xác về cuộc sống xung quanh. Thông tin sai sự thật đôi khi cũng trở thành vũ khí công kích, phản động chống phá Đảng và Nhà nước. Nếu không thực sự tỉnh táo, cảnh giác trước những nguồn thông tin ấy, ta có thể sẽ trở thành nạn nhân của những cái bẫy nhận thức dẫn đến đánh mất quan điểm cá nhân, đánh mất chính mình. Hậu quả của sự lan truyền thông tin chóng mặt trên mạng xã hội đang ngày càng ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống tinh thần mỗi con người, việc đẩy lùi những thông tin sai sự thật chính là bước đệm để hướng tới một cuộc sống lành mạnh, tốt đẹp!*

Đề luyện 156. **SỨC MẠNH CỦA SỰ KIÊN TRÌ ĐỐI VỚI THÀNH CÔNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sức mạnh của kiên trì đối với thành công của mỗi người. *Dù bạn có là ốc sên chậm chạp đang cố gắng dịch chuyển từng xăng-ti-met thì khi lên đến đỉnh núi, phong cảnh bạn nhìn thấy cũng giống như những gì một con chim ưng nhìn thấy.* ***Sự kiên trì có một sức mạnh vô cùng to lớn trên hành trình chạm tới thành công, hạnh phúc của mỗi con người.***
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Kiên trì là yếu tố quan trọng nhất hình thành nên thói quen và kỉ luật. Sự kiên trì, bền bỉ đến cùng, không lùi bước, chán nản trước những khó khăn, thử thách tạo nên sức mạnh to lớn giúp cho con người có thể phá bỏ mọi rào cản, trở ngại để đạt được những gì mình mong muốn.* - Ý 2. *Kiên trì giúp khám phá và chiêm nghiệm được những giá trị mới mẻ của cuộc sống xung quanh, khám phá và chiêm nghiệm được căn phòng nằm sâu trong chính con người mình.* - Ý 3. *Sự kiên trì là bước đệm hình thành nên một nhân cách cao đẹp, một tâm hồn vị tha, nhẫn nại.* - Ý 4. *Có kiên trì chúng ta sẽ đủ vững tâm để lắng nghe, biết yêu thương và sống một cuộc đời trọn vẹn hơn, ý nghĩa hơn.* **Chứng minh:** *Nhờ có có sự kiên trì bền bỉ, mà ta thấy một đội tuyển bóng đá nữ với những thành tích vang dội đến thế; nhờ có sự kiền bỉ kiên trì mà chúng ta có một Nguyễn Thị Ánh Viên liên hoàn các kỉ lục bơi lội thế giới, ghi danh cho Việt Nam.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chỉ bằng cách kiên trì vượt qua những giông tố, ta mới thấy được ánh sáng của ngày mai huy hoàng. Đừng bao giờ bỏ cuộc khi từng tế bào trong cơ thể bạn vẫn đang ngày đêm đấu tranh cho những hi vọng và sự sống ở tương lai!*

156. SỨC MẠNH CỦA SỰ KIÊN TRÌ ĐỐI VỚI THÀNH CÔNG

Đời người quan trọng nhất là sự kiên trì, nỗ lực bền bỉ để có thể đi đến cuối chặng đường. Dù bạn có là ốc sên chậm chạp đang cố gắng dịch chuyển từng xăng-ti-mét thì khi lên đến đỉnh núi, phong cảnh bạn nhìn thấy cũng giống như những gì một con chim ưng nhìn thấy. ***Sự kiên trì có một sức mạnh vô cùng to lớn trên hành trình chạm tới thành công, hạnh phúc của mỗi con người.*** *Kiên trì là yếu tố quan trọng nhất hình thành nên thói quen và kỉ luật. Sự kiên trì, bền bỉ đến cùng, không lùi bước, chán nản trước những khó khăn, thử thách tạo nên sức mạnh to lớn giúp cho con người có thể phá bỏ mọi rào cản, trở ngại để đạt được những gì mình mong muốn. Có đam mê, có khát vọng và kiên trì theo đuổi những đam mê và khát vọng ấy, ta sẽ khám phá và chiêm nghiệm được những giá trị mới mẻ của cuộc sống xung quanh, khám phá và chiêm nghiệm được căn phòng bí ẩn nằm sâu trong chính con người mình. Sự kiên trì là bước đệm hình thành nên một nhân cách cao đẹp, một tâm hồn vị tha, nhẫn nại. Có sự kiên trì, ta sẽ biết lắng nghe, biết yêu thương và sống một cuộc đời trọn vẹn hơn, ý nghĩa hơn. Thành công không chỉ được đo lường bằng giá trị tài sản, vật chất, thành công đối với mỗi con người còn là việc được sống đúng với năng lực, với giá trị của bản thân. Và chỉ bằng cách kiên trì, bền bỉ trên hành trình khám phá chính mình, ta mới có thể nhận ra được năng lực và những giá trị cao quý ấy.* ***Nhờ có có sự kiên trì bền bỉ, mà ta thấy một đội tuyển bóng đá nữ với những thành tích vang dội đến thế; nhờ có sự kiền bỉ kiên trì mà chúng ta có một Nguyễn Thị Ánh Viên liên tiếp giành các kỉ lục bơi lội thế giới, ghi danh cho Việt Nam.*** *Không phải là bạn không thể chiến thắng, không thể vượt qua những rào cản, trở ngại trên hành trình chinh phục thành công mà là bởi bạn chưa đủ kiên trì, nỗ lực, chưa đủ quyết tâm để đi đến cuối chặng đường. Trong cuốn "Nhật kí thời kì chiến tranh" chống đế quốc Mĩ, nữ anh hùng-bác sĩ Đặng Thùy Trâm có viết: "Đời người phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố", quả thực chỉ bằng cách kiên trì vượt qua những giông tố, ta mới thấy được ánh sáng của ngày mai huy hoàng. Đừng bao giờ bỏ cuộc khi từng tế bào trong cơ thể bạn vẫn đang đấu tranh cho những hi vọng và sự sống ở tương lai!*

Đề luyện 157. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA CỐNG HIẾN GIỮA CÁ NHÂN VỚI CỘNG ĐỒNG**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Tầm quan trọng của cống hiến giữa cá nhân với cộng đồng.* *Sự cống hiến của mỗi cá nhân có vai trò vô cùng quan trọng trong việc hướng đến những dự định của cộng đồng.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Khi sống cống hiến ta mới có thể bộc lộ được trọn vẹn giá trị của mình. *- Ý 2. Có cơ hội được phát huy tối đa năng lực, sức mạnh của bản thân để đóng góp, dâng tặng cho cộng đồng, xã hội* *- Ý 3. Sống cống hiến được tận hưởng trọn vẹn cuộc sống, được khám phá, chiêm nghiệm vẻ đẹp của những yêu thương diệu kì mà tạo hóa đã bạn tặng, để không phải sống hoài, sống phí, sống một cuộc đời tẻ nhạt, vô nghĩa.* *- Ý 4. Chỉ khi cơ thể sống cống hiến, xã hội phát triển lớn mạnh thì sự tồn tại của những tế bào cá nhân mới trở nên có ý nghĩa.* *- Ý 5. Sự cống hiến của mỗi cá nhân là việc đem của cải, sức lực, trí tuệ góp chung vào biển lớn cộng đồng, góp chung vào sự phát triển lớn mạnh của xã hội.*
	Chứng minh: *Nhờ có sự cống hiến, hi sinh của những chiến sĩ áo trắng, áo xanh giữa tâm dịch Covid-19 mà lòng dân được ổn định, Đảng và Nhà nước được vơi bớt đi phần nào những gánh nặng, những áp lực.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Chỉ bằng cách hòa mình vào tập thể để cống hiến, để hi sinh, ta mới có thể cảm nhận được ánh sáng huy hoàng của niềm vui và hạnh phúc đằng sau những chặng đường đã vất vả cùng nhau.*

157. TẦM QUAN TRỌNG CỦA CỐNG HIẾN CÁ NHÂN VỚI CỘNG ĐỒNG

Nếu xem cộng đồng xã hội như một cơ thể sống thì mỗi cá nhân chính là từng lớp tế bào không thể thiếu trong quá trình hình thành và phát triển của cơ thể sống ấy. ***Cũng giống như cơ thể cần đến những tế bào để duy trì sự sống, cộng đồng xã hội luôn cần đến những con người biết cống hiến để phát triển văn minh, giàu đẹp. Sự cống hiến của mỗi cá nhân có vai trò vô cùng quan trọng trong việc hướng đến những dự định của cộng đồng.*** *Chúng ta sinh ra luôn mang những giá trị tiềm ẩn mà* ***chỉ bằng cách sống cống hiến ta mới có thể bộc lộ được trọn vẹn giá trị cao quý ấy, chúng ta mới có cơ hội được phát huy tối đa năng lực, sức mạnh của bản thân để đóng góp, dâng tặng cho cộng đồng, xã hội.*** *Tất cả chúng ta đều phải biết sống cống hiến,* ***trước hết là để trả món nợ được tận hưởng trọn vẹn cuộc sống, được khám phá, chiêm nghiệm vẻ đẹp của những yêu thương diệu kì mà tạo hóa đã bạn tặng, và sau đó là để tạc ghi hình ảnh của chính mình trong cuộc đời lớn rộng, để không phải sống hoài, sống phí, sống một cuộc đời tẻ nhạt, vô nghĩa.*** *Sự cống hiến của mỗi cá nhân là việc đem của cải, sức lực, trí tuệ góp chung vào biển lớn cộng đồng, góp chung vào sự phát triển lớn mạnh của xã hội.* ***Chỉ khi cơ thể sống xã hội phát triển lớn mạnh thì sự tồn tại của những tế bào cá nhân mới trở nên có ý nghĩa.*** *. Mỗi con người chúng ta chính là một bộ phận cấu thành cộng đồng, xã hội, chúng ta không thể sống ích kỉ, vô ơn, không thể khép mình trong những lợi ích cá nhân nhỏ bé, tầm thường mà bỏ quên tập thể, bỏ quên tinh thần cộng đồng thiêng liêng, cao đẹp.* ***Nhờ có sự cống hiến, hi sinh của những chiến sĩ áo trắng, áo xanh giữa tâm dịch Covid-19 mà lòng dân được ổn định, Đảng và Nhà nước được vơi bớt đi phần nào những gánh nặng, những áp lực. Nhờ có sự cống hiến, hi sinh của những tình nguyện viên mà bà con có đủ cơm ăn trong thời điểm giãn cách xã hội.*** *Tất cả mọi sự cống hiện dù nhỏ bé nhưng khi được chưng cất và kết tinh lại sẽ trở thành những giá trị lớn lao, cao đẹp. Quả thực "muốn đi nhanh thì đi một mình, muốn đi xa phải đi cùng nhau". Chỉ bằng cách hòa mình vào tập thể để cống hiến, để hi sinh, ta mới có thể cảm nhận được ánh sáng huy hoàng của niềm vui và hạnh phúc đằng sau những chặng đường đã vất vả cùng nhau.*

Đề luyện **158. VAI TRÒ CỦA SỰ TỰ LẬP ĐỐI VỚI NHẬN THỨC CỦA GIỚI TRẺ NGÀY NAY**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Vai trò của sự tự lập đối với nhận thức của giới trẻ ngày nay. *Tính tự lập giúp chúng ta có khả năng nhìn nhận và tự lên kế hoạch cho chính cuộc đời mình mà không phải dựa dẫm hay lệ thuộc vào bất kì ai.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Rèn luyện được tính tự lập, ta sẽ khám phá được bản thân, đánh thức được những năng lực tiềm ẩn và hoàn toàn có thể tự vươn lên trước những khó khăn, thử thách.* *- Ý 2. Tự lập giúp chúng ta có thái độ sống đúng đắn, trưởng thành hơn, tinh tế hơn trong mọi hoàn cảnh.* *- Ý 3. Nhờ có tính tự lập, ta có thể rèn luyện được những phẩm chất đạo đức tốt đẹp như cần cù, chịu khó, kiên trì,... có thể tự hoàn thiện và phát triển bản thân theo những hướng tích cực.* *- Ý 4. Tính tự lập tạo nên sự linh hoạt, sáng tạo, giúp ta tự tin thể hiện năng lực trí tuệ, năng lực phẩm chất, thể hiện lòng nhiệt thành và tạo được những mối quan hệ tốt đẹp với mọi người xung quanh.* *- Ý 5. Việc tự lập sẽ đem đến cho chúng ta những trải nghiệm thú vị, độc đáo trước vô vàn thử thách khắc nghiệt trên hành trình hoàn thiện bản thân.*
	Chứng minh/ Phản đề: *Bạn muốn sống cuộc đời cây tầm gửi, lệ thuộc và không có chính kiến, không được làm điều mình đam mê, tăm tối, chông chênh hay cuộc sống tự do hạnh phúc?*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Không rèn luyện được tính tự lập, nhận thức của mỗi con người sẽ dần bị bào mòn vì sự dựa dẫm, lệ thuộc vào người khác.*

158. VAI TRÒ CỦA SỰ TỰ LẬP ĐỐI VỚI NHẬN THỨC CỦA GIỚI TRẺ

*"Bạn trẻ muốn thành đạt trước hết cần phải xây dựng được tính tự lập", đó là lời khuyên của rất nhiều những nhân vật tầm cỡ trong lĩnh vực phát triển bản thân hay cả những tỉ phú nổi tiếng thế giới như Warren Buffet, Bill Gates, Bernard Arnault, ...**Vậy tính tự lập thực chất có vai trò như thế nào đối với nhận thức và sự thành công của giới trẻ ngày nay? Tính tự lập giúp chúng ta có khả năng nhìn nhận và tự lên kế hoạch cho chính cuộc đời mình mà không phải dựa dẫm hay lệ thuộc vào bất kì ai.** Rèn luyện được tính tự lập, ta sẽ khám phá được bản thân ở tầng mực sâu rộng nhất, đánh thức được những năng lực tiềm ẩn và hoàn toàn có thể tự vươn lên trước những khó khăn, thử thách. Tự lập giúp chúng ta có thái độ sống đúng đắn, trưởng thành hơn, tinh tế hơn trong mọi hoàn cảnh. Nhờ có tính tự lập, chúng ta có thể rèn luyện được những phẩm chất đạo đức tốt đẹp như cần cù, chịu khó, kiên trì,... có thể tự hoàn thiện và phát triển bản thân theo những chiều hướng tích cực. Tính tự lập tạo nên sự linh hoạt, sáng tạo, giúp ta tự tin thể hiện năng lực trí tuệ, năng lực phẩm chất, thể hiện lòng nhiệt thành và tạo được những mối quan hệ tốt đẹp với mọi người xung quanh. Chẳng ai muốn kết bạn với một kẻ lười biếng, dựa dẫm, cũng chẳng ai muốn giúp đỡ hay ủng hộ những con người chỉ biết nhờ cậy, lệ thuộc và trở thành gánh nặng cho người khác. Ai cũng có những ước muốn, khát vọng và sứ mệnh riêng biệt khi đến với cuộc đời, bởi vậy ta không thể cứ mãi sống kí sinh trên cơ thể của người khác mà dần đánh mất màu sắc cá nhân của chính mình. Việc tự lập sẽ đem đến cho ta những trải nghiệm thú vị, độc đáo trước vô vàn thử thách khắc nghiệt trên hành trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân. Chỉ khi vấp ngã và tự mình đứng lên, ý chí, nghị lực trong con người chúng ta mới được tôi luyện cứng cáp, sẵn sàng đối mặt và đấu tranh với mọi giông tố ập đến trong cuộc đời. Không rèn luyện được tính tự lập, nhận thức của mỗi con người sẽ dần bị bào mòn vì sự dựa dẫm, lệ thuộc vào người khác. Bạn muốn sống cuộc đời cây tầm gửi, lệ thuộc và không có chính kiến, không được làm điều mình đam mê, tăm tối, chông chênh hay một cuộc sống tự do, hạnh phúc? Tất cả nằm ở sự lựa chọn của bạn, không ai có thể quyết định thay bạn nếu không muốn thế!*

Đề luyện **159. VAI TRÒ CỦA VIỆC GIỮ GÌN TIẾNG NÓI DÂN TỘC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được vai trò của việc giữ gìn tiếng nói dân tộc. Việc giữ gìn tiếng nói dân tộc có vai trò vô cùng quan trọng và cần thiết, đặc biệt là trong quá trình hội nhập, giao thoa giữa các nền văn hóa ngày nay.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. Tiếng nói dân tộc là sợi dây gắn bó xuyên suốt cả quá trình hình thành nhân cách, tâm hồn con người. - Ý 2. Tiếng nói là linh hồn, là bộ mặt riêng biệt và niềm tự hào sâu sắc của một quốc gia, dân tộc, việc giữ gìn tiếng nói dân tộc là bảo tồn lịch sử, lan tỏa và quảng bá vẻ đẹp của văn hóa dân tộc rộng khắp thế giới. - Ý 3. Giữ gìn và luôn thể hiện niềm tự hào về vẻ đẹp của tiếng nói dân tộc với bạn bè quốc tế chính là biểu hiện sâu sắc nhất của lòng tự tôn dân tộc chính đáng. - Ý 4. Giữ gìn được tiếng nói dân tộc tạo cơ sở và nền tảng vững chắc để tiến xa hơn đến sứ mệnh bảo vệ chủ quyền văn hóa, lãnh thổ đất nước. **Chứng minh:** Không ít những cộng đồng người Việt trên thế giới dù đang phải sống ở nơi đất khách và sử dụng ngoại ngữ nhưng tất cả những con người Việt Nam xa xứ vẫn không bao giờ quên tiếng nói dân tộc, vẫn thể hiện niềm tự hào sâu sắc về một tiếng nói đã gắn bó và ngấm sâu vào da thịt.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Tất cả chúng ta, dù đang sống ở vùng miền nào trên dải đất hình chữ S thân thương, hãy luôn giữ gìn và tự hào về tiếng nói dân tộc, như sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh hằng mong ước: "Tiếng nói là thứ tài sản vô cùng lâu đời và vô cùng quý báu của dân tộc. Chúng ta phải giữ gìn nó, quý trọng nó, làm cho nó phổ biến ngày càng rộng khắp".

159. VAI TRÒ CỦA VIỆC GIỮ GÌN TIẾNG NÓI DÂN TỘC

Tiếng nói vừa là phương tiện giao tiếp vừa là biểu hiện đặc trưng trong văn hóa của một quốc gia, dân tộc. ***Bởi vậy, việc giữ gìn tiếng nói dân tộc có vai trò vô cùng quan trọng và cần thiết, đặc biệt là trong quá trình hội nhập, giao thoa giữa các nền văn hóa ngày nay.*** *Ta được tiếp cận và sử dụng tiếng nói dân tộc từ khi còn bập bẹ, dùng tiếng nói để tương tác với cha mẹ, bạn bè hay khám phá bao nhiêu những điều lí thú của cuộc sống xung quanh. Tiếng nói dân tộc hay còn gọi là tiếng mẹ đẻ, là sợi dây gắn bó xuyên suốt cả quá trình hình thành nhân cách, tâm hồn con người. Giữ gìn tiếng nói dân tộc chính là cách ta giữ gìn những kỉ niệm quý giá, là cách ta trân trọng chính mình và trân trọng cuộc sống. Tiếng nói là linh hồn, là bộ mặt riêng biệt và niềm tự hào sâu sắc của một quốc gia, dân tộc. Chính vì vậy, việc giữ gìn tiếng nói dân tộc là bảo tồn lịch sử, lan tỏa và quảng bá vẻ đẹp của văn hóa dân tộc rộng khắp thế giới. Trải qua quá trình hình thành và phát triển kéo dài cả thiên niên kỉ, tiếng nói dân tộc đã trở thành một phần của tâm hồn, của phong cách và lối sống con người. Giữ gìn và luôn thể hiện niềm tự hào về vẻ đẹp của tiếng nói dân tộc với bạn bè quốc tế chính là biểu hiện sâu sắc nhất của lòng tự tôn dân tộc chính đáng. Có giữ gìn được tiếng nói dân tộc, ta mới có cơ sở và nền tảng vững chắc để tiến xa hơn đến sứ mệnh bảo vệ chủ quyền văn hóa, lãnh thổ đất nước.* ***Không ít những cộng đồng người Việt ở nhiều quốc gia trên thế giới đã được thành lập để cùng giao lưu, đoàn tụ với nhau trong các ngày lễ lớn. Dù đang phải sống ở nơi đất khách và sử dụng ngoại ngữ nhưng tất cả những con người Việt Nam xa xứ vẫn không bao giờ quên tiếng nói dân tộc, vẫn mong muốn được thể hiện niềm tự hào sâu sắc về một tiếng nói đã gắn bó và ngấm sâu vào da thịt.*** *Giữ gìn tiếng nói dân tộc chính là cách ta thực hiện sứ mệnh và nghĩa vụ thiêng liêng của chính mình với đất nước, với cuộc đời. Tất cả chúng ta, dù đang sống ở vùng miền nào trên dải đất hình chữ S thân thương, hãy luôn giữ gìn và tự hào về tiếng nói dân tộc, như sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh hằng mong ước: "Tiếng nói là thứ tài sản vô cùng lâu đời và vô cùng quý báu của dân tộc. Chúng ta phải giữ gìn nó, quý trọng nó, làm cho nó phổ biến ngày càng rộng khắp".*

Đề luyện 60. **KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG MẤT ĐI SỰ TRONG SÁNG CỦA TIẾNG VIỆT**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Khắc phục tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt. *Tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt - ngôn ngữ mẹ đẻ đang ngày càng trở nên "phổ biến", đặc biệt ở giới trẻ. Vậy làm thế nào để khắc phục tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt?*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Để bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt, trước hết cần phải quan tâm nhiều hơn đến quá trình giáo dục tiếng Việt.* *- Ý 2. Chúng ta phải hiểu được nguồn gốc, bản chất và vẻ đẹp của ngôn ngữ tiếng Việt để dần hình thành ý thức giữ gìn, bảo vệ những vẻ đẹp thiêng liêng ấy.* *- Ý 3. Tác động đến nhận thức của mỗi con người trong sứ mệnh bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt chính là biện pháp hiệu quả nhất.* *- Ý 4. Tận dụng truyền thông, báo chí để quảng bá, khuyến khích mọi người tìm hiểu về tiếng Việt và nâng cao tinh thần bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt cũng là một ý tưởng hiện đại, sáng tạo.* *- Ý 5. Tổ chức nhiều cuộc thi, sân chơi bổ ích tạo điều kiện, cơ hội để các bạn học sinh được sử dụng tiếng Việt, tìm hiểu về nguồn gốc, bản chất và ý nghĩa của tiếng Việt, phát huy được tinh thần dân tộc đậm đà, sâu sắc.* *-Ý 6: Cần đến vai trò của Đảng và nhà nước, cũng như đội ngũ các giáo sư, tiến sĩ chuyên nghiên cứu về ngôn ngữ dân tộc.* **Chứng minh:** *Tình trạng nói tục, nói bậy của giới trẻ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt chính là trách nhiệm của tất cả chúng ta!*

160. KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG MẤT ĐI SỰ TRONG SÁNG TIẾNG VIỆT

Chúng ta thường được khuyến khích học ngoại ngữ để mở rộng kiến thức, gia tăng cơ hội nghề nghiệp nhưng lại không biết rằng, tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Viêt - ngôn ngữ mẹ đẻ đang ngày càng phổ biến, đặc biệt ở giới trẻ. ***Vậy làm thế nào để khắc phục tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt? Tiếng Việt là ngôn ngữ chính thức của dân tộc Việt và được hơn 85% người dân Việt Nam sử dụng.*** *Thế nhưng, chính người Việt chúng ta lại đang làm mất đi sự trong sáng của tiếng Việt qua việc dùng từ sai nghĩa, sai ngữ pháp, sử dụng tiếng lòng, phá cách và chêm ngữ một cách tùy tiện, bừa bãi... Để bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt, trước hết cần phải quan tâm nhiều hơn đến quá trình giáo dục tiếng Việt ở học sinh. Giáo dục không có nghĩa chỉ dừng lại ở việc dạy cách đọc, cách viết mà hơn thế nữa, chúng ta phải hiểu được nguồn gốc, bản chất và vẻ đẹp của ngôn ngữ tiếng Việt để dần hình thành ý thức giữ gìn, bảo vệ những vẻ đẹp thiêng liêng ấy. Tác động đến nhận thức của mỗi con người trong sứ mệnh bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt chính là biện pháp hiệu quả nhất, bởi nhận thức là yếu tố cốt lõi điều khiển hành vi, chỉ khi nhận thức đúng đắn ta mới có được những hành động tích cực, chuẩn chỉnh nhất. Tận dụng truyền thông, báo chí để quảng bá, khuyến khích mọi người tìm hiểu về tiếng Việt và nâng cao tinh thần bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt cũng là một ý tưởng hiện đại, sáng tạo. Với tốc độ lan truyền thông tin nhanh chóng của mạng xã hội ngày nay, chúng ta đều sẽ được tiếp cận với những ấn phẩm báo chí viết về vẻ đẹp của tiếng Việt và sự cần thiết phải bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt. Nên tổ chức nhiều cuộc thi, sân chơi bổ ích tạo điều kiện, cơ hội để các bạn học sinh được sử dụng tiếng Việt, tìm hiểu về nguồn gốc, bản chất và ý nghĩa của tiếng Việt, phát huy được tinh thần dân tộc đậm đà, sâu sắc. Bên cạnh đánh thức trách nhiệm của mỗi công dân, để khắc phục tình trạng mất đi sự trong sáng của tiếng Việt rất cần đến vai trò của Đảng và Nhà nước, cũng như đội ngũ các giáo sư, tiến sĩ chuyên nghiên cứu về ngôn ngữ dân tộc. Cần xử phạt nghiêm khắc những đối tượng cố tình làm mất đI sự trong sáng của tiếng Việt. Bảo vệ sự trong sáng của tiếng Việt chính là trách nhiệm của tất cả chúng ta!*

Đề luyện **161. HẬU QUẢ CỦA LỐI SỐNG THỤ ĐỘNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu hậu quả của lối sống thụ động. *Một bộ phận không nhỏ giới trẻ ngày này vẫn còn bị trói buộc trong lối sống "thụ động" đang dần bóp nghẹt con đường chạm tới thành công và hạnh phúc.* ***Lối sống thụ động khi đã ngấm dần vào nhận thức sẽ gây ra những hậu quả vô cùng nghiêm trọng mà không phải ai trong chúng ta cũng có thể kịp thời phát hiện và sửa chữa.***
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Biểu hiện phổ biến nhất của lối sống thụ động là luôn nghĩ theo, làm theo người khác, luôn chờ đợi sự nhắc nhở, giục giã mới bắt tay vào hành động.* - Ý 2. *Đôi khi ta còn phải tiếp nhận những thông tin sai lệch thông qua quan điểm, góc nhìn của người khác vì không thể chủ động tìm hiểu, nghiên cứu.* - Ý 3. *Sống thụ động làm trì trệ hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc của mỗi con người.* - Ý 4. *Nếu không thể thoát khỏi thói suy nghĩ tiêu cực của lối sống thụ động, ta sẽ bỏ lỡ nhiều cơ hội quý giá, luôn phải dựa dẫm, lệ thuộc vào người khác, không có chính kiến, quan điểm riêng và dễ dàng đánh mất cái tôi giữa cuộc đời lớn rộng.*
	Chứng minh: *Bước ra thế giới lớn rộng, ta sẽ phải trầm trồ ngạc nhiên trước một Nhật Bản với thế hệ mầm măng luôn chủ động trong mọi thói quen từ sinh hoạt đến giao tiếp ứng xử. Trẻ em Nhật Bản được giáo dục "nói không với thụ động" ngay từ nhỏ.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Loại bỏ lối sống thụ động chính là ta đang thắp lên ngọn lửa mang động lực to lớn trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc!*

161. HẬU QUẢ CỦA LỐI SỐNG THỤ ĐỘNG

Đi ngược lại với tinh thần "chủ động, sáng tạo để hướng đến thành công", một bộ phận không nhỏ giới trẻ ngày này vẫn còn bị trói buộc trong lối sống "thụ động" đang dần bóp nghẹt con đường chạm tới thành công và hạnh phúc. **Lối sống thụ động khi đã ngấm dần vào nhận thức sẽ gây ra những hậu quả vô cùng nghiêm trọng mà không phải ai trong chúng ta cũng có thể kịp thời phát hiện và sửa chữa.** Biểu hiện phổ biến nhất của lối sống thụ động là luôn nghĩ theo, làm theo người khác, luôn chờ đợi sự nhắc nhở, giục giã mới bắt tay vào hành động. Lối sống thụ động không chỉ khiến ta bỏ lỡ những nguồn tri thức bổ ích trên hành trình tự mình khám phá thế giới, khám phá cuộc sống kì diệu xung quanh mà đôi khi ta còn phải tiếp nhận những thông tin sai lệch thông qua quan điểm, góc nhìn của người khác vì không thể chủ động tìm hiểu, nghiên cứu. Sống thụ động làm trì trệ hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc của mỗi con người. Hãy thử tưởng tượng khi lối sống thụ động đã trở thành thói quen, và một ngày không còn chỗ dựa, không còn ai sẵn sàng soi đường chỉ lối, cầm tay nắn việc, ta sẽ bị rơi vào vũng bùn của sự hoang mang, vô định, không có khả năng chống chọi, vươn lên bằng năng lực của chính mình dẫn đến những thất bại thảm hại, ê chề. Lối sống thụ động, về lâu dài sẽ làm cản trở suy nghĩ, kìm hãm tính sáng tạo vÀ sự phát triển tối đa năng lực, giá trị của mỗi người. **Bước ra thế giới lớn rộng, ta sẽ phải trầm trồ ngạc nhiên trước một Nhật Bản với thế hệ mầm măng luôn chủ động trong mọi thói quen từ sinh hoạt đến giao tiếp ứng xử. Trẻ em Nhật Bản được giáo dục "nói không với thụ động" ngay từ nhỏ.** Chính vì thế, trí thông minh và hiệu quả công việc của người Nhật được xếp ở vị trí hàng đầu thế giới. Chẳng có ai lười suy nghĩ, lười tìm tòi, học hỏi mà có thể tạo ra những công trình tri thức tuyệt diệu, những tác phẩm kinh điển để đời. Nếu không thể thoát khỏi thói suy nghĩ độc hại của lối sống thụ động, ta sẽ bỏ lỡ nhiều cơ hội quý giá, luôn phải dựa dẫm, lệ thuộc vào người khác, không có chính kiến, quan điểm riêng và dễ dàng đánh mất cái tôi cá nhân giữa cuộc đời lớn rộng. Loại bỏ lối sống thụ động chính là ta đang thắp lên ngọn lửa mang động lực to lớn trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc!

Đề luyện 162. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của những điều nhỏ bé trong cuộc sống. *Đôi khi, vì mải chìm đắm trong thế giới lớn lao, vĩ đại mà ta vô tình bỏ quên tầm quan trọng của những điều nhỏ bé trong cuộc sống thường nhật. Những điều nhỏ bé có thể tồn tại một cách vô danh nhưng không bao giờ là vô nghĩa.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Những điều nhỏ bé chính là liều thuốc tinh thần quý giá nhất giữa bao nhiêu bon chen, vất vả, là chốn bình yên, hạnh phúc nhất của trái tim và tâm hồn người.* - Ý 2. *Những điều nhỏ bé như từng nốt nhạc trong bản trường ca muôn thuở, là nền móng, là bước đệm hình thành nên bao giá trị lớn lao, cao cả ở đời.* - Ý 3. *Bỏ qua những điều nhỏ nhặt, ta không thực sự hiểu được bản chất cốt lõi của hành trình mà ta đang khám phá, mọi nỗ lực và cố gắng sẽ trở nên vô nghĩa, thành công và hạnh phúc sẽ dần tuột khỏi tầm tay.* - Ý 4. *Những điều nhỏ nhặt dạy ta cách trân trọng cuộc sống đang diễn ra quanh ta mỗi ngày, khiến ta biết yêu thương, biết lắng nghe nhiều hơn.*
	Chứng minh: *Tỉ phú nổi tiếng thế giới Warren Buffet, ít ai biết rằng ông đã phải, tìm tòi và học hỏi từng thứ kiến thức nhỏ nhặt nhất về quá trình đầu tư và gọi vốn, ông đã kiên trì và nỗ lực bền bỉ mỗi ngày để theo đuổi đam mê, không bao giờ vội vàng mà đốt cháy giai đoạn khi bản thân chưa đủ cứng cáp.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nhận thức được tầm quan trọng của những điều nhỏ bé, ta mới sống trọn vẹn và ý nghĩa hơn. Trân trọng những điều nhỏ nhặt chính là trân trọng từng mảnh ghép của trái tim mình!*

162. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ TRONG CUỘC SỐNG

Đài xây vạn trượng bắt đầu từ những viên gạch nhỏ bé, đường xa vạn dặm cũng bắt đầu từ những bước chân nhỏ bé. ***Đôi khi, vì mải chìm đắm trong thế giới lớn lao, vĩ đại mà ta vô tình bỏ quên tầm quan trọng của những điều nhỏ bé trong cuộc sống thường nhật. Những điều nhỏ bé có thể tồn tại một cách vô danh nhưng không bao giờ là vô nghĩa.*** *Đó có thể là một hành động nhỏ, một lời nói vu vơ, một sự vật, sự việc rất bình thường nhưng ẩn chứa vô vàn những giá trị quý báu trên hành trình tìm kiếm thành công và hạnh phúc của mỗi con người.* ***Những điều nhỏ bé chính là liều thuốc tinh thần quý giá nhất giữa bao nhiêu bon chen, vất vả, là chốn bình yên, hạnh phúc nhất của trái tim và tâm hồn người.*** *Có những điều nhỏ bé, cuộc sống mới trở nên trọn vẹn và ý nghĩa. Những điều nhỏ bé như từng nốt nhạc trong bản trường ca muôn thuở,* ***là nền móng, là bước đệm hình thành nên bao giá trị lớn lao, cao cả ở đời.*** *Mọi yêu thương đều được kết tinh từ những lời nói, hành động nhỏ bé, thân thuộc và mọi sự nghiệp vĩ đại đều được chưng cất từ những tri thức vụn vặt nhất ta lượm lặt được trên hành trình khám phá và trải nghiệm cuộc sống.* ***Nhìn khối tài sản khổng lồ của tỉ phú nổi tiếng thế giới Warren Buffet, ít ai biết rằng ông đã phải, tìm tòi và học hỏi từng thứ kiến thức nhỏ nhặt nhất về quá trình đầu tư và gọi vốn, ông đã kiên trì và nỗ lực bền bỉ mỗi ngày để theo đuổi đam mê, không bao giờ vội vàng mà đốt cháy giai đoạn khi bản thân chưa đủ cứng cáp.*** *Bỏ qua những điều nhỏ nhặt, lựa chọn một con đường tắt có thể khiến chúng ta đạt được những mục tiêu trước mắt, nhưng về lâu dài,* ***nếu không thực sự hiểu được bản chất cốt lõi của hành trình mà ta đang khám phá, mọi nỗ lực và cố gắng sẽ trở nên vô nghĩa, thành công và hạnh phúc sẽ dần tuột khỏi tầm tay.*** *Những điều nhỏ nhặt* ***dạy ta cách trân trọng cuộc sống đang diễn ra quanh ta mỗi ngày, khiến ta biết yêu thương, biết lắng nghe nhiều hơn.*** *Một hành động nhỏ của chúng ta hôm nay cũng có thể ảnh hưởng đến sự nghiệp vĩ đại trong tương lai, thậm chí ảnh hưởng đến lợi ích của cả cộng đồng, xã hội. Nhận thức được tầm quan trọng của những điều nhỏ bé, ta mới sống trọn vẹn và ý nghĩa hơn. Trân trọng những điều nhỏ nhặt chính là trân trọng từng mảnh ghép của trái tim mình!*

Đề luyện 163. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC ĐỌC SÁCH MỖI NGÀY**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của việc đọc sách mỗi ngày. *Việc đọc sách từ lâu đã trở thành một phần không thể thiếu trên hành trình trải nghiệm cuộc sống và khám phá chính mình của mỗi con người. Thói quen đọc sách mỗi ngày có tầm quan trọng đặc biệt không chỉ trong quá trình học tập, làm việc mà đó còn là một hình thức giải trí hữu hiệu giúp chúng ta có thể vơi đi những phiền muộn, những áp lực của cuộc sống hiện đại ngày nay.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Đọc sách là quá trình con người ta làm giàu vốn hiểu biết, làm giàu những trải nghiệm, tiếp thu bao cái hay, cái đẹp của thế giới sống xung quanh.* - Ý 2. *Thói quen đọc sách mỗi ngày giúp ta rèn luyện tư duy, bồi đắp những suy nghĩ tích cực, những hành động tích cực trên hành trình tìm kiếm thành công và hạnh phúc.* - Ý 3. *Đọc sách cũng giống như việc ta đang tưới vào khu vườn tâm hồn những dòng dinh dưỡng kì diệu nhất, dinh dưỡng của tình yêu thương và của ánh sáng trí tuệ.* - Ý 4. *Rèn luyện được thói quen đọc sách mỗi ngày, ta sẽ có thể tìm được một người bạn tri kỉ để san sẻ những niềm vui, nỗi buồn trong cuộc sống.*
	Chứng minh: *Những tấm gương về đọc sách như các thủ khoa; các nhà cầm quyền,...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Nhận thức được tầm quan trọng của việc đọc sách và xây dựng thói quen đọc sách mỗi ngày chính là hành trang quý giá nhất trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc của tất cả chúng ta! "Một cuốn sách là một giấc mơ mà bạn cầm trong tay".*

163. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC ĐỌC SÁCH MỖI NGÀY

Nhà văn người Mĩ, Mark Twain đã từng nói: "Một người không đọc sách chẳng hơn gì kẻ không biết đọc", quả thực vậy. ***Việc đọc sách từ lâu đã trở thành một phần không thể thiếu trên hành trình trải nghiệm cuộc sống và khám phá chính mình của mỗi con người. Thói quen đọc sách mỗi ngày có tầm quan trọng đặc biệt không chỉ trong quá trình học tập, làm việc mà đó còn là một hình thức giải trí hữu hiệu giúp chúng ta có thể vơi đi những phiền muộn, những áp lực của cuộc sống hiện đại ngày nay.*** *"Sách mở ra trước mắt ta những chân trời mới" (Gorki), sách chính là kho tàng tri thức của nhân loại, và việc đọc sách là* ***quá trình con người ta làm giàu vốn hiểu biết, làm giàu những trải nghiệm, tiếp thu bao cái hay, cái đẹp của thế giới sống xung quanh****. Thói quen đọc sách mỗi ngày không chỉ góp phần hình thành văn hóa đọc trong nhận thức của mỗi con người mà còn* ***giúp ta rèn luyện tư duy, bồi đắp những suy nghĩ tích cực, những hành động tích cực trên hành trình tìm kiếm thành công và hạnh phúc****. Thói quen đọc sách mỗi ngày dù chỉ là vài ba trang nhỏ nhặt nhưng chỉ cần có sự kiên trì, bền bỉ và một tinh thần ham học hỏi, ta đã có thể lượm lặt được vô vàn những kiến thức bổ ích phục vụ cho cuộc sống và sự nghiệp trong tương lai.* ***Đọc sách cũng giống như việc ta đang tưới vào khu vườn tâm hồn những dòng dinh dưỡng kì diệu nhất, dinh dưỡng của tình yêu thương và của ánh sáng trí tuệ****. Việc đọc sách mỗi ngày góp phần hình thành những nhân cách tốt đẹp, những tâm hồn vị tha, bao dung, độ lượng.* ***Rèn luyện được thói quen đọc sách mỗi ngày, ta có thể sẽ tìm được một người bạn tri kỉ để san sẻ những niềm vui, nỗi buồn trong cuộc sống****. Có những cuốn sách đặc biệt đã trở thành một phần của tâm hồn người, nó có sự gặp gỡ, đồng điệu sâu sắc với mạch cảm xúc, lối tư duy và những khát vọng thầm kín của con người. Đọc sách là việc con người chúng ta tìm đến với thiên đường của cảm xúc, của trí tuệ, thiên đường của mọi sự vĩ đại, phi thường trong cuộc sống. Nhận thức được tầm quan trọng của việc đọc sách và xây dựng thói quen đọc sách mỗi ngày chính là hành trang quý giá nhất trên hành trình chạm tới thành công và hạnh phúc của tất cả chúng ta! "Một cuốn sách là một giấc mơ mà bạn cầm trong tay".*

Đề luyện 164. **SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG THÓI QUEN HÀNG NGÀY**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu sự cần thiết của những thói quen hàng ngày. *Thói quen chính là một mắt xích quan trọng quyết định đến sự thành công và hạnh phúc con người. Những thói quen hằng ngày có vai trò như tấm gương phản chiếu cuộc sống hiện tại và tương lai của mỗi chúng ta.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Những thói quen hằng ngày sẽ uốn nắn con người chúng ta vào một đường ray nhất định, giúp ta sống có nguyên tắc, có kỉ luật và sống một cách khoa học hơn.* - Ý 2. *Có thói quen, ta sẽ không phải dành nhiều thời gian để lên kế hoạch, để nhắc nhở bản thân phải thực hiện hành động ấy mỗi ngày, cuộc sống sẽ trở nên đơn giản và dễ dàng hơn rất nhiều so với việc không có thói quen.* - Ý 3. *Thói quen chính là cái bóng đi liền với cuộc đời và vận mệnh của mỗi con người chúng ta, xây dựng thói quen chính là ta đang xây dựng và kiểm soát cuộc đời của chính mình* - Ý 4. *Thói quen hằng ngày đem lại cho chúng ta một cảm giác an toàn, giảm tải những áp lực của cuộc sống bon chen, vất vả, đồng thời còn giúp ta nuôi dưỡng một nhân cách tốt đẹp, một tâm hồn thanh cao, lành mạnh.*
	Chứng minh/Phản đề: *Tuy nhiên, xây dựng thói quen tốt bên cạnh đó cũng cần phải thận trọng phân biệt với những thói quen xấu, chỉ những thói quen tốt mới cần thiết nên được rèn luyện, phát triển để cuộc sống trở nên lành mạnh hơn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thói quen tạo nên vận mệnh, vận mệnh của bạn thế nào phụ thuộc vào cách bạn xây dựng những thói quen mỗi ngày!*

164. SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG THÓI QUEN HẰNG NGÀY

Chúng đã từng nghe: "Gieo suy nghĩ gặt hành động, gieo hành động gặt thói quen, gieo thói quen gặt tính cách, gieo tính cách gặt số phận". ***Từ quan điểm ấy, ta nhận ra thói quen chính là một mắt xích quan trọng quyết định đến sự thành công và hạnh phúc con người. Những thói quen hằng ngày có vai trò như tấm gương phản chiếu cuộc sống hiện tại và tương lai của mỗi chúng ta.*** *Việc xây dựng thói quen hằng ngày, đặc biệt là những thói quen tốt như dậy sớm, đọc sách, vận động, ăn uống lành mạnh,...chính là sự chuẩn bị cần thiết và là hành trang vững chắc nhất trên từng chặng đường đời phía trước. Những thói quen hằng ngày sẽ uốn nắn con người chúng ta vào một đường ray nhất định, giúp ta sống có nguyên tắc, có kỉ luật và sống một cách khoa học hơn. Hình thành được thói quen, ta sẽ không bị rơi vào tình trạng hoảng loạn, không biết mình cần gì, muốn gì và có thể làm được những gì để cải thiện bản thân. Khi một hành động nào đó trở thành thói quen, ta sẽ không phải dành nhiều thời gian để lên kế hoạch, để nhắc nhở bản thân phải thực hiện hành động ấy mỗi ngày, cuộc sống sẽ trở nên đơn giản và dễ dàng hơn rất nhiều so với việc không có thói quen. Cần thiết phải xây dựng thói quen mỗi ngày bởi thói quen chính là cái bóng đi liền với cuộc đời và vận mệnh của mỗi con người chúng ta, xây dựng thói quen chính là ta đang xây dựng và kiểm soát cuộc đời của chính mình. Thói quen về lâu dài còn giúp chúng ta có thể đưa ra những quyết định đúng đắn, giúp ta xử lí mọi tình huống một cách khéo léo, dễ dàng, tạo nên được những mối quan hệ tốt đẹp với mọi người xung quanh. Thói quen hằng ngày đem lại cho chúng ta một cảm giác an toàn, giảm tải những áp lực của cuộc sống bon chen, vất vả, đồng thời còn giúp ta nuôi dưỡng một nhân cách tốt đẹp, một tâm hồn thanh cao, lành mạnh. Có thể nói, việc xây dựng những thói quen tốt chính là vật liệu chuốt nhọn tài năng và trí tuệ của con người. Tuy nhiên, xây dựng thói quen tốt bên cạnh đó cũng cần phải thận trọng phân biệt với những thói quen xấu, chỉ những thói quen tốt mới cần thiết nên được rèn luyện, phát triển để cuộc sống trở nên lành mạnh hơn. Thói quen tạo nên số mệnh, số mệnh của bạn thế nào phụ thuộc vào cách bạn xây dựng những thói quen mỗi ngày!*

Đề luyện 165. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG THAY ĐỔI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Ý nghĩa của những thay đổi trong cuộc sống.* *Thay đổi chính là yếu tố mang lại nhiều ý nghĩa tích cực trên hành trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân của mỗi con người.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Nhờ những thay đổi, ta có thể khám phá bản thân ở nhiều khía cạnh khác nhau, có thể phát hiện và nuôi dưỡng những năng lực tiềm ẩn, có được vô vàn những trải nghiệm độc đáo, mới lạ khi tiếp cận cuộc sống. *- Ý 2. Một trong những kĩ năng cần thiết cho hành trang vào đời của mỗi con người chính là khả năng thay đổi và thích nghi với sự thay đổi.* *- Ý 3. Thay đổi chính bản thân mình để trở nên sáng tạo, linh hoạt hơn. Thay đổi tư duy để hướng đến sự giàu có về tri thức, sự vĩ đại về tầm nhìn và thay đổi hành động để nắm bắt cơ hội, để cải thiện chất lượng cuộc sống, chất lượng hạnh phúc.* *- Ý 4. Sự thay đổi không đáng sợ, đáng sợ nhất chính là con người ta vì ngại phải thay đổi mà sống khép mình, sống kìm hãm năng lực và trí tuệ của bản thân khiến cho cuộc sống trở nên tẻ nhạt, vô nghĩa*
	Chứng minh: *Giữa đại dịch Covid-19, ta đã dần quen với khái niệm "giãn cách xã hội" và bắt đầu có những thay đổi trong công việc qua màn hình máy tính hay cách học trực tuyến.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Thay đổi không có nghĩa không có lập trường, chính kiến cá nhân. Chúng ta thay đổi không phải vì xu thế, vì đám đông mà thay đổi để hoàn thiện bản thân và vun đắp nên những giá trị thực sự ý nghĩa ở đời!*

165. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG THAY ĐỔI TRỌNG CUỘC SỐNG

Chúng ta thường ngại những thay đổi vì sự phức tạp và bất ổn định của nó mà không biết rằng, ***thực chất của những thay đổi chính là yếu tố mang lại nhiều ý nghĩa tích cực trên hành trình khám phá thế giới và hoàn thiện bản thân của mỗi con người.*** *Sự thay đổi khiến cho cuộc sống trở nên mới mẻ và lí thú hơn. Thay đổi có thể đến từ hoàn cảnh, từ môi trường sống bên ngoài nhưng phần lớn những thay đổi mang tính chủ động thuộc về quá trình nhận thức của mỗi chúng ta. Nhờ những thay đổi, ta có thể khám phá bản thân ở nhiều khía cạnh khác nhau, có thể phát hiện và nuôi dưỡng những năng lực tiềm ẩn, có được vô vàn những trải nghiệm độc đáo, mới lạ khi tiếp cận cuộc sống. Một trong những kĩ năng cần thiết cho hành trang vào đời của mỗi con người chính là khả năng thay đổi và thích nghi với sự thay đổi. Chúng ta không thể thay đổi thế giới, không thể dịch chuyển những điều cố hữu nhưng lại có thể thay đổi chính bản thân mình để trở nên sáng tạo, linh hoạt hơn. Thay đổi tư duy để hướng đến sự giàu có về tri thức, sự vĩ đại về tầm nhìn và thay đổi hành động để nắm bắt cơ hội, để cải thiện chất lượng cuộc sống, chất lượng hạnh phúc.* ***Có những thay đổi là điều kiện để duy trì sự tồn tại của một cá thể, như cách chim ưng phải trải qua quá trình thay lông, thay móng đầy đau đớn khi chúng đã quá già cỗi và trở nên yếu ớt để tiếp tục phần đời còn lại.*** *Thay đổi chính là để con người ta thích nghi với từng giai đoạn phát triển, với những tình huống bất ngờ xảy đến trong cuộc sống.* ***Giữa đại dịch Covid-19, ta đã dần quen với khái niệm "giãn cách xã hội" và bắt đầu có những thay đổi trong cách làm việc qua màn hình máy tính hay cách học trực tuyến ở học sinh.*** *Nếu không thể thay đổi được sa mạc, hãy tự biến mình thành cây xương rồng mạnh mẽ sẵn sàng thích nghi với mọi loại thời tiết khô cằn, khắc nghiệt.* ***Sự thay đổi không đáng sợ, đáng sợ nhất chính là con người ta vì ngại phải thay đổi mà sống khép mình, sống kìm hãm năng lực và trí tuệ của bản thân khiến cho cuộc sống trở nên tẻ nhạt, vô nghĩa.*** *Thay đổi không có nghĩa không có lập trường, chính kiến cá nhân. Chúng ta thay đổi không phải vì xu thế, vì đám đông mà thay đổi để hoàn thiện bản thân và vun đắp nên những giá trị thực sự ý nghĩa ở đời!*

Đề luyện 166. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG ƯỚC MƠ	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Tầm quan trọng của những ước mơ. *Câu nói đầy ý nghĩa thế này: "Hãy vươn đến bầu trời, dù không thể hái được vì sao sáng nhất nhưng ít ra, bạn cũng có thể đứng giữa muôn vàn tinh tú để thắp sáng ước mơ". Không biết khi đọc xong nó, bạn có ý thức hơn về tầm quan trọng của những ước mơ hay không, nhưng tôi thì mất rất nhiều đêm để trăn trở về nó.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Ước mơ mở ra cho ta một thế giới vô cùng rộng lớn, ở đó mỗi chúng ta đều có thể được sống là chính mình, sống trọn vẹn từng khoảnh khắc, được khám phá, tận hưởng đến sâu cùng những diệu kì, lí thú của thế giới sống xung quanh.* - Ý 2. *Chỉ khi nuôi dưỡng ước mơ, ta mới có thể xây nền móng vững chắc để đạt được mục tiêu phía trước.* - Ý 3. *Ước mơ không chỉ có tác động tích cực đối với mỗi con người mà nó còn là sợ dây nối kết, lan truyền cảm hứng cuộc sống đến thế giới xung quanh.* - Ý 4. *Ước mơ là nguồn động lực thôi thúc những cố gắng, nỗ lực vươn lên của con người, giúp con người khám phá đến tận cùng giá trị của chính mình, ta mới biết khai mở cho trí tuệ.* - Ý 5. *Ước mơ có một tầm quan trọng đặc biệt quyết định đến tương lai và số mệnh của con người.*
	Chứng minh: *Napoleon đã từng dành hàng giờ để đắm mình trong ước mơ được chinh phục châu Âu, mơ về việc lãnh đạo, điều hành quân đội riêng của mình.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta, hãy luôn không ngừng ước mơ, không ngừng khát vọng, không ngừng cháy hết mình cho thanh xuân, để đại lộ của mình luôn rộng mở.*

166. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG ƯỚC MƠ TRONG CUỘC SỐNG

Câu nói đầy ý nghĩa thế này: ***"Hãy vươn đến bầu trời, dù không thể hái được vì sao sáng nhất nhưng ít ra, bạn cũng có thể đứng giữa muôn vàn tinh tú để thắp sáng ước mơ". Không biết khi đọc xong nó, bạn có ý thức hơn về tầm quan trọng của những ước mơ hay không, nhưng tôi thì mất rất nhiều đêm để trăn trở về nó.*** Ước mơ là nơi chắp cánh cho tâm hồn và trí tưởng tượng được bay cao, bay xa, được thỏa mãn vẫy vùng với những đam mê, khát vọng. Ước mơ mở ra cho ta một thế giới vô cùng bao la, rộng lớn, ở đó mỗi chúng ta đều có thể được sống là chính mình, sống trọn vẹn từng khoảnh khắc, được khám phá, tận hưởng đến sâu cùng những diệu kì, lí thú của thế giới sống xung quanh. Không có những ước mơ, cuộc sống sẽ như bến bờ bất động, không có được tiếng vỗ dạt dào của sóng biển, không có được tiếng gọi thuyền nhộn nhịp ngoài khơi xa, và cũng không có được sự thỏa mãn, vui sướng trong tâm hồn với những thành quả đầy vơi mùa kéo lưới. Chỉ khi nuôi dưỡng ước mơ, ta mới có thể xây nền móng vững chắc cho những hành động để đạt được mục tiêu phía trước. Tầm quan trọng của những ước mơ không chỉ có tác động tích cực đối với mỗi con người mà nó còn là sợ dây nối kết, lan truyền cảm hứng cuộc sống đến thế giới xung quanh. Ước mơ là nguồn động lực thôi thúc mạnh mẽ những cố gắng, nỗ lực vươn lên của con người. Nhờ những ước mơ, ta mới có thể khám phá đến tận cùng giá trị của chính mình, ta mới biết khai mở cho trí tuệ, giải phóng cho tư duy để hướng đến những điều tốt đẹp nhất. Cuộc sống chỉ thực sự có ý nghĩa khi có những ước mơ. Bởi lẽ, ước mơ chính là dây cót vận hành, là bước đệm của bao nhiêu đích đến thành công và hạnh phúc. Khi còn nhỏ, Napoleon đã từng dành hàng giờ để đắm mình trong ước mơ được chinh phục châu Âu, mơ về việc lãnh đạo, điều hành quân đội riêng của mình. Và phần sau của cuộc đời ông thì lịch sử đã ghi rõ, ông trở thành nhà lãnh đạo quân sự tài ba của nước Pháp, thống trị hầu như cả lục địa châu Âu ở những năm đầu thế kỉ XIX. Quả thực, ước mơ có một tầm quan trọng đặc biệt quyết định đến tương lai và số mệnh của con người. Mỗi chúng ta, hãy luôn không ngừng ước mơ, không ngừng khát vọng, không ngừng cháy hết mình cho thanh xuân, để "đại lộ" của mình luôn rộng mở.

Đề luyện: 167. **VAI TRÒ CỦA KẾ HOẠCH ĐỐI VỚI SỰ THÀNH CÔNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Vai trò của những kế hoạch đối với sự thành công của mỗi người.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Kế hoạch giúp ta xác định được một lộ trình cụ thể, xác định được những hành động cần phải thực hiện. - Ý 2. Việc lên kế hoạch mỗi ngày giúp ta rèn luyện được tư duy nhạy bén, sáng tạo cũng như suy nghĩ một cách logic trong việc giải quyết các vấn đề phát sinh. - Ý 3. Sống có kế hoạch giúp ta tiết kiệm được thời gian, công sức, tiền bạc và đạt được hiệu quả cao trong công việc, ta sẽ không bao giờ bị rơi vào tình trạng "quá tải", kiệt quệ tinh thần vì không biết sắp xếp, phân chia thời gian một cách hợp lí. - Ý 4. Kế hoạch giúp ta sống chủ động, linh hoạt hơn để không trở thành gánh nặng cho người khác. - Ý 5. Một kế hoạch cụ thể luôn là nguồn động lực quan trọng thúc đẩy chúng ta hành động để hướng tới mục tiêu. - Ý 6. Vai trò của những kế hoạch còn giúp ta tự tin hơn khi bắt đầu một công việc, một chặng đường phát triển mới.
	Chứng minh: Jack Dorsey - người sáng lập, CEO của mạng xã hội nổi tiếng thế giới Twitter, đã từng chia sẻ: "Tôi thường dành ngày thứ bảy để đi bộ. Còn chủ nhật là thời gian để nhìn lại, đánh giá, lên kế hoạch và chuẩn bị cho tuần mới". Đó là bí quyết thành công không chỉ của Jack Dorsey.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Hãy luôn chuẩn bị cho mình những kế hoạch thật chỉn chu, hoàn thiện và cố gắng đi theo sự chỉ dẫn của những kế hoạch ấy, thành công sẽ chỉ như đóa hoa kề cạnh ta có thể dễ dàng gặt hái được.

167. VAI TRÒ CỦA NHỮNG KẾ HOẠCH ĐỐI VỚI SỰ THÀNH CÔNG

"Làm việc không có kế hoạch chính là cách bạn đang lên kế hoạch thất bại cho cuộc đời mình", ***đơn giản bởi những kế hoạch có vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình chinh phục thành công của mỗi con người trong cuộc sống.*** *Kế hoạch giúp ta xác định được một lộ trình cụ thể, xác định được những hành động cần phải thực hiện để đạt được mục tiêu. Việc lên kế hoạch mỗi ngày giúp ta rèn luyện được tư duy nhạy bén, sáng tạo cũng như suy nghĩ một cách logic trong việc giải quyết các vấn đề phát sinh.* ***Jack Dorsey - người sáng lập, CEO của mạng xã hội nổi tiếng thế giới Twitter, đã từng chia sẻ: "Tôi thường dành ngày thứ bảy để đi bộ. Còn chủ nhật là thời gian để nhìn lại, đánh giá, lên kế hoạch và chuẩn bị cho tuần mới". Đó là bí quyết thành công không chỉ của Jack Dorsey mà còn của rất nhiều những tỉ phú lừng danh như Bill Gates, Warren Buffet, Mark Zuckerberg,.. Họ luôn biết cách lên kế hoạch rõ ràng, bởi họ hiểu được vai trò quan trọng của những kế hoạch đối với con đường gây dựng sự nghiệp lâu dài.*** *Sống có kế hoạch giúp ta tiết kiệm được thời gian, công sức, tiền bạc và đạt được hiệu quả cao trong công việc. Khi biết sống có kế hoạch, ta sẽ không bao giờ bị rơi vào tình trạng "quá tải", kiệt quệ tinh thần vì không biết sắp xếp, phân chia thời gian một cách hợp lí. Kế hoạch giống như chiếc kim chỉ nam giúp ta có thể đi đúng đường và phát triển đúng hướng, giúp ta sống chủ động, linh hoạt hơn để không trở thành gánh nặng cho người khác. Một kế hoạch cụ thể luôn là nguồn động lực quan trọng thúc đẩy chúng ta hành động để hướng tới mục tiêu. Sống không có kế hoạch sẽ khiến ta luôn có cảm giác bận rộn, tất bật với cuồng quay công việc mà thực chất hiệu quả lại chẳng được bao nhiêu, giống như việc ta cứ lầm lũi đi trong căn hầm tối mà không có một chiếc đèn soi chiếu vậy. Đồng ý rằng thành công luôn cần nỗ lực, nhưng chỉ nỗ lực thôi chưa đủ. Nỗ lực phải được đi cùng với một kế hoạch cụ thể, rõ ràng, một lộ trình hợp lí, khoa học. Vai trò của những kế hoạch giúp ta tự tin hơn khi bắt đầu một công việc mới. Hãy luôn chuẩn bị cho mình những kế hoạch thật chỉn chu, hoàn thiện và cố gắng đi theo sự chỉ dẫn của những kế hoạch ấy, thành công sẽ chỉ như đóa hoa kề cạnh ta có thể dễ dàng gặt hái được.*

Đề luyện 168. **VAI TRÒ CỦA SỰ TỰ TIN ĐỐI VỚI VIỆC PHÁT TRIỂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Vai trò của sự tự tin đối với việc phát triển con người. *Để có thể phát triển, yếu tố cần thiết và tiên quyết cần phải rèn luyện chính là sự tự tin. Tự tin đóng một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình vươn tới sự phát triển toàn diện của mỗi người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Tự tin giúp ta khám phá được trọn vẹn năng lực và phẩm chất tốt đẹp của chính mình để từ đó không ngừng học hỏi, không ngừng phát huy, trau dồi và hoàn thiện hơn mỗi ngày.* - Ý 2. *Xây dựng được sự tự tin trong tiềm thức, ta như đang chắp thêm đôi cánh vững chắc cho những đam mê, khát vọng.* - Ý 3. *Tự tin giúp ta có cá tính riêng biệt, làm nên vẻ đẹp hoàn thiện của thế giới.* - Ý 4. *Xây dựng được sự tự tin, ta mới có thể sẵn sàng "ném mình" vào thử thách để tôi luyện, để mài dũa, để thấy được một bản thân trưởng thành hơn, cứng cáp hơn trong những bão giông cuộc đời*
	Chứng minh: *Tuy nhiên đừng tự tin thái quá, hay tự ti về những nhược điểm mà đánh mất nhiều cơ hội. Như rất nhiều ca sĩ, diễn viễn mới nổi tiếng đã "tự tin ra mặt", rồi không lâu sau cũng chìm xuống một cách nhanh chóng.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chỉ khi chúng ta tự tin, đôi mắt ta mới dám phóng xa tầm nhìn, đôi chân ta mới mạnh dạn bước, và từ đó ta mới biết sống một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa.*

168. VAI TRÒ CỦA SỰ TỰ TIN ĐỐI VỚI VIỆC PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI

Phát triển tức là chúng ta muốn tiến về phía trước, muốn cho giá trị và năng lực của bản thân được khẳng định trong một thế giới không ngừng biến động. ***Và để có thể phát triển, yếu tố cần thiết và tiên quyết cần phải rèn luyện chính là sự tự tin. Tự tin đóng một vai trò vô cùng quan trọng trên hành trình vươn tới sự phát triển toàn diện của mỗi người.*** *Có tự tin, ta mới có thể khám phá được trọn vẹn năng lực và phẩm chất tốt đẹp của chính mình để từ đó không ngừng học hỏi, không ngừng phát huy, trau dồi và hoàn thiện hơn mỗi ngày. Xây dựng được sự tự tin trong tiềm thức, ta như đang chắp thêm đôi cánh vững chắc cho những đam mê, khát vọng. Không có một sự vĩ đại nào đi lên từ bóng đêm của tinh thần nhút nhát, từ cách thu mình trong chiếc vỏ ốc hay tự thấy kém cỏi cả. Đồng ý rằng ai cũng đều là những cá thể nhỏ bé trong một quần thể xã hội rộng lớn, nhưng chúng ta luôn mang một màu sắc, một nét cá tính riêng biệt, không bao giờ có sự trùng lặp, trộn lẫn. Và chúng ta hoàn toàn có quyền tự tin với những cá tính riêng biệt ấy, chính sự đa dang toát lên từ mỗi cá thể đã làm nên vẻ đẹp hoàn thiện của thế giới. Đó là nguồn động lực to lớn để ta khám phá và phát triển bản thân, để ta cống hiến, dâng tặng những giá trị tốt đẹp nhất cho cộng đồng, xã hội. Muốn phát triển, ta phải biết đi lên từ vấp ngã, và chỉ bằng cách xây dựng được sự tự tin, ta mới có thể sẵn sàng "ném mình" vào thử thách để tôi luyện, để mài dũa, để thấy được một bản thân trưởng thành hơn, cứng cáp hơn trong những bão giông cuộc đời.* ***Tuy nhiên đừng tự tin thái quá, hay tự ti về những nhược điểm mà đánh mất nhiều cơ hội. Như rất nhiều ca sĩ, diễn viễn mới nổi tiếng đã "tự tin ra mặt", rồi không lâu sau cũng chìm xuống một cách nhanh chóng.*** *Hãy nhớ, tự tin và tự ti như đường hai chiều, khó phân biệt được ranh giới. Sự phát triển chính là thành quả được hun đúc từ quá trình con người ta tự tin với năng lực, phẩm chất và giá trị của bản thân mình. Sự phát triển như mật ngọt, và chúng ta hãy là những chú ong cần mẫn vun vén, nuôi dưỡng tự tin lớn lên mỗi ngày. Chỉ khi chúng ta tự tin, đôi mắt ta mới dám phóng xa tầm nhìn, đôi chân ta mới mạnh dạn bước đi, và từ đó ta mới biết sống một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa.*

Đề luyện 169. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC ĐỐI VỚI NHẬN THỨC CỦA CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của giáo dục đối với nhận thức của con người.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. Giáo dục góp phần nâng cao dân trí ở mọi quốc gia, góp phần nâng cao văn hóa ứng xử, văn hóa học tập và làm việc ở mỗi con người. - Ý 2. Giáo dục tạo nên những nhân tài vừa có tri thức vừa có đạo đức, vừa biết rèn luyện, phát triển năng lực cá nhân vừa có thể chăm lo, vun vén cho mảnh đất tâm hồn. Từ đó có những đóng góp ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội. - Ý 3. Nhờ có giáo dục, ta biết yêu thương, biết trân quý những tình cảm thiêng liêng kề cạnh, ta biết phân biệt phải-trái, đúng-sai để tìm kiếm cho mình một lối đi phù hợp, không sa ngã vào những vết hằn tệ nạn, vào những thói hư, tật xấu vẫn luôn tồn tại xung quanh cuộc sống chúng ta. - Ý 4. Chỉ khi con người được giáo dục để có một nhận thức tốt, một hành động đẹp thì xã hội mới có thể trở nên văn minh. -Ý 5: Khi được giáo dục tốt, con người sẽ mau chóng nhận ra điều gì nên làm để phát triển bản thân và điều gì nên tránh để không tự hủy hoại chính mình.
	Chứng minh: Đảng và Nhà nước đã nhiều lần khẳng định: "Giáo dục là quốc sách hàng đầu", và Tổ chức UNESCO cũng đã khuyến khích các nước phải chi tiêu ít nhất 6% GDP cho nền giáo dục.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Giáo dục đối với nhận thức con người là nền móng, là xương sống, là trụ cột vững chắc nhất hình thành nên những tâm hồn tuyệt đẹp, những trái tim luôn ấm nóng tình người.

169. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC ĐỐI VỚI NHẬN THỨC

Người ta vẫn thường so sánh hành động của hai đứa trẻ để đánh giá cha mẹ. Nếu đứa trẻ nào có hành vi ứng xử nhã nhặn là do chúng ta được trải qua quá trình giáo dục tốt và ngược lại. ***Chính vì lẽ đó mà sự giáo dục có tầm quan trọng đặc biệt đối với việc hình thành nhận thức, nhân cách con người.*** *"Tam tự kinh" có câu: "Ngọc bất trác, bất thành khí. Nhân bất học, bất tri lý", có nghĩa là ngọc không mài không thành đồ quý, người không học mãi chẳng thể hiểu được những đạo lý trên đời. Giáo dục góp phần nâng cao dân trí ở mọi quốc gia, dân tộc, góp phần nâng cao văn hóa ứng xử, văn hóa học tập và làm việc ở mỗi người. Giáo dục tạo nên những nhân tài vừa có tri thức vừa có đạo đức, vừa biết rèn luyện, phát triển năng lực cá nhân vừa có thể chăm lo, vun vén cho mảnh đất tâm hồn để có những đóng góp ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội. Nhờ có giáo dục, ta biết yêu thương, biết trân quý những tình cảm thiêng liêng kề cạnh, ta biết phân biệt phải-trái, đúng-sai để tìm kiếm cho mình một lối đi phù hợp, không sa ngã vào những tệ nạn, vào những thói hư, tật xấu vẫn luôn tồn tại xung quanh chúng ta. Con người vừa là mục tiêu vừa là động lực cho sự phát triển toàn diện của xã hội. Bởi vậy, chỉ khi con người được giáo dục để có một nhận thức tốt, một hành động đẹp thì xã hội mới có thể trở nên văn minh, phồn thịnh. Thấy rõ được vai trò quan trọng của giáo dục,* ***Đảng và Nhà nước đã nhiều lần khẳng định: "Giáo dục là quốc sách hàng đầu", và tổ chức UNESCO cũng đã khuyến khích các nước phải chi tiêu ít nhất 6% GDP cho nền giáo dục. Chỉ khi có được những đường lối, chính sách giáo dục đúng đắn, con người mới có thể nhận thức được vai trò và trách nhiệm của mình với đất nước, với xã hội; mới có thể sẵn sàng cống hiến vì một đích đến chung văn minh, tốt đẹp.*** *Khi được giáo dục tốt, con người sẽ mau chóng nhận ra điều gì nên làm để phát triển bản thân và điều gì nên tránh để không tự hủy hoại chính mình. Bởi vậy mà giáo dục giúp ta hạn chế tối đa tình trạng tội phạm, lưu manh trong xã hội. Nói về vai trò của sự giáo dục đối với nhận thức con người, đó chính là nền móng, là xương sống, trụ cột vững chắc nhất hình thành nên những tâm hồn tuyệt đẹp, những trái tim luôn ấm nóng tình người.*

Đề luyện 170. **SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG LỜI ĐỘNG VIÊN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Sự cần thiết của những lời động viên đúng lúc trong cuộc sống của con người.* *Khi đứng trước những góc khuất của cuộc đời, điều mà con người chúng ta cần nhất chính là những lời động viên đúng lúc. Lời động viên đúng lúc có ý nghĩa vô cùng quan trọng, cần thiết trong việc nâng đỡ tâm hồn con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Có những lời động viên đúng lúc, ta mới được khỏa lấp đi cảm giác cô độc, lẻ loi giữa cuộc đời lớn rộng. *- Ý 2. Những lời động viên đúng lúc như liều thuốc an thần cho tâm trí chúng ta, là động lực, là chỗ dựa vững chắc để ta có thể vượt qua mọi rào cản, trở ngại phía trước.* *- Ý 3. Những lời động viên đúng lúc giúp ta không bao giờ bị rơi vào cảm giác hoang mang, vô định vì không biết mình muốn gì, cần gì, không biết phải tìm ai để giãi bày, tâm sự.* *- Ý 4. Lời động viên kịp thời, đúng lúc đã có thể cứu sống cuộc đời, thắp lên ngọn lửa của niềm tin và hi vọng cho biết bao tâm hồn đã tối sầm đi vì những vết xước, vì những khốn khổ, nhọc nhằn trong cuộc sống.* *- Ý 5: Lời động viên đúng lúc chính là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, xóa bỏ đi mọi khoảng cách. Đồng thời thể hiện được sự quan tâm, giúp đỡ của chúng ta đối với mọi người xung quanh.*
	Chứng minh: *Lời quan tâm và sự động viên của mọi người, đã giúp những mảnh đời bất hạnh có thêm động lực để bước tiếp.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Những lời động viên đúng lúc luôn là món quà ý nghĩa nâng bước chúng ta đi trên những đoạn đường khắc nghiệt, vượt qua bão giông, thử thách và là sự gặp gỡ kì diệu, đáng trân trọng nhất của trái tim, của tâm hồn.*

170. SỰ CẦN THIẾT CỦA NHỮNG LỜI ĐỘNG VIÊN ĐÚNG LÚC

Cuộc đời luôn có những niềm vui, sự hân hoan và sự thỏa mãn khi có được thành công, nhưng cuộc đời cũng chẳng thể tránh khỏi những vấp ngã, thất bại, thậm chí là cả những đau thương, mất mát. ***Khi đứng trước bao nhiêu góc khuất ấy, điều mà con người chúng ta cần nhất chính là những lời động viên đúng lúc. Những lời động viên đúng lúc có ý nghĩa vô cùng quan trọng, cần thiết trong việc nâng đỡ tâm hồn người.*** *Có những lời động viên đúng lúc từ gia đình, bạn bè, từ những người tri kỉ, ta mới được khỏa lấp đi cảm giác cô độc, lẻ loi giữa cuộc đời lớn rộng. Trong khó khăn, thử thách, sẽ luôn có những lo lắng, hoảng loạn, và đôi khi là cả sự mất bình tĩnh khiến ta không đủ sáng suốt, không đủ linh hoạt để đưa ra những quyết định đúng đắn, khi đó những lời động viên đúng lúc như liều thuốc an thần; là động lực, là chỗ dựa vững chắc để ta có thể vượt qua mọi rào cản phía trước. Những lời động viên đúng lúc là yếu tố cần thiết để thúc đẩy ta khám phá, phát triển những năng lực tiềm ẩn của bản thân, giúp ta không bao giờ bị rơi vào cảm giác hoang mang, vô định vì không biết mình muốn gì, cần gì, không biết phải làm gì, tìm ai để giãi bày, tâm sự.* ***Trong chương trình truyền hình thực tế, "Điều ước thứ 7" chúng ta đã chứng kiến rất nhiều những hoàn cảnh éo le, tưởng chừng như có thể guc ngã. Thế nhưng, với lời quan tâm và sự động viên của mọi người đã giúp những mảnh đời ấy có thêm động lực để bước tiếp.*** *Đôi khi, chỉ cần một lời động viên kịp thời, đúng lúc đã có thể cứu sống cuộc đời, thắp lên ngọn lửa của niềm tin và hi vọng cho biết bao nhiêu tâm hồn đã tối sầm đi vì những vết xước, vì những khốn khổ, nhọc nhằn trong cuộc sống. Giá trị của những lời động viên đúng lúc chính là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, xóa bỏ đi mọi khoảng cách xa lạ đồng thời thể hiện được sự quan tâm, giúp đỡ của chúng ta đối với mọi người xung quanh. Sự động viên, khích lệ là cho đi mà không sợ bị từ chối, nhận về mà không sợ quá tải, dùng mà không sợ lạm phát. Những lời động viên đúng lúc luôn là món quà ý nghĩa nâng bước chúng ta đi trên những đoạn đường khắc nghiệt, vượt qua bão giông, thử thách và là sự gặp gỡ kì diệu nhất, đáng trân trọng nhất của trái tim, của tâm hồn.*

Đề luyện 171. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC TỰ CHỦ BẢN THÂN TRƯỚC NHỮNG CÁM DỖ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của việc tự chủ bản thân trước những cám dỗ. *Cám dỗ cũng giống như những cơn giông tố bất ngờ ập đến, nếu không có đủ bản lĩnh, không có sự quyết tâm, nỗ lực đến cùng vì mục tiêu phía trước, ta sẽ dễ dàng nản chí mà bỏ cuộc trong những cơn giông tố ấy.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Chỉ bằng cách tự chủ bản thân, hiểu được cặn kẽ mình muốn gì, cần gì và luôn kiên định với đam mê, khát vọng, chúng ta mới vững vàng trước mọi cám dỗ trong cuộc đời.* - Ý 2. *Giúp ta nhìn ra yếu điểm của mình để lường trước được những cám dỗ có thể xảy đến, từ đó ta sẽ có những biện pháp phòng bị, những kế hoạch rõ ràng để không bị cuốn vào vòng xoáy khốc liệt của cám dỗ.* - Ý 3. *Nếu không biết tự chủ bản thân mà chỉ sống dựa vào quan điểm, góc nhìn của người khác, chỉ biết chờ đợi để làm theo, đi theo người khác, chính chúng ta sẽ tự hủy hoại cuộc đời mình vì sự mất kiểm soát, buông thả theo những cám dỗ.* - Ý 4. *Việc giáo dục nhận thức về tầm quan trọng của tự chủ bản thân và khuyến khích rèn luyện tính tự chủ bản thân chính là một hành động vô cùng ý nghĩa, nhân văn, cứu sống cho biết bao nhiêu cuộc đời con người.*
	Chứng minh: *Anh Lê Trung Tuấn - Chủ tịch HHội đồng Quản lí Viện Nghiên cứu tâm lí người sử dụng ma túy, sau khi trải qua sáu năm cai nghiện ma túy đầy khó khăn, anh đã bảo vệ thành công đề tài nghiên cứu khoa học.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Rèn luyện được tính tự chủ cho bản thân không khác gì đã tạo cho mình một hệ miễn dịch tốt!*

171. Ý NGHĨA CỦA VIỆC TỰ CHỦ BẢN THÂN TRƯỚC NHỮNG CÁM DỖ

Tự chủ là khả năng làm chủ bản thân, đó là một yếu tố có ý nghĩa vô cùng quan trọng trên hành trình chinh phục đam mê, khát vọng của mỗi con người, đặc biệt là khi đứng trước những cám dỗ trong cuộc sống. ***Cám dỗ cũng giống như những cơn giông tố bất ngờ ập đến, nếu không có đủ bản lĩnh, không có sự quyết tâm, nỗ lực đến cùng vì mục tiêu phía trước, chúng ta sẽ dễ bị nản chí mà bỏ cuộc trong những cơn giông tố ấy.*** *Chỉ bằng cách tự chủ bản thân, hiểu được cặn kẽ mình muốn gì, cần gì và luôn kiên định với đam mê, khát vọng, ta mới có thể vững vàng trước mọi cám dỗ trong cuộc đời. Tự chủ bản thân giúp ta nhìn ra yếu điểm của mình để lường trước được những cám dỗ có thể xảy đến, từ đó ta sẽ có những biện pháp phòng bị, những kế hoạch rõ ràng để không bị cuốn vào vòng xoáy khốc liệt của cám dỗ. Tự chủ bản thân còn tạo nên khả năng phán đoán, nhìn nhận vấn đề để đưa ra những quyết định chính xác, giúp ta không dễ bị lay chuyển trước những cám dỗ luôn rình rập xung quanh. Nếu không biết tự chủ bản thân mà chỉ sống dựa vào quan điểm, góc nhìn của người khác, chỉ biết chờ đợi để làm theo, đi theo người khác, chính chúng ta sẽ tự hủy hoại cuộc đời mình vì sự mất kiểm soát, buông thả theo những cám dỗ. Tuổi trẻ là tuổi bồng bột, tuổi thích trải nghiệm những cảm giác mới lạ, bởi vậy nguy cơ bị rơi vào cám dỗ của đồng tiền, danh vọng và khoái cảm là vô cùng lớn. Nếu không rèn luyện tính tự chủ bản thân ngay từ bây giờ, những cám dỗ sẽ nhanh chóng lấn át và đẩy cuộc đời chúng ta xuống hố sâu. Khi đã lỡ sa ngã vào những cám dỗ, việc giáo dục nhận thức về tầm quan trọng của tự chủ bản thân và khuyến khích rèn luyện tính tự chủ bản thân chính là một hành động vô cùng ý nghĩa, nhân văn, cứu sống cho biết bao nhiêu cuộc đời con người.* ***Nhờ việc tự chủ bản thân và quyết tâm làm lại từ con số âm, anh Lê Trung Tuấn - Chủ tịch Hội đồng Quản lí Viện Nghiên cứu tâm lí người sử dụng ma túy, sau khi trải qua sáu năm cai nghiện ma túy đầy khó khăn, anh đã bảo vệ thành công đề tài nghiên cứu khoa học và mở ra những hướng đi mới cho việc cai nghiện ma túy tại Việt Nam cũng như nhiều quốc gia trên thế giới.*** *Rèn luyện được tính tự chủ cho bản thân không khác gì đã tạo cho mình một hệ miễn dịch tốt!*

Đề luyện 172. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC Ý THỨC CÁ NHÂN GIỮA TẬP THỂ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được tầm quan trọng của việc ý thức cá nhân giữa tập thể.* *Ý thức cá nhân với tập thể trong mọi lĩnh vực, mọi khía cạnh của đời sống. Mỗi cá nhân giống như một tế bào không thể thiếu đối với một cơ thể sống hoàn thiện.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Chỉ khi chúng ta ý thức được bản thân trong tập thể, trong cộng đồng, xã hội, chúng ta mới có thể phát huy tối đa năng lực, phẩm chất để tích cực cống hiến, tích cực dâng tặng và hướng đến mục đích chung lớn lao, vĩ đại. *- Ý 2. Ý thức cá nhân với tập thể là yếu tố tiên quyết cho mọi bước đi vững chãi, cho mọi dự định, kế hoạch lớn lao trong cuộc đời.* *- Ý 3. Sự sống con người được hình thành nên từ những gắn kết, từ sự tìm đến nhau để cùng nhau tồn tại và phát triển.* *- Ý 4. Tập thể cho ta một môi trường để phát triển, một mái nhà chung để trở về, bởi vậy chúng ta không được phép ích kỉ và vô ơn, không được phép đánh mất đi ý thức cá nhân.*
	Chứng minh: *Chính từ ý thức cá nhân với tập thể, hàng triệu người Việt Nam đã cùng chung tay góp Quỹ vaccine phòng chống Covid-19 với một khát khao vào một ngày mai không còn đau thương, mất mát, không còn những nỗi ám ảnh kinh hoàng vì dịch bệnh.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Ý thức cá nhân với tập thể có một tầm quan trọng đặc biệt như xương sống, trụ cột vững chắc cho tất cả mọi sự phát triển chung. Có ý thức với tập thể, chúng ta mới có được lẽ sống cho tài năng, nhân cách của mình.*

172. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC Ý THỨC CÁ NHÂN VỚI TẬP THỂ

Hãy một lần nghĩ và nhìn về giá trị nằm trong sâu thẳm con người mình và tự vấn: ***Bản thân mình là ai giữa một tập thể rộng lớn, bản thân mình đã cống hiến được những gì, đã cho đi được bao nhiêu trên hành trình xây dựng và phát triển tập thể nói riêng cũng như cộng đồng, xã hội nói chung? Trả lời được những câu hỏi ấy, chúng ta sẽ có thể nhìn nhận được giá trị và tầm quan trọng của ý thức cá nhân với tập thể trong mọi lĩnh vực, mọi khía cạnh của đời sống.*** *Mỗi cá nhân giống như một tế bào không thể thiếu đối với một cơ thể sống hoàn thiện. Chỉ khi chúng ta ý thức được bản thân trong tập thể, trong cộng đồng, xã hội, ta mới có thể phát huy tối đa năng lực, phẩm chất để tích cực cống hiến, tích cực dâng tặng và hướng đến mục đích chung lớn lao, vĩ đại. Một tập thể không bao giờ có thể phát triển lớn mạnh nếu thiếu đi ý thức cá nhân, và cá nhân cũng không bao giờ có cơ hội được phô diễn, khẳng định tài năng nếu tách rời tập thể. Ý thức cá nhân với tập thể là yếu tố tiên quyết cho mọi bước đi vững chãi, cho mọi dự định, kế hoạch lớn lao trong cuộc đời. Chúng ta không nên sống ích kỉ và không bao giờ được sống ích kỉ vì sự sống con người được hình thành nên từ những gắn kết, từ sự tìm đến nhau để cùng nhau tồn tại và phát triển. Nếu không có ý thức cá nhân với tập thể, sự cô độc, lẻ loi sẽ dần lấn át và ăn mòn năng lực, phẩm chất con người chúng ta, khi vấp ngã, thất bại sẽ không ai nâng đỡ, không ai kề cạnh để thấu hiểu và sẻ chia. Tập thể cho ta một môi trường để phát triển, một mái nhà chung để trở về, bởi vậy ta không được phép ích kỉ và vô ơn, không được phép đánh mất đi ý thức cá nhân của chính mình. Mỗi con người mang một màu sắc, một nét cá tính riêng, và khi ý thức cá nhân trỗi dậy, chúng ta sẽ sẵn sàng cống hiến, sẵn sàng vẽ nên bức tranh tập thể diệu kì.* ***Chính từ ý thức cá nhân với tập thể, hàng triệu người Việt Nam đã cùng chung tay góp Quỹ vaccine phòng chống Covid-19 với một khát khao vào một ngày mai không còn đau thương, mất mát, không còn những nỗi ám ảnh kinh hoàng vì dịch bệnh.*** *Ý thức cá nhân với tập thể có một tầm quan trọng đặc biệt như xương sống, trụ cột vững chắc cho tất cả mọi sự phát triển chung. Có ý thức với tập thể chúng ta mới có được lẽ sống cho tài năng, nhân cách của mình.*

Đề luyện 173. **SUY NGHĨ VỀ LẼ SỐNG CỦA THANH NIÊN NGÀY NAY**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Suy nghĩ về lẽ sống của thanh niên trong cuộc sống ngày nay. *Thế hệ thanh niên trong thời đại ngày nay cũng mang trong mình ngọn lửa nhiệt huyết của đam mê, khát vọng, của những lẽ sống thiêng liêng, cao quý vừa mang nét truyền thống đáng trân trọng vừa có sự phát triển phù hợp hơn với tình hình chung của xã hội, của đất nước.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Lẽ sống của thanh niên được thể hiện ở ý thức tự trau dồi, rèn luyện bản thân để đóng góp có ý nghĩa cho sự phát triển văn minh, phồn thịnh của đất nước, đưa đất nước sánh vai cùng các cường quốc năm châu.* - Ý 2. *Tuổi trẻ không chỉ biết sống cho mình, không chỉ biết tận hưởng quãng thời gian tươi đẹp nhất của cuộc đời mà chúng ta còn phải biết nuôi dưỡng những lí tưởng cao đẹp, những lẽ sống lớn lao để cống hiến, để dâng tặng.* - Ý 3. *Lẽ sống của thế hệ thanh niên trong thời đại ngày nay là hướng đến sứ mệnh phải làm sao cho từng tấc đất, tấc vàng của Tổ Quốc được vẹn nguyên, từng giá trị, thế mạnh được tỏa sáng và từng mảnh ghép tâm hồn được hội tụ, sum vầy..*
	Chứng minh: *Doanh nhân Phạm Nhật Vượng dám đứng lên sau vô vàn những vấp ngã để gây dựng nên khối tài sản khổng lồ và đóng góp hơn 460 tỉ đồng cho đất nước trong thời điểm dịch bệnh bùng phát.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta đều có thể sống vô danh nhưng tuyệt đối đừng để cuộc đời vô nghĩa. Hãy cứ đam mê, hãy cứ khát vọng và nuôi dưỡng trong mình những lí tưởng cao đẹp để cống hiến.*

173. SUY NGHĨ VỀ LẼ SỐNG CỦA THANH NIÊN NGÀY NAY

Tiếp nối những thành tựu vẻ vang của cha ông ta ngày trước, ***thế hệ thanh niên trong thời đại ngày nay cũng mang trong mình ngọn lửa nhiệt huyết của đam mê, khát vọng, của những lẽ sống thiêng liêng, cao quý vừa mang nét truyền thống đáng trân trọng vừa có sự phát triển phù hợp hơn với tình hình chung của xã hội, của đất nước.*** *Nếu như lẽ sống của thanh niên thời chiến là ra sức đánh giặc, cống hiến hết mình vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc thì ở thời bình, lẽ sống của thanh niên được thể hiện ở ý thức tự trau dồi, rèn luyện bản thân để đóng góp có ý nghĩa cho sự phát triển văn minh, phồn thịnh của đất nước, đưa đất nước sánh vai cùng các cường quốc năm Châu. Họ là những mầm non hi vọng, là nơi gửi gắm niềm tin, tương lai của cả một dân tộc đã trải qua hàng nghìn năm đấu tranh và phát triển. Tuổi trẻ với nhiều trải nghiệm nhưng gánh nặng cũng vô vùng lớn lao. Tuổi trẻ không chỉ biết sống cho mình, không chỉ biết tận hưởng quãng thời gian tươi đẹp nhất của cuộc đời mà chúng ta còn phải biết nuôi dưỡng những lí tưởng cao đẹp, những lẽ sống lớn lao để cống hiến, để dâng tặng. Chúng ta nợ đất nước, chúng ta nợ nhân dân và chúng ta không bao giờ được phép quên đi điều đó. Người trẻ Việt Nam đã từng bị cho là thụ động, nhút nhát, không dám nghĩ lớn, không dám mơ xa, điều đó đúng, nhưng chỉ với một bộ phận nhỏ.* ***Chúng ta có một doanh nhân tài giỏi Phạm Nhật Vượng dám đứng lên sau vô vàn những vấp ngã để gây dựng nên khối tài sản khổng lồ và đóng góp hơn 460 tỉ đồng cho đất nước trong thời điểm dịch bệnh bùng phát. Chúng ta vẫn có hàng ngàn những chiến sĩ áo trắng, áo xanh, những tình nguyện viên sẵn sàng gác lại niềm vui, hạnh phúc cá nhân để chiến đấu hết mình nơi tuyến đầu chống dịch vì sự bình yên của Tổ quốc.*** *Lẽ sống của thế hệ thanh niên trong thời đại ngày nay là hướng đến sứ mệnh phải làm sao cho từng tấc đất, tấc vàng của Tổ quốc được vẹn nguyên, từng giá trị, thế mạnh được tỏa sáng và từng mảnh ghép tâm hồn được hội tụ, sum vầy. Mỗi người trẻ chúng ta đều có thể sống vô danh nhưng tuyệt đối đừng để cuộc đời mình vô nghĩa. Hãy cứ đam mê, hãy cứ khát vọng và nuôi dưỡng trong mình những lí tưởng cao đẹp để cống hiến.*

Đề luyện 174. **VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu vai trò của gia đình trong cuộc sống. *Gia đình không chỉ là tế bào của xã hội mà còn là xương sống, là trụ cột vững chắc có vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc sống của mỗi con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Gia đình là cái nôi nuôi dưỡng cả thể chất và tâm hồn chúng ta, nơi gắn bó và san sẻ, động viên và tiếp thêm động lực để ta có thể vững tin tiến về phía trước.* - Ý 2. *Đến lúc trưởng thành, gia đình lại là nơi ôm ấp cho biết bao nhiêu tâm hồn đã dần suy kiệt trước những phong ba bão táp của cuộc đời.* - Ý 3. *Gia đình chính là nâng đỡ, tạo điều kiện để con người ta có thể bộc lộ tiềm năng của chính mình, đồng thời bảo vệ ta tránh khỏi những tác động tiêu cực trong xã hội, kịp thời uốn nắn khi phát hiện hành vi lệch lạc để nhân cách, phẩm chất ta được phát triển một cách toàn diện nhất.* - Ý 4. *Gia đình cũng giống như biển cả mênh mông, luôn sẵn sàng bao dung, sẵn sàng tha thứ, sẵn sàng ôm ấp cho những bước đi lầm lỡ có cơ hội được làm lại cuộc đời.* - Ý 5. *Gia đình không chỉ cho chúng ta cảm giác ấm áp, chân thành mà còn là điểm tựa vững chắc giúp ta vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong cuộc sống.*
	Chứng minh: *"Khi mọi thứ dường như trở nên tồi tệ, chỉ có một vài người luôn đứng bên bạn mà không hề do dự đó chính là gia đình".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta dù là ai, dù ở bất cứ nơi nào trên thế giới cũng đều phải biết trân trọng gia đình như trân trọng mảnh ghép quý giá nhất của chính con người mình vậy.*

174. VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH TRONG CUỘC SỐNG MỖI CHÚNG TA

Gia đình không chỉ là tế bào của xã hội mà còn là xương sống, là trụ cột vững chắc có vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc sống của mỗi con người. *Gia đình là cái nôi nuôi dưỡng cả thể chất lẫn tâm hồn chúng ta, nơi gắn bó và san sẻ, động viên và tiếp thêm động lực để ta có thể vững tin tiến về phía trước. Khi còn bé, gia đình chính là trường học đầu tiên dạy ta lời ăn tiếng nói, dạy ta cách cư xử, hành động sao cho có phép tắc, có lễ nghi. Đến lúc trưởng thành, gia đình lại là nơi ôm ấp cho biết bao nhiêu tâm hồn đã dần suy kiệt trước những phong ba bão táp của cuộc đời. Ai cũng có thể quay lưng, từ chối chúng ta nhưng gia đình thì vẫn luôn luôn kề cạnh. Gia đình có người cha, có người mẹ, có người tri kỉ luôn vui cùng những niềm vui ta có được và luôn san sẻ, động viên với những nỗi buồn vu vơ bất chợt ập đến. Không ai có được hạnh phúc khi thiếu đi hình bóng gia đình, thiếu đi một mảnh ghép quý giá của trái tim, của tâm hồn. Khái niệm gia đình mở rộng ra không phải chỉ là những người có cùng huyết thống mà đó có thể là những người đã bao bọc, chở che, đã đồng hành cùng ta trên một quãng đường dài đằng đẵng. Đó là lý do tại sao khi đi xa, ta luôn nhớ về bữa cơm gia đình, thèm được mẹ gọi và muốn được nghe ba dạy bảo. "Khi mọi thứ dường như trở nên tồi tệ, chỉ có một vài người luôn đứng bên bạn mà không hề do dự đó chính là gia đình", qua đó ta thấy được vai trò quan trọng của gia đình chính là nâng đỡ, tạo điều kiện để con người ta có thể bộc lộ tiềm năng của chính mình, đồng thời bảo vệ ta tránh khỏi những tác động tiêu cực trong xã hội, kịp thời uốn nắn khi phát hiện hành vi lệch lạc để nhân cách, phẩm chất ta được phát triển một cách toàn diện nhất. Gia đình cũng giống như biển cả mênh mông, luôn sẵn sàng bao dung, sẵn sàng tha thứ, sẵn sàng ôm ấp cho những bước đi lầm lỡ có cơ hội được làm lại cuộc đời. Gia đình không chỉ cho chúng ta cảm giác ấm áp, chân thành mà còn là điểm tựa vững chắc giúp ta vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong cuộc sống. Gia đình là thứ tồn tại duy nhất trên cuộc đời và không gì có thể thay thế được. Bởi vậy, mỗi chúng ta dù là ai, dù ở bất cứ nơi nào trên thế giới cũng đều phải biết trân trọng gia đình như trân trọng mảnh ghép quý giá nhất của chính con người mình vậy.*

Đề luyện 175. **SỰ CẦN THIẾT CỦA TIẾNG NÓI CÁ NHÂN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sự cần thiết của tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng. *Câu trả lời nằm ở chính mong muốn, khao khát được khẳng định năng lực và giá trị bản thân của mỗi người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. *Nếu không có tiếng nói cá nhân hay không dám thể hiện tiếng nói cá nhân, ta sẽ chỉ mãi quẩn quanh trong thế giới nhỏ bé của chính mình, ta sẽ tự chôn vùi những giá trị cao quý mà tạo hóa đã ban tặng, chôn vùi cả sứ mệnh thiêng liêng giữa bao la cuộc đời.* - Ý 2. *Không có tiếng nói cá nhân đồng nghĩa với việc ta không có được bản ngã riêng của chính mình.* - Ý 3. *Tiếng nói cá nhân là phương tiện để ta tạc ghi hình ảnh của mình lên bức tranh thế giới đa sắc màu, đa giá trị.* - Ý 4. *Cần thiết phải có tiếng nói cá nhân vì đôi khi có những thiếu sót, sai lầm trong cuộc sống khiến ta phải chịu thiệt thòi về quyền lợi và chỉ bằng cách lên tiếng phản hồi, ta mới có thể nhận được sự công bằng, tốt đẹp nhất.* - Ý 5. *Biết thể hiện tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng chính là cách ta bộc lộ giá trị và tô đậm lên màu sắc, cá tính riêng biệt của chính mình.*
	Chứng minh: *Hoa hậu H'Hen Nie khi bị bủa vây bởi tin đồn phẫu thuật thẩm mỹ đã dũng cảm lên tiếng đòi lại công bằng và danh dự cho chính mình trước những công kích, mỉa mai của hàng nghìn "anti fan".*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tiếng nói cá nhân không bao giờ mất đi mà nó luôn tồn tại trong sâu thẳm tâm hồn người, quan trọng là chúng ta có đủ bản lĩnh để dám đứng lên khẳng định tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng lớn rộng hay không mà thôi.*

175. SỰ CẦN THIẾT CỦA TIẾNG NÓI CÁ NHÂN GIỮA CỘNG ĐỒNG

Tiếng nói cá nhân là yếu tố đại diện cho gương mặt, góc nhìn và quan điểm sống của mỗi con người trong cộng đồng, xã hội. Vì sao tiếng nói cá nhân lại có vai trò cực kì quan trọng và cần thiết cho hành trang tương lai của chúng ta? ***Câu trả lời nằm ở chính mong muốn, khao khát được khẳng định năng lực và giá trị bản thân của mỗi người.*** *Dù là ai, dù ở bất kì vai vế, địa vị nào trong xã hội, chúng ta cũng đều đến với thế giới bằng những màu sắc, cá tính riêng biệt không thể có sự tráo đổi hay trộn lẫn. Và những màu sắc, cá tính ấy chỉ có thể được bộc lộ qua tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng.* ***Nếu không có tiếng nói cá nhân hay không dám thể hiện tiếng nói cá nhân, ta sẽ chỉ mãi quẩn quanh trong thế giới nhỏ bé của chính mình, ta sẽ tự chôn vùi những giá trị cao quý mà tạo hóa đã ban tặng, chôn vùi cả sứ mệnh thiêng liêng giữa bao la cuộc đời.*** *Tiếng nói cá nhân tồn tại chính là để ta đóng góp, để ta dâng hiến những hạt ngọc tinh túy nhất của bản thân cho sự phát triển văn minh, phồn thịnh của cộng đồng, xã hội.* ***Không có tiếng nói cá nhân đồng nghĩa với việc ta không có được bản ngã riêng của chính mình.*** *Làm người mà không có bản ngã, làm người mà chỉ biết sống như một bản sao thì thật phí hoài và thật vô nghĩa.* ***Chính tiếng nói cá nhân là phương tiện để ta tạc ghi hình ảnh của mình lên bức tranh thế giới đa sắc màu, đa giá trị. Cần thiết phải có tiếng nói cá nhân vì đôi khi có những thiếu sót, sai lầm trong cuộc sống khiến ta phải chịu thiệt thòi về quyền lợi và chỉ bằng cách lên tiếng phản hồi, ta mới có thể nhận được sự công bằng, tốt đẹp nhất.*** ***Như cách hoa hậu H'Hen Nie khi bị bủa vây bởi tin đồn phẫu thuật thẩm mỹ đã dũng cảm lên tiếng đòi lại công bằng và danh dự cho chính mình trước những công kích, mỉa mai của hàng nghìn "anti fan".*** *Tiếng nói cá nhân là một phần tâm hồn và trí tuệ của mỗi con người chúng ta,* ***bởi vậy biết thể hiện tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng chính là cách ta bộc lộ giá trị và tô đậm lên màu sắc, cá tính riêng biệt của chính mình.*** *Tiếng nói cá nhân không bao giờ mất đi mà nó luôn tồn tại trong sâu thẳm tâm hồn người, quan trọng là chúng ta có đủ bản lĩnh để dám đứng lên khẳng định tiếng nói cá nhân giữa cộng đồng lớn rộng hay không mà thôi. Hãy nhớ: "Ta là một, là riêng, là thứ nhất".*

Đề luyện 176. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIAO TIẾP ỨNG XỬ	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của giao tiếp ứng xử trong cuộc sống con người.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. Biết cách giao tiếp ứng xử tốt là một lợi thế giúp ta hạn chế được tối đa những mâu thuẫn, xung đột không đáng có, giúp ta xây dựng được thiện cảm đối với mọi người xung quanh, xây dựng được hình ảnh cá nhân tốt đẹp trong tập thể nói riêng cũng như cộng đồng, xã hội nói chung. - Ý 2. Giao tiếp ứng xử là sợi dây gắn kết con người với con người, là phương thức tương tác hữu hiệu để ta có thể dễ dàng thấu hiểu và sẻ chia nhiều hơn. - Ý 3. Kỹ năng giao tiếp ứng xử khiến ta trở nên tự tin và bản lĩnh để dám ném mình vào những thử thách, những trải nghiệm mới giúp ta trưởng thành hơn, cứng cáp hơn. - Ý 4. Giao tiếp ứng xử được thể hiện rõ nét nhất trong việc tạo dựng được những mối quan hệ tốt đẹp và tìm kiếm được những cơ hội quý giá giúp chúng ta có được bước nhảy vọt đến với đam mê, khát vọng, chủ động hơn trong mọi việc. - Ý 5. Rèn luyện được khả năng thuyết phục và biết cách tạo nên cảm giác gần gũi, thân thiện trong mọi cuộc tiếp xúc.
	Chứng minh: Abraham Lincoln - một trong những tổng thống vĩ đại nhất nước Mỹ được người ta biết đến không chỉ vì tài năng, trí tuệ mà còn bởi ông là một người sở hữu khả năng giao tiếp ứng xử tuyệt vời.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Giao tiếp không phải chỉ là một phương tiện nối kết tầm thường mà đôi khi nó quyết định đến cả tương lai, vận mệnh của con người.

176. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIAO TIẾP ỨNG XỬ TRONG CUỘC SỐNG

Giao tiếp ứng xử là nét văn hóa đặc trưng của loài người, và nó đã trở thành một kỹ năng mềm có tầm quan trọng đặc biệt trong thế kỉ 21 ngày nay. Việc giao tiếp khéo léo, ứng xử hiệu quả trước mọi tình huống được xem là chìa khóa vàng mở ra cánh cửa đến với thành công và hạnh phúc của tất cả mọi người. Trong thời đại công nghệ số, thời đại bùng nổ của mạng Internet, dường như chúng ta cũng đang dần thu mình lại trong một thế giới nhỏ bé và chỉ biết quan sát cuộc sống qua chiếc màn hình điện thoại. ***Bởi vậy mà việc rèn luyện kỹ năng giao tiếp ứng xử đã trở thành vấn đề quan trọng và cấp thiết.*** *Biết cách giao tiếp ứng xử tốt là một lợi thế giúp ta hạn chế được tối đa những mâu thuẫn, xung đột không đáng có, giúp ta xây dựng được thiện cảm đối với mọi người xung quanh, xây dựng được hình ảnh cá nhân tốt đẹp trong tập thể nói riêng cũng như cộng đồng, xã hội nói chung. Giao tiếp ứng xử là sợi dây gắn kết con người với con người, là phương thức tương tác hữu hiệu để ta có thể dễ dàng thấu hiểu và sẻ chia nhiều hơn. Có kỹ năng giao tiếp ứng xử, ta sẽ trở nên tự tin và bản lĩnh để dám ném mình vào những thử thách, những trải nghiệm mới giúp ta trưởng thành hơn, cứng cáp hơn. Tầm quan trọng của giao tiếp ứng xử được thể hiện rõ nét nhất trong việc tạo dựng được những mối quan hệ tốt đẹp và tìm kiếm được những cơ hội quý giá giúp chúng ta có được bước nhảy vọt đến với đam mê, khát vọng. Biết cách giao tiếp ứng xử, ta sẽ dễ dàng nắm bắt được tâm lí của người khác để từ đó chủ động hơn trong mọi việc, rèn luyện được khả năng thuyết phục và biết cách tạo nên cảm giác gần gũi, thân thiện trong mọi cuộc tiếp xúc. Tổng thống Abraham Lincoln – một trong những vị tổng thống vĩ đại nhất nước Mỹ được nhiều người biết đến không chỉ vì tài năng, trí tuệ mà còn bởi ông là một người sở hữu khả năng giao tiếp ứng xử tuyệt vời. Và nhờ việc áp dụng những kỹ năng giao tiếp, ứng xử đơn giản mà hiệu quả, tổng thống Lincoln đã có bước trở mình từ một người địa vị thấp kém trong xã hội đi lên đỉnh cao của sự nghiệp, đứng đầu một cường quốc và được cả thế giới kính trọng, nể phục. Điều đó đã khẳng giao tiếp không phải chỉ là một phương tiện nối kết tầm thường mà đôi khi nó quyết định đến cả tương lai, vận mệnh của con người.*

Đề luyện 177. **BÀI HỌC RÚT RA TỪ CÂU NÓI: "TÔI RẤT BIẾT ƠN TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI ĐÃ NÓI KHÔNG VỚI TÔI. NHỜ VẬY MÀ TÔI BIẾT CÁCH TỰ MÌNH GIẢI QUYẾT SỰ VIỆC"**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** Dẫn được câu nói.
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Lời nói "không" của người khác đôi khi lại chính là cơ hội để ta khẳng định giá trị của chính mình. Nhờ có lời nói "không", ta mới biết mình phải cố gắng như thế nào, phải nỗ lực ra làm sao để tự cứu lấy cuộc đời mình.* - Ý 2. *Đôi khi chúng ta cần đến sự giúp đỡ của người khác để có thêm sức mạnh, có thêm niềm tin, động lực vượt qua giông bão. Thế nhưng, ta cũng nên chấp nhận sự thật rằng không ai có thể luôn kề cạnh để giúp đỡ ta, không ai có thể kịp thời xuất hiện để nâng đỡ từng bước chân ta đi đến vạch đích cuối cùng.* - Ý 3. *Chỉ có ta mới có thể hiểu được hoàn cảnh của bản thân, chỉ có ta mới có thể khai phá tiềm năng để bứt tốc trên từng chặng đường khốc liệt.* - Ý 4. *Cần phải biết ơn những người đã nói "không" với mình, những người đã trao cho ta cơ hội để khám phá và phát triển.*
	Chứng minh: *Tỉ phú Jack Ma đã quyết tâm gạt bỏ tư duy "làm thuê" để đứng ra tự gây dựng sự nghiệp riêng của chính mình.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Mỗi người trẻ hãy nên biết cảm tạ những lời nói không và hãy tập bước đi trên chính đôi chân của mình!*

177. BÀI HỌC RÚT RA TỪ CÂU NÓI: "TÔI RẤT BIẾT ƠN TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI ĐÃ NÓI KHÔNG VỚI TÔI. NHỜ VẬY MÀ TÔI BIẾT CÁCH TỰ MÌNH GIẢI QUYẾT SỰ VIỆC"

Đôi khi chúng ta cảm thấy buồn bã, chán nản vì những lời nói "không". Đôi khi chúng ta quyết định từ bỏ chỉ vì không nhận được sự giúp đỡ. Nhưng đối với nhà khoa học vĩ đại của nhân loại Albert Einstein, ông cho rằng: ***"Tôi rất biết ơn tất cả những người đã nói KHÔNG với tôi. Nhờ vậy mà tôi biết cách***

tự mình giải quyết sự việc". Đó là một bài học, một kinh nghiệm sống quý giá mà tất cả mỗi con người chúng ta đều phải nên ghi nhớ và vận dụng. *Câu nói của Einstein đề cập đến vai trò của những lời từ chối là giúp ta có thể tự đứng lên trên đôi chân của chính mình, tự vượt qua được những khó khăn, thử thách trong cuộc sống khi không ai kề cạnh. Lời nói "không" của người khác đôi khi lại chính là cơ hội để ta khẳng định giá trị của chính mình. Nhờ có lời nói "không", ta mới biết mình phải cố gắng như thế nào, phải nỗ lực ra làm sao để tự cứu lấy cuộc đời mình. Bởi một khi đã bị từ chối, một khi đã không còn ai giúp đỡ, không còn ai dẫn dắt, soi đường thì chỉ bằng cách dựa vào chính mình ta mới có thể bước tiếp, chỉ bằng cách dựa vào chính mình ta mới có thể đi lên. Đồng ý rằng không ai trong chúng ta có thể "đơn thương độc mã" mà chinh chiến được trên từng quãng đường đời lắm chông gai, thử thách. Đôi khi chúng ta cần đến sự giúp đỡ của người khác để có thêm sức mạnh, có thêm niềm tin, động lực vượt qua giông bão. Thế nhưng, ta cũng nên chấp nhận sự thật rằng không ai có thể luôn kề cạnh để giúp đỡ ta, không ai có thể kịp thời xuất hiện để nâng đỡ từng bước chân ta đi đến vạch đích cuối cùng. Chúng ta chính là những vị cứu tinh duy nhất của cuộc đời mình, chỉ có ta mới có thể hiểu được hoàn cảnh của bản thân, chỉ có ta mới có thể khai phá tiềm năng để bứt phá trên từng chặng đường khốc liệt.* ***Nhờ những lời nói "không" của hàng trăm nhà tuyển dụng, tỉ phú Jack Ma đã quyết tâm gạt bỏ tư duy "làm thuê" để đứng ra tự gây dựng sự nghiệp riêng của chính mình. Và cho tới nay, Tập đoàn Alibaba do Jack Ma sáng lập đã trở thành Tập đoàn Thương mại điện tử lớn nhất Trung Quốc, đồng thời có tầm ảnh hưởng rộng khắp thế giới.*** *Đó là lí do mà chúng ta cần phải biết ơn những người đã nói "không" với mình, những người đã trao cho ta cơ hội để khám phá và phát triển bản thân, cho ta cơ hội để tạc ghi hình ảnh của chính mình lên bức tranh thế giới đa sắc màu, đa giá trị. Nếu cứ luôn tìm kiếm sự giúp đỡ ngay khi vừa gặp chướng ngại vật mà không chịu tư duy, không chịu hành động thì ta sẽ mãi chỉ là cái bóng của người khác, là một loài động vật không xương sống yếu đuối, mỏng manh giữa cuộc đời. Mỗi người trẻ hãy nên biết cảm tạ những lời nói không và hãy tập bước đi trên chính đôi chân của mình!*

Đề luyện 178. **SỰ CẦN THIẾT CỦA LÒNG HIẾU THẢO ĐỐI VỚI BỀ TRÊN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sự cần thiết của lòng hiếu thảo đối với bề trên. *Bên cạnh sự nhường nhịn, nâng đỡ bề dưới, hành động kính trọng và lòng hiếu thảo đối với về trên là một việc làm vô cùng cần thiết trong cuộc sống của mỗi chúng ta.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Hiếu thảo với bề trên là yếu tố để đánh giá nhân phẩm, lối sống của con người.* - Ý 2. *Cần thiết phải thể hiện lòng hiếu thảo với bề trên bởi bề trên là những người đã nuôi nấng, dạy dỗ chúng ta, là chỗ dựa vững chắc nhất để động viên, khích lệ chúng ta trong khó khăn, thử thách, và là vòng tay ấm áp luôn sẵn sàng bao bọc, chở che cho tâm hồn ta trước những mỏi mệt, bon chen của cuộc đời.* - Ý 3. *Hiếu thảo chính là trách nhiệm, là nghĩa vụ của chúng ta đối với về trên.* - Ý 4. *Sự cần thiết của lòng hiếu thảo đối với bề trên được thể hiện ở việc, nếu không có lòng hiếu thảo, sự ích kỉ và vô ơn sẽ ăn mòn bộ não, hủy hoại trái tim và khiến chúng ta không thể sống ra người, không bao giờ được yêu quý, kính trọng.*
	Chứng minh: *Cách mà vua Thuấn ngày xưa dù bị cha đánh chửi, răn đe nghiêm khắc nhưng vẫn luôn đứng ra bảo vệ cha những lúc hiểm nguy cận kề. Đó là biểu hiện cao nhất và đáng trân trọng nhất của lòng hiếu thảo trong cuộc sống con người.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Lòng hiếu thảo cần thiết bởi chính những giá trị ý nghĩa mà nó đem lại, vừa là giá trị gắn kết, vừa là giá trị xây dựng. Chính vì lẽ đó mà mỗi chúng ta đều phải biết nuôi dưỡng lòng hiếu thảo đối với bề trên.*

178. SỰ CẦN THIẾT CỦA LÒNG HIẾU THẢO ĐỐI VỚI BỀ TRÊN

"Kính trên nhường dưới" từ lâu đã trở thành một truyền thống quý báu của dân tộc Việt Nam, thể hiện được nét đẹp nhân cách của con người Việt Nam. **Bên cạnh sự nhường nhịn, nâng đỡ bề dưới, hành động kính trọng và lòng hiếu thảo đối với về trên là một việc làm vô cùng cần thiết trong cuộc sống của mỗi chúng ta.** Hiếu thảo với bề trên là yếu tố để đánh giá nhân phẩm, lối sống của con người. Cần thiết phải thể hiện lòng hiếu thảo với bề trên bởi bề trên là những người đã nuôi nấng, dạy dỗ chúng ta, là chỗ dựa vững chắc nhất để động viên, khích lệ chúng ta trong khó khăn, thử thách, và là vòng tay ấm áp luôn sẵn sàng bao bọc, chở che cho tâm hồn ta trước những mỏi mệt, bon chen của cuộc đời. Đó có thể là ông bà, cha mẹ nhưng cũng có thể là những người dù không cùng huyết thống nhưng có ơn với chúng ta, là những người đã cho ta sự sống, cho ta cơ hội được khẳng định giá trị của bản thân. Hiếu thảo không chỉ là đức tính tốt đẹp cần rèn luyện mà hơn thế, nó chính là trách nhiệm, là nghĩa vụ của chúng ta đối với bề trên. Lòng hiếu thảo mang lại niềm vui, hạnh phúc cho gia đình, đồng thời góp phần xây dựng nên một xã hội giàu đẹp, văn minh. Sự cần thiết của lòng hiếu thảo đối với bề trên được thể hiện ở việc nếu không có lòng hiếu thảo, sự ích kỉ và vô ơn sẽ ăn mòn bộ não, hủy hoại trái tim và khiến chúng ta không thể sống ra người, không bao giờ được yêu quý, kính trọng. Chẳng ai trong chúng ta muốn có một cuộc sống cô độc đến già, và cũng chẳng ai trong chúng ta có thể chịu đựng được sự bạc bẽo, vô ơn. Bởi vậy, chỉ bằng cách nuôi dưỡng lòng hiếu thảo, ta mới có thể luôn nhận được sự hiếu thảo của con cháu đời sau. Chúng ta phải luôn thấu hiểu cho những sự răn dạy lắm lúc đớn đau, khắc nghiệt của bề trên, bởi tất cả chỉ vì muốn cho ta được nên người, được sống có nguyên tắc, có kỉ cương. **Như cách mà vua Thuấn ngày xưa dù bị cha đánh chửi, răn đe nghiêm khắc nhưng vẫn luôn đứng ra bảo vệ cha những lúc hiểm nguy cận kề. Đó là biểu hiện cao nhất và đáng trân trọng nhất của lòng hiếu thảo trong cuộc sống con người.** Lòng hiếu thảo cần thiết bởi chính những giá trị ý nghĩa mà nó đem lại, vừa là giá trị gắn kết, vừa là giá trị xây dựng. Chính vì lẽ đó mà mỗi chúng ta đều phải biết nuôi dưỡng lòng hiếu thảo đối với bề trên.

Đề luyện 179. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC HỌC HỎI**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được tầm quan trọng của việc học hỏi.* *Việc học hỏi có một tầm quan trọng đặc biệt đối với sự phát triển toàn diện của con người trong cuộc sống.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Việc học hỏi xây dựng cho ta một nguồn tri thức phong phú là thứ hành trang quan trọng và cần thiết trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng. *- Ý 2. Chỉ bằng cách học hỏi và không ngừng học hỏi, ta mới có thể bắt kịp được dòng chảy liên hồi của thế giới, ta mới không trở thành những con người lạc hậu luôn bị đẩy lùi về phía sau.* *- Ý 3. Giúp cuộc sống con người chúng ta trở nên dễ dàng hơn qua việc áp dụng những nguồn tri thức tiên tiến, hiện đại vào đời sống, giúp ta gây dựng được hình ảnh cá nhân bằng chính năng lực, trí tuệ của bản thân mình.* *- Ý 3. Học hỏi cánh tay đắc lực, là thứ vũ khí sắc bén giúp ta đương đầu với mọi khó khăn, thử thách, giúp ta ngày một hoàn thiện và phát triển hơn* *- Ý 4. Bằng cách học hỏi, ta sẽ không chỉ xây dựng được cuộc sống tốt đẹp cho bản thân mình mà còn được cống hiến có ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội.*
	Chứng minh: *Các nhà tỷ phú thành công đều có thói quen học hỏi thêm bởi "Bác học không có nghĩa là ngừng học". Những người có sự nghiệp vĩ đại như Tổng thống Mỹ Obama, Jack Ma, Bill Gate vẫn coi việc học hỏi là việc làm cao quý.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Những người trẻ vẫn còn non nớt, chập chững bước vào thế giới lớn rộng lại ngậm ngùi chấp nhận sự kém cỏi của bản thân mà ngừng học hỏi.*

179. TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC HỌC HỎI

Học hỏi là quá trình ta tìm kiếm, khám phá và tiếp thu những nguồn tri thức mới, là không ngừng đặt ra những thắc mắc rồi tự tìm ra câu trả lời cho những thắc mắc ấy. ***Việc học hỏi có một tầm quan trọng đặc biệt đối với sự phát triển toàn diện của con người trong cuộc sống.*** *Không phải chỉ có học sinh, sinh viên mới nên học hỏi mà tất cả mỗi chúng ta, dù là ai, dù ở bất kì địa vị nào cũng cần phải nuôi dưỡng trong mình tinh thần ham học hỏi, tinh thần thích khám phá những điều mới lạ. Việc học hỏi xây dựng cho chúng ta một nguồn tri thức phong phú là thứ hành trang quan trọng và cần thiết trên hành trình chinh phục những đam mê, khát vọng. Chỉ bằng cách học hỏi và không ngừng học hỏi, chúng ta mới có thể bắt kịp được dòng chảy liên hồi của thế giới, ta mới không trở thành những con người lạc hậu luôn bị đẩy lùi về phía sau. Việc học hỏi sẽ giúp cuộc sống con người chúng ta trở nên dễ dàng hơn qua việc áp dụng những nguồn tri thức tiên tiến, hiện đại vào đời sống, giúp ta gây dựng được hình ảnh cá nhân bằng chính năng lực, trí tuệ của bản thân mình. Quả thực, giàu có về tiền bạc là sự giàu có nhất thời, giàu có về khối óc mới chính là sự giàu có vĩnh cửu. Bởi, tiền bạc có thể bị đánh cắp, nhưng tri thức một khi đã được tiếp thu thì sẽ mãi là của chúng ta, mãi mãi là cánh tay đắc lực, là thứ vũ khí sắc bén giúp ta đương đầu với mọi khó khăn, thử thách, giúp ta ngày một hoàn thiện và phát triển hơn. Đó cũng chính là lí do vị lãnh tụ vĩ đại Lê-nin đã từng khuyên tất cả chúng ta phải "học, học nữa, học mãi", càng học ta sẽ càng nhận ra còn rất nhiều điều phải học, càng học chúng ta càng nhận ra bản thân mình nhỏ bé, và càng học ta sẽ càng nhận ra việc học có vai trò quyết định đến vận mệnh của con người chúng ta như thế nào. Bằng cách học hỏi, ta sẽ không chỉ xây dựng được cuộc sống tốt đẹp cho bản thân mình mà còn được cống hiến có ý nghĩa cho cộng đồng, xã hội. Các nhà tỷ phú thành công đều có thói quen học hỏi thêm bởi "Bác học không có nghĩa là ngừng học". Những người có sự nghiệp vĩ đại như Tổng thống Mỹ Obama, Jack Ma, Bill Gate... vẫn coi học là việc làm cao quý, lẽ nào chúng ta, những người trẻ vẫn còn non nớt, chập chững bước vào thế giới rộng lớn lại chấp nhận sự kém cỏi của bản thân mà ngừng học hỏi?*

Đề luyện 180. **LỐI SỐNG GIẢN DỊ CỦA CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Suy nghĩ về lối sống giản dị của con người trong cuộc sống. Nói về lối sống giản dị, ngạn ngữ Hi Lạp có câu: "Giản dị là sự nối liền giữa nhân ái và sắc đẹp", chính sự giản dị đã làm nên những nét đẹp gần gũi nhất, thân thuộc nhất và diệu kì nhất tồn tại xung quanh cuộc sống mỗi chúng ta.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Lối sống giản dị giúp cho chúng ta vừa tiết kiệm được thời gian, công sức, tiền bạc, vừa có thể tập trung nuôi dưỡng tâm hồn, nhân cách bên trong. - Ý 2. Chỉ có lối sống giản dị mới là chiếc kim chỉ nam đáng tin cậy nhất giúp ta tìm thấy chính mình giữa thế giới bao la, lớn rộng. - Ý 3. Người sống giản dị sẽ luôn nhận được tình cảm yêu mến, kính nể từ mọi người xung quanh. - Ý 4. Giản dị toát lên sự chân thật, chan hòa, gần gũi. - Ý 5. Lối sống giản dị là chúng ta biết yêu thương nhiều hơn, biết gắn bó, san sẻ và trân trọng nhiều hơn những gì mình đang có thay vì chỉ chú tâm vào danh vọng tầm thường. - Ý 6. Lối sống giản dị giúp ta sắp xếp tâm trí một cách gọn gàng, ngăn nắp, loại bỏ đi những thứ không cần thiết và từ đó tâm hồn ta trở nên thoáng đãng hơn để xử lí linh hoạt những tình huống phát sinh trong cuộc sống.
	Chứng minh: Chúng ta biết đến "Hoa hậu giản dị nhất mọi thời đại" – H'Hen Niê. Dù đã trở thành TOP Miss Univer nhưng Hen vẫn rất giản dị với đôi dép lê, quần áo "hàng chợ".
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Lối sống giản dị đôi khi sẽ là yếu tố quyết định đến hạnh phúc, đến tương lai, vận mệnh của mỗi con người chúng ta.

180. LỐI SỐNG GIẢN DỊ CỦA CON NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG

Giản dị là một bông hoa tuyệt đẹp trong khu vườn nhân cách con người. ***Nói về lối sống giản dị, ngạn ngữ Hi Lạp có câu: "Giản dị là sự nối liền giữa nhân ái và sắc đẹp", chính sự giản dị đã làm nên những nét đẹp gần gũi nhất, thân thuộc nhất và diệu kì nhất tồn tại xung quanh cuộc sống mỗi chúng ta.*** *Giản dị là lối sống lành mạnh, chuẩn mực, không cầu kì kiểu cách, không phức tạp phô trương và luôn tạo cho con người cảm giác thanh thản, bình yên giữa những bon chen, tranh đấu ở đời. Lối sống giản dị giúp cho chúng ta vừa tiết kiệm được thời gian, công sức, tiền bạc, vừa có thể tập trung nuôi dưỡng tâm hồn, nhân cách bên trong thay vì cứ mải chạy theo những cái gọi là "thời thượng", "xa xỉ" chỉ vì muốn phô khoe quá mức bản thân mình. Càng ham mê vật chất, ham mê tiền tài, danh vọng, con người ta càng dễ bị sa lầy vào những vũng bùn tăm tối, tội lỗi. Chỉ có lối sống giản dị mới là chiếc kim chỉ nam đáng tin cậy nhất giúp ta tìm thấy chính mình giữa thế giới bao la, lớn rộng. Giản dị là một nét đẹp tâm hồn đáng trân trọng, và người sống giản dị sẽ luôn nhận được tình cảm yêu mến, kính nể từ mọi người xung quanh.* ***Chúng ta biết đến "Hoa hậu giản dị nhất mọi thời đại" – H'Hen Niê. Dù đã trở thành TOP 5, Miss Univer nhưng Hen vẫn rất giản dị với đôi dép lê, quần áo "hàng chợ"; Hay như Chủ tịch Hồ Chí Minh với những bộ quần áo kaki đã cũ sờn và đôi dép cao su thường dân nhất, giản dị nhất. Đối với Bác, sự phô trương, bóng bẩy là thừa thãi khi dân chúng còn lầm than, khi chiến tranh còn tiếp diễn. Lối sống giản dị của Bác đến nay vẫn là một nét tư tưởng đẹp được truyền lại cho bao thế hệ đời sau học tập và noi theo.*** *Giản dị toát lên sự chân thật, chan hòa, gần gũi, cái điều cốt lõi được thể hiện từ lối sống giản dị là chúng ta biết yêu thương nhiều hơn, biết gắn bó, san sẻ và trân trọng nhiều hơn những gì mình đang có thay vì chỉ chú tâm vào danh vọng tầm thường. Lối sống giản dị giúp ta sắp xếp tâm trí một cách gọn gàng, ngăn nắp, loại bỏ đi những thứ không cần thiết và từ đó tâm hồn ta trở nên thoáng đãng hơn để xử lí linh hoạt những tình huống phát sinh trong cuộc sống. Hơn cả một phẩm chất đạo đức tốt đẹp, lối sống giản dị đôi khi sẽ là yếu tố quyết định đến hạnh phúc, đến tương lai, vận mệnh của mỗi con người chúng ta.*

Đề luyện 181. **CẦN THIẾT TÔN TRỌNG SỰ RIÊNG TƯ CỦA NGƯỜI KHÁC**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sự cần thiết phải tôn trọng sự riêng tư của người khác. Việc tôn trọng sự riêng tư của người khác là một hành động vô cùng cần thiết, vừa thể hiện được văn hóa ứng xử lành mạnh vừa góp phần xây dựng một xã hội văn minh, giàu đẹp.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Tôn trọng sự riêng tư là một trong những quyền lợi cơ bản của con người được pháp luật công nhận và bảo vệ, bởi vậy chúng ta cần phải tôn trọng sự riêng tư của người khác để thể hiện trách nhiệm của mình với cộng đồng, xã hội. - Ý 2. Bằng cách tôn trọng sự riêng tư, ta mới có thể tạo được lòng tin đối với mọi người xung quanh, ta mới được yêu quý, kính trọng, đồng thời gây dựng được những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống. - Ý 3. Cần phải tôn trọng sự riêng tư của người khác bởi mỗi người có một cuộc sống, một thế giới riêng để trải nghiệm, để khẳng định giá trị của bản thân, và chúng ta không có quyền được phán xét, không có quyền được can thiệp vào những bước đi độc lập của họ.
	Chứng minh: Không hiếm để bắt gặp tình trạng người dân bị đánh cắp thông tin tài khoản, thư tín, điện tín để đe dọa hoặc nhằm một mục đích nào đó. Hay tình trạng hình ảnh cá nhân bị phát tán tràn lan trên mạng xã hội một cách tiêu cực dẫn đến rối loạn tâm lí và có thể thiệt hại đến cả mạng sống.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Bên cạnh việc tôn trọng sự riêng tư của người khác ta cũng cần phải có ý thức bảo vệ quyền riêng tư của chính mình, cần phải biết lên tiếng khi nhận thấy quyền riêng tư bị xâm phạm. Tôn trọng sự riêng tư của người khác chính là cách ta tôn trọng nhân phẩm và giá trị con người.

181. VIỆC CẦN TÔN TRỌNG SỰ RIÊNG TƯ CỦA NGƯỜI KHÁC

Hiện nay, với sự bùng nổ chóng mặt của công nghệ thông tin, việc tấn công cuộc sống riêng tư của người khác đang trở thành một hiện tượng đáng lo ngại dưới nhiều hình thức khác nhau. Không hiếm để bắt gặp tình trạng người dân bị đánh cắp thông tin tài khoản, thư tín, điện tín để đe dọa hoặc nhằm một mục đích nào đó. Hay tình trạng hình ảnh cá nhân bị phát tán tràn lan trên mạng xã hội một cách tiêu cực dẫn đến rối loạn tâm lí và có thể thiệt hại đến cả mạng sống con người. ***Chính bởi vì những hậu quả nghiêm trọng ấy, việc tôn trọng sự riêng tư của người khác là một hành động vô cùng cần thiết, vừa thể hiện được văn hóa ứng xử lành mạnh vừa góp phần xây dựng một xã hội văn minh, giàu đẹp.*** *Quyền được tôn trọng sự riêng tư là một trong những quyền lợi cơ bản của con người được pháp luật công nhận và bảo vệ, bởi vậy chúng ta cần phải tôn trọng sự riêng tư của người khác để thể hiện trách nhiệm của mình với cộng đồng, xã hội. Cần phải tôn trọng sự riêng tư của người khác, bởi chỉ bằng cách tôn trọng sự riêng tư, ta mới có thể tạo được lòng tin đối với mọi người xung quanh, ta mới được yêu quý, kính trọng, đồng thời gây dựng được những mối quan hệ tốt đẹp trong cuộc sống. Việc cố tình xâm phạm, phát tán những thông tin riêng tư của người khác chính là hành động vi phạm pháp luật và có thể khiến ta phải nhận những hình phạt nghiêm trọng. Cần phải tôn trọng sự riêng tư của người khác bởi mỗi người có một cuộc sống, một thế giới riêng để trải nghiệm, để khẳng định giá trị của bản thân, và chúng ta không có quyền được phán xét, không có quyền được can thiệp vào những bước đi độc lập của họ. Quyền riêng tư phải được đề cao, coi trọng hơn bao giờ hết, bởi đó là một yếu tố vô cùng quan trọng quyết định đến tương lai, cuộc sống của con người. Khi những thông tin riêng tư bị rò rỉ, ta không chỉ mất đi tiền tài, của cải mà uy tín, danh dự hay cả sức khỏe tinh thần lẫn con đường sự nghiệp cũng bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Bên cạnh việc tôn trọng sự riêng tư của người khác ta cũng cần phải có ý thức bảo vệ quyền riêng tư của chính mình, cần phải biết lên tiếng khi nhận thấy quyền riêng tư bị xâm phạm. Tôn trọng sự riêng tư của người khác chính là cách ta tôn trọng nhân phẩm và giá trị con người mình.*

Đề luyện 182. **TRÁCH NHIỆM CỦA MỖI NGƯỜI TRƯỚC SỰ BÙNG NỔ CÔNG NGHỆ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu trách nhiệm của mỗi người trước sự bùng nổ công nghệ trong xã hội hiện nay.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Trách nhiệm đầu tiên và quan trọng nhất của mỗi người trước sự bùng nổ công nghệ chính là việc tự bảo vệ bản thân trước mọi loại rác công nghệ, mọi hình thức tấn công về cả vật chất lẫn tinh thần trong thế giới công nghệ.* - Ý 2. *Khi sử dụng công nghệ, cần cực kì thận trọng để không bị mất kiểm soát trước sự bùng nổ công nghệ, phải trở thành người điều khiển công nghệ trước khi công nghệ quay ngược lại điều khiển chúng ta.* - Ý 3. *Đứng trước sự bùng nổ, lấn át quá mức của công nghệ trong cuộc sống, trách nhiệm của mỗi chúng ta là phải duy trì và phát triển những nét truyền thống tốt đẹp của dân tộc, phải biết chủ động giao tiếp, gắn kết với mọi người, đồng thời biết chăm bón cho khu vườn tâm hồn bên trong.* - Ý 4. *Việc tự bảo vệ bản thân mình và tuyên truyền, lan tỏa đến cộng đồng, xã hội cách kiểm soát công nghệ để duy trì cuộc sống lành mạnh cũng là một sứ mệnh thiêng liêng của mỗi chúng ta.*
	Chứng minh: *Mạng xã hội, tương tác của con người được chuyển đổi từ trực tiếp sang cách tương tác qua màn hình điện thoại, qua những nút "like", những bình luận "nhanh",...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Bùng nổ công nghệ không đáng sợ, đáng sợ nhất là ta không biết nhận ra sứ mệnh của bản thân trước sự bùng nổ công nghệ.*

182. TRÁCH NHIỆM CỦA MỖI NGƯỜI TRƯỚC SỰ BÙNG NỔ CÔNG NGHỆ

Thế kỉ XXI - thế kỉ của sự bùng nổ "công nghệ số". ***Đi cùng với những lợi ích ta có được chính là trách nghiệm của mỗi người trước sự bùng nổ công nghệ.*** *Công nghệ ra đời đã trở thành cánh tay đắc lực của con người trong cuộc sống, nhưng không phải con người lúc nào cũng tận dụng được cánh tay đắc lực ấy, mà thậm chí đôi khi chúng ta còn bị điều khiển, khống chế nếu không biết cách làm chủ công nghệ. Trách nhiệm đầu tiên và quan trọng nhất của mỗi người trước sự bùng nổ công nghệ chính là việc tự bảo vệ bản thân trước mọi loại rác công nghệ, mọi hình thức tấn công về cả vật chất lẫn tinh thần trong thế giới công nghệ. Đồng ý rằng, công nghệ có vai trò vô cùng quan trọng đối với sự vận hành cuộc sống con người trong xã hội hiện đại ngày nay, nhưng chúng ta cũng phải nên cực kì thận trọng để không bị mất kiểm soát trước sự bùng nổ công nghệ, phải trở thành người điều khiển công nghệ trước khi công nghệ quay ngược lại điều khiển chúng ta.* ***Trong thời đại bùng nổ công nghệ, có không ít những giá trị truyền thống đã bị mai một để nhường chỗ cho sự hiện đại, tân tiến. Điển hình như hiện tượng sách điện tử đang ngày càng phổ biến và lấn át sách in, sách giấy; tương tác của con người được chuyển đổi từ trực tiếp sang cách tương tác qua màn hình điện thoại, qua những nút "like", những bình luận "nhanh", và rồi những lời chúc tốt đẹp, những lời nói yêu thương cũng "mất dần" và người ta chọn cách gửi tặng nhau qua mạng xã hội.*** *Đứng trước sự bùng nổ, lấn át quá mức của công nghệ trong cuộc sống, trách nhiệm của mỗi chúng ta là phải duy trì và phát triển những nét truyền thống tốt đẹp của dân tộc, phải biết chủ động giao tiếp, gắn kết với mọi người, đồng thời biết chăm bón cho khu vườn tâm hồn bên trong thay vì mải chạy theo những phô khoe bóng bẩy nhờ công nghệ. Sự tiên tiến, hiện đại của công nghệ luôn đi kèm với những tác động xấu đối với sức khỏe thể chất và tinh thần con người. Bởi vậy, việc tự bảo vệ bản thân mình và tuyên truyền, lan tỏa đến cộng đồng, xã hội cách kiểm soát công nghệ để duy trì cuộc sống lành mạnh cũng là một sứ mệnh thiêng liêng của mỗi chúng ta. Bùng nổ công nghệ không đáng sợ, đáng sợ nhất là ta không biết nhận ra sứ mệnh của bản thân trước sự bùng nổ công nghệ.*

Đề luyện 183. **SUY NGHĨ VỀ NHỮNG HÀNH ĐỘNG TỬ TẾ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** Nêu suy nghĩ về những hành động tử tế trong cuộc sống.
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Những hành động tử tế là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, nối kết cả những con người xa lạ, những con người dù chưa một lần gặp mặt ta vẫn sẵn sàng giúp đỡ, sẻ chia, sẵn sàng động viên, dìu dắt nhau qua những cơn giông tố cuộc đời.* - Ý 2. *Sức mạnh của những hành động tử tế sẽ đánh bại mọi tệ nạn, mọi hiện tượng trái chiều của đời sống để góp phần xây dựng nên một cộng đồng xã hội lành mạnh, một đất nước phồn thịnh, văn minh.* - Ý 3. *Cần thiết phải nuôi dưỡng và duy trì những hành động tử tế để có thể chăm bón cho sự sống của chính tâm hồn mình.* - Ý 4. *Biết nuôi dưỡng hành động tử tế mỗi ngày chính là cách ta chắp cánh cho biết bao nhiêu cuộc đời bất hạnh, dìu dắt, nâng đỡ cho biết bao nhiêu "những kiếp sống muốn cất cánh bay cao nhưng lại bị áo cơm ghì sát đất".* - Ý 5: *Nhờ có những hành động tử tế, ta mới có thể nhận ra sứ mệnh và giá trị của bản thân trong cuộc đời lớn rộng,*
	Chứng minh: *Những hành động tử tế trong đại dịch Covid.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Hãy biết sống để cho đi, sống để cảm nhận từng nụ cười, từng hơi thở ấm áp từ hành động tử tế, sống như lời ca của cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn: "Sống trong đời sống cần có một tấm lòng...để gió cuốn đi".*

183. SUY NGHĨ VỀ NHỮNG HÀNH ĐỘNG TỬ TẾ TRONG CUỘC SỐNG

Dù cho những loài côn trùng tệ nạn vẫn còn tồn tại quẩn quanh nhưng khu vườn cuộc sống luôn tỏa ngát hương thơm, luôn tràn đầy xuân sắc nhờ có những bông hoa nở rộ từ hành động tử tế. Hành động tử tế xuất phát từ

một phẩm chất, một tấm lòng thiện lương và nét sống đẹp luôn sẵn sàng giúp đỡ, sẻ chia, sẵn sàng cho đi và hướng đến lợi ích của người khác cũng như lợi ích chung của cộng đồng, xã hội. Biết nuôi dưỡng hành động tử tế mỗi ngày chính là cách ta chắp cánh cho biết bao nhiêu cuộc đời bất hạnh, dìu dắt, nâng đỡ cho biết bao nhiêu "những kiếp sống muốn cất cánh bay cao nhưng lại bị áo cơm ghì sát đất". Nhờ có những hành động tử tế, ta mới có thể nhận ra sứ mệnh và giá trị của bản thân trong cuộc đời lớn rộng, ta mới có thể tưới vào tâm hồn mình những niềm vui, niềm hạnh phúc và cảm giác thanh thản, bình yên khi đã gieo nên từng hạt giống có ý nghĩa cho những luống đất khô cằn. Những hành động tử tế là sợi dây nối kết trái tim với trái tim, tâm hồn với tâm hồn, nối kết cả những con người xa lạ, những con người dù chưa một lần gặp mặt ta vẫn sẵn sàng giúp đỡ, sẻ chia, sẵn sàng động viên, dìu dắt nhau qua những cơn giông tố cuộc đời. ***Ở thời điểm đất nước đang phải đối mặt với sự bùng phát dịch bệnh Covid-19 nghiêm trọng nhất thì dường như càng có nhiều hơn những hành động tử tế, càng có nhiều hơn những sự cống hiến thầm lặng vì một ngày mai bình yên của cả dân tộc, cả thế giới. Đó là những thanh niên tình nguyện không ngại hiểm nguy để tiếp tế lương thực, nhu yếu phẩm cần thiết cho nhân dân vùng dịch, là những chiến sĩ áo trắng, áo xanh sẵn sàng hi sinh hạnh phúc cá nhân vì sứ mệnh thiêng liêng của đời mình, và cả những mạnh thường quân vẫn luôn ở phía sau hỗ trợ, là hậu phương vững chắc cả về vật chất lẫn tinh thần cho tuyến đầu chống dịch.*** *Sức mạnh của những hành động tử tế sẽ đánh bại mọi tệ nạn, mọi hiện tượng trái chiều của đời sống để góp phần xây dựng nên một cộng đồng xã hội lành mạnh, một đất nước phồn thịnh, văn minh. Hành động tử tế mang theo trong đó là cả trái tim, tâm hồn con người chúng ta, bởi vậy việc nuôi dưỡng và duy trì những hành động tử tế là cần thiết đối với mỗi chúng ta để có thể nuôi dưỡng cho sự sống của chính tâm hồn mình. Bằng việc cống hiến từ những hành động tử tế, cuộc sống mỗi con người chúng ta mới trở nên trọn vẹn và ý nghĩa hơn. Hãy biết sống để cho đi, sống để cảm nhận từng nụ cười, từng hơi thở ấm áp ta nhận lại được từ hành động tử tế, sống như lời ca của cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn: "Sống trong đời sống cần có một tấm lòng...để gió cuốn đi".*

Đề luyện 184. **Ý NGHĨA CỦA HÀNH ĐỘNG HI SINH THẦM LẶNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu ý nghĩa của những hành động hi sinh thầm lặng trong cuộc sống.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Hành động hi sinh thầm lặng vừa thắp lên những ngọn nến hi vọng cho bao nhiêu cuộc đời nhỏ bé, bất hạnh, vừa là liều thuốc an thần xoa dịu cho cõi lòng của chính chúng ta.* - Ý 2. *Khi đã làm được một điều gì đó có ý nghĩa, ta sẽ có thể hân hoan cùng những niềm vui, ta sẽ tận hưởng đến cùng những hạnh phúc nối tiếp nhau nảy nở trong cuộc đời.* - Ý 3. *Những hành động hi sinh thầm lặng còn là sợi dây kéo gần khoảng cách giữa con người với con người, tạo nên sự giao cảm của trái tim, sự gặp gỡ diệu kì của tâm hồn ta chưa bao giờ nghĩ đến.* - Ý 4. *Có những sự hi sinh đã biến mỗi chúng ta trở thành một phần của nhau, trở thành những người tri ân, tri kỉ cùng nhau vượt qua mọi bão giông cuộc đời.*
	Chứng minh: *Đó là những người cha, người mẹ tảo tần sớm hôm để lo cho con từng miếng cơm manh áo, là những chiến sĩ áo trắng, áo xanh vẫn ngày đêm lặng lẽ chiến đấu chống lại dịch bệnh vì hòa bình, hạnh phúc của đất nước, của nhân dân. Và còn cả những mạnh thường quân luôn đứng ở phía sau hỗ trợ, sẵn sàng là hậu phương vững chắc nhất về cả vật chất và tinh thần cho tuyến đầu chống dịch.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Những hành động hi sinh thầm lặng ấy đã và đang góp phần xây dựng nên một cộng đồng xã hội lớn mạnh, một đất nước phồn thịnh, văn minh. Sứ mệnh của người trẻ là không phí hoài ưu ái của tạo hóa. Hãy là những rễ cây lặng lẽ hút dinh dưỡng từ lòng đất để tán lá cuộc đời được tỏa rộng, vươn cao.*

184. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG HÀNH ĐỘNG HI SINH THẦM LẶNG

Những hành động hi sinh thầm lặng luôn nở trong vườn hoa cuộc đời như một điểm sáng nhân cách rực rỡ thể hiện giá trị mỗi con người. ***Đâu phải cứ hô hào, rầm rộ mới chứng minh được giá trị của bản thân trong thế giới lớn rộng? Đâu phải cứ làm để cho người ta biết, làm để cho người ta thấy mới là những việc làm ý nghĩa?*** *Hành động hi sinh thầm lặng dù bị che lấp đằng sau những bon chen cuộc đời vẫn luôn được người ta trân trọng, vẫn luôn được người ta cảm nhận bằng cả trái tim, bằng sự biết ơn chân thành nhất. Hành động hi sinh thầm lặng vừa thắp lên những ngọn nến hi vọng cho bao nhiêu cuộc đời nhỏ bé, bất hạnh, vừa là liều thuốc an thần xoa dịu cho cõi lòng của chính chúng ta. Khi đã làm được một điều gì đó có ý nghĩa, ta sẽ có thể hân hoan cùng những niềm vui, ta sẽ tận hưởng đến cùng những hạnh phúc nối tiếp nhau nảy nở trong cuộc đời. Những hành động hi sinh thầm lặng còn là sợi dây kéo gần khoảng cách giữa con người với con người, tạo nên sự giao cảm của trái tim, sự gặp gỡ diệu kì của tâm hồn ta chưa bao giờ nghĩ đến. Có những sự hi sinh đã biến mỗi chúng ta trở thành một phần của nhau, trở thành những người tri âm, tri kỉ cùng nhau vượt qua mọi bão giông cuộc đời. Hi sinh không phải là mất mát, hi sinh là "gửi vốn" vào cuộc đời những hạt giống tốt. Hi sinh thầm lặng, người ta đâu có nghĩ đến ngày được tôn vinh, ca ngợi, ấy vậy mà người ta vẫn làm đấy thôi, người ta vẫn làm vì con tim réo gọi, vì tâm hồn còn thổn thức. Những hành động hi sinh thầm lặng vẫn luôn tồn tại xung quanh mọi ngóc ngách dù là kín đáo nhất của cuộc sống.* ***Đó là những người cha, người mẹ tảo tần sớm hôm để lo cho con từng miếng cơm manh áo, là những chiến sĩ áo trắng, áo xanh vẫn ngày đêm lặng lẽ chiến đấu chống lại dịch bệnh vì hòa bình, hạnh phúc của đất nước, của nhân dân. Và còn cả những mạnh thường quân luôn đứng ở phía sau hỗ trợ, sẵn sàng là hậu phương vững chắc nhất về cả vật chất và tinh thần cho tuyến đầu chống dịch.*** *Những hành động hi sinh thầm lặng ấy đã và đang góp phần xây dựng nên một cộng đồng xã hội lớn mạnh, một đất nước phồn thịnh, văn minh. Sứ mệnh của người trẻ là không phí hoài ưu ái của tạo hóa. Hãy là những rễ cây lặng lẽ hút dinh dưỡng từ lòng đất để tán lá cuộc đời được tỏa rộng, vươn cao.*

Đề luyện 185. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA TIẾNG NÓI DÂN TỘC TRONG THỜI KÌ MỚI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Tầm quan trọng của tiếng nói dân tộc trong thời kì mới. Trong thời kì đổi mới, thời kì giao thoa văn hóa thế giới ngày nay, tiếng nói lại càng khẳng định được vai trò quan trọng của nó đối với việc thể hiện bộ mặt và sự phát triển bền vững của một quốc gia, dân tộc.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** - Ý 1. Tiếng nói dân tộc là đại diện cho sự tồn tại của một đất nước trên đấu trường quốc tế. Không có tiếng nói dân tộc, không có những nét đặc trưng văn hóa riêng biệt thì mọi sự hòa nhập sẽ nhanh chóng trở thành hòa tan và chúng ta sẽ mau chóng mất đi vị thế và giá trị của mình trong thế giới rộng lớn. - Ý 2. Tiếng nói gợi nhớ đến lịch sử đáng tự hào của dân tộc, là bước đệm quảng bá nét đẹp văn hóa của con người Việt Nam; dân tộc Việt Nam trong thời kì hội nhập, đại diện của nó trong việc khẳng định chủ quyền đất nước. - Ý 3. Thời đại giao thoa, hội nhập tiếng nói dân tộc lại trở thành cánh tay đắc lực hỗ trợ con người chúng ta trên hành trình vừa lĩnh hội tri thức mới vừa bảo vệ được nét văn hóa truyền thống của dân tộc mình. **Chứng minh:** Đứng trước xu hướng áp đảo của "thế giới phẳng" việc gìn giữ và bảo vệ sự trong sáng của tiếng nói dân tộc càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Tất cả chúng ta, dù là ai, dù ở bất cứ nơi nào trên dải đất hình chữ S cũng đều phải biết nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của tiếng nói dân tộc trong thời kì đổi mới để từ đó ra sức bảo vệ và gìn giữ tiếng nói dân tộc mình.

185. TẦM QUAN TRỌNG CỦA TIẾNG NÓI DÂN TỘC TRONG THỜI KÌ MỚI

Tiếng nói chính là một trong những tài sản quý báu nhất của nền văn hóa dân tộc. ***Đặc biệt, trong thời kì đổi mới, thời kì giao thoa văn hóa thế giới ngày nay, tiếng nói lại càng khẳng định được vai trò quan trọng của nó đối với việc thể hiện bộ mặt và sự phát triển bền vững của một quốc gia, dân tộc.*** *Trong những năm gần đây, song hành với quá trình "toàn cầu hóa" nói chung là hiện tượng "toàn cầu hóa văn hóa" và "toàn cầu hóa ngôn ngữ" nói riêng, nó vừa có tác động tích cực nhưng cũng không tránh khỏi vô vàn những thách thức đối với tiếng nói dân tộc. Tiếng nói dân tộc là đại diện cho sự tồn tại của một đất nước trên đấu trường quốc tế. Không có tiếng nói dân tộc, không có những nét đặc trưng văn hóa riêng biệt thì mọi sự hòa nhập sẽ nhanh chóng trở thành hòa tan và chúng ta sẽ mau chóng mất đi vị thế và giá trị của mình trong thế giới rộng lớn. Tiếng nói dân tộc được ông cha ta sáng tạo, cải tiến và tồn tại song song với quá trình hình thành và công cuộc đấu tranh bảo vệ đất nước. Chính vì lẽ đó mà tiếng nói đã trở thành hình tượng gợi nhớ đến lịch sử đáng tự hào của dân tộc, là bước đệm quảng bá nét đẹp văn hóa của con người Việt Nam, dân tộc Việt Nam trong thời kì hội nhập. Tầm quan trọng của tiếng nói dân tộc được thể hiện ở vai trò đại diện của nó trong việc khẳng định chủ quyền đất nước. Nếu ở thời Bắc thuộc, chính tiếng nói dân tộc đã ngăn chặn được sự cố gắng đồng hóa ngôn ngữ văn hóa người Việt, thì đến thời bình, và đặc biệt là thời đại giao thoa, hội nhập tiếng nói dân tộc lại trở thành cánh tay đắc lực hỗ trợ con người chúng ta trên hành trình vừa lĩnh hội tri thức với vừa bảo vệ được nét văn hóa truyền thống của dân tộc mình.* ***Đứng trước xu hướng áp đảo của "thế giới phẳng" việc gìn giữ và bảo vệ sự trong sáng của tiếng nói dân tộc càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.*** *Có bảo vệ được tiếng nói dân tộc thì sự hội nhập, phát triển mới có giá trị. Chúng ta hội nhập để tìm kiếm những cơ hội, để khám phá những nguồn tri thức tân tiến chứ không phải để mai một tiếng nói dân tộc mình. Tất cả chúng ta, dù là ai, dù ở bất cứ nơi nào trên dải đất hình chữ S cũng đều phải biết nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của tiếng nói dân tộc trong thời kì đổi mới để từ đó ra sức bảo vệ và gìn giữ vẻ đẹp của tiếng nói dân tộc mình.*

Đề luyện 186. **SỨC MẠNH CỦA SỰ KIÊN ĐỊNH**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu sức mạnh của sự kiên định đối với sự phát triển của con người. *Cứ mỗi lần như thế, hành trình của bạn dường như lại tụt lại một chút. Bởi lẽ khi ấy con người lại thiếu kiên định.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Với lòng kiên định ta có thêm sức mạnh để đối diện với khó khăn, thử thách trong cuộc sống.* - Ý 2. *Con người luôn phải đối diện với những rào cản, những định kiến xã hội. Cùng với đó chúng ta luôn dễ dàng nảy sinh sự hâm mộ với thành công của kẻ khác để rồi từ đó mà xao nhãng đi chính mục tiêu và con đường của mình.* - Ý 3. *Ta tường minh trong con đường bản thân đã chọn, kiên nhẫn, cố gắng để thực hiện nó.* - Ý 4. *Sự kiên định mang đến cho chúng ta sự vững tâm, vững tin trước mỗi kế hoạch hay mỗi lần vấp ngã.*
	Chứng minh: *Cũng giống như sự kiên định của danh hoạ nổi tiếng thế giới Vincent van Gogh. Sinh thời, tranh của ông không được người xem đương thời đón nhận, họ coi ông là kẻ tâm thần, những bức tranh của ông không phải tác phẩm nghệ thuật mà chỉ đơn giản là sản phẩm của một kẻ không bình thường. Nhưng chưa bao giờ Vincent thôi nỗ lực và kiên định với sự nghiệp hội hoạ của mình. Chính sự kiên định ngày ấy đã giúp ông bền bỉ không ngừng và làm cho tác phẩm của mình chạm đến trái tim người thưởng thức.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Mỗi chúng ta đều sẽ mạnh mẽ hơn với sự kiên định không gì lay chuyển được. Đặc biệt, trong tình hình đại dịch Covid có thể làm rất nhiều người hoang mang mục tiêu, lý tưởng sống. Thế nên, việc trước tiên cần làm, mỗi người cần kiên định rằng chúng ta sẽ chiến thắng.*

186. SỨC MẠNH CỦA SỰ KIÊN ĐỊNH

Đã bao giờ bạn từng chùn bước trước những khó khăn và thử thách của cuộc sống? Đã bao giờ vào giây phút quyết định bạn do dự hay chần chừ? ***Cứ mỗi lần như thế, hành trình của bạn dường như lại tụt lại một chút. Bởi lẽ khi ấy con người lại thiếu kiên định.*** *Sự kiên định trước hết là sự quyết đoán của con người trong việc đặt ra mục tiêu cho bản thân. Khi có những dấu mốc quan trọng và rõ ràng, con người có cho mình đích đến để hướng về. Và rồi sự kiên định có bước đi thứ hai khi con người gắng sức theo đuổi mục tiêu mình đặt ra. Và rồi con người với lòng kiên định như thế mà có thêm sức mạnh để đối diện với khó khăn, thử thách trong cuộc sống. Con đường của mỗi người luôn là một hành trình không hề dễ dàng, bất cứ khi nào chúng ta cũng có thể bị những khó khăn ấy đánh gục, nhưng khi có sự kiên định, ta không cho phép mình chịu khuất phục. Hơn thế, con người luôn phải đối diện với những rào cản, những định kiến xã hội. Cùng với đó chúng ta luôn dễ dàng nảy sinh sự hâm mộ với thành công của kẻ khác để rồi từ đó mà xao nhãng đi chính mục tiêu và con đường của mình. Nhưng chính sự kiên định trở thành ngọn hải đăng soi đường để mỗi chúng ta vượt ra khỏi những giới hạn và định kiến. Ta tường minh trong con đường bản thân đã chọn, kiên nhẫn, cố gắng để thực hiện nó.* ***Cũng giống như sự kiên định của danh hoạ nổi tiếng thế giới Vincent van Gogh. Sinh thời, tranh của ông không được người xem đương thời đón nhận, họ coi ông là kẻ tâm thần, những bức tranh của ông không phải tác phẩm nghệ thuật mà chỉ đơn giản là sản phẩm của một kẻ không bình thường. Nhưng chưa bao giờ Vincent thôi nỗ lực và kiên định với sự nghiệp hội hoạ của mình. Chính sự kiên định ngày ấy đã giúp ông bền bỉ không ngừng và làm cho tác phẩm của mình chạm đến trái tim người thưởng thức.*** *Chính danh hoạ đã bộc bạch: "Chúng ta càng tiến bước trên đường đời, mọi việc lại càng khó khăn hơn, nhưng chính trong khi chống lại sự gian khổ mà sức mạnh nội tâm của con tim được". Mỗi chúng ta đều sẽ mạnh mẽ hơn với sự kiên định không gì lay chuyển được. Đặc biệt, trong tình hình đại dịch Covid có thể làm rất nhiều người hoang mang mục tiêu, lý tưởng sống. Thế nên, việc trước tiên chúng ta phải kiên định rằng ta sẽ thắng.*

Đề luyện 187. **HÀNH ĐỘNG THOÁT RA KHỎI VÙNG AN TOÀN**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Suy nghĩ về hành động thoát ra khỏi vùng an toàn. *Có lẽ mỗi chúng ta cũng đang giống như Colombo trước chuyến hành trình. Chúng ta có một vùng an toàn của riêng mình, mà ở nơi đó ta có những điều vốn đã quen thuộc, những điều mà ta đã biết.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Nếu chúng ta mãi rụt rè và e sợ, sẽ chẳng khi nào ta khám phá được những điều mới mẻ.* - Ý 2. *Nếu mãi quẩn quanh trong vùng an toàn của mình, con người sẽ chỉ có một cuộc đời tẻ nhạt và nhàm chán.* - Ý 3. *Giúp ta không còn lo lắng trước những điều ta không thể hình dung bên ngoài vùng an toàn. Ta sợ quyết định bứt phá của mình là một quyết định sai lầm đem đến nhiều rủi ro. Cuộc đời ta vì không bứt phá nên luôn ở lại đằng sau những người dám bứt dây mà sống.* - Ý 4. *Vùng an toàn rồi sẽ trở nên nguy hiểm và sẽ bóp nghẹt sự sống của ta khi ta ỷ lại vào vùng an toàn ấy và sống như một kẻ hèn nhát.* - Ý 5: *Nếu cứ núp trong chiếc vỏ ấy, liệu ta có thể nhìn thấy ánh mặt trời? Chúng ta có thể phát triển được hay không?*
	Chứng minh: *Colombo tìm ra châu Mỹ khi bước ra khỏi vùng an toàn, mỗi chúng ta cũng có thể tìm thấy được thành công cho riêng mình khi dám sống hết mình, sống bứt phá.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Cái chồi non muốn vươn thành thân cây lớn, cũng bắt đầu từ việc phải thoát ra khỏi hạt mầm; những tán lá xum xuê xòe rộng bóng mát, cũng bắt đầu từ việc đâm rễ sâu vào lòng đất đấy!*

187. SUY NGHĨ VỀ HÀNH ĐỘNG THOÁT RA KHỎI VÙNG AN TOÀN

Trong chuyến viễn du của mình, nhà thám hiểm C.Colombo đã vượt qua Đại Tây Dương và tìm ra châu Mỹ, chuyến hành trình ấy có lẽ là một chuyến hành trình vượt thoát ra khỏi vùng an toàn mà ngay chính bản thânC. Colombo cũng chưa từng nghĩ. ***Có lẽ mỗi chúng ta cũng đang giống như Colombo trước chuyến hành trình. Chúng ta có một vùng an toàn của riêng mình, mà ở nơi đó ta có những điều vốn đã quen thuộc, những điều mà ta đã biết****. Và mỗi chúng ta đều rất sợ hãi nếu phải vượt ra khỏi vùng an toàn ấy. Nhưng chuyến hành trình của C. Colombo đưa ông ra khỏi vùng an toàn của mình và trở thành một trong những nhà hàng hải vĩ đại của thế giới. Nếu chúng ta mãi rụt rè và e sợ, sẽ chẳng khi nào ta khám phá được những điều mới mẻ. Thế giới thì luôn rộng lớn, luôn tồn tại những điều mới mẻ và thú vị hơn những điều ta đã biết. Nếu mãi quẩn quanh trong vùng an toàn của mình, con người sẽ chỉ có một cuộc đời tẻ nhạt và nhàm chán. Đứng trước một cuộc đời buồn tẻ như thế, không ít người muốn vượt ra khỏi vùng an toàn của mình. Nhưng rồi cũng chính chúng ta lại lo sợ. Ta lo lắng trước những điều ta không thể hình dung bên ngoài vùng an toàn. Ta sợ quyết định bứt phá của mình là một quyết định sai lầm đem đến nhiều rủi ro. Thế rồi ta chấp nhận sống một cuộc đời trong "ao tù" như thế. Cuộc đời ta vì không bứt phá nên luôn ở lại đằng sau những người dám bứt dây mà sống. Vòng quay lịch sử chỉ ghi tên những con người dám thử thách chính mình và trở thành người đầu tiên khám phá. Nhưng ta sẽ luôn là kẻ đi sau nếu cứ sống mãi trong một vùng an toàn.* ***Vùng an toàn rồi sẽ trở nên nguy hiểm và sẽ bóp nghẹt sự sống của ta khi ta ỷ lại vào vùng an toàn ấy và sống như một kẻ hèn nhát****. Colombo tìm ra Châu Mỹ khi bước ra khỏi vùng an toàn, mỗi chúng ta cũng có thể tìm thấy được thành công cho riêng mình khi dám sống hết mình, sống bứt phá. Chúng ta cũng giống như những chú ốc sên, cũng vác trên mình một chiếc vỏ an toàn. Nhưng nếu cứ núp trong chiếc vỏ ấy, liệu ta có thể nhìn thấy ánh mặt trời? Chúng ta có thể phát triển được hay không? Cái chồi non muốn vươn thành thân cây lớn, cũng bắt đầu từ việc phải thoát ra khỏi hạt mầm; những tán lá xum xuê xòe rộng bóng mát, cũng bắt đầu từ việc đâm rễ sâu vào lòng đất đấy!*

Đề luyện 188. **SUY NGHĨ VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** Nêu suy nghĩ về trách nhiệm của tuổi trẻ. *Câu nói: "Chúng ta chỉ sống đến năm 25 tuổi, còn sau đó chỉ là tồn tại", có thể đó là một suy nghĩ thật khác biệt, nhưng nó thực sự đã làm cho chúng ta suy ngẫm nhiều về trách nhiệm của tuổi trẻ.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. *Mỗi người trẻ trước hết cần phải có ý thức trách nhiệm với chính mình, là người có cá tính và lòng tự trọng sâu sắc* - Ý 2. *Người trẻ cần có ý thức trách nhiệm với gia đình và xã hội - cái nôi của mỗi con người.* - Ý 3. *Sẽ không có lối sống ích kỷ, cá nhân nào tồn tại khi người trẻ ý thức rằng mình có trách nhiệm cả với những người khác.* - Ý 4. *Khi chúng ta sống trách nhiệm, giá trị bản thân mình cũng được nâng cao, từ đó tạo lòng tin, sự yêu mến, ngưỡng mộ của mọi người.* - Ý 5. *Chúng ta không thể sánh bước hay tiến xa với một người, ngay cả sức trẻ đang hừng hực mà để hao mòn từng ngày bởi thiếu trách nhiệm được.*
	Chứng minh: *Bắt đầu với những ý thức trách nhiệm về văn hóa đọc mà chàng trai Nguyễn Trần Hoàng Việt - sinh viên Đại học Hoa Sen đã tạo ra cây "Tri thức", đó là một giá sách công cộng được đặt tại sảnh của ngôi trường để mọi người cùng chia sẻ đam mê đọc sách.*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Trách nhiệm của tuổi trẻ có lẽ là ngọn hải đăng dẫn đường cho cuộc sống của mỗi người, để biết sống nhiệt huyết với tất cả những gì mình có, nhất là trong bối cảnh toàn cầu hoá, thời điểm người trẻ cần tận dụng sức mình cho quá trình hội nhập và phát triển.*

188. SUY NGHĨ VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA TUỔI TRẺ

Câu nói: ***"Chúng ta chỉ sống đến năm 25 tuổi, còn sau đó chỉ là tồn tại", có thể đó là một suy nghĩ thật khác biệt, nhưng nó thực sự đã khiến chúng ta suy ngẫm về trách nhiệm của tuổi trẻ.*** *Khi chúng ta còn trẻ, chúng ta có trong tay nhiều thứ: thời gian, sức khỏe, lý tưởng và cả sự nhiệt huyết. Nếu không tận dụng chúng để sống một cuộc đời ý nghĩa thì có lẽ chúng ta đã lãng phí tuổi trẻ và bỏ quên những trách nhiệm của chính mình. Mỗi người trẻ trước hết phải là người có ý thức trách nhiệm với chính mình. Trách nhiệm với bản thân khiến người trẻ hiểu về mình, ý thức về mình. Đó sẽ là một sự sống của những cá nhân có cá tính và lòng tự trọng sâu sắc, để rồi người trẻ chúng ta xác định rõ ràng mục tiêu, ước mơ của mình và sẵn sàng bước vào hành trình theo đuổi nó. Hơn hết, người trẻ cần có ý thức trách nhiệm với gia đình và xã hội - cái nôi của mỗi con người. Chỉ khi ấy, người trẻ mới sống có tinh thần cấu tiến với quyết tâm xây dựng, kiến thiết những gì xung quanh mình. Sẽ không có lối sống ích kỷ, cá nhân nào tồn tại khi người trẻ ý thức rằng mình có trách nhiệm cả với những người khác.* ***Bắt đầu với những ý thức trách nhiệm mà chàng trai Nguyễn Trần Hoàng Việt - sinh viên Đại học Hoa Sen đã tạo ra cây "Tri thức", đó là một giá sách công cộng được đặt tại sảnh của ngôi trường để mọi người cùng chia sẻ đam mê đọc sách. Chàng trai trẻ không chỉ mong mỏi chia sẻ tri thức với bạn bè mà còn muốn xây dựng một cộng đồng sống chủ động, có trách nhiệm với mình và cả những người xung quanh.*** *Khi chúng ta sống trách nhiệm, giá trị bản thân mình cũng được nâng cao, từ đó tạo lòng tin, sự yêu mến, ngưỡng mộ của mọi người. Thử hỏi, giữa một người hiểu và ý thức được trách nhiệm của bản thân, ít nhất là với chính mình, và một người không ý thức được điều đó thì bạn chọn ai là người bạn đồng hành? Có lẽ, xã hội ngày nay, khái niệm "môn đăng hộ đối" không đơn thuần chỉ theo nghĩa hẹp là trong hôn nhân, mà trong tình bạn hay cộng sự, công việc cũng rất cần thiết. Chúng ta không thể sánh bước hay tiến xa với một người, ngay cả sức trẻ đang hừng hực mà để hao mòn từng ngày bởi thiếu trách nhiệm được. Trách nhiệm của tuổi trẻ có lẽ là ngọn hải đăng dẫn đường cho cuộc sống của mỗi người, để biết sống nhiệt huyết với tất cả những gì mình có, nhất là trong bối cảnh toàn cầu hoá, thời điểm người trẻ cần tận dụng sức mình cho quá trình hội nhập và phát triển.*

Đề luyện 189. **BẠN HẠNH PHÚC KHI NÀO?**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu quan điểm về hạnh phúc của bản thân trước cuộc sống. *Khi được hỏi: "Bạn hạnh phúc khi nào?", những em bé ở trại trẻ mồ côi trả lời rằng: "Hạnh phúc là khi được các anh chị tình nguyện viên đến thăm, được vui chơi, được nô đùa"; còn những em bé vùng cao lại ao ước: "Hạnh phúc là khi có một chiếc áo ấm giữa mùa đông lạnh giá"; còn những cháu nhi đồng đang tuổi cắp sách đến trường lại đáp: "Hạnh phúc là khi được giao ít bài tập về nhà"...*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Giữa cuộc sống bộn bề với trăm ngàn gánh lo, với những áp lực vô hình, con người sẽ hạnh phúc biết bao nếu "đào thải" được những căng thẳng ra khỏi người và bước vào ngày mới với một tinh thần sảng khoái.* - Ý 2 *Chúng ta có thể hạnh phúc được không khi cảm xúc của bản thân cũng cần được phải che giấu? Sẽ hạnh phúc biết bao nếu chúng ta được sống thật với nó.* - Ý 3. *Chúng ta cần lắm một xã hội là chính mình, sống đúng với con người, đúng với cảm xúc, dù có bị để ý hay đánh giá, điều đó cũng không quan trọng.*
	Chứng minh: *Như những đứa trẻ thành phố, cha mẹ vì mải mê kiếm tiền mà không quan tâm đến con cái, không dành nhiều thời gian trò chuyện với chúng, đến khi giật mình nhận ra thì chúng đã lớn hoặc không cần ta nữa, thậm chí, có rất nhiều những em bé tự kỉ, trầm cảm...*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Trong xã hội hiện đại, cái tôi cá nhân dường như đã kéo con người ta đóng băng với những khuôn mặt lạnh lùng. Con người sợ bày tỏ cảm xúc, cũng sợ người ta lấy cảm xúc là điểm yếu để "điều khiển" chính mình.*

189. BẠN HẠNH PHÚC KHI NÀO?

Khi được hỏi: "Bạn hạnh phúc khi nào?", những em bé ở trại trẻ mồ côi trả lời rằng: "Hạnh phúc là khi được các anh chị tình nguyện viên đến thăm, được vui chơi, được nô đùa"; còn những em bé vùng cao lại ao ước: "Hạnh phúc là khi có một chiếc áo ấm giữa mùa đông lạnh giá"; còn những cháu nhi đồng đang tuổi cắp sách đến trường lại đáp: "Hạnh phúc là khi được giao ít bài tập về nhà"... *Cùng một lứa tuổi nhưng mỗi em lại có một nhu cầu hạnh phúc khác nhau. Điều đó cũng đồng nghĩa với việc mỗi người sẽ có cho mình một quan niệm về hạnh phúc riêng. Hạnh phúc là trạng thái cảm xúc khi được thỏa mãn một nhu cầu nào đó; là không phải kìm nén hay dày xéo một cung bậc tình cảm nào; là như cô bạn bàn bên "gào thét" giữa sân trường khi được giải học sinh giỏi quốc gia và tuyển thẳng vào ngôi trường Đại học mình yêu thích. Giữa cuộc sống bộn bề với trăm ngàn gánh lo, với những áp lực vô hình, con người sẽ hạnh phúc biết bao nếu "đào thải" được những căng thẳng ra khỏi người và bước vào ngày mới với một tinh thần sảng khoái. Bởi tinh thần có tốt thì sự sống mới nảy sinh. Xã hội ngày càng đi lên, giá trị vật chất được đề cao hơn tất cả, cuộc chạy đua giữa danh vọng và địa vị dường như đang bước vào quãng đường tăng tốc nên chúng ta không biết do vô tình hay cố ý đã "phớt lờ" đi những khoảnh khắc tuyệt vời xung quanh, không dành thời gian vun vén chúng nhiều. Đến lúc quay lại, thì hạnh phúc đã cách quá xa. Như những đứa trẻ thành phố, cha mẹ vì mải mê kiếm tiền mà không quan tâm đến con cái, không dành nhiều thời gian trò chuyện với chúng, đến khi giật mình nhận ra thì chúng đã lớn hoặc không cần ta nữa, thậm chí, có rất nhiều những em bé tự kỉ, trầm cảm... Trong xã hội hiện đại, cái tôi cá nhân dường như đã kéo con người ta đóng băng với những khuôn mặt lạnh lùng. Con người sợ bày tỏ cảm xúc, cũng sợ người ta lấy cảm xúc là điểm yếu để "điều khiển" chính mình. Thế nên, họ thương che giấu đi cảm xúc thật. Nhưng thiết nghĩ, chúng ta có thể hạnh phúc được không khi cảm xúc của bản thân cũng cần được phải che giấu? Sẽ hạnh phúc biết bao, nếu chúng ta được sống thật với nó. Vui thì hãy cứ cười, buồn thì cứ khóc, thất bại cứ đau khổ. Sau tất cả thì đứng lên bước tiếp. Chúng ta cần lắm một xã hội là chính mình, sống đúng với con người, đúng với cảm xúc, dù có bị để ý hay đánh giá, điều đó cũng không quan trọng. Bởi ta đã được là tôi, "là một, là riêng, là duy nhất".*

Đề luyện 190. **SỨC MẠNH CỦA TÌNH NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được sức mạnh của tình người trong cuộc sống.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Tình người" như nguồn nước ngầm dù ẩn sâu nhưng có sức mạnh vô cùng to lớn. - Ý 2. Nó vun tưới và rửa trôi mọi sự ích kỷ, toan tính, mọi "tham - sân - si" trong cuộc đời để con người được gần nhau hơn, để chúng ta có thể vững bước vượt lên những hoàn cảnh khắc nghiệt trong cuộc sống. - Ý 3. Nếu một ngày nào đó, ta "sẩy chân" rơi vào vũng bùn tăm tối thì "sức mạnh của tình người sẽ như "sợi dây mây dẻo dai" kéo ta lên mà không lo đứt gãy. - Ý 4. Sức mạnh của tình người sẽ là "chiếc phao cứu sinh" để dạt ta vào bờ mà không bị sóng biển nhấn chìm. - Ý 5. Sức mạnh của tình người đã tạo nên một nguồn năng lượng, khơi dậy tiềm năng vốn có trong mỗi chúng ta.
	Chứng minh: Trong những ngày qua, trên khắp các phương tiện thông tin đại chúng ngập tràn những tin tức về "người anh hùng" Nguyễn Ngọc Mạnh với hành động "đỡ em bé rơi từ tầng 12 tòa nhà chung cư xuống"; hình ảnh các nghệ sĩ chung nhau quyên góp ủng hộ miền Trung, hay cậu học trò Minh Hiếu dành cả mười năm cõng bạn Tất Minh đến trường... Cán bộ công an thị xã Kỳ Anh đã tổ chức sinh nhật cho cậu bé "công dân nhà nghèo nhỏ tuổi nhất" ở Hà Tĩnh...
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Hãy nhớ rằng: Trong mỗi chúng ta, là một dòng máu hồng, nếu không thể nhân bản những "hồng cầu", thì cũng đừng biến chúng thành "bạch cầu" hoặc "tế bào ung thư" mà ăn mòn trái tim mang tên tình người!

190. SỨC MẠNH CỦA TÌNH NGƯỜI TRONG CUỘC SỐNG

Trong những ngày qua, trên khắp các phương tiện thông tin đại chúng ngập tràn những tin tức về "người anh hùng" Nguyễn Ngọc Mạnh với hành động "đỡ em bé rơi từ tầng 12 tòa nhà chung cư xuống"; hình ảnh các nghệ sĩ chung nhau quyên góp ủng hộ miền Trung, hay cậu học trò Minh Hiếu dành cả mười năm cõng bạn Tất Minh đến trường... *Tất cả đều là những hình ảnh đẹp được thắp lên từ ngọn lửa mang tên "sức mạnh của tình người". Qua đó, ta thấy được "tình người" như nguồn nước ngầm dù ẩn sâu nhưng có sức mạnh vô cùng to lớn. Nó vun tưới và rửa trôi mọi sự ích kỷ, toan tính, mọi "tham - sân - si" trong cuộc đời để con người được gần nhau hơn, để chúng ta có thể vững bước vượt lên những hoàn cảnh khắc nghiệt trong cuộc sống. Bởi, cuộc đời là một hành trình để đi, làm sao tránh được những gian nan, thức thách; làm sao tránh được những "hố sâu", "vực thẳm". Nếu một ngày nào đó, ta "sẩy chân" rơi vào vũng bùn tăm tối thì "sức mạnh của tình người sẽ như "sợi dây mây dẻo dai" kéo ta lên mà không lo đứt gãy; hay một mai khi ta có vươn xa ra đại dương, mà gặp phải cơn lốc xoáy thì sức mạnh của tình người sẽ là "chiếc phao cứu sinh" cho chúng ta vịn vào để dạt vào bờ mà không bị sóng biển nhấn chìm. Hoặc nếu có gặp thất bại mà chông chênh giữa cuộc đời, thì ta luôn tin rằng mình sẽ vượt qua, bởi sức mạnh của tình người đã tạo nên một nguồn năng lượng, khơi dậy tiềm năng vốn có trong mỗi chúng ta. Như vậy, tại sao không phủ đầy "lá phổi xanh" của cuộc đời bằng những nghĩa cử cao đẹp như cán bộ công an thị xã Kỳ Anh đã tổ chức sinh nhật cho cậu bé "công dân nhà nghèo nhỏ tuổi nhất" ở Hà Tĩnh? Tại sao không là một Quyền Linh thầm lặng không ngại khó, ngại khổ giúp đỡ người dân, mà lại là một số kẻ xấu lừa lọc nhau, rạch túi của những người đi khám bệnh ở Bệnh viện K, Bệnh viện Bạch Mai...? Tại sao không thấy lồng ngực mình đau nhói trước sự ra đi của những người nhiễm vi-rút Covid mà thức tỉnh, mà thực hiện chỉ thị của Đảng và Nhà nước một cách nghiêm túc? Hãy nhớ rằng: Trong mỗi chúng ta, là một dòng máu hồng, nếu không thể nhân bản những "hồng cầu", thì cũng đừng biến chúng thành "bạch cầu" hoặc "tế bào ung thư" mà ăn mòn trái tim mang tên tình người!*

Đề luyện 191. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Ý nghĩa của những điều nhỏ bé trong cuộc sống con người.* *We Choice Award - một giải thưởng tôn vinh những nhân vật truyền cảm hứng có ảnh hưởng sâu sắc đến cộng đồng và năm 2019 với thông điệp: "Điều tuy rất phi thường nhưng thật ra luôn nhỏ bé, điều nhỏ bé phi thường luôn nằm ở trong ta" đã có tác động mạnh mẽ đến nhận thức của mỗi người về tầm quan trọng của những điều nhỏ bé trong cuộc sống.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Ngay từ khi còn nhỏ, ta được dạy bảo từ những điều nhỏ nhặt như việc chào hỏi đến cách nói năng ứng xử đã hình thành nên nhân cách của chúng ta sau này. *- Ý 2. Những điều nhỏ bé giống như "hạt giống" nuôi dưỡng tâm hồn con người, như "liều thuốc" chữa lành vết thương.* *- Ý 3. Những điều bình thường ấy lại có sức mạnh to lớn, thúc đẩy con người trở nên mạnh mẽ, lạc quan, có niềm tin để tiếp tục trên con đường chông gai phía trước.*
	***Chứng minh:** Như trong đợt kêu gọi toàn dân ủng hộ Quỹ vắc-xin phòng bệnh Covid của Chính phủ, chỉ sau 16 giờ đã tiếp nhận được hơn 264,8 tỷ đồng, hơn 8.700 USD và hơn 2.700 EUR của người dân khắp cả nước. Từ đó mới thấy, một cá nhân tuy nhỏ bé, nhưng đã chung tay thì sẽ thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ và to lớn.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Đừng làm lạc nhạc điệu chỉ vì những điều không đáng, hãy để nó ngân vang như một giai điệu ngọt ngào mà cả thế giới khao khát với đầy ngẫu hứng.*

191. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐIỀU NHỎ BÉ

We Choice Award - một giải thưởng tôn vinh những nhân vật truyền cảm hứng có ảnh hưởng sâu sắc đến cộng đồng và năm 2019 với thông điệp: ***"Điều tuy rất phi thường nhưng thật ra luôn nhỏ bé, điều nhỏ bé phi thường luôn nằm ở trong ta" đã có tác động mạnh mẽ đến nhận thức của mỗi người về tầm quan trọng của những điều nhỏ bé trong cuộc sống.*** *Và điều nhỏ bé cũng vậy, chỉ là những điều giản dị, đơn giản,vậy mà có ý nghĩa quan trọng tạo nên những điều phi thường.* ***Ngay từ khi còn nhỏ, ta được dạy bảo từ những điều nhỏ nhặt như việc chào hỏi đến cách nói năng ứng xử đã hình thành nên nhân cách của chúng ta sau này. Nó giống như một "hạt giống" nuôi dưỡng tâm hồn con người, như "liều thuốc" chữa lành vết thương.*** *Trong cuộc sống xô bồ này, mỗi ngày chúng ta đều mệt mỏi khi phải chạy đua với thời gian, và khi trở về nhà với bữa cơm gia đình ấm cúng, với những lời hỏi han của người thân,* ***tuy đơn giản bình thường ấy lại có sức mạnh to lớn, thúc đẩy con người trở nên mạnh mẽ, lạc quan, có niềm tin để tiếp tục trên con đường chông gai phía trước.*** *Và những hành trình nghìn bước tạo nên từ những bước chân rất nhỏ. Thành công cũng vậy, không phải một bước là sẽ đến đỉnh núi vinh quang mà mỗi ngày cố gắng hơn một chút, dẫu vấp ngã lại có thêm bài học, kinh nghiệm, thêm một chút sức mạnh tinh thần, mỗi ngày tiến bộ từng chút một thì cuối cùng bạn cũng sẽ vững vàng từng bước chinh phục nó. Thậm chí, chỉ cần một người dám thay đổi để cuộc sống của họ trở nên tốt đẹp hơn thì cũng đã lan toả những giá trị tích cực đến mọi người xung quang.* ***Như trong đợt kêu gọi toàn dân ủng hộ Quỹ vắc-xin phòng bệnh Covid của Chính phủ, chỉ sau 16 giờ đã tiếp nhận được hơn 264,8 tỷ đồng, hơn 8.700 USD và hơn 2.700 EUR của người dân khắp cả nước. Từ đó mới thấy, một cá nhân tuy nhỏ bé, nhưng đã chung tay thì sẽ thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ và to lớn. Tuy nhiên, bên cạnh đó có những cá nhân như "con sâu làm rầu nồi canh" không khai báo y tế chính xác, không thực hiện đúng nguyên tắc 5K, làm bùng phát nhiều đợt dịch mới ở nước ta, làm ảnh hướng đến cuộc sống của mọi người trong cộng đồng.*** *Thế mới biết, dẫu bạn chỉ là một "nốt nhạc" nhỏ bé giữa bản hoà tấu của cuộc đời, nhưng sai một dấu, cả bản nhạc hỏng, thế nên đừng làm lạc nhạc điệu chỉ vì những điều không đáng, hãy để nó ngân vang như một giai điệu ngọt ngào mà cả thế giới khao khát với đầy ngẫu hứng.*

Đề luyện 192. **Ý NGHĨA CỦA SỰ HI SINH TRONG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Trình bày được ý nghĩa của sự hi sinh trong cuộc sống.* *Nói đến sự hi sinh của người mẹ để chúng ta cảm nhận rõ hơn, dễ hiểu hơn về ý nghĩa của sự hi sinh trong cuộc sống. Nhưng nói như vậy, không đồng nghĩa với việc chỉ có sự hi sinh của người mẹ mới có ý nghĩa.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Bất kể sự hi sinh nào cũng mang đến những giá trị nhất định, quan trọng là chúng ta có nhìn ra điều đó hay không. *- Ý 2. Sự hi sinh giúp ta có cái nhìn sâu sắc hơn về những gì mình đang có, nâng niu và trân trọng nó. Bởi khi mình được thừa hưởng những điều người khác không có, cũng là lúc họ đã chấp nhận bằng lòng với tạo hóa để chúng ta có được những điều tốt đẹp.* *- Ý 3. Giúp con người hoàn thiện hơn trong nhân cách, lối sống và nhận thức; nó không cho phép họ "ích kỷ" mà chỉ nghĩ đến riêng bản thân mình.* *- Ý 4. Khi biết hi sinh là lúc ta biết bỏ qua những điều nhỏ nhặt để hướng đến điều to lớn, vĩ đại.*
	Chứng minh: *Cũng như đội ngũ y bác sĩ trong đại dịch Covid 2019 vừa qua. Họ hi sinh, cống hiến, sẵn sàng "trực chiến" để kiểm soát dịch bệnh, để điều trị cho nhân dân. Mặc dù, Tết là mùa của sự đoàn viên, ai cũng muốn ở bên gia đình và người thân, nhưng tinh thần "chống dịch như chống giặc", nên họ đã tự nguyện làm tròn trách nhiệm dẫu có nguy nan.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chúng ta có thể chưa vì ai mà hi sinh, nhưng thiết nghĩ nó xứng đáng nằm ở lồng ngực trái, nơi có dòng máu nóng đang chảy! Ý nghĩa của sự hi sinh là mang đến cho con người nhận thức sâu sắc về nó.*

192. Ý NGHĨA CỦA SỰ HI SINH TRONG CUỘC SỐNG

Người ta vẫn thường nói: "Một năm khởi đầu bằng mùa xuân, một đời người khởi đầu bằng tuổi trẻ", nhưng đối với những người làm mẹ "khởi đầu của sự hi sinh" bắt đầu khi một bào thai nhen nhóm. Đó là sinh mạng, là máu thịt nên dù trải qua bao gian khó, đương đầu với trăm ngàn sóng gió, chông chênh và cả những giọt nước mắt yếu đuối, thì tình yêu dành cho con vẫn là hơn hết thảy! ***Nói đến sự hi sinh của người mẹ để chúng ta cảm nhận rõ hơn, dễ hiểu hơn về ý nghĩa của sự hi sinh trong cuộc sống. Nhưng nói như vậy, không đồng nghĩa với việc chỉ có sự hi sinh của người mẹ mới có ý nghĩa.*** *Bất kể sự hi sinh nào cũng mang đến những giá trị nhất định, quan trọng là chúng ta có nhìn ra điều đó hay không. Sự hi sinh giúp ta có cái nhìn sâu sắc hơn về những gì mình đang có, nâng niu và trân trọng nó. Bởi khi mình được thừa hưởng những điều người khác không có, cũng là lúc họ đã chấp nhận bằng lòng với tạo hóa để chúng ta có được những điều tốt đẹp. Qua đó, bản thân mỗi người sẽ thấy rằng, cuộc sống thật ý nghĩa khi con người biết vì nhau mà sống.* ***Cũng như đội ngũ y bác sĩ trong đại dịch Covid 2019 vừa qua. Họ hi sinh, cống hiến, sẵn sàng "trực chiến" để kiểm soát dịch bệnh, để điều trị cho nhân dân. Mặc dù, Tết là mùa của sự đoàn viên, ai cũng muốn ở bên gia đình và người thân, nhưng tinh thần "chống dịch như chống giặc"*** *đã không cho phép họ "ích kỷ" mà chỉ nghĩ đến riêng bản thân mình. Vậy mà,* ***có những người vẫn "vô tư" không hiểu được điều đó. Như 30 thanh niên Hải Dương ngang nhiên vượt chốt kiểm dịch, coi sự hi sinh của những người thi hành nhiệm vụ là "trò cười cợt nhả".*** *Trong cuộc sống, có thể bạn chưa vì ai mà hi sinh, nhưng chí ít hãy vì bản thân mình, vì cộng đồng mà trân trọng sự hi sinh của người khác. Bởi có dùng bao ngôn từ hay để ca ngợi cũng không thể nói hết ý nghĩa của sự hi sinh. Sự hi sinh không ghi nổi bằng một tờ giấy khen, hay một bài ca tụng, nhất là trong đại dịch. Đừng loan những tin chưa được kiểm chứng mà hãy truyền đi những thông tin chính thống giúp giữ gìn sự bình yên về sức khỏe và tinh thần của người khác. Đừng "khôn lỏi" tìm cách vượt chốt, trốn xét nghiệm, tránh tiêm phòng, kén chọn loại vắc-xin. Chúng ta có thể chưa vì ai mà ngừng chỉ biết mình, nhưng thiết nghĩ nó xứng đáng nằm ở lồng ngực trái, nơi có dòng máu nóng đang chảy! Ý nghĩa của sự hi sinh là mang đến cho con người nhận thức sâu sắc về nó.*

Đề luyện 193. **SỰ CẦN THIẾT PHẢI TRÂN TRỌNG CUỘC SỐNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Sự cần thiết của việc phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày. *Trong lời tựa đề cuốn sách: "Hãy sống một đời đáng sống" có viết: "Hãy sống như hôm nay là ngày cuối cùng của bạn, bởi vì cuộc sống thật sự rất ngắn ngủi!", câu nói ấy đã khơi gợi sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày trong nhận thức của con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Trân trọng cuộc sống giúp ta sự nâng niu những khoảnh khắc ở hiện tại; là không sống vội vàng, hấp tấp.* - Ý 2. *Biết trân trọng cuộc sống giúp ta lưu giữ những gì mình đang có, thêm yêu giá trị đích thực mà mình tạo ra, khi đó ta sẽ vững vàng hướng đến tương lai và nhân bản nhiều điều tốt đẹp hơn.* - Ý 3. *Trân trọng từng giây phút trên hành trình "ra khơi" nghĩa là ta đang tích lũy cho mình những bài học quý giá, là ta đang nâng niu điều mình đang có.* - Ý 4. *Khi biết trân trọng cuộc sống, nó sẽ giúp ta yêu thương bản thân mình hơn, khao khát khẳng định giá trị cũng như năng lực trí tuệ của bản thân hơn.*
	Chứng minh: *Trong khi nhiều người đang cố gắng từng giây từng phút để níu giữ sự sống như người mẹ già 92 tuổi vẫn hai buổi sáng, chiều ra chợ bán rau để chắt chiu từng đồng nuôi hai người con bại liệt ở Kiên Giang, thì lại có những thanh niên đắm mình trong những cuộc vui, sẵn sàng kéo ga lên 100km/h để thỏa mãn sự hiếu kì, không màng đến tính mạng.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Hãy nhớ rằng: "Được sống thôi đã là một món quà", hãy là món quà nhận được sự "háo hức" chờ đợi, chứ đừng là thứ không ai muốn nhận!*

193. SỰ CẦN THIẾT PHẢI TRÂN TRỌNG CUỘC SỐNG MỖI NGÀY

Trong lời tựa đề cuốn sách: ***"Hãy sống một đời đáng sống" có viết: "Hãy sống như hôm nay là ngày cuối cùng của bạn, bởi vì cuộc sống thật sự rất ngắn ngủi!", câu nói ấy đã khơi gợi sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày trong nhận thức của con người.*** *Bởi "cuộc đời này là đường một chiều, đã đi qua nghĩa là không còn quay trở lại", ta không thể "níu giữ" những gì đã qua. Vậy nên, không có cách nào khác, ngoài việc sống trọn vẹn từng giây từng phút.* ***Trân trọng cuộc sống là sự nâng niu những khoảnh khắc ở hiện tại; là không sống vội vàng, hấp tấp;*** *là như thiếu úy Đậu Thị Huyền Trâm "dùng hơi thở cuối cùng" để nhắn gửi đến bé Gấu lời yêu thương trước khi tạm biệt cõi đời...* ***Biết trân trọng cuộc sống giúp ta lưu giữ những gì mình đang có, thêm yêu giá trị đích thực mà mình tạo ra, khi đó ta sẽ vững vàng hướng đến tương lai và nhân bản nhiều điều tốt đẹp hơn.*** *Trân trọng cuộc sống giúp ta biết "nấc thang" nào là nấc thang cần củng cố, như bản thân ta cần hoàn thiện điều gì để trở thành "bông hướng dương". Cuộc sống, có vô vàn những khó khăn thách thức, chúng ta không thể biết trước khi nào con thuyền vươn ra biển lớn của mình sẽ gặp sóng gió,* ***nên trân trọng từng giây phút trên hành trình "ra khơi" nghĩa là ta đang tích lũy cho mình những bài học quý giá, là ta đang nâng niu điều mình đang có.*** ***Trong khi có những người đang cố gắng từng giây từng phút để níu giữ sự sống như người mẹ già 92 tuổi vẫn hai buổi sáng, chiều ra chợ bán rau để chắt chiu từng đồng nuôi hai người con bại liệt ở Kiên Giang, thì lại có những thanh niên đắm mình trong những cuộc vui, sẵn sàng kéo ga lên 100km/h để thỏa mãn sự hiếu kì, mà không màng đến tính mạng. Liệu có bao giờ, những "chàng trai" của tuổi 18 ấy, nghĩ đến nỗi đau của người ở lại không?*** *Chúng ta có thức tỉnh phần nào về sự sống khi xem xong Chương trình đặc biệt về "bàn tay tử thần Covid" mang tên "Ranh giới" của Đài Truyền hình Việt Nam trên kênh VTV3 không? Câu hỏi đó, để lưu lại trong nhận thức của chúng ta khi còn sống trên cõi đời này. Chúng ta sống hôm nay, cứ nghĩ con đường đời rất dài, nhưng nó cũng thật ngắn. Hãy nhớ rằng: "Được sống thôi đã là một món quà", hãy là món quà nhận được sự "háo hức" chờ đợi, chứ đừng là thứ không ai muốn nhận!*

Đề luyện 194. **SỨC MẠNH CỦA Ý CHÍ ĐỐI VỚI THÀNH CÔNG**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Sức mạnh của ý chí đối với thành công của con người.* *Pauline Kael khẳng định: "Nơi nào có ý chí, nơi đó có con đường", câu nói ấy đã giúp giới trẻ hiểu rõ hơn về sức mạnh của ý chí đối với thành công của con người.*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề** *- Ý 1. Sức mạnh của ý chí có được là khi chúng ta suy nghĩ tích cực và từ đó tỏa ra năng lượng để chinh phục đỉnh núi mang tên vinh quang.* *- Ý 2. Ý chí chưa lúc nào khước từ bạn, nếu bạn tin vào nó, nghĩ về nó và hành động vì nó.* *- Ý 3. Sức mạnh của ý chí là sẽ mang đến niềm tin, tiếp thêm động lực để chúng ta đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã.* *- Ý 4. Sức mạnh của ý chí là không cho phép ta bỏ cuộc mà phải vươn lên, vươn lên như ngọn hải đăng trước gió.* **Chứng minh:** *Nói về sức mạnh của ý chí đối với con người, làm tôi nhớ đến những chàng trai áo đỏ - những người hùng của nền bóng đá Việt Nam – những chiến binh chưa một lần biết ngục ngã, các anh đã nuôi dưỡng ý chí của mình bằng sự nỗ lực, quyết tâm và hành động nó bằng việc ngày đêm luyện tập, không quản khó khăn gian khổ. Và trận đấu giữa cơn bão tuyết tại Thường Châu, Trung Quốc là một minh chứng.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Tất cả sẽ là hành trang để chúng ta bước vào tương lai thêm phần tự tin hơn. Tuy nhiên, ý chí chỉ có thể phát huy hết sức mạnh của mình, khi chúng ta ý thức được bản thân, trân trọng sự sống. Bởi thế nên, "Bạn cần sức mạnh, nghị lực nên cuộc sống đã đặt ra những khó khăn nghịch cảnh để bạn vượt qua và trở nên mạnh mẽ hơn".*

194. SỨC MẠNH CỦA Ý CHÍ ĐỐI VỚI THÀNH CÔNG

Pauline Kael khẳng định: ***"Nơi nào có ý chí, nơi đó có con đường", câu nói ấy đã giúp giới trẻ hiểu rõ hơn về sức mạnh của ý chí đối với thành công của con người.*** *Ý chí là bản lĩnh, là sự quyết tâm vươn lên nghịch cảnh; người có ý chí là người có nguồn năng lượng sống mạnh mẽ, dám đương đầu trước những khó khăn, thách thức, luôn kiên trì vượt lên hoàn cảnh dù nó có tồi tệ đến đâu. Như vậy, sức mạnh của ý chí có được là khi chúng ta suy nghĩ tích cực và từ đó tỏa ra năng lượng để chinh phục đỉnh núi mang tên vinh quang. Bởi như Đặng Thùy Trâm đã nói: "Đời người phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố", giông tố có thể đến bất cứ lúc nào, nó sẽ ngang nhiên đến vào lúc bạn không ngờ nhất và đương nhiên nó chưa bao giờ là một tảng đá dễ dàng để băng qua. Lúc đó, bạn chọn từ bỏ, chấp nhận buông xuôi hay lại ngồi tin vào yếu tố cổ tích? Trong lúc nghiệt ngã nhất, hãy luôn nhớ rằng: Ý chí chưa lúc nào khước từ bạn, nếu bạn tin vào nó, nghĩ về nó và hành động vì nó. Đôi cánh thiên thần ấy, sẽ mang đến niềm tin, sức mạnh, tiếp thêm động lực để chúng ta đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã, nó không cho phép ta bỏ cuộc mà phải vươn lên, vươn lên như ngọn hải đăng trước gió.* ***Nói về sức mạnh của ý chí đối với con người, làm tôi nhớ đến những chàng trai áo đỏ – những người hùng của nền bóng đá Việt Nam – những chiến binh chưa một lần biết gục ngã, các anh đã nuôi dưỡng ý chí của mình bằng sự nỗ lực, quyết tâm và hành động nó bằng việc ngày đêm luyện tập, không quản khó khăn gian khổ. Và trận đấu giữa cơn bão tuyết tại Thường Châu, Trung Quốc là một minh chứng.*** *Ý chí của các anh đã đánh thức suy nghĩ, cách nhìn nhận, sự đối mặt trước khó khăn của giới trẻ: Phải tự xây dựng cho mình tinh thần không được đầu hàng, không được từ bỏ mục tiêu đã đề ra; sẵn sàng đón nhận thất bại khi chưa đủ chín chắn, coi vấp ngã như một bài học; luôn suy nghĩ tích cực, sống lạc quan và tin vào bản thân... Tất cả sẽ là hành trang để chúng ta bước vào tương lai thêm phần tự tin hơn. Tuy nhiên, ý chí chỉ có thể phát huy hết sức mạnh của mình, khi chúng ta ý thức được bản thân, trân trọng sự sống. Bởi thế nên, "Bạn cần sức mạnh, nghị lực nên cuộc sống đã đặt ra những khó khăn nghịch cảnh để bạn vượt qua và trở nên mạnh mẽ hơn".*

Đề luyện 195. **BÀN VỀ SỨC MẠNH CỦA LÒNG DŨNG CẢM**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** *Nêu suy nghĩ về sức mạnh của lòng dũng cảm đối với con người trong cuộc sống.* *"Có kiến thức thì không nghi ngờ, có lòng nhân thì không ưu tư, có lòng dũng cảm thì không sợ hãi". Hẳn vậy, câu nói như khẳng định sức mạnh của lòng dũng cảm.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Sức mạnh của lòng dũng cảm sẽ là ngọn đèn hải đăng soi đường chỉ lối, tiếp thêm động lực giúp bạn vượt qua hố đen kia, để chặng đường đến với thành công ngày một gần hơn. *- Ý 2. Người có lòng dũng cảm là người dám nhận lỗi, sống có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội, từ đó hoàn thiện bản thân và góp phần xây dựng đất nước.* *- Ý 3. Sức mạnh của lòng dũng cảm còn là thứ vũ khí đắc lực để ta chống lại cái xấu xa, tránh được những góc khuất tăm tối của cuộc sống.* *- Ý 4. Lòng dũng cảm ánh lên đâu đó niềm hạnh phúc được trưởng thành, sự kiêu hãnh của dám nghĩ, dám làm và hào quang ẩn hiện của sức mạnh vượt lên!*
	Chứng minh: *Nhìn lại những ngày tháng chống dịch Covid, nếu như không có tinh thần thép, sự dũng cảm của những người chiến binh áo trắng khi phải đối mặt với chủng virus mới có thể cướp đi sinh mạng họ bất cứ lúc nào, thì liệu bây giờ chúng ta có thể được vinh danh trên bản đồ là một trong những đất nước chống dịch tốt nhất thế giới hay không?*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chỉ khi dũng cảm vươn lên, dũng cảm bước đi và dũng cảm đương đầu ta mới thấy sức mạnh nội tại trong mình. "Người thiệt dũng cảm là người khi cần mạo hiểm thì bao giờ cũng sẵn lòng mạo hiểm, và định tâm an trí chờ sự nguy hiểm đến nơi" - Saint Réal.*

195. BÀN VỀ SỨC MẠNH CỦA LÒNG DŨNG CẢM

"Có kiến thức thì không nghi ngờ, có lòng nhân thì không ưu tư, có lòng dũng cảm thì không sợ hãi". Hẳn vậy, câu nói như khẳng định sức mạnh của lòng dũng cảm. Hiểu một cách đơn giản, lòng dũng cảm là biểu trưng của một tinh thần thép, dám vượt qua mọi khó khăn, cạm bẫy để vươn đến thành công trong cuộc sống. Cũng giống như hình ảnh của thanh sắt cùn, muốn trở thành lưỡi gươm sắc bén phải can đảm trầm mình qua lửa thiêu nước lạnh, con sâu xấu xí muốn hoá thân thành con bướm xinh đẹp phải chịu hoá lỏng xương cốt để một lần nữa vỗ cánh bay cao. Con người cũng vậy, trên con đường chinh phục đỉnh núi mang tên thành công, sẽ có lúc ta rơi vào hố sâu của nghịch cảnh. *Những lúc như vậy, chính sức mạnh của lòng dũng cảm sẽ là ngọn đèn hải đăng soi đường chỉ lối, tiếp thêm động lực giúp bạn vượt qua hố đen kia, để chặng đường đến với thành công ngày một gần hơn nữa.* Người có lòng dũng cảm là *người dám nhận lỗi, sống có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội, từ đó hoàn thiện bản thân và góp phần xây dựng đất nước.* Hơn thế, *sức mạnh của lòng dũng cảm còn là thứ vũ khí đắc lực để ta chống lại cái xấu xa, những góc khuất tăm tối của cuộc sống.* **Nhìn lại những ngày tháng chống dịch Covid-19, nếu như không có tinh thần thép, sự dũng cảm của những người chiến binh áo trắng khi phải đối mặt với chủng virus mới có thể cướp đi sinh mạng họ bất cứ lúc nào, thì liệu bây giờ chúng ta có thể được vinh danh trên bản đồ là một trong những đất nước chống dịch tốt nhất thế giới hay không?** Tuy nhiên, dũng cảm không có nghĩa là liều lĩnh hay hành động mù quáng mà phải xuất phát từ trí tuệ sáng suốt, lý tưởng cao đẹp và tâm hồn thanh khiết, hướng đến tạo dựng những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống. Hãy dũng cảm đối mặt với hiện tại, vì đó là cuộc sống – một cuộc sống rất thật. Với tất cả sự cô đọng giản dị của nó, cuộc sống vẫn luôn chất chứa những đa dạng, phức tạp của thực tế phũ phàng. Thế nhưng vẫn ánh lên đâu đó niềm hạnh phúc được trưởng thành, sự kiêu hãnh của dám nghĩ, dám làm và hào quang ẩn hiện của sức mạnh vượt lên! Chỉ khi dũng cảm vươn lên, dũng cảm bước đi và dũng cảm đương đầu ta mới thấy sức mạnh nội tại trong mình. "Người thiệt dũng cảm là người khi cần mạo hiểm thì bao giờ cũng sẵn lòng mạo hiểm, và định tâm an trí chờ sự nguy hiểm đến nơi" - Saint Réal.

Đề luyện 196. **SỨC MẠNH CỦA NGÔN TỪ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được sức mạnh của ngôn từ đối với cuộc sống của con người. *Ngôn từ là phương tiện thể hiện suy nghĩ, cảm xúc; ngôn từ của người thẳng thắn sẽ không giống với ngôn ngữ của một người rụt rè; người lịch sự sẽ có cách nói chuyện khác với kẻ kém duyên...*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Ngôn ngữ đóng vai trò kết nối giữa người với người, chúng ta có thể yêu thương, gắn bó với nhau hơn hoặc xảy ra mâu thuẫn, hiểu lầm.* - Ý 2. *Chỉ bằng ngôn từ, cảm động sẽ giúp ta cảm thấy được an ủi, còn những lời nói lạnh lùng lại như những mũi dao sắc nhọn cứa vào tim, thậm chí sát thương có thể làm ảnh hưởng nghiêm trọng để thế chất của một người.* - Ý 3. *Trong cuộc sống, khi ta có khả năng nói chuyện lưu loát, nói năng khôn ngoan tạo thuận lợi nhất định, giúp ta đạt được những mục tiêu dễ dàng, con đường phía trước hanh thông.* - Ý 4. *Ngôn từ không chỉ có sức mạnh đối với mỗi cá nhân mà còn là quốc gia dân tộc, nó không chỉ là linh hồn dân tộc mà còn là một chiến lược của đất nước.*
	Chứng minh: *Khả năng sử dụng ngôn từ đó là Hoà Thân – đệ nhất tham quan của triều Thanh (Trung Quốc). Khi được vua Càn Long hỏi: "Khanh là trung thần hay gian thần", Hoà Thân thẳng thắn: "Thần là nịnh thần" nhưng không bị xử tội, tài ăn nói khôn khéo của Hoà Thân nhiều lần cứu mạng ông và được vua hết lòng sủng ái.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Ngôn từ có sức mạnh to lớn, được giữ gìn và phát triển qua nhiều thế hệ, đặc biệt là người trẻ cần ý thức và có trách nhiệm với nó.*

196. SỨC MẠNH CỦA NGÔN TỪ

"Trên thế gian có một kĩ năng giúp con người thành công rất nhanh, được mọi người công nhận, đó chính là khả năng nói chuyện và giao tiếp tuyệt vời". ***Quả thực, ngôn từ có sức mạnh vô cùng lớn trong cuộc sống con người. Ngôn từ là phương tiện thể hiện suy nghĩ, cảm xúc; ngôn từ của người thẳng thắn sẽ không giống với ngôn ngữ của một người rụt rè; người lịch sự sẽ có cách nói chuyện khác với kẻ kém duyên,...*** *Trong giao tiếp, ngôn ngữ đóng vai trò kết nối giữa người với người, chúng ta có thể yêu thương, gắn bó với nhau hơn hoặc xảy ra mâu thuẫn, hiểu lầm chỉ bằng ngôn từ. Tính biểu cảm, đa nghĩa của ngôn từ có sức ảnh hưởng lớn tới mỗi người, những lời nói chân tình, cảm động sẽ giúp ta cảm thấy được an ủi, còn những lời nói lạnh lùng lại như những mũi dao sắc nhọn cứa vào tim, thậm chí sát thương có thể làm ảnh hưởng nghiêm trọng để thế chất của một người. Trong cuộc sống, khả năng nói chuyện lưu loát, nói năng khôn ngoan tạo thuận lợi nhất định, giúp ta đạt được mục đích.* ***Một dẫn chứng điển hình mà có lẽ chúng ta đều biết về khả năng sử dụng ngôn từ đó là Hoà Thân – đệ nhất tham quan của triều Thanh (Trung Quốc). Khi được vua Càn Long hỏi: "Khanh là trung thần hay gian thần", Hoà Thân thẳng thắn: "Thần là nịnh thần" nhưng bị không xử tội, tài ăn nói khôn khéo của Hoà Thân nhiều lần cứu mạng ông và được vua hết lòng sủng ái.*** *Ngôn từ không chỉ có sức mạnh đối với mỗi cá nhân mà còn là quốc gia dân tộc, nó không chỉ là linh hồn dân tộc mà còn là một chiến lược của đất nước. Trong lịch sử chống giặc, ngôn từ có sức mạnh như một đội quân vừa cổ vũ tinh thần chiến đấu vừa là một vũ khí chống giặc. Lí Thường Kiệt dùng "Nam quốc sơn hà" để làm phấn chấn lòng quân, rệu rã quân Tống; Trần Quốc Tuấn dùng "Hịch tướng sĩ" khích lệ tướng sĩ đọc "Binh thư yếu lược" chống Mông - Nguyên,... Sự lợi hại của ngôn từ được mọi nơi trên thế giới công nhận, người Trung Quốc có câu: "Nhất ngôn dĩ hưng bang, nhất ngôn dĩ diệt quốc"; còn người Mĩ những năm 40 của thế kỷ XX coi tài ăn nói là một trong ba báu vật minh chứng cho sự tồn tại và phát triển của thế giới. Ngôn từ có sức mạnh to lớn, được giữ gìn và phát triển qua nhiều thế hệ, đặc biệt là người trẻ cần ý thức và có trách nhiệm với nó.*

Đề luyện 197. **TRÁCH NHIỆM CỦA CHÚNG TA TRƯỚC ĐẠI DỊCH**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu được trách nhiệm của chúng ta trước đại dịch bùng phát.* *Từ người già cho đến người trẻ đều ý thức được trách nhiệm của mình đối với đất nước, còn bạn thì sao?*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Mỗi chúng ta cần phải thật sự chủ động ý thức và hành động trong các công tác phòng chống dịch bệnh vô cùng nguy hiểm này. *- Ý 2. Cần thiết phải tuân thủ các nguyên tắc của Bộ Y tế như "nguyên tắc 5K", đeo khẩu trang khi ra đường, thường xuyên rửa tay và tránh tụ tập đông người".* *- Ý 3. Nêu cao tinh thần của mình, quyết tâm đoàn kết cùng nhau vượt qua "thứ kẻ thù" của toàn nhân loại này.* *- Ý 4. Không ngừng nâng cao hiểu biết và tuyên truyền hướng dẫn mọi người các biện pháp hiệu quả - hay vận dụng kiến thức để sáng tạo ra những hướng giải quyết khó khăn*
	Chứng minh: *"ATM gạo, phần mềm Bluezone hay những hành động ý nghĩa như "Biệt đội shipper 0 đồng"... Bên cạnh sự tích cực ấy, trong lúc đội ngũ y bác sĩ hay các chiến sĩ công an bộ đội ngày đêm quên mình cống hiến thì thật đáng buồn khi có một số người lại "ấu trĩ" chống đối, không hợp tác phòng chống dịch, vụ lợi cá nhân giúp những người ngoại quốc vào Việt Nam khiến đất nước ta phải "oằn mình" trong tình trạng căng thẳng. Đó là việc làm "xấu xa – ác độc".*
Kết đoạn	***- Bài học nhận thức:*** *Hãy nhớ rằng: "Việc sẵn sàng nhận lấy trách nhiệm của cuộc đời mình chính là điểm xuất phát của lòng tự trọng. – Joan Didion.*

197. TRÁCH NHIỆM CỦA CHÚNG TA TRƯỚC ĐẠI DỊCH

Cả đời đã dành cho đất nước, đến lúc cuối đời "mẹ Việt Nam anh hùng" Ngô Thị Quýt cũng không hề vơi bớt một chút tình yêu nào đối với đất nước, người đã tự tay may những chiếc khẩu trang gửi đến cho đội ngũ phòng – chống dịch Covid 19. Bên cạnh đó còn có cả bé Én – Cô bé 9 tuổi đã gần như thức trắng đêm làm 500 chiếc tai giả gửi về tâm dịch Bắc Giang tặng cho đội ngũ y bác sĩ. ***Từ người già cho đến người trẻ đều ý thức được trách nhiệm của mình đối với đất nước, còn bạn thì sao?*** *Trước diễn biến phức tạp của "Đại dịch Covid-19" thì trách nhiệm của chúng ta là vô cùng quan trọng và cần thiết. Mỗi chúng ta cần phải thật sự chủ động ý thức và hành động trong các công tác phòng chống dịch bệnh vô cùng nguy hiểm này. Cần thiết phải tuân thủ các nguyên tắc của Bộ Y tế, chính sách của Đảng, Nhà nước như "nguyên tắc 5K", đeo khẩu trang khi ra đường, thường xuyên rửa tay và tránh tụ tập đông người". Để đẩy lùi dịch bệnh mỗi cá nhân đều phải nêu cao tinh thần của mình, quyết tâm đoàn kết cùng nhau vượt qua "thứ kẻ thù" của toàn nhân loại này. Bên cạnh đó, chúng ta không ngừng nâng cao hiểu biết và tuyên truyền hướng dẫn mọi người các biện pháp hiệu quả – hay vận dụng kiến thức để sáng tạo ra những hướng giải quyết khó khăn như "ATM gạo, phần mềm Bluezone hay những hành động ý nghĩa như "Biệt đội shipper 0 đồng"... Bên cạnh sự tích cực ấy, trong lúc đội ngũ y bác sĩ hay các chiến sĩ công an bộ đội ngày đêm quên mình cống hiến thì thật đáng buồn khi có một số người lại "ấu trĩ" chống đối, không hợp tác phòng chống dịch, vụ lợi cá nhân giúp những người ngoại quốc vào Việt Nam khiến đất nước ta phải "oằn mình" trong tình trạng căng thẳng. Đó là việc làm "xấu xa – ác độc". Cần nhớ rằng, cuộc sống này cũng như một hệ sinh thái nếu như bạn không thể làm khí Oxi trong lành thì cũng đừng biến mình trở thành CO_2. Hãy nhìn vào hoàn cảnh mà bạn đang đứng, nơi mà một hành động ích kỉ của bạn cũng có thể biến diễn cảnh xấu xa xảy ra tiếp theo. Nhận thức được trách nhiệm cũng chính là nhận thức được giá trị của bản thân, giá trị của "một tế bào tốt và khỏe mạnh". Hãy nhớ rằng: "Việc sẵn sàng nhận lấy trách nhiệm của cuộc đời mình chính là điểm xuất phát của lòng tự trọng". – Joan Didion.*

Đề luyện 198. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ DẤN THÂN CỦA TUỔI TRẺ**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của sự dấn thân của tuổi trẻ đối với đất nước. *Để hoàn thành sứ mệnh "Người chủ tương lai của nước nhà" thanh niên phải "làm đầu tàu, xung phong gương mẫu", phải "tiên phong đến những nơi khó khăn gian khổ nhất, nơi nào người khác làm ít kết quả thì thanh niên phải làm cho tốt".*
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. *Tinh thần sẵn sàng dấn thân vào những nơi khó khăn và những việc cần làm với ý chí "đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên" đã góp phần tích cực vào công tác ngăn ngừa, diệt trừ dịch bệnh, tăng thêm ý chí, niềm tin của nhân dân vào kết quả tích cực sẽ đến.* - Ý 2. *Tuổi trẻ không ngại gạt chuyện riêng sang một phía, đã âm thầm lao động, chiến đấu quên mình vì sự phát triển của đất nước, vì cuộc sống bình yên của nhân dân.* - Ý 3. *Tinh thần tự nguyên xông pha, sẵn sàng đương đầu với những khó khăn thách thức cần đến sức trẻ.* - Ý 4. *Lớp trẻ hôm nay đã tiếp nối truyền thống hào hùng của cha anh, đóng góp tích cực vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, dựng xây đất nước.*
	Chứng minh: *Không chỉ xung phong vào tâm dịch để phòng, chống đại dịch Covid-19, tuổi trẻ không ngại gạt chuyện riêng sang một phía, có người phải 3 lần hoãn cưới, có người phải vĩnh biệt người thân qua Zalo. Anh Hoàng Tuấn Anh đã phát minh ra cây "ATM gạo" rất thiết thực để cứu trợ những người nghèo trong dịch bệnh.*
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** *Chúng ta thật tự hào về lớp trẻ hôm nay đã tiếp nối truyền thống hào hùng của cha anh, đóng góp tích cực vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, dựng xây đất nước.*

198. TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ DẤN THÂN CỦA TUỔI TRẺ

Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Cuộc đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, ***để hoàn thành sứ mệnh "Người chủ tương lai của nước nhà" thanh niên phải "làm đầu tàu, xung phong gương mẫu", phải "tiên phong đến những nơi khó khăn gian khổ nhất, nơi nào người khác làm ít kết quả thì thanh niên phải làm cho tốt".*** Nếu ở thế kỉ trước, tuổi trẻ với những cái tên chị Võ Thị Sáu, anh Nguyễn Văn Trỗi đã dệt nên những trang sử vẻ vang khiến cả thế giới phải nghiêng mình trước một Việt Nam đoàn kết, trí tuệ, kiên cường thì ngày nay trong đại dịch toàn cầu, muốn chiến thắng được đại dịch Covid, sự dấn thân của tuổi trẻ trở thành điều kiện tất yếu. Trong cuộc chiến "chống giặc" ấy, Việt Nam tự hào về những đoàn viên, thanh niên với vai trò là bác sĩ, điều dưỡng đã xung phong tới Bệnh viện dã chiến tham gia công tác khám và điều trị ngay từ những ngày đầu. Hay những nhân viên y tế cũng tình nguyện, sẵn sàng bước vào cuộc chiến không của riêng ai, trong nhiều ngày liên tiếp, cùng tham gia chống dịch, tất cả đều vì mục tiêu chung tay đẩy lùi dịch bệnh. ***Tinh thần sẵn sàng dấn thân vào những nơi khó khăn và những việc cần làm với ý chí "đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên" đã góp phần tích cực vào công tác ngăn ngừa, diệt trừ dịch bệnh, tăng thêm ý chí , niềm tin của nhân dân vào kết quả tích cực sẽ đến.*** Không chỉ xung phong vào tâm dịch để phòng, chống đại dịch Covid, ***tuổi trẻ không ngại gạt chuyện riêng sang một phía sau,*** có người phải 3 lần hoãn cưới, có người phải vĩnh biệt người thân qua Zalo. Anh Hoàng Tuấn Anh đã phát minh ra cây "ATM gạo" rất thiết thực để cứu trợ những người nghèo trong dịch bệnh. Cô giáo vùng cao Hà Ánh Phượng với mô hình hướng dẫn học sinh học trực tuyến đã được bầu chọn là giáo viên xuất sắc toàn cầu... đó là những gương mặt trẻ ***đã âm thầm lao động, chiến đấu quên mình vì sự phát triển của đất nước, vì cuộc sống bình yên của nhân dân***. Chúng ta thật tự hào về lớp trẻ hôm nay đã tiếp nối truyền thống hào hùng của cha anh, đóng góp tích cực vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, dựng xây đất nước. Với sự dấn thân của tuổi trẻ, ta tin rằng cuộc chiến với dịch Covid chắc chắn sẽ có những kết quả tích cực, tuổi trẻ Việt Nam sẽ là những bông hoa rực rỡ.

Đề luyện 199. **TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG KÍ ỨC TUỔI THƠ TRONG VIỆC HÌNH THÀNH NHÂN CÁCH CON NGƯỜI**	
Mở đoạn	**Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:** Nêu được tầm quan trọng của những kí ức tuổi thơ trong việc hình thành nhân cách con người. Nếu ví cuộc đời như một chuyến bay không có "vé khứ hồi", thì có lẽ đoạn đường đẹp nhất mà cũng trôi đi nhanh nhất là quãng đời tuổi thơ. Kí ức tuổi thơ tựa như dòng sữa, tựa như mạch máu quan trọng nuôi dưỡng và hình thành nhân cách.
Thân đoạn	**Triển khai và bàn luận vấn đề**
	- Ý 1. Kí ức tuổi thơ là khoảng thời gian đó ta thấy lòng mình bình yên đến lạ. - Ý 2. Những ký ức tuổi thơ sẽ là dòng suối tắm táp cho tâm hồn ta giữa cuộc sống bộn bề, bon chen. - Ý 3. Tuổi thơ trở thành bản năng dẫn dắt con người thoát ra khỏi những áp lực. - Ý 4. Kí ức tuổi thơ là những khoảnh khắc để khi nhớ về ta cảm thấy "an nhiên", thanh thản. Từ đó, có động lực bước tiếp.
	Chứng minh: Bởi theo nghiên cứu tâm lý học hành vi đã chỉ ra rằng: Tính cách của đứa trẻ ở thời điểm hiện tại được cấu thành và do tác động của những kí ức. Những đứa trẻ hung hãn, hay cáu giận là do bị sự chèn ép, hay nổi nóng, cáu giận tự cha mẹ tác động lên. Ngược lại, nếu trong quá tình nuôi dạy con trẻ, ta bình tĩnh, yêu thương thì chúng ta rất điềm đạm.
Kết đoạn	**Bài học nhận thức:** Để tuổi thơ ấy trở thành những trang sách đẹp nhất, trở thành dòng nước mát lành nhất từ khe lạch nhân cách, mỗi chúng ta cần sống hết mình, yêu thương bản thân hơn, cầm cây bút và tô vẽ lên đó những sắc màu tuyệt vời nhất để khi ngoảnh lại, ta có thể mỉm cười vì từng có tuổi thơ đẹp như thế.

199. TẦM QUAN TRỌNG CỦA NHỮNG KÍ ỨC TUỔI THƠ TRONG VIỆC HÌNH THÀNH NHÂN CÁCH CON NGƯỜI

Nếu ví cuộc đời như một chuyến bay không có "vé khứ hồi", thì có lẽ đoạn đường đẹp nhất mà cũng trôi đi nhanh nhất là quãng đời tuổi thơ. ***Kí ức tuổi thơ tựa như dòng sữa, tựa như mạch máu quan trọng nuôi dưỡng và hình thành nhân cách con người.*** *Kí ức tuổi thơ là một khái niệm khó để định nghĩa rõ ràng, chỉ biết nghĩ tới những kỉ niệm quá đỗi ngọt ngào thuộc về khoảng thời gian đó ta thấy lòng mình bình yên đến lạ. Kí ức tuổi thơ - đó là những buổi chiều hè trên triền đê lộng gió, vắt vẻo trên lưng chú trâu già cùng cánh diều giấy bay cao, mang đi bao ước vọng của trẻ thơ về một cuộc sống đủ đầy, về manh áo mới, về những cuốn tập khi năm học mới cận kề, những bữa ăn no và muôn vàn điều nhỏ nhoi mà một thời luôn mơ tới... Những ký ức tuổi thơ sẽ là dòng suối tắm táp cho tâm hồn ta giữa cuộc sống bộn bề, bon chen. Ngôi nhà có vững chắc hay không phụ thuộc vào nền móng, kí ức tuổi thơ cũng chính là những viên gạch nền móng ấy trong việc hình thành nhân cách con người. Tuổi thơ với những kí ức khổ đau, tổn thương tâm hồn khó mà tránh khỏi vết xước. Hạt giống ấy được chăm sóc, tưới tắm bằng sự ân cần và tình yêu thương thì lớn lên cũng sẽ khoẻ mạnh, tươi tốt. Tuổi thơ trở thành bản năng dẫn dắt con người thoát ra khỏi những áp lực; là những khoảnh khắc để khi nhớ về ta cảm thấy "an nhiên", thanh thản. Từ đó, có động lực bước tiếp. Cần chú ý hơn đến việc chăm sóc kí ức tuổi thơ, bởi những kí ức tuổi thơ cũng có tác động không nhỏ đến hành động hay tính cách con người chúng ta hiện tại.* ***Bởi theo nghiên cứu tâm lý học hành vi đã chỉ ra rằng: Tính cách của đứa trẻ ở thời điểm hiện tại được cấu thành và do tác động của những kí ức. Những đứa trẻ hung hãn, hay cáu giận là do bị sự chèn ép, hay nổi nóng, cáu giận tự cha mẹ tác động lên. Ngược lại, nếu trong quá tình nuôi dạy con trẻ, ta bình tĩnh, yêu thương thì chúng ta rất điềm đạm.*** *Để tuổi thơ ấy trở thành những trang sách đẹp nhất, trở thành dòng nước mát lành nhất từ khe lạch nhân cách, mỗi chúng ta cần sống hết mình, yêu thương bản thân hơn, cầm cây bút và tô vẽ lên đó những sắc màu tuyệt vời nhất để khi ngoảnh lại, ta có thể mỉm cười vì từng có tuổi thơ đẹp như thế. Và các bậc phụ huynh cũng cần vun đắp một mảnh đất tươi tốt, cho những cây non đâm chồi.*

Đề luyện 200. **Ý NGHĨA CỦA NHỮNG QUYẾT ĐỊNH TRƯỚC THỜI KHẮC QUAN TRỌNG CỦA TUỔI TRẺ**	
Mở đoạn	***Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận:*** *Nêu ý nghĩa của những quyết định trước thời khắc quan trọng của tuổi trẻ.* *Người ta vẫn thường nói: Tuổi trẻ là nơi quyết định bạn sẽ trở thành kẻ làm thuê nghèo nàn hay những ông chủ, bà chủ giàu sang. Do đó, việc đưa ra những quyết định tuổi trẻ có ý nghĩa như một thời khắc vô cùng quan trọng.*
Thân đoạn	***Triển khai và bàn luận vấn đề***
	- Ý 1. Quyết định là cả một hành trình dài, nên khi đưa ra bất cứ quyết định nào, bạn phải sẵn sàng chịu trách nhiệm với điều đó. *- Ý 2. Đưa ra quyết định là thời khắc đánh dấu khởi nguyên những hành trình mới của cuộc đời mình.* *- Ý 3. Việc đưa ra quyết định có thể mở ra cơ hội nhưng nếu lỡ sai một bước, nó sẽ đẩy con người xuống những chiếc hố đen rồi vội vàng chôn lấp cuộc sống của họ.* *- Ý 4. Người đưa ra quyết định đúng đắn trong những thời khắc quan trọng sẽ trở thành vị thủ lĩnh sáng suốt chỉ huy được con thuyền mình đi về đúng hướng.*
	Chứng minh: *Thời khắc mà những cầu thủ Việt Nam cắm ngọn cờ đỏ thắm trên tuyết trắng Thường Châu năm ấy hẳn đã để lại trong ta nhiều ấn tượng. Đường bóng của Quang Hải như vẽ lên cầu vồng trong tuyết; pha kiến tạo của Xuân Trường, những lần nghiêng mình "chớp" bóng của thủ môn Bùi Tiến Dũng,...*
Kết đoạn	***Bài học nhận thức:*** *Quyết định trước thời khắc của tuổi trẻ là vô cùng quan trọng nhưng không phải ai cũng đủ dũng khí để hành động.*

200. Ý NGHĨA CỦA NHỮNG QUYẾT ĐỊNH TRƯỚC THỜI KHẮC QUAN TRỌNG CỦA TUỔI TRẺ

Người ta vẫn thường nói: Tuổi trẻ là nơi quyết định bạn sẽ trở thành kẻ làm thuê nghèo nàn hay những ông chủ, bà chủ giàu sang. Do đó, việc đưa ra những quyết định tuổi trẻ có ý nghĩa như một thời khắc vô cùng quan trọng. *Một quyết định chỉ cần nói ra mất vài ba giây nhưng để thực hiện theo quyết định ấy là cả một hành trình dài. Vậy nên khi đưa ra bất cứ quyết định nào, bạn phải sẵn sàng chịu trách nhiệm với điều đó. Đưa ra quyết định là phương thức thiết lập kế hoạch, vạch rõ mục tiêu phấn đấu. Điều đó cũng đồng nghĩa với việc đi đúng hay nhầm đường phụ thuộc rất lớn vào quyết định của tuổi trẻ. Đó là thời khắc đánh dấu khởi nguyên những hành trình mới của cuộc đời mình. Nếu như tiếng pháo hoa là dấu hiệu đánh dấu thời khắc chuyển giao sang năm mới thì việc đưa ra quyết định trước thời khắc quan trọng của tuổi trẻ lại là tín hiệu bắt đầu một hành trình mới. Gọi là thời khắc bởi vì nó ảnh hưởng trực tiếp đến tương lai của mỗi người. Nó có thể mở ra cơ hội nhưng nếu lỡ sai một bước, nó sẽ đẩy con người xuống những chiếc hố đen rồi vội vàng chôn lấp cuộc sống của họ. Thực tế cuộc sống cho thấy, những người đưa ra quyết định đúng đắn trong những thời khắc quan trọng nắm trong tay 80% tỉ lệ thành công. Đó là điều dễ hiểu bởi vì khi ấy họ đã dũng cảm, trở thành vị thủ lĩnh sáng suốt thì sẽ chỉ huy được con thuyền mình đi về đúng hướng.* ***Thời khắc mà những cầu thủ Việt Nam cắm ngọn cờ đỏ thắm trên tuyết trắng tại Thường Châu năm ấy hẳn đã để lại trong ta nhiều ấn tượng. Đường bóng của Quang Hải như vẽ lên cầu vồng trong tuyết; pha kiến tạo của Xuân Trường, những lần nghiêng mình "chớp" bóng của thủ môn Bùi Tiến Dũng,.., Tất cả đã tạo nên những thời khắc quan trọng ghi dấu những mốc son chói lọi cho nền thể thao nước nhà.*** *Quyết định trước thời khắc của tuổi trẻ là vô cùng quan trọng nhưng không phải ai cũng đủ dũng khí để làm. Một số bạn trẻ còn đang thu mình trong vùng an toàn, không dám đưa ra, chỉ dẫm chân đi sau lưng người khác. Những con người như vậy liệu có xứng là chủ nhân tương lai đất nước? Quyết định dựa trên bản lĩnh vững vàng, hành trang vững chắc sẽ đưa bạn đến với thế giới tương lai "xán lạn".*

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
16 Hàng Chuối - Hai Bà Trưng - Hà Nội

Điện thoại: Biên tập: (024) 3971 4896
Quản lý xuất bản: (024) 39728806, Tổng biên tập: (024) 39715011
Fax: (024) 39729436

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc: PHẠM THỊ TRÂM

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập: NGUYỄN THỊ HỒNG NGA

Biên tập chuyên môn: ĐOÀN THỊ MỴ - BÙI THƯ TRANG
Biên tập xuất bản: ĐOÀN THỊ MỴ - BÙI NHƯ TRANG
Sửa bài: TRẦN THÙY DƯƠNG
Chế bản: In Đại Minh
Trình bày bìa: Mai Chung Min

Đối tác liên kết: Công ty TNHH Tổng hợp sản xuất và thương mại Đại Minh
Địa chỉ: Số 29 ngõ 371/2 Kim Mã, phường Ngọc Khánh, Quận Ba Đình, Hà Nội

---

Viết đoạn văn nghị luận xã hội: Không khó!

Mã số ISBN: 978-604-342-751-8
In 2000 bản, khổ 17x24cm tại Công ty CP In Sao Việt
Địa chỉ: Lô CN 7.2.1 Khu công nghiệp Thạch Thất, Quốc Oai, Hà Nội.
Số xác nhận ĐKXB: 3769-2021/CXBIPH/21-293/ĐHQGHN, ngày 26/10/2021.
Quyết định xuất bản số: 1591 LK-XH/QĐ - NXB ĐHQGHN, ngày 1/11/2021.
In xong và nộp lưu chiểu năm 2021.